

İBRAHİM KAYPAKKAYA

SEÇME YAZILAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	9
★ KÜRECİK BÖLGE RAPORU	61
1. Bölüm	
Ekonomik Toplumsal ve Siyasi Durumu	62
A- Sınıfları Birbirinden Nasıl Ayırt edebiliriz?	62
B- Sınıflar ve Bunların Devrime Karşı Tutumları	67
C- Bölgedeki Sınıf Mücadelesi ve Köylü Kitlelerinin Siyasi Bilinç Düzeyi.....	74
D- Birinci Bölümün Özeti ve Sonuçları.....	77
2. Bölüm	
Bölgedeki Devrimci Hareket	79
A- Burjuvazi ve Küçük Burjuva İlerici Grupların, Bölgedeki Faaliyetleri ve Etkisi	79
B- Komünist Hareketimizin Bölgedeki Faaliyet ve Etkisi.....	82
C- İkinci Bölümün Özeti ve Sonuçları.....	86
BİR KÖYLÜK BÖLGEDEKİ YÖNETİCİ YOLDAŞLARA MEKTUP	87
BAŞKAN MAO'NUN KIZIL SİYASİ İKTİDAR ÖĞRETİSİNİ DOĞRU KAVRAYALIM.....	96
★ TİİKP PROGRAM TASLAĞI ELEŞTİRİSİ	
1. Bölüm.....	114
2. Bölüm.....	123

Ekler ve Düzeltmeler	180
Sonuç.....	181
★ ŞAFAK REVİZYONİZMİNİN, KEMALİST HAREKET, KEMALİST İKTİDAR DÖNEMİ, İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARI, SAVAŞ SONRASI VE 27 MAYIS HAKKINDAKİ TEZLERİ	
1. BÖLÜM	183
2. BÖLÜM	187
1. Kemalist Devrime Önderlik Eden Sınıflar, Türk Büyük Burjuvazisi ve Toprak Ağaları Sınıflarıdır	187
2. Kemalistler, Daha Kurtuluş Savaşı Yıllarındayken Emperyalistlerle İşbirliğine Giriyorlar	191
3. Kurtuluş Savaşıyla Sömürgeleştirilmiş Toprak Kurtarıldı. Sultanlık Kaldırıldı, Fakat Yarı-Sömürge ve Yarı-Feodal Yapı Olduğu Gibi Kaldı	194
4. Kurtuluş Savaşından Sonra Komprador Büyük Burjuvazinin ve Toprak Ağalarının Bir Kesiminin Hakimiyetinin Yerine, Bir Başka Kesiminin Hakimiyeti Geçmiştir	195
5. Komprador Büyük Burjuvazi ve Toprak Ağaları Kurtuluş Savaşı'ndan Sonra Esaslı İki Siyasi Kampa Bölünmüştür. Kemalist Diktatörlük, Bu Kamplardan Birinin Menfaatlerini Temsil Etmektedir	197
6. Kemalist Diktatörlük İşçiler, Köylüler, Şehir Küçük- Burjuvazisi, Küçük Memurlar ve Demokrat Aydınlar Üzerine Askeri Faşist Bir Diktatörlüktür	200
7. Kemalist Diktatörlük, Azınlık Milliyetleri ve Özellikle Kürt Milletini Amansız Milli Baskı	

Politikasıyla Ezdi, Kitle Katliamlarına Girişti, Türk Şovenizmini Bütün Gücüyle Körükledi	205
8. Kemalistler, Devlet Tekelleri Kurarak, Halk Kitlelerini İnsafsızca Sömürdüler. Tekeller Sayesinde Hükümetin Kendisi de Bir Müteşebbis Olup Çıktı. Müteşebbislikle Hükümet Üyeliğini Birleştiren Tekeller Burjuvaziye Bürokratik Bir Nitelik Kazandırdı	206
9. Komprador Büyük Burjuvazinin ve Toprak Ağalarının İki Siyasi Kampı Arasında "Devletçilik" "Hür Teşebbüsçülük", "Tek Parti", "Çok Parti" Üzerine Yürütülen Mücaledenin Özü Nedir?	208
10. Kemalist Türkiye, Gittikçe Daha Çok Bir Yarı-Sömürge ve Gerici Emperyalist Dünyanın Bir Parçası Haline Gelerek, Kendini İngiliz-Fransız Emperyalizminin Kollarına Atmak Zorunda Kaldı	210
ÖZETLEYELİM	211
III.	213
ÖZETLEYELİM	220
IV 221	
V. Şafak Revizyonizminin Yanıldığı Noktalar	224
★ TÜRKİYE'DE MİLLİ MESELE	256
1. Milli Meselede Şafak Revizyonizminin Tezleri	257
2. Milli Baskı Kime Uygulanıyor?.....	258
3. Milli Baskının Amacı Nedir?.....	265
4. Emperyalizmin Irkçılık Politikası, Yerli Hakim Sınıfların Irkçılık Politikası	268

5. Türkiye'de Milli Baskının Şampiyonları ve Onların Suç Ortakları	270
6. "Halk Hareketi" ve Milli Hareket	273
7. Doğu Avrupa ve Asya'da Milli Hareketlerin Gelişmesi	277
8. Kürt Milli Hareketi	279
9. Kürt Milli Hareketi'nin Demokratik Muhtevası	286
10. Kürt Milli Hareketi İçinde, Burjuvazinin ve Küçük Toprak Ağalarının Milliyetçiliği Güçlendirmeyi Hedef Alan "Olumlu" Eylemi	288
11. Sınıf Bilinçli Türkiye Proletaryasının Kürt Milli Hareketi Karşısındaki Tutumu Ne Olmalıdır	290
12. Türk İşçi ve Köylüleri Üzerindeki Hakim Ulus Milliyetçiliğinin Etkilerini İnkâr Etmeyelim	300
13. Halkın Kendi Kaderini Tayin Hakkı, Ulusun Kendi Kaderini Tayin Hakkı	301
14. "Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı", Ayrı Bir Devlet Kurma Hakkından Başka Bir Şey Değildir	303
15. "Kendi Kaderini Tayin", "Kendi Kaderini Tayin Hakkı"	306
16. Türkiye'nin Sınıf Bilinçli Proletaryası, Kürt Milletinin Ayrılmasını Ne Zaman Destekler, Ne Zaman Desteklemez?	309
17. Kürt Milleti Ayrılmaya Karar Verirse, Sınıf Bilinçli Türkiye Proletaryası Nasıl Davranacaktır?	311
18. "Bölücülük" Demagojisi	313

19. Şafak Revizyonizmi, M. Kemal ve İ. İnönü'nün Hakim Ulus Milliyetçiliğini Kendisine Dayanak Yapıyor.....	315
20. Şafak Revizyonizminin Milli Meseleyle İlgili Tezlerinin Özeti.....	316
21. Marksist-Leninist Hareketin Milli Meseleyle İlgili Görüşlerinin Özeti.....	318
★ ŞAFAK REVİZYONİZMİ İLE ARAMIZDAKİ AYRILIKLARIN KÖKENİ VE GELİŞMESİ.....	322
REVİZYONİST KLİĞİN ORTAYA ÇIKIŞI: AYDINLIK SOSYALİST DERGİ VE İŞÇİ- KÖYLÜ.....	324
REVİZYONİZMİN BİRİNCİ DEFA KILIK DEĞİŞTİRMESİ: PROLETER DEVRİMCİ AYDINLIK (PDA)	326
15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ, İKİ ÇİZGİ ARASINDAKİ MÜCADELENİN ŞEKİLLENMESİ VE PDA REVİZYONİZMİNİN BİR DAHA KILIK DEĞİŞTİRMESİ	333
Şubat 1971 Genelgesi	341
Nisan Toplantısı.....	348
Sosyalist Kurultay	360
Yayın Organları Meselesi	361
"Tasfiyeciler" Meselesi	362

26 NİSAN 1971 SIKIYÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL AYRILIK	365
İkiyüzlülük ve Oportünizm Örneği Bir Genelge.....	367
"Hizipçi" Ve "Bölücü" Olan Kimdir?	368
★ ŞAFAK REVİZYONİZMİ İLE AYRILDIĞIMIZ BAŞLICA NOKTALAR.....	374
DABK Şubat Kararları.....	374
1- Şafak Revizyonizmi Geçmişteki Sağ Çizgiyi Bütünüyle Savunuyor	380
2- Şafak Revizyonistlerinin Örgütsel Politikası, İşçileri Ve Köylüleri Eğitim Grupları Şeklinde Örgütlemektir	383
3- Şafak Revizyonistleri Ne Olduğu Belirsiz "Köylü Komiteleri"ni Her Derdin Devası Haline Getiriyor	386
4- Şafak Revizyonistleri, Silahlı Mücadeleyi Başlatmak İçin Ülke Çapında Örgütlenmeyi Ve Bütün Kitlelere Kumanda Eder Hale Gelmeyi Şart Koşuyor	387
5- Şafak Revizyonistleri, Leninist "Devrimci Durum" Öğretisini Tahrif Ediyorlar	398
6- Şafak Revizyonistleri, Silahlı Mücadeleyi Başlatmak İçin Bütün Bozkırın Kurutulmasını Şart Koşuyorlar	401
7- Şafak Revizyonistlerinin Çizgisi "İhtilalci Kitle Çizgisi" Değil, İhtilali Köstekleyici Bir Çizgidir	403
8- Şafak Revizyonistleri, Acil Talepler Adı Altında Reformizmi Savunuyor	404
9- Şafak Revizyonistleri, Ekonomizmin Aşamalı Bilinçlendirme Teorisini Savunuyor	406

10- Şafak Revizyonistleri, Kadro Politikasında Sağ Bir Çizgi İzliyor.....	409
11- Şafak Revizyonistleri, Devrimi İmkansız Hale Getiriyorlar	410
12- Şafak Revizyonistleri, Siyasi Mücadele ile Silahlı Mücadeleyi Karşı Karşıya koyuyorlar. "Siyasi Mücadele" Bayrağı Altında, Siyasi Mücadelenin Silahlı Biçimlerini Reddediyorlar. Silahlı Propaganda Ve Ajitasyonu Reddediyorlar.....	413
13- Şafak Revizyonistleri Gerilla Savaşını Reddediyor	416
14- Şafak Revizyonistleri Uzun Süreli Savaşı Reddediyor	419
15- Şafak Revizyonistleri Silahlı Mücadeleyi Kuşa Çeviriyor.....	421
16- Şafak Revizyonistleri, Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Tahrif Ediyor	429
17- Şafak Revizyonistleri, Hakim Sınıfların "Devlet Güçlüdür!" Teorisinin Gönüllü Misyonerliğini Yapıyor.....	438
18- Şafak Revizyonistleri, Şehirlerin Köylük Bölgelerden Kuşatılması Stratejisini Geçersiz Hale Getiriyor	441
19- Şafak Revizyonistleri, Devrimin Temel Gücü Konusunda Birbiriyle Çelişen Görüşler İleri Sürüyorlar.....	446
20- Şafak Revizyonistleri, Baş Çelişmeyi İdealist Bir Tarzda Tespit Ediyor.....	448
21- Şafak Revizyonistleri Dev-Güç Anlayışını Devam Ettiriyor	452

22- Şafak Revizyonistleri, Geri Ülkelerde Uzun Yıllar Sürecek Burjuva İktidarlarını Mükün Görüyor	462
23- Şafak Revizyonistleri, Orta Burjuvazinin, Komprador Büyük Burjuvazi Ve Toprak Ağaları Klikleriyle "Bir Arada Durabileceğini" Reddediyor	465
24- Şafak Revizyonistleri Hakim Millet Milliyetçiliği Güdüyor, Kürt Milletinin Kendi Kaderini Tayin Hakkını İmkansız Hale Getiriyor	466
25- Kemalizm Mirasçılığı	469
26- TKP Mirasçılığı	470
27- Şafak Revizyonistleri, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin Sınıfsal Niteliğini İnkâr Ediyor	471
28- Şafak Revizyonistleri, Demokratik Halk Diktatörlüğü, Sosyalizm ve Komünizm Öğretisini Akıl Almaz Şekilde Tahrif Ediyorlar	473
29) Bazı İftiralar Üzerine	479
ÖZETLEYELİM	484
Şafak Revizyonizminin Kaynakları	484
Şafak Revizyonizminin Yeni Bir Çeşidi: Mülteci Revizyonizmi	485
Türkiye'nin Bütün Komünist Devrimcileri! Marksist- Leninist Hareketin Saflarında Birleşin!	487
Sorgu	489

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

“KÜÇÜK GRUPLAR VE BÜYÜK CÜRETLER”

2003 yılının yaz aylarında bir grup yolcu, Malatya'nın köylerinden arabayla geçerken, yol kenarında bulunan kayısılardan bir miktar almak isterler. Kendilerine yetecek kadar kayısı toplar ve tarla sahibi köylüye ücretini vermek isterler. Bu sırada yolculardan birisi köylüye:

“Amca sen İbrahim Kaypakkaya diye birisini tanır mısın?” diye sorar.

Böyle bir soru karşısında afallayan, bir o kadar da kaygılanan köylü duraksar.

Yolcu sözüne devam eder:

“Biz onun yoldaşlarıyız!”

Bunu duyan köylünün yüzünde, içten içe duyduğu memnuniyetin ifadesi olarak bir tebessüm belirir ve sözünü sakınmaz:

“Koyun o paranızı cebinize, ben Kaypakkaya'nın yoldaşlarından para almam!”

Aradan geçen 30 yıla rağmen Malatya köylüleri onu unutmuyorlar. İbrahim Kaypakkaya, mücadele pratiği içerisinde belli bir süre faaliyet sürdürdüğü Malatya'nın köylüleri üzerinde derin bir iz bırakmıştır. Hiç kuşkusuz ki bu tanınmanın bir nedeni de yoldaşlarının Onun görüşlerini rehber edinip, bu bölgede faaliyetlerini devam ettirmeleridir. Bu tanınma ve sahiplenmede; İbrahim Kaypakkaya'nın, elinizdeki kitapta ortaya koyduğu görüşleri, ileriye sürdüğü tezler, Türkiye devrimci hareketinde pek çok tabuyu yerle bir eden bilimsel analizleri belirleyicidir. TC faşizmi karşısında ilkelerinden ve görüşlerinden ödün vermeyerek işkencehanelerde katledilen Kaypakkaya'nın bilimsel tezler doğrultusunda geliştirdiği sınıf analizine dayanan görüşleri, Onun

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı tarafından sahiplenilmesini de beraberinde getirmiştir.

Ve hiç şüphesiz ki bugün, onun kurucusu olduğu Proletarya Partisi'nin siyasal hattına ruh veren, İbrahim Kaypakkaya'nın temel teorik görüşleridir. Bu görüşler kandır, ateştir ve çarpan koca bir yürektir. Ülkemizde yaşanan siyasal süreç, bu görüşlerin lehine tanıklığını sürdürüyor. Bu siyasal hattaki derin öz ve zengin siyasal hazine kavranmadan bu görüşlerin hakkını vermek olası değildir.

Marksizm-Leninizm-Maoizmin evrenselliğini Türkiye gerçeği ile tutarlıca kaynaştırabilen Kaypakkaya, uluslararası özelliklerle ulusalı harmanlamada örnek bir tutum göstermiştir. Mustafa Suphi sonrası tek komünist önderdir Kaypakkaya; biricik Marksist-Leninist-Maoist görüştür Kaypakkaya'nın görüşleri. Öyle ki, onlarca yıllık çöl sessizliğini, zifiri karanlığı bozup, ortaya koyduğu görüşlerle, kendi alanının Olimpuslu Jupiteri olmuştur.

İleriye sürdüğü tezlerin anlam ve önemi; komünist önder Mustafa Suphi'nin Kemalistlerce katledilmesi ve onun ardından Türkiye Komünist Partisi'ni ele geçiren Ş. Hüsnü revizyonistiyle birlikte, 1970'lere kadar süren, yaklaşık 50 yıllık suskunluğun, devrim adına piyasaya sürülen, her türden revizyonist düşüncenin, Kemalizm kuyrukçuluğunun, sosyal şovenizmin, Türk hakim sınıflarının peşine takılmanın, sınıf hareketini pasifize etmenin ve modern revizyonizmin ortaya çıkmasıyla birlikte, işçi sınıfı hareketini bu burjuva teorinin peşine takma anlayışlarının var olduğu bir ortamda ileriye sürüldüğü bilindiğinde daha bir anlaşılır. Örneğin bugünden bakıldığında, Kemalizm ya da Kürt Sorunu meselesinde, devletin niteliği konusunda belli bir bilinç seviyesine erişilmiştir. Bu hiç kuşkusuz ki toplumsal pratiğin bir tezahürüdür. Ancak buna rağmen halen bu konularda yanlış anlayışlar olduğunu da bilmek gerekiyor. Bu konuların tartışılmasının deyim yerindeyse birer "tabu" olduğu koşullarda, ileriye sürdüğü tezlerin önemi ve değeri, bugünden bakıldığında daha bir anlaşılırdır. Çünkü ileriye sürdüğü tezlerin doğruluğu, toplumsal pratik tarafından defalarca kanıtlanmaktan geri durmamıştır ve halen de durmamaktadır.

İşte bugün, Proletarya Partisi'nin kendisine temel aldığı bu görüşler; ülkenin yapısını ve devletin niteliğini doğru biçimde tahlil

eden; devrimin karakteri, yolu, hedefleri, dostları ve düşmanları sorununa net bir şekilde açıklık getiren; Kemalizmin ipliğini pazara çıkarıp teşhir direğine mihlayın; ulusal sorun, özeldede Kürt ulusal sorununu o ana dek hiç kimsenin ulaşamadığı bir uzak görüşlülükle doğru bir şekilde çözümleyen Kaypakkaya'nın görüşleridir. Elinizdeki kitap bu görüşlerin birinci elden ifade edilmesidir.

Bu kitapta bir araya getirilen yazılarının kendiliğinden ortaya çıkmadığı, tersine bu düşüncelerin ve onlara yön veren Marksist-Leninist-Maoist dünya görüşünün, onun yaşadığı dönemin toplumsal pratiğinin ürünü olduğunu önemle ifade etmek gerekir. Kaypakkaya'nın görüşlerinin, toplumsal pratiğin; 1968'den 1970'e 15-16 Haziran işçi direnişii ve köylülerin toprak işgalleriyle şekillendiğini belirtmek gerekir. Ve bununla birlikte uluslararası alanda Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin, dünyayı sarsan muazzam ideolojik kasırgası ve bu kasırganın Türkiye'deki sınıf mücadelesi ile bütünleşmesi onun ideolojik-siyasal hattını yaratmıştır.

Düşünceleri incelendiğinde, onun subjektivizmin ve dogmatizmin düşmanı olduğu çok net bir biçimde ortaya çıkar. O, tahlilci, sorgulayıcı ve irdeleyicidir. Bu özelliğini o yıllarda mücadele arkadaşı olan Ali Taşyapan'ın şu sözlerinde bulmak mümkün: "İdeolojik çizgi benimseme ve sürdürme tutumunda edilgen alıcı değildi İbrahim. Devrimci pratiği gözden geçirildiği zaman bu özelliği görülüyor. Çapa döneminin başlarında hepimiz TİP taraftarıydık. Sol öğretiyi özümleyiş düzeyimiz geriydi, daha işin başındaydık. TİP'in mitinglerinden duyduklarımız, iki-üç solcu yazarın makalelerinden okuduklarımız, sağdan soldan kulak içti ettiklerimiz teorik bilgimizin toplamını oluşturuyordu. TİP'e güveniyorduk, gidişattan memnunduk. Tam bu hoşnut ortamda İbrahim'in memnuniyetsizliği uç verdi. Sorgulamasız, irdelemesiz çizgi benimseyişimizden, edilgen nitelikli düz taraftarlığımızdan hoşnutsuzdu. O'nun bu çıkışı dengelerimi sarstı, 'galiba TİP'e güvenmiyor' kuşkusuna kapıldım. Kuşkumu dillendirdim. 'TİP öncümüzdür, bu açık, ama o da hata yapabilir. Hataları aşması, gelişmesi bilinçli taraftarları sayesinde mümkün olur. Bilgili

tarafıtarlar olalım, bunun için okuyup kendimizi geliştirelim.’ dedi İbrahim.’¹

Yukarıdaki örnekteki tavrını tüm mücadele yaşamı boyunca sürdürmüştür. TİP içerisinde başlayan bu sorgulama, analiz etme, meselelere eleştirel yaklaşma, yanlışı atıp, doğruyu alma ve bunu yaparken de asla ve asla toplumsal pratikten kopmama, “somut şartların somut tahlili” ilkesini her daim uygulamada sebat etmiştir. MDD (Milli Demokratik Devrim) akımı içerisinde de aynı tavrını sürdürmüş ve artık düşüncelerinin olgunlaşmış birer ifadesi diyebileceğimiz yazılarında da TİİKRP revizyonizmine karşı tutarlı ve bilimsel eleştirilerini getirmiştir.

Devrimci mücadele içerisinde yer almaya başladığı yıllarda; gerek uluslararası alanda ve gerekse de Türkiye’de sol düşünce yayılıyor, devrimci fikirler yükseliyordu. Bu ortam meselelere yaklaşımıyla birleştiğinde, onun gelişimi ve düşüncelerinin olgunlaşması aşıısından muazzam olanaklar yaratıyordu. 1966-1967 dönemi üniversiteli gençlik içerisinde devrimcileri tanımaya, eylemlere katılmaya başladığı döneme denk gelir. Bu dönemde; devrimciler arasında Milli Demokratik Devrim-Sosyalist Devrim tartışmaları vardır. Bu tartışmalar TİP ve Fikir Kulüpleri Federasyonu içerisinde yoğun olarak yapılmaktadır. 3 Ocak 1967’de ANT, 17 Kasım 1967’de Türk Solu dergileri yayınlanmaya başlar. ANT dergisi, TİP yanlışı görüşleri, Türk Solu MDD yanlışı görüşleri savunmaktadır.

Başta TİP’in sosyalist devrim görüşlerini savunur. Ancak zamanla düşünceleri değişikliğe uğrar. 1968 yılının güzünde MDD tezinde ikna olur. Bunu o dönemler mücadele arkadaşı olan Arslan Kılıç’a şöyle ifade eder: “Yahu ben yanılmışım. Sosyalist devrim görüşü Türkiye için hatalıdır. Artık ben de MDD görüşünü savunuyorum. Lenin’in bu konudaki kitaplarını da okudum” der.²

---

¹ Ali Taşyapan, ‘Bir Değerin Ardından’, Saklanmaya Çalışan Meşale İbrahim Kaypakkaya, Umud Yayımcılık, Ocak 2003, sf.22

² Turhan Feyizoğlu, İbo- İbrahim Kaypakkaya, Ozan Yayıncılık- Altınçağ Yayımcılık, Nisan 2000, sf.84

MDD tezini benimsedikten sonra Türk Solu dergisine yazılar yazmaya başlar. Bu yazılardan, 18 Kasım 1969 tarih ve 105 nolu Türk Solu dergisine kapak olan, “Değirmenköylülerin Mücadelesine Omuz Verelim” başlıklı yazıya burada değinmekte yarar vardır. Bu yazının belli bölümlerinde sonradan giderek olgunlaşacak ve pratiğe dökülecek düşüncelerinin ipuçları vardır:

“ ...İki yanlış eğilim: Köylülerle ilişkilerimizde arkadaşlarımız arasında iki yanlış eğilime şahit olduk. Ve bu eğilimleri eleştirerek hemen düzeltme yoluna girdik.

Birincisi, köylülerin kendine güven duymasını engelleyen, onları pasifizme iteleyeni, ‘Biz yaparız siz bekleyin’ eğilimi. Kaynağını küçük burjuva bireyciliğinden ve halka yaranma kaygısından alan bu eğilim, kitlelerin gücünün ortaya çıkmasını engellediği, onların ileriye dönük yanlarını göremediği ve kurtuluşlarını başkalarına bıraktığı için tehlikelidir ve hemen düzeltilmesi gerekir.

İkincisi, ‘Biz hiçbir şeyiz, siz herşeydiniz’, eğilimi. Bunun kaynağı da yine popülizmdir, halk dalkavukluğudur. Kitlelerin geri yönlerini değerlendiremeyen, onların bilinç ve örgütlenme düzeylerini hesaba katmayan, onları her durumlarıyla baş üstünde tutan bu eğilim de bilinçli militanları, halkın kuyruğuna taktığı için en az birinci kadar tehlikelidir. Biz her iki eğilimi de eleştirerek düzelttik ve bunların yerine, ‘köylülerle gençlerin beraberliği’ ilkesini koyduk.

Devrimciler, Değirmenköy Mücadelesinden Yeni Dersler Çıkardılar: Değirmenköylülerin toprak mücadelesi, örgütlenme, propaganda, ajitasyon konusundaki bilgilerimizi derinleştirdi ve zenginleştirdi. Devrimci mücadelemizin, işçi sınıfının öncülüğünde, işçi köylü ittifakı temeli üzerinde, bütün milli sınıfların katıldığı bir köylü savaşı olacağı, devrimin temel gücünü köylülerin teşkil edeceği yolundaki görüşümüzü doğrulayarak küçük burjuva bireyci eğilimlere karşı bizi uyardı.

Yine Değirmenköylülerin toprak mücadelesi, kitlelerle bağı olan ve meslekten devrimci üyelerden teşekkül eden, demir disiplinli proleter sosyalist bir örgütün zorunluluğunu gösterdi ve ilerde

mutlaka kurulacak olan bu örgütün doğmasına bu günden katkıda bulundu.”³

Bu yazısında, özellikle köylülük, köylüler içerisinde çalışma, köylülerin toprak mücadelesi ve devrimin yolunun nasıl olması gerektiği üzerine; sonradan daha da netleştirdiği ve elinizdeki yazılarda somutladığı düşüncelerinin ipuçları vardır. Aktif profesyonel mücadele içerisinde yer almaya başladıktan sonra özellikle köylüler ve işçiler arasında, köylülerin ve işçilerin mücadeleleri içerisinde yer alarak, toprak işgalleri ve grevleri gözlemleyerek, sosyal pratikten somut teorik açılımlar çıkarmaya, bilimsel analizler yapmaya başlamıştır.

Kaypakkaya'nın bu yönü; köylülerin mücadelesi içerisinde yer alması ve buradan somut sonuçlara ulaşması, onun özellikle 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinden çıkarttığı ve çok önemli olan somut analizlerin gölgesinde kalmıştır. Bu yıllarda köylülerin durumunu, mücadelesini ve toprak taleplerini gözlemlemesi, onun İşçi-Köylü ittifakı temelinde ve temel gücünü köylülerin oluşturduğu bir köylü savaşı tezinin somut verilerini oluşturan bu örnekler, Doğu Anadolu Bölge Komitesi içerisinde yürüttüğü faaliyetlerle birleşince daha da somutlaşarak, tahlillerini bir üst aşamaya sıçratmış; ve Türkiye devriminin temel meseleleri hakkında net ve berrak bir senteze ulaştırmıştır.

Kaypakkaya'nın bu özelliği, sonraki mücadele yaşamında da devam etmiş ve yeri geldiğinde değineceğimiz gibi, toplumsal pratik içerisinde olayları ve olguları çözümleyerek, analize tabi tutarak, buradan bilimsel sentezlere, sonuçlara ulaşmıştır. Onun bu yöntemi kullanması, ileriye sürdüğü tezlerin bugün hala esasta geçerliliğini korumasının en önemli nedenidir. İlk önce öğrenci gençliğin, sonra köylülerin mücadelesinin, ardından da işçi hareketinin içerisinde yer alma ve buralardan bilimsel sonuçlar çıkarma, Doğu Anadolu faaliyeti içerisindeyken, Kürt Ulusal Sorunu ve hiç kuşkusuz ki Kemalizm gibi meselelerde, somut ve berrak çözümlemeler yaparak, bu analizlerini, basit ama oldukça etkili bir dille sentezleyebilmiştir. İşte bundandır ki; pek çok meselede bir sonuç olarak ileriye sürdüğü

---

³ Türk Solu, Sayı 105, 18 Kasım 1969

tezlerin doğruluğu ve bilimselliği, sosyal pratiğin devamında döne döne kendisini kanıtlamayı sürdürebilmiştir.

1 Temmuz 1969 tarihinde onbeş günde bir basılan İşçi-Köylü kitle gazetesi çıkartılmaya başlanır. İşçi-Köylü gazetesinin satışına, dağıtımına MDD'ci herkes katılır. İbrahim Kaypakkaya da İşçi-Köylü gazetesinin çalışanlarından ve yazarlarından birisidir. Ancak MDD tezi içerisinde de farklı anlayışları savunanlar vardır. Aralık 1969 ile Ocak 1970 aylarında MDD saflarında ayrışma yaşanır. “MDD esprisi etrafında toplanan saflar içerisinde başlıca üç ayrı görüş ve akım oluşmaktaydı. Birincisi, sözcülüğünü Mihri Belli'nin yaptığı görüş; MDD cuntacı, yani devrim için halk kitlelerinin yaratıcı eylemini değil, bir subay grubunun tepeden inme darbesine bel bağlayan eğilimi ifade ediyordu;..... ikinci görüş: Sözcülüğünü muhtelif zamanlarda Yusuf Küpeli, Deniz Gezmiş, Mahir Çayan, M. Ramazan Aktolga gibi gençlerin yaptıkları devrim için yine halk kitlelerinin yaratıcı eylemine değil, küçük öfkeli aydınlar veya seçkinler grubunun kitlelerden kopuk soyut anti-empyralist eylemlerine bel bağlıyorlardı. Üçüncü ana görüş ise; sözcülüğünü Doğu Perinçek, ben ve Ömer Özerturgut, Atıl Ant, Gün Zileli... İstanbul'da; Bora Gözen, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu'nun yaptıkları esas niteliği, devrimin işçi ve köylü kitleleri tarafından gerçekleştirilebileceğine inanan görüştü.”⁴

Bu ayrışmadan sonra Aydınlik Sosyalist Dergi (ASD) ve Proleter Devrimci Aydınlik (PDA) dergileri çıkartılmaya başlanır. PDA ve İşçi-Köylü gazeteleri çevresinde bulunanlarla birlikte hareket eder. Hatta bu yüzden kaba saldırıların boy hedefi haline gelir.⁵

PDA saflarında kalması, onun meselelere yaklaşımı hakkında bize ipucu vermektedir. O yıllarda mücadele arkadaşı olan Ali Taşyapan'ın, “İbrahim atılğan bir yapıya sahipti, bu özelliği kıstas alındığında, MDD ayrışmasında doğal olarak Dev-Genç kesiminde

---

⁴ Halil Berktaş'ın Doğu Perinçek'e Mektubu ve Polis İfadesi, Le-Ya Yayınları, Ocak 1979, sf 9-13

⁵ “Aydınlik Dergisinin Devrimci Harekete Yöneltiği İftiralara Cevap”, Le-Ya Yayınları, İstanbul 1978, sf. 11

kalması gerekiyordu. Ama, öyle olmadı, savaşım çizgisinde sertliğin az olduğu Aydınlık hareketini tercih etti. Bunun nedeni olmalı. Kanımca şu: Komünist önderlerden Lenin, Stalin ve Mao'nun eserlerini okudu, Sovyet ve Çin devrimlerinin deneyimleri hakkında bilgi sahibi oldu, kitlelerin gücüne yaslanan devrimci ayaklanmayla, düzen ordusunun bir kesimince yapılan askeri darbe arasındaki niteliksel farklılığın ayırımına vardı. Mihri Belli'nin cuntacılığına eleştiri yöneltti Aydınlık grubunu kendine yakın gördü, tercihini ona yaptı.”⁶ biçiminde ifade ettiği bu durum; giderek Marksist-Leninist-Maoist teoride belli bir yetkinliğe ulaştığı ve meselelere duygusal, subjektif değil; tamamıyla bilimsel ve objektif yaklaştığının, düşüncelerinin sağlam bir teorik yaklaşım üzerinden yükseldiğinin ifadesi olarak görülmelidir.

Kaypakkaya bu ayrışma sonrası İşçi-Köylü gazetesinin İstanbul'daki Yazı Kurulu içerisinde ve İstanbul bürosunda “İşçi Komitesi” sorumlusu olarak faaliyetine devam eder. Bu süre içerisinde, köylülerin toprak işgalleri ve işçilerin grev ve eylemleri içerisinde yer alır. Bu işgal ve direnişlerden gazeteye haber geçer. Aynı zamanda dersler ve deneyimler edinir.

15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi başladığında Ankara'dadır. Direniş haberini duyar duymaz 15 Haziran Pazartesi günü gece yarısı İstanbul'a hareket eder. 16 Haziran günü İstanbul'da ve işçilerin arasındadır. Bu işçi direnişine de yine aynı sorgulayıcılıkla yaklaşarak önemli dersler çıkarır ve “15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, İki Çizgi Arasındaki Mücadelenin Şekillenmesi Ve PDA Revizyonizminin Bir Daha Kılık Değiştirmesi” başlıklı, elinizdeki kitapta yer alan çalışmasında bu direnişten çıkardığı derslerden yararlanır.

15-16 Haziran İşçi Direnişinden sonra PDA çevresi kadroların büyük bir kısmı, sonbaharda yapılması planlanan “Sosyalist Kurultay” gerekçesiyle köylük bölgelere yollanır. Bu süreçte Çorum'dadır. Yaklaşık 2 ay boyunca bölgedeki çalışmalara katılır. Bu çalışmalar sonucunda arkadaşlarıyla birlikte, “Çorum İlinde

---

⁶ Ali Taşyapan, ‘Bir Değerin Ardından’, Saklanmaya Çalışılan Meşale İbrahim Kaypakkaya, Umut Yayıncılık, Ocak 2003, sf. 23-24

Sınıfların Tahlili”⁷ başlığı adı altında yayınlanacak olan makalenin materyallerini toplar. Nisan Toplantısı’nın ardından, Ankara’da Oral Çalışlar, Gün Zileli ile birlikte toplanan bu materyaller üzerinde çalışır ve yazıya son şeklini verir.⁸

Sosyalist Kurultay, PDA çevresinin 1970 yılı sonbaharında, bu yolla bir parti kurma amacının bir aracı olarak ileriye sürülür. Sosyalist Kurultay çalışmasından bir sonuç elde edilmez. Ancak bu tartışmalarda Kaypakkaya ile PDA yöneticilerinin arasındaki görüş ayrılıklarının filizlenmeye başladığını görmekteyiz. Bu nokta önemlidir. Ankara’da Doğu Perinçek’in odasında yapılan tartışmada, ısrarlı bir biçimde “dağa çıkma ve silahlı mücadeleyi başlatma” düşüncesini ileri sürer.⁹ Bu meseleye yaklaşımını o yıllarda mücadele arkadaşı olan Cem Somel “Sosyalist Kurultay meselesinden çıkan tartışmada Garbis Altınoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu ve Adil Ovalıoğlu birlikte Doğu Perinçek’e muhalefet ediyordu.”¹⁰ diye aktarmaktadır. Muzaffer Oruçoğlu ise; “Tıkanıklığı, krizi Sosyalist Kurultay’la aşamayacağımıza inanıyorduk. Bu kurultaydan devrime öncülük edecek bir partinin çıkmasını hayal etmenin gülünç olduğunu söylüyorduk”¹¹ şeklinde anlatımlarda bulunmaktadır.

10-12 Nisan 1971 yılında 30 kadar TİİKP kadrosu Ankara’da Hukuk Fakültesi’nde bir araya gelir. Toplantıda TİİKP yönetimi ile Kaypakkaya’nın da aralarında bulunduğu 6 kişi karşı karşıya gelir.¹² Katılımcılardan Oral Çalışlar oluşan havayı şöyle özetliyor: “Toplantıda hava çok gergindi. Kaypakkaya PDA’yı silahlı mücadeleyi başlatmamakla suçluyor, hatta sosyalist kurultay önerisine istinaden ‘Mao ile Kıvılcımlı bir araya gelmez. Bu sizin

---

⁷ Proleter Devrimci Aydınlik, Sayı 37, 6 Nisan 1971; Proleter Devrimci Aydınlik, Sayı 38, 13 Nisan 1971

⁸ Ethem Direhşan, İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda “Bilinmeyen” Yazılar, Belge Yayınları, Haziran 1994, sf. 22

⁹ Turhan Feyizoğlu, “İbo İbrahim Kaypakkaya”, Ozan Yayıncılık, Altınçağ Yayımcılık, sf. 155

¹⁰ Age, sf, 155

¹¹ Age, sf, 156

¹² Age, sf, 168

yaptığımız ikiye bir etmektir diyordu. Perinçek ise son derece sekte bir üslupla bağırıp çağırıyor, tıpkı Mahir Çayan ile ipleri kopardığı gibi, Kaypakkaya ile aramızdaki ipleri koparıyordu.”¹³ Ve yine toplantıya katılan Gün Zileli de oluşan görüş ayrılığını net bir biçimde ifade ediyor: “Çoğumuz oradaydık. Kaypakkaya, ‘silahlı mücadeleyi vermemek için ayak geriyorsunuz’ diyordu.”¹⁴

Bu toplantının tarihsel bir önemi olduğunu kaydetmek gerekir. İlk defa TİİKP yönetimi ile arasındaki görüş ayrılıkları resmileştirilmiş oluyordu. TİİKP’e yönelik daha önceden eleştirileri olduğu açıktı ve bunları Sosyalist Kurultay vb. tartışmalarda dile getiriyordu. Ancak, kadrolarla birlikte yapılan bu tartışma ile birlikte farklı düşünceleri açıktan açığa dillendirilmiş oluyordu. Ve bu toplantı öncesinde yazıldığı anlaşılan ve Kaypakkaya’nın elinizdeki yazılarında Nisan Toplantısı başlığı adı altında, “Özeleştiri konusunda geçmişte etraflı bir şekilde tahlil ederek, PDA revizyonizminin durmadan kılık değiştirdiğine işaret ettik, samimi davranılmadığına işaret ettik (bak: “Özeleştiri de Cesur ve Samimi Olalım”)” diyerek belirttiği ve Mart 1971 tarihli mektubun toplantı öncesinde kaleme alındığına dikkat çekmek gerekir. Bu mektupla birlikte TİİKP’e karşı düşüncelerinin giderek sistemleştiğine tanık olmaktadır.¹⁵

Kaypakkaya; 12 Mart 1971 darbesiyle birlikte artık illegal faaliyet sürdürmeye başlar. Bir kısım TİİKP Merkez Komitesi üyesinin yakalanmasıyla birlikte, TİİKP Merkez Komite Yedek Üyesi olarak konumlandırılır. Bu sırada henüz 22 yaşındadır ve Doğu Anadolu Bölge Komitesi’nde faaliyet sürdürmektedir.¹⁶

Eylül 1971 yılında, TİİKP Merkez Komitesi Ankara’da toplanır. Toplantıya o sırada Antep’de faaliyet sürdüren Kaypakkaya katılmaz ancak 29 Ağustos tarihli ve “Yoldaşlar” başlıklı bir yazı

---

¹³ Ethem Direhşan İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda “Bilinmeyen” Yazılar, Belge Yayınları, Haziran 1994, sf. 21

¹⁴ Age. sf. 21

¹⁵ Mektup için bkz. Ethem Direhşan İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda “Bilinmeyen” Yazılar, Belge Yayınları, Haziran 1994, sf. 136-150

¹⁶ Halil Berktaş’ın Polis İfadesi, “Halk Düşmanlarının Gerçek Yüzünü İyi Tanıyalım” Le-Ya Yayınları, Ocak 1979, sf. 69

gönderir. Toplantıya katılmamasının nedenini kendi ifadesiyle “(B)irinci sebebi, burada çıkan aksiliktir. (Oral Çalışlar’ın yakalanması kastediliyor bn.)...İkinci sebebi ise, oraya gelmemin herhangi bir fayda sağlamayacağını, aksine tartışmaları normal seyrinden çıkartıp belki de zararlı bir yola sokacağı konusunda, bende uyanan kanaattir.”¹⁷ diyerek anlatır. Bu yazısında giderek TİİKP’in örgütsel anlayışından koptuğunu, TİİKP revizyonizminin sol ve sağ oportünizmini sistemli bir şekilde eleştirdiğini görmekteyiz. Ve yine Kemalizm konusunda da giderek netleştiğine ve Kemalizmi çözümlenmede bir sıçrama yaptığına tanık olmaktadır. Yazısının sonunda yer alan şu satırlar bu sıçramanın somut bir ifadesidir: “Kemalizm konusunda, metindeki görüşlere katılmıyorum. Kemalizm kurtuluş savaşının içindeyken emperyalizm ve feodalizm ile uzlaşmaya ve karşı devrimciliği temsil etmeye başlamıştır. Halka ve komünistlere alçakça düşmanlık gütmüş ve onlardan gelen her hareketi gaddarca ezmiştir. Mao Zedung’un Yeni Demokrasi kitabına aldığı dipnotunda, Stalin de bundan söz ediyor. Ayrıca Şnurov’un kitabındaki bilgiler son derece öğreticidir. M. Kemal’in ‘tam bağımsızlık ilkesi’ pratikte (1938’e kadarki iktidar döneminde) görüldüğü gibi, emperyalizme teslimiyet, yarı sömürgeciliği seve seve kabullenmektir. M. Kemal’in Sun Yat Sen ile kıyaslanması doğru değildir. Olsa olsa Çan Kay-Şek’le kıyaslanabilir.”¹⁸

1971 yılı sonlarında TİİKP’nin kongre yapması gündeme gelir. TİİKP Merkez Komitesi kongrenin Aralık 1971’de yapılması düşüncesindedir. İbrahim Kaypakkaya ise 1-15 Ocak 1972 tarihleri arasında toplanmasını önerir. 7 Aralık 1972 tarihli “Bir Köylük Bölgedeki Yönetici Yoldaşlara Mektup” adlı yazısı bu dönemde kaleme alınır.

Bu kitapta yer verdiğimiz yazılarının tarihlerinden; onun zaman kaybetmeksizin kongreye hazırlanmaya başladığını görmekteyiz. Hedefi, TİİKP içerisinde ileri çıkan militan kadroları

---

¹⁷ Bkz Turhan Feyizoğlu ‘İbo İbrahim Kaypakkaya’, Ozan Yayıncılık, Altınçağ Yayıncılık, sf. 183

¹⁸ Mektubun tam metni için bkz: Turhan Feyizoğlu ‘İbo İbrahim Kaypakkaya’, Ozan Yayıncılık, Altınçağ Yayıncılık, sf. 183-188

etkilemektir. Bu amaçla; TİİKP'den ayrıldıktan sonra, Kaypakkaya önderliğinde oluşturulan Koordinasyon Komitesi'nce yeniden gözden geçirilen (kendisinin de "revizyonizmle örgütsel ayrılıktan sonra aslına bağlı kalınarak yeniden kaleme alındı" diyerek ifade ettiği) yazıları hazırlar.

İlk yazısı Kürt sorununu detaylıca incelediği, Aralık 1971 tarihli "Türkiye'de Milli Mesele"dir. Daha sonra ise tarih sırasıyla Ocak 1972'de peşpeşe üç yazı kaleme alır. "Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım" başlıklı ve silahlı mücadeleyi irdeleyen makaleyi, Parti anlayışına ilişkin olarak, "TİİKP Program Taslağının Eleştirisi" başlıklı makaleyi ve Kemalizmi inceleyen "Şafak Revizyonizminin, Kemalist Hareket, Kemalist İktidar Dönemi, İkinci Dünya Savaşı Yılları, Savaş Sonrası Ve 27 Mayıs Hakkındaki Tezleri" başlıklı makaleyi kaleme alır.

Bu sıralarda TİİKP'ten kopmayı düşünmektedir. Muzaffer Oruçoğlu, bu süreci, "İbo TİİKP'den ayrılmamız gerektiğini ileri sürdü...TİİKP'le aramızda temel görüş ayrılıkları olmasına rağmen karşı çıktım. 1972'nin kış aylarında, Tunceli ve Kürecik'te İbo'yla aramda şiddetli tartışmalar oldu. İbo, parti kongresinin anti-demokratik bir tarzda düzenlendiğini, buna katılmanın, bize zaman kaybindan başka bir şey getirmeyeceğini, ayrılığımızı ilan etmemiz gerektiğini savundu."¹⁹ diye anlatmaktadır.

7-8 Şubat 1972 tarihinde Muzaffer Oruçoğlu ile beraber DABK toplantısını yaparlar. Toplantıya komitenin diğer üyesi hasta olduğu için katılamamıştır. Toplantı sonucunda "DABK Şubat Kararı"nı kaleme alır. Kararlarda, daha önceden çeşitli kereler eleştirdiği TİİKP'ne karşı sistemli eleştirilerini tekrarlar. Bu durum TİİKP önderliğini oldukça rahatsız eder.

Kaypakkaya için ölüm kararı öneren mektuplar yazılır.²⁰ Bunun için çeşitli hazırlıklar yapılır. Ancak tesadüf eseri bu

---

¹⁹ Turhan Feyizoğlu 'İbo İbrahim Kaypakkaya', Ozan Yayıncılık, Altınçağ Yayıncılık, sf. 213

²⁰ Ethem Direhşan. İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda "Bilinmeyen" Yazılar. Belge Yayınları. Haziran 1994 Sf. 27-28 ve yine bkzn. Turhan

hazırlıkları atlatarak,²¹ M. Oruçoğlu ile birlikte Doğu Perinçek’le görüŖmeye gider. 26 Mart 1972 tarihinde Söke’de görüŖme yapılır. D. Perinçek’le arasında yaŖanan oldukça sert tartiŖmalardan sonra TİİKP’ten koptuğunu ilan eder.

Bu kopuŖ sonrasında Haziran 1972 tarihli ‘‘Ŗafak Revizyonizmi İle Aramızdaki Ayrılıkların Kökeni Ve GeliŖmesi TİİKP Revizyonizminin Genel EleŖtirisi’’ baŖlıklı makalesini kaleme alır. TİİKP’ten koptuktan sonra hızla yeni bir örgütlenmenin temellerini atar. Aynı zamanda önceki yazılarını gözden geçirir. Bu yazılarda ileriye sürdüğü tezler doğrultusunda, yoldaŖlarıyla birlikte Türkiye Komünist Partisi Marksist Leninist’i ve onun askeri örgütlenmesi olan Türkiye İŖçi Köylü KurtuluŖ Ordusu’nu; aynı zamanda da TKP/ML’nin komsomol örgütlenmesi Türkiye Marksist Leninist Gençlik Birliği’ni kurarken, bu kitaptaki makalelerde ifade ettiği programatik görüŖler doğrultusunda pratiğini Ŗekillendirir.

Bu yazılarında Türkiye devriminin yolunu, karakterini incelemiŖ ve sınıf analizine dayanarak önemli meselelerde Türkiye devrimi için senteze varmıŖtır. Bu senteze ulaŖtıđı, yazılarında oldukça açık/net olan Kaypakkaya’nın; devrimci yönteminin, meseleleri bilimsel ele alıŖının, olaylara ve olgulara sınıfsal açıdan yaklaŖmasının iyi kavranması gerekir. Devrimci mücadele içerisindeki tutumunu genel olarak pratikte en ilerici olana göre belirlediği, bu tavrı kapsamında da sürekli bir teorik hesaplaŖma yaŖadıđı görülmektedir. Örneğin; sosyo-ekonomik yapı tahlilini politik devrimci mücadelesinin belli bir aŖamasında olgunlaŖtırmıŖtır. ‘‘Çorum İlinde Sınıfların Tahlili’’ ve ‘‘Kürecik Bölge Raporu’’ gibi çalıŖmalar, teoriyi pratikten çıkardığına örneklilik teŖkil ederken, mücadeleye iliŖkin geliŖtirdiđi tezlerle yön verdiği hareket ise teoriyi tekrar pratiğe yansıttığının somut ifadesi olmuŖtur. Bütün bunlar O’nun sürekli bir araŖtırma-inceleme-sorgulama pratiği içerisinde olduğunu ve bu pratiğinden çıkardığı sonuçları sentezlediğini göstermektedir.

Feyizoğlu ‘İbo İbrahim Kaypakkaya’, Ozan Yayıncılık, Altınçağ Yayıncılık, sf. 229-230

²¹ Adı geöen eserler; Ethem DirehŖan syf, 28; Turhan Feyizoğlu sf, 232

Bu, O'nun ileriye sürdüğü tezlerin anlaşılabilmesi açısından önemli bir olgudur. TİP içinde yer alması, zamanla farklılaşması, MDD akımı içinde yer alması ve zamanla farklılaşması, MDD içindeki ayırmda beklenenin aksine DEV-GENÇ dışında ve şiddet konusunda daha pasif bir tavır içinde olan PDA içinde kalması, burada ayırıcı ve bir o kadar da Kaypakkaya'yı Kaypakkaya yapan, onun ileriye sürdüğü düşüncelerinin ve bu anlamda elinizde somutlanan yazıların bilimsel bir temele oturması, bizzat pratik içerisinde olgunlaşarak, uygulanabilirliğini sağlaması açısından da önemli bir özelliktir. Bu ayırıcı özellik Marksist-Leninist-Maoist klasikleri ve dünyadaki gelişmeleri özenle okuyan, takip eden İbrahim'in teoride olgunlaşmasından, yetkinleşmesinden ileri gelir. Yani İbrahim teoriden önce pratik tutum içinde devrimci idi. Bunu zamanla hesaplaşma içinde teorik düzeyde de yerine getirdi. Bunun kavranması önemlidir.

Bu kavrandığı oranda; bu kitapta yer alan “Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım” ve “DABK Şubat Kararları Şafak Revizyonistleri, Baş Çelişmeyi İdealist Bir Tarzda Tespit Ediyor” gibi yazılarında irdelediği Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısının tespiti ve bu tespitin bilimselliği, bu bilimselliğin kökenleri yeterince anlaşılmaz. Bu nokta önemlidir. Çünkü ekonomik-toplumsal statünün niteliği, devrimin karakteri ve perspektifleri sorunuyla doğrudan ilişkilidir. Bu sorunun tahlilinden sonradır ki diğer sorunlara tam açıklık getirilebilir. Demek ki, sosyo-ekonomik yapı işin anahtarıdır. Bu kitapta yer alan yazılarında ekonomik yapı tahlilinde Marksizm-Leninizm-Maoizmin evrensel ölçütlerini ulusal somuta uygulayarak, hem kendisini dogmatorevizyonizmden ve hem de bunun tersyüz edilmiş karşıt ucu sağ oportünizmden ayırır.

Ülkemiz, Kaypakkaya'nın bilimsel olarak kanıtladığı gibi, siyasi, iktisadi ve kültürel gelişmesi eşitsiz yarı-sömürge, yarı-feodal bir yapıya sahiptir. Birçok emperyalist devletin sömürü ve baskısına maruz kalan yarı-sömürge bir ülke konumundadır. Bu, yalnızca bugün değil, geçmişten, daha Osmanlı toplumu döneminden beri böyledir. Bu, devrimci yolu izleyen hemen herkesin ortak görüşüdür. Ancak sorun, ülkemizin yalnızca yarı-sömürge olduğunu, yani çeşitli emperyalistlerce talan edilip yağmalandığını kabullenmek değildir.

Bu noktaya ulaşmak önemlidir, ancak yeterli değildir. Bu kabul edişin yarı-feodal çözümlenmeyle tamamlanması gereklidir, bu zorunludur. İşte Kaypakkaya'yı farklı kılan ve çoğunlukla görmezlikten gelinen yanlarından birisi de; elinizdeki yazılarda oldukça berrak bir biçimde çözümlendiği yarı-feodalizm gerçeğidir.

Lenin, yarı-feodal iktisadi varlaşmayı, kapitalizmin ve feodalizmin özelliklerinin sayısız ve birbirinden ayırt edilmeyen çeşitlerinin içiçe geçtiği bir sistem olarak niteler. Ödenmemiş artı-emek, doğrudan üreticiden yarı-feodal tarzla gaspedilir. Böyle bir tarzda, “kapitalizm mi egemen, feodalizm mi egemen” biçiminde bir soru sorulamaz. Lenin, bu anlayışa “bir eczacı terazisine koyup kapitalizm mi, feodalizm mi ağır basar biçimindeki bir yaklaşım, kişinin kendi budalalığını Marksizm'e atfetmesidir” diye alaycı bir üslupla karşı koyar. Bugün açısından ülkemizde var olagelen durum tam da budur. Komprador-feodal üretim ilişkilerinin egemen olduğu, emperyalizmin kendi varlığının temeli olan bu ilişkileri ve kapitalizm öncesi sömürü biçimlerini korumaya ve devam ettirmeye çalıştığı bir yarı-feodal statüyle karşı karşıyayız. Özellikle ülkemizde bu statünün sonucu olarak toprak sorunu, bölgelere göre değişiklik gösterse de önemli bir sorun olarak varlığını devam ettirmektedir. “Tarım toprakları sorunludur. Tarım topraklarında mülkiyet sorunu yaşanmaktadır. 4 milyon tarım işletmesinden 102 bininin hiç toprağı bulunmamaktadır. Bu durum özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde çok önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bölgede 362 bin tarım işletmesi bulunmakta olup bu işletmelerin 29 bini topraksızdır. 21 bin işletmenin toprağı ise 5 dekardan daha azdır”²² Üstüne üstlük uygulanan emperyalizm güdümlü tarım “reformları”, biralalım köylülerin toprak talebinin karşılanmasını, giderek köylülerin açlıkla karşı karşıya kalmalarını beraberinde getirmiştir. Kırsal bölgede açlıkla karşı karşıya kalan köylüler, şehirlere göç etmiş ancak, varolan kapitalizmin komprador nitelikli olmasından kaynaklı olarak şehirlerde istihdam olanaklarının olmaması, yeni sorunları da beraberinde getirmiştir.

---

²² Ziraat Mühendisi Ahmet Atalık Basım: TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Genel Merkezi Türkiye Mai Ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma Grubu. Yazı için bkz: <http://www.antimai.org/kitap/tarimkitap.htm>

Herkesçe bilinir ki, emperyalizm koşullarında yarı-sömürge bir ülkede, emperyalizme rağmen iç dinamiği ile gelişen bir kapitalizmin egemenliği asla mümkün değildir. Emperyalizmin iradesi dışında da olsa fabrika yapan fabrika sanayinin, böyle bir ülkenin sanayisinin niteliğini belirlemesi gerçeklerle alay etmek olur. Türkiye’de kapitalizm “Osmanlı’nın son dönemlerinden itibaren dünya kapitalizminin olağan gelişme trendine uygun raya girmiş ve bunu Cumhuriyet döneminde de sürdürmüş olan Türkiye, 1929 Krizi esnasında atmış olduğu sanayi temelleri dışında, uyguladığı politikaları kendi iradesiyle geliştirememiştir. 1923-1929, 1950-1958, 1960-1979 ve 1980 ve sonraları Türkiye’deki politikaların hakim Batı ekonomilerinin çıkarları doğrultusunda şekillendirildiği açıkça izlenebilmektedir”²³ olarak ifade edildiği gibi komprador karakterli bir kapitalizmdir.

Geri ülkeleri bağımlılık ağları içine alan emperyalizmin daima iki eğilimi vardır. Birincisi, emperyalizmin bu ülkelerde kapitalizmi geliştirmesi, ikincisi, kösteklemesidir. Ama aslolan ikincisidir. Eğer böyle olmasaydı Stalin’in şu sözlerinin bir anlamı olmazdı: “Tüm muti ve askeri gücüyle emperyalizm, Çin’de tüm bürokratik-askeri üst yapısıyla birlikte feodal kalıntıları destekleyen, onlara esin veren, onları besleyen ve muhafaza eden güçtür.”

Emperyalist politikalar doğrultusunda şekillendirilen Türkiye ekonomisi, kendi dinamikleri üzerinden yükselmemiştir. Emperyalizme bağımlı biçimlendiriliş sanayi sermayesi üzerinden değil, tefeci, asalak, rantıye sermayesi üzerinden olmuştur. “Bir kere hangi türde olursa olsun, bir birikim stratejisinin hegemonik olabilmesi için, toplumsal artığı büyütecek olan sınıf diliminin (yani sanayi sermayesinin) çıkarlarını veri almasına bağlı iken, Türkiye’de uygulanan ekonomi politikaları, üretken sermayeden çok üretken olmayan sınıf dilimlerinin çıkarlarını gözettiler. İşçi sınıfının sırtından gerçekleştirilen radikal operasyon, sınıf hareketini bir kriz dinamiği olmaktan çıkaramadığı gibi sanayileşmenin dinamizmine de herhangi bir katkıda bulunmadı. İhracata yönelik yeni birikim stratejileri,

---

²³ İzzettin Önder “Kapitalist İlişkiler Bağlamında Ve Türkiye’de Devletin Yeri Ve İşlevi” İktisat Üzerine Yazılar I Küresel Düzen: Birikim, Devlet Ve Sınıflar” İletişim Yayınları, 2003, İstanbul, 2. Baskı, sf, 284

sanayi sermayesi yerine mali sermaye ile spekülâtif sermayenin genişlemesine, dolayısıyla üretmeden zengin olan küçük bir rantiyeye kesiminin palazlanmasına yaradı”²⁴

Netice itibarıyla İbrahim Kaypakkaya'nın bu yazılarında bilimsel olarak ortaya koyduğu yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Böyle bir gerçekle yüzyüze olan bir ülkede o ülkenin komünistlerine düşen görev, yarı-sömürge, yarı-feodal statüden kaynaklanan anti-emperyalist, anti-feodal çelişmeleri saptamaktır. Bu gerçeği berrakça çözümleyen İbrahim Kaypakkaya; anti-feodal, anti-emperyalist çelişmelerden hareketle devrimin niteliğini burjuva demokratik devrim olarak tespit eder. Devrimimizin stratejik hedefini de emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizm olarak saptar.

Kaypakkaya'nın düşünceleri de, ortaya koyduğu teorik açılımları da, günümüz koşullarını yadsıyabilecek, set oluşturacak ya da onun gerisinde kalacak özellikler arz etmemekte, tersine her Marksist-Leninist-Maoist düşüncede olduğu gibi, yeniye açık ve yeni koşullara geliştirilerek uyarlanması gereken bir sistematiğe sahiptir.

Yazılarında konuyla ilgili ortaya koyduğu tezler temel yaklaşımları ve tahlilleri itibarıyla geçerliliğini bütünüyle korurken; öte yandan bu tezlerin ileriye sürüldüğü tarihten itibaren günümüze kadar şüphesiz bazı değişimler-gelişmeler de olmuştur. Ancak bu gelişmeleri, değişimleri, “2000 yılı programına da eğildiğimizde, 1923 yılından beri yaşanmış olan tüm bağımlılık ilişkilerinin, daha da sıkışmış bir biçimde sürdürüldüğünü görmekteyiz”²⁵ ifade edildiği gibi daha da sıkılaştığını, bağımlılığın daha da katmerleştiği anlamında kullandığımızı ifade edelim. Bu yüzden; ileriye sürüldüğü tezlerin doğruluğunun; ülkemiz somutunda son yaşanan gelişmelerle

---

²⁴ Tülin Öngen; ‘Yeni Liberal’ Dönüşüm Projesi Ve Türkiye Deneyimi; İktisat Üzerine Yazılar I Küresel Düzen: Birikim, Devlet Ve Sınıflar” İletişim Yayınları, 2003, İstanbul, 2. Baskı, sf; 185

²⁵ İzzettin Önder “Kapitalist İlişkiler Bağlamında Ve Türkiye’de Devletin Yeri Ve İşlevi” İktisat Üzerine Yazılar “I Küresel Düzen: Birikim, Devlet Ve Sınıflar” İletişim Yayınları, 2003, İstanbul, 2. Baskı sf; 283

bir kez daha somutlandığını/kanıtlandığını görmek şaşırtıcı olmamalıdır. Bu değişimleri kısaca özetlersek:

Emperyalizmin bugün yarı-sömürgelere ve aynı kategorideki ülkemize yüklediği görevler var. Emperyalistler, bizim gibi ülkelere hemen her alanda yoğun bir talan politikası dayatıyor. Bu politika, ülkemizin tüm kaynaklarının emperyalizm tarafından sınırsızca kullanılmasına olanak sağlayacak yeni ekonomik koşulların yaratılmasını, yarı-sömürge ülke zenginliklerinin, gelir kaynaklarının talan edilmesini, sömürülmesini, gaspını içermektedir.

Hatırlanacağı gibi; 24 Ocak kararlarına dek ekonomi, “ithal ikameci” model üzerinde yürüyordu; tekelci (uluslararası) kapitalizmin tüm yarı-sömürgelere olduğu gibi bize de, özellikle ikinci paylaşım savaşından sonra dayattıkları model buydu. Devlet eliyle desteklenen sanayinin dışa bağımlı kapitalist bir çizgide bir ölçüde geliştiği, önemli bir birikimin bağımlı sanayiye temel sağladığı doğrudur. Fakat, yarı-sömürgelerde yıllarca uygulanan bu “ithal ikameci” kalkınma modeli buralarda belli bir kapitalist gelişmeyi sağlasa da, özü itibarıyla ve esas olarak emperyalizme bağımlılığı, yarı sömürgeciliği pekiştirdi.

24 Ocak kararlarının uygulanmaya başladığı 1980’li yıllarda, bu model yerini yeni bir modele bıraktı: İhracata dayalı gelişme modeli. Bu model “neyin varsa sat” modelidir. Son yirmi yıldır uygulanan ve şimdilerde son sınırına varan bu modelle yirmi yıl önce iki haneli rakamlarla ifade edilen borçlar üç haneli rakamlara tırmanmış bulunuyor; ülke, eşine rastlanmadık borç-faiz sarmalı ile bunalımının en derinini yaşıyor. Türkiye “Dış ticaret açığında dünyada ikinci sırada...Kayıt dışı ekonomide 16.5 katrilyon ile birinci...TL en çok değer kaybeden para...Nüfusun %20.2’si sosyal güvenceden yoksun... 1 milyon sokak çocuğu ve 6 milyon çocuk işçinin var...”²⁶ olduğu bir duruma gelmiş durumda.

Kapitalist dünya piyasası, frenleyici engellerinden kurtulmuş uluslararası sermayeye teslim edilmiş durumda. Bu arada kapitalist-emperyalist sistemin bir parçası durumundaki Türkiye için de durum

---

²⁶ Gürkan Ata, “Küresel Alanda Yerimiz İçler Acısı: Türkiye, Dipteki ‘En’lerin Lideri”, Cumhuriyet Gazetesi 7 Aralık 2001, sf. 11

aynıdır. “Yeniden yapılandırma” süreci ile tekelci sermayenin çıkarlarını sağlama almayan her şey, her ilişki biçimi, her ekonomik-örgütsel-geleneksel şekilleniş yeniden biçimlendirilip değiştirilmek isteniyor. Bunun için özelleştirme saldırısı pervasızca sürdürülmekte, gümrük duvarları kaldırılmakta, tekelci sermayenin dış hareketindeki tüm engeller yok edilmektedir.

Bunun anlamı; toplumsal üretimin emperyalistlerin üretim fazlalığına ve iç pazarın ihtiyaçlarına göre ayarlanması ve ekonomik liberalizmin getirdiği serbestiyle iç kaynaklarımızın emperyalist tekellere peşkeş çekilmesi/hiç pahasına satılması (transferi), emeğin artı-değer, faiz, kâr vb. biçimler altında daha da insafsızca sömürülmesidir. Bunun anlamı; iç ekonomik süreçlerin, uluslararası sürecin hizmetinde sözde “verimlilik” çizgisinde tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenmesidir. Bunun anlamı, kapitalist emperyalist ülkelerin çözemediği krizin yarı-sömürge ülkelere ihraç edilerek hafifletilmesidir. Bunun için de ilk elden yapılması gereken özelleştirme ile KİT ve benzeri kuruluşların devlet kapitalizmi niteliğine son vermek ve bu alanları sermayenin özelleştirilmiş hareket alanı haline getirmek ve bu ekseninde devleti her alanda küçültmektir. Ekonomiden ulaşımaya oradan eğitime ve sağlığa ve hatta savunmaya dek her alanda özelleştirme politikası uygulanmakta ve bu en hayati alanlar bile tekelci sermayenin yönetimi, gözetimi ve denetimine sokulmaktadır. Bu, köleleştirmedir. Bu, dizginsiz bir boyun eğdirmedir. Yalnızca iktisadi teslimiyet değil, aynı zamanda siyasal, askeri ve bunun da ötesinde sermayenin kültürel boyun eğdirmesidir.

İşçiye, emekçiye, memura, küçük esnafa dayatılan yıkımdır; sosyal yıkımı da katlanılamaz biçimde içeren çok yönlü bir yıkım. Bu, özelleştirme üzerinden kitlesel işsizlik ve işsizliğin yaygınlaştırılması, sermayenin dış hareketi ve devlet korumacılığının bitirilmesi üzerinden kırsal nüfusun ve dolayısıyla tarımın yıkımı, IMF ve Dünya Bankası'nın direktifleriyle memurun yıkımı, esnaf ve küçük işletmecinin iflası, zincirlerinden boşanmış uluslararası sermayenin baskısı ile ülke pazarının talanıdır. Nasıl mı? İşte birkaç rakam: “Türkiye’de çalışan nüfusun %49’unu oluşturan ücretlilerin milli gelirden aldıkları pay, 1996 yılında % 25.8’di. Bu tutarın da %54’ünü kamu, kalanını özel kesim ücretlileri alıyordu. İşgücünün

milli gelirden aldığı pay 1999'da %30.7'ye kadar çıkmıştı. Ama 2000 yılında tam iki puan azalma oldu ve işgücünün payı %28.7'ye düştü. Ülke milli gelirinin %10 gibi rekor düzeyde gerilediği 2001'de dehşetli küçülme toplumun tüm kesimlerinde bir refah kaybı yaratmakla beraber, krizden en fazla etkilenen kesimleri, gelir piramidinin zaten altında olan ücretli kesimler, tarım kesimi ve devletin yardımına muhtaç emekli, dul, yetim kesimleri oluşturuyor. Savaş yılları bir yana bırakılırsa tarihin en yoğun işsizliğini yaşayan Türkiye'de toplumsal kesimler mutlak yoksullaşma ile nispi yoksullaşmayı iç içe yaşıyorlar²⁷

Öte yandan yeniden yapılandırma ile tekelci (uluslararası) sermaye ve batılı emperyalist devletlerin birikmiş borçlarının aksatılmadan zamanında ödenmesi de IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kuruluşların öngördüğü ekonomik reçeteye güvence altına alınmaktadır. Dünya Bankası eski baş ekonomistlerinden Prof. Stiglitz'in dediği gibi: "IMF ülkenizi mezata çıkarıyor..."²⁸ Bu kuruluşlar sermayenin dış hareketindeki herhangi bir düzensizliğe meydan vermeyecek biçimde ekonomiye müdahale ediyor ve emperyalist sermayenin giriş ve çıkışta güvenceli, rahat dolaşımını sürdürmesini düzenlemektedir.

Devlet, yeniden yapılandırma siyasetinin neden olduğu saldırılara karşı gelişecek muhtemel direnişleri, grevleri, işgalleri, toplumsal muhalefeti, sınıf hareketlerini de zor araçlarıyla etkisizleştirmeye dönük yapılandırılmıştır. Devlet, yeniden yapılandırma programının uygulanması karşısındaki direniş odaklarını ezme ve bastırma için öteden beri tam bir zaptiye görevi üstlenmiş haldedir. Bu nedenle Türkiye hızla silahlanmaya devam etmektedir. "2001 Yılı Silahlanma Raporu'na göre Türkiye 8.9 milyar dolarla silahlanmaya en çok harcama yapan 14. ülkedir".²⁹

Emperyalizmin bugün tepe noktası görülen "küreselleşme" ile dayatılan "yeniden yapılandırma" politikaları yalnızca ezilenlere,

---

²⁷ Mustafa Sönmez, "2001 Kayıp Yıl Oldu", Cumhuriyet, 30 Kasım 2001, sf. 11

²⁸ Cumhuriyet Gazetesi, 22 Mart 2001

²⁹ "Aça Para Yok, Silah Çok", Radikal Gazetesi, 14 Haziran 2002, sf. 11

emeğe karşı değil, aynı zamanda birkaç düzine uluslararası tekelin daha küçük birçok tekele de saldırı hareketidir. Ancak, sermayenin emeğe saldırısı aslolandır. Tüm dünya birkaç düzine tekel tarafından talan edilmektedir. Brezilya'yı, Arjantin'i ve son yıllarda ülkemizi de içine alan bunalımın temelinde yatan emperyalizmin yeni ilişki biçiminin yarı-sömürgelere dayattığı çizgidir. Yarı-sömürgelerdeki mali krizler "küreselleşmenin" saldırılarıdır.

Emperyalizmin yarı-sömürgelere uyguladığı/uygulattığı politikaların neden olduğu yıkım ve değişim Türkiye'de de önemli noktalara ulaşmış durumdadır. Türkiye'de ekonomi yönetimi siyasal iktidarın etkinlik sahasının dışına çıkartılmak istenmektedir. Bu, emperyalizmin son yıllarda geliştirmek istediği yeni bir doktrin olarak sunulmaktadır. Bu eski doktrin, günümüzde yarı-sömürgelerde emperyalist sömürünün yaygınlaşması ve derinleştirilmesi amacıyla "yeniden yapılandırma" adı altında uygulamaya sokulmuş durumdadır. Bu politikaların sonucu olarak işçi ve emekçi kesimlerin hak alma mücadelesi parçalanması ve sömürünün en vahşi tarzda gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

Türkiye'de ekonomi ile ilgili kurumların başına IMF, DB ve ABD ile ilişkili "uzmanlar" yerleştirilmektedir. Ve siyasi iktidarın bu kurumlara talimat vermesi engelleniyor. Sadece görüş alış-verişinde bulunacağı benimsenmiş durumda. IMF ile ilişkilerde de siyasal iktidarın tüm görevleri IMF tarafından saptanmakta ve iktidar bunları uygulamakla görevli hale gelmektedir. TC'nin yaptığı tüm anlaşmalarda da aynı ilişki geçerlidir. Bilinmelidir ki, bu "yeni" hukuk gerçekte bir hukuk değil, egemen olanın tüm ilişkide esas söz sahibi olmasıdır. Efendi uşak ilişkisinde esas ilke budur. Bu esas ilke çerçevesinde emperyalizm politikalarını en rahat bir şekilde nasıl uygulayabilecekse bunu hayata geçirmektedir.

Yarı-bağımlı devletlerde bürokrasinin işlevi arttırılmakta, her şey emperyalizmin çıkarlarına ve istemlerine uygun hale getirilmektedir. Böylece halkın ve kimi egemen sınıf kliklerinin siyasal iktidar üzerindeki etkisi de en aza indirilmek istenmektedir. Bu da yarı-sömürge ülkeler ile emperyalizm arasındaki ilişkinin gerçek karakterinden başka bir şey değildir.

Ve hiç kuşkusuz ki; tüm bu süreçte yaşadıklarımız şu gerçeği bizlere bir kez daha hatırlatmaktadır: Her sınıflı toplumda o toplumun yapısını belirleyen temel çelişme üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmedir. Bu çelişme çözülmedikçe toplum bir aşamadan diğer bir aşamaya geçemez. Yani nitelik değiştiremez. Bu çelişmenin sınıfsal iradesi ise, üretici güçlerin gelişmesini sağlayacak yeni üretim ilişkisini temsil eden sınıflar ile üretici güçlerin önüne engel olarak dikilen eski ve köhnemiş üretim ilişkilerinin tamamladığı sınıflar arasındaki çelişmedir. Türkiye’de toplumsal gelişmenin motorunu sağlayan temel çelişme, artık aşılması zorunlu hale gelmiş olan eski üretim ilişkilerini temsil eden emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm ile üretici güçlerin hızla gelişmesinden yana olan proletarya, köylülük, kent küçük burjuvazisi ve milli burjuvazi arasındaki çelişmedir. Temel çelişmenin tutucu yanını emperyalizm ile onun yerli uşakları olan komprador burjuvazi ve feodalizmin artıkları olan büyük toprak ağaları arasındaki ittifak oluşturmaktadır. Bu sınıflar, yarı-sömürge, yarı-feodal iktisadi yapının egemenleri ve temsilcileridir. Bu iktisadi yapının üzerinde yükselen yarı-sömürge devlet; emperyalizmin uşağı bu iki yerli sınıfın halk sınıflarını baskı altında tutmasının, ezmesinin ve sömürmesinin aracıdır.

Bir toplumdaki temel çelişme, o toplumdaki, toplumsal devrimin niteliğini ve karşı-devrim ile devrim kamplarının sınıfsal içeriğini belirler. Türkiye’de temel çelişmenin bu şekilde oluşması toplumsal devrimin henüz burjuva demokratik devrim aşamasında olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye toplumunun iktisadi yapısı ve buna dayanan sınıfsal güçler mevzilenmesi, sosyalist devrimin doğrudan gündeme getirilmesini engellemektedir. Türkiye henüz burjuva demokratik devrimini gerçekleştirmemiş, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir toplumdur. Diğer yandan, Türkiye devletinin çok uluslu bir devlet olarak kurulması ve pazar çıkarları uğruna Kürt ulusunun azgın bir ulusal baskı altına alınmış olması da, bir başka demokrasi sorunu olarak gündeme girmektedir.

Tüm bunlardan ve İbrahim Kaypakkaya’nın net ve berrak çözümlemelerinden hareketle toplumumuzdaki başlıca çelişmeleri sıralarsak:

Toplumumuzda dört başlıca çelişme mevcuttur:

- 1) Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme,
- 2) Emperyalizmle halk yığınları arasındaki çelişme,
- 3) Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme,
- 4) Hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişme,

Bunlar başlıca sınıfsal çelişmelerdir. Ve toplumun ileriye doğru hareketinin değişik yönlerini tanımlamaktadır. Bunlardan halk yığınlarının feodalizm ve emperyalizmle olan çelişmeleri demokratik halk devriminin sonucunda tamamıyla çözülecektir. Ne var ki proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin tam anlamıyla çözümü ancak sosyalist devrim ile mümkün olabilecektir. Hakim sınıfların kendi iç çelişkileri ise, bunlar (yani komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları) iktidardan alaşağı edildikleri ve iktisaden tasfiye edildiklerinde doğal olarak ortadan kalkmış olacaktır.

Bu başlıca çelişmelerden biri, diğerinin gelişimi ve çözümleri yolundaki mücadele süreci üzerinde tayin edici etki icra eder. Bu, toplumdaki baş çelişmedir, Türkiye’de baş çelişme şu an “feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme”dir. Çünkü feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme diğer başlıca çelişmeler üzerinde tayin edici bir etki icra etmektedir. Önce halk yığınlarının emperyalizmle olan çelişmesini ele alalım. Ülkemizde şu anda emperyalizmin doğrudan işgali altında değildir. Emperyalist sömürü ve talan onun ülke içinde uşaklığını yapan egemen sınıflarca yürütülmektedir. Dolayısıyla, emperyalizme karşı yürütülecek mücadele mevcut durumda ancak içteki baş çelişmenin kavranmasıyla mümkündür. Feodalizme indirilecek her darbe, emperyalizmin ülke içindeki ayaklarını kesmek demektir. Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin belirli bir keskinlik seviyesine ulaşmasından sonra muhtemeldir ki, emperyalistler uşaklarını koruyabilmek için doğrudan müdahale etmek zorunda kalabilirler. Böylesi bir durumda ise, emperyalizmle mücadele halkımız açısından pratik bir sorun olarak gündeme gelecektir. Diğer yandan feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin çözüme doğru gelişmesi burjuvazi-proletarya çelişmesini güçlendirecek ve olgunlaştıracaktır. Çünkü feodal ve yarı-feodal üretim ilişkilerinin

yıkımına doğru olan bir gelişme kaçınılmaz olarak iki modern sınıf olarak burjuvazi ve proletaryayı güçlendirecek, bu gelişmenin çözümü ise ancak anti-feodal devrimin başarılmasıyla gündeme gelebilecektir.

Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olması değişmez bir durum değildir. Örneğin ülkemizin emperyalizmin (tek veya toplu olarak) işgali altına girmesi durumunda milli çelişme ön plana çıkacak ve diğer çelişmelerin gelişimi üzerinde, belirleyici bir etki icra eden bir baş çelişme haline gelebilecektir.

Baş çelişmenin tespiti, komünistler için kavranacak halkayı bulmak açısından önemlidir. Dolayısıyla, bugün ülkemizde feodal kalıntılara karşı mücadele diğer bir deyişle doğrudan toprak devrimi için mücadele, sınıf mücadeleleri içinde kavranacak esas halkadır. Ancak bu çelişmenin çözümü için verilecek mücadele sayesinde ki, diğer başlıca çelişmeler daha da olgunlaşacak, keskinleşecek ve demokratik devrimin son aşamasına doğru, bir bütün olarak, emperyalizm-feodalizm ve komprador kapitalizm ile halkımız arasındaki temel çelişme nihai çözümü için gündeme gelecektir.

Devrimin yolunu ve karakterini, ülkenin ekonomik-siyasal yapısını tahlil ederek net bir biçimde ortaya koyan Kaypakkaya; Kemalizm tahlilinde bu analizini daha da derinleştirmiştir. Çünkü Kemalizm tahlili aynı zamanda ülkeye egemen olan, devlet iktidarını elinde bulunduran sınıfların ve ülkenin sosyal-siyasal yapısının tahlilidir. Türkiye'yi, yarı-sömürge yarı-feodal bir ekonomik-siyasal yapı olarak belirleyen Kaypakkaya, bunu somut araştırmalara dayandırmıştır. Beş yıllık profesyonel mücadele tarihi, teoriyi pratikten çıkarma Marksist-Leninist-Maoist anlayışının somut bir yansıması olarak elinizdeki yazılarda ortaya konmaktadır.

Yarı-sömürge yarı feodal ülke gerçeğinden hareketle, devrimin karakterinin demokratik devrim olduğunu, proletarya önderliğinde gerçekleştirilecek olan devrimin, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, burjuva demokratik devrim değil, demokratik halk diktatörlüğü ve buradan ise kesintisiz olarak sosyalizme geçilmesini savunur.

Kemalist devrimin “burjuva demokratik devrimi” tamamladığını iddia edenlere karşı, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, burjuvazi önderliğinde burjuva demokratik devrimler çağının kapandığını ve bu görevin artık proletaryanın omuzlarında olduğunu net bir şekilde ortaya koyar. Kemalizmin sınıfsal tahlilinin önemi burada ortaya çıkar. Çünkü Kemalizmin sınıfsal karakteri, “ilerici”, “küçük-burjuva” ya da “Türk ulusal burjuva” olarak saptandığında, onun önderlik ettiği kurtuluş savaşı da “anti-emperyalist” olarak nitelendirilecek ve proletaryanın bu anti-emperyalist savaşı desteklemesi de istenecektir. Çünkü anti-emperyalist karakterli bir sınıf, feodalizmi tasfiye edecek, yani, burjuva demokratik devrimi tamamlamış olacaktır.

Ülkemizde pek çok anlayış, Kemalizmin sınıf tahlilini yanlış saptamaları sonucu soruna böyle yaklaşmışlardır. Kemalizmin söylemlerine hep sıcak bakmışlar ve Kemalistlerin burjuva demokratik devrimi gerçekleştirdiği, feodalizmi tasfiye ettikleri sonucuna varmışlardır. Onlar, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, burjuva demokratik devrimine burjuvazinin önderlik edemeyeceği şeklindeki Marksist-Leninist-Maoist teoriyi böylelikle açık bir biçimde reddetmişlerdir.

İşte Kaypakkaya, ilk defa Kemalizmin sınıfsal karakterini net ve berrak biçimde ortaya koyan; Kemalizm konusunda 50 yıllık kör suskunluğu parçalayan yegane kişi olmuştur. Yığınlar, emekçiler ve Türkiye Devrimci Hareketi on yıllarca Kemalizmin kuyruğunda ilerledi. Gençlik ve aydınlar Kemalist ideolojinin esiri oldu. Her yanda Kemalizme teslimiyet egemendi. Kemalizme ilerici, devrimci payeler biçiliyor, herkes daha çok Kemalist gözükmek için birbiriyle yarışıyor. Küçük-burjuva “sol” örgütler bile Kemalizm karşısında ellerini iki yana düşürüyor ve ona devrimcilik yakıştırıyorlardı.

Kemalizm hayranlığının her yanı sarıp sarmaladığı bir ortamda, ruhların Kemalizm ateşiyle on yıllarca ateşlendiği bir sürecin yaşandığı bir dönemde, Kaypakkaya, komünist bir itiş postulatıyla Kemalizmi kapı dışarı etti. Kemalizme var gücüyle yüklendi, yılların suskunluğunu, çöl sessizliğini bozdu.

Kaypakkaya, Kemalizmin işbirlikçi sınıf hareketini açığa çıkardı; ve ona devrimcilik yakıştıranları tepeden tırnağa eleştirdi

süzgecinden geçirdi. Yalnızca bu da değil, onun Kürt ulusuna ve azınlık milliyetlere uyguladığı ulusal baskıyı, akıl almaz dehşeti gözler önüne serdi. PDA saflarındaki Kemalizm hayranlığına güçlü darbeler indirdi.

Elli yıllık kasvetli hava, yeni ve cesur tezlerle aydınlanıyor, Kemalizmin asıl yüzü, onun çözümlenmeleriyle açığa çıkıyor, kitleler ve devrimci hareket doğruları yakalamada ilk kez tutarlı, yalın, apaçık bir gerçekle karşı karşıya kalıyordu. Bu tezleriyle, Türkiye devrimci ve komünist hareketinin önündeki en önemli engellerden biri, tepeden tırnağa hallaç pamuğu gibi savrulmuş oluyordu. Kemalizmin sınıf karakterinin tahlili, beraberinde cumhuriyet tarihinin tutarlı bir değerlendirmesini de gündeme getirdi.

Cumhuriyet tarihinden bu yana var olagelen iktidarın, komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının faşist diktatörlüğü olduğunu; faşizmin ülkemizde başından bu yana devlet şekli olarak hüküm sürdüğünü; şu ya da bu hükümetin işbaşına gelmesinin devletin faşist niteliğini değiştirmedeğini; parlamentonun sadece maske işlevi gördüğünü oldukça net bir biçimde ortaya koyarak bu alanda da önemli çözümlenmeler yaptı. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde faşizm, emperyalizme bağımlı sınıfların, yani komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıfının ortaklaşa diktatörlüğüdür. Türkiye gibi ülkelerde faşizm süreklidir. Parlamentonun muhafaza edilip, incir yaprağı olarak kullanılması ya da kimi dönemlerde buna ihtiyaç duyulmayıp, askeri diktatörlük biçimi ile sahneye çıkılması işin özünü değiştirmemektedir.

Ülkemizdeki egemen burjuvazi yani komprador burjuvazi esasen zayıf ve güçsüzdür. Burjuvazinin bu zayıflığı ve güçsüzlüğü onu hep şiddet ve zor uygulamaya iter. Ayrıca toprak ağalarının iktidara ortak olması, onların feodal dönemin sopa ve cebrini iktidara taşımalarının nedeni olur. Böylece ülkemizde iktidar başından beri sürekli olarak faşist diktatörlük biçiminde yol alır. Örneğin son yirmi yılda yaşananlar bunun çarpıcı bir örneğini oluşturur. “Gerçekten Türkiye’de kapitalist toplumsal formasyon her üç alanda birden tıkanmış ve Türkiye burjuvazisi, tüm dönem boyunca yalnız ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal ve politik iktidarı açısından da önemli sorunlarla karşılaşmıştır. Bu yüzden, ekonomik istikrarın

geçici olarak sağlandığı durumlarda bile siyasal ve ideolojik çekişmeler sürmüştür. Bu süreçte devlet de alternatif hegemonya stratejileri üretememiş ya da üretilenler başarısız olmuş, sonuçta sınıf iktidarını korumak üzere yeniden zora başvurulmuştur.³⁰

Faşizmin sürekliliği ile devrimci durumun sürekliliği birbiriyle koşutluk halindedir. Bu durum, ülkemiz koşullarının tipik yanıdır. Devrimci durumu var eden koşullar, faşizmin de sürekliliğinin varoluş koşulları olarak siyasal süreçte yaşam hakkı bulur.

Ülkemizde faşizmin bir hükümet değişikliğiyle ortadan kalktığını savunan anlayış silsilesi, yarı-sömürge, yarı-feodal ekonomik-toplumsal statüyü çözümlene gücünden uzak bir düşünce bütünselliğidir. DP Hükümeti veya 1961 anayasası ile faşizmin burjuva demokrasisiyle yer değiştirdiğini iddia eden görüş, cumhuriyet tarihini ve bugünü karanlık odalarda tahlil etmektedir. Aynı şekilde, bugünkü AKP hükümeti ve onun bir devlet politikası olduğu söylenen Avrupa Birliği hedefiyle çıkardığı Uyum Yasaları ile demokrasinin yerleşeceğini vaaz eden çevreler, faşizmin sınıfsal tahlilini çözümlene gücünü gösteremeyen, devletin yapısını kavrayamayan, öze değil söze bakan veya inanan, sınıfsal ve siyasal temele değil görünüşe aldanan ve düşüncelerinde, analizlerinde bir damla Marksizm olmayan çevrelerdir.

Bu konuya biraz değinmek gerekir, çünkü kendisini “sol” olarak adlandıran pek çok çevre de Avrupa Birliği ile ülkemize demokrasi geleceğini iddia etmektedir. Bu da devletin yoğun ideolojik saldırılarıyla birleştiğinde kitlelerin üzerinde bilinç kırılması yaratabilmektedir.

Şu bir gerçek ki; hükümet oluşundan bu yana AKP, düzen karşıtı söylemini adım adım azaltmıştır. Bu, tüm partilerin kaçınılmaz sürecidir. Hükümet olma sürecinde düzen karşıtlığını halkın desteğini almak için kullanan partiler, hükümet olduklarında gerçek rollerini oynarlar. AKP için bu süreç çok daha belirgin yaşanmıştır. Bunun nedeni AKP'nin diğer partilerden bazı farklar

---

³⁰ Tülin Öngen; ‘Yeni Liberal’ Dönüşüm Projesi Ve Türkiye Deneyimi; İktisat Üzerine Yazılar I Küresel Düzen: Birikim, Devlet Ve Sınıflar” İletişim Yayınları, 2003, İstanbul, 2. Baskı, sf, 173

taşımasıydı. Bu farklar biliniyor. Ancak bu farkların biçimsel olduğu ve hükümet olunduğunda hükümet misyonununun AKP tarafından da uygulandığı görüldü. AKP'nin ehlileştirilmesi süreci belli sancılara da neden olmuştur. Çünkü sorun, salt AKP yönetimi değil bütün olarak partinin kendisidir. TSK ile ve "laik" kesimlerle yaşanan zıtlaşmalar ve kimi zaman ülke gündemine oturtulan gerginlikler AKP'nin ehlileştirilmesinin hamleleri olmuştur. Baş örtüsü konusu, protokol krizleri, kadrolaşma tartışmaları tamamen böyle meselelerdir.

AKP'nin AB ile ilişkisi de görünürde güçlü hükümet imajı vermekten öteye gidememiştir. Hem Kıbrıs hem de AB üyeliği sorununda ipleri ellerinde tutanların istemleri gerçekleşmiştir. AB'ye üyelik sürecinin "gerektirdiği" tüm politikalar AKP tarafından, Türkiye'deki egemen güçlerin benimseyebileceği çerçevede savunulmuştur. Genelkurmayın kimi serzenişleri ise görüntü olmaktan ibarettir.

AB politikası Türkiye'de demokratikleşmenin ve ekonomik sorunların çözümü olarak sunulmaktadır. Bu savunu içinde kimi uyum paketleri çıkarılmıştır ve bunun devam edeceği de biliniyor. AKP bu uyum paketlerini, AB üyeliği için değil Türkiye için çıkardığını açıklayarak aldatmacayı ileri bir seviyeye çıkarma çabasındadır. Oysa, ne bu uyum paketlerinin ne de AB'nin kendisinin demokratikleşme ile ilgisi vardır. AB'ye üyelik Türk egemen sınıflarının ve ABD'nin çıkarları ile ilgilidir. Türkiye işçi ve emekçi kesimleri için esasta hiçbir kazanım sağlamayacaktır. Bu gerçeği AB ülkelerinde uygulanmakta olan işçi ve emekçi haklarının gaspından ve sosyal devlet olgusunu ortadan kaldırmaya dönük yasal düzenlemelerden görebiliriz.

AB üyeliğinin odağında, Türk egemen sınıflarının Avrupa'nın hakim olduğu pazarlardan pay alma isteği ile bu üyeliğin şartlarının Avrupa'daki politik gücün Türkiye politikasındaki etkinliğinin artması olgusu bulunmaktadır. AB üyeliği konusunda Türkiye'de zaman zaman ortaya çıkan tereddütler ve tartışmalar bu iki olgunun karşı karşıya gelmesinden kaynaklanmaktadır. ABD'nin de bu tartışmalara aynı merkezden Türkiye lehine katıldığını biliyoruz.

Özellikle Türk ordusunun misyonu konusunda bu tartışma kimi zaman keskinleşmektedir.

Bilinmez mi ki, asolan devlettir, onun yapısı ve niteliğidir. Hükümet yalnızca işin dekorudur. Devletin sınıfsal temelinin faşizm özelinde yükseldiği yerde hükümetin, egemen çevrelerin siyasi temsilcisi hükümetin faşist olmaması olası mıdır?

Hükümet, kompradorların ve toprak ağaları sınıfının siyasi temsilcisidir. Devlet de bu sınıfların ortaklaşa diktatörlüğü olarak şekillendiğine göre; siyasi temsilciler temsil ettikleri sınıfların güzergahında yürümek zorundadırlar. Egemenler, bu temsilcilerden desteklerini çektikleri an, hükümet boşlukta kalır, boşlukta asılı duran bir avizeye benzer.

Kaldı ki, şu ya da bu hükümete demokratik payesi biçenler, yaşamın da kanıtladığı gibi, defalarca yanıldıklarını anladılar. Zira faşizm, ülkemiz koşullarında salt basit bir hükümet etme şekli değildir, bir devlet biçimidir.

Bu demektir ki; ülkemizde komprador burjuvazi ve toprak ağalarının var olduğu ve yerini bir devrimci diktatörlükle, ya da çok daha anlaşılır bir deyişle, halkın aşağıdan gelen doğrudan zoruyla, yani demokratik halk diktatörlüğü ile değiştirmedikleri sürece faşizm de var olacaktır.

Dolayısıyla, ülkemizde anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-feodal mücadelenin sınıfsal muhtevası aynı zemin üzerindedir; yani aynıdır. Avrupa Birliği üyeliği ile Türkiye'ye demokrasi geleceğini söylemek büyük bir yalandır. Türkiye'ye demokrasi gelecekse bu ancak aşağıdan yukarıya bir devrimle gerçekleşecektir. Bu, asla unutulmamalıdır.

Hiç şüphe yoktur ki, Kaypakkaya'yı Kaypakkaya yapan nedenlerden biri de, yıllardır Türk şovenizminin etkisi altında kalarak sosyal şovenizmin batağına saplanmış, Türk egemen sınıfların ezilen uluslara yönelik soykırım ve ulusal baskılarını meşru gören, başta da Kürt ulusunu yok sayan anlayışlara, proletaryanın bilimsel öğretisi Marksizm-Leninizm-Maoizm ilkeleri ışığında büyük bir darbe vurması ve bu konuda proletaryanın gerçek bakışının ne olması gerektiğini net bir şekilde işçi sınıfına ve ezilen

emekçi kitlelerine göstermesi ve proletaryanın ezilen ulus sorunundaki tavrına bilimsel bir açıklık getirmesidir.

Belli bir süreden beri güncelleşip Türkiye'nin siyasal gündemini işgal eden ulusal sorun ve özel planda da Kürt ulusal sorunuyla ilgili en zengin, en kapsamlı doğru ilkeleri ilk kez, herkesin sustuğu, derin sessizliğe gömülü olduğu bir dönemde, yani bundan 30 yıl önce Kaypakkaya ortaya koydu. Kürt kelimesinin kullanımının bile cesaret istediği bir dönemde, tıpkı Kemalizm sorununda olduğu gibi bu sorunda da gerçekleri apaçık ve yalın bir şekilde dile getirdi. Marksizm-Leninizm-Maoizmin genel, vazgeçilmez temel ilkeleri, başka sorunlarda olduğu gibi ulusal sorunda da yaratıcı ve doğru bir tarzda Türkiye gerçeğine uygulandı. Gerek ezen ulus-burjuva gerici ulusalcılığına ve gerekse de ezilen ulus-burjuva ulusalcılığına en etkili darbeleri indirdi.

Bu gerçeği hakim sınıfların akıl hocalarından ve MHP geleneğinin eski kadrolarından Avni Özgürel, üstelik TC faşizminin nasıl bir beladan “kurtulduğunu” ifade ederek, şöyle dile getiriyor: “Abdullah Öcalan ideolojik formasyonu zayıf biri. Ama Türkiye’de o dönemde İbrahim Kaypakkaya diye ideolojik formasyonu çok güçlü biri de vardı. Eğer Kürt hareketi düşünce alanında onun gibi radikal bir kadronun kontrolünde olsaydı, Türkiye’de çok sıkıntı yaşanırdı. Onunla mücadele etmek zorlaşırdı.”³¹

“Milli Mesele” konusuna yöneldiğinde, özellikle Kürt Ulusal Sorunu bu denli yakıcı ve güncel değildi. Buna karşın sorunu çok yönlü olarak değerlendirmiş, proletaryanın bakış açısını genel ilkeler temelinde ele aldığı gibi özeli ve hatta uzak görüşlülüğün bir ürünü olarak, günümüzdeki sorunu da olası gelişmeler içinde inceleyip, Marksist-Leninist-Maoistlerin meseleye nasıl yaklaşması gerektiğini ortaya koyarak, detaylı bir şekilde çözümlemeler yapmıştır. O, başta Kürt ulusu olmak üzere, diğer azınlıklara uygulanan baskının en kararlı, en amansız düşmanıdır. Bu gerçeği yukarıda ortaya koyduğumuz 30 yıl önceki tezlerle de ilk ortaya koyma uzak görüşlülüğüne sahiptir.

---

³¹ Neşe Düzel’in Avni Özgürel’le yaptığı söyleşiden. Pazartesi Söyleşileri, Radikal Gazetesi, 27 Ekim 2003

Şurası açık bir gerçek ki, yıllardır Kürt ulusu üzerinde acımasız bir ulusal baskı, vahşet ve sömürü uygulanmaktadır. Türk burjuva ve toprak ağalarının geçmişten bu yana Kürt ulusu üzerinde uyguladığı ulusal baskı ve katliamlar, günümüzde de ardı arkası kesilmeyen vahşetle sürüp gitmektedir. Böyle bir manzara karşısında kayıtsız kalmak bağışlanmaz bir suç, iğrenç bir şovenizmdir.

Türkiye Kürdistanı'nda iğrenç katliamlara dönüşen Türk egemen sınıflarının zulmüne tavır almayan kişi veya kişiler demokrat dahi olamazlar. Kürt ulusal hareketinin tarihten gelen haklılığı öncelikle kabul edilmelidir. Fakat bu kabul edişin Kürt burjuva milliyetçiliği savunusu biçimine bürünmesine; proleter öncü ortak olamaz. Sınıf bilinçli proletarya, bu harekette ilerici olanı desteklemekle yetinir, daha öteye gitmez.

Kürt ulusal hareketi, yıllarca süren bir silahlı mücadele sonrası ulusal devrimci zeminden, ulusal reformist zemine kaymıştır. Geline aşamada, “Özgür Kürdistan” hedefinden vazgeçerek, geri düzeyde çeşitli talepler ileriye sürmektedir. Bu istemlerde desteklenecek ve desteklenmeyecek yanlar vardır. Ulusal hareketi, proleter hareketin müttefiki yapan, onun milli zulme tavır alışı, egemen ulus zulmüne karşı silahlı mücadele yürütüşü, Kürt ulusunun ulusal demokratik taleplerini dile getirip, bu uğurda mücadele etmesidir.

Burjuvazinin kendi istemleriyle ortaya çıkması, bu istemlerin koşulsuzca destekleneceği anlamına gelmez. Burjuvazinin istemleri olduğu gibi proletaryanın da kendi istemleri vardır; proletarya da bu istemlerle ortaya çıkar ve çıkmaktadır. Proletarya burjuvazinin kendi istemlerini koşula bağlı olarak ele alır; kendi sınıf menfaatlerine uygun düşenleri ve devrimi geliştirip güçlendirecek olanları destekler. Her kim ki bu koşula bağlılık ilkesini gözardı eder; bilinsin ki, bu koşulsuz destek; proletaryanın, burjuvazinin siyasetine boyun eğişi ve kuyruğuna takılışı olacaktır. Zira, burjuvazi için önemli olan, “ulusu kendi çıkarları için örgütlemek”, “pazara hakim olmak”, kendi ulusunun gelişmesini sağlayarak, kendi istemlerini proletaryanın istemlerinin önüne geçirmektir. Proletarya için önemli olan ise, enternasyonal proletaryanın sınıf menfaatlerini korumak ve kendi sınıfının gelişmesini sağlamaktır.

Eğer proletarya ezilen ulus milliyetçiliğinin demokratik özünü, yani “ilerici” yanını desteklerken, aşırı davranışlara girerse, bilinsin ki, bu noktadan sonra, milliyetçiliği güçlendiren yola sapmıştır. Dolayısıyla proletarya aşırı davranışlardan kaçınmak zorundadır. Evet, bizler zora dayanan bağlar gördüğümüz an, ayrılma hakkında direniriz, ancak sınıfsal soruna oranla ulusal sorunun ikincil derecede kaldığını da asla unutmuyoruz. Dolayısıyla, bizden gözü kapalı, kayıtsız-şartsız ulusal sorunu desteklememizi isteyenlere cevabımız hayır olacaktır.

Ne sınıf bakış açısı terk edilip kızıl bayrak elden düşürülmelidir ne de Kürt ulusal burjuva hareketinin demokratik muhtevasını desteklememek gibi bir yolda yürünmelidir. Leninist hat budur.

Öyleyse, siyasal meseleleri salt Kürt Sorunu açısından değil, Türkiye devriminin sorunları açısından formüle etmek Komünist Partisi’nin önündeki vazgeçilmez görevdir. Evet, ezen ulus şovenizmi ve sosyal şovenizmle amansızca ve hararetle mücadele edilmelidir, ancak bu yapılırken, sınıf bakış açısı elden bırakılmamalıdır.

Kaypakkaya’nın bu yaklaşımlarından hareketle Kürt Ulusal Hareketi’nin bugünkü durumun değerlendirdiğimizde şu saptamaları yapabiliriz. Bugün Kürt hareketine yön veren “İmralı Manifestosu”nun özü, Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını’nın reddidir. Kürt ulusunun demokratik taleplerini, ulusa ait bazı kırıntılara indirgemektedir. Bu reformizm Kürt ulusal sorununun çözümünü sağlayamaz. Kürt ulusal hareketi “barış” adı altında teslimiyeti dayatmaktadır.

Bu durumda komünistlerin görevi, yalnızca bu reformist siyaseti deşifre etmek değil, aynı zamanda Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı’nı kayıtsız şartsız savunmak ve bu uğurda net ve berrak bir mücadele yürütmektir.

Kaypakkaya’nın yazılarında ortaya koyduğu farklı bir yanı daha vardır. Bu fark onun örgütsel anlayışıdır. Kaypakkaya doğru bir siyasal çizginin ancak doğru bir örgütsel politikayla gerçeklik haline gelebileceğini güçlü biçimde kavramıştır. Böylelikle, örgütlenmede

parti örgütlenmesini esas diğerlerini tali olarak ele almış; diğerleri içinde ise silahlı mücadele örgütleri temeldir anlayışını geliştirmiştir.

Burada önemle kavranması gereken, parti örgütlenmesini temel almayan anlayışların Marksizm dışı anlayışlar olduğunu saptamaktır. Yalnızca cephe ya da yalnızca ordu vb. ile yola çıkan orta yolcu siyasetlerin doğru güzergahta olmadıklarını belirtmek gereklidir. Partisiz ordu, partisiz cephe başsız gövde, başsız ayak gibidir. Ordu ve cephe Marksist-Leninist-Maoist siyasal hatta ancak Marksist-Leninist-Maoist bir partiyle canlı, yaşayan, hareketli bir gerçek haline gelebilir.

Bu özlü gerçeğin bilincinde olarak 24 Nisan 1972'de TKP/ML'yi kurarken, parti önderliğinde ordu ve cephe anlayışında ısrarlı olmuştur. Diğer özelliklerinin yanı sıra bu yanıla da küçük-burjuva anlayışlardan ayrı bir yere sahiptir. Parti örgütlenmesini temel alan Kaypakkaya, ordu örgütlenmesini de tüm diğer yan örgütlenmeler içinde esas almıştır. Bu noktanın da altı çizilmelidir. Yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkedeki MLM bir parti ancak savaşçı bir parti olabilir. Silahlı mücadele biçimlerinin tüm stratejik süreç boyunca esas olduğu böyle bir ülkede varlaşan Komünist Partisi; pek doğaldır ki, barışçılığı uzun bir dönem boyunca temel alan kapitalist ülke Komünist Parti'lerinden farklı bir zeminde yol almaktadır. Ve dolayısıyla kurduğu parti, savaşçı bir parti niteliği ile ortaya çıkmıştır. Bunun gereklerini yerine getirmesinin yolu da parti örgütlenmesi dışındaki tüm diğer örgütlenmelerde silahlı mücadele örgütlenmesini esas almaktır. Bu, ülkemiz açısından ordu örgütlenmesidir. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) örgütlenmesi ülkemiz koşullarının dolaysızca sonucu olarak, TKP/ML önderliğinde varlaşmıştır.

Ülkemiz gerçeğinden yola çıkarak, legaliteyi tali illegaliteyi esas almıştır. Örgütlenmede legaliteye asla bel bağlamamış, savaşçı bir parti niteliğine uygun olarak illegal örgütlenme ilkeleriyle örgütsel politikasını saptamıştır. Bununla beraber, yasaların izin verdiği bütün açık faaliyetlerden yararlanmayı da ihmal etmeyen bir örgütsel-politik doğrultuyu benimsedi. Ama bu doğrultu daima ilkinin yanında tali kaldı. Şehirleri değil, kırlık bölgeleri esas aldı. Faaliyetin esas alanını buralar olarak gördü. Bu da onu her türden

oportünist anlayıştan ayıran bir yandır. Ortaya koyduğu bu düşüncelerin gelişimi açısından, daha henüz PDA saflarındayken İstanbul'da "İşçi-Köylü" gazetesi bürosunda örgütlediği "köy çalışmaları"nda uyguladığı yöntem, çarpıcı olduğu kadar öğreticidir: "İstanbul'da İşçi-Köylü bürosuna gittim. Millet askerlik şubesinde sıra bekler gibi, köy çalışmalarına gönderilmek üzere sıra bekliyor. Herkes Kaypakkaya'yı bekliyor. Metin Göktürk adında bir arkadaş 'Ben de gitmek istiyorum ama göndermiyorlar' şeklinde bana dert yanyor. Birazdan Kaypakkaya geldi. Metin, dertli bir eda ile 'Bak burada seni bekliyoruz, bizi neden göndermiyorsunuz' der demez, Kaypakkaya, o güne kadar hiç kendisinde görmediğim sert bir üslupla 'Çek git kardeşim. Seni bir yere göndermeyeceğiz' dedi. Şaşırdım. Akşam bir araya geldiğimizde, 'İbrahim, Metin'e neden öyle davrandın? İyi olmadı.' dedim. 'Hakkında polis olduğu söyleniyor.' dedi. Gerçi çok sonraları Metin Göktürk'ün polis olmadığı belli oldu. Ancak asıl önemlisi Kaypakkaya bana o akşam 'Biliyor musun, ikili köy çalışması yapıyoruz, polise karşı göstermelik legal köy çalışması yapıyoruz, aslında kendi köy çalışmamız var' deyince ben şaşırdım. Meğerse legal köy çalışmaları için milleti Ege tarafına gönderirken, 'kendi köy çalışmalarımız' için de Mardin'in köylerine adam gönderiyormuş."³²

Kaypakkaya'yı diğer devrimci yapılanmalardan ayıran en önemli ve en belirgin ayrışım noktası hiç kuşkusuz ki, Maoizm'dir. Bu düşünceye dayanmadan, bununla donanmadan günümüzü tahlil etmek mümkün değildir. Yalnızca Marksizm-Leninizm'i benimsemek, yalnızca Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorilerini temel almak yetmez; bu kabul edişin, Maoizm'i kabul ediş ve onu temel alısla bir üst düzeye ulaştırılması zorunludur.

Kaypakkaya'yı Kaypakkaya yapan en önemli noktalardan birisi onun ideolojik hattıdır. Kimi çevreler onu bu hattından soyutlayarak değerlendirmektedir. Oysa ki bu ona yapılabilecek en büyük haksızlıklardan biridir. Aralık 1969 ile Ocak 1970 tarihlerinde MDD saflarındaki ayrışmadan sonra PDA içerisinde yaşanan tartışmalarda şöyle bir tavır takınır:

---

³² Gün Zileli'den akt. Ethem Direhşan. İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda "Bilinmeyen" Yazılar. Belge Yayınları. Haziran 1994 Sf. 20

“Uzlaşma eğilimi”nin de yaşandığı bu ayrılığın odağında “Mao Zedung’un Fikirleri” bulunmaktadır. Zira “Doğu Perinçek ve Ömer Özerturgut” diyor, Gün Zileli “yumuşak Maoculuktan yana iken, Kaypakkaya, Şahin Alpay ve Halil Berktaş keskin Maoculuktan yana idiler.”³³

“Hareketimiz Büyük Proleter Kültür Devrimi’nin ürünüdür” diyerek TKP/ML’nin ideolojik hattının Marksizm-Leninizm’in devamı ve nitel bir aşaması olan Mao Zedung’un düşünceleri ile belirlendiğini net bir biçimde ortaya koyan Kaypakkaya’nın bu yaklaşımının oluşmasında 1970 yılı oldukça önemlidir. Çünkü bu yılda kritik gelişmeler göze çarpmaktadır. Bunlardan birincisi; 1960’lı yılların ikinci yarısında başlayan ve 1970’lerde doruğa ulaşan, dünya çapında halk hareketlerinin gelişmesi, özellikle Asya ve Ortadoğu’da ezilen hakların isyanları, ayaklanmalarıdır. Tam bu sıralarda Başkan Mao’nun “Emperyalistler Kağıttan Kaplandır” içerikli ve “Dünya Halkları, Birleşin ve ABD Saldırganları ve Onların Ortaliğe Salınmış Tüm Köpeklerini Alt Edin” başlıklı 20 Mayıs 1970 tarihli mesajı yayımlanmıştır. Kaypakkaya’nın ideolojik hattının şekillenmesinde bu süreç tartışmasız etkili olmuştur. “Gün Zileli’nin, “hep birlikte sola kayıyorduk, o daha çok sola kayıyordu” dediği Kaypakkaya için Mao’nun bu mesajı “bir starttır.”³⁴

“Gittikçe sola kayması” olarak ifade edilen Maoizme yönelmesinin nedenlerini o zaman mücadele içerisinde birlikte oldukları A. Taşyapan şu şekilde yorumluyor: “Marksist yönelimli solun her kesimi, devrim rotası tezini, Sovyet Devrimi’nin yürüyüş hattını temel esin kaynağı alıyordu. Fakat sıra Asya ve Latin Amerika devrimlerine gelindiğinde esinleniş ayrılmaya uğruyor, kimi Çin Devrimi’ne kimi Küba Devrimi’ne yöneliyordu. Düşün alanının faal devrimci bireylerinden biri olan İbrahim Kaypakkaya rotasal esinlenişte Çin’e yöneldi. Birkaç neden sayılabilir, benim açımdan dört tanesi önemli. Bir, Çin Devrimi’nin kitle tabanı güçlüdür, darbeci tezin etkisinden kopan İbrahim için bu özellik

---

³³ Gün Zileli’den akt. Ethem Direhşan İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda “Bilinmeyen” Yazılar. Belge Yayınları. İstanbul Haziran 1994 Sf. 15

³⁴ Age, sf. 19

çekicidir. İki, temel güç yönüyle Çin Devrimi köylü rengini taşıyor, kırsallı olan İbrahim için bu görünüm cezbedicidir. Üç, Türkiye Devrimi'nin iki aşamalı olduğunu, ilk aşamasının milli demokratik devrimden geçeceğini savunuyor, bu modelin en belirgin temsilcisi Çin'e olan ilgisi artıyor. Dört, sürmekte olan Vietnam Kurtuluş Savaşı dönem için en güçlü devrimci sestir, temel özellikleriyle Çin Devrimi'nin rengini taşıyor, üstelik Çin'in yanı başındadır, İbrahim'i Çin Devrimi'ne yönelten çekici bir güçtür.”³⁵

Dönemin tanıklarının anlattıklarından da hareketle gerçek bir komünist önder olmasında belirleyici bir etken olan Maoizmin anlam ve önemini burada kısaca özetleyelim:

Toplumsal yaşamın odağı sınıf mücadelesidir. Sınıf mücadelesi de durağan, ölü, statik, donmuş bir şey değil, tam tersidir. Süregelen sınıf mücadelesi, toplumsal yaşamın yeni sorunlarını devrimci ve komünistlerin önüne koymaktadır. Yaşam yeni sorunlar, yeni çelişkiler, yeni olgularla yüklü olarak sürüp gitmektedir.

İşte Maoizm, yaşadığımız emperyalizm ve proleter devrimleri sürecinin özgün aşamasında, özgün ve yeni olandır, Maoizm, Marksizm Leninizm'in günümüzde ulaştığı düzeyin adıdır. Mao'nun Marksizmin hazinesine kattığı, yeni, canlı, özgün ve özel olanı niteler.

Marksizmin üç temel bileşeninde Mao'nun Marksizm Leninizme yaptığı katkıları gözardı ederek, günümüzde bilimin karşı karşıya kaldığı sorunları doğru temelde çözmek mümkün değildir.

Başka şeylerin yanında Mao'nun, özellikle, sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi sorununda Marksizme yaptığı katkılar olmadan sosyalizmin problemlerini çözmek, ya da kavramak olası değildir. Eğer bugün sosyalizmde yaşanan teorik sorunları berrakça çözümlüyor ve pratikteki sonuçlarını kavrayabiliyorsak ve eğer Sovyetler Birliği ile diğer eski sosyalist ülkelerdeki geri dönüşleri açıklayıp yorumlayabiliyor ve kavrayabiliyorsak, bu, esas olarak

---

³⁵ Ali Taşyapan, 'Bir Değerin Ardından', Saklanmaya Çalışan Meşale İbrahim Kaypakkaya, Umut Yayıncılık, Ocak 2003, sf. 24

Mao'nun sosyalist toplumun tahlili konusunda bize verdiği anahtar sayesinde.

Proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sona ermediği ve ermeyeceğini, sosyalizmin mi kapitalizmin mi kazanacağı sorusunun henüz yanıtını bulmadığını ve hemen de kolaylıkla bulamayacağını söyleyen, yine Mao'dur. Bu sorunu bilimsel bir açıklığa kavuşturarak, sosyalizmde yeni burjuvazinin geri dönüşünün temeli olduğunu ve kapitalist yolun parti ve devlet aygıtı içinde ve hem de önemli mevkilerde mevzilendiğini çözümleyen, yine Mao'dur. Kapitalist yolcuların bizzat "Komünist Partisi'nin göbeğinde" olduğunu söyleyen, yine Mao'dur. "Devrim yapıyorsunuz burjuvazinin nerede olduğunu bilmiyorsunuz," diyen yine Mao'dur. Büyük Proleter Kültür Devrimi döneminde Mao'nun işçilere söylediği bu önemli sözünün derin anlamı ve özü iyi kavranmalıdır.

Mao biliyordu ki; yeni burjuvazinin Komünist Partisi içinde temel dayanakları vardır. Bunlar gözlüklü "komünist"lerdir. Bunlar, eski otorite sahipleri, eski kıdemli "komünist"lerdir.

SBKP içinde Kruşçev, Brejnev vb. gibi revizyonist güruhun yine ÇKP içerisinde Deng Siao Ping, J. Zemin gibilerinin gerçek yüzlerini ancak Maoizm sayesinde görebilir ve kavrayabiliriz.

İşte sosyalizm altında süregelen sınıf mücadelesi, Sovyet tecrübesi ve benzerlerini bilimsel bir süzgeçten geçiren Mao, sosyalizmin bu sorunlarını çözerek yeni ve özgün olanı, yeni ve canlı olanı tüm açıklığıyla ortaya koydu.

Yukarıda kısaca ortaya koyduğumuz görüşlerden de anlaşılacağı gibi, Mao, gerek sosyalizmin ortaya çıkan sorunlarında, gerek felsefe ve ekonomi-politik alanında yaptığı yeni ve önemli katkılarla, Marksizm-Leninizm'i MLM noktasına, günümüzde ulaşılması gereken en üst aşamaya ulaştırmıştır,

Marksizm-Leninizm ve Maoizm, yaşadığımız evrede dünya işçi sınıfının ve emekçi yığınların ideolojik gıdasını aldığı tek kaynaktır.

Sosyalist maskeli bürokratik kapitalist devletlerin gerçek yüzlerinin bütünüyle açığa çıkması dünya üzerinde sosyalizme ve sınıfsız, sınırsız, sömürsüz bir dünya olabileceğine olan inanç üzerinde olumsuz bir etki bıraktı. 90'lı yılların başından itibaren kuzeyden esen bu sağ rüzgar çok kısa sürede dünya proletaryası ve ezilen halklar üzerinde olumsuz etkisini göstererek ciddi sayılabilecek etkiler yarattı. Rusya ve Doğu Avrupa'nın "sosyalist" etiketli ülkelerinde ani ve "köklü" değişikliklerle alt-üst oluşlar yaşandı. Bu koşullar altında dünyada sağcılık iyice ivme kazandı. Sosyal-Emperyalizme kumanda eden modern revizyonizmin iflası ve yenilgisi kitlelere sosyalizmin "yenilgisi" olarak sunulmaya çalışıldı.

Bunu fırsat bilen dünya gericiliği tarafından, mücadeleye atılan yığınları yolundan saptırmak ve döndürmek için her yerde, burjuva basınında sekiz sütuna manşet olarak "sosyalizmin öldüğü" şiarları, yüksek perdeden haykırılarak karşı-devrimci propagandaya ağırlık verildi. Ortalık, "Devrimlerin sonu" "proletaryanın tarihsel misyonu bitti" ve benzeri sözlerden geçilmez oldu.

Bunlar yalnızca burjuva-kapitalist dünyanın, emperyalistlerin ve tüm dünya gericiliğinin çığırkanlıklarıdır. Her şeye karşın, ne devrimlerin sonu geldi, ne proletaryanın devrimdeki öncü rolü bitti ve ne de sosyalizm bir gereksinim olmaktan çıktı. Tüm kaos ve keşmekeş ortasında, tüm yoğun anti-komünist propagandaya karşın dünyadaki çelişmeler keskinleşmekte, devrimci dinamikler daha da güçlenmektedir.

Geçen on yıl içinde, burjuva demagogların gelecek yüzyılın ayaklanmalar yüzyılı olacağı iddiası ile emperyalist saldırganlıklara meşruluk kazandırma çabaları günümüzdeki çelişkilerin boyutunu ve gelişim özelliğini göstermektedir.

Emperyalizmin son yıllarda uyguladığı politikalar, kapitalist-emperyalist sistemin çıkmaz bir yolda olduğunu, asla sürekli bir istikrar sağlayamayacağını, ekonomik-politik istikrarsızlığın bundan sonra bu politikalarla birlikte daha da derinleşeceğini, emperyalistler arasında hemen her düzeyde çıkar çatışmalarının yoğunlaşacağını göstermektedir. Bu koşullar içerisinde, emperyalist devletlerin uzun zamandır görece uyumlu oldukları süreç tersine dönme eğilimindedir. ABD ve İngiltere darlaşan ekonomik süreçte etkin rol

oynamanın kaçınılmazlığı ile diğer emperyalist devletlerle aralarındaki görece uyumu bozmaktan çekinmemektedir. BM ve NATO gibi uluslararası kuruluşların bu süreçte yıpranması bu uyumsuzluğun bir sonucudur. ABD ve İngiliz emperyalizminin politikalarında başarısız kaldıkları sürece bu uyumsuzluğun artacağı ve bunun da uluslararası kuruluşlara kaçınılmaz olarak yansıtacağı gelişmelerden de izlenebilmektedir.

ABD ve İngiltere, saldırı ve işgal politikasını Afganistan ve Irak'tan sonra Ortadoğu, Kafkasya ve Afrika'nın kimi ülkelerinde de uygulama niyetini açık sinyaller vererek ortaya koymaktadır. Bu, başta ABD ve İngiltere ekonomisi olmak üzere kapitalist-emperyalist sistemin; emperyalistler arası hegemonya savaşının zorunlu hale gelmiş politikasıdır. ABD ve İngiltere bu yönelimini devam ettirecektir. Ekonomik koşullar bunu gerektirmektedir. Bu emperyalistler arasındaki uzlaşmazlığın gelişme eğiliminin süreceğini göstermektedir.

Emperyalistler arası çelişkilerin keskinleşmesi bloklaşma sürecini de beraberinde geliştirmektedir. ABD ve İngiltere ortaklığı, başını Almanya ve Fransa'nın çektiği AB devletleri ve inisiyatifin Rusya ve Çin'de olduğu Şangay altılısı gruplaşmaların bu aşamadaki görüntüleridir. Bu ilişkiler hegemonya savaşını merkeze alan ilişkilerdir. Bunun dışındaki birlikler genelde ekonomik ve bölgesel düzeydedir. ABD ve İngiltere hegemonya savaşında bir adım önde bulunmanın avantajını korumak eğilimindedir. Diğer ortaklıklar ise henüz tamamlanmış ve sürece bir bütün müdahale edecek düzeyde değildir. Bunu, bu birliklerin uluslararası meselelere bütünlüklü yaklaşamamalarında görebiliriz. Buna karşın süreç, bu blokların hızlı bir şekilde daha yoğun uzlaşmazlıklara, zıtlaşmalara ve olası çatışmalara hazırlanmalarını gerektirmektedir. ABD ve İngiltere'nin saldırı ve işgal politikaları, bu süreçteki hegemonik üstünlüğü devam ettirme amacını içermektedir, kaçınılmaz olarak, bu durum diğer emperyalist birlikleri de hızlı davranmaya itmektir.

Yarı-sömürgelerde emperyalizmin dayattığı sömürü politikaları bağımlı devletlerin hareket sahasını önemli derecede daraltmaktadır. Ekonomi yönetimi özelleştirme ve özerkleştirme adı altında emperyalistlerin tam kontrolüne geçirilmekte, bunun sonucu

olarak politik iktidarın gücü daha da zayıflatılmakta ve saldırı-işgal politikalarıyla askeri güçler emperyalistlerin tam maşası haline getirilmektedir.

Emperyalistler arası çıkar çatışmalarının yoğunlaştığı bu süreçte saldırıların gerçek hedefi dünya halklarıdır. Ekonomik kriz, dünya halklarının daha yoğun sömürü politikaları ile karşılaşmalarına neden olmaktadır. Tüm dünyada ve özellikle de yarı-sömürgelerde uygulanmakta olan politikalar bu ülkelerdeki kaynakların emperyalist devletlere transferini sağlamaktadır. Bu, yoksul ülkelerin daha da yoksullaşması, kalkınma olanaklarının yok edilmesi, yatırım imkanlarının emperyalist güçlerin eline geçmesi demektir. Bu da dünya halklarının karşı tepkisini arttırmaktadır. Dünya halkları ile emperyalizm arasındaki çelişki, belirleyiciliğini günümüzde de sürdürmektedir.

ABD ve İngiltere'nin 11 Eylül sonrası saldırı ve işgal politikalarını daha ileri düzeyde, diğer emperyalist güçlerle karşı karşıya kalma pahasına ve hatta bu güçlere de meydan okuyarak geliştirmesi, dünya halklarının emperyalizm karşıtı tavrının gelişmesine neden olmuştur. Öncesinde, ağırlıklı olarak kapitalist-emperyalist sistemin sonuçlarına yönelik protesto hareketleri günümüzde daha güçlü bir şekilde emperyalist politikalara yönelmektedir. Çeşitli eylemlerde emperyalizm vurgusunun artmış olması ve "devrim" sloganlarının atılması bunu göstermektedir. Emperyalizmin "küreselleşme" aldatmacasının halklar üzerindeki etkisi kırılmaya başlamıştır. Kapitalist-emperyalist ülkelerdeki protesto eylemlilikleri, Arjantin, Brezilya, Ekvator, Filipinler, Peru ve bir dizi yarı-sömürge ülkede emperyalist politikalara karşı gelişen halk hareketleri, dünya halklarının emperyalizme bir bütün karşı durma yöneliminin somut ifadeleridir. Dünyanın çeşitli ülkelerinde Maoist partilerin emperyalizme ve yerli uşaklarına karşı geliştirmiş oldukları demokratik devrim mücadelesi bu süreçte dünya halkları üzerinde daha etkin bir rol oynayacaktır. Dünya halkları ile emperyalizm arasındaki çelişkinin güçlü bir şekilde devrim lehine gelişmesini ifade eden Maoist hareketler yeni devrim hareketlerinin oluşmasına ve güçlenmesine de katkı sunmaktadır.

Kapitalist-emperyalizmin zulüm ve sömürü düzeni sınıfın tiranlarınca er ya da geç yerle bir edilecektir. Emeğin köleleştirilmesi üzerine kurulu kapitalist düzenler her zaman olduğu gibi bugün de halkların ihtiyaçlarının yanında değil, karşısındadır.

Kapitalizmi çözüm olarak lanse edenler bilmelidirler ki; yıkılan, çöken modern-revizyonizm gibi kapitalizmin de çözüm olmadığını özellikle bu ülke halkları anlamakta gecikmeyeceklerdir. Kapitalizm de kendi iç çelişkileri yüzünden yıkılmaktan kurtulamayacak, o yıkıntılar altında kalıp ezilecektir.

Emeğin egemenliğine dayalı sosyalizm bugün her zamankinden daha çok ihtiyaçtır. Proletarya ve emekçilerin, ezilen halkların çıkarı sosyalizmedir. Özellikle revizyonizmin klasik kapitalizme evrilmesiyle birlikte kapitalizm ne kadar cıllanırsa cıllansın kapitalizmin bencilliği, “ben”liği, insan ve doğa kirleten yüzü, zengini zengin, fakiri daha fakirleştiren niteliği asla gizlenemez, insanın mutluluğunu sağlayan güzergah kapitalist güzergah olamaz. Zayıfı güçlüye ezdiren, kediyi aslana boğduran serbest piyasa mekanizmasıyla kapitalizm asla çare olamaz.

Evet, sosyalizm bir ihtiyaçtır, dolayısıyla zorunlu bir gerekliliktir. Buna giden yol ise Marksizm-Leninizm-Maoizm güzergahıdır. Marksizm-Leninizm-Maoizm halklar için her zamankinden çok daha fazla gereksinimdir. Bu bilime tutduğumuz, kavradığımız ve dünyayı değiştirmek için bunu rehber aldığımız an sosyalizmi yakalamamak için hiç bir neden kalmaz.

İşte; İbrahim Kaypakkaya'nın birkaç yoldaşı ve bir kırmayla faşist TC devletine karşı Halk Savaşının kıvılcımını çakarken dayandığı esas güç buydu. Onun yazılarında ortaya koyduğu düşünceler ve bu düşünceler doğrultusunda hiç vakit kaybetmeksizin pratiğe girmesi; bizzat kendi yoldaşları tarafından bile açıktan değilse de “hayalci” yaklaşımlar olarak değerlendirilmiştir. İbrahim Kaypakkaya, bugün doğruluğu toplumsal pratik tarafından kanıtlanan pek çok meselede, yeni kurduğu örgüt içerisinde de mücadele ediyordu. Öte yandan bu mücadele içerisinde Kaypakkaya'nın dünyaya ve olaylara bakış açısının ipuçlarını veren, ekonomik krize ve bunun sonucunda ortaya çıkan/çıkacak olan

kitlelerin kendiliğinden hareketine yaklaşımı da incelenmeye ve örnek alınmaya değerdir:

“İbo, küçük Ali ve büyük Ali ile Darıca’da Mehmed Ali’nin evinde toplandı. Malatya Bölge Komitesi toplantısıydı bu....Bahara kadar iki şey hazır olmalıydı: Küçük gruplar ve büyük cüretler. Kuru bozkırı ancak bu tip kıvılcımlar tutuşturabilirdi. Ali’ler bozkırın sanıldığı kadar kuru olmadığı kanısındaydılar. İbo bu görüşe katılmıyordu.... ‘önümüzdeki yıl, önemli bir yükseliş yılı olacak’ dedi İbo. ‘Eğer bu yıla iyi bir hazırlıkla girersek kitleselleşiriz kesin.’ ‘Biraz zor kitleselleşiriz’ diye düşündü Meral. İbo’nun korkunç derecede inançlı, bilgili ve yetkin olduğu kanısındaydı. Ama bazı noktalarda da hayalci olduğunu düşünüyordu. TİİKP’in sağ hatalarına karşın mücadele ederken bazı sol hatalara düşmüş olabileceğinden kuşkulanıyordu. ‘Yükselişin önümüzdeki dönemde hızlı olabileceğini sanmıyorum’ dedi Meral. ‘Hızlı olacak’ diye belirtti İbo. ‘Dünya çapındaki ekonomik kriz giderek derinleşiyor. Bu kriz, ülkedeki krizi katmerleştirecek ve kitlesel mücadele dalgalar halinde yükselecek. Ben şahsen bu dalgaları, böyle gidersek kucaklayamayacağımız, bu dalgaların gerisinde kalacağımız korkusu içindeyim. Kendiliğinden gelişim öncünün gelişiminden bir hayli hızlıdır. Bunu göremiyorsunuz. Göremediğiniz için de mükemmel bir çaba içerisinde değilsiniz, değiliz”³⁶

İşte İbrahim Kaypakkaya’yı farklı kılan bir diğer önemli yan, O’nun kitlelerin kendiliğinden mücadelesi, maddi koşulların seyri hakkında bütünlüklü düşünmesi ve öncüye bu zeminde “mükemmel bir çaba içerisinde bulunmak” görevinin düştüğünü kavramasıydı. “Küçük gruplar ve büyük cüretler” bu iki hazırlık görevinin öne sürülmesi, bizlerin bugün yapacakları ya da yapması gerekenleri de özetlemektedir. Kapitalist-emperyalist sistemin ekonomik bunalımının ürünleri olan son saldırı politikaları, sınıf mücadelesinin tüm dünyada hızlı gelişimine yol açacak düzeydedir. İbrahim Kaypakkaya’nın “yükselişin önümüzdeki dönemde hızlı olacağı”na dair sözleri doğrulandı ve gerçekten de korktuğu durum gerçekleşti ve öncü kendiliğinden gelişimin gerisinde kaldı. Bunun devrim

---

³⁶ Muzaffer Oruçoğlu, Tohum, Umut Yayıncılık, Mart 1993, sf.276-277, 282-283

mücadelesine tüm dünyada ve Türkiye’de getirdiği önemli kayıplar kimsenin reddedemeyeceği kadar açıktır. Korkusu (bu O’nun tek korkusu olmuştur) öncünün kitlelerin mücadelesine önderlik edemeyerek onun gerisinde kalmasıydı. Bu her Marksist-Leninist-Maoistin ortak korkusudur. Öncünün kendiliğinden hareketin gerisinde kaldığı durumda yaşananları biliyoruz. Yıllar önce Lenin’in bu mesele ile ilgili olarak Menşeviklere karşı verdiği mücadelenin altını bir kez daha çizmek gerekiyor. İbrahim Kaypakkaya’nın temel aldığı tezlerden biri de budur. O, görünenle, gösterilenle yetinmeyen, inceleyen, sorgulayan, bütünü kavrayan ve parçayı bütün içinde tanımlayabilen bilimsel yaklaşımıyla bugünün kendiliğindencileri ile aramızdaki kalın çizgiyi o günden çizdi.

Kitlelere gitmede, onların o muazzam gücünü harekete geçirmede ısrarlı, Marksizm Leninizm Maoizm bilimini kavramada tavizsiz ve uygulamada cüretli olma! Marksizm Leninizm Maoizm dünya görüşünden başka hiçbir düşünceye, hiçbir gerici değer yargısına tenezzül etmeme!

Tüm bunları yaparken döne döne İbrahim Kaypakkaya’dan; O’nun teorisinden ve pratiğinden öğrenmeden bıkmama! Bir de onun “devrimci ütopyalar”ından, “Düdümlü dağında kızıl bayrak dalgalandırma, 500 gerillayla dağlarda dolaşma; gerilla birliğinin bir köye baskın yaparak, ağayı öldürdükten sonra, gerilla propaganda birliğinin köye gelerek eylemin propagandasını yapma” hayallerinden ilham alma!³⁷

Kitleler ve Marksizm-Leninizm-Maoizm ve onun Türkiye denilen toprak parçası üzerinde uygulanmasının yolunu gösteren İbrahim Kaypakkaya’nın ileriye sürdüğü tezler ve bu tezler doğrultusunda yürüttüğü mücadelesiyle bıraktığı devrimci miras!

İşte gücümüzün kaynakları, zaferimizin teminatları!

---

³⁷ Bkz: Oral Çalışlar. Bir Şeye İnanıldığı Zaman Onu Çok Sessiz ve Sert Bir Şekilde Savunurdu, Saklanmaya Çalışan Meşale İbrahim Kaypakkaya, Umut Yayıncılık. İstanbul Ocak 2003 Syf. 85-86 ve yine bkz: Partizan Yayınları: 21. Almanya, 1985. Sf 134 aktr. Ethem Direhşan. İbrahim Kaypakkaya Fırtınalı Yıllarda “Bilinmeyen” Yazılar. Belge Yayınları. Haziran 1994

KÜRECİK BÖLGE RAPORU

Ekim 1971

Bugüne kadar faaliyet gösterdiğimiz alan K nahiyesidir. Nahiye, 21 köyü içine almaktadır. Bağlı olduğu ile uzaklığı 70, ilçeye uzaklığı 25 km.'dir. Doğu Anadolu'nun merkezini Orta ve Batı Anadolu'ya bağlayan karayolu bu nahiyeden geçmektedir. Toroslar'ın doğu kolları, Nurhak dağları üzerinden bu nahiyenin topraklarına kadar, yüksek tepeler ve dağlar halinde sokulmaktadır. Nahiye genellikle dağlık ve tepeliktir; dağlar ve tepeler çıplaktır. Düz alanı çok azdır. Dağlık yapıya uygun olarak, köyler dağmık olarak kurulmuştur. Aynı köyün bir ucundan diğer ucuna, bazı yerlerde yürüyerek bir saatte ancak varılabilir. Genellikle evler, tarlaların yanına konmuştur ve aynı soydan olanların evleri birbirine yaklaşık olup bir mahalle oluşturmaktadır. Davarı olanların, evden ayrı olarak yaylalarda ağılları vardır. Ağıl sahipleri yaz günleri buralara çıkarlar. Faaliyet gösterdiğimiz bölgenin coğrafi yapısı ve yerleşme durumu böyledir.

1. BÖLÜM

EKONOMİK, TOPLUMSAL VE SİYASİ DURUM

A) Sınıfları Birbirinden Nasıl Ayırdedebiliriz:

Bölgede sınıfları birbirinden ayırt etmeye yarayacak ölçü nedir? Sahip olunan toprak büyüklüğü mü, hayvan sayısı mı, yoksa örneğin armut ağacı sayısı mı, yoksa başka bir şey mi?

Önce şunu belirtelim: Bu bölgede sınıflar henüz kesin çizgilerle birbirinden ayrılmış değildir. Ege'de ve Trakya'da gördüğümüz gibi köylüleri ücretli işgücü yoluyla sömüren zengin köylülere (köy burjuvazisine) pek rastlanmaz.

Genel bir yoksulluk köylülerin büyük bir çoğunluğunu (tahminen % 90'dan fazlasını) kasıp kavurmaktadır. Bunların içinde durumları çok kötü olanlar, görece biraz daha iyi olanlar vb. elbette bulunmaktadır.

İkinci olarak şunu belirtelim: Bu bölgede, Urfa, Mardin ve Diyarbakır ovasında görüldüğü gibi, köylüleri yarıcılık, ortakçılık, angarya ve benzeri yollarla sömüren toprak ağalığı bulunmamaktadır. Köylüler genel olarak “özgür” küçük üreticilerdir.

Üçüncü olarak şunu belirtelim: Toplumsal üretimin hiçbir yüzü, henüz ciddi bir gelişme göstererek esas haline gelmemiştir. Yani ne tarla tarımı, ne hayvancılık ve hayvan ürünleri tarımı, ne meyvecilik, esas üretimi oluşturmamaktadır. Bunların hepsi bir arada ve aşağı yukarı aynı ölçüde yürütülmekte ve aynı öneme sahip görünmektedir. Bunların içinde, görece tarla tarımı ve koyun, keçi üzerine yapılan hayvancılık ön plandadır, fakat bu alanlarda (ne birinde, ne ötekinde) ciddi bir gelişme henüz yoktur. Bu yüzden de sınıfları biri birinden ayırt etmek için ne toprak büyüklüğü, ne de hayvan sayısı tek başlarına doğru bir ölçü oluşturmamaktadır.

Arazinin dağlık olması yüzünden, topraklar verimsiz, kıraç ve bayırdır; traktör ve biçer-döver gibi modern araçları kullanma hemen hemen olanaksızdır, ensantif tarım yoktur. Tarla tarımının gelişip toplumsal üretimin esas yönü haline gelmemesi arazinin bu elverişsiz durumundan ileri gelmektedir. En verimli topraklarda bile verim bire beşi seyrek olarak geçmektedir. Bu yüzden, çoğu kere 100 dönümden fazla toprağı olan aileler bile geçimini sağlayamamakta, iş-gücü satmaya zorunlu kalmaktadır. Öyle aileler vardır ki, toprağı 200 dönüme ulaştığı halde, geçimini güç bela sağlayabilmektedir. Hatta, çalıştığı topraktan verdiği emeğin karşılığını alamadığı için, bu toprakların bir kısmını kendi isteğiyle terk etmekte, ekip biçmemektedir.

Arazinin tarıma elverişsizliği, verimsizliği yüzünden, birinci olarak toprağı fazla değer verilmemekte, varlıklı köylülerin elinde toprak toplanmasına doğru bir gelişme pek olmamaktadır (oluyorsa bile son derece yavaş olmaktadır); toprak alım-satımı, kiracılık, ortakçılık yaygın, ciddi (en önemli) bir sorunu oluşturmamaktadır. Yoksul ve orta köylülerin borca karşılık tarlasını vermesi, göç, evlenme vb. nedenlerle tarla satışı olmaktadır; fakat bu, belirttiğimiz gibi, hiç değilse bugün, zenginlerin elinde esaslı bir toprak toplanmasına yolaçmamıştır. Göç eden yoksul ailelerin bir kısmı

toprağını satmadığı gibi, ortağa vb. de vermeyip bomboş bırakmaktadır.

Arazinin elverişsizliği, ikinci olarak, traktör, biçer-döver, patos gibi teknik araçların ve ilaç, gübre gibi tarım girdilerinin tarımda geniş ölçüde kullanılmasına, bu yolda esaslı bir gelişmeye engel oluyor. K nahiyesine bağlı köylerden, bildiğimiz kadarıyla sadece birinde bir patosla bir traktör vardır. Az miktardaki elverişli arazilerde başka yerlerden getirilmek yoluyla, traktör ve patos kullanıldığı olmaktadır; fakat bu hiçbir zaman büyük ölçülere ulaşmamaktadır. (Traktörün dönüm ücreti 10 lira, patosun saat ücreti 50 lira).

İlaçlardan sadece kör hastalığına karşı tohum ilaçları kullanılıyor (kilosu 10 lira) ve az miktarda da gübreleme yapılmaktadır (kilosu 110 kuruş).

Tarla tarımı, esas olarak tahıl (buğday) tarımıdır. Buna rağmen, buğday satan aile hemen hemen yoktur; satın alan aile ise, köylülerin anlatımına göre % 99'a yakındır.

Tarla tarımının yanında önem taşıyan diğer bir ziraat dalı hayvancılıktır. En çok beslenen hayvan koyundur, ikinci olarak keçi gelir. Fakat, hayvancılık da, tarla tarımı gibi, ticaret amacıyla yapılan, gelişmiş, egemen bir üretim dalı haline gelemediği için, köylülerin sahip olduğu hayvan sayısı da, yalnız başına sınıfları birbirinden ayırdeden bir ölçüt olmamaktadır. Bir yanda büyük sürü sahipleri, diğer yanda bu sürülerin bakımında vs. şu veya bu şekilde çalışan yarı-proleterler ve proleterler şeklinde belirgin ve kesin bir ayırım henüz oluşmamıştır. Gerçi, varlıklı olanların bir kısmı, daha çok koyun ve keçiye sahiptirler ve yoksulların genel olarak koyun ve keçileri ya çok azdır, ya da hiç yoktur; fakat, koyun ve keçileri kabarık olanlar arasında da yoksul olanlar, işgücünü satanlar çoktur ve yine hiç koyunu, keçisi olmayan veya çok az olan aileler içinde de varlıklı olanlar vardır. Ayrıca, köylü ailelerinin birçoğu şu veya bu ölçüde koyun ve keçiye sahiptirler. Bu nedenlerle, sınıfları birbirinden ayırdederken, sahip olunan koyun ve keçi sayısına bakmak gereklidir ama yeterli değildir.

K nahiyesinde önem taşıyan bir diğer gelir kaynağı, armut ağaçlarıdır. Tarlalarda ve bayırlarda bol miktarda armut ağacı vardır ve köylüler bunların meyvelerini toplayıp satmaktadır. Fakat özel olarak bu işle uğraşan; armut bakımıyla, onun yetiştirilmesi, iyileştirilmesi, veriminin artırılmasıyla vs. uğraşan hemen hemen yok gibidir. Armut ağaçları iki yılda bir meyve vermekte ve köylüler ne bulurlarsa onu toplamaktadırlar. Hatta armut ağaçlarının bir kısmı kesilip yakacak olarak kullanılmaktadır. Bu nedenlerle, sahip olunan armut ağacı sayısı da sınıfları birbirinden ayırdetmekte tek başına bir ölçüt olmamaktadır.

O halde, sınıfları birbirinden ayırmakta kullanacağımız ölçüt nedir? Sahip olunan ekilip-biçilir toprak miktarı, sahip olunan hayvan sayısı ve sahip olunan armut ağacı sayısı, bunların üçü birden sınıfları birbirinden ayırdetmekte doğru bir ölçü olabilir. Fakat, bu pratik ve kullanışlı bir ölçüt değildir. Bu yüzden biz, bunun yerine başka bir ölçüt kullanmayı daha doğru bulduk. Bir köylü ailesinin yıllık geliri, o ailenin hangi sınıfa dahil olduğu hakkında oldukça doğru bir düşünce vermektedir ve bunu hesaplamak, yukardakileri (toprak miktarını, hayvan sayısını, armut ağacı sayısını) hesaplamaktan çok daha kolaydır.

Dördüncü olarak şunu belirtelim: Ticaret, köylülerin yaşamına hergün biraz daha fazla girmektedir. Köylülerin en temel gereksinim maddeleri, hergün artan ölçülerde pazardan karşılanmaktadır. İdarenin yerini lamba, ocağın yerini soba, elle dokunan çul, çuval, yastık ve kilimin yerini pazardan alınanlar almıştır ve almaktadır. Radyo, teyp, pikap, saat birçok eve girmiştir. Çay, bir süredir normal tüketim maddeleri arasında yer almaktadır. Sebze gereksinimi, geniş ölçüde pazardan karşılanmaktadır. Eksik kalan yiyeceklik buğday pazardan alınıyor vs. vs. El zanaatları gerilemekte ve çökmektedir. Öte yandan, köylülerin ürettiği ürünlerin bir kısmı da, yine her gün artan ölçülerde pazara taşınmaktadır. Köylülerin pazarda en çok sattıkları şeyler, hayvan (koyun, keçi) ve armuttur. Bunların yanısıra, bazı hayvan ürünleri de (yünden yapılan keçe, yağ, peynir gibi) az miktarda satılmaktadır. Bu ne anlama gelir? Bu, köylülerin, hergün artan ölçülerde, ticaret sermayesi tarafından sömürüldükleri, iflase ve sefalete sürüklendikleri anlamına gelir. Köylüler, bir yandan pazardan gereksinimlerini sağlarken, araya giren tacirler tarafından,

diğer yandan da, kendi ellerindeki malları satarken hayvan ve armut tacirleri tarafından sömürölmektedirler. Köylölerin arasında az çok varlıklı olanlar, ellerinde gereksinim fazlası parası olanlar genellikle ticarete atılmaktadırlar. Emperyalist tekellerin ve işbirlikçi sermayedarların malları, yüksek ticaret kârlarıyla köylölerin eline geçmektedir. Öte yandan, örneğın armudun kilosu köylölerin elinden 60-75 kuruşına alınmakta, pazarda 200-350 kuruşına kadar satılmaktadır. Bu olay geniş yoksul köylölerin daha çok iflasa süröklenmesine, yoksullaşmasına ve iş-gücünü daha çok satmasına, proleterleşmelerine yolaçmaktadır.

Beşinci olarak şunu belirtelim: Gelirleri gereksinimlerini karşılamaya yetmeyen köylöler, yine gittikçe artan ölçülerde borçlanmaktadırlar. Bankalar, pek küçük bir azınlığı oluşturan varlıklı köylölerin dışındakilerine çok az kredi veriyor veya hiç vermiyor. Bunlar, elinde parası olan bir kısım varlıklı köylölere borçlanmak zorunda kalıyorlar. Borç faizi ayda ortalama % 5'dir. Yılda % 60 eder. İkinci yıl, borç ödenmediğı takdirde faizin de faizi işliyor. Bu yüksek faiz karşılığı, bir avuç faizciyi hızla yükseltirken, faizli borç alan, almak zorunda olan köylü kitlelerini de gittikçe batırıyor, bir daha hiçbir zaman altından kalkamayacağı ağır bir yükün altına sokuyor; bunların ocaklarını söndürüyor, ellerindeki her şeylerini (topraklarını, hayvanlarını, evlerini vb.) kaybetmelerine yolaçıyor.

Altıncı olarak şunu belirtelim: Yüksek ticaret kârları ve borç faizleriyle sömürölen, iflasa ve sefalete süröklenen köylü kitesi; bunların çoğunluğu, "gurbetçi" olmaktadır. Köylölerin çoğı, Antep'te, Adana'da, İstanbul'da ve Antakya'da inşaat işçiliğı, hamallık, dilencilik ve en çok da seyyar satıcılık (işportacılık) yapmaktadırlar. (Gidenlerin yaklaşık % 80'i işportacıdır) Sözü geçen yerlerde (özellikle Antep ve İstanbul'da) K nahiyesine bağılı köylölerden yüzlerce işportacı vardır. Yine eli iş tutan bir yığın köylü Almanya'ya gitmiştir; birçoğı gitmek için sıra beklemektedir. Örneğın 60 hanelik bir köyden 120 kişi Almanya'dadır. 200 hanelik bir köyden 200 kişi Almanya'dadır. Ortalama her aileden bir kişi Almanya'dadır.

Yine, köylülerin birçoğu, özellikle yoksullar, Antep, Adana, İstanbul ve Malatya'ya göç ediyorlar. Göçenlerin sayısı oldukça artma göstermiştir.

B) Sınıflar ve Bunların Devrime Karşı Tutumları:

Şimdi çeşitli sınıfları tek tek ele alalım:

Tarım proletaryası: Tarım proletaryası, yukarıda açıkladığımız nedenlerle oluşmamıştır. Köyde geçimini sağlayacak hiçbir mülkiyeti olmayanlar, genellikle göçmektedir (Antep'e ve İstanbul'a). Göçmeyen çok az sayıdaki aileler ise, 5-10 evin sürüsünü otlatmakta, yani çobanlık yapmaktadır. Bunları, tarım proleterleri sayabiliriz (kendi koyunlarını otlatan bir kısım orta köylüler dışında). Bölgenin en yoksulları başkalarının sürüsünü otlatan çobanlardır. Bunların yıllık gelirleri 4-5 bin lira dolayındadır. Buna ek olarak, sadece çobanın yiyecek ekmeğini vb. de çobanlık ettiği aileler sırayla sağlamaktadır.

Bölgemizdeki çobanlar, genellikle en devrimci unsurlardır. Bunlar, silahlı mücadelenin en ateşli savunucularıdır. Sinan Cemgil ve arkadaşlarını beslemekten, çoğu, komandoların baskı ve zulmüne uğramış, karakollarda dayağa çekilmiştir. Fakat, çobanlar sağlam bir şekilde dayanmışlar, eğilip bükülmemişlerdir. Ayrıca, Sinan'ların yerini söylemeleri halinde kendilerine yüksek paralar söz verilmiştir, yiyecek ekmeğini zor bulan, cebi beş kuruş para görmeyen bu insanlar, para karşılığı alçalmayı da duraksamasız reddetmişlerdir. Bunlar, araziyi çok iyi tanımaktadırlar. Askeri haritaların olmadığı birçok mağarayı, gizlenme yerini vs. bunlar biliyor. Çobanların köylü silahlı mücadelesine çok büyük katkısı olacaktır.

Yoksul Köylüler: Yıllık gelirleri 5-15 bin lira arasında değişen aileler genellikle bu sınıfa girerler. (Ailedeki birey sayısının azalıp çoğalması bu sınırı biraz değiştirebilir.) Köylü nüfusunun çoğunluğunu bunlar oluştururlar. Yoksul köylülerin arazileri genellikle bayır ve taşlık yerlerdir. Düz ve verimli yerlerde arazisi olanlar, faizcilerden aldıkları borca karşı rehin ettikleri bu verimli toprakları, borçlarını ödeyemediklerinden faizcilere terketmişlerdir. Suni gübreden yararlanamadıkları için verim yıldan yıla

azalmaktadır. (Hayvan gübresini odun yerine tezek olarak yakmaktadırlar.)

Yoksul köylülerin hepsi mevsimlik gurbetçidir. Antep, İstanbul, Adana gibi şehirlerdeki işportacılık, inşaat işçiliği, hamallık, dilencilik yapan K...’lilerin çoğunluğunu bu sınıftan olanlar oluşturuyor.

Yoksul köylülerin bir kısmı daha varlıklı ailelerin toprağında ortakçılık yapar. Toprak sahibi, tarla ve tohumluk (bider) verir. Ortakçı ise, tarlayı eker, biçer, ürünü kaldırır. Hasat sonu buğday ve saman yarı yarıya bölüşülür.

Bir kısım yoksul köylüler de ekin biçme zamanı başkalarının (yukarı orta köylülerin ve varlıklı köylülerin) tarlalarını biçerler. Karşılık olarak tarlaya ekilen tohum kadar (bider kadar) buğday alırlar.

Şehirlere göçenlerin çoğunluğunu bunlar oluşturuyor. Bunlar özellikle Antep’te, hamallık, odun kırıcılığı, un fabrikalarında işçilik vs. yapmaktadırlar. Almanya’ya gidenlerin de çoğunluğu yoksullardır. Köylüler, “eğer Almanya olmasaydı, çoğu acından ölürdü” demektedirler.

Yoksul köylüler, Ziraat Bankası’ndan ve Tarım Kredi Kooperatifleri’nden yararlanamıyorlar. 200 lira kredi alabilmeleri için epey ter döküp bir sürü kapı aşındırmaları gerekir. Çoğu hiç kredi alamaz. Gün geçtikçe yaşama koşulları zorlaştığından, bu borçların ödemeleri ayrı bir dert oluyor. Üç-beş yerel faizciye, bakkallara vs. borçlu olmayan yoksul köylü hemen hemen yoktur. Toprağı ve hayvanı olmayan yoksul köylülere faizciler de borç vermiyor.

Bu tabaka, devrime ve silahlı mücadeleye güçlü bir istek duymaktadır; her türlü reformist ve burjuva görüşlere dudak bükmemektedir. Köylük bölgelerde dayanacağımız esas güç bunlardır. Bunların yazgısı ve kurtuluşu, proletaryanın yazgısı ve kurtuluşuyla kesin olarak ve kopmaz bir şekilde birleşmiştir.

Orta Köylüler: Yıllık gelirleri 15 bin lirayı geçen aileler, genellikle bu gruba girerler. Bunlar, ya görece iyi topraklara

sahiptirler, ya 50-60 davara sahiptirler ya da hem bir parça iyi toprağa, hem de bir miktar koyuna sahiptirler. Bir kısmının iki öküzü, bir veya birkaç ineği, bir eşiği veya katırı vardır. Bir kısmının ise toprağı ve davarı az olduğı halde (veya hiç olmadığı halde), elinde bir miktar parası vardır. Özellikle Almanya'ya gidip dönenlerin, dolmuşcuların, nahiyede bakkallık yapanların ve benzerlerinin durumu böyledir. Bunlar da orta köylü sayılırlar. Bunların bir bölümü faizle para verir, bir bölümü şehirde arsa vs. satın alır, bir bölümü ticarete atılır. Orta köylü aileleri çokluk bakımından yoksul köylülerden sonra gelirler. Fakat bunların sayısı yoksulların yanında pek az kalır. Almanya'ya gidip dönenlerin aileleri, önceden yoksul köylü iken, orta köylü saflarına geçmişlerdir ve bu durum orta köylülerin sayısında bir yükselme yaratmıştır.

Orta köylüler, genellikle tarlalarında kendileri çalışırlar. Yoksulları çalıştıranlar da vardır, ama bu hiçbir zaman büyük ölçülere ulaşmaz. Davar sahiplerinden birkaç aile birleşerek bir çoban tutarlar, az bir kısmı da davarını kendisi otlatır. Yine toprağı az olan bazı orta köylüler kendilerinden daha varlıklı olan orta ve zengin köylülerin toprağında ortakçılık yapar.

Orta köylüler, Ziraat Bankası'ndan ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden yeterince yararlanamıyorlar. Sahip oldukları toprak oranında 500-1000 lira arasında kredi alabiliyorlar. Gübreden yeterince yararlanamıyorlar, kendilerine çok pahalıya maloluyor. Bu yüzden birçoğı yerel faizcilere borçludur. Durumları görece iyi olanlar, faizli borçları az olanlarla hiç olmayanlardır. Bunlar, her yıl bir miktar gereksinim fazlasını bir kenara koyabiliyorlar. Bir kısım orta köylülerin yıllık gelirleri daha fazla olduğı halde, faizli borçları da o ölçüde fazla olduğı için bunların durumu, geliri daha az fakat borçsuz orta köylülerden daha kötüdür. Örneğın bir köylü başka bir yerdeki toprağından 35 bin lira yıllık gelir sağlamıştır. Fakat bu aile 70 bin lira faizli borç altındadır. Bu yüzden durumları, yıllık geliri 15-20 bin lira arasında olan borçsuz bir aileden daha kötüdür.

Orta köylülerin de çoğı kış aylarında Antep, Adana ve İstanbul'da işportacılık yapmaktadır. Orta köylüler arasında, hamallık, odun kırıcılık, inşaat işçiliğı, dilencilik yapan yoktur. Bu işler yoksul köylülere düşmektedir.

Artan hayat pahalılığı ve yaşam koşullarının zorlaşmasından ötürü, orta köylülerin çoğunluğunu oluşturan alt kesimi gittikçe yoksullaşmaktadır; azınlık olan üst kesimi ise zengin köylülere yamanmaya çalışmaktadır.

Yoksul köylülerle, orta köylülerin alt kesimi, bölgede, köylü nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturmaktadır.

Orta köylülerin alt kesimi devrime isteklidir. Kendi kurtuluşunun silahlı mücadele ile olacağı gerçeğini gün geçtikçe daha derinden hissediyor ve kavıyorlar. Reformcu görüşlere kuşkuyla bakıyorlar.

Orta köylülerin üst kesimi de devrime sempati duyuyor. Yalnız bu kesim, işçi ve köylülerin, silahlı mücadele ile başarıya ulaşabileceğine pek olasılık vermiyor. Bunlar, çoğu kere burjuva reformculuğuna kapılıyorlar. Ordudaki subaylardan bizim tarafımızı tutanların bulunup bulunmadığını çok merak ediyorlar ve onlara bel bağlıyorlar. Egemen sınıfları, olduğundan güçlü, halkı da olduğundan zayıf görüyorlar. Bu tür görüşler, özellikle zengin köylü saflarına katılma şansı yüksek olanlar arasında yaygındır. İleride, devrim dalgası büyüyüp kabarmıca, orta köylülerin bu kesimi de kararsızlıktan arınmış olarak devrim saflarına katılacaklardır.

Zengin Köylüler: Bunların yıllık gelirleri, genellikle 40-50 bin liranın üstündedir. Bir kısmının yıllık geliri 100 bin lira dolayındadır. Zengin köylülerin sayısı çok azdır. Bütün köylü ailelerine oranı % 1'i geçmez.

Genellikle oturdukları köylerin en verimli toprakları bunların elindedir. Sebzeliğe ve bostanlığa elverişli sulu yerlerin çoğu da bunlara aittir. Çoğunun 50'den fazla, bir kısmının ise 100'ün üstünde davarı vardır. Yine hepsinin elinde en az 20-30 bin liradan başlamak üzere para-sermaye mevcuttur. Bazılarının toprağı ve hayvanı az olmakla birlikte, para sermayesi fazladır; bazılarının ise para sermayesi azdır, fakat toprağı ve hayvanı fazladır.

Arazisi düz olanlar, topraklarını traktör ve pullukla kendileri adına işletirler. Bir kısmı, toprağını yoksul ve orta köylülere ortağa ektirirler.

Zengin köylülerin bir kısmı ticarete atılmıştır: Şehirlerde arsa, dükkan vs. sahibidir; yün, tereyağı, peynir, çökelek vs. satar; kaçakçılık yapar. Bölgenin en büyük afyon kaçakçısı, para sermayesi en fazla olan bir zengin köylüdür.

Zengin köylüler gübreden, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifi kredilerinden geniş ölçüde yararlanabiliyorlar.

Yerel faizciler, zengin köylüler arasından çıkmaktadır. Zengin köylülerin bir kısmı, elindeki para sermayeyi yoksul ve orta köylülere (hatta zengin köylülerin aşağı kesimine) yüksek faiz oranlarıyla vererek, sermayelerini kabartmaya çalışıyorlar. Bölgenin yoksul ve aşağı-orta durumdaki köylülerini iligine kadar sömürenler, bunların ocaklarını söndürenler, faizcilik yapan zengin köylülerdir. Bunların bir kısmının % 3-4 oranıyla devlet bankalarından para çekip, köylülere % 60 faiz oranıyla vererek palazlandığını bizzat köylüler anlatmaktadır. Yine de bunlar, Ege ve Trakya bölgesindeki tefecilerle karşılaştırıldığında zayıf kalırlar. En güçlülerinin sermayesi ancak 250 bin lira dolayındadır. Bunların Batıdaki tefecilerden bir farkı daha vardır: Batıdakiler, borca ve faize karşılık, tütün, pamuk, ay çiçeği, süt ve benzeri ürünlere el koydukları halde; bunlar borcu ve faizini para olarak geri alırlar. Ancak para olarak ödeyemeyenlerin toprağını ve davarını gaspetmektedirler. Çünkü bölgede, pazarda değer taşıyan ve bol miktarda alıcı bulan belli bir ürünün üretimi gelişmiş değildir.

Devrimci düşünceler bölgeye hergün artan bir hızla yayıldığından, ilerideki silahlı mücadelenin kan kokusunu hisseden zengin köylülerin bir kısmı, geleceklerini garantiye almak için, ayrıca devrimci mücadeleyi hararetle destekleyen yoksul ve orta köylülerin bugünkü baskısından kurtulmak için, devrime sempati duyduklarını, kurşunlanan devrimcilere gözyaşı döktüklerini uygun bir dille belirtme gereksinimini duyuyorlar.

İçlerinden devrime karşı olanlar, açıkça tavır takınmıyorlar. Dolaylı yollardan karşı çıkıyorlar: “Hükümete karşı çıkılır mı? Çıkarsan işte böyle olur” diyorlar. Bunlar, köylülerin baskısından korktukları için bölgede faaliyet gösteren devrimcileri ihbar edemiyorlar.

Ortakiler ise, “Bu işin olacağını hiç aklım kesmiyor. Fakat şu ölen, işkence gören gençlere yazık oldu. Çocukları kandırıp ateşe sürdüler”, diyorlar. Bunların çoğunun düşüncelerine göre, gençleri kandırıp ateşe süren de İsmet Paşa’dır.

Devrimci mücadelemizin ileri aşamasında, bunlardan bir kısmı (zengin köylülerin alt kesimi), emekliye emekliye devrim katarının peşinden sürüklenecek; bir kısmı tarafsız pozlarla durumu idare etmeye çalışacak, çok az bir kısmı ise (özellikle büyük faizciler) açıkça devrimin karşısında yer almak zorunda kalacaktır.

Toprak ağaları: Bölgede bugünkü durumda toprak ağalığı yoktur. Köylülerin anlattığına göre, eskiden “ağa” adı verilebilecek bazı kimseler varmış. Fakat, bunların köylüler üzerindeki baskı ve sömürüsü, büyük toprak mülkiyetinden daha çok, bunların ekonomi dışı zorundan, zorbalığından, dini otoritesinden, aşiret ileri geleni olmalarından (bunun yanısıra ekonomik güçlerinden) ileri gelmektedir. Bunlar, buldukları köyde bir çeşit yerel despottur; köylülerin elindeki ürününü, beğendiği bir eşyasını, hatta karısını zorla elinden alırlar, onları kendi özel işlerinde karşılıksız olarak veya karın tokluğuna diledikleri gibi çalıştırırlar, istediklerini askere göndermezler, istemediklerini gönderirler. Şimdi bile, çevredeki köyler bunların ismi ile anılmaktadır: ...uşağı gibi. Bu “ağa”lar ve onlardan ağalığı devralan çocukları, köylülerin mücadelesi ile ve kendi aralarındaki rekabet ve aşiret kavgalarıyla birer birer ortadan kalkmıştır. En son ağa kalıntısı da, 1956 yılında yine rekabet yüzünden, başka bir “ağa” tarafından öldürülmüştür. Böylece bu bölgede ağalık tarihe karışmıştır. Şimdi, bu “ağa”ların çocukları, yakınları vardır, ama köylüler üzerinde hiçbir otoriteleri kalmamıştır; ayrıca ekonomik bakımdan da diğer köylülerden farkları yoktur. Buna rağmen hâlâ kendi kendilerine “ağalık” taslamaktadırlar, böbürlenmekte, köylülere ve devrimci mücadeleye küçümseyerek bakmaktadırlar. Fakat, kimsenin onları taktığı yoktur.

C) Bölgedeki Sınıf Mücadelesi ve Köylü Kitlelerinin Siyasi Bilinç Düzeyi:

Şimdi sözkonusu bölgede köylülerin yürüttüğü sınıf mücadelesini ve bilinç düzeylerinin ne durumda olduğunu gözden geçirelim.

Faaliyet gösterdiğimiz alanın devrimci geçmişi, Osmanlılara kadar uzanıyor. Yaşlı köylülerden edindiğimiz bilgilere göre, Osmanlı düzeninin son yıllarında köy ağalarının ve Osmanlı devletinin zorbalığına karşı isyan eden kırk kadar köylü, dağlara çıkarak çeteler oluşturmuşlardır. Çetecilerin hepsi de ağalar tarafından ezilen, yoksul köylülerdir. Kendi kapısında hizmet ettikleri sürece, ağa bunları askere aldırılmamıştır; ne zaman ki bunlar ağalara boyun eğmeyi reddetmişler, o zaman, ağalar bunları, “asker kaçağıdır” diye devlet güçlerine ihbar etmişlerdir. Çeteler zaman zaman ağaların evlerine baskınlar yapmışlar, kendilerine yapılan zorbalığın hesabını sormuşlardır, bir yandan da devlet güçlerine karşı direnmişlerdir.

Kurtuluş Savaşı’ndan sonra “ağa”ların halkın üzerindeki baskısı devam ediyor. Özellikle yoksul köylüler, ağaların kırbağı altında babalarından miras aldıkları kölelik mesleğini devam ettiriyorlar. Ağalar ve devlet, yoksul halkı ezmede birbirleriyle yarış ediyorlar. Bu zulüm, yoksul köylülerin sabır taşını çatlatıyor. Köylülere zorbalık eden aşiret ileri gelenleri, köylülerin devlet baskısından duyduğu öfkeyi ve hoşnutsuzluğu zaman zaman kendi amaçları için kaldıraç olarak kullanıyorlar. Örneğin, Cumhuriyet’in ilanından sonra bölgede bir isyan oluyor. İsyanın başını Kasımoğlu Mehmet Ali diye biri çekiyor. Kasımoğlu 4-5 köyün halkını peşine takarak bağımsızlığını ilan ediyor. Devlet güçleri bölgeyi sarınca, ancak iki saat dayanabiliyor. Kasımoğlu’yla üç arkadaşı Elazığ’da idam ediliyor, geri kalan halka da işkenceler yapılıyor.

Cumhuriyet döneminde, daha önce de belirttiğimiz gibi, köylülerin mücadelesiyle ve aşiretler arasındaki çatışmalar nedeniyle “ağa”lar birer birer ortadan kalkıyor. 1950’lerde “ağa”ların kökü tamamen kazanıyor.

Özellikle, 1967'den beri kırlık bölgelere yayılan devrimci kıvılcımın tutuşturduğu noktalardan biri de, faaliyet gösterdiğimiz alandır. Bölge köylüleri, demokratik hakları uğruna birçok miting ve yürüyüş düzenlemiş, haykırdığı devrimci sloganlarla egemen sınıfların yüreğine korku salmıştır. Hatta bu eylemlerden dolayı bir kısım köylü önderleri hapisleri boylamıştır.

Yurtsever gençliğin verdiği şehitlerden ikisi buralıdır. Bu iki yurtsever gencin ölümü, halkın sınıf kinini iyice körüklemiştir. Ayrıca Sinan ve arkadaşlarının egemen sınıfların zorba güçleri tarafından hunharca kurşunlanması da halkı derinden etkilemiştir.

Bölgede devrimci düşünceler, devrim ve silahlı mücadele arzusu, siyasi bilinç, umulmadık ölçüde yayılmış ve gelişmiştir.

Bölgedeki 21 köyden 5-6 tanesi Sünni, geri kalanları ise Alevidir. Alevi köylülerin hemen hepsinde dinci baskıların etkisi sifıra indirilmiştir. Daha 20 yıl önce, halkın sürünerek ayağını öptüğü dedelerin hali şimdi yürekler acısıdır. “Devrimci değilim” diyen dedeyi bulmak olanaksızdır. Bunların çevrenin baskısıyla devrimci geçindiğini halk bildiğinden, onları sahtekarlar olarak görüyor ve sözlerine pek saygı göstermiyorlar.

Sünni köylerde, dinin etkisi hâlâ kuvvetle devam ediyor, hacıların, hocaların, gerici din adamlarının, köylüler üzerindeki gerici etkileri hâlâ ayakta duruyor. Bölgede, Sünniler genellikle tutucu ve gerici, Aleviler ise ilerici ve devrimci bir rol oynuyorlar. Bunun nedenleri üzerinde burada durmayacağız. Yalnız şunu belirtelim ki, yerel gericiler ve devlet güçleri, köylülerin sınıf mücadelesini Alevi-Sünni çatışmasına dökerek soysuzlaştırmak için ellerinden geleni yapıyorlar; Aleviler aleyhine Sünnileri kışkırtmaya ve böylece ezilen ve sömürülen köylüleri birbirine düşürmeye çalışıyorlar; özellikle gerici din adamları, “devrimciliği”, “kızılbaşlık” olarak damgalıyorlar, “baksana hep kızılbaşlar bu düşünceleri taşıyor, bu iş kızılbaşlığın ta kendisidir” diye köylüleri sahtekarca aldatmaya çalışıyorlar ve ne yazık ki hâlâ emekçi Sünnilerin çoğunluğu da buna alet ediliyor. Fakat Alevi halk genellikle bundan etkilenmiyor. Bunlar, “Sünnilik, Alevilik, Kürtlük, Türklük diye ayırım yapmak yanlıştır, bu kavga yoksul-zengin

kavgasıdır, kimden olursa olsun bütün yoksulların birleşmesi şarttır” diyorlar.

Faaliyet gösterdiğimiz 21 köyden, 20 tanesi Kürt’tür, Alevi köylerin hepsi de Kürt’tür. Fakat bölgede Kürt milliyetçiliğinin en küçük bir belirtisine bile rastlamak olanaksızdır. Tersine, egemen sınıfların zorla “Türk’leştirme” politikası epey başarı kazanmış ve Kürtler arasında bile “Türk milliyetçiliği”nin başgöstermesine yolaçmıştır. Halkın çoğunluğu, yoksul Kürt ve Alevi olduğu için yüzyıllardan beri üçlü bir baskının (ekonomik, ulusal ve dini baskıların) boyunduruğuna koşulmuşlardır. Baskıların baş uygulayıcısı olan egemen sınıfların zorba devlet gücü, halkta korku yaratmayı da bir ölçüde başarmıştır. Bu korku özellikle yaşlılarda kendini gösteriyor ve bunlar, silahlı mücadele sözkonusu olunca aşırı çekinceli davranıyorlar. Kasımoğlu ve Dersim ayaklanmalarının bastırılmasının ve bundan sonra ezilen halka vahşice işkence edilmesinin de bu aşırı ihtiyatlılıkta payı vardır.

Burada olumsuz bir nokta olarak şunu da belirtmeliyiz: Bir kısım köylülerin Almanya’ya gitmiş olması, diğer bir kısmının da gitme umudu, bölge halkının devrimci öfkesini az da olsa yatıştırmıştır. Öte yandan yoksul köylülerin ve özellikle yoksul köylü gençlerinin hemen hemen hepsi silahlı mücadele düşüncesinde birleşiyorlar. Bunlar arasında, herşeylerini feda edip silahlı mücadeleye hemen katılmaya hazır olanlar da var.

İlkokul öğrencileri ve az çok konuşmayı beceren 4-5 yaşındaki çocuklar bile kendilerini devrimci görüyorlar, bozuk Türkçeleriyle “devrimciyim, sosyalistim” diyerek sol yumruklarını havaya kaldırıyorlar.

Genç kadınların, gelin ve kızların çoğu devrimci mücadeleye güçlü bir sempati duyuyorlar. Silahlı mücadelenin özlemini çekiyorlar. Ölen devrimci gençler için ağıtlar söyleyip, gözyaşları döküyorlar. Bölgede faaliyet gösteren arkadaşları sevgi ve saygıyla bağırlarına basıyorlar. Hatta bir kısım genç kızlar, ileride katılmayı düşündüğü silahlı mücadeleye engel oluşturmaması için, evlenmeyi bile düşünmüyorlar.

Bölgede devrimci hareketimizin henüz yeni etkinliğe başladığı bu dönemde bile, devrimci düşüncelerin yoksul halk arasında nasıl kök salıp yeşerdiğinin yüzlerce somut örneğini görmek olasıdır.

D) 1. Bölümün Özeti ve Sonuçları:

Faaliyet gösterdiğimiz bölgenin bellibaşlı ekonomik, toplumsal ve siyasi özellikleri şunlardır:

1) Bölgede ticari kapitalizm, özellikle son yıllarda hızlı bir gelişme göstermiş, emperyalist tekellerin ve işbirlikçi büyük sermayedarların malları köylere kadar sokulduğu gibi, köylülerin malları da hergün artan ölçülerde pazara taşınır olmuştur. Bu gelişme, köylülerin, emperyalist tekeller, işbirlikçi burjuvalar ve bir yığın aracı tüccarlar tarafından insafsızca sömürülmesine, iflasa ve sefalete sürüklenmelerine yol açmıştır.

2) Öte yandan, üretimde toplumsal işbölümü henüz gerçekleşmemiştir; yani bir yanda işgücü satın alan toprak veya sürü sahiplerinin diğer yanda işgücünü satarak geçinen işçilerin ve yarı-işçilerin bulunduğu sistem gerçekleşmemiştir. Özellikle pazar için üretim yapılan bir üretim dalı henüz yoktur. Kapitalizm, çok geri ve ilkel bir düzeydedir. Zengin köylüler yeni oluşmaktadır ve bunlar da, köylü kitlesini ücretli işgücü yoluyla değil, faizli borç yoluyla sömürmekte ve bu yoldan palazlanmaktadır.

3) Bölgenin yoksul ve orta halli köylüleri, ekonomik baskının yanında, ayrıca ulusal ve dini bakımlardan da baskı altındadır. Köylüler yıllardır, her üç alandaki baskıya karşı, yiğitçe karşı koymuş ve önemli mücadelelerden geçmiştir.

4) Yüksek ticaret kârları ve borç faizleri ile iliğine kadar soyulup sömürülen geniş köylü kitlesi (yoksul ve orta halli köylüler, hatta zengin köylülerin aşağı kesimi) Demokratik Halk Devrimi'nin güçlerini oluşturmakta ve hızla devrimci mücadelenin saflarında yerlerini almaktadırlar. Faizciler, bir kısım zengin köylüler, vurguncu tacirler, gerici din adamları, yoz, rüşvetçi ve zorba memurlar, daha dolaylı olarak işbirlikçi büyük sermayedarlar ve ABD emperyalizmi, köylülerin düşmanlarıdır ve karşı-devrim saflarını oluşturmaktadırlar.

5) Etkinlik gösterdiğimiz bölgede, yerel otorite hemen hemen yok gibidir. Urfa, Mardin, Diyarbakır'ın ovalık bölgesinde olduğu gibi, yerel gericilerin, köylüler üzerinde baskı uygulayacak özel güçlerine ve fedailerine rastlanmaz. Gericiler, köylüler üzerindeki egemenliklerini, doğrudan doğruya devlet otoritesine (jandarma, komando ve polis örgütüne, askeriye) dayanarak devam ettiriyorlar. Bu yüzden, iktidarın ele geçirilmesi için “sınıf düşmanlarının imhası” politikası, bu bölgede esas politika olamaz. İktidar mücadelesi, doğrudan doğruya devlet güçlerine karşı (yani merkezi otoriteye karşı) yürütülmek zorundadır.

2. BÖLÜM

BÖLGEDEKİ DEVRİMCİ FAALİYET

A) Burjuva ve Küçük Burjuva İlerici Grupların Bölgedeki Faaliyetleri ve Etkileri

Bu gruplardan hiçbiri bölge köylüleri arasında, ciddi, kalıcı ve esaslı bir devrimci faaliyet yürütmemiştir.

Türkiye İşçi Partisi'nin seçim söylevleri dışında, herhangi bir faaliyet olmamıştır ve zaten sadece burada değil, başka yerlerde de durum aynıdır. Eskiden TİP'e önemli ölçülerde oy çıktığı halde, şimdi köylüler arasında TİP'in etkisi hemen hemen sıfırdır.

TİP'in etkisinin yıkılmasıyla birlikte, gençler aracılığıyla köylüler arasında Mihri Belli görüşleri yayılmaya başlamıştır. Mihri Belli grubunun da, bölgede ciddi ve kalıcı bir faaliyeti olmamıştır. Ne propaganda, ne ajitasyon, ne de örgütlenme alanında... M.B.'nin kendisi, bölgeye birkaç kere gelip gitmiş, birkaç köylüyle temas etmiş, fakat onlara devrimci subayların pek yakında darbe yapacağını müjdelemekten(!) başka birşey yapmamıştır. Bir seferinde köylülere, “askeri bir darbenin an meselesi olduğunu” söylemiş ve “gece radyolarının başından ayrılmamalarını” önermiştir.

Mihri Belli grubuna bağlı diğer gençlerin bölgedeki faaliyeti de, arasına mitinge çağırılmaktan ve gelip geçici ve reformcu propaganda faaliyetlerinden oluşmaktadır. Köylüleri silahlı mücadele

için örgütlenme akıllarından bile geçmemiştir. Bu bakımdan M. Belli grubunun bir hareket olarak pek bir etkileri olmamakla birlikte, düşüncelerinin etkisi hâlâ belli çevrelerde belli ölçülerde vardır, fakat bu etki kolayca silinip yok edilebilecek cinstendir.

Kıvılcımlı grubunun hiçbir faaliyeti ve etkisi yoktur.

Bölgede, halkın en yakından tanıdığı ve etkilendiği hareket THKO'dur, özellikle de Sinan Cemgil grubudur. 1971 ilkbaharında bölgenin dağlarına gelip, kendi deyimleriyle "kır gerillası"nı başlatmaları, dağlarda aç kalmaları, soğukta yatmaları, hatta bu yolda üç ölü vermeleri, silahlı mücadeleye büyük bir özlem duyan halkı derinden etkilemiştir ve kedere boğmuştur. Köylüler Cemgil ve arkadaşlarının hareketini silahlı mücadeleye duydukları özlemin somut bir ifadesi olarak görmüştür. Halkın çoğunluğu Cemgil ve arkadaşlarının kendileri için öldüğünü düşünmektedir. Bu yaz, bir ihtiyarın ölümü üzerine toplanan köy kadınları, ölüyü fırsat bilerek, akşama kadar Sinan, Niyazi, Battal ve Cevahir üzerine ağıt yakıp gözyaşı döktüler. Şimdiye kadar çocukların birçoğuna Sinan ismi konmuştur. Bununla beraber THKO'nun da halk üzerindeki etkisi uzak bir sempatiden oluşmaktadır ve bu sempati örgütlü ve kalıcı bir hale getirilmiş değildir. THKO'nun örgütlenmesi zaten belirli ve disiplinli bir örgütlenme değil, anarşist bir örgütlenmedir. Ne tüzüğü, ne programı vardır, ne de saflarına katılanlardan ideolojik bir birlik istemektedirler. Gruplarına katılan herkesi kendilerinden ve örgüt üyesi saymaktadırlar. Böyle bir örgütlenme, böyle bir birlik elbette kalıcı olmaz ve olamamıştır. Halkın çoğunluğunun Deniz-Sinan grubuna duyduğu sempati, bunların örgütüne ve siyasi çizgisine duyulan bir sempati değil, genel olarak devrime ve silahlı mücadeleye duyulan sempatidir. Onların örgütüne ve siyasi çizgisine bağlılık gösterenler, üç-beş köylüyü geçmez. Ayrıca THKO hareketinin kesin yenilgisi birçok köylünün kafasına, bunların tuttuğu yolun yanlış olduğu bilincini yerleştirmiştir. Gençlik içindeki taraftarlarının çoğu kararsızlığa düşmüş ve başka saflara geçmiştir.

Bölgenin ileri durumdaki köylü devrimcileri, Sinan'ların halkın düşüncesini almadan işe giriştiğini, halktan gizlendiğini, böyle davranmakla hata ettiklerini söylüyor. Halkın çoğunluğu şu düşüncede birleşiyor: Dağda mağaralarda değil, köylerde

kalacaklardı. Köylere yerleşip, gizlice çalışarak halka fikir vereceklerdi. Halk da silahlı mücadeleye hazır duruma geldikten sonra başlanacaktı.

Köylülerin bazıları, “yardım edelim, gerekirse biz de katılalım” düşüncesiyle kendilerini günlerce aramış, bulamamışlar, bulanlara ise Sinan ve arkadaşları “bizimle görüşmeyin, daha iyi olur” diye uyarıda (!) bulunmuşlar. Köylüler, onların bu tutumlarını da doğru bulmamaktadırlar.

Köylülerin eleştirileri tamamen doğrudur. Sinan ve arkadaşları, gerçekten de halktan kaçmışlardır. Kitleler içinde en ufak bir faaliyetleri, onları mücadeleye katmak için en ufak çabaları olmamıştır. Sadece birkaç eve ekmek sağlamak ve yatmak için uğramışlardır. Köylülerden sağlanan yardım, tamamen köylülerin kendi çabalarıyla gerçekleşmiştir. Bunun nedeni nedir? Bunun nedeni Sinan ve arkadaşlarının ideolojik ve siyasi çizgilerindeki sakatlıktır; onların burjuva subaylarının darbesine ve burjuva reformculuğuna bel bağlamalarıdır. Bunlar, köylülerin ve işçilerin silahlı mücadelesiyle değil, subayların darbesiyle devrimin (!) başarıya ulaşacağını düşünüyorlardı. Kendileri de sadece böyle bir darbeye ortam hazırlayacaklardı. Bu yüzden de köylüleri örgütlemeye ne gerek görüyorlardı, ne de gereksinim duyuyorlardı. Yine bunların örgütsel bakımdan bağlılıkları olmasa bile, ideolojik bakımdan en çok beğendikleri ve benimsedikleri çizgi M. Belli'nin revizyonist, reformcu çizgisiydi. Birçok olay, bunların pratik faaliyetlerden tutun da 12 Mart Muhtırası üzerine silah bırakma tartışmalarına ve mahkemelerdeki ifadelerine kadar herşey bu söylediklerimizi doğrulamaktadır.

Şu noktayı kavramakta da yarar vardır: Bu derece kitlelerden kopuk bir hareket bile, egemen sınıfların zorba güçlerine karşı silaha sarılmış olduğu için, halkı etkileyebiliyor, onun sevgisini kazanabiliyor.

THKP-THKC'nin sözkonusu bölgede belli bir faaliyeti ve etkisi yoktur. Şehirde bir çalışmaları olup olmadığını bilmiyoruz. Fakat özellikle gençlik içinde faaliyet göstermeleri olasılığı güçlüdür. Çünkü şehirdeki liseli gençler ve bir kısım aydınlar arasında görece etkili oldukları görülmektedir.

B) Komünist Hareketimizin Bölgedeki Faaliyet ve Etkisi

Bölgeye, ilk arkadaş ... ayında gönderildi. Daha önce de, bölgede birkaç propaganda gezisi yapılmıştı. Ayrıca birkaç kişiyle mektuplaşıyor, bazı köylülere İ-K gazetesi gönderiliyordu. Köylülerin büyük çoğunluğu, en ileri unsurların bir kısmı da dahil, çeşitli akımları, komünist hareketle burjuva ve küçük burjuva kliklerini birbirinden henüz ayıramıyor, hepsine aynı gözle bakıyordu. Daha önceki miting ve gösterilere katılmış, adı sık sık duyulan ve çeşitli akımların ayrılıklarından haberdar bir kısım köylüler ise, genellikle bizim hareketimizin karşısında yer almışlardı. Şehir içinde, gençlik arasında, hemen hemen tamamen tecrit edilmiştir. Bunda bizim hatalarımızın payı olduğu gibi, bize karşı çıkanların sınıf karakterlerinin de payı vardır.

Bölgeye, kalıcı bir faaliyet yürütmek üzere gönderilen ilk arkadaş, daha önce de sözkonusu bölgede kalmıştı: Fakat ne ilk sefer, ne de sonradan gönderildiğinde ciddi bir faaliyet yürütebilirdi. Bunda, hem arkadaşın kişisel eksikliklerinin, deneyimsiz ve inisiyatifsiz oluşunun, hem de hareketimizin köylük bölgelerdeki faaliyetin yürütülmesinde belli bir eylem programına ve perspektife sahip olmamasının, ayrıca o günlerde verilen görevleri kontrol olanağından büyük ölçüde yoksun olmasının payı vardır.

Bölgeye ikinci arkadaş, Temmuz başında gönderildi. Hemen peşinden, yeni gönderilen arkadaşla, bir genç köylü arkadaş örgütlendi. İlk arkadaş zaten örgütlüydü. Böylece üç kişilik bir komite oluşturuldu ve bölgedeki faaliyetin tamamından bu komite sorumlu kılındı. İlk arkadaş sekreter olarak atandı ve kendisine neler yapacağı genel hatlarıyla birkaç kez ayrıntılı olarak anlatıldı. Fakat verilen görevler yine zamanında kontrol edilemedi. Bunun nedeni, görevleri kontrol etmesi gereken arkadaşın, kadro yetersizliği yüzünden bir yığın işi üstlenmek zorunda kalmasıdır. Bölgede Ağustos'a kadar belli bir faaliyet yürütülemediği sonradan anlaşıldı. Nedenleri şunlardır: 1) Her üç arkadaşın da köylüler arasında gizli çalışmada deneyimsiz ve inisiyatifsiz oluşu. Gizliliği, kendini kitleden saklamak şeklinde anlamaları. 2) Sıkıyönetimin ilkbaharda bölgeye yaptığı baskının köylüler ve arkadaşlar üzerinde yarattığı

olumsuz etki. 3) Hareketimizin verilen görevleri denetlemeyişi, arkadaşlara zamanında talimat verme ve bunları denetleme olanaklarının sınırlılığı.

Bölgede bu üç arkadaşla ciddi bir faaliyet yürütülemediği belirlenince daha deneyimli bir arkadaşın bölgeye gönderilmesine karar verildi. Ağustos başında ilk arkadaş, bölgeden alınıp başka bir yere gönderildi. İkinci arkadaş bir süre yalnız kaldı. Bu arkadaşın da bölgeden alınması düşünülüyordu. Fakat, sonradan vazgeçildi. Çünkü tek başına kalan arkadaş, kendi inisiyatifi ve çabasıyla hatalarını altetmiş, bölgede bir sürü ileri köylüyle bağ kurmuştu. Arkadaşın bu faaliyeti, hem kendisini geliştirmiş, hem de çevresini genişleterek bölgede barınma ve yerleşme olanaklarını artırmıştı.

Arkadaş, bölgeye gönderilen devrimci yayınları, Şafak gazetesini, köylüler arasında geniş ölçüde dağıtmış. (Daha önce, gizlilik gereği olarak(!) en ileri köylülerden yayınları sakladıklarını da sonradan öğrendik.) Bir yığın, sağlam, kararlı, kavrayışlı ve yetenekli yoksul köylüyle ilişki kurmuş, bunların sevgi ve sempatisini kazanmıştı.

Çalışmanın bu ilk adımından sonra, daha deneyimli bir arkadaş bölgeye gönderildi. Bundan sonra, çalışmalar yeniden gözden geçirildi ve hatalar belirlendi. En önemli hata şuydu: Arkadaşlar, Türkiye’de gerçek komünist hareketi temsil ettiğimizi, burjuva ve küçük burjuva klikleriyle aramızdaki ayrılıkları kitlenin anlayacağı bir dille anlatmayı büyük ölçüde ihmal etmişlerdi. Gerçi propaganda faaliyetinin her anında, hareketimizin genel politikasını, genel olarak ortaya koymuşlardı. Fakat, diğer revizyonist ve maceracı klikleri, bunların canalıcı hatalarını, açık, kesin ve kararlı bir dille, kliklerin isimlerini de anarak eleştirmemişlerdi. “Şimdilik, ayrılıkları kavramaya kitlelerin politik bilinci yetmez” diye düşünüyorlardı ve böyle düşünmekle gerçekte kitlelerin gerisinde kalıyorlardı. Çünkü, bizim eleştirdiğimiz birçok noktayı, köylüler, hataların derin teorik temellerini kavrayamamakla birlikte, pratik sonuçlarına bakarak kavramışlar ve bunları her fırsatta ortaya koyuyorlardı. Bu hata yüzünden sağlam unsurlar, hareketimize kesin olarak kazanılamamış ve örgütlenememişti. Bu hata düzeltildi. Şimdi, köylüler ve aydınlar arasında hareketimizin politikasını

kavrayan ve kesinlikle benimseyen taraftarlarımız var ve bunların sayısı gittikçe artıyor. Bunlardan bir arkadaşı yakında örgütlendi, birkaç tanesi de örgütlenmeye hazır durumdadır. Yine birçok köylü, çeşitli şekillerde hareketimizin hizmetine sokulmuştur. Örneğin buluşma ve yazışmalarda adreslerinden yararlanıyoruz; çeşitli yayınları ve gizlenmesi gereken şeyleri evlerinde saklıyoruz; çeşitli yayınları onlar aracılığıyla başkalarına ulaştırıyoruz; bir bölümüne bir grup örgütlemeleri, gizli yayınları birlikte okumaları görevini veriyoruz; kendimiz geniş ölçüde köylülerin yardımıyla barınıyoruz vs. vs.

Bugüne kadarki faaliyetimizle bölgedeki en ileri köylüleri aşağı yukarı belirlemiş durumdayız; iyiyi kötüden, cesuru korkaktan, fedakarı bencilden, ağzı sıkı olanı gevezeden, inançlıyı inançsızdan, çalışkanı tembelden, alçakgönüllüyü övüngeçten, yetenekliyi yeteneksizden vs. belli ölçülerde ayırmış durumdayız; kimlerden nasıl yararlanabileceğimizi, kimlere ne ölçüde güvenebileceğimizi, yine belli ölçülerde biliyoruz. Önümüzdeki günlerde şunları yapacağız: 1) İleri ve güvenilir unsurları özel olarak eğitip, bunları, yeteneklerine ve hareketin gereksinimlerine uygun düşen görevler etrafında örgütleyeceğiz. 2) Henüz hakkında yeterli kanıya varamadığımız kişileri, çeşitli görevler vererek deneyeceğiz. 3) Henüz tanıma olanağı bulamadığımız ileri, güvenilir ve köylüler arasında “saygınlık” sahibi köylüleri (özellikle yoksul köylüleri) tanıyıp, hareketimizin bir parçası haline getirmeye çalışacağız. 4) Hareketimiz sözkonusu bölgede belli bir gelişme düzeyine ulaştığında, faaliyet sahamızı, yeni bir alana doğru genişleteceğiz.

Şehir merkezinde, bugüne kadar belli bir faaliyetimiz olmamış, olamamıştır. Orada gençliği örgütlemek üzere gelmesini istediğimiz arkadaşın durumu hakkında hâlâ bir haber alamadık. Daha önce şehir içinde görevlendirmeyi düşündüğümüz kişi, herşeyi yüzüstü bırakıp kaçtı. Şehir içinde örgütlü durumda bir arkadaş var. Bu arkadaş, daha önce kendisine önerilen bir görev karşısında gevşeklik ve kararsızlık gösterdi. Daha sonra kendisiyle kararlaştırılan bir görüşmeye gelmedi. Daha sonra ise hem görevlerin çokluğu yüzünden, hem de arkadaşın polisce çok tanınmış birisi olmasının yarattığı sakınca yüzünden kendisiyle görüşme olanağı bulunamamıştır. İlk fırsatta bu arkadaşın durumu da kesin bir

çözümüne bağlanacaktır. Ya kendisine bir görev verilecek, ya da gevşeklik ve kararsızlık göstermeye devam etmesi halinde örgütle ilişkisi kesilecektir.

Şunu da ekleyelim: Köylük bölgede yürüttüğümüz faaliyet şehir merkezini de etkilemiştir. Bölgemizdeki köylerden, liseye giden yüze yakın öğrenci, hareketimizden etkilenmiş ve bizim çizgimize yakınlık ve sempati göstermeye başlamıştır. Ayrıca, köyde tanıdıklarımız aracılığıyla, şehirde geniş olanaklar yaratma fırsatı doğmuştur. Gençlik arasındaki tecrit zinciri kırılmıştır. Şimdi, şehir içinde bizim saflarımıza kayan potansiyeli örgütleyecek ve hareketimizin diğer kesimleriyle iletişimimizi sağlayacak deneyimli bir arkadaşına acil olarak gereksinimimiz vardır.

C) İkinci Bölümün Özeti ve Sonuç

Genel olarak dünyada, özel olarak da ülkemizde devrimci mücadele hızla gelişmektedir. Ülkemizde, büyüyen ve derinleşen ekonomik ve siyasi bunalım, silahlı mücadelenin objektif koşullarını yaratmış ve olgunlaştırmış durumdadır. Bölgemizde silahlı mücadele için koşullar daha da elverişlidir. Sinan ve arkadaşlarının yenilgisi, sıkıyönetimin baskı ve zorbalığı halkı biraz sindirmekle birlikte, en doğru devrimci düşüncelerin filizlenmesi koşullarını da yaratmıştır. Şimdi, halk şu gerçeği hergün daha iyi kavırıyor: “Burjuva subaylarıyla veya halktan kopuk küçük bir aydın grubuyla devrim yapılamaz. Sömürülen ve ezilen halkın bizzat silaha sarılması gerekir. Devrim, çok iyi hazırlanmayı gerektiren, büyük özveriler isteyen ağır ve ciddi bir iştir.”

Eğer bir komünist hareketin taşınması gereken niteliklere sahip olur ve bunları sürekli olarak korursak, hareketimizin hızla büyüüp gelişeceğine, halk kitleleri arasında dal budak salıp kökleşeceğine derinden inanıyoruz. Çünkü halk tava gelmiş toprak gibidir, bizler de sağlam ve yeşermeye hazır tohumlar olmalıyız.

**BİR KÖYLÜK BÖLGEDEKİ YÖNETİCİ YOLDAŞLARA
MEKTUP**

7 ARALIK 1972

Yoldaşlar! Köylerde çalışmak isteyen bir yığın kadro var. Bunların hepsinin ortak özelliği de, siyasi bakımdan geri ve tecrübesiz olmalarıdır, fakat aynı zamanda ateşli bir heyecana sahip

olmalarınıdır. Bu gibi arkadaşları köylük bölgelerde cesaretle seferber etmeliyiz. Fakat seferber etmek yetmez. Aynı zamanda bunlara doğru önderlik etmek ve bunları yetiştirmek zorundayız. Oysa siyasi bakımdan ileri ve az çok tecrübeli olan arkadaşlarımız son derece sınırlı. Geri ve tecrübesiz arkadaşları köylere gönderirken ortaya çıkan problemlerden biri budur. Yani az sayıda ileri ve kısmen tecrübeli arkadaş, çok sayıda geri ve tecrübesiz arkadaşta nasıl önderlik edecek ve onları nasıl yetiştirecektir?

Diğer yandan, köylük bölgelerdeki faaliyetimizin muhtevası ve biçimi, Şafak revizyonizminden ayrıldığıımızdan beri hızla değişmiştir. “Barışçı” propaganda ve ajitasyonun yerini silahlı mücadele biçimleri, silahlı propaganda ve ajitasyon metodları almıştır. Ayrıca, hakim sınıfların genel olarak devrimci faaliyetlere karşı, özel olarak köylük bölgelerdeki devrimci faaliyetlere karşı tutumu da son derece değişmiştir. Hakim sınıflar, köylük bölgelerde devrimci faaliyetlere meydan vermemek, mevcut faaliyetleri yoketmek için azgın saldırılara girişmektedirler. Ufak bir ihbar üzerine büyük birlikleri harekete geçirmektedirler. Bir veya birkaç kişinin üzerine yüzlerce, binlerce askerle gitmektedirler. Bu sebeple “barışçı” propaganda ve ajitasyona, özellikle köylerde imkan da kalmamaktadır. Bu yüzden, köylük bölgelere gönderdiğimiz kadroları silahlandırmak, hakim sınıfların silahlı saldırılarına karşı yine silahla karşı koyacak hale getirmek zorundayız. Ayrıca, tabiatın güçlüklerle dolu şartları da kadroları silahlandırmamızı zorunlu kılmaktadır. Oysa, silahımız ve maddi gücümüz son derece sınırlıdır. Yeni arkadaşları köylük bölgelere gönderirken ortaya çıkan problemlerden ikincisi de budur. Yani son derece sınırlı imkanlarımızla çok sayıda arkadaşı (bu sayı her geçen gün daha da çoğalmaktadır) nasıl silahlandıracağız?

Yoldaşlar! Öyle sanıyorum ki, yeni arkadaşlar geldikçe bu iki problem sizi de düşündürüyor. Fakat bu problemler halledilmez problemler değildir. Bilinçli bir şekilde, çözmek azmiyle ele alırsak bunların üstesinden kolayca gelebileceğimize inanıyorum.

Birinci problemi çözmek için ben şunları düşünüyorum:

1- Her gerilla bölgesinde, siyasi bakımdan ileri ve tecrübeli en az birkaç arkadaş görevlendirilmeli, ki bu şart yerine getirilmiş durumdadır.

2- Gerilla bölgesindeki ikinci dereceden bölgelerde çalışan gruplar içinde en az bir tane ileri ve tecrübeli arkadaş bulunmalıdır. Buna imkan yoksa, gerilla bölgesindeki ileri ve tecrübeli arkadaşlar, ikinci dereceden bölgelerdeki grupları çok sıkı ve sistemli bir şekilde denetlemelidir. Onlara görevler vermeli, bu görevlerin yerine getirilmesinde izleyecekleri yolu göstermeli ve bu görevlerin yerine getirilip getirilmediğini veya ne ölçüde başarılı olduğunu kontrol etmelidir. Bu durumda, ileri ve tecrübeli arkadaşlara büyük sorumluluklar düşüyor. Onlar, özellikle içinde bulunduğumuz şartlarda enerjilerini on misline, yüz misline çıkararak çalışmak zorundadırlar. Aynı zamanda geri ve tecrübesiz arkadaşlara inisiyatif tanınmalı ve onların inisiyatiflerini geliştirmelerine yardımcı olunmalıdır.

3- Geri arkadaşların tecrübesizliği, pratik mücadelenin seyri içinde tecrübeliliğe dönüşecektir. Fakat bu yetmez. Kadrolarımız, engin bir tecrübeye sahip oldukları kadar derin bir teorik kavrayışa da sahip olmalıdırlar; siyasi bakımdan ileri, yetişkin ve kavrayışlı kişiler olmalıdırlar. Tecrübelerini doğru bir şekilde değerlendirebilmeli, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ni pratiğe uygulamayı öğrenmeli, devrimimizin her türlü meselesinde doğru ve yeterli görüşlere sahip olmalı, kitleler arasında hareketimizin çizgisini, politikasını, programını rahatça savunabilmeli, yayabilmelidirler. Bunun için, ileri ve tecrübeli arkadaşlar, geri ve tecrübesiz arkadaşların siyasi ve ideolojik seviyesini yükseltmek için özel bir gayret sarfetmelidirler. Ayrıca bunu kendilerinin yetişmesi için de yapmak zorundadırlar. Şafak revizyonizminden ayrıldıktan sonra, onun okumaktan ibaret olan sağ çizgisine bir tepki olarak, aksi yönde bir hata doğdu. İdeolojik ve siyasi eğitim bir ölçüde ihmal edildi, önemsenmedi. Bu hatayı en kısa zamanda düzeltmeliyiz. Pratik faaliyetle sınıksız birleştirilmiş siyasi ve ideolojik eğitim faaliyetine süratle girişmeliyiz. Bunun için bence şunlar yapılmalıdır: Devrimimizin çeşitli meselelerine ışık getiren, çizgimizin, politikamızın ve programımızın propagandasını yapan merkezi bir yayın organı en kısa zamanda çıkarılmalıdır.

Bunun için zaten karar alınmıştır. Bölgenizde bu yayın organını basmak, çoğaltmak ve yaymak için derhal hazırlıklara girişmeli ve bu hazırlıkları kısa zamanda tamamlamalısınız. İkincisi, kadrolar arasında sık sık tecrübelerin özetlendiği tartışmalar açmalısınız. Saflarımızda canlı bir tartışma ortamı yaratılmalı, sürekli bir şekilde yanlışlar atılmalı, doğrular benimsenmeli, tecrübe alışverişi yapılmalıdır. Üçüncüsü, başka ülkelerin devrimci tecrübelerinin sentezi olan Marksist-Leninist eserler, bizim pratik faaliyetlerimize ışık tutması amacıyla uygun bir program dahilinde okunmalı ve tartışılmalıdır.

Bütün bu söylediklerimizi yerine getirdiğimiz takdirde, hem genel olarak bir seviye yükselmesi olacaktır, hem de özel olarak geri ve tecrübesiz arkadaşlar hızla ilerleyecekler ve tecrübeli kadrolar haline geleceklerdir.

İkinci problemi, yani silahlanma problemini çözmek için de şunları düşünüyorum:

1- Elimizdeki mevcut silahlar ve imkanlar, kadrolar arasında uygun bir şekilde dağıtılmalıdır.

2- Mevcut silahlarımız ve malzemelerimiz kötü kullanılmamalı, çarçur edilmemeli, kırılıp dökülmemeli, savrukça harcanmamalı, düşmana kaptırılmamalı, kaybedilmemelidir.

3- Geniş çapta silahlanabilmek için şu iki kaynaktan yararlanmalıyız: Birincisi halkın desteği, ikincisi düşmandan ele geçirme. Halkın desteği de iki şekilde olabilir: Geri almamak üzere yapılan bağışlar şeklinde ve geçici olarak yapılan yardımlar şeklinde. Bölgemizde silah, mermi, patlayıcı madde, fitil, füyve... bağışlayabilecek herkesi tespit etmeli ve bunlardan azami ölçüde faydalanmalıyız. İkincisi, silahlarımızı bize geçici olarak verebilecek kimseleri de tespit etmeli ve bunlardan da faydalanmalıyız. Köylülerin kırmalarından bu şekilde epeyce yararlanabileceğimizi sanıyorum. Düşmandan ele geçirerek silahlanmaya gelince, bu da iki şekilde olabilir: Birincisi, durumu uygun olan kadrolar ve sempatizanlar, düşmanın silah, cephane, patlayıcı vs. gibi askeri malzemelerini gizlice alarak bize ulaştırabilirler. Mesela, karayollarında ve bazı inşaatlarda çalışan işçiler bu şekilde bize

bolca patlayıcı madde sağlayabilirler. Askeriyedeki kadro ve sempatanlar aynı şekilde çeşitli askeri malzemeler temin edebilirler. Laboratuvar ve eczanelerde çalışanlar çeşitli zehirler ve patlayıcı maddeler temin edebilirler...

Tabii bütün bunlar silahlanmamıza bir ölçüde hizmet eder. Silahlanma problemimizi esas olarak düşmandan zorla ele geçirmek suretiyle çözebiliriz. Bunun için de asgari bir silahlanmaya ihtiyaç vardır. Asgari silahlanmayı yukarıda belirttiğim şekillerde sağlayabiliriz. Özellikle köylülerin geçiçi olarak verecekleri silahlardan geniş ölçüde yararlanabiliriz. Bunlara bir de elimizdeki az sayıda silahlarımızı ve malzemelerimizi eklersek asgari seviyede bir silahlanmayı sağlamış oluruz. Bundan sonra, para ve silah ele geçirebileceğimiz, gücümüzle mütenasip hedefler tespit ederek ve bu hedeflere saldırarak daha geniş ölçüde silahlanabiliriz. Eğer uygun istihbaratlar edinebilirsek, çok daha ilkel silahlarla da, para ve silah sağlayabiliriz. Ayrıca bazı köylüler, kendi silahlarıyla saflarımıza katılacaklardır.

Bütün bunları yerine getirirsek mevcut kadrolarımızı ve her gün saflarımıza katılan yeni kadroları silahlandırma problemini de halledeceğimize inanıyorum.

Bir başka problem de kadrolarımızın askeri faaliyet alanında ustalaşmasıdır. Bu konuda şimdilik şunları yapmalıyız:

1- Sabotaj ve tuzaklamalar için patlayıcı maddeleri hazırlamakta ve kullanmakta, elimizdeki silahları söküp takmakta, kullanmakta ve bakımını yapmakta az çok ustalaşmış arkadaşlar her bölgede vardır. Bu arkadaşlar bilgilerini düzenli ve sistemli bir şekilde ve tabii bizzat yaparak, göstererek, bu konularda yeni ve tecrübesiz olan arkadaşlara öğretmelidirler.

2- Silahlar ve patlayıcılar konusunda, pratikte işimize yarayacak yani uygulayabileceğimiz bilgileri kapsayan bir metin hazırlanmalı ve bütün arkadaşlara ulaştırılmalıdır. Böyle bir metnin ilk taslağı hazırlanmış durumdadır. Arkadaşlar değişik bilgilerle ve yeni tecrübelerle bu taslağı daha da zengin bir içeriğe kavuşturmalıdırlar (bu konuda daha önce hazırlanıp dağıtılmış olan metin yanlışlarla doludur, ona itibar edilmemelidir).

3- Hepimiz esas olarak savaşı savaşıarak öğreneceğiz. Bu sebeple bütün yoldaşlar ve diğer savaşçılar, askeri faaliyet alanındaki her türlü tecrübelerini gözden geçirmeli, yanlışları atmalı, doğruları benimsemelidir. Kadrolar arasında tecrübelerin sonuçları yayılmalıdır.

4- Sovyetler Birliği'nin, Çin'in, Vietnam'ın ve diğer ülkelerin halklarının devrimci savaş tecrübeleri incelenmeli, bunlardan gereken dersler çıkarılmalıdır. Özellikle Mao Zedung yoldaşın Askeri Yazılar'ı bu konudaki incelemelerimizde başvuracağımız temel eser olmalıdır.

5- Türkiye'de hakim sınıfların askeri politika ve taktikleri de imkanlar ölçüsünde incelenmeli ve öğrenilmelidir.

6- Halkımızın geçmişte verdiği mücadeleler, bunların başarıları, eksikleri, zaafı vs... askeri bakımdan incelenmeli, bunlardan günümüz açısından gereken dersler çıkarılmalıdır.

Mücadelemizin ilerlemesi ve başarılar kazanması ölçüsünde, kadrolarımızı hem teorik, hem de pratik askeri eğitimden (esaslı bir eğitimden) geçirme imkanlarına kavuşacağız. Bugün bu imkanlardan geniş ölçüde mahrumuz. Fakat sahip olduğumuz çok daha önemli imkanları layıkıyla değerlendirdiğimiz takdirde, askeri zaferler kazanmamız için de birçok sebepler vardır.

Yoldaşlar! Bütün bunlardan sonra sizin bölge için şunları öneriyorum:

1 -Yeni gönderdiğimiz arkadaşı da dikkate alarak, kadroları münasip bir şekilde gruplandırın. Yeni arkadaş, gençlik içindeki çalışmalarda epey tecrübe sahibidir. İdeolojik ve siyasi seviyesi oldukça yüksektir. Fakat kitle pratiği hiç yoktur. Yakın bir zamanda, F arkadaşı da oraya göndereceğiz. F, H arkadaşın yanında çalışsın. Ayrıca, yeni kadrolar da gönderebilecek durumdayız. Onları nasıl seferber edeceğinizi şimdiden hesaplayın.

2- Yeni kadrolara tecrübelerinizi aktarın. Nasıl çalışacakları ve neler yapacakları konusunda bilgi verin. Hatta her grup için birer çalışma programı yapın.

3- Yine yeni kadrolara silahlar ve patlayıcılar hakkında gerekli bilgileri verin. Patlayıcıların hazırlanmasıyla ve kullanılmasıyla ilgili bilgileri öğretin.

4- Bölgedeki bütün kadroları silahlandırabilmemiz için, mevcut bütün imkanları kullanın. Hedef, bütün kadroların uzun menzilli bir silaha sahip olmasıdır.

5- Derhal bol miktarda bomba yapın ve bunları kitleler arasında yayın. Köylüler, bombaların yapımında ve kullanılmasında, sabotaj ve tuzaklamalarda geniş ölçüde seferber edilebilir.

6- Her gerilla birimi için (bir birim iki ile yedi kişi arasında olmalı) en az bir tane gizli barınak (yani bir nevi ev) hazırlayın. Birden fazla olması çok daha iyidir.

7- Teksir için uygun göreceğiniz bir bölgede çalıştırılacak bir yer hazırlayın ve çalıştıracak bir görevli tespit edin. Görevliye makinanın nasıl kullanılacağını öğretin. Makinanın bulunduğu yere veya yakınında bir yere bol miktarda mumlu kağıt, teksir kağıdı, mürekkep, vs. depo edin. Bunların yerini sadece görevli kişi, sorumlu partili arkadaş (siyasi sorumlu) bilsin. Kısacası, basım yapabilmek için gerekli her şeyi hazır hale getirin. Gönderdiğimiz arkadaşlardan biri basım için çok daha pratik bir usul biliyor. O usulden de yararlanabilirsiniz.

8- Şimdilik bir adet gizli kitaplık hazırlayın. Kitaplık, barınma yerleri gibi olsun ve içinde çalışılabilir. Bütün kitaplar, yayınlar ve yazılar burada düzenli bir şekilde muhafaza edilsin. Lazım olanlar alınsın fakat faydalanıldıktan sonra tekrar yerine konulsun. İleride kitaplarımız çoğaldıkça, her bölgede böyle kitaplıklar hazırlamalıyız.

9- Yine her bölgede en az bir tane gizli depo hazırlansın ve buralara bol miktarda yiyecek, giyecek, yatacak malzemeleri, askeri malzemeler, askeri malzeme hazırlamakta kullanılacak hammaddeler depo edilsin.

Kitaplığı ve malzeme depolarını da mümkün olduğu kadar en az sayıda arkadaş bilsin. Daha henüz kalıcı olup olmayacağı bile belli olmamış, denenmemiş yeni kadrolar böyle yerleri asla

bilmesinler. Her grup sadece kendi barınma yerini bilsin, diğer grupların barınma yerlerini bilmesin.

10- Gruplar arası buluşmalar ve toplantılar için, barınma yerlerinin dışında, ayrı yerler hazırlanmalıdır.

Yoldaşlar! Yukarıdaki ön hazırlıkları en kısa zamanda tamamlamalıyız. Uzun süreli gerilla faaliyetlerine girebilmemiz, kalıcı başarılar kazanabilmemiz, silahlı mücadele yolunda emin adımlarla yürüyebilmemiz, önemli ölçüde bu hazırlıkları tamamlamış olmamıza bağlıdır.

Selamlar, Başarılar. Gözlerinizden öperim.

İsmail

NOT: M, aradığı zaman sizi nasıl bulacağını bilsin. Çünkü yakında F'yi de göndereceğiz.

BAŞKAN MAO'NUN KIZIL SİYASİ İKTİDAR ÖĞRETİSİNİ DOĞRU KAVRAYALIM

OCAK 1972

Yoldaş,

Bir gençlik komitesinin sorularına verdiği cevapla ilgili olarak benim başlıca itirazlarım, eleştirilerim ve açıklamalarım şunlardır:

Önce, Mao Zedung'un Çin'de Kızıl siyasi iktidarın (yani Beyaz rejim tarafından tamamen sarılmış Kızıl siyasi iktidar yönetimindeki birkaç küçük bölgenin) varolabilmesini ve gelişebilmesini hangi şartlara bağladığına bakalım.

Mao Zedung, Hunan-Kiangsi Sınır Bölgesi II. Parti Kongresi için hazırladığı “Politik Sorunlar ve Sınır Bölgesi Parti Örgütlerinin Görevleri” adı verilen 5 Ekim 1928 tarihli karar tasarısında “Kızıl siyasal iktidarın varolabilmesi ve gelişebilmesi, sadece belirli şartlar altında mümkündür” dedikten sonra, belirli şartları şöyle sıralıyor:

“Birincisi, bu bir emperyalist ülkede ya da dolaysız emperyalist yönetim altındaki bir sömürge de değildir, ama ekonomik yönden geri kalmış bir yarı-sömürge olan ve dolaylı emperyalist yönetim altında bulunan Çin'de mümkündür. Çünkü bu olağanüstü olay [Kızıl rejimlerin varolması ve gelişmesi], yine bir başka olağanüstü olayın varlığıyla, Beyaz rejimin savaş içinde bulunmasıyla gerçekleşebilir (altını ben çizdim-abç), Beyaz rejim içindeki savaşlar ise emperyalist ülkelerde ve sömürgelerde değil, Çin gibi yarı-sömürge ülkelerde mümkündür.

“İkincisi, Kızıl siyasal iktidarın doğduğu ve dayandığı yerler işçilerin, köylülerin ve askerlerin daha önce büyük kitleler halinde ayaklandığı yerlerdir. Yani buralarda kuvvetli bir kitle temeli vardır.

“Üçüncüsü, siyasal halk iktidarının küçük bölgelerde uzun zaman dayanabilmesi, devrimci durumun (abç) ülke çapındaki gelişmesine bağlıdır... Eğer ülke çapındaki devrimci durum gelişmeye devam etmez, durgunlaşırsa, küçük Kızıl bölgelerin ömrü de oldukça kısa olacaktır. Aslında, Çin'deki devrimci durum... sürekli bölünmeler ve savaşlarla gelişmeye devam etmektedir...

“Dördüncüsü, yeterli güce sahip düzenli (abç) bir Kızıl Ordu, Kızıl siyasal iktidarın varlığı için gerekli bir şarttır.

“Beşincisi... Komünist Partisi örgütünün güçlü ve politikasının doğru (abç) olması gerekir.”

Özetlersek, Beyaz rejim tarafından kuşatılmış Kızıl siyasi iktidar yönetimindeki küçük bölgelerin Çin’de yaşayabilmesinin nedenlerini Mao Zedung, şu şartlara bağlıyor:

1) Beyaz rejimin savaş içinde bulunması (yarı sömürgelelikten dolayı),

2) Kuvvetli bir kitle temelini mevcut olması,

3) Devrimci durumun ülke çapında gelişmesi,

4) “Yeterli güce sahip” ve “düzenli” bir Kızıl Ordunun varlığı,

5) Güçlü ve politikası doğru bir komünist partisinin varlığı.

Mao Zedung, 25 Kasım 1928 tarihli (diğerinden daha sonra yazılmış) “Çinkang Dağlarındaki Mücadele” yazısında ise bu şartları şöyle özetliyor:

“Yaptığımız incelemeler, bu olayın nedenlerinden birinin, Çin’in komprador ve toprak ağaları sınıfları içindeki bitmez tükenmez parçalanmalar ve savaşlar olduğunu gösteriyor. Bu parçalanmalar ve savaşlar devam ettiği sürece, işçilerin ve köylülerin silahlı bağımsız rejimlerinin yaşaması ve gelişmesi mümkündür. Bu bağımsız rejimin yaşaması ve gelişmesi için, bölünmelerin ve savaşların (abç) yanında gerekli diğer şartlar şunlardır: (1) Sağlam bir kitle temeli; (2) sağlam bir Parti örgütü, (3) oldukça güçlü bir Kızıl Ordu; (4) askeri harekâta uygun arazi; (5) beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar.”

Mao Zedung burada daha önce gerekli gördüğü şartlardan birini, “devrimci durumun ülke çapında gelişmesi” şartını zikretmemiştir. Fakat bu şartların hemen arkasından şunu belirtmektedir:

“Bağımsız bir rejim, hâkim sınıflara karşı uyguladığı stratejiyi duruma göre değiştirmeli; hâkim sınıfların rejimi geçici bir istikrar dönemine girdiği zaman [bu, aynı zamanda devrimci durumun durgunlaşması demektir] başka, parçalandığı zaman [bu, aynı zamanda devrimci durumun yükselmesi demektir] başka bir strateji uygulanmalıdır”.

Mao Zedung daha sonra bu başka başka stratejilerin neler olduğunu açıklamaktadır. Buradan çıkarılacak sonuç şudur: Bir Kızıl siyasi iktidar (yani mevcut bir iktidar), diğer şartların varlığı halinde

ve doğru bir strateji uygulandığı takdirde, devrimci durum ülke çapında gelişme bile, durgunlaşsa bile varlığını devam ettirebilir. Yani devrimci durumun bir süre durgunlaşması, onun varlığını ortadan kaldırmaz. Böyle bir şey, sadece Kızıl siyasi iktidar açısından onun gelişmesini, büyümesini yavaşlatır veya bir süre durdurur veya en kötü ihtimalle kısmi gerilemelere yol açar. Gerçekten de, Çin’de bağımsız rejimler Beyaz rejimin istikrar içinde olduğu dönemlerde bile doğru bir strateji izlendiği zaman yaşamış, yanlış bir strateji izlendiği zaman kayıplara ve yenilgilere uğramıştır. Günümüzde ise artık hiçbir yarı-sömürge (ve tabii sömürgelerde de) Beyaz rejimlerin uzun süre istikrar içinde olacağı söylenemez. Devrimci durum gerek dünya açısından gerek tek tek ülkeler açısından (bazı istisnalar olsa bile) fevkalâdedir. Emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin ise bütün dünyada zafere ilerlediği çağımızın tipik bir özelliğidir bu.

Devam edelim:

Mao Zedung, ikinci yazısında, Beyaz rejim içinde Kızıl siyasal iktidarların yaşayabilmesi için iki şart daha ilave etmiştir. Askeri harekâta uygun arazi ve beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar. Bu şekliyle yeniden özetlersek:

- 1) Beyaz rejim içinde parçalanmalar ve savaşlar
- 2) Sağlam bir kitle temeli,
- 3) Sağlam bir parti örgütü,
- 4) Oldukça güçlü bir Kızıl Ordu,
- 5) Askeri harekâta uygun arazi,
- 6) Beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar.

Daha sonra Mao Zedung’un, emperyalizmin dolaysız yönetimindeki sömürgelerde bağımsız rejimler kurulamayacağı (yani Kızıl rejimin doğup yaşayabilmesi için Beyaz rejimin savaş içinde olması gerektiği) konusundaki görüşü değişmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalist sistemin bütün dünyada sarsılması, ABD dışında bütün emperyalist güçlerin savaşta ya yıkılmış ya da zayıflamış olması, Sovyetler Birliği’nin güçlenmesi, Çin’de emperyalist cephenin yok edilmesi; bütün bunlar,

“Uzun süre yaşayabilecek büyük ya da küçük devrimci üs bölgeleri ve devrimci rejimler kurmak, kırsal bölgelerden şehirleri sarmak için uzun süreli devrimci savaflara girişmek ve daha sonra şehirleri de ele geçirip ulus çapında bir zafer kazanmak... Doğudaki bütün sömürge ülkeleri (abç), en azından bazıları için imkan dahiline girmiştir”.

Sovyetlerde sosyal emperyalizmin ortaya çıkışı da bu olguyu değiştirememiştir. Nitekim, bir yığın Uzak Doğu ülkesinde Kızıl iktidarlar ya kurulmuştur ya da kurulması yakındır. Arap Körfezi’nde ve Afrika’nın bazı ülkelerinde de, ülkenin bazı alanlarında kurtarılmış bölgeler vardır. Kızıl iktidar organları doğmamış olsa bile kurtarılmış alanlar yaygındır.

Öyleyse genel bir kural olarak şunu söyleyebiliriz:

Bugün bütün ezilen ve sömürülen ülkelerde (sömürge veya yarı-sömürge), (1) sağlam bir kitle temeli; (2) sağlam bir parti örgütü; (3) oldukça güçlü bir Kızıl Ordu; (4) askeri harekâta uygun arazi; (5) beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar şartlarının mevcut olduğu alanlarda uzun süre yaşayabilecek Kızıl iktidarlar kurulabilir ve buralardan şehirleri ele geçirmek için uzun süreli savaflara girişilebilir ve giderek ülke çapında zafer kazanılabilir.

Ülkemiz açısından da ele alınıp incelenmesi gereken şartlar, bu beş şarttır.

1) Sağlam bir kitle temeli: Bunu, elbette bütün ülke çapında aramayacağız. Ülkemizin bazı bölgelerinde kitle temeli daha kuvvetli, bazı bölgelerinde daha zayıftır.

Bu, başka etkenlerin yanı sıra, dengesiz iktisadi gelişmenin tezahürüdür ve tabiidir. Fakat ülkemizin birçok bölgesinde sağlam bir kitle temeli mevcuttur. Bu bölgelerde Kızıl siyasi iktidarlar, diğer şartların da mevcut olmasıyla gerçekleştirilebilir ve gelişebilir.

2), 3) Sağlam bir parti örgütü ve oldukça güçlü bir Kızıl Ordu: Bunlar henüz ülkemizde mevcut değildir. Fakat sağlam parti ve güçlü ordu, Kızıl siyasi iktidarın kurulması, yaşatılması ve geliştirilmesi için gerekli şartlardır. Buna dikkat edilsin. Yoksa, silahlı mücadelenin başlatılması için değil. “Sağlam, bir parti örgütü”

ve “oldukça güçlü kızıl ordu”, bizzat silahlı mücadelenin içinde ortaya çıkar. Yani parti zayıfken, böyle bir mücadele içinde sağlamlaşır. Silahlı kuvvetler önceleri güçsüz, küçük ve düzensizken, böyle bir mücadele içinde “oldukça güçlü” ve “düzenli” hale gelir. Ve zaten Kızıl iktidar bölgeleri bir anda değil, bir mücadele süreci içinde doğar, parti belli bir sağlamlığa ve silahlı kuvvetler “oldukça güçlü” ve “düzenli” hale geldiği zaman ortaya çıkar. Daha baştan, “sağlam bir parti örgütü” ve “oldukça güçlü bir kızıl ordu” arayıp bunları bulamayınca, bundan silahlı mücadeleyi ertelemek yönünde sonuçlar çıkarmak, Mao Zedung’un halk savaşı çizgisine ve devrim teorisine aykırıdır.

4) Askeri harekâta uygun arazi: Tayin edici bir önem taşımamakla birlikte, ülkemizin birçok bölgesi, birçok köşesi askeri harekâta uygundur.

5) Beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar: Bu şu demektir: O bölge iktisadi ablukaya alındığı zaman bile oradaki iktisadi hayat devam edebilsin, ora halkı en tabii ihtiyaçlarını kendi kaynaklarıyla karşılayabilsin. Yani o bölge halkının ihtiyaçları, geniş ölçüde başka yerlerden sağlanıyor olmasın, iç pazara kopmaz bir şekilde bağlı olmasın. Mesela İstanbul, Ankara, İzmir ve bunun gibi yerler iç pazara kopmaz bir şekilde bağlıdır. Buralarda oturanların ihtiyaçları geniş ölçüde başka yerlerden sağlanır, buraların ürünleri ise geniş ölçüde başka yerlerde tüketilir. Bu şehirler kuşatıldığı, iktisadi ablukaya alındığı zaman buralarda iktisadi hayat felce uğrar, beslenme ve barınma imkansız hale gelir. O halde Kızıl iktidarların yaşayabileceği bölgeler, iç pazarın vazgeçilmez bir parçası haline henüz gelmemiş geri bölgeler olabilir. Ülkemizin geri köylük bölgeleri geniş ölçüde bu şartı da sağlamaktadır.

O halde, bütün bunlardan sonra ülkemiz açısından çıkaracağımız sonuç nedir? Şudur: Ülkemizde Kızıl siyasi iktidarın doğup yaşaması için bir kısım şartlar (sağlam bir kitle temeli, beslenme için yeterli ekonomik kaynaklar, askeri harekâta uygun arazi) zaten uzun zamandan beri mevcuttur. Eksik olan “sağlam bir parti örgütü” ve “oldukça güçlü bir kızıl ordu”dur. Bu iki şart da subjektif şartlardır, yani bizim çabalarımızla gerçekleşecek şeylerdir. Bize düşen görev, sağlam bir kitle temeline, beslenme için yeterli

kaynaklara ve askeri harekâta uygun araziye sahip köylük bölgeleri tespit etmek, faaliyetimizi ve kuvvetlerimizi buralarda yoğunlaştırarak silahlı mücadele içinde partiyi ve orduyu inşa etmektir. Bu inşa faaliyeti içinde parti belli bir sağlamlığa, silahlı kuvvetlerimiz belli bir güce ve düzenli hale ulaştığı zaman, ülkenin bir veya birkaç yerinde “Kızıl siyasi iktidar” gerçekleşecektir. Ancak ülkenin bazı yerlerinde Kızıl siyasi iktidar gerçekleştikten sonradır ki, proletarya ve onun partisi için bütün devrimci sınıf ve tabakaları birleştirmek de, yani halkın devrimci birleşik cephesini (işçi-köylü temel ittifakı üzerine kurulan cepheyi) gerçekleştirmek de mümkün olacaktır.

Kızıl siyasi iktidarın doğması ve yaşatılması şartları, silahlı mücadelenin başlatılması şartlarıyla karıştırılmamalıdır. Birincisi için bugün ülkemizde dediğimiz sebeplerden dolayı şartlar mevcut olmadığı halde, ikincisi için esas itibarıyla mevcuttur. Seçeceğimiz köylük bölgelerde kısa süreli bir propaganda-ajitasyon ve örgütsel hazırlıktan hemen sonra (mesela, partinin o bölgede yönetici organını örgütlemek, bunlar vasıtasıyla ilk gerilla çekirdeklerini teşkil etmek ve silahlı mücadele ve parti politikası hakkında kısa süreli bir ajitasyon ve propaganda yürütmek) derhal silahlı mücadeleye girişebiliriz ve girişmeliyiz. Bu mücadelenin kitleleri muazzam bir şekilde uyandırıp eğiteceğini, sadece o bölgedeki değil, ülkenin diğer yerlerindeki kitleleri de uyandıracağını ve kitle temelini de kuvvetlendireceğini, partinin ve silahlı kuvvetlerin esas olarak bu mücadele içinde inşa olacağını ve Kızıl iktidarların bu mücadelenin belli bir aşamasında ortaya çıkacağını unutmayalım.

Değerli yoldaş,

Sizin yazınızda ise, Kızıl siyasi iktidarın doğup yaşayabilmesi için şu beş şart üzerinde duruluyor:

- 1) “Gerici rejim içindeki parçalanmalar”,
- 2) “Köylü ayaklanmaları”,
- 3) “Devrim hareketinin ülke çapında gelişmekte olması”,
- 4) “Düzenli kızıl ordu”,
- 5) “Güçlü bir komünist partisinin doğru bir politika gütmesi”.

Mao Zedung, burada ifade edilen birinci şart ile esas itibarıyla “Beyaz rejimin savaş içinde bulunmasını”, savaş ağaları arasında

sürüp giden silahlı mücadelelerin olmasını kastetmektedir; yoksa hemen her ülkede görülen ve gericiler arasında bulunması tabii ve kaçınılmaz olan çelişmeleri değil. Zaten sonradan bu görüşten vazgeçmiş olduğunu belirttik. Bu nedenle yazıda bunu uzun uzun ele almanın, hem de hemen bütün ülkelerde görülen (Çin'dekinden farklı olarak) ve çok tabii ve kaçınılmaz olan çelişmeleri ele almanın bence hiç gereği yoktur. Bu bölümdeki uzun uzun açıklamalar, arkadaşların sorularına hiç de doğrudan bir cevap değil, çok dolaylı bir cevaptır.

İkinci noktaya gelince: Orada da meselenin özü doğru olarak ortaya konmamış. Mao Zedung, geçmişteki (o, yakın geçmişi ele almıştır) köylü ayaklanmalarını, halihazırdaki kitle temeli açısından ele almıştır. Yani meselenin özü, bugün kuvvetli bir kitle temelini bulup bulunmadığıdır. Yazıda ise, taa Selçuklu ve Osmanlı toplumundaki köylü ayaklanmaları peşpeşe sıralanıyor. Ama, bu ayaklanmaların asıl meseleyle ilgisi kurulmuyor. Şu denilebilirdi: Bu ayaklanmaların olduğu yerlerde, bugün kuvvetli bir kitle temeli mevcuttur; ayaklanmalar şuralarda şuralarda olmuştur ve bunun mirası oralarda hâlâ yaşadığı için, ilerde Kızıl bölgeler esas olarak buralarda ortaya çıkacaktır. Bu denmiyor (ben de kendi açımdan böyle bir şey söyleyecek bilgiden yoksunum). Denmeyince de, bütün zikredilen o tarihi olaylar, bir tarih bilgisi sergilemesinden veya köylülerin devrimci bir geleneği olduğuna dair bir propaganda konusu olmaktan öteye geçmiyor. Onun yerine son yıllarda ortaya çıkan köylü hareketleri ele alınsa ve buralarda kuvvetli bir kitle temelini mevcut olduğu, Kızıl siyasi iktidarı gerçekleştirecek, yaşatacak ve genişletecek ihtilalci bir kitle temelini mevcut olduğu örneklerle açıklansaydı çok daha iyi olurdu ve sorulan sorunun istediği cevap da buydu.

Üçüncü nokta: “Devrim hareketinin ülke çapında gelişmekte olması”. Mao Zedung’un ifadesi şöyleydi: “Devrimci durumun (abç) ülke çapında gelişmesi”. “Devrimci durum” yerine “devrimci hareket” tabirinin geçirilmesi, içinde bulunduğumuz şartlarda bence çok vahim bir hataya sürüklenmektir. “Devrimci durum” nedir? 1) İdare eden “yukarıdaki sınıfların” eskisi gibi durumlarını sürdüremez hale gelmeleri; 2) halk kitlelerinin eskisi gibi yaşayamaz hale gelmesi ve bir değişikliği zorunlu görmesi; 3) kitlelerin bağımsız eyleminde muazzam bir yükselişin olması. Bunlar Lenin’in

ifadesiyle “devrimin objektif şartları”dır ve “tek tek grupların, partilerin iradesinden bağımsız olduğu gibi, tek tek sınıfların iradesinden de bağımsızdır” (geniş bilgi için bak: Aydınlık, Cilt III, sayfa 379-380). “Devrimci hareket” ise, genel olarak mevcut düzeni devirmeye yönelik ilerici hareketlerdir. Yazıda kastedilen “devrimci hareket” ise, devrimci hareketlerden bir tanesi olan “komünist hareket”tir. Böylece, “devrimci durum” yerine “komünist hareket” geçirilmiş oluyor. Ve buradan, nihayet şöyle bir sonuç çıkarılıyor: Eğer komünist hareket ülke çapında gelişmemişse Kızıl iktidar kurulamaz. Daha önce Kâzım arkadaş da Çin Devrimi’ni özetlerken, “sağlam ve doğru parti” yerine “ülke çapında örgütlenmiş bir parti” ifadesini geçirdiği için bu nokta üzerinde duruyorum. Bu nokta niçin önem taşıyor? Şu bakımdan: Bugün biz ülke çapında örgütlenmiş bir hareket değiliz (Rüstem arkadaş ülke çapında örgütlüyüz diyor ama yanılıyor). Eğer öyle olsaydık mesele yoktu. Kısa zamanda da (hatta üç beş yıl içinde de) ülke çapında örgütlenemeyiz. Bu birinci nokta. İkincisi, ülkemizde devrimin dengesiz gelişeceği gerçeğinden dolayı, ülke çapında yaygın bir örgütlenmeyi biz kendimiz de istemeyiz. Öncelikle ve özellikle devrimin ilk kabarcığı alanlarda örgütlenmeye önem veririz, daha doğrusu vermeliyiz. Yazının bütününde “silahlı mücadeleye başlama” şartlarıyla “Kızıl siyasi iktidarın doğması” şartları aynı görüldüğü için veya en azından bunlar hiçbir yerde birbirinden ayrılmadığı, aralarındaki sınır hiç belirtilmediği için mantıklı olarak silahlı mücadele bütün ülkede örgütlendikten sonraya (yani belirsiz bir geleceğe) ertelenmekte ve bugün önümüze, mücadelenin “diğer şekilleri” çıkarılmaktadır. İşte vahim olan budur.

“Devrimci durum”un ülke çapında gelişmesi meselesine gelince, birinci olarak bu, bütün dünya çapında ve özel olarak ülkemiz çapında mevcuttur. “Beyaz rejimin” istikrar dönemleri çok kısa ve geçici olmaktadır. İkinci olarak bu Mao Zedung’un daha sonraki yazısından aktarma yaparak gösterdiğim gibi, Kızıl iktidarın bizzat varlığını değil, onun genişleyip genişlememesini, güçlenip güçlenmemesini ve Kızıl bölgede uygulanacak politikayı etkileyen bir faktördür. Bu söylediğim şeylerin ise yazıda belirtilen şeylerle zaten uzak yakın ilgisi yoktur. Yazıda bambaşka meseleler ele alınıyor. Bunlar ise gençlik komitesinin sorularının cevabı değildir.

(Burada bir noktayı daha belirteyim: Ülke çapında komünist hareketin örgütlenmiş olması, ülkenin her yanında, ilinde, ilçesinde veya bunların büyük çoğunluğunda partinin yönetim organlarının yani parti komitelerinin teşkil edilmiş olmasıdır bence. Bu konuda tutarsız ifadeler kullanılıyor. Mesela, yazıda “ülke çapında sesini duyurabilen bir devrimci siyasi akım” deyimi kullanılıyor. Bu başka bir şeydir. Mesela, THKO ve THKP-C ülke çapında örgütlenmiş siyasi akımlar değildir ama “ülke çapında sesini duyuran” akımlardır. Bir de şöyle denmiş: “Ülke çapında mücadelenin birleştirilmesi ve tek bir hedefe yönetilmesi”. Bununla kastedilen “siyasi yönlendirme” değil de, “pratik mücadelenin” yönlendirilmesi ise, işte bu, anladığım anlamda ülke çapında bir örgütlenmeyi gerektirir ve bu, ancak devrimin ülke çapında zafere ilerlediği dönemde mümkün olabilecek bir şeydir. Bunu unutmayalım).

Bu bölümde çok önemli gördüğüm bir ilke meselesini daha belirteceğim. Şöyle deniyor:

“Bir hareketin ülke çapında olması... bütün ülke halkına bir siyasi parti olarak varlığını duyurması ve göstermesi ve ülke çapında devrimci iktidarı kurma hedefine yönelmesidir” (abç).

(Bu, çok bulanık ve lastikli bir ifadedir. Çok çeşitli yorumlara yol açabilir. “Varlığını [veya sesini] duyurma” meselesine biraz önce dokundum. “Ülke çapında devrimci iktidarı kurma hedefine yönelme” ise, hemen her siyasi akımın özelliğidir. Bu noktayı geçiyorum).

“Mesela, şehirlerdeki mücadeleyle desteklenmeyen bir köylü hareketi bastırılmaya mahkumdur. Mesela, Doğu Bölgesindeki, bir köylü isyanı, bir proletarya partisi önderliğinde Ege ve Çukurova köylülerinin mücadelesiyle, başlıca sanayi şehirlerindeki işçi sınıfımızın hareketleriyle desteklenmiyorsa, Kızıl siyasi iktidarı kuramaz ve yaşatamaz” (abç).

Burada önemli bir ilke hatası sözkonusudur. Köylüler, sadece kendi kuvvetleri ile Kızıl siyasi iktidarı kurabilir ve yaşatabilirler. “Başlıca sanayi şehirlerinin” hepsinde gericiler kesin hakimiyet kursalar ve işçi sınıfı hareketini uzun bir süre tamamıyla bastırsalar dahi, köylüler yine de Kızıl siyasi iktidarı kurup yaşatabilirler ve bu,

imkansız bir şey değildir. Bu takdirde köylü hareketini “bastırılmaya mahkum” ilan etmek, bugün açısından, başlıca sanayi şehirlerinde örgütlenmeden silah patlatmamak gibi sağ bir hataya sürüklediği gibi, gelecek açısından da devrimi imkansız göstermekle eşittir. İşçi hareketlerinin bastırılması, işçilerle köylüler arasındaki dayanışmanın koparılması, elbette köylü hareketini zaafa uğratar ama, niçin “bastırılmaya mahkum” etsin? Şehirlerde gericiler tamamen hakim olup bir süre işçileri susturabildikleri dönemlerde bile Çin Devrimi muzafferane ilerlemedi mi?

Nitekim, bundan şöyle bir sonuca varılır:

“Sonuç olarak diyebiliriz ki, Kızıl siyasi iktidar, sınırlı olarak yürütülen bir mücadeleyle değil, proletarya partisinin, ülke çapında birleştirdiği ve yönettiği bir mücadeleyle kurulabilir ve yaşatılabilir” (abç).

Daha açık bir ifadeyle, bütün ülke çapında örgütlenmeden ve bütün halkın mücadelesini “birleştirip” “yönecek” hale gelmeden Kızıl iktidar kuramayız. Aman elimizi kaldırmayalım. Sanki burada sözü edilen Kızıl iktidar, bir veya birkaç bölgede kurulacak siyasi iktidar değil de, bütün ülkede kurulacak siyasi iktidardır. Sonuç olarak, devrimin dengesiz gelişmesi gerçeğinin ve iktidarın kırlardan parça parça alınacağı tezinin geniş ölçüde terkedildiğini görüyoruz.

Ben şunu söylüyorum: Kızıl iktidarın kurulması ve yaşatılması için (silahlı mücadele için değil), bütün ülke çapında örgütlenmek, bütün halkın birleştirilmiş olması ve bizim tarafımızdan yönetiliyor olması şart değildir. Böyle bir şartı Mao Zedung da zaten koymamıştır. Bu iyi bir şeydir ama, bugün sahip olamadığımız ve devrimin ülke çapında zafere doğru ilerleyeceği döneme kadar daha pek sahip olamayacağımız bir şeydir. Halbuki, mevcut kuvvetlerimizi üç-beş önemli bölgede (kuvvetlerimizin ve şartların elverdiği ölçüde) yoğunlaştırarak ve buralarda silahlı mücadeleyi başlatarak “sağlam ve politikası doğru bir parti” ve “oldukça güçlü bir kızıl ordu” yaratabiliriz (bugün eksik olan da budur) ve Kızıl iktidarlar kurup yaşatabiliriz. Ve işçi sınıfı mücadelesi tamamen bastırıldığı dönemlerde bile (bu, aleyhte bir şey olmakla birlikte) bu iktidarları, doğru bir strateji izlemek şartıyla yaşatabiliriz. Mesela, Dersim İsyanını alalım: Köylüler sadece kendi gayretleriyle ve aşiret

reislerinin önderliğinde bölgeyi üç sene kontrol altında tutmuşlardır. Eğer aşiretler birbirine düşürülmeseydi ve doğru bir önderlik, komünist partisinin önderliği olsaydı, hiçbir zaman Dersim ayaklanması bastırılamazdı. Bu, köylülerin ifadesidir ve buna benzeyen başka örnekler de vardır.

Dördüncü ve beşinci nokta: Parti ve ordu. Yazıda bu noktalar üzerinde hiç durulmamış, birer cümlelik açıklamayla yetinilmiştir. Parti ve ordu, nerede, nasıl ve hangi mücadele içinde inşa edilecektir. Ve özellikle içinde bulunduğumuz dönemde bu konudaki görevlerimiz nelerdir? Bunlar hiç ele alınmıyor. Oysa bugün, Kızıl iktidar için asıl eksik olan şey bunlardır ve diğer şartları (kitle temeli, iktisadi bakımdan yeterli kaynak, askeri harekâta elverişli arazi) sağlayan bölgelerde partiyi ve orduyu inşa ettiğimiz takdirde bunları birer Kızıl iktidar alanı yapabiliriz (parti elbette sadece sözkonusu yerlerde inşa edilmeyecektir, ama esas olarak buralarda ve silahlı mücadele içinde inşa edilecektir).

Birinci soruya verilen cevapla ilgili olarak iki noktaya da kısaca değinip, diğer soruya geçeceğim.

Birincisi: Ordu içindeki çelişmeler ayrı olarak ele alınmamalı, sosyal sınıflar arası çelişmelerin bir tezahürü olarak ele alınmalıdır. Neredeyse, “yurtsever subaylar” diye yeni bir sınıf icat edeceğiz. Bütün bildirilerimizde ve yayınlarımızda da uzun süredir, “işçiler, köylüler” dediğimiz her yere, baş köşeye bir de “yurtsever subaylar”ı oturtuyoruz. Eski “asker sivil aydın zümre”nin yerini bu almışa benziyor. “Yurtsever subaylar” dediğimiz kimseler, milli burjuva ideolojisini benimseyen ve sınıflamada onların arasına girecek olan kimselerdir. Milli burjuvazi diye ele alalım ve icap ettiği yerde de, “yurtsever subaylar”ı milli burjuvazinin bir parçası olarak ele alalım.

İkincisi: “Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı”. Artık bu Buharinci formülasyondan da vazgeçelim. Ve “Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkı” diyelim.

Zamanım çok az kaldığı için ikinci sorunun cevabına geçiyorum.

Bu mesele incelenirken bence şu üç noktanın kuvvetle ve açık olarak belirtilmesi gerekir.

1) Emperyalizmin dolaylı yönetiminde olan yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde iktisadi yapıdaki değişme nasıl olmaktadır?

2) Genel olarak ülkenin iktisadi yapısındaki dengesizlik.

3) Emperyalizmin işgali altında olan herhangi bir ülkedeki milli devrim ile yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki özü toprak devrimi olan demokratik devrim arasındaki farklılık.

Birinci nokta: Yazıda bir cümleyle belirtilmiş. Aydınlik sayılarında da bu konuda yazılan yazılarda açıklık yok. Genel olarak şöyle söyleniyor: “Bir yandan feodal ilişkiler çözülür, öte yandan bu çözülme sınırlı olur.” Bunun pratikte neyi ifade ettiği pek anlaşılıyor. Olan şudur: Toprak ağalığı yavaş yavaş ve uzun bir süreç içinde kapitalist çiftlikler haline gelmekte ve bu arada köylü üzerindeki feodal hakimiyet ve sömürü biçimleri uzun bir süre devam etmektedir. Hatta toprak ağasının toprağında çalışan köylü, ücretli işçi haline geldiği zaman bile, eski toprak ağası olan yeni “çiftlik beyi”, köylü üzerindeki eski imtiyazlarından (mesela, angarya çalıştırma gibi) bir kısmını muhafaza etmektedir ve bu gelenek şeklinde yerleşmektedir. Köylü usulü hal tarzı veya devrimci hal tarzı ise, güçlü bir köylü isyanıyla feodal mülkiyeti ve onun üzerinde kurulu olan feodal ilişkileri kökünden kazımak, yerle bir etmektir.

Öte yandan toprak ağalığının olmadığı, küçük ve orta köylü mülkiyetinin yaygın olduğu yerlerde, esas olarak kendi içinde üretip tüketen ataerkil işletmelerde, emperyalizm bir yandan bu gibi yerleri pazara bağlamakta, öte yandan yarı-feodal bir özelliği olan ve sermayenin ilkel birikim şekli olan tefeciliği bankalar, kredi kurumları vasıtasıyla destekleyerek, bunları güçlendirmekte, köylüleri mülksüzleştirmektedir ve bu süreç de çok ağır ve acılı olmaktadır.

Şehirlerde milli sanayi sönmekte, yerini emperyalizme bağımlı montaj sanayi almakta ve bu gelişmektedir. Büyük ticari ve mali kurumlar emperyalizmin kontrolüne girmektedir.

Bu nedenlerle, emperyalizmin geliştirdiği işbirlikçi kapitalizm feodalizmi hiçbir zaman “köylü usulü” halledemez. Ve feodalizm, kökünden tasfiye edilmediği sürece de köylü kitlesi önemli bir

devrimci güç olarak mevcut olur ve devrimin muhtevası, demokratik devrim olarak kalır.

İkinci nokta: Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin önemli bir özelliği de; ülkede iktisadi yapının dengesiz oluşudur. Bazı bölgelerde feodal ilişkiler daha fazla çözüldüğü halde, diğer bazı bölgelerde kuvvetle devam eder. Emperyalizm, bu dengesizliği ortadan kaldırmak bir yana, daha da artırır. Ülkemizin doğusu ile batısı arasında böyle bir durum kuvvetle mevcuttur. Ülkenin daha ileri olan kesiminde demokratik devrim genel köylü kitlesi için pek önem taşımaya bile (ki, bizde en ileri olan Ege bölgesinde bile taşıyor), geri bölgelerin geniş köylü kitleleri için hâlâ önemini koruyacaktır.

Demokratik devrim gündemde buldukça, köylülere dayanma meselesi de gündemde olacaktır. Çünkü demokratik devrim, özü itibarıyla bir köylü devrimidir. Kaldı ki, biz genel nüfus içerisinde bugün köylülerin % 70'i teşkil ettiği bir ülkede yaşıyoruz. Emperyalizm feodalizmi tasfiye etsin, biz de sosyalist devrimi yapalım, tam bir Menşevik mantığı olur. Menşevikler de Lenin'e karşı, demokratik devrim burjuvazinin görevidir, ona müsaade edelim, köylülerin başına geçerek burjuvaziye ürkütmeyelim vs. demişlerdi. Lenin ise derhal, kararlı proletaryanın, kararsız, korkak ve uzlaşıcı burjuvaziye bir kenara bırakarak köylülerle ittifak kurmasını, kararlı bir şekilde devrimi sonuna kadar götürmesini ve durmadan sosyalizme geçilmesini savunmuştu. Bu, Marksist-Leninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisidir. Mao Zedung bunu yarı-feodal, yarı-sömürge Çin şartlarına uygulamıştır. Bizim gibi yarı feodal, yarı-sömürge ülkelerde devrimin kırılık bölgelerden şehirlere doğru gelişmesinin iki nedeni vardır: Birincisi, demokratik devrimin özünün "toprak devrimi" olması, ikincisi de ülkemize hakim olan emperyalizmin ve onun uşaklığını yapan gericilerin (özellikle emperyalizmin) şehirlere ve ileri bölgeleri tamamen kontrolleri altına almış olmalarıdır. Emperyalizmin, yarı-sömürge olmamız dolayısıyla, ülkemiz üzerindeki boyunduruğu da, devrimin geri kırılık alanlarda üsler kurarak oradan şehirlere doğru gelişmesini gerekli kılmaktadır (bizde demokratik devrim, milli devrimle ayrılmaz bir şekilde birleşmektedir).

Yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede feodalizmin zayıflığı, toprak devriminin görevlerini azaltır veya sınırlarını daraltır, o kadar.

Üçüncü nokta: Emperyalizmin fiili işgali altında olan bir ülkede de devrim, kırlık bölgelerden şehirlere doğru gelişir. Bu ülke, ister feodalizmi tasfiye edememiş geri bir ülke olsun, isterse gelişmiş kapitalist bir ülke olsun. İşte, İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa. Çünkü emperyalizm ilk başta; ulaşım imkanlarının fazla olduğu şehirleri ve ana yolları ele geçirir, buralara hakim olur. Fakat geniş kırlık bölgeleri kontrol edemez. Yalnız bu durumda devrimin özü toprak devrimi değil, "milli devrim"dir. Eğer, işgal altındaki ülke aynı zamanda yarı-feodal bir ülke ise, "toprak devrimi" tamamen ortadan kalkmaz ama, ikinci plana düşer. Eğer, kapitalist bir ülke ise (Fransa gibi), toprak devrimi meselesi söz konusu değildir.

Kardeşim,

Zamanım bitmek üzere. Diğer mektuptan bir nüsha daha yazmama imkan yok. Şimdilik onu da yanıma alıyorum. Bir nüshasını en kısa zamanda gönderirim.

İhtilalci selamlar
Bektaş
Ocak 1972

TİİKP PROGRAM TASLAĞI ELEŞTİRİSİ

OCAK 1972

Komünizmin büyük önderi ve öğretmeni Marks, şöyle diyordu:

“İleriye doğru atılan her adım, her gerçek ilerleme, bir düzine programdan daha önemlidir.”

Bu sözler, hiçbir zaman değerini ve geçerliliğini yitirmeyen bir temel kanun niteliğindedir. İleriye doğru adımlar atmak, gerçek bir ilerleme sağlamak, başlıca amacımız olmalıdır. Öte yandan, yeni bir programın büyük önem taşıdığını da akıldan çıkarmamalıyız:

“Genel olarak bir partinin resmi programının, o partinin hareketlerinden çok daha az önemli olduğu doğrudur. Ama yeni bir program, herkesin gözü önünde yükselene çekilen bir bayrak gibidir ve herkes, parti hakkında hükmünü buna göre verir.” (Engels)

Şimdi biz, herkesin gözü önünde yükselene bir bayrak çekiyoruz.

Bu bayrak, proletaryanın Kızıl bayrağı olacaksa, onun kızılığını bozan bütün lekeler, ciddi ve titiz bir çabayla silinip atılmalıdır.

Program Taslağı'nı bu amaçla eleştirdik.

I. BÖLÜM

“Bilimsel olarak doğru olması ve proletaryanın siyasi bilinçlenmesine katkıda bulunması için partimizin adı ne olmalıdır?”

Lenin, 1917'de bu soruyu sormuş ve şöyle cevap vermişti:

“Marks ve Engels'in yaptıkları gibi, kendimize komünist partisi adını vermeliyiz.

“Marksist olduğumuzu yeniden ilan etmeliyiz, temel olarak Komünist Manifestosu'nu almalıyız.”

Biz de aynı soruya şöyle cevap vermeliyiz:

Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un yaptığı gibi kendimize komünist partisi adını vermeliyiz. Komünist sıfatını hiçbir tereddüde düşmeden benimsemeliyiz. Fakat bu yetmez. Çünkü,

birinci olarak, ülkemizde bu şanlı sıfatı kendisine yakıştıran revizyonist bir burjuva kulübü vardır. Ve biz kendimizi bu kulüpten kesinlikle ayırmak zorundayız. İkinci olarak, komünist adını alan partilerin çoğu bugün revizyonizmin ve reformizmin batağına batmışlardır. Bunlar proletaryanın değil, burjuvazinin partileridir. Devrimin değil, karşı-devrimin aracıdır. Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde bu partiler, burjuvazi ve gericiiler üzerinde proletarya diktatörlüğünün değil, işçiler ve diğer emekçi halk üzerinde burjuva diktatörlüğünün aracıdır.

Biz kendimizi bunlardan da kesinlikle ayırmalı, komünist kelimesine ilave olarak Marksist-Leninist sıfatını da kullanmalıyız.

Önce diğer isimler üzerinde duralım:

İhtilâlcî İşçi-Köylü Partisi adlandırması niçin yanlıştır? Çünkü, bizim gerçek niteliğimizi, nihai hedefimizi belirtmiyor. Biz işçi sınıfı hareketiyiz, onun öncü müfrezesiyiz. Köylü hareketi asla değil. Ülkemizin bugünkü somut şartları bize köylülükle ilgili görevler yüklüyor, ama bu geçicidir, bizi asıl görevimize yaklaştıran geçici bir adımdır. Köylülük, kitle olarak, bir bütün olarak, “üretim araçlarının özel mülkiyeti alanında” bulunmaktadır. Ve kapitalist toplumun temelinin muhafazasından yanadır. Köylülük, modern sanayi karşısında dağılan ve yok olmaya doğru giden bir sınıftır. Oysa proletarya, mülkiyetle bütün bağlarını koparmıştır. Modern sanayiın özel ürünü ve asıl ürünüdür. Modern sanayiın gelişmesiyle birlikte gelişir ve güçlenir. Geçmiş değil, geleceği temsil eder. Yok olanı değil, büyüyüp gelişeni temsil eder. Özel mülkiyetin muhafazasını değil, kesinlikle ortadan kaldırılmasını ister. Bu nitelikleri dolayısıyla da, toplumun bütün emekçi kesimlerinin, bu düzenden acı çeken insanlığın tümünün kurtuluşunu, tarih, işçi sınıfının omuzlarına yüklemiştir. İşte biz, bu sınıfın öncü müfrezesiyiz ve bu yüzdendir ki, partimizin önüne bir de köylü sıfatının eklenmesi, bilimsel olarak yanlıştır. Birinin varlığı, diğerini imkansız kılar.

Bugüne kadar kendisine köylü partisi adını veren partiler olmuştur. Fakat bunlar genellikle, nihayet burjuva demokrasisini en son sınırlarına kadar genişletmek isteyen partilerdi. Sosyalizmi ve komünizmi amaçlayan partiler değil. Yani, küçük-burjuva demokratlarıydı. Proletarya partileri de, şartların gerekli kıldığı

hallerde burjuva demokrasisini son sınırlarına kadar genişletmek ister ve bunun için aktif ve kararlı olarak mücadele eder ama bunu, proleter demokrasisine geçişin (yani proletarya diktatörlüğüne geçişin) bütün ön şartlarını yaratmak için yapar. Orada durmak ve onunla yetinmek için değil. Peki, yoksul ve aşağı- orta halli köylülerin de proletarya ile birlikte proletarya demokrasisi için mücadele etmesi neyi gösterir? İşçi sınıfı ile bunların arasında bir fark olmadığını mı? Hayır! Sadece, kapitalizmin temelleri yıkılmadıkça, bu köylü tabakalarının kesin kurtuluşlarının da imkansız olduğunu, bunların kesin kurtuluşunun proletaryanın kurtuluşuna bağlı olduğunu. Öte yandan, bunlar, proletaryanın vazgeçilmez önder rolü olmadan, burjuva demokrasiden bir adım bile öteye ilerleyemezler. Bugün ülkemiz şartlarında ise, proletaryanın önderliği olmadan, değil proletarya demokrasisine geçmek, burjuva demokrasisini bile son sınırına kadar genişletemezler. Kaldı ki, köylü kavramı sadece yoksul ve aşağı-orta halli köylüleri değil, zengin ve orta köylüleri de içine alır. İşçi-Köylü Partisi adlandırması, pratikte de sadece burjuva demokrasisi ile proletarya demokrasisi arasındaki kesin farkı silerek, proletaryanın sınıf bilincini bulandırmaya yarar.

Peki... Kanunilik endişesiyle konulan “TSEKP”, “TİÇSP” adlarını taklit etmeli miyiz? Kesinlikle hayır. Çünkü, her şeyden önce bizim partimiz “kanuni” bir parti değil, kanunlara rağmen kurulan ve var olacak olan bir parti olmalıdır. İkinci olarak, böyle bir adlandırma, kanunilik endişesiyle bile yapılsa, yanlıştır.

“TİİKP” adlandırmasının, işlerimizi kolaylaştıracağı özellikle köylülere yaklaşmamızı ve onlarla kaynaşmamızı kolaylaştıracağı doğru mudur? Belki geçici olarak, feodalizmin ve burjuvazinin gerici şartlandırmasının etkisinde olan köylülerle yakınlaşmamızda ve kaynaşmamızda böyle bir kolaylık sözkonusu olabilir. Ama bu bile, ileri işçilerden ve yoksul köylülerden uzaklaşma ve kopma pahasına olabilir. Çünkü ileri işçiler, köylüler ve hatta aydınlar, artık kendisini korkusuzca komünist olarak adlandıran ve gerçekten bu isme layık olan bir harekete güven duyuyorlar. Böyle işçilerin, köylülerin sayısı da her geçen gün artıyor. Biz, köylüler arasındaki çalışmalarımızda küçük burjuva ve burjuva-demokratlarından (THKO, THKP, TİP, vs... den) kendimizi ayırmak için “komünist” olduğumuzu

söylüyoruz. Bizi onlardan kesin çizgilerle ayıran en iyi kavram da bu oluyor ve bu tutum, en kararlı ihtilâlcı yoksul köylülerin saflarımızda toplanmasına hizmet ediyor.

TİİKP adlandırmasının, bizi bugün için geri olan unsurlara yaklaştırırken, ileri unsurlardan da uzaklaştıracağını söyledik. Denilebilir ki, ileri unsurlardan niçin kopalım? Biz komünist olduğumuzu saklamayacağız ki, işte programımızda ve tüzüğümüzde nihai hedefimizin komünizm olduğunu yazıyoruz. Peki öyleyse, niçin partimizi de komünist olarak adlandırmayalım? Tüzük ve programımızda komünist olduğumuzu söylemek, bizi kitlelerden koparmıyor da, partimizin adı niçin koparsın! Ya tutarlı olmak için tüzük ve programdan da komünizmle ilgili her şeyi çıkarmak, kitleye açık her türlü parti yazısında, bu kelimededen ve onu hatırlatacak her şeyden, giderek Marks'ı, Engels'i, Lenin'i, Stalin'i ve Mao Zedung'u zikretmekten kaçınmak, komünist propagandadan vazgeçmek zorundayız ve böylece tavizciliğe boynumuza kadar batarak, proleter devrimcilikten uzaklaşmak zorundayız ya da geri bilince ve gericiliğin şartlandırmalarına vs... boyun eğmeyi reddederek başından itibaren, tavizsiz bir şekilde proleter devrimciliğe sarılmak, böylece en ileri unsurlarla birleşirken, geri unsurları da ilerletmek zorundayız. İkisinden biri!

Bu adlandırmayı benimseyen arkadaşların ikinci kanıtı şu: TİİKP adlandırması, kitlelerin İşçi-Köylü hareketiyle partimiz arasında bağ kurmasını sağlayacak ve o hareketin taraftarları, etkilediği unsurlar yeni hareketimizin saflarında toplanacaklardır. Bence bu da yanlıştır. Çünkü, her şeyden önce bu bağlantıyı, siyasi polis kuracaktır. Legal yayın faaliyetinin etrafında şu veya bu ölçüde çalışan, ona abone olan, bağış yapan vb... gibi herkesi, yeni dönemin illegal parti faaliyetinden sorumlu tutacaktır. Böyle bir durumda yapılacak ve yapılması en doğru olan şey, legal faaliyetle illegal faaliyet arasındaki bağı, siyasi polise karşı en büyük bir dikkat ve titizlikle gizlemektir. Yanlıştır; çünkü, İşçi-Köylü hareketi saflarındaki en iyi unsurlar, zaten, daha şimdiden hareketimizin saflarındadır ve gittikçe de toplanmaktadır. Onların içindeki işe yarar herkesi saflarımızda gerçekten toplayacak olan şey, böyle bir isim benzerliği değil sıkı, enerjik, kapsamlı ve iyi düşünülmüş bir örgütlenme faaliyetidir. Böyle bir faaliyet, İşçi-Köylü saflarındaki işe

yarar unsurları değil, İşçi-Köylü saflarında yer almamış olanlar da dahil halkın bütün ilerici ve devrimci unsurlarını etrafımızda toplayacaktır. Yanlıştır; çünkü, hareketimiz bugün İşçi-Köylü hareketinden sadece nicelik bakımından değil, nitelik bakımından da ayrılmalıdır. İşçi-Köylü hareketi, sadece bir legal faaliyetti, bugün faaliyetimiz esas olarak illegal bir faaliyet olmalıdır. İşçi-Köylü faaliyeti etrafındaki çalışma, sadece propaganda ve ajitasyon yapan bir dergi faaliyeti idi. Ve örgütlenmesi de bu göreve uygun düşüyordu. Bugün hareketimiz, silahlı bir mücadele fiilen örgütlemeye yönelmiş bir parti faaliyeti olmalıdır. Propaganda ve ajitasyon da, bu duruma uygun olarak yürütülmelidir. İşçi-Köylü etrafında çalışanlar, büyük ölçüde burjuva bağlarını (daha genel bir ifadeyle gerici bağlarını) devam ettiren kimselerdi. Bugün hareketimiz, bu bağlardan tamamen ve kesinlikle kopmuş olanları, yani işçi, köylü ve diğer devrimcileri saflarında toplamalıdır. Gerici bağlarına teslim olanlar dökülmüşlerdir. Yani gerekli olan, her bakımdan bir nitelik sıçramasıdır. Bu sıçrama, hareketimizin isminde de kendisini göstermelidir, TİİKP ismini savunma, bir açıdan, bir “eskiyi koruma” çabasıdır. Sıçramaya direnme tutumudur.

Bu saydığım noktalardan, TİİKP adlandırmasını doğru bulmuyorum.

TİİP ismi bilimsel olarak doğrudur, fakat bazı pratik mahzurları vardır. Birinci mahzur: Revizyonist TİP ile karıştırılmak. Bilindiği gibi TİP, her alanda Marksizm-Leninizme uzak, reformcu bir burjuva örgütüdür. Marksizm-Leninizm, en temel noktalarda, devlet meselesinde, devrim meselesinde, enternasyonalizm meselesinde vb... revizyonist TİP kliğinin ihanetine uğramıştır. Onunla kendi aramızda, kesin ve kalın bir çizgi çekmek zorunludur.

İhtilâlcî kelimesi, bu çizgiyi çekmekte yetersiz kalmaktadır. Ayrıca, ihtilâl kelimesinin, ülkemizde, halkın arasında kazandığı özel anlam da hesaba katılmalıdır! İhtilâl genel olarak, burjuva subaylarının darbesi olarak anlaşılmaktadır. Darbeci subaylar kendilerine “ihtilâlci” demişler, halk da onları öyle tanımaya alışmıştır. Mesela, “27 Mayıs İhtilâli” denir. Bu harekete katılanlara “ihtilâlci subaylar” denir. İ. İnönü eski bir “ihtilâlci subaydır” vs. Halk ayaklanmaları, bu çeşit darbecilikten “isyan” kelimesiyle

ayrılır. Şeyh Bedrettin İsyanı, Pir Sultan İsyanı, Baba İshak İsyanı, köylü isyanları, Dersim İsyanı, askerlerin isyanı vs... Biz, burjuva darbeciliği ile kitlelerin “aktif mücadelesi” arasında da koyu ve kalın bir çizgi çekmek zorundayız.

Bir başka kanıt: TİİP, bilimsel olarak doğru olmakla birlikte, bizim nihai hedefimizi, komünizm hedefimizi de içinde taşımakla birlikte, bunu açık olarak ifade etmiyor. (M-L) koymak yoluyla bu mahzuru ortadan kaldırsak bile, reformculuğun, devrim ve komünizm aleyhtarlığının, silahlı mücadele aleyhtarlığının, Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung aleyhtarlığının (yani komünizm davasının dünya çapındaki önderlerine aleyhtarlığın) sembolü haline gelen TİP ile karıştırılma mahzuru, ihtilâl kelimesinin halk dilindeki geleneksel anlamından doğan mahzur, halen mevcut olacaktır.

Lenin, oportünistlerle, revizyonistlerle, sosyal şovenlerle ve her türlü sosyalizm hainleriyle araya kesin bir çizgi çekmekteki önemi şöyle belirtmektedir:

“Emperyalizm halinde evrim göstermiş kapitalizmin objektif zorunluluğu, emperyalist savaşı doğurdu. Savaş bütün insanlığı, uçurumun kenarına, bütün uygarlığın yıkımına, vahşete, milyonlarca insanın, sayısız milyonların yeniden ölümüne sürükledi.

“Hiçbir kurtuluş yoktur, bu yol proletarya devrimi yolu değilse!

“Ve bu devrimin, çekingen, pek sağlam olmayan, bilinçsiz ve burjuvaziye fazla inançlı olan ilk adımlarını atmaya başladığı bir anda ‘sosyal demokratların’, ‘sosyal demokrat’ parlamenterlerin ‘soyal demokrat’ gazetelerin şeflerinin çoğunluğu... sosyalizmi terk ettiler, sosyalizme ihanet ettiler, kendi milli burjuvazilerinin yanına geçtiler.

“Yığınlar, bu şefler tarafından şaşırtılmış, yolundan, yönünden döndürülmüş, aldatılmıştır.

“Ve biz; zamanı geçmiş, İkinci Enternasyonal kadar çürümüş eski adlandırmayı muhafaza etmekle bu aldatmacayı cesaretlendirir, ona yardım ederiz!

“‘Pek çok’ işçi, sosyal-demokrasiyi iyi anlamda anlamamaktadırlar; olsun. Ama, subjektifle objektif arasında ayırım yapmayı bilmenin zamanıdır.

“Subjektif olarak, bu sosyal-demokrat işçiler, proleter yığınların son derece sadık kılavuzlarıdır.

“Ama dünyada objektif durum o şekildedir ki, Partimizin eski adı yığınların aldatılmasını kolaylaştırmaktadır. Ve ileri doğru hareketi köstekler...”

Lenin’den aktardığımız bu açıklama, partimizin adının niçin TİİKP olmaması gerektiğine ışık tuttuğu gibi, niçin sadece TKP olmaması gerektiğine de ışık tutmaktadır. Çünkü, bugünkü dünyamızda da adı komünist olan başka partiler ve şefler, proletaryanın davasına ihanet ettiler. Yığınlar bu kez de bu partiler ve şefler tarafından şaşırtıldı; yolundan, yönünden döndürüldü, aldatıldı.

Bu açıklamalardan sonra, hareketimizin niteliğini ve nihai hedeflerini en kesin, en açık ve en doğru bir şekilde ifade eden ve pratikte de işçi sınıfının ve diğer emekçilerin bilinçlenmesine katkıda bulunan ve bizi her türden sosyalizm hainlerinden ayıran adlandırmanın TKP (M-L) olacağı açıktır.

Her şeyden önce, TKP (M-L) bilimsel olarak doğrudur. Ve bizim nihai hedefimizin tam ve açık bir ifadesidir. Çünkü:

“İnsanlık, kapitalizmden doğrudan doğruya ancak sosyalizme, yani üretim araçlarının ortak mülkiyetine ve ürünlerin herkesin emeğine göre üleştirilmesine geçebilir. Bizim partimiz daha uzağı görüyor: Sosyalizm kaçınılmaz olarak komünizm haline evrim göstermelidir. Komünizm ilkesinde ‘herkesten yeteneklerine göre, herkese ihtiyacına göre’ yazılıdır.”

Yine bizim partimiz, komünizme geçmek için bir devletin, Paris Komünü tipinde, Sovyet tipinde vb.. bir devletin zorunluluğunu kabul etmekle birlikte, nihai olarak her türlü devleti kaldırmak amacındadır. Oysa, diğer adlandırmalar bu noktaları da ifade etmekte yetersiz kalmaktadır.

İkinci olarak, bu adlandırma bizi her türlü sosyalizm haininden, sosyal şovenden, revizyonizmden, oportünizmden, anarşizmden, reformizmden vb... den kesin olarak ayırmaktadır.

Bu konuda ileri sürülen hiçbir esaslı karşı kanıt yoktur. Birincisi, komünizm kelimesinin köylüler tarafından hoş görülmeceğidir ki, bunun neden doğru olmadığını biraz önce belirttik. Birincisi, bunun ileri sürülmesi, bilinçsizliğe, gerici şartlandırmalara vb. boyun eğmeyi, hareketi geri seviyeye indirmeyi ifade eder. İkincisi de, bu ismi, bu gerekçeyle reddetmek, bizce her bakımdan bir geri dönüşün başlangıcı olur.

İkinci karşı kanıt: Bizi revizyonist TKP ile karıştırırlar. Böyle bir tehlike, diğer teklif edilen isimlere nisbetle çok daha zayıftır.

“Bizi anarşist komünistlerle karıştıracaklar” diyenlere Lenin’in cevabı şudur:

“Peki milli sosyalistlerle, liberal sosyalistlerle ya da radikal sosyalistlerle karıştırılmaktan neden korkmuyoruz? Onlar ki, Fransız Cumhuriyetinin burjuva partileri arasında yığınların burjuvazi tarafından aldatılmasında en ileri gitmiş, en uzman olan kısmıdır...”

Peki, biz niçin TİP ile TİÇSF ile ve bunun gibilerle karıştırılmaktan korkmuyoruz? Kaldı ki, bizde TKP’yi işçiler ve yoksul köylüler, mesela TİP’den daha az tanırırlar. TKP’yi en çok tanıyanlar, işçilerin ve emekçi halkın en ileri unsurlarıdır ki, bunlar daha şimdiden TKP ile TKP (M-L)’yi ayırdedebilecek seviyededir. Halkın geri kalan kısmını da o seviyeye yükseltmek bizim görevimizdir. Sonucu Lenin’in sözleriyle bağlayalım:

“Ve biz kendi kendimizden mi korkacaktık! Biz, ‘her zaman’ giydiğimiz ‘sevgili’ pis gömleğimizle mi yetinecektik?...”

“Kirli gömleği çıkarıp atmanın zamanıdır, temiz çamaşır giymenin zamanıdır!”.

II. BÖLÜM

“3. ... Yabancı kapitalistler, ilk önce ticaret yoluyla ve daha sonra emperyalizm çağında Türkiye’ye sermaye yatırarak (abç); işçilerimizin, köylülerimizin emeğini sömürmüşler...”!

Serbest rekabetçi kapitalizmi emperyalizmden ayıran şey, birincisinin “ticaret yoluyla” sömürmesine karşılık, ikincisinin “sermaye yatırarak” sömürmesi değildir. Serbest rekabetçi kapitalizmin ayırdedici özelliği, meta ihracı olduğu, halde, emperyalizmin ayırdedici özelliği sermaye ihracıdır. Önce, “ticaret yoluyla” sömürü, çok genel bir ifadedir. Ve serbest rekabetçi kapitalizmi karakterize etmez, meta ihracı, ticaretin özel bir hali, serbest rekabetçi dönemde kazandığı çehredir. Bu, herhangi bir ticaret değil, yabancı kapitalistlerin meta (yani mamul ticaret eşyası) sattığı ve karşılığında, işlenmemiş hammaddeler ve tarım ürünleri aldığı bir ticarettir. Sonra, sermaye ihracı ile sermaye yatırma birbirinden farklı şeylerdir. İhraç edilen sermaye yatırım şeklinde olabileceği gibi, borçlandırma şeklinde de olabilir. Ve emperyalist dönemde, esas olan da ikincisidir; emperyalizmin asalaklığını, çürümüşlüğü, kokuşmuşluğunu ortaya koyan şey de budur. Lenin Emperyalizm kitabında, bu konuda şunları söylüyor:

“Emperyalizm, birkaç ülkede muazzam para sermayesinin birikmesidir... Bu yüzden rantiyeler sınıfı, ya da daha doğrusu zümresi olağanüstü bir gelişme göstermiştir. Bunlar ‘kupon keserek’ yaşayan, hiçbir teşebbüse katkısı olmayan (abç), aylaklığı meslek edinmiş kimselerdir. Emperyalizmin en esaslı ekonomik temellerinden biri olan sermaye-ihracı, rantiyeleri üretimden daha da koparır (abç). Birçok deniz aşırı ülkenin ve sömürgecinin emeğini sömürerek yaşayan bütün ülkeye asalaklık damgasını vurur. (...)

“Rantiyelerin geliri dünyanın en büyük ‘tüccar’ ülkesinin dış ticaret gelirinden beş kere büyüktür. Emperyalizmin ve emperyalist asalaklığın özü budur.

“Bu nedenle, emperyalizme dair ekonomik literatürde ‘rantie devlet’ (rentner state) ya da tefeci devlet terimi daha çok kullanılır olmuştur. Dünya, bir avuç tefeci devletle muazzam bir borçlu devletler (abç) çoğunluğu arasında ikiye bölünmüştür”.

Lenin'den yaptığımız bu aktarma da açıkça gösteriyor ki, emperyalizmin sermaye yoluyla sağladığı aşırı kârların önemli kısmını, yatırım kârlarından ziyade, faiz ve temettüler, tahvilâtlar, komisyonlar vs... meydana getirmektedir. “Sermaye yatırarak işçilerimizin, köylülerimizin emeğini sömürmüşler” ifadesi, emperyalizmin tefeci karakterini, yüksek faizli borçlarla yürüttüğü talanı, yani onun asalaklığını gözlerden saklayan son derece eksik bir ifadedir.

Meseleye ülkemiz açısından bakalım: Osmanlı İmparatorluğu'nun gittikçe daha çok bir yarı-sömürge haline gelmesinde, parçalanmasında ve çökmesinde, girtlağına kadar borca batmış olmasının büyük payı vardır. Çeşitli defalar alınan düşük ihraç değerli ve yüksek faizli borçlar, öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, alacaklarını tahsil için (1883'te) emperyalist ülkeler, “Düyûn-u Umumiye”yi, sanki devlet içinde devlet olan bu teşkilatı kurmuşlardır. Düyûn-u Umumiye, altı bin kadar memuru ile İmparatorluğun dört bir köşesine bir ahtapot gibi yayıldı. Ve uzun yıllar feodal saltanatla “Düyûn-u Umumiye” saltanatı yan yana, iç içe yaşadı. Türkiye'nin emekçi halkını haraca kesti, borçlar arttıkça İngiliz-Fransız ve giderek Alman emperyalistlerinin siyasi tahakkümü arttı, tahakküm arttıkça borçlar da arttı. Emperyalist ülkeler, bunların sermayedarları, elçileri, konsolosları vs. devlet nüfuzunu geniş ölçüde ellerine geçirdiler ve bunu talanlarını, vurgunlarını kat kat artırmak için kullandılar. Peki borçlar ne için kullanıldı? Yatırım için mi? Hayır, tersine çoğu zaman yatırımdan başka amaçlar için kullanıldı. Yeni borçların önemli bir kısmı, zaten eski borçları kapatmak için kullanılıyordu, yani bir elle alınan öbür elle veriliyordu. Geri kalan paralar ise, genellikle, feodal aristokrasinin ve hanedanlığın güçlenmesi, paşalar saltanatının sürüp gitmesi için harcanıyordu.

Ülkemizin gerçeği de kısaca budur. Bu gerçek de yukarıdaki ifadenin, “sermaye yatırarak, sömürdüler” ifadesinin ne derece eksik olduğunu, gerçeğin önemli bir kısmını gözlerden saklamaya yaradığını göstermektedir.

“4. Yurdumuza hakim olan emperyalizm, bir yandan iç kapitalist pazarı (abç) açmak ve sömürsünü artırmak için kendine

bağımlı bir kapitalizm geliştirdi ve feodal ilişkilerde çözümlere yol açtı.”

Birinci olarak, “iç kapitalist pazar” deyimi, içinde gereksiz bir tekrarı taşımaktadır. “İç pazar” denmesi yeterliydi. Çünkü, “iç pazar” zaten ticari iktisadın bir kategorisidir, esas olarak, ticari iktisatla ortaya çıkar ve kapitalizmin ilerlemesi ölçüsünde, en geniş boyutlara ulaşır. Çünkü, ticari iktisadın ve kapitalizmin bütün gelişme oluşumunun temelini, sosyal iş bölümü teşkil eder. Sosyal iş bölümünün gelişmesi, yani üretici çalışmaların birbirinden ayrılması (mamul madde sanayii ile hammadde çıkarma sanayiinin manifaktürden ve ziraatten ayrılması vb.) ise, “bu çalışmaların mamullerini birer meta, birbirinin karşılıklı muadilleri (eşdeğeri) haline getirir; bunların herbirine ötekileri için bir pazar hizmeti gördürür” (Marks). Yani, pazarın gelişmesi ile kapitalizmin gelişmesi birbirine bağlı şeylerdir ve birbirlerinden ayrılmazlar. “İç pazarın” açılması, kapitalizmin gelişmesi demektir. Kapitalizmin geliştiği ölçüde de “iç pazar” açılır.

İkinci olarak, ifade bu haliyle mantıksızdır. İşte bu ifadenin parça parça analizi: “Emperyalizm”, 1) “iç kapitalist pazarı açmak” için, 2) “sömürsünü artırmak için” a) “kendine bağımlı bir kapitalizm geliştirdi”, b) “feodal ilişkilerde çözümlere yol açtı”. “Emperyalizm”, “iç kapitalist pazarı açmak için” “kendine bağımlı bir kapitalizm geliştirdi”. Yani, kapitalizmi geliştirmek için, kapitalizmi geliştirdi(!).

Eğer “emperyalizmin” “iç kapitalist pazarı açmak” yoluyla “sömürsünü artırmak” istediği belirtilmek isteniyorsa veya başka bir ifadeyle: “Emperyalizm sömürsünü artırmak” için “iç kapitalist pazarı açtı” demek isteniyorsa, bu fikir, zaten “kendine bağımlı bir kapitalizm geliştirdi ve feodal ilişkilerde çözümlere yol açtı” ifadesiyle belirtilmiştir. Manasız, mantıksız tekrarlara ne lüzum vardır?

Kaldı ki, ifade düzeltildiği takdirde bile başka bir sakatlık devam etmektedir. Sanki emperyalizm, “sömürsünü artırmak için” bilerek ve isteyerek kapitalizmi geliştirmekte ve feodal ilişkilerde çözümlere yol açmaktadır! Oysa, kapitalizmin gelişmesi ve feodal ilişkilerin kısmen çözülmesi, emperyalist sömürünün işleyişinin tabii,

kaçınılmaz ve kendiliğinden doğan sonucudur. Emperyalizmin, sömürü ve talan amacıyla ihraç ettiği sermaye, kendiliğinden feodal ilişkilerde kısmi bir çözülmeye de yol açmaktadır. Lenin, bu gerçeği Emperyalizm kitabında şöyle dile getiriyor:

“İhraç edilmiş sermaye, ihraç edildiği ülkelerde kapitalizmin gelişmesini etkiler, hızlandırır. Böylece, sermaye ihracı, ihracatçı ülkelerdeki gelişmeyi bir parça durdurma eğilimi taşısa da, bunun dünyadaki kapitalizmi derinlemesine ve genişlemesine geliştirmek pahasına olduğunu unutmamalı”.

Lenin’in burada sözünü ettiği “kapitalizm”, komprador kapitalizm dediğimiz, emperyalizme bağlı kapitalizmdir. İşin öteki yüzü ve asıl yüzü ise şudur: Emperyalist ülkeler, geri kalmış ülkelere sermaye ihraç ederken, buralarda demiryolları vs. inşa ederken, yüksek faiz bedellerini, düşük toprak fiyatlarını, düşük ücretleri, ucuz hammaddeleri düşünmektedirler ve onların asıl amacı, bütün toprakların ve hammaddelerin rakipsiz sahibi olmak, buraları sömürgeleştirmek, emekçi halkları köleleştirmektir. Emperyalizmin asıl karakteri ve amacı budur. Program’da esas olarak ve kuvvetle bu nokta üzerine basılmalı ve bu ön plana çıkarılmalıdır. Feodal ilişkilerdeki çözümlenme meselesine geçelim: Bu, nasıl olmaktadır?

“Toprak köleliğine binlerce bağla bağlı olan eski derebeylik işletmesi devam etmekte ve yavaş yavaş kapitalist işletme, ‘toprak ağalarının işletmesi’ haline gelmektedir... Devletin tarımsal rejimi, derebeylik niteliklerini uzun süre muhafaza etmektedir... Büyük toprak mülkiyetinin büyük kitlesi ve eski ‘üstyapı’nın belli başlı temelleri muhafaza edilmelidir” (Lenin).

Bunun sonucu olarak, bir yandan emperyalizmin, bir yandan da komprador büyük burjuvazinin ve toprak sahibinin hakim rolü artmaktadır.

“Bir kısım hali vakti yerinde köylüler de bunların safına geçmektedir. Malından mülkünden edilen, gericiğin hakimiyeti ile serseme döndürülen köylü kitlesi ise tamamen çökmektedir”.

İşte emperyalizmin, girdiği ülkelerde feodalizmi çözmesi budur. Lenin, bir yerde şunu belirtiyor:

“Öteden beri sömürge siyasetinin ilerici bir siyaset olduğunu, kapitalizmi yerleştirdiğini, dolayısıyla ‘onu açgözlülük ve zalimlikle suçlamanın’ anlamsız olduğunu, çünkü ‘bu nitelikler olmaksızın’ kapitalizmin ‘ayağına köstek vurulacağını’ söyleyenler revizyonistler olmuştur”.

Çin’de Troçkistler, Japon emperyalizmine karşı çıkmamak gerektiğini, çünkü Japon emperyalizminin Çin’de kapitalizmi geliştirmek suretiyle “sosyalist devrim”i yaklaştırdığını ileri sürecek kadar alçalmışlardır. Ülkemizde Aren-Boran ve TKP revizyonistleri, aynı mantıkla, emperyalizmi şirin göstermeye çalışıyorlar. Bu nedenlerle, emperyalizmin kapitalizmi geliştirdiği ve feodalizmi çözdüğü yolundaki revizyonist-Troçkist iddialardan kendimizi kesin ve kalın çizgilerle ayırmalı, emperyalizmin geri kalmış ülkelerde oynadığı asıl rolün ülkeleri sömürgeleştirmek, halkları köleleştirmek, bütün varlığını talan etmek, siyasi bakımdan, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının gerici diktatörlüğünü pekiştirmek, desteklemek ve sağlamlaştırmak, emekçi köylüleri daha da mülksüzleştirerek sefaletin kucağına atmak yönünde işlediğini belirtmeliyiz. Program’da, bu nokta çok muğlak, çok belirsizdir.

Komünist devrimcilerin ve devrimci kitlelerin (özellikle köylü kitlelerinin) şu noktada tereddüdü asla olmamalıdır: Büyük toprak mülkiyeti rejimi, toprak köleliği sisteminin hepsini silip süpüren devrim tarafından parçalanıp atılmalıdır. Feodalizmi bütün temelleri ile ve tamamı ile yıkmak ancak bu şekilde mümkündür. Kararsız ya da devrim düşmanı orta burjuvazinin ve özel olarak varlıklı köylülerin bocalamalarının etkisiz hale getirilmesi, işçi sınıfı ile köylü kitlesinin devrimde hakim rol oynaması, ancak bu şekilde mümkündür. “İşçi sınıfının hakiki ve temel görevi olan ‘toplumu sosyalist temel üstünde yeniden kurmak’ için en elverişli şartları yaratmak imkanı” ancak bu şekilde doğar.

“4. ... Öte yandan, yurdumuz üzerindeki iktisadi ve siyasi hakimiyetini perçinlemek için, feodal ilişkileri kendine tabi kıldı ve onların tasfiyesini önledi.”

“Feodal ilişkileri kendine tabi kıldı”! Anlamsız bir cümle. “Feodalizmle birleşti”, “ittifak kurdu” vb. olsaydı bir anlamı olurdu.

“5. İşçi sınıfımız, 18. yüzyılda ilk önce madenlerde görülmeye başladı. Daha sonra, emperyalizmin imtiyazlar alarak işlettiği madenlerde ve iç pazarı açmak için ulaştırma ve taşıma alanlarında yaptığı yatırımlarla birlikte gelişti”.

Cümle şöyle olsaydı, Türkçe bakımından bir anlamı olurdu: “Daha sonra, emperyalizmin imtiyazlar alarak işlettiği madenlerde ve iç pazarı açmak için yatırım yaptığı ulaştırma ve taşıma alanlarında gelişti”. Yine emperyalizme, “iç pazarı açmak” gibi ilerici bir amaç izafe edilmiş, “iç pazarı talan etmek” de...

“7. 1917 yılında Rusya proletaryası, başında büyük Lenin’in bulunduğu Bolşevik Partisi önderliğinde Çarlığı devirdi ve ilk proletarya devletini kurdu (abç). Büyük Ekim Devrimi, bütün dünyada proleter devrimleri çağını açtı ve milli kurtuluş savaşlarının en büyük desteği oldu.”

1917 Şubat Devrimi ile 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devrimi birbirine karıştırılmıştır. Çarlık, Şubat Devrimi’nde devrilmiştir, proletarya devleti ise Ekim Devrimi’nde kurulmuştur. Bir komünist hareketin programında böyle kaba bir yanlış yer almamalıdır.

Daha da önemlisi, burada, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi’nden sonra, bütün dünyada burjuvazinin devrimden tir tir titrer hale geldiği, bu yüzden burjuva önderliğinde devrimler döneminin kapandığı, artık proletaryanın önder olmadığı devrimci hareketlerin başarıya ulaşamayacağı, gericilikle derhal uzlaşacağı ve karşı-devrim çizgisine gireceği belirtilmeliydi. Bizim ülkemiz açısından ve bizim gibi emperyalizmin ve feodalizmin tahakkümü altındaki geri ülkeler açısından önemli olan şey budur. Oysa bu nokta, 11. maddede “kalıcı zaferler kazanamaz” gibi, muğlak bir formülasyonla geçiştirilmiştir.

“8. Halkımız, 1919-1922 yıllarında emperyalizme karşı kahramanca savaşarak Milli Kurtuluş zaferini kanıyla ve canıyla kazandı. Halkımız, Kurtuluş Savaşı’nda ilk proletarya devleti olan Sovyetler Birliği’nden büyük destek gördü. Proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağının ilk kurtuluş mücadelesini (abç) veren Türkiye halkları, Asya’nın bütün ezilen halklarının yardımını ve sevgisini kazandı. Onlara cesaret ve umut verdi.”

“Proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağının ilk kurtuluş mücadelesi”! Bu ifadede Kemalizm hayranlığı kendisini bir kere daha ele veriyor. Mao Zedung yoldaşın “Kemalist devrimin, proleter devrimleri çağında yer almasına rağmen, dünya proleter devrimlerinin bir parçası değil, eski burjuva demokratik devrimlerinin bir parçası olduğu” yolundaki açık ve kesin ifadesine rağmen ve bu ifade Program Taslağı’nın yazarına tekrar tekrar hatırlatıldığı halde, yine de Kemalist devrimi, dünya proleter devriminin bir parçası imiş gibi gösteren yukarıdaki formülasyon, Taslağa girmiştir.

Üstelik, “proleter devrimleri çağı”na, bir de “milli kurtuluş savaşları” ibaresi eklenerek! Aynı şey 11. maddede de tekrarlanıyor: “Büyük Ekim Devrimi’nden sonra açılan proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağı”. Sözkonusu çağa özelliğini veren şey, milli kurtuluş savaşları mıdır? O çağda milli kurtuluş savaşlarının yer almış olmasına bakarak böyle bir şey söylenebilir mi? Hayır, söylenemez. Çağımızda da, hem de o yıllardakinden çok daha yaygın ve çok daha güçlü olarak milli kurtuluş savaşları yer aldığı halde, milli kurtuluş savaşları çağında olduğumuzu söylemiyoruz. “Emperyalizmin toptan çöküşe ve sosyalizmin dünya çapında zafere ilerlediği çağdayız” diyoruz. Çünkü, çağımızı diğer tarihi dönemlerden ayıran en karakteristik özellik budur. Doğu’da milli kurtuluş hareketleri, 1905’lerden itibaren başlamış ve bütün Asya’yı kasırgası içine almıştır. 1917 Ekim Devrimi’nden sonra ise, yeni olan şey, karakteristik olan şey, burjuva önderliğinde devrimlerin sona ermesi, burjuvazinin dünya çapında gerici çizgiye kayması, devrimden korkar hale gelmesi, buna karşılık proletaryanın devrimci eyleminde büyük bir yükselmenin ortaya çıkması, Doğu’da eski tip burjuva-demokratik devrimlerinin sona ermesi, proletarya önderliğinde yeni tip demokratik devrimlerin başlaması ve bunların Sosyalist Sovyetler Birliği’yle birleşmesidir. 1917 Ekim Devrimi ile başlayan yeni tarihi döneme özelliğini veren ve damgasını vuran şeyler bunlardır. Bu yüzden, sözkonusu tarihi dönem, “milli kurtuluş savaşları çağı” değil, “proleter devrimleri çağı”dır.

Çağımız, “proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağı” olduğuna göre ve Kemalist devrim, bir milli kurtuluş savaşı olduğuna göre, eh, Kemalist devrim o tarihi dönemde yer alan devrimlerin bir

parçası, normal ve tipik bir örneğidir. Mao Zedung yoldaş, Kemalîst devrime, “eski tip burjuva-demokratik devrimlerinin bir parçasıdır” demekle, bir istisna saymakla hata etmiştir (!) İşte varılan harika sonuç!

Hem, yukarıda öyle bir ifade kullanılmıştır ki, sanki övgü yağdırılan halk değil, burjuvazidir. Zaten ifadenin bütününün verdiği izlenim, Kemalîst devrimin bir halk devrimi olduğudur.

“Türkiye halkları, Asya’nın bütün ezilen halklarının yardımını ve sevgisini kazandı. Onlara cesaret ve umut verdi”. Niçin, çıplak gerçek süslü ve gösterişli sözlere feda ediliyor? Halkımız, Kurtuluş Savaşı’na dişi ile, tırnağı ile, eti ile, kemiği ile katıldı! Kanını akıttı! Canını verdi! Ama, bağımsız bir kuvvet olarak değil; kaypak, tutarsız, korkak ve ikiyüzlü burjuvazinin ve toprak ağalarının arkasında katıldı! Bu yüzden, devrim, halkın kanı-canı pahasına başarıya ulaştığı halde, ona karakterini veren burjuvazi ve toprak ağalarıydı. Devrim bu sınıfların bütün pisliklerini, hastalıklarını bünyesinde taşıyordu! Halka karşı, işçilere, köylülere ve bir toprak devrimi imkanına karşı geliyordu. Yani devrim, içinde karşı-devrimin tohumlarını taşıyordu ve bu tohumlar gittikçe filizleniyordu. Bu sebeple, “Asya’nın bütün ezilen haklarına” “cesaret ve umut” veren bir devrim hareketi sözkonusu değildir! Halklara Ekim Devrimi “cesaret ve umut” vermiştir; Çin Devrimi vermiştir; Vietnam Devrimi vermektedir. Çünkü bunlar ezilen halkların, emekçilerin zaferi ve kurtuluşu ile sonuçlanmıştır. Oysa Kemalîst devrimin sonucunda, halk yine ezilen ve sömürülen, tahakküm edilen bir kitle olarak kalmıştır. Bu sonuç Asya’nın halklarından çok Asya’nın korkak burjuvazisine cesaret ve umut vermiştir. Çin’de burjuvazinin Kemalîst devrimin bir benzerini kendi ülkesinde gerçekleştirmek için nasıl can attığını, Mao Zedung yoldaştan öğreniyoruz. Kemalîst devrimin sonucundan “cesaret ve umut” bulan bir başka sınıf da, emperyalist ülkelerin mali-oligarşisidir. Bunlar, geri ülkelerdeki burjuva önderliğindeki millî devrimlerin sonuçlarını kendi emellerine alet etmenin “cesaret ve umudu” içindedirler. Devrimi, karşı-devrime dönüştürmenin “cesaret ve umudu” içindedirler. Ve Kemalîst devrimin giderek vardığı nokta, bunların, burjuva önderliğindeki millî hareketlerden “cesaret”

almakta ve gerici “umut”lara kapılmakta haklı olduklarını göstermiştir.

Bu açık gerçeği, süslü laflara feda etmek, sadece bir şeye, Kemalist devrimin gerçek karakterini gizlemeye, onun daha savaş içindeyken halka karşı gelişen ve iktidarın ele geçirilmesi ile hakim olan gerici yanını işçi sınıfının ve emekçi halkın gözünden saklamaya, burjuva önderliğindeki milli hareketlerle proletarya önderliğindeki milli hareketlerin arasındaki muazzam farkı unutturmaya yarar...

“9. Yurdumuzun kurtuluşu ve hürriyet uğruna uzun ve kanlı bir savaşta hiçbir fedakarlıktan çekinmeyen Türkiye’nin yiğit işçi ve köylüleri, teşkilatsız oldukları için milli ihtilalin önderliğini ele geçiremediler (abç) ve devrimi, sonuna kadar ilerletemediler.”

Önce, “işçilerin ve köylülerin önderliği” gibi şahane bir fikre ilk defa burada rastladığımızı belirtelim. Önderlik nedir? Önderlik, ideolojik, politik ve örgütsel önderliktir. Bu sebeple, bir sınıfın önderliği bir diğerini zaten imkansız kılar. İşçilerin ve köylülerin tek ve ortak bir ideolojisi, tek ve ortak bir politikası ve bu ideolojiyi benimseyen, bu politikayı uygulayan tek ve ortak siyasi örgütleri mi sözkonusudur? Köylüler, proletarya ile her bakımdan birleşen tek bir sınıf teşkil ediyorlar? Elma ile armutları toplamak, sapla samanı birbirine karıştırmaktır bu. Belli ki, yazar, ne dediğinin pek farkında değildir!

“İşçilerin ve köylülerin” önderliği ele geçirebilmeleri için ne gibi bir “teşkilat” a ihtiyaçları vardı ki, önderliği ele geçiremediler? Sendikalar, köylü kooperatifleri vb... cinsinden kitle örgütlerine mi? Mesela, Aydınlık ve İşçi-Köylü sayılarında hep övgü ile bahsedilen DİSK ve TÛTÛS cinsinden reformist kitle teşkilatlarına mı? Eğer, kastedilen bu cinsten kitle örgütleri ise, hemen belirtelim, bu teşkilatlar ancak “hükümete ve patronlara” karşı, “iktisadi mücadele” aracı olarak işe yarayabilirler ama, bir sosyal devrime önderlik aracı asla olamazlar. Bu, Leninizm’in alfabetesidir. “İşçilerin ve köylülerin önderliği” (!) için değil ama, işçilerin önderliği için bir tek teşkilata, Komünist Partisine ihtiyaç vardır ve o da mevcuttur. Yani bu anlamda, işçiler ve köylüler “teşkilatsız” değildi! Fakat çok önemli bir şey eksikti. TKP’nin doğru bir politikası yoktu (burada,

proletaryanın önderliği için objektif şartlar gibi bir zamanlar bizi çok meşgul eden anlamsız tartışmayı bir yana bırakıyorum. Birinci Emperyalist Dünya Savaşı'ndan ve Büyük Ekim Devrimi'nden sonra, proletarya önderliği için objektif şartların genel olarak bütün dünya açısından ve özel olarak Türkiye açısından mevcut olduğunu hepimizin kabul ettiğini farzediyorum). TKP, doğru bir çizgi izleyebilseydi, uzun süreli savaş içerisinde devrimin önderliği ele geçirilebilir, kararsız, tutarsız, korkak burjuvaziyi etkisiz hale getirebilir, halk ordusunu teşkil edebilir, işçi-köylü temel ittifakını ve bu temel ittifak üzerinde halkın birleşik cephesini gerçekleştirebilirdi! TKP'nin çizgisindeki sapmayı geriye bırakarak, burada kısaca şunu belirtelim: Program Taslağı'ndaki "işçiler ve köylüler teşkilatsız olduğu için devrimin önderliğini ele geçiremediler" şeklindeki muğlak ve hiçbir şey anlatmayan ifadenin altındaki gerçek sebep, yazarın Kemalizme karşı beslediği sempatiyi TKP'nin de beslemiş olmasıdır. Yazar, TKP'nin Kemalizm konusundaki sağ çizgisini eleştiremezdi, çünkü kendisi de aynı sağ çizgiyi paylaşmaktadır.

"9. Kurtuluş Savaşı'nın burjuva önderliği, 'işçi ve köylülerin omuzları üzerinde kurduğu tak-ı zaferleri geçerek, tahtına sağlamca yerleşmek imkanını bulur bulmaz' işçi ve köylüleri baskı altına alan bir diktatörlük kurdu."

Kurulan diktatörlük, hangi sınıfları temsil ediyordu? Siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva diktatörlüğü müydü? Yoksa komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğü müydü? Bu nokta çok önemlidir ve Program Taslağı'nda yanlış şeyler söylenmiştir. Yukarıdaki soruya, biz biraz aşağıda cevap vereceğiz.

"10. Osmanlı sultanlığının ve komprador burjuvazinin Milli Kurtuluş Savaşı ile yıkılmasından sonra, iktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi, büyümek ve zenginleşmek için, 'devlet eliyle milli burjuva yaratmaya' girişti. Yeni Türk burjuvazisi bu hafta altında işçi ve köylüleri insafsızca sömürdü, feodal ağalarla ve emperyalizmle uzlaştı ve halkın nice fedakarlıklarla başardığı Kurtuluş Savaşımızın kazançlarını hovardaca harcadı."

"Büyümek ve zenginleşmek için 'devlet eliyle milli burjuva yaratmaya' girişti"! Yeni Türk burjuvazisi, kendisi büyümek ve

zenginleşmek istiyor, fakat bu amaçla, ‘milli burjuva yaratma’ya girişiyor. Bu tahlil açıktır ki, Mihricilikten miras kalmıştır. M. Belli revizyonizmine göre, Kemalist hareket, “küçük-burjuvazinin en uyanık(!) kesimi olan, asker, sivil, aydın zümre”nin hareketidir. Bu zümre, devrime önderlik ederek, iktidarı ele geçirince bilgisizliğinden ve tecrübesizliğinden dolayı(!), “ayrıca Sovyetler Birliği”nde devrimin henüz rayına oturmamış ve gözle görülür bir başarı sağlayamamış olmasından(!) dolayı kapitalist olmayan kalkınma yolunu değil de, kapitalist kalkınma yolunu tuttu. Bu amaçla, “devlet eliyle milli burjuvazi yaratmaya” girişti. Ş. Hüsnü’nün kitabına yazdığı önsözde M. Belli şöyle diyor: “Müslüman Türklerden bir milli burjuvazi yaratarak kapitalist yoldan kalkınma hayaline kapılan Ankara hükûmeti...” (s.15). Revizyonizmin zincirleme mantığının vardığı sonuç budur! Ve bu tez, sadece M. Belli’ye has değildir, Aren-Boran ve TKP revizyonistleri de başta Sovyet revizyonistleri gelmek üzere bütün modern revizyonistler de aynı boruyu üflüyorlar! Bunlar günümüzde de devrimin(!) bu yolla gerçekleşeceğini savunuyorlar! “Asker, sivil, aydın zümre” iktidarı alacak, artık dünyada sosyalizm (gerçekte sosyal emperyalizm kastediliyor) güçlü olduğu için, bunlar kapitalist kalkınma yolunu değil, kapitalist olmayan kalkınma yolunu tutacaklar ve ülkemiz tıpış tıpış sosyalizme(!) ulaşacak! İşte bu “devrim” yolu anlayışına sahip olanların, Kemalist harekete yönelttikleri “devlet eliyle milli burjuva yaratmak” eleştirisi, Program Taslağı’na da bulaşmıştır.

“Devlet eliyle milli burjuva yaratmak” tahlili, Kemalist hareketin yanlış bir tahlilinden ve sakat bir devrim(!) anlayışından doğduğu gibi, Leninist devlet teorisinin de inkarıdır. Devlet, hakim olan sınıfın veya sınıfların baskı ve sömürü aracıdır. Devlet gücünü elinde tutan sınıf, onu, kendi sınıf amaçları için kullanır. Yeni bir sınıf yaratmak için değil! Devlet gücünün, onu elinde tutanlar tarafından, bir başka sınıf veya zümre yararına kullanıldığını iddia etmek, devletin sınıfsal karakterini unutmak, devletin tarihi rolünü ve fonksiyonunu unutmak, ona sınıflar dışı veya sınıflarüstü bir karakter izafe etmek olur.

“10. ... Halkımız üzerindeki burjuva diktatörlüğü, yurdumuzu giderek emperyalist boyunduruğuna teslim etti. Feodal ağalarla

ittifak kuran büyük burjuvazi, Kürt halkına karşı da milli baskı ve eritme politikası uyguladı.

“17. ‘Milli burjuva yaratma’ politikasıyla semiren yeni Türk burjuvazisinin içinden çıkan işbirlikçi büyük burjuvazi, özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarından itibaren hızla gelişti ve emperyalizmle işbirliğini adım adım yoğunlaştırdı.

“18. Amerikan emperyalizmi, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Truman Doktrini ve Marşal Planı ile, ‘askeri ve ekonomik yardım’ adı altında yurdumuz üzerindeki boyunduruğunu ağırlaştırdı. Savaş sırasında vurgunculukla palazlanan büyük burjuvazi, uluslararası sermayenin kanatları altına iyice girdi ve savaş yıllarındaki yüksek tarım fiyatı politikasıyla gelişmiş olan toprak ağalarıyla ittifakını güçlendirdi. Bu gerici ittifak, kendini CHP’nin devlet kapitalizminin bürokratik kösteklerinden kurtarmak için DP’ye ağırlık vererek, iktidarını, bu partiyle devam ettirdi.”

Milli burjuva önderliğinde, Kurtuluş Savaşı’yla sultanlığın ve komprador burjuvazinin yıkılması -milli burjuvazi iktidarı dönemi-, milli burjuvazinin içinde “milli burjuvazi yaratmak politikasıyla” işbirlikçi büyük burjuvazinin türemesi -işbirlikçi büyük burjuvazinin emperyalizmle işbirliğine girişmesi ve feodalizmle ittifak kurması-, sonra bu gerici ittifakın DP’yi kurması ve iktidarını bu partiyle sürdürmesi: Tezler bunlar.

Bu tezler, birinci olarak, Kemalist burjuvazinin, Kurtuluş Savaşı’nın başından itibaren toprak ağalarıyla ittifak halinde olduğunu, gözlerden saklamaktadır.

İkinci olarak, Kemalist iktidarı siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva iktidarı olarak görmektedir. Kemalist Türkiye’nin iktisadi bakımdan yarı-sömürge, siyasi bakımdan yarı-bağımlı olduğunu, yani Türkiye’nin başından itibaren emperyalizmin boyunduruğu altında olduğunu görmemektedir. Yani komprador burjuvaziyle toprak ağaları diktatörlüğü altında olduğunu gözlerden saklamaktadır.

Üçüncü olarak, Taslak komprador burjuvazi ve toprak ağaları ittifakını tek ve homojen bir cephe olarak görmektedir. Bu gerici

ittifak, önce CHP içinde gerçekleşiyor (ne zaman gerçekleştiği belli değil), sonra DP’de devam ediyor.

Dördüncüsü, Kemalist burjuvazinin, kendi hizmetinde devlet tekelleri kurması, bu tekeller yoluyla rekabeti geniş ölçüde ortadan kaldırarak halk kitlelerini soyup soğana çevirmesi, bu yolla büyük servetler ve sermayeler yığılması, “devlet eliyle milli burjuva yaratma” olarak değerlendirilmektedir. Modern revizyonistlerin bu konudaki tezleri aynen benimsenmektedir.

Kemalist devrim, bu devrimin sınıf karakteri, sonuçları, Kemalist Türkiye’de hakim olan sınıflar, bu sınıflar arasındaki mücadele vb. hakkındaki görüşlerimizi ayrı bir yazıda topladık. Burada, sözkonusu yazının belli başlı noktalarını özetlemekle yetiniyoruz.

1) Kemalist devrim, Türk ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin, az miktardaki sanayi burjuvazisinin, bunların üst kesiminin bir devrimidir.

Devrimde, hem komprador Türk büyük burjuvazisi, hem de milli karakterdeki orta burjuvazi yer almıştır.

2) Devrimin önderleri, daha anti-emperyalist savaş yıllarında iken, İtilaf emperyalizmi ile el altından işbirliğine girişmişler; emperyalistler Kemalistlere karşı hayırhah bir tutum takınmış, bir Kemalist iktidara rıza göstermeye başlamıştır.

3) Kemalistler, emperyalistlerle barış imzladıktan sonra bu işbirliği daha da koyulaşarak devam etmiş, Kemalist hareket “özünde köylülere ve işçilere, bir toprak devrimi imkanına karşı” gelişmiştir.

4) Kemalist hareketin sonucunda, Türkiye’nin sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal yapısı, yarı-sömürge ve yarı-feodal yapı ile yer değiştirmiştir. Yani yarı-sömürge ve yarı-feodal iktisadi yapı devam etmiştir.

5) Sosyal alanda, eski komprador büyük burjuvazinin ve eski bürokrasinin, ulemanın hakim mevkiini, milli karakterdeki orta burjuvazi içinden palazlanan ve emperyalizmle işbirliğine girişen yeni Türk burjuvazisi, eski komprador Türk büyük burjuvazisinin bir kesimi ve yeni bürokrasi almıştır. Eski toprak ağalarının, büyük

toprak sahiplerinin, tefecilerin, vurguncu tüccarların bir kısmının hakimiyeti devam etmiş, bir kısmının yerini yenileri almıştır. Kemalist iktidar bir bütün olarak, milli karakterdeki orta burjuvazinin çıkarlarını temsil etmemekte; yukarıdaki sınıf ve zümrelerin menfaatini temsil etmektedir.

6) Politik alanda, hanedanlık çıkarlarıyla birleştirilmiş olan meşrutiyet idaresinin yerini, yeni hakim sınıfların çıkarlarına en iyi cevap veren idare, burjuva cumhuriyeti almıştır. Bu idare, sözde bağımsız, gerçekte ise siyasi bakımdan emperyalizme yarı-bağımlı bir idaredir.

7) Kemalist diktatörlük, sözde demokratik, gerçekte askeri faşist bir diktatörlüktür.

8) “Kemalist Türkiye bile gittikçe daha çok bir yarı-sömürge ve gerici emperyalist dünyanın bir parçası haline gelerek nihayet kendini İngiliz-Fransız emperyalizminin kucağına atmak zorunda kalmıştır.”

9) Kurtuluş Savaşı'nı takip eden yıllarda, devrimin baş düşmanı Kemalist iktidardır. O dönemde, komünist hareketin görevi, hakim mevkiini kaybeden eski komprador burjuvaziye ve toprak ağaları kliğine karşı Kemalistlerle ittifak değil (böyle bir ittifak zaten hiçbir zaman gerçekleşmemiştir), komprador burjuvaziye ve toprak ağaları kliğini temsil eden Kemalist iktidarı devirmek, yerine işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğünü kurmaktır.

10) Türkiye’de Kurtuluş Savaşı’nın sonundan itibaren komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iktidara hakimdir. Fakat komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iki büyük siyasi kliğe ayrılmıştır. İktidara ve devlet mekanizmasına hakim olan klik, önce İngiliz-Fransız emperyalizminin, 1935’lerden itibaren de Alman emperyalizminin işbirlikçiliğini yapmıştır. İkinci Dünya Savaşı öncesine kadar, genel olarak orta burjuvazi de bu kliğin peşinde harekete katılmıştır.

11) İkinci Emperyalist Dünya Savaşı yıllarında Alman işbirlikçisi hakim klik, koyu bir faşizm uygulamasına ve vurgunculuk politikasına girişmiştir. Bu klik, içerde, işçi sınıfı dahil

bütün demokratik güçlere, dışarda da, SSCB'ye ve İngiliz-Amerikan-Fransız blokuna karşı, Alman faşistlerinin safında yer almıştır. Fakat dünyadaki güçler dengesi ve SSCB'nin varlığı, bunların Alman faşistlerinin safında savaşa katılmasına engel olmuştur.

12) Öte yanda, daha sonra DP ve MP içinde örgütlenen komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının muhalif kliği, bunun peşinde de, o zamana kadar CHP saflarında tali bir unsur olarak yer alan reformcu orta burjuvazi ve diğer demokratik unsurlar yer almıştır. TKP de bu kliğin kuyruğuna takılmıştır. Bunlar dünya çapındaki Amerikan-İngiliz-Fransız blokuyla ve SSCB ile ittifak kurmuşlardır. 2. Dünya Savaşı, Alman faşistlerinin ve müttefiklerinin yenilgisiyle bitince, Türkiye çapında da bu blok güçlenmiştir. Fakat savaş sona erer ermez, ABD emperyalizminin başını çektiği emperyalist blok, “demokrasi” bayrağı altında gericiliğin ve anti-komünizmin başına geçmiştir. Türkiye’de de ABD emperyalizminin desteğiyle ve CHP’nin Almancı faşist diktatörlüğüne, halkın ve demokratik unsurların duyduğu nefret ustalıklarla kullanılarak 1950’de DP iktidara getirilmiştir.

13) Böylece, Alman emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarının yerini, ABD emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarı almıştır. Söz konusu olan şey, “savaş sırasında vurgunculukla palazlanan büyük burjuvazinin”, “uluslararası sermayenin kanatları altına iyice girmesi” değil, Alman emperyalizminin “kanatları”nın yerini, ABD emperyalizminin “kanatları”nın alması, Alman uşağı gericilerin yerini de, ABD uşağı gericilerin almasıdır.

14) Proletaryanın ve küçük-burjuvazinin muhalefetini kendi bendinde boğan kararsız orta burjuvazi, bu muhalefeti bir müddet DP’nin kuyruğuna taktıktan sonra, DP’nin faşizan uygulamaları karşısında, tekrar muhalefetteki CHP katarına katılmıştır. Proletarya önderliğinde, bağımsız ve güçlü bir halk hareketinin yaratılamamış olması, işçi sınıfının, emekçi halkın ve demokratik unsurların muhalefetinin komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliklerinin kâh birini, kâh diğerini iktidara getirmeye yarayan bir kaldıraç gibi kullanılmasına yol açmıştır.

15) Muhalefette iken, “demokrasi” havarisi kesilen komprador büyük burjuvazi ve toprak ağası klikleri, iktidara geçtikleri zaman, en azılı halk düşmanı kesilmişlerdir.

Ülkemizin tarihi gerçekleri bunlardır.

“19. 1950’den sonra emperyalist sermayenin Türkiye’de de daha dolu dizgin at oynatması...”

Doğrusu şöyledir: 1950’den sonra ABD emperyalizminin Türkiye’de dolu dizgin at oynatması... Çünkü 1950’den sonranın özelliği, emperyalist sermayenin daha dolu dizgin at oynatması değil, ABD emperyalizminin Türkiye’ye hakim olmasıdır. ABD emperyalizminin bu yıllarda Türkiye’ye soktuğu sermayenin, önceki yıllarda Türkiye’ye sokulan emperyalist sermayeye nispetle çok daha fazla olduğu da doğrudur. Bu da işin ikinci yönüdür. Gerek bu maddede, gerekse bundan sonraki maddelerde hep “emperyalizm” kelimesi kullanılıyor! Bu ifade, emperyalizmin Türkiye’de çok öncelerden beri hakim olduğunu gizliyor! “Emperyalizm” yerine, “ABD emperyalizmi” denmelidir.

“Hareketimiz, ihtilâlcı işçi sınıfı hareketinin gerçek mirasçısıdır” (abç).

“12. ... TKP, işçi sınıfımızın ihtilâlcı hareketini yurt çapında kucakladı...” (abç).

“İhtilâlcı işçi sınıfı hareketi” veya “işçi sınıfımızın ihtilâlcı hareketi”nden kasıt komünist harekettir.

Burada, komünist kavramının kullanılmasından titizlikle kaçınıldığını görüyoruz. Komünist kavramına karşı aynı soğuk tutum, partinin adı konusunda da gösteriliyor. Bu 1920’lerde Şefik Hüsnü’lerin bulunduğu noktadan bir adım geri atmaktır. Bu, halkımızın bazı geri kesimleri üzerindeki gerici şartlandırmalara boyun eğmektir. Bunları ileri çekmek yerine, kendini bunların durumuna uydurmaktır.

İkinci olarak, “İhtilâlcı işçi sınıfı hareketi” tabiri, komünist hareketi değil, işçi sınıfının kitlevi hareketlerini akla getirmektedir. O zaman, sanki TKP kurulur kurulmaz ülke çapında, işçi sınıfının bütün kitlevi hareketlerine, gösterilerine vs. önderlik edecek hale

gelmiş gibi bir anlam çıkmaktadır. Seçilen ifade bu bakımdan da mahzurludur.

“12. ...Bütün dünyada olduğu gibi yurdumuzda da işçi sınıfımız, kendi Leninist partisini kurdu... TKP, işçi sınıfımızın ihtilâlcî hareketini yurt çapında kucakladı ve uluslararası proletaryanın Türkiye’deki öncü müfrezesi olarak mücadeleye atıldı (abç).

“13. TKP, Milli Kurtuluş Savaşı’na var gücüyle katıldı. Türkiye komünistleri, halkın safında fedakarca çarpıştılar, milli ihtilâlin, işçilerin ve köylülerin menfaatleri yönünde ilerlemesi için mücadele ettiler. Fakat TKP, Kurtuluş Savaşı’nda işçi ve köylüleri teşkilatlayıp parti önderliğinde halkın silahlı gücünü yaratmayı başaramadı.

“14. TKP, Kurtuluş Savaşı yıllarından sonra burjuva iktidarının ağır baskı ve takibini alt edemedi. Marksizm-Leninizmi yurdumuz şartlarıyla yaratıcı bir şekilde kaynaştırıp emekçi yığınlar içinde kök salmayı başaramadı ve işçi-köylü yığınlarını silahlı mücadele yolunda seferber edemedi.

“Bununla beraber Şefik Hüsnü ve Mustafa Suphi gibi komünizm davasına sadık fedakar önderlerin yönettiği TKP, her türlü baskıya göğüs gererek proletaryanın bayrağını daima yüksek tutmaya çalıştı; Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı gibi önderlerini bu uğurda şehit verdi; Marksizm-Leninizme ve proleter enternasyonalizmine daima bağlı kaldı; oportünizmle ve Troçkizm gibi ihanet akımlarıyla durmadan mücadele etti ve halkımıza hizmet yolunda yılmadı.

“15. Leninist örgütlenme esaslarını uygulamadığı için 1951’de çökertilen TKP’nin yönetimi, 1960’dan sonra Yakup Demir revizyonistleri tarafından gaspedildi. Parti bundan sonra yurt dışında Kruşçev-Brejnev modern revizyonist kliğinin kuklası bir burjuva kulübü haline getirildi.

“... Bu burjuva kulübünün, taşımakta olduğu ‘TKP’ adıyla gerçekte hiçbir ilgisi yoktur. Çünkü Yakup Demir revizyonist kliği, TKP’nin devrimci geçmişine ihanet eden, komünizm adı altında

revizyonizmi savunan ve burjuvazinin menfaatlerini güden bir sahtekarlık şebekesidir.

“16. Hareketimiz, uluslararası proletaryanın büyük önderleri Marks-Engels-Lenin ve Stalin’in ihtilâli yolunda mücadele vermiş olan Şefik Hüsnü’lerden devraldığı kıvılcık sancağı, Türkiye işçi ve köylülerinin elinde daha yükseklere kaldırmak azmini bütün halkımıza açıklar.

“Hareketimiz... TKP’nin devrimci geçmişinin gerçek mirasçısı olduğunu ilan eder.”

TKP hakkında, Program Taslağı’nda söylenen şeyler bunlar. Bu görüşlere birkaç bakımdan katılmıyoruz.

Bir kere Taslakta, TKP hakkında ileri sürülen görüşler, akıllı almaz çelişkilerle doludur. Yuvarlak ve demagojik ifadeler bir yana bırakılırsa, TKP hakkında söylenen olumlu şeyler, onun “mükemmel bir komünist hareket” ilan edilmesine yeter de artar bile. “Leninist bir örgüt” olmak, “Marksizm-Leninizme bağlı kalmak”, “proleter enternasyonalizmine daima bağlı kalmak”, “oportünizm ve Troçkizm gibi ihanet akımlarıyla durmadan mücadele etmek”, son derece mükemmel bir komünist hareketin nitelikleridir.

Fakat, yine Program Taslağı’na göre, TKP’yi oportünist ve revizyonist bir parti ilan etmemek mümkün değildir. “Marksizm-Leninizmi yurdumuz şartlarıyla yaratıcı bir şekilde kaynaştıramamak”, “yığınlar içinde kök salmayı başaramamak”, otuz küsur yıllık legal ve illegal faaliyet dönemi boyunca “yığınları silahlı mücadele yolunda seferber edememek ve halkın silahlı gücünü yaratamamak”, “Leninist örgütlenme esaslarını uygulamamak” ve bütün bunlardan dolayı da “çökertilmek”, su katılmamış bir revizyonist hareketin nitelikleridir.

Bir parti, bir yandan revizyonizmin ve oportünizmin bütün hastalıklarıyla sakatlanmış olacak, öte yandan, bu parti “Marksizm-Leninizme bağlı kalmış” olacak, “oportünizmle mücadele etmiş” olacak, “Leninist parti” olmakta devam edecek. Bu, en hafif deyişimle, Marksizm-Leninizmin ne olduğunu, oportünizmin ne olduğunu, Leninist partinin ne olduğunu anlamamaktır. “Ülke şartlarıyla kaynaşmayan”, ondan kopuk bir “Marksizm-Leninizm”! “Yığınlar

içinde kök salmayı başaramayan”, “Leninist örgütlenme esaslarını uygulamayan”, “teori ve pratiği kaynaştıramayan” bir “Leninist parti”! Çoğu zaman halkın silahlı mücadelesi için şartların son derece elverişli olduğu otuz küsur yıllık mücadele döneminde, “yığınları silahlı mücadele için seferber edememek ve halkın silahlı gücünü yaratamamak”, “teori ile pratiği kaynaştıramamak”, “yığınlar içinde kök salamamak”, “Leninist örgütlenme esaslarını uygulamamak”, “burjuva iktidarların ağır baskı ve takibini altedememek” ve “çökertilmek”; buna rağmen “oportünizmden” azade olmak, üstelik “oportünizmle durmadan mücadele etmiş” olmak! Bunlar aklın alacağı şey değildir. Miras hesaplarıyla bu denli vahim çelişkilere düşmek, bir komünist harekete asla yakışmaz!

TKP hakkında, şahsi görüşlerim şunlardır: TKP, M. Suphi yoldaşın önderliği altındayken Leninist bir partiydi. M. Suphi yoldaşın Kemalistler tarafından hunharca katledilmesinden sonra, partinin önderliği revizyonistlerin eline geçmiştir. Şefik Hüsnü, otuz yıllık önderliği boyunca, revizyonist bir çizgi izlemiştir. Şefik Hüsnü’nün önderliğindeki TKP, bir müddet, Türkiye’de devrimi “sosyalist devrim” olarak tesbit etmiş ve bunu da Kemalist iktidardan beklemiştir. Daha sonra “sosyalist devrim” şiarından vazgeçmiş, fakat bu kez de aynen Menşeviklerin mantığıyla, Kemalist iktidarın demokratik devrimin görevlerini tamamlamasını ve sosyalist devrim için yolu düzlemesini beklemeye koyulmuştur. TKP, köylülerin devrimci rolünü reddetmiştir. İşçi sınıfı önderliğinde, köylülere dayanarak demokratik halk devrimini başarmayı ve durmadan sosyalizme geçmeyi, yani Marksist-Leninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisini reddetmiştir. Ülkemizin somut gerçeği ile Marksizm-Leninizmin teorisini birleştirememiştir.

İşçi-köylü ittifakı yerine, sürekli olarak burjuvaziyle ittifakı ön plana çıkarmıştır. Silahlı mücadele yolunu reddetmiştir. Kemalist iktidara kölece bir bağlılık göstermiştir. Refik Saydam hükümetini destekleyecek kadar Marksizm-Leninizmden uzaklaşmıştır. Kemalist iktidarın, bütün azınlık milliyetlere, özellikle Kürt milletine uyguladığı amansız milli baskıyı, hatta kitle katliamlarını tasviple karşılamıştır. Mustafa Suphi yoldaşın ölümünden sonraki otuz yıllık dönemde TKP, bir reform partisi olmaktan ileri gidememiştir. Şefik Hüsnü’nün yazıları, Marksizm-Leninizmin alfabesi sayılacak en ilkel

gerçekleri bile çığnemektedir (Bak: Seçme Yazılar, Ş. Hüsni, Aydınlik Yayınları).

TKP'nin çökertilmesi, revizyonist çizgisinin kaçınılmaz sonucudur. Yakup Demir, Mihri Belli, Hikmet Kıvılcımlı gibi kaşarlanmış revizyonistlerle Mustafa Suphi yoldaşın ölümünden sonra TKP'nin izlediği çizgi arasında hiçbir fark yoktur. Gerek ideoloji ve politikası itibarıyla, gerekse örgütsel olarak TKP, Y. Demir, M. Belli, H. Kıvılcımlı revizyonistlerinde devam etmektedir. Yakup Demir kliği, Mustafa Suphi yoldaşın önderliğindeki TKP'nin çizgisine gerçekten ihanet etmiştir, ama TKP'nin daha sonraki çizgisini olduğu gibi devam ettirmektedir.

TKP mirasçılığı havada bir iddiadır. Bir komünist hareket, M. Suphi yoldaşın önderliğindeki TKP'nin mirasçısı olur, TKP saflarındaki militan işçi-köylü-aydın üyelerin kafalarında ve yüreklerinde taşıdıkları komünizm davasına derin inancın mirasçısı olur ama, TKP önderliğinin revizyonist çizgisinin mirasçısı olamaz.

Program Taslağı, “ne şiş yansın, ne kebab” mantığıyla kaleme alınmıştır.

“20. ...Gerici parlamentoyu bir hakimiyet aracı olarak kullanan emperyalizm ve işbirlikçileri...”

Yukarıdaki ifade, Marksist-Leninist devlet teorisine tamamen aykırıdır. Çünkü “emperyalizm ve işbirlikçilerinin” “hakimiyet aracı”, “parlamento” değil, devlet cihazıdır. Parlamentonun varlığı veya yokluğu, hakimiyet aracı olan devlet cihazının varlığı veya yokluğu demek değildir; bu devlet cihazının şu veya bu biçimde olması demektir, yani parlamento hakimiyet aracı olan devletin biçimiyle ilgili bir kurumdur. Nitekim hakim sınıflar, parlamentoyu bir kenara fırlatıp attıkları zaman da hakimiyetlerini devam ettirirler, hakimiyet araçlarını bir kenara fırlatıp atmış olamazlar. Sadece, onun biçimini değiştirmiş olurlar.

Parlamentonun özü ve fonksiyonu nedir, bunu Lenin yoldaştan öğrenelim:

“Belirli bir süre için parlamentoda halkı yönetici sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar

vermek: Sadece meşruti parlamenter monarşilerde değil, en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özü budur.” (Devlet ve İhtilâl, s. 61)

“Amerika’dan İsviçre’ye, Fransa’dan İngiltere’ye, Norveç’e vb. kadar herhangi bir parlamenter ülkeyi düşününüz; asıl devlet işleri hep kulislerde yapılır; bu işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay heyetleri tarafından yürütülür. Parlamentolarda, sadece ‘saf halkı’ aldatmak ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz. Bu o kadar doğrudur ki, burjuva-demokratik cumhuriyeti olan Rus Cumhuriyeti’nde bile, hatta gerçek bir parlamento kuracak zamanı bile bulmadan önce, parlamentarizmin bütün bu kusurları hemen ortaya çıktı.” (age, s.62).

Demek ki, en demokratik burjuva cumhuriyetlerinde bile, parlamentonun hakim sınıflar tarafından bir köşeye fırlatılması, iki şeyi değiştirecektir: Birincisi, “bir süre için, parlamentoda, halkı yönetici sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar vermek” imkanı ortadan kalkacaktır. İkincisi de, hakim sınıfların temsilcileri, artık “parlamentolarda... ‘saf halkı’ aldatmak ereğiyle, gevezelik” yapamayacaklardır. Ama, hakim sınıfların hakimiyet araçları ortadan kalkmayacaktır.

Komünistler, elbette, “baskı biçiminin şöyle ya da böyle olmasının, proletarya bakımından önem taşımadığını” düşünmezler;

“Sınıf mücadelesinin ve sınıfları baskı altında tutmanın daha geniş, daha serbest, daha özgür bir biçimi[nin], proletaryanın, genel olarak sınıfların ortadan kalkması için yürüttüğü mücadeleyi önemli derecede kolaylaştıracağını” bilirler (age, s. 103). Bu nedenle, “özellikle şartların devrim için uygun olmadığı durumlarda, burjuva parlamentarizmi ‘ahır’ından yararlanırlar”, “ama aynı zamanda, parlamentarizmin gerçekten proleter ve devrimci bir eleştirisini yapmayı da bilirler” (age, s. 61).

Biz, konuyla ilgili olmadığı için özel olarak Türkiye’de parlamentarizmin mahiyeti ve ondan yararlanılıp yararlanılmayacağı üzerinde durmuyoruz.

Program Taslağı, parlamentonun özünü ve fonksiyonunu kavrayamamış, “gerici parlamento” dediği şeyi, bizzat devlet

cihazının yerine koymuştur. Taslağa göre, parlamentonun mevcut olmadığı bir faşist diktatörlüğü, artık hakim sınıfların “hakimiyet aracı”nın yani devlet cihazının bulunmadığı (!) bir sistem olarak görmek gerekir ki, Marksist-Leninist devlet teorisi açısından tamamen yanlış, pratik mücadele açısından da son derece zararlıdır.

“20. ... Türk askeri, kurtuluş savaşı veren Kore halkına karşı... savaşa sürüldü.”

Buradaki “Türk askeri” tabiri iki bakımdan yanlıştır.

Birincisi, savaşa sürülenler sadece “Türk” olan askerler değildir, hatta çoğunlukla “Türk” değildir. Türk hakim sınıfları, Kore’ye gönderilenlerin azınlık milliyetlerden ve en çok da Kürtlerden seçilmesine özellikle dikkat göstermiştir. Türk şovenizmi ve milli baskı bu konuda da kendini göstermiştir. Doğu Anadolu’nun Kürt köylülerinden birçoğunun Kore’ye gidip dönmediğini, bizzat köylülerden dinledik.

İkincisi, “Türk askeri” tabiri ile Program’da anlatılmak istenen şey, anlatılamıyor! Esas belirtilmek istenen şey, bizim emekçi halkımızın, emperyalistlerin ve uşaklarının menfaatleri uğruna, haklı bir dava için çarpışan başka bir halkın üzerine sürüldüğüdür; bir halka, başka bir halkın kırıdırılmak istendiğidir. Taslağı kaleme alan arkadaşın, bunu belirtmek isteyip istemediğini bilmiyorum ama, bence bu belirtilmelidir. Oysa, “asker” tabiri bu fikri ifade etmiyor; gerici orduyu ve genel olarak bu ordunun mensuplarını hatırlatıyor. Bunun yerine, “silah altına alınan emekçiler...” veya “Türkiye emekçileri...” veya “Türkiye’nin işçi ve köylüleri...” gibi bir ifade kullanmak, her iki bakımdan da daha doğru olurdu.

“20. ... emperyalizm ve işbirlikçileri, halk yığınlarına boyun eğdirmek için kendi çöküşlerinin çürüten ideolojisini ve kültürünü yaydılar...”

Çöküşün ideolojisi ve kültürü olmaz. İdeoloji ve kültür, emperyalizm ve işbirlikçilerininindir. Bu ideoloji ve kültür, çöküşün ifadesi olabilir; çöküşü yansıtabilir vs. “Kendi çöküşlerinin ifadesi olan çürüten ideolojisini...” veya “kendi çöküşlerini yansıtan

çürüyen ideolojisini...” gibi bir ifade kullanılmalıydı. O zaman ifadenin dil ve mantık bakımından bir anlamı olurdu.

“21. Halk yığınları üzerindeki baskı ve sömürüyü her geçen gün şiddetlendiren siyasi ve iktisadi buhran, Amerikan uşağı DP iktidarının 27 Mayıs 1960’da yıkılmasıyla sonuçlandı.”

Birincisi, “halk yığınları üzerindeki sömürü ve baskıyı şiddetlendiren”, “buhran” değil, DP iktidarındır; “buhran”, bu baskı ve sömürünün şiddetlenmesine yol açar, şiddetlenmesini zorunlu kılar, DP iktidarını sömürü ve baskıyı şiddetlendirmeye zorlar vs.

İkincisi, “DP iktidarının 27 Mayıs 1960’da yıkılmasıyla” buhran sonuçlanmamıştır. Eğer 27 Mayıs, bugünkü sistemin buhranını sona erdirecek kerameti gösterseydi, bu bütün işçi sınıfı devrimcileri için yıkım, bütün gericiler için de bayram olurdu. Hatta orta burjuvazi bile, “sosyalizm” belası olmadan da, sistemi kazasız belasız devam ettirmenin yolu bulunduğu için, kendi reformist ütopyalarını bir bayrak gibi dalgalandırarak “zafer! zafer!” diye haykırırdı! Sömürücü sınıflar, Marks’ın, Engels’in, Lenin’in “kehanetlerinin” suya düştüğünü yüksek sesle bütün dünyaya ilan ederlerdi! Bütün gericiler, 27 Mayıs’ı kendilerine örnek edinirlerdi!

Şükür ki, 27 Mayıs böyle bir keramet gösteremedi; buhran sonuçlanmadı. Bugün de, bütün şiddetiyle devam ediyor. Üretim araçlarının mülkiyeti bir avuç sömürücü azınlığın elinde bulunduğu müddetçe de, ne iktisadi buhran, ne de onun sonucu olan siyasi buhran sonuçlanacaktır. Buhrana son verecek olan, muzaffer bir halk devrimidir. 27 Mayıs’ta buhranın sonuçlandığı iddiası, M. Belli, D. Avcıoğlu gibi sosyalizm maskeli burjuvalara yakışır. Onlara göre, eğer 27 Mayıs’tan sonra ordu, iktidarı elinde tutsa ve seçimlere gitmeseydi, artık Türkiye’de buhran muhran olmazdı(!). 12 Mart Muhtırası’na da gerek kalmazdı(!). Subaylar bunların parlak fikirlerini hesaba katmadıkları içindir ki, buhrandan ve karışıklıklardan kurtulamıyorlar(!). Sistemin temellerini muhafaza etmek, fakat öte yandan, onu bütün hastalıklarından, iç çelişmelerinden kurtarmak! Orta burjuva reformcularına yakışacak gerici bir ütopya! Program Taslağı’na da, onlardan miras kalmış.

“21. ... 27 Mayıs hareketine karakterini veren orta burjuvazi, emperyalizme başından teslim olmuştu. İktidarı işbirlikçi büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına bıraktı. Tarih bir kere daha gösterdi ki, emperyalizm ve işbirlikçilerinin iktidarını yıkacak biricik güç, proletarya önderliğinde halkın teşkilatlı gücüdür.

“Bununla beraber, 27 Mayıs’ın getirdiği 1961 Anayasası ile halkımız, sınırlı da olsa bazı demokratik haklar kazandı ve devrimci fikirlerin hızla yayıldığı elverişli bir ortam doğdu.”

27 Mayıs’a orta burjuvazinin katıldığı doğrudur. Ama bu harekete “karakterini veren” sınıfın orta burjuvazi olduğu asla doğru değildir. Çünkü, “karakterini veren” sınıf ifadesiyle, harekete önderlik eden ve iktidarı ele geçiren sınıf kastediliyor. “İktidarı işbirlikçi büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına bıraktı” dendiğine göre, 27 Mayıs darbesinden sonra iktidarı “orta burjuvazi ele almıştır.” Öyle ya, bırakabilmesi için eline alması gerekir.

1965’de AP’nin tek başına iktidara gelmesiyle, orta burjuvazinin iktidardan indiği kastediliyorsa, Milli Birlik Kurulu (MBK) iktidarının ve koalisyon hükümetlerinin orta burjuvaziyi temsil ettiği kabul ediliyor demektir. Eğer, koalisyon hükümetleriyle birlikte orta burjuvazinin iktidarının sona erdiği kastediliyorsa, MBK iktidarının orta burjuvaziyi temsil ettiği kabul ediliyor demektir. Gerçekte ise, gerek MBK iktidarı dönemi, gerekse koalisyon hükümetleri dönemi, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarda olduğu dönemdir.

1950’de iktidardan düşen komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliği, DP iktidarının kendisine de yönelen faşist baskıları karşısında, “demokrasi” havariliğine çıkmış, orta burjuvazinin ve gençliğin bu yöndeki atılımını bir kaldıraç gibi kullanarak, 1960’da iktidarı tekrar ele geçirmiştir. Kitlelere yol gösterecek komünist bir önderlik olmadığı için, halkın muhalefeti, gerici kliklerden bazen birinin, bazen diğerinin peşine takılmış ve çarçur edilmiştir. CHP’ye hakim olan komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliği, iktidarı ele geçirdikten sonra, 27 Mayıs hareketi içinde önemli bir rol oynayan orta burjuvaziyi birdenbire karşısına almayı doğru bulmamıştır; orta burjuvazinin, 27 Mayıs Anayasasına da giren bazı sınırlı demokrasi taleplerini bu nedenle kabul etmiştir.

27 Mayıs hareketine önderlik eden ve sonunda iktidarı ele geçiren sınıf, CHP'ye hakim komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliğidir. Orta burjuvazi onun peşinde yedek kuvvet olarak yer almıştır.

Bizce 27 Mayıs hareketinin doğru tahlili budur.

“22. ...İşçi sınıfımız, Amerikancı AP iktidarına, patronlara ve Amerikan uydusu sarı sendikacılığa karşı verdiği sayısız mücadelede yiğitlik destanları yazdı. 15-16 Haziran 1970'de işçi sınıfımızın şahlanan mücadelesi patronların yüreğine korku saldı... Kozlu maden ocağında Mehmet Çavdar'ı, Gamak Fabrikasında Şerif Aygül'ü... ve daha nice yiğitleri şehit verdi.”

Birincisi, revizyonist-reformist TİP'in kontrol ettiği DİSK yöneticilerinin, işçi sınıfımızın devrimci mücadelesini reformizme batırdıkları da kısaca teşhir edilmeliydi. DİSK'le barış politikası, yani işçi sınıfı saflarındaki reformizmle barış politikası, öteden beri sürüp gelen bu politika, Program Taslağı'na da bulaşmış. Sıkıyönetimden sonra girdiğimiz yeni dönemde, eski dönemin yadigarı olan bu tür pislikleri, ne yazık ki sırtımızdan hâlâ atamamışız.

İkincisi, Program'da ölen işçilerin isimlerinin sayılması çok gereksiz bir şey. Bunlar Program'ı zayıflatır. Daha aşağıda da ölen gençlerimizin isimleri sayılmış. O da gereksiz. Her geçen gün işçi, köylü, genç, aydın yeni arkadaşlar eksilecek aramızdan. Program, durmadan bunların gerisinde kalacak. Bunları tek tek Program'a koymaya imkan ve ihtimal yok! Bunun faydası da yok! Aksine zararları olabilir. Neden filan isim var da, şu isim yok gibi, kısır, verimsiz, tatsız tartışmalara yol açabilir. Ayrıca, daha ayrıntılı bir açıklamanın imkansız olduğu bir programda, her saftan, komünist, revizyonist, anarşist bütün saflardan isimlerin yan yana yer alması sadece kitlelerin bilincini bulandırmaya, onların hepsini bir ve aynı hareketin unsurları olarak görmelerine yol açar. Eğer her saftan kişiyi peş peşe sıralamakla, bunlara sempati duyan herkesin desteğinin kazanılacağı hesaplanıyorsa, bu basit bir politika oyunudur ve insanın ayağına dolaşır. Emperyalizme ve gericiliğe karşı döğüşürken ölen herkes, saygıya değerdir. Ama bu, bunların içindeki revizyonist ve anarşist unsurlarla komünistler arasına bir çizgi

çekmememize asla yol açmamalıdır. Yoksa, daha da saygıya değer olan komünizme, halkın kurtuluşu davasına saygısızlık edilmiş olur. Ferdinand Lassalle'in Alman gericileri tarafından öldürülmesi, Marks'ın ve Engels'in onu eleştirmesine engel olmadı. Hem de Lassalle, o yıllarda Alman işçilerinin elinde bayrak olduğu halde. Değil Lassalle'in programda isminin geçmesi, onu yücelten bir marşın parti marşı olmasına bile karşı çıkıyorlar. Engels, Bebel'e yazdığı bir mektupta: "Lassalciler hiçbir fedakarlıkta bulunmadılar, muhafaza edebildikleri her şeyi muhafaza ettiler. Zaferlerini tamamlamak için de, siz parti marşı olarak, Audorf'un Lassalle'i yücelttiği o kafiyeli ahlak dersi veren boş cümlelerini kabul ettiniz" diyor.

Kaldı ki, ölümlere övgünün de, sevginin de, saygının da, eleştirinin de yeri parti programı değildir. Bunun için özel broşürler çıkarılabilir, bildiriler dağıtılabilir, parti organlarında yazılar yazılabilir. Programı bir merasim meydanına çevirmenin bir gereği yoktur!

"10. ...Feodal ağalarla ittifak kuran büyük burjuvazi, Kürt halkına karşı da milli baskı ve eritme politikası uyguladı."

"25. Yurdumuzda yaşayan altı milyon nüfuslu Kürt halkı, burjuva ve toprak ağası iktidarların ağır milli baskı ve eritme politikasına karşı mücadele bayrağını kaldırdı. Amerikancı iktidarların Kürt halkını yıldırım için giriştiği en ağır zulüm ve işkencelere göğüs gerdi. Kürt halkının demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için giriştiği mücadele hızla güçlenmektedir, Türkiye'nin bütün işçi ve köylüleri bu mücadeleyi destekliyor. Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezme amacını güden emperyalizmin ırkçılık politikası iflas etmekte ve halkları devrim yolunda birleştiren bağlar sağlamlaşmaktadır."

"52. Hareketimiz, Kürt halkının kendi kaderini tayin ve isterse ayırı bir devlet kurma hakkını tanıdığını açıklar.

"Hareketimiz... Kürt halkının kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaati yönünde tayin edilmesi için çalışır.

“Hareketimiz, Kürt ve Türk halklarının devrimci birliği ve kardeşliğine düşmanlık güden her milliyetten gerici hakim sınıflarla ve onların bölücü politikalarıyla mücadele eder.”

1) “Milli baskı ve eritme politikası”! İlk önce “milli baskının” tümünden, sonra da milli baskının bir parçası olan “eritme” politikasından söz etmek ve bu ikisini bir ve ile birleştirmek gramere ve mantığa aykırıdır.

2) Milli baskı, sadece Kürt halkına karşı değil, burjuvazisi de dahil Kürt milletine karşı uygulanmaktadır. Ayrıca milli baskı, sadece Kürt milletine değil, bütün azınlık milliyetlere uygulanmaktadır. Program Taslağı, milli baskının sadece Kürt halkına uygulandığını ileri sürmekle, birinci olarak diğer azınlık milliyetlerin demokratik mücadelesine gözlerini kapamıştır. İkinci olarak da, şu iki yanlıştan birine düşmektedir: Ya bu Kürt halkı ifadesinin kapsamına Kürt burjuvazisi ve küçük toprak ağaları da dahil sayılmaktadır; o takdirde, baskılara karşı gelişen Kürt milli hareketinin burjuva-feodal karakteri gözlerden saklanarak, milli hareketle işçi ve köylülerin sınıf hareketi bir ve aynı görülerek, Kürt milliyetçilerinin çizgisine düşölmektedir. Ya da, Kürt halkı ifadesinin kapsamına, Kürt burjuvazisi ve küçük toprak ağaları dahil edilmemektedir; bu takdirde de Kürt burjuvalarının ve küçük toprak ağalarının milli baskılara karşı giriştiği mücadelenin ilerici karakteri toptan reddedilmekte, Türk milliyetçiliği çizgisine düşölmektedir.

3) Milli baskının amacı, “Kürt halkını yıldırma” olarak gösterilmektedir ki, bu, doğru değildir; bu, sınıfsal baskının amacıdır. “Halkı yıldırma politikası”, bütün gerici iktidarların, milliyetine bakmaksızın bütün emekçilere karşı uyguladığı politikadır; Türk halkına da uygulanan politikadır. Onun dışında, sadece Kürt halkı değil, bütün Kürt milliyeti (bir avuç büyük feodal bey hariç), sadece “yıldırma” için değil, aynı zamanda daha esaslı bir amacı gerçekleştirmek için de, “zulüm ve işkencelere” uğratılır. Bu amaç nedir? Bu amaç en genel ifadesiyle, ülkenin bütün pazarlarının, maddi zenginliklerinin vb... rakipsiz hakimi olmaktır. Milli imtiyazlar sağlamak, devlet imtiyazını elinde tutmaktır. Bu amaçla, azınlık milliyetlerin dilleri yasaklanır, demokratik hakları gasbedilir, kitle katliamlarına girişilir vs. vs... Hakim ulusun burjuvazisi,

“toprak bütünlüğünü” korumak, “dil birliğini sağlamak” için, elinden geleni yapar.

Azınlık milliyetlerin emekçilerine yapılan baskı böylelikle, katmerli bir nitelik kazanır. Birincisi, emekçilerin kanını daha çok emmek için yapılan sınıfsal baskı; ikincisi, milli amaçlarla azınlık milliyetin bütün sınıflarına yapılan milli baskı.

Program, milli baskıyla sınıfsal baskıyı bir ve aynı şey olarak göstermekle, ya burjuvaziye ve küçük toprak ağalarına karşı, Kürt işçilerinin ve diğer emekçilerinin mücadelelerini örtbas etmektedir; ya da, Kürt burjuvalarının ve küçük toprak ağalarının milli baskıya karşı mücadelesinin ilerici niteliğini inkar etmektedir. Birinci sonuç, Kürt milliyetçilerinin, ikinci sonuç, Türk milliyetçilerinin işine yarar, ama her ikisi de Kürt ve Türk proletaryası ve emekçilerinin işine yaramaz.

4) Program Taslağı’nda, emperyalizmin, “Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezmek” amacıyla “ırkçılık politikası” güttüğü söyleniyor. Emperyalizmin “Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezmek” istediği doğrudur; ama bu amaçla ırkçılık politikası güttüğü yanlıştır. Irkçılık politikası, burjuvazinin siyasi bakımdan en geri kesimlerinin ve feodalizmin politikasıdır. Türk ırkçılığı, Türk burjuvazisinin siyasi bakımdan en geri kesimlerinin ve Türk toprak ağaları sınıfının politikasıdır. Kürt milletinin saflarında da ırkçılık politikası mevcuttur. Ve bu politika da, Kürt burjuvazisinin siyasi bakımdan en geri kesimlerinin ve bir kısım Kürt feodal beylerinin politikasıdır. Irkçılık politikasının kaynağı, sosyal temeli içerdedir. Emperyalizm, menfaatlerine el verdiği yerde bu sınıfların ırkçılık politikasını destekler, menfaatlerinin el vermediği yerde karşısına çıkar. Türkiye’de ABD emperyalizmi, menfaatine el verdiği için, Türk ırkçılığını kışkırtmakta ve desteklemektedir.

Emperyalizmin bizzat güttüğü ırkçılık politikası bambaşka bir şeydir. Emperyalist devletlerin, küçük milletleri ve devletleri ezmeleri, işçilerine burunlarını sokmaları, müdahalelerde bulunmaları, mesela faşist Hitler köpeğinin, Alman ırkının dünyaya hükmetmek için yaratıldığı zırvaları, ABD emperyalizminin ve Sovyet sosyal emperyalizminin, küçük devletlerin ve milletlerin

içişlerine karışmaları, bütün bunlar da emperyalizmin ırkçılık politikasının tezahürleridir.

Program Taslağı'nın yanlış formülasyonu, yerli ırkçuların işine yarar. Çünkü, onların ırkçılık politikasına karşı yürütülecek mücadeleyi gözardı etmektedir.

5) Program Taslağı, "Kürt halkı", "ağır milli baskı ve eritme politikasına karşı mücadele bayrağını kaldırmıştır" diyor. Yine Program Taslağı, "Kürt halkının giriştiğı mücadele demokratik haklar, milliyetlerin eşitliğı ve kendi kaderini tayin içindir" diyor.

Kürt hareketi, her şeyden önce, bir milli harekettir; bir halk hareketi değil. Onun için, milli baskılara karşı, "demokratik hakların", "milliyetlerin eşitliğı", "kendi kaderini tayin" için girişilen milli hareketle, Kürt proletaryasının ve emekçilerinin, yani Kürt halkının sınıf hareketini ayırdetmek gerekir.

İkincisi, hiçbir milli harekette, o milletin burjuvazisinin ve milli harekete katılan toprak ağalarının talebi, MİLLİ BASKI'nın kaldırılması, DEMOKRATİK HAKLAR VE MİLLİYETLERİN EŞİTLİĞİ talepleriyle sınırlı kalmaz. Burjuvazi ve milli harekete katılan toprak ağaları, bu taleplerin daha da ötesine giderler. Onlar, kendi lehine eşitsizlik ve imtiyaz isterler. Başka milletlerin demokratik haklarını kendi lehine gasp etmek ister. Kendi pazarlarına ve maddi zenginliklerine, kendisi kayıtsız şartsız hakim olmak ister. Kendisinden daha zayıf ve güçsüz olanlara, milli baskı uygulamak ister. Kendi milliyetine mensup proleterleri ve emekçileri, diğer milliyetlere mensup emekçilerden ulusal çitlerle ayırmak ister. Proletaryanın ve demokratizmin uluslararası kültürünün yerine, kendi milli kültürünü geçirmek ister, kendi milliyetçiliğini güçlendirmek ister, kendi ulusal gelişmesi ve ulusal kültürü için mücadele eder. Kendiliğinden olan, zora ve eşitsizliğe dayanmayan "özümleme"ye, milletlerin kaynaşması yönündeki tarihi eğilime karşı çıkar vs. vs... Kürt milli hareketi içinde, bir kısım Kürt burjuvazisinin ve onunla ittifak halinde olan bir kısım küçük toprak ağalarının, yukardakilerine benzer gerici taleplerini ve emellerini görmemek mümkün değildir. Program Taslağı, Kürt halkının sınıf hareketiyle milli hareketi karıştırdıktan başka, Kürt milli hareketi içinde, bir kısım Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının

kendi öz milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelik eylemlerini de gözardı etmektedir.

Komünist hareket, bir devlet içindeki her milliyetten emekçi halkın sınıf hareketini kayıtsız şartsız destekler ve buna önderlik eder. Yine komünist hareket, bir devlet içindeki ezilen milliyetlerin ulusal boyunduruğa, ulusal eşitsizliğe ve imtiyazlara, devlet kurma imtiyazına karşı giriştiği mücadeleyi kayıtsız şartsız destekler. Ama, komünist hareket, ezilen milliyetlerin burjuvazisinin ve toprak ağalarının kendi üstünlükleri için mücadelesini desteklemez; milli baskılara karşı mücadeleyi, şeyhlerin, toprak ağalarının, mollaların vb... durumunun güçlenmesiyle bağdaştırma çabasında olanlara karşı mücadele eder. Program Taslağı, komünist hareketin bu görevini de, milli hareketi yanlış değerlendirmesi, halk hareketiyle aynı şey olarak görmesi sebebiyle gözardı etmektedir.

Üçüncüsü, “kendi kaderini tayin için” mücadele, ayrı bir devlet kurmak için mücadele demektir. Taslak Kürt halkının “kendi kaderini tayin için” yani ayrı bir devlet kurmak için mücadele ettiğini söylüyor. Bu iki bakımdan yanlıştır: Önce, ayrı bir devlet kurmak için mücadele, bugünkü şartlarda, halk hareketi değil, milli hareket olur. İkincisi de, henüz Kürt milli hareketi ayrı bir devlet kurmak için mücadele etmemektedir. Milli hareket içinde bazı kesimler, bu yönde niyetler taşıyabilir. Bu ayrı bir şeydir, milli hareketin ayrı bir devlet kurmak amacıyla yürütülmesi ayrı bir şeydir. Kuzey İrlanda’da bugün, bizzat ayrı bir devlet kurma amacıyla yürütülen bir milli hareket vardır. Ama, Türkiye’de böyle bir şey henüz ortaya çıkmış değildir. Türkiye’de, Kürt milli hareketi “kendi kaderini tayin hakkı” için, yani ayrı bir devlet kurma hakkı için mücadele ediyor. Ve biz bunu kayıtsız şartsız destekliyoruz, her dönemde de destekleyeceğiz.

6) Program Taslağı, “Kürt halkının mücadelesini”, yani “milli baskı ve eritme politikasına karşı” mücadeleyi, “demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için” mücadeleyi, “Türkiye’nin bütün işçi ve köylüleri destekliyor” diyor.

Tekrarlayalım:

Komünist hareket, a) Kürt emekçi halkının sınıf hareketini kayıtsız şartsız destekler ve ona önderlik eder. b) Komünist hareket

Kürt milli hareketinde ilerici olan her şeyi, milli baskıya, imtiyazlara, eşitsizliğe karşı yönelen her şeyi destekler ve bu mücadeleye de önderlik etmek ister. c) Komünist hareket, milli hareket içinde, Kürt milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelen eylemleri, istekleri vs... desteklemez ve buna karşı mücadele eder.

Program Taslağı'nın yukarıdaki ifadesi iki bakımdan yanlıştır: Birincisi, "Türkiye'nin bütün işçi ve köylüleri" bir yana, Türkiye'nin sınıf bilinçli proletaryası dahi, "kendi kaderini tayin için", yani ayrı bir devlet kurmak için mücadeleyi her şart altında desteklemez. Komünist hareket, bu meseleyi her somut durumda, "sosyal gelişmenin ve sosyalizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar" ve ona göre destekler veya desteklemez.

İkincisi, "Türkiye'nin bütün işçi ve köylüleri"nin, bugün Kürt milletinin en haklı ve ilerici isteklerini dahi desteklediğini iddia edemeyiz. Bu, arzu edilen bir şeydir ama gerçek değildir. Böyle bir iddia, Türk işçi ve köylüleri üzerindeki Türk milliyetçiliğinin derin izlerini görmezlikten gelmek olur; böyle bir iddia, Türk emekçileri üzerindeki hakim ulus milliyetçiliğinin izlerine karşı mücadele görevini unutmak olur.

7) Program Taslağı, "hareketimiz... Kürt halkının kendi kaderini tayin ve isterse ayrı bir devlet kurma hakkını tanıdığını açıklar" diyor.

Birinci yanlış şudur: Yine Kürt milletinin yerine Kürt halkı denmiştir. Milletın kendi kaderini tayin hakkıyla, halkın kendi kaderini tayin hakkı tamamen farklı şeylerdir. Milletın kendi kaderini tayin hakkı, ayrı bir devlet kurma hakkı anlamına gelir. Oysa, halkın kendi kaderini tayin hakkı, o halkın devrim yapma hakkı demektir. "Halkın kendi kaderini tayin hakkı" formülasyonu, Lenin yoldaşa karşı Buharin tarafından savunulmuştur (Bak: Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 277-278). "Halkın kendi kaderini tayin hakkını" savunmak, gerçekte, hakim milletın devlet kurma imtiyazını savunmak demektir. Ve hakim ulus milliyetçiliğidir.

İkincisi, "Kürt halkının kendi kaderini tayin..." denmiştir. Cümle, bu haliyle içinden çıkılmayacak derecede çapraşık ve

mantıksız bir hal almıştır. “Kürt halkının kendi kaderini tayin...” demek, Kürt halkının devrimi demektir. Milli meseleyle ilgili bir program maddesinde, böyle bir şeyden bahsetmek saçmalık olur. “...Kürt halkının kendi kaderini tayin (hakkını) ve isterse...” denseydi, cümle gramer ve mantık bakımından biraz daha düzgün olurdu.

Üçüncüsü, “kendi kaderini tayin hakkı”, zaten “ayrı bir devlet kurma hakkıdır”, başka bir şey değildir. Taslak, “kendi kaderini tayin hakkı”nı, başka bir şeymiş gibi gösteriyor. Cümle eğer şöyle olsaydı doğru olurdu: “Kendi kaderini tayin hakkını, yani ayrı bir devlet kurma hakkını...” Bu takdirde de yine “halk” yerine “millet” demek gerekirdi.

Program maddesi, yukarıdaki haliyle şunu diyor: “Hareketimiz, Kürt halkının [devrim] ve isterse ayrı bir devlet kurma hakkını tanıdığını açıklar” ve bu haliyle Program, milli meseleye çözüm getirmek bir yana sadece saçmalamış oluyor.

8) Program Taslağı, “hareketimiz... Kürt halkının kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaati yönünde tayin edilmesi için çalışır” diyor.

Bu da, hiçbir şey dememiş olmaktır. “Kürt halkının” değil de, “Kürt milletinin” denseydi, cümle yine saçma olurdu. Çünkü, bir milletin “kaderinin tayin edilmesi” ifadesi, “tayin etme” işinin dışarıdan yapılması anlamına gelir. Yani Kürt milletine, dışarıdan müdahaleyle “ayrı bir devlet kurdurulması” anlamına gelir ki, bu, birinci olarak “Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkının” açıkça yok edilmesidir. İkinci olarak da, Program, Kürt milletinin ille de ayrı bir devlet kurmasını şart koşmuş olur ki, bu da tamamen saçma bir şeydir. Kürt milleti, kendi kaderini tayin hakkını kullanır veya kullanmaz, bu o milletin bileceği bir şeydir. Dışarıdan tespit edilemez.

Ayrıca, Kürt milletinin, ayrı bir devlet kurmak istemesi halinde, komünistler bunun, işçilerin ve köylülerin menfaati yönünde olmasını elbette isterler. Ama, Kürt işçi ve köylülerinin menfaatine aykırı bile olsa, Kürt milleti ayrı bir devlet kurmak istiyorsa,

komünistler onun karşısına asla güçlük çıkarmazlar, zor kullanmayı kesinlikle reddederler ve Kürt milletinin ayrılma isteğine razı olurlar.

Yukarıdaki madde, bir yığın anlamsızlıklarla dolu. Ve sonuç olarak, Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını da ortadan kaldırıyor.

9) Program Taslağı, “hareketimiz... her milliyetten gerici hakim sınıflarla ve onların bölücü politikalarıyla mücadele eder” (abç) diyor.

“Bölücü politika” tabiri, son derece sakat ve zararlıdır. Bu tabiri, hakim sınıflar, kendi şoven politikalarına karşı çıkan herkese yapııştırıyorlar ve “bölücülüğü”, “toprak bütünlüğünü bölmek”, “ayrı bir devlet kurmak” anlamında kullanıyorlar. Komünistler, her milliyetten işçilerin ve diğer emekçilerin “birliğini” savunurlar. Toprakların birliğini veya devletin birliğini, her milliyetten emekçilerin birliğine hizmet ediyorsa savunurlar, etmiyorsa toprakların ve devletin bölünmesini, ayrılmasını savunurlar. “Toprakların birliği” veya “devletin birliği” sloganı, hakim ulusun burjuvalarının ve toprak ağalarının sloganıdır. Komünistler, her milliyetten “işçi sınıfının ve emekçi halkın birliği” şiarıyla, “toprakların ve devletin birliği” şiarını birbirinden kesin ve kalın çizgilerle ayırdetmek zorundadırlar. Yoksa, hakim ulusun milliyetçileriyle bir anda aynı paralele düşüverirler. Bu durum da, çeşitli milliyetlere mensup işçilerin ve emekçilerin birliğini kökünden baltalar. Program Taslağı, “bölücü politika” ifadesini terketmeli, hangi çeşit birlikten yana olduğunu açıkça belirtmelidir.

10) Taslakta yer alan, milli meseleyle ilgili yanlış olmayan, ama bir programda yer almasına da gerek olmayan pasajlar üzerinde durmuyoruz.

Özetlersek:

a) Program Taslağı diğer azınlık milliyetler üzerindeki milli baskıyı gözardı ediyor. b) Program Taslağı, Kürt hareketini bir milli hareket olarak değil, bir halk hareketi olarak görüyor ve Kürt milliyetçiliğine taviz veriyor. c) Program Taslağı, milli baskının sebeplerini yanlış tahlil ediyor. d) Program Taslağı, Türk işçi ve köylüleri üzerindeki Türk milliyetçiliğinin derin izlerini

görmezlikten geliyor. e) Program Taslağı, “ulusların kendi kaderini tayin hakkını”, Buharin’in yaptığı gibi, “halkın kendi kaderini tayin hakkı” şekline sokuyor; “kendi kaderini tayin hakkını”, “ayrı bir devlet kurma hakkı”ndan başka bir şey olarak görüyor; milli meseleyle ilgili kavramları altüst ediyor; ve sonuç olarak Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını ortadan kaldırıyor.

Sonuç: Kürt milliyetçiliğine taviz veren bir Türk milliyetçiliği! Program Taslağı’nın özü budur.

“26. 1960-1970 arasında çeşitli oportünist akımlar, halkımızın mücadelesini tarihteki köklerinden ve Marksizm-Leninizmden koparmakta etken oldular.

“TİP’in oportünist yöneticileri, parlamento yoluna saplandılar, reformculuğu savundular. Burjuva yasalarına sığınarak emperyalizme boyun eğdiler ve partiyi eylemsiz bir burjuva aydın kulübüne çevirdiler.”

“Tarihteki kökler”in ne olduğunu ve M. Belli, H. Kıvılcımlı ve Y. Demir revizyonistlerinin o “kökler”den ne derece “koptuklarını” gördük. Bu çürümüş kökleri söküp atmak yerine, ona Mao Zedung Düşüncesi’ni aşılamaaya kalkışırsanız, sonuç, sıksa gövdesi ve buruk meyvesiyle acayip bir ağaç olur. Şimdi böylesi ağaçlara, uluslararası Marksist-Leninist literatürde “modern revizyonizm” deniliyor.

Yukarıdaki ifadeden çıkan bir diğer anlam da, TİP’in “eylemsiz bir aydın kulübü” olarak doğmadığıdır. “Oportünist yöneticiler”in TİP’i sonradan bu hale çevirdiğidir. Hâlâ eski safsatalar devam ettiriliyor.

“29. Son çeyrek asır içinde, emperyalizmin ve gericiliğin halkımız üzerindeki insafsız sömürü ve zulmü, geniş emekçi yığınlar için hayata dayanılmaz hale getirmiştir.”

Niçin, “son çeyrek asır içinde”? “Emperyalizmin ve gericiliğin halkımız üzerindeki insafsız sömürü ve zulmü” 1946’dan mı başlıyor? Daha önceki dönemler “halkımız” için güllük gülistanlık mıydı? Diyelim, Program Taslağı’nı kaleme alan arkadaş, M. Kemal dönemine özel bir sempati besliyor. Ve o dönemde “sömürü ve zulmün” daha “insafli” olduğunu düşünüyor. Peki, Alman faşizminin

pençesindeki İkinci Dünya Savaşı yıllarını da mı öyle görüyor? 1946'dan sonraki dönemin özelliği, Türkiye'de komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının tek parti istibdadına dayanan askeri faşist diktatörlüğünden “çok” partili (ama, hemen bütün serbest partiler komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının olduğu için o da bir anlamda tektir) diktatörlüğe geçilmiş olmasıdır. Ve bir de Alman emperyalizminin hakimiyetinin yerini, adım adım Amerikan emperyalizminin hakimiyetinin almasıdır. “Sömürüyü ve zulmü” daha “insafsız” kılan etken nedir acaba? M. Belli, kendi ifadesi ile, “Filipin tipi demokrasiyi”, bütün kötülüklerin anası olarak görüyor. Ona göre, mesele gayet basittir: “Filipin tipi demokrasi”ye geçilmemeliydi; CHP'nin Kemalist iktidarı devam etmeliydi. O, halk üzerindeki gerici diktatörlüklerden birini diğerine tercih ediyor. Program Taslağı da aynı tercihi daha “ince” ve daha “ustalık” bir tarzda yapmış olmuyor mu? Hem sonra, Programda “son çeyrek asır içinde” gibi, belirsiz bir ifadenin yer alması da çok anlamsızdır. Program uzun yıllar korunacağına göre, seneler geçtikçe bu “çeyrek asır”ın başlangıç tarihi de durmadan yakınlara kayacaktır. Bugün “insafsız sömürü zulüm” dönemine dahil olan yılları, ilerde insafsız saymak gerekecektir.

“30. ... Faşist diktatörlüğün kurulmasıyla, 1961 Anayasasının sınırlı demokratik hakları da zorbalıkla yok edilmiştir. Devlet idaresi yozlaşmış, rüşvet ve yiyicilik almış yürümüştür.”

Birincisi, “1961 Anayasasının demokratik hakları”, faşist diktatörlükle birlikte değil, ondan çok daha önce fiilen ve doğal olarak “zorbalıkla” ortadan kaldırılmıştı. Faşist diktatörlük bizzat o Anayasayı da ortadan kaldırarak bu gelişmeyi tamamladı. Böylece “demokratik haklar” dediğimiz şeyin, elde tutulmasının bile, gerici şiddete karşı, bir devrimci şiddetle mümkün olacağı, zorun, mukabil bir zorla aldedileceği daha iyi anlaşıldı.

İkincisi, “devlet idaresinin yozlaşması”, “rüşvetin ve yiyiciliğin alıp yürümesi” de yeni değildir. Halkımız, on yıllardan beri rüşvetten ve yiyicilikten yaka silmektedir. Rüşvet ve yiyicilik, burjuva-feodal devletin karakteridir. Böyle bir devletin mevcut olduğu her yerde rüşvet ve yiyicilik de mevcuttur; yiyicilik ve rüşvetten azâde bir burjuva-feodal devlet bile, düşünülemez. Hatta en

demokratik burjuva devlet, rüşvet ve yiyiciliği ortadan kaldıramaz; sadece daha aza indirir. Program Taslağı “yozlaşma”yı, “rüşvet ve yiyiciliği” sıkıyönetimin gelişmesine bağlamakla, ondan önceki dönemde “rüşvet ve yiyiciliğin” olmadığını, “faşist diktatörlüğün” yani sıkıyönetimin ortadan kalkmasıyla da, rüşvetin ve yiyiciliğin ortadan kalkacağını dolaylı olarak kabul etmiş oluyor.

“35. ... Emperyalizmin köpekleri, ırkçılık ve militarizmi körüklemekte, Kürt halkı üzerinde baskıyı haklı göstermeye ve dünya halklarına düşmanlık kışkırtmaya çalışmaktadırlar.”

“..Kürt halkı üzerinde...” ifadesi, “..Kürt milleti ve diğer azınlık milliyetler üzerindeki...” şeklinde değiştirilse daha doğru olur.

“36. Yarı-sömürge, yarı-feodal toplumumuzda başlıca çelişmeler şunlardır: 1) Emperyalizmle ülkemiz arasındaki çelişme; 2) Geniş halk yığınlarıyla feodalizm arasındaki çelişme; 3) Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme; 4) Hakim sınıflar içindeki çelişme.

“37. Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması ve halkımızın sömürü ve zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir.”

“Emperyalizmle ülkemiz arasındaki çelişme...” formülasyonu anlamsızdır. “Ülkemiz” değil, “halkımız” denmeliydi veya “her milliyetten Türkiye halkı” denmeliydi. O zaman cümlenin bir anlamı olurdu.

“Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması (abç)... sosyalizmle gerçekleşecektir”. Bilindiği gibi, farklı çelişmelerin farklı çözüm yolları vardır. Emperyalizmle “ülkemiz” değil ama, halkımız arasındaki çelişme, devrimci milli savaşıla (milli devrimle) çözülür. Geniş halk yığınlarıyla feodalizm arasındaki çelişme, devrimci iç savaşıla (demokratik devrimle) çözülür. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde emperyalizme karşı mücadeleyle feodalizme karşı mücadele, yani milli devrimle demokratik devrim birbirinden ayrılmaz; bunlar birbirine sıkı sıkıya ve kopmaz bağlarla bağlıdır. Fakat şartlara göre, bu iki çelişmeden bazen biri, bazen de öteki ön plana geçebilir. Emperyalizmin dolaylı yönetimi altında bulunan yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme baş çelişme olduğu halde, emperyalizmin askeri

işgaline uğrayan bu gibi ülkelerde milli çelişme ön plana geçer ve baş çelişme haline gelir; ama her iki halde de bu iki çelişmenin çözümü birbirinden ayrılmaz. Demek oluyor ki, ilk iki çelişmenin çözümü birbirinden ayrılmaz. Demek oluyor ki, ilk iki çelişmenin “çözülmesi” “sosyalizmle” değil, daha önce demokratik halk devrimi ile “gerçekleşecektir”. Sözkonusu olan ülke Türkiye, sözkonusu “hakim sınıflar” Türkiye’nin hakim sınıfları olduğuna göre, Türkiye’de bunların “hakim” durumuna son verildiği andan itibaren, “hakim sınıflar arasındaki çelişme”den de artık söz edilemez. Bugün hakim sınıflar kimlerdir? Komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları. Bunlar demokratik halk devrimiyle “hakim” mevkilerinden alaşağı edildiği zaman, hakim sınıflar kimler olacaktır? Esas itibarıyla işçi sınıfı, köylüler, şehir küçük-burjuvazisi, milli burjuvazinin devrimci kanadı. Bu ittifak içindeki hakim sınıf ise, proletarya olacaktır. Açıktır ki, demokratik halk iktidarının hakim sınıfları arasındaki çelişme, artık eski anlamdaki hakim sınıflar içindeki çelişmeden tamamen farklıdır. Ve devrimci halkın kendi içindeki, “halk içindeki”, antagonist olmayan ve barışçı metodlarla çözümlenebilen çelişmedir.

“Sosyalizmle çözülecek” çelişme, bu dört çelişmeden sadece “proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmedir”. Başka bir ifadeyle emekle sermaye arasındaki çelişmedir. Bir noktayı daha belirtelim: Taslakta, çelişmenin çözülmesinden değil, “ortadan kalkması”ndan söz ediliyor. Ne komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları, ne de mili burjuvazi, ne demokratik halk devrimiyle ne de sosyalist devrimle tamamen ortadan kaldırılabilir. Bunlar, proletarya diktatörlüğü gerçekleştikten ve hatta üretim araçlarının tamamının kolektif mülkiyete dönüşümü tamamlandıktan sonra da, ideolojik ve kültürel alandaki varlıklarını devam ettirirler. Proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin sebebi budur. Bunların kaynağını Lenin yoldaş “‘Sol’ Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı” adlı eserinde göstermiştir. Bütün dünyada emperyalizmin ve gericiliğin kökü kazanmadıkça, proletaryanın zafer kazandığı bir ülkede de, devrilen gerici sınıflar mevcudiyetlerini koruyacaklar, devam ettirecekler, pusuda bekleyecekler ve devrimi karşı-devrime dönüştürmek için fırsat kollayacaklardır. Bunlarla proletarya arasındaki çelişmenin “ortadan kalkması”, ancak komünizmle

mümkün olacaktır. Çelişmenin çözülmesiyle kastedilen şey, bugün ilk üç çelişmede, çelişmenin tali yönünün esas yön, esas yönün de, tali yön haline gelmesidir. Çelişmelerin “ortadan kalkması” ise, artık bunların mevcut olmaması, tamamen yok olması; ne tali yönün, ne de hakim yönün bulunması anlamına gelir. Demokratik halk devrimi, bugün çelişmenin esas yönünü teşkil eden emperyalizmi, komprador burjuvaziyi, toprak ağalarını tali yön; çelişmenin tali yönünü teşkil eden proletaryayı ve diğer halk sınıflarını ise esas yön haline getirecektir, ama bu çelişmeyi “ortadan kaldırma”yacaktır. Sosyalizm, bugün çelişmenin tali yönü olan proletaryayı esas yön, milli burjuvazi dahil bütün burjuvaziyi tali yön haline getirecektir, ama bu çelişmeyi tamamen “ortadan kaldırma”yacaktır. Proletarya iktidarı altında ve sosyalizm kuruculuğu döneminde ve hatta üretim araçlarının sosyalist mülkiyete dönüşümü tamamlandıktan sonra da, o ülkenin proletaryası ile emperyalizm, bütün burjuvazi ve toprak ağaları arasında çelişme mevcut olacaktır (özellikle ideolojik alanda). Ama o ülke açısından proletarya bu çelişmenin esas yönünü, diğerleri ise tali yönünü teşkil edeceklerdir. Hatta çelişmenin tali yönünü teşkil edecek olan gericiler arasında da çelişme mevcut olacak ve devam edecektir. “Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması” (abç), “sosyalizmle” değil komünizmle “gerçekleşecektir”! Taslaktaki cümleye neresinden baksak yanlıştır, Marksizm-Leninizme aykırıdır.

“37. ...halkımızın, sömürü ve zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir.”

Halkımızın “sömürüden” kurtulmasının sosyalizmle gerçekleşeceği doğrudur. Demokratik halk iktidarı döneminde, milli burjuvazi ve onun mülkiyeti mevcut olacağına göre sömürü de, aşırı ölçülere varmamakla beraber mevcut olacaktır. Hatta küçük üretimin mevcudiyeti bile, belli ölçülerde sömürünün mevcudiyeti demektir. Bu nedenle, proletarya iktidarı altında da, üretim araçlarının kolektif mülkiyete dönüştürülmesi tamamlanamadığı müddetçe, sömürü kısmen devam edecektir. Her alanda üretim araçlarının kolektif mülkiyeti gerçekleştirildikten sonra, artık sömürüden söz edilemez. Artık, sosyalizmin evrensel parolası, “herkesten gücüne göre herkese emeğine göre!” parolası bir gerçek haline gelmiştir. Sömürünün kaynağı olan, üretim araçlarının bir grup insanın elinde olması sona

ermiş, bunlar, toplumun ortak mülkü haline getirilmiştir. Sömürünün kaynağı kurutulmuştur.

Fakat cümlelerin ikinci kısmı, “halkımızın zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir”!!! ifadesi tamamen sakattir. Bu, demokratik halk diktatörlüğü sisteminde zulmün mevcut olacağını kabul etmektir. Zulüm nedir? Zulüm, gericiilerin yani bugünkü hakim sınıfların halk sınıflarına uyguladığı baskı ve zorbalıktır. Gericiler şiddettir. Gericiler sınıflar bu şiddete ve zorbalığa, sömürülerini devam ettirmek için, hakim mevkilerini muhafaza etmek ve ebedileştirmek için başvuruyorlar. Bu bakımdan, onların halk sınıflarına karşı gösterdiği şiddet, aynı zamanda haksızdır. Bu haksız ve gerici şiddet, neyle uygulanıyor? Hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş daimi orduyla, polis teşkilatıyla, hapisanelerle vs. Bilindiği gibi hakim sınıflar, halka karşı, öteden beri, daima iki silah kullanagelmişlerdir: “Cellat ve papaz”. Zulmün aracı, işte bu “cellat”tır. Proletarya önderliğinde muzaffer bir halk devrimi “cellat”ı da “papaz”ı da o ülkenin bağrından kaldırıp atacağına göre, zulüm nerede kalacaktır? Evet, demokratik halk devriminden sonra da (ve hatta sosyalist devrimden sonra da) “şiddet” ortadan kalkmayacaktır. Ama, bu “şiddet”in niteliği tamamen değişiktir artık. Bu şiddet, proletaryanın ve halk sınıflarının, eski düzeni geri getirmek isteyen gerici sınıflara karşı kullandığı devrimci şiddettir. Bu şiddet, tarihi açıdan meşru ve haklıdır. Bu “zulüm” müdür? Gericilere sorarsanız öyledir. Ama bize sorarsanız, bu en doğal, en kaçınılmaz bir şeydir, haklı ve ilerici bir şeydir ve asla zulüm değildir! Tersine, zulmü geri getirmek isteyenlere karşı halkın verdiği bir cezadır. Program Taslağı, demokratik halk diktatörlüğü sisteminde zulmün mevcut olacağını dolaylı olarak kabul etmekle, gericiilerin paraleline düşmüyor mu?

“59. Hareketimizin nihai hedefi, insan üzerindeki her türlü sömürü ve zulmü ortadan kaldırmak, halkımızı sınıfların kalmadığı bir dünyada en büyük ve en mutlu geleceğe, komünizme ulaştırmaktır.”

Aynı ifade, Tüzük Taslağı’nın temel ilkeler bölümünde de geçiyor:

“Partimizin nihai hedefi, her türlü sömürü ve zulmü ortadan kaldırarak sınıfsız toplumu yani komünizmi gerçekleştirmektir.”

Yukarıdaki ifadeyle Program (ve Tüzük), 37. maddenin de gerisine düşmüştür. Sömürünün ve zulmün ortadan kaldırılması, bir çırpıda hareketimizin nihai hedefi oluyor. Yani, sömürünün ve zulmün ortadan kaldırılması, komünizme erteleniyor. Yani, hem demokratik halk diktatörlüğü sisteminde, hem de proletarya diktatörlüğü sisteminde “zulüm” mevcut! Üstelik, sosyalizm, “sömürü”yü de koruyor! Ya bu “sosyalizm”, “İsveç sosyalizmi” cinsinden bir şeydir, ya emperyalistler ve gericiler, “sosyalizm en büyük sömürü ve zulüm düzenidir” derken haklıdır. Ya da, bu Taslağı kaleme alan arkadaş, kullandığı kavramların gerçek anlamından habersizdir.

Tekrar edelim: Sosyalist toplumda sınıflar ve proletaryanın diktatörlük aracı olarak devlet mevcut olmakla birlikte, ne sömürü vardır, ne de zulüm. Sömürü, sosyalizmin inşasıyla birlikte ortadan kalkar. İlke: “Herkesten gücüne göre, herkese emeğine göre”dir. Herkesin emeğine göre aldığı bir toplumda sömürüden söz etmek, bu ilkenin kavranmadığını gösterir. Zulüm ise, daha demokratik halk iktidarının (ki bu bir halk cumhuriyetidir) gerçekleşmesiyle birlikte ortadan kalkacaktır. Yani demokratik halk diktatörlüğü sisteminde de, proletarya diktatörlüğü sisteminde de zulüm yoktur. Zulüm, bir avuç sömürücü ve gerici sınıfların, devrimci halkı ezmesidir. Eğer halkın ve proletaryanın gericiler üzerindeki diktatörlüğü de zulüm olarak görülüyorsa, bu son derece yanlıştır. Bu, gericilerin ağzıdır.

Komünizm dünyasının, “sınıfların kalmadığı bir dünya” olacağı doğrudur. Ama bundan ibaret değil. Komünizm dünyasında sınıflarla birlikte, uzlaşmaz sınıf çelişmelerinin ürünü olan, hakim sınıfların diğer sınıflar üzerindeki baskı aracı olan, sosyalizmde proletarya diktatörlüğünün aracı olan devlet de ortadan kalkacaktır. Çünkü, sınıfların tamamen ortadan kalkmasıyla proletaryanın artık devlete ihtiyacı kalmayacaktır. Öte yandan, komünizm aşamasında yani, “bireylerin işbölümüne ve onunla birlikte kafa emeğiyle kol emeği arasındaki çelişkiye kölece boyun eğişleri sona erdiği zaman; emek, sadece bir geçim aracı değil, ama kendisi birinci hayati ihtiyaç haline geldiği zaman; bireylerin çeşitli biçimlerde gelişmeleriyle

üretici güçler de arttığı ve bütün kolektif zenginlik kaynakları gürül gürül fişkırdığı zaman, ancak o zaman... toplum, bayraklarının üstüne şunu yazabilecektir: “Herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyaçlarına göre!” (Marks).

Demek ki, komünizm dünyasının özelliği, sadece sınıfların ortadan kalkması değil, sınıflarla birlikte sınıf tahakkümünün de ortadan kalkması, “herkesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre!” şiarının yerini, “herkesten yeteneğine göre herkese ihtiyaçlarına göre” şiarının almasıdır. Taslak, ele aldığımız maddeleriyle, demokratik halk diktatörlüğü sistemine ve sosyalizme, gericilerin yakıştırdığı nitelikleri aynen onayladıktan başka, komünizmi de onun en önemli özelliklerinden koparmıştır.

“37. ...bütün feodal ve yarı-feodal kalıntıların...”

“Yarı-feodal kalıntı” tabiri anlamsızdır. Zaten “yarı-feodal” ilişkiler, kalıntıdır; feodalizmin kalıntısıdır. “Yarı-feodal kalıntı”, “feodal kalıntı”nın “kalıntısı” oluyor ki, böyle bir ifade abestir. “Bütün feodal ve yarı-feodal ilişkilerin” veya “bütün feodal kalıntıların...” veya “feodalizmin” denilebilirdi.

“37. ...Hareketimiz işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü ittifakına dayanan halkın demokratik diktatörlüğünü kurmak için...”

“...Halkın devrimci iktidarının kurulmasıyla...”

“39. ... Hareketimiz, ...halkın silahlı kuvvetlerini teşkilatlar ve işçi-köylü ittifakı üzerinde halkın devrimci cephesini gerçekleştirmek için mücadele eder.

“Hareketimiz, kurtarılmış bölgelerde halkın iktidarda olduğu bir düzen kurar.”

“Halk” kelimesinin, devrim, iktidar, silahlı kuvvetler... gibi kavramlarla bir yığın kombinezonu yapıyor ama, Program’da, halkın kim olduğunu, hangi sınıfları içine aldığını bir türlü öğrenemiyoruz. Evet, halk sınıfları hangileridir? Proletarya, bu sınıflardan hangilerine tam olarak güvenir, hangileriyle sağlam bir ittifak kurar, hangilerini tarafsızlaştırır, hangilerini yanına çekmeye çalışır, belli değil. Oysa, bütün bunlar devrimin en önemli sorunlarındandır. “Halkın devrimci iktidarı”, “halkın demokratik

diktatörlüğü”, “halkın iktidarda olduğu düzen” hangi sınıfların iktidaridir, belli değil? “Halkın devrimci cephesi”, hangi sınıfları içine alacaktır? Program bu konuda da bir şey söylemiyor. “Hareketimiz, Türkiye halklarını teşkilatlar” ama hangi sınıfları? Bunlardan hangilerine dayanır, hangilerine güvenir, hangilerine güvenmez? Asıl söylenmesi gereken şeyler bunlarken, Program Taslağı, bu soruları tamamen cevapsız bırakıyor. Edebi, ama içi boş cümleleri yan yana sıralamakla yetiniyor. “Bunları biz zaten biliyoruz, yazmaya ne gerek var?” diyemezsiniz! Saflarımıza bunları bilmeyen birçok yeni devrimci katılıyor ve katılacak, onlar bilmiyor! Program, onlara en temel konularda ışık tutmak zorundadır. Ayrıca, Programımızı eline alan binlerce, yüzbinlerce, milyonlarca emekçi bu sorulara cevap arayacaktır. Halk kavramı Türkiye’de, hakim sınıfların en gerici kesimlerinin dahi dilinden düşmeyen bir kavramdır. Biz bu kavramdan vazgeçmeyelim tabi. Ama ona bir muhteva verelim. Gerçek muhtevasını belli edelim. Böylece, gerici demagogların “halk” kavramıyla gerçek halk arasındaki fark ayan beyan ortaya çıksın.

“38. ...Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin özü, geniş köylü yığınlarıyla toprak ağaları ve tefeciler arasındaki çelişmedir. Ancak bu çelişmeyi devrimin esas halkası olarak kavrayarak, geniş işçi-köylü yığınlarını halk ordusu içinde örgütleyebilir, özü toprak devrimi (abç) olan demokratik halk ihtilalini başarabilir ve emperyalizmin hakimiyetini yıkabiliriz.

“Bu sebeple bugün yurdumuzdaki belli başlı dört çelişme içinde, halk yığınlarıyla feodalizm arasındaki çelişme baş çelişmedir.”

Baş çelişmenin tespitinde, mantık tersinden işletilmekte; sebepten sonuca doğru değil, sonuçtan sebebe doğru gidilmektedir. Oysa önce baş çelişme tespit edilir, sonra da tespit edilen baş çelişme esas halka olarak kavranır. Program Taslağı’nın metodu idealist bir metottur. Bu nedenle de asla inandırıcı değildir.

Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme niçin baş çelişmedir? Birden fazla çelişmenin bulunduğu bir süreçte, bunlar arasından bir tanesi diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra eder. Bu çelişme baş çelişmedir. Feodalizmle halk

yığınları arasındaki çelişme, ülkemizde hem burjuvazi-proletarya çelişmesi üzerinde, hem de emperyalizm-Türkiye halkı çelişmesi üzerinde belirleyici ve yönetici bir rol oynar. Feodalizm çözüldüğü ölçüde proletarya-burjuvazi çelişmesi ortaya çıkar ve keskinleşir. Öte yandan, emperyalizmin geniş köylük bölgelerdeki sosyal dayanağı feodal güçlerdir. Bu nedenle, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin çözümü, emperyalizmi de önemli bir dayanağından yoksun bırakır, emperyalizmle Türkiye halkı arasındaki çelişmenin gelişmesinde ve çözümünde tayin edici bir rol oynar. Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olmasının sebepleri kısaca bunlardır.

“40. ...Hareketimiz, faşizme ve gericiliğe karşı bütün demokrat ve yurtsever güçlerle her zaman birleşmeye hazırdır.”

Birleşmek, ittifak kurmak demektir. Bu, “geçici ve kısmi anlaşmalardan” farklı bir şeydir. Biz, birinci olarak, komünist partisi önderliğinde düzenli halk ordusu inşa edilmeden ve böylece, işçi-köylü ittifakı belli ölçülerde gerçekleşmeden, proletarya önderliğinde milli burjuvaziyle bir ittifakı mümkün görmüyoruz. Böyle bir ittifakı elbette her dönemde isteriz ama, bir şeyi istemekle, o şeyin gerçekleşmesi farklı şeylerdir. Bugün ancak geçici ve kısmi anlaşmalar mümkündür. İkincisi, komünistler “her şart altında” ittifaka hazır değildir. “Bağımsızlıklarını korumak”, “kendi kuvvetlerine dayanmak”, “inisiyatifi kaybetmemek” ve program hedeflerine uygun olmak şartıyla, ittifaklar kurarlar.

ÇKP, Guomintang’ın, “Kızıl Orduyu dağıtın, sizinle birleşelim” çağrısına uydu mu? Eğer birleşmek uğruna Kızıl Orduyu dağıtsaydı, bu, ÇKP ve devrim adına büyük bir hezimet olurdu. Komünistler, devrim safında yer alması mümkün olan bütün güçlerle elbette “birleşmek” isterler ama, her ne pahasına olursa olsun değil! Şartlar ne olursa olsun değil! Kendi ilkelerinden ve hedeflerinden vazgeçerek, değil! Başkasının kuvvetine güvenerek, bağımsızlığını kaybederek, inisiyatifi elden çıkararak değil! Burjuvaziye kuyruk olarak değil!

Taslaktaki “...her zaman birleşmeye hazırdır” ifadesi, aksi yönde bir kanaat uyandırıyor.

“40. Hareketimiz, emperyalizmin gerilemesi, halkın demokratik haklar kazanması ve yaşam şartlarının düzelmesi yönündeki bütün acil talep ve ihtiyaçları savunarak yığınları mücadeleye sevkeder. Bilinçlerini yükseltir ve onları silahlı mücadele saflarına kazanmaya çalışır.”

Program Taslağı'nın bu maddesi, birinci olarak her şart altında “acil talep ve ihtiyaçların” savunulması gibi, tamamen reformist bir çizgiyi partinin çizgisi haline getirmek istemektedir. Çünkü komünistler, “acil talep ve ihtiyaçları” ancak, “genel politik taleplerimize ve kitleler içindeki devrimci ajitasyonumuza sıkı sıkıya bağlamak” şartıyla ve “devrimci sloganların yerine kısmi talepleri asla ön plana çıkarmamak” şartıyla savunur ve desteklerler. “Genel politik taleplere ve devrimci ajitasyona” aykırı düştüğü anda reddederler. Mesela, bugünkü düzeni yıkmak için harekete geçen kitlelerin karşısına geçip “acil talep” nutku atmak, düpedüz gericilik olur ve bu, hakim sınıfların politikasıdır. Ayrıca, komünistler acil talepler uğruna mücadeleyi hiçbir zaman esas haline getirmezler.

İkinci olarak, “bütün acil talep ve ihtiyaçları savunarak, yığınların bilinçlerini yükseltmek...” teorisi, tamamen, ekonomistlerin, “elle tutulur sonuçlar vaadeden somut istekleri ileri sürerek” işçileri “bilinçlendirme” ve “işçi eylemlerini yükseltmek” teorisinden mülhemdir. Ve ikisi arasında öz bakımından en ufak fark yoktur!

“42. ...Hazine toprakları köylülere dağıtılacak veya köylü komitelerinin denetiminde halk çiftlikleri haline getirilecektir.”

“Köylü komiteleri”, köy parti komiteleri midir, silahlı mücadele organları mıdır, iktidar organları mıdır, okuma grupları mıdır, yayın dağıtım grupları mıdır, belli değil? Toprak Devrimi Programımız broşüründe şöyle deniliyor:

“Yoksulluk ve zulümden kurtuluşun tek yolu vardır: Köylük bölgelerde ÇİZMELİ, KAMÇILI BEYLERİN HAKİMİYETİNİ YIKMAK VE KÖYLÜNÜN KENDİ HAKİMİYETİNİ KURMAK! Bu amaçla her köyde yoksul ve orta halli köylülerin mücadelesini yönetecek (abç) KÖYLÜ KOMİTELERİ kuralacağız.

“Toprak ağalarının ve tefecilerin kökünü teker teker kazımak için mücadeleye hazır olalım. Toprak ağaları ve tefecilerle bunlara köpeklik edenleri köylerde barındırmayalım! Onların çalımlarını bozalım, hakimiyetlerini yere vuralım. KÖYLÜ KOMİTELERİ böyle bir mücadeleyi yürütecektir (abç)”.

Buradan anlaşıldığına göre, köylü komiteleri, silahlı mücadele organlarıdır. Ve görevi de yoksul ve orta köylülerin mücadelesini “yürütmek” ve “yönetmek”tir. Bu mücadelenin biçiminin ne olduğunu broşürden anlamak mümkün değildir! Halk savaşı deniliyor ama, bugün bunun biçimi nedir, gerilla savaşı mıdır; yoksa başka bir şey mi düşünülüyor? İşte bu mücadele (her neyse), köylü komiteleri tarafından “yürütülecek” ve “yönetilecektir”.

Öte yandan, köylü komiteleri aynı zamanda iktidar organlarıdır.

“Toprak Devrimi Programı’nın uygulanması ve dağıtımını işini köylü komiteleri yürütecektir. Toprak işçileri, yoksul köylüler ve orta halli köylüler, her köyde köylü komitesini seçimle kuracaklardır. Köylü komitesinin çoğunluğu toprak işçileri ve yoksul köylülerden meydana gelecektir.

“Ormanlar, göller, sular, meralar köylü komitelerinin yönetimine geçecektir. Bunların korunması, geliştirilmesi ve köylülerin eşit olarak yararlanması için her türlü işleri köylü komiteleri düzenleyecektir.”

Köylüler arasındaki bütün örgütlenme sorunu, görüldüğü gibi, “köylü komiteleri” vasıtasıyla bir çırpıda hallediliyor. Her derdin devası köylü komiteleridir! Bu, şunu gösteriyor ki, arkadaşlar, başlarını ellerinin arasına alıp köylülerin nasıl örgütlenireceği konusunda, ciddi olarak bir kere bile düşünmemişlerdir. Hemen her işi yapan, ne olduğu bilinmeyen bir köylü komitesi! Oldu bitti! Ve bu, ne olduğunu anlayamadığımız köylü komitesi, şimdi Programa da girmiştir. Yeni görevleri: “Halk çiftliklerini kontrol etmek!”

Hiç değilse “devrimci köylü iktidar organları” denmeliydi. Bunun taşıdığı anlam açıktır. Bunların nasıl teşkil edileceği vs... zaten şimdinin görevi değildir. Şimdi bu “köylü komiteleri” denen şey, sadece kafaları karıştırmaya yarıyor.

“43. ...Emperyalistlere olan bütün borçlar tasfiye edilecektir.”

“Tasfiye edilecek” yerine “iptal edilecek” denilmeliydi. Çünkü “...tasfiye edilecek...” ifadesi, borçların ödenmesi anlamını da içermektedir. Ve bu yanıltır.

“44. ...Hareketimiz, hangi ülke olursa olsun Türkiye’de yabancı ülkelerin askeri birlik ya da üs bulundurmasını kesinlikle reddeder.”

“...Hangi ülke olursa olsun...” ifadesi, sosyalist ülkeleri de içerdiği için yanıltır. Yanıltır çünkü, bir sosyalist ülke başka bir ülkedeki devrime destek olmak üzere elbette silah ve gönüllü gönderebilir. Fakat bu silah ve gönüllüleri tamamen o ülkedeki devrimcilerin emrine verir. Bunların kullanılmasını, o ülke devrimcilerinin inisiyatifine bırakır. Dışardan, onların işine müdahale etmez. Bunun adı, elbette “askeri birlik ve üs bulundurma” değildir.

Çin Halk Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletler toplantısında ABD ve SSCB emperyalistlerinin demagojik “Stratejik Silahların Sınırlandırılması” toplantılarına ve onların Çin Halk Cumhuriyeti’ni saldırganlıkla suçlamalarına karşı şu cevabı vermiştir. “Çin Halk Cumhuriyeti hiçbir zaman nükleer silahları ilk kullanacak olmayacaktır. Ve ÇHC’nin hiçbir ülkede askeri üsleri, birlikleri yoktur ve saldırgan olmamasının garantisi de budur. Diğer taraftan ABD ve SSCB emperyalistlerinin bir sürü ülkelerde ve denizlerde askeri üsleri, nükleer donanmaları ve birlikleri vardır. ‘Sınırlandırma’ vs. gibi boş laflar, kendilerinin gerçek saldırganlar olduğunu saklayamaz. Eğer, gerçekten bu konuda samimi iseler, ÇHC’nin yaptığı gibi nükleer silahları ilk olarak kendilerinin kullanmayacaklarını ilan ederler ve bütün askeri üslerini ve birliklerini diğer ülkelerin topraklarından ve karasularından çekerler. Ancak bundan sonra büyüklü küçüklü bütün ülkelerin katılacağı gerçekten samimi silahsızlandırma görüşmeleri yapılabilir.”

Program Taslağı, yukarıdaki ifadesiyle, “sosyalist ülkelerin yabancı bir ülkede, zaten askeri üs ve birlik bulundurmayacağı” gerçeğini üstü kapalı bir tarzda reddediyor; dolaylı olarak, “sosyalist ülkelerin yabancı ülkelerde üs ve birlik bulunduracağını” kabul ediyor. Bu, gerericilerin “kızıl emperyalizm” demagojisini

kabullenmekten başka bir şey değildir. Sosyalist ülkeleri gericiilerin mantığıyla düşünmek, sonra da bu mantığa uygun düşen bir madde kaleme almak! Yapılan budur.

“46. ...mahalli idarelerden en üst kademelere kadar halkın seçimle tayin ettiği ve denetlediği devrimci yönetim gerçekleştirilecektir.”

Memurların seçimle geleceği ve seçimle azledileceği açıkça söylenmeliydi. Yukarıdaki maddede memurların seçimle geleceği bellidir ama, seçimle azledileceği belli değildir. “Denetleme”den kastedilen bu ise, daha açık hale getirilsin.

“47. Demokratik halk hükümeti, hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş orduyu kaldırarak, işçi ve köylülerin genel silahlandırılmasına dayanan halk ordusunu kuvvetlendirecek, böylece milli bağımsızlığımızı ve yurdumuzun savunmasını gerçek teminatına kavuşturacaktır.

“Ordudaki her türlü eşitsizlik, rütbe ve ünvanlar kaldırılacak, komutanların seçiminde askerler söz sahibi olacaktır. Toplanma ve dernek kurma hürriyeti askerlerin en tabii hakkıdır.

“Askerler üzerindeki dayak ve baskılar kesinlikle yasaklanacak, ordunun üretici ve halkın hizmetinde olması gerçekleştirilecektir.”

Birinci paragraf muğlak! Ne anlama geldiği kolayca anlaşılıyor ve akla şunu getiriyor: Sanki kitleler bir anda ayaklanarak iktidara, Sovyetler Birliği’nde olduğu gibi, el koyacaklar, başa geçen devrim hükümeti, derhal eski gerici orduyu silahlarından tecrit edip dağıtacak, bütün halkı silahlandırarak, vs. Oysa, “hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş ordunun kaldırılması”, iktidar ele geçirildikten sonra ve bir anda olacak bir şey değildir. Uzun süreli halk savaşı boyunca, bu gerici ordu, zaten parça parça yok edilecek, imha edilecek, silahtan tecrit edilecek., vs. vs... Devrimci iktidar, bu gerici ordunun son kalıntılarını da silip süpürecektir. Program Taslağı’ndan bu anlam çıkmıyor.

“İşçi ve köylülerin genel silahlanmasına dayanan halk ordusu”; şüphesiz ki, devrimci iktidar altında halk ordusunun

gelişmesi bu yönde ilerleyecektir. Ama, ne silahlı mücadelenin başında (yani bugün), ne de demokratik devrimle iktidar ele geçirildiği zaman, halk ordusu, işçi ve köylülerin genel silahlanmasıyla oluşmayacaktır. Yani orduyla halk bir ve aynı şey haline gelmeyecektir. Bu, daha ilerde mümkün olacaktır. Bir yandan “halk ordusu küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye doğru gelişecektir” diyoruz, öte yandan halk ordusu, nasıl olup da, hatta iktidar ele geçirilmeden önce halkın genel silahlandırılmasına dayanıyor ve “halk hükümeti”nin görevi onu “kuvvetlendirmek” oluyor? Taslağa göre, iktidar ele geçirildiğinde zaten ordu, “işçi ve köylülerin genel silahlanmasına dayanmaktadır” ve hükümet bunu “kuvvetlendirmektedir”. Bu nasıl mümkündür?

Halk ordusunun uzun süreli bir savaş içerisinde adım adım inşa edilmesi gereken bizim şartlarımızda, bu ifadeler tamamen yanlıştır. Halk ordusu, elbette halkın bağrından doğacaktır, onların bir parçası olacaktır, onların hizmetinde olacaktır. Üretime katılacaktır ama derhal ve kısa zamanda halkla ordu bir ve aynı şey olmayacaktır. Orduyla halk aynılaşmaya başladığı andan itibaren, ordu artık ordu olmaktan çıkmaya, devlet devlet olmaktan çıkmaya başlamış olacaktır. Yani komünizme ulaşılmış olacaktır.

Öte yandan halk ordusu, sadece “milli bağımsızlığımızın ve yurdumuzun savunulmasının” “teminatı” değil, aynı zamanda demokratik halk diktatörlüğünün korunmasının ve pekiştirilmesinin, sosyalizme geçişin, proletarya diktatörlüğünün de teminatı olacaktır.

“Ordudaki her türlü eşitsizliğin, rütbenin, ünvanların kaldırılmasına” gelince, sözkonusu olan halk ordusu olduğuna göre, bunlar zaten başından itibaren olmayacaktır ki, “kaldırılsın”. Taslak, bunları var sayıyor, “askerler üzerindeki dayak ve baskılar yasaklanacak” ifadesinde de aynı hava var. Halk ordusunda bunların hiçbir zaman yeri olmayacağı belirtilseydi doğru olurdu.

Program Taslağı, yukarıdaki ifadesiyle, halk ordusunun uzun süreli savaş içinde adım adım inşa edileceğini reddediyor. Bunun yerine, genel ayaklanmayla iktidarın ele geçirilmesi, halk ordusunun, devrimci iktidar altında kurulması, gerici ordunun iktidar ele geçtikten sonra kaldırılması hayalini koyuyor. Üstelik, ordu ile halkın henüz aynılaşmadığı demokratik halk diktatörlüğü ile ordu ile

halkın bir ve aynı şey haline geldiği komünist düzeni birbirine karıştırıyor.

“Demokratik halk ihtilâlinin [devletinin olmalı] programı” arabaşlıklı bölüm, bir yığın tekrarlamalarla ve açıklamalarla dolu. 45. maddede halka demokrasi verileceğinden bahsediliyor. 50. maddede tekrar “halka söz, basın, toplanma, teşkilatlanma, siyasi düşünce ve kişisel hürriyetler” veriliyor; “vicdan ve ibadet özgürlüğü” veriliyor! 47. madde, “toplanma ve dernek kurma hakkı”nı askerlere yani halkın bir parçasına tanıyor... Yani, taslak önce, “demokrasi”nin tamamının sonra da onun unsurlarının halka verildiğini söylüyor. Taslak, önce, halkın tamamına “demokrasi” sağlıyor, sonra, halkın bir parçası olan askerlere “demokrasi” sağlıyor! Bunlar hep gereksiz tekrarlardır. Ayrıca “bankaların bir milli bankada birleştirileceği”, “işkencenin yasak olduğu”, “idam cezalarının kaldırılacağı”, “halka hizmet ruhuyla dolu” bir gençlik yetiştirileceği vs. vs. tamamen gereksiz teferruatlardır. Program’da bu gibi şeylere hiçbir gerek yoktur! Ayrıca bu bölüm, Engels’in ifadesiyle, “hem bir program, hem de bir program yorumu haline getirilmek istenmiştir”. Engels, Erfurt Programı’nın benzeri hatalarını eleştirerek şöyle demektedir:

“Kısa ve çarpıcı formüllerin seçilmesiyle yeteri kadar açık olmamaktan korkulmaktadır; bu yüzden de uzun uzadıya yorumlar eklenmiştir. Bence program mümkün olduğu kadar kısa ve sınırları belli, açık seçik olmalıdır. Programda raslantı olarak bir yabancı kelimenin ya da ilk bakışta kapsamının kavranması güç olan bir cümlenin bulunup bulunmaması pek önemli değildir”. Bunlar, ayrıca yayınlanacak broşürlerle, parti yayınlarıyla, tartışmalarla vs... açıklanabilir ve o şekilde açıklanmalıdır. “Ve o zaman, o kısa ve çarpıcı cümle bir kere anlaşılınca, kafalarda yerleşir ve bir slogan halini alır. Uzun açıklamalar için ise bu böyle değildir. Halk dilinde konuşmak eğilimine fazla tavizde bulunmamak gerekir; işçilerimizin entelektüel yeteneklerini ve kültür derecesini küçümsemeyelim. En özet ve en kısa bir programın kendilerine sunabileceği şeylerden çok daha zor şeyleri işçilerimiz anlamışlardır”.

Yine Engels, eleştirinin bir yerinde şunu söylüyor:

“Bir programda fazla şeylerin bulunması o programı zayıflatır.” (Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi, s. 98)

EKLER VE DÜZELTMELER

Başka arkadaşların eleştirilerinde gördüğüm şu noktalara ben de aynen katılıyorum:

1) Hareketimizin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünü olduğu belirtilmeliydi.

2) Bütün dünyada emperyalizmin toptan çöküşe gittiği, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği, dünya çapında mükemmel bir devrimci durumun mevcut olduğu söylenmeliydi.

3) Sovyet sosyal emperyalizminin dünya halklarının düşmanı ve ABD emperyalizminin suç ortağı olduğu, Program'da mutlaka yer almalıydı.

4) Yakup Demir revizyonistinin Sovyet sosyal emperyalizminin uşağı olduğu belirtilmeliydi.

5) Ortadoğu'daki mücadeleden kısaca bahsedilmeli, onunla birleşmenin önemine değinilmeliydi.

6) Almanya'daki işçilerle ilgili bir madde olmalıydı.

7) Bugün silahlı mücadelenin esas biçiminin gerilla savaşı olduğu mutlaka Program'da yer almalıydı.

SONUÇ

**HERKESİN GÖZÜ ÖNÜNDE YÜKSEKLERE ÇEKTİĞİMİZ
BAYRAĞIN, PROLETARYANIN KIZIL BAYRAĞI OLUP
OLMAYACAĞI, İŞARET ETTİĞİMİZ LEKELERİN
TEMİZLENİP TEMİZLENMEYECEĞİNE BAĞLIDIR. BİZ,
BÜTÜN SAMİMİYETİMİZLE BU LEKELERİN
TEMİZLENMESİNİ İSTİYORUZ.**

Ocak-1972

**ŞAFAK REVİZYONİZMİNİN KEMALİST HAREKET,
KEMALİST İKTİDAR DÖNEMİ, İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI
YILLARI, SAVAŞ SONRASI ve 27 MAYIS
HAKKINDAKİTEZLERİ**

OCAK 1972

-I-

“Bunlar, bugün halkımızın yürüttüğü bağımsızlık mücadelesini, M. Kemal’in tam bağımsızlık ilkesinin mirasçısı olmasını da revizyonizmle damgalıyorlar. Bu, hiç şüphesiz mirasyedi bir hovardanın tutumudur. Devrimci mücadeleye yan çizenler, geçmişteki mücadeleleri de hor görürler ve tarihin, bu büyük mücadelede bir silah haline getirilmesinin önemini kavrayamazlar. Onların bu tutumu, sınıf karakteri her şeyi hor gören küçük-burjuva ideolojisinden ileri gelmektedir.

“Hepimizin bildiği gibi Milli Kurtuluş Savaşımız, milli burjuvazinin önderliğinde yürütüldü ve milli ihtilâlin önderi de M. Kemal’di.

“M. Kemal’in istiklâl-i tam (tam bağımsızlık) ilkesi ve Kurtuluş Savaşımız o kadar elle tutulur bir mirastır ki, uğruna onbinlerce işçi-köylü kanlarını döktüler, canlarını verdiler. Hiçbir fedakarlıktan çekinmediler. Fakat işçi ve köylüler teşkilatsız olduğu için, milli ihtilâlin önderliğini milli burjuvazi ele geçirdi ve burjuva-demokratik devrimi sonuna kadar ilerletemeyerek, işçi ve köylüleri baskı altına alan bir diktatörlük kurdu. Yeni Kemalist burjuvazinin halk üzerindeki diktatörlüğü, milli burjuvazinin karakteri icabı, emperyalizmle ve feodaliteyle uzlaştı. Hatta daha sonra yurdumuzu emperyalizmin pençesine teslim eden işbirlikçi büyük burjuvazi, bu yeni burjuvazi içinden bir kesimin palazlanmasıyla ortaya çıktı. M. Kemal’den tutarlı bir proleter tutum beklemek, bunu bulamayınca, damgayı yapıştırmak, hatta onun emperyalist işbirlikçisi olduğunu iddia etmek, burjuva idealistlerine çok yakışıyor. Fakat onlara yakışan bu tutumun, proletarya hareketine hiç yakışmayacağı açıktır.

“Lenin, Stalin, Mao Zedung’un M. Kemal tahlilleri bize ışık tutmalıdır. Bu mesele niçin önemlidir? Çünkü bu konudaki tutumumuz, halkın ilerici geçmişini faşizme ve gericiliğe hediye edip etmememizi tayin edecektir. Amerikan uşağı faşist generaller çetesinin Milli Kurtuluş Savaşı, Yunus Emre, M. Kemal gibi halkımızın ilerici tarihinin parçalarını kendi faşist demagogilerine nasıl alet ettiklerini ve bu yolla bir kitle temeli yaratmaya çalıştıklarını görüyoruz. Ne yapacağız? Bütün bunları onlara mı terk edeceğiz? Halkın devrimci mirası, sınıf mücadelesinde bir silahtır. Çok kibar beyler, bu silahlardan bazılarını çamurlu olduğu için beğenmeyebilirler. Ve aman elimizi kirletmeyelim diyerek onları düşmana terkedebilirler. Ama, ölüm kalım savaşı veren bir proletarya savaçısı, silahın çamurlu olmasına bakmaz. Silahın kabzasını sıkı sıkıya kavrar.” (Tasfiyeciler Yazısı).

“Faşist hükümet... halkımızın devrimci geçmişini alçakça kendine maletmeye çalışan bir kampanya açmıştır. M. Kemal, faşist sahtekarlığın bir aleti haline getirilmeye çalışılmaktadır. Bağımsızlığın en azgın düşmanı olan Amerikan köpeği faşistler, M. Kemal’in ilkelerini tahrif ederek kendi faşist safsatalarının bir parçası olarak gösterebileceklerini sanıyorlar” (abç) (12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum, s. 45).

“Orta burjuvazinin Kemalî kesimlerinin gözünü boyamak için” (agy, s. 45).

“Proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağının ilk kurtuluş mücadelesini veren Türkiye halkları, Asya’nın bütün ezilen halklarına cesaret ve umut verdi” (Program Taslağı).

“Kurtuluş Savaşı’nın burjuva önderliği... işçi ve köylüleri baskı altına alan bir diktatörlük kurdu” (agy).

“Osmanlı Sultanlığının ve komprador burjuvazinin Milli Kurtuluş Savaşı ile yıkılmasından sonra, iktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi, büyümek ve zenginleşmek için devlet eliyle milli burjuvazi yaratmaya girişti. Yeni Türk burjuvazisi, bu yafa altında işçi ve köylüleri insafsızca sömürdü, feodal ağalarla ve emperyalizmle uzlaştı” (agy).

“Halkımız üzerindeki burjuva diktatörlüğü, yurdumuzu giderek emperyalist boyunduruğuna teslim etti. Feodal ağalarla ittifak kuran büyük burjuvazi, Kürt halkına karşı da milli baskı ve eritme politikası uyguladı” (agy).

“Milli burjuva yaratma politikasıyla semiren yeni Türk burjuvazisinin içinden çıkan işbirlikçi büyük burjuvazi, özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarından itibaren hızla gelişti ve emperyalizmle işbirliğini adım adım yoğunlaştırdı” (agy).

“Savaş sırasında vurgunculukla palazlanan büyük burjuvazi, uluslararası sermayenin kanatları altına iyice girdi ve savaş yıllarındaki yüksek tarım fiyatları politikasıyla gelişmiş olan toprak ağalarıyla ittifakını iyice (abç) güçlendirdi. Bu gerici ittifak, kendini CHP’nin devlet kapitalizminin bürokratik kösteklerinden kurtarmak için DP’ye ağırlık vererek iktidarını bu partiyle devam ettirdi” (agy).

“1950’den sonra emperyalist sermayenin Türkiye’de doludizgin at oynatması...” (agy)

“1950’den sonra gerici parlamentoyu bir hakimiyet aracı olarak kullanan emperyalizm ve işbirlikçileri...” (agy).

“Halk üzerindeki sömürü ve baskıyı her geçen gün şiddetlendiren siyasi ve iktisadi buhran, Amerikan uşağı DP iktidarının 27 Mayıs 1960’da yıkılmasıyla sonuçlandı.

“27 Mayıs hareketine karakterini veren orta burjuvazi, emperyalizme başından teslim olmuştu. İktidarı, işbirlikçi büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına bıraktı” (agy).

Şafak revizyonistlerinin tezlerini özetleyelim:

1) “Milli Kurtuluş Savaşımız, milli burjuvazinin önderliğinde yürütüldü”.

2) Kurtuluş Savaşımız “proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağının ilk kurtuluş mücadelesidir” (abç).

3) Kurtuluş Savaşımız, “Asya’nın bütün ezilen halklarına cesaret ve umut vermiştir”.

4) Milli Kurtuluş Savaşıyla, “Osmanlı Sultanlığı ve komprador burjuvazi yıkılmıştır”.

5) Kemalist iktidar, siyasi bakımdan bağımsız bir milli burjuva diktatörlüğüdür. “M. Kemal’in emperyalist işbirlikçisi olduğunu iddia edenler, burjuva idealistleridir.”

6) “İktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi, büyümek ve zenginleşmek için devlet eliyle milli burjuva yaratmaya girişti” (abç).

7) “Kemalist burjuvazinin halk üzerindeki diktatörlüğü, milli burjuvazinin karakteri icabı, emperyalizmle ve feodalizmle uzlaştı.” (abç)

8) Milli burjuva yaratma eğilimiyle semiren yeni Türk burjuvazisinin içinden, işbirlikçi büyük burjuvazi çıktı.

“İşbirlikçi büyük burjuvazi, özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarından itibaren hızla gelişti ve emperyalizmle işbirliğini adım adım yoğunlaştırdı” (abç). “Savaş sırasında vurgunculukla palazlandı ve uluslararası sermayenin kanatları altına iyice girdi”.

İşbirlikçi büyük burjuvazi, savaş yıllarında gelişmiş olan toprak ağalarıyla ittifak kurdu.

“Bu gerici ittifak, kendini CHP’nin devlet kapitalizminin bürokratik kösteklerinden kurtarmak için DP’ye ağırlık vererek iktidarını bu partiyle devam ettirdi”.

9) “1950’den sonra emperyalist sermaye Türkiye’de doludizgin at oynatmaya başladı”.

10) “Emperyalizm ve işbirlikçileri, gerici parlamentoyu bir hakimiyet aracı olarak kullandılar”.

11) “Siyasi ve iktisadi buhran, Amerikan uşağı DP iktidarının 27 Mayıs 1960’da yıkılmasıyla sonuçlandı” (abç).

12) “27 Mayıs hareketine karakterini veren orta burjuvazi”dir. 27 Mayıs hareketiyle iktidar, orta burjuvazinin eline geçmişti. Fakat orta burjuvazi, iktidarı “işbirlikçi büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına bıraktı” (abç).

13) “Kemalizm, orta burjuvazinin devrimci kesiminin ideolojisidir”.

“M. Kemal’in ilkeleri faşizmle asla bağdaşmaz”.

“M. Kemal, halkımızın ilerici tarihinin bir parçasıdır”.

14) “M. Kemal’in tam bağımsızlık ilkesinin mirasçısıyız”. “Bu mirası faşistlere terkedemeyiz, ona sıkı sıkıya sarılmamızdır.”

15) “Lenin, Stalin, Mao Zedung’un M. Kemal tahlilleri bize ışık tutsun.”

Şafak revizyonistlerinin tezleri işte bunlardır. Şimdi eleştirilere geçelim.

-II-

Kemalist hareketin niteliğini ve Kemalist iktidarın uygulamalarını Şnurov’dan geniş aktarmalar yaparak ortaya koyacağız. Çünkü Şnurov güvenilir bir tanık, sağlam bir Bolşeviktir. Aktarma yapacağımız broşürü, Sovyet işçi sınıfına Türkiye’nin durumunu ve Türk işçi sınıfının mücadelesini tanıtmak amacıyla yazmıştır. Şnurov’un dile getirdiği görüşlerin, o yıllarda Stalin yoldaşın ve diğer Bolşevik Partisi önderlerinin de görüşleri olduğunu kabul etmemek için hiçbir sebep yoktur.

1. Kemalist Devrime Önderlik Eden Sınıflar, Türk Büyük Burjuvazisi ve Toprak Ağaları Sınıflarıdır:

Şnurov yoldaş şöyle diyor:

“Devrimin önderi M. Kemal’e izafeten Kemalist adı verilen bu Türk milli devrimini Türkiye’nin milli burjuvazisi, yani tüccar, toprak ağası ve o sırada Türkiye’de çok az sayıda bulunan sanayiciler yönetiyordu” (*).

Kemalist devrim, Jön Türk devriminin benzeri ve izleyicisidir.

Şnurov, bunu da şöyle anlatıyor:

“Esasen fakir olan ülkeyi insafsızca soyan büyük toprak sahipleri ile din adamlarının ve en başta sultanlarının hakimiyeti

neticesinde Türkiye tamamen Avrupa sermayesinin eline düşerek, Avrupa kapitalizminin kölesi olmuştu. 1908 senesinde sultanın hakimiyeti, Türkiye tarihinde ilk defa olmak üzere Türk ticaret burjuvazisi, subaylar ve asilzadelerin [eşrafın] birleşmiş gücü ile kökünden sarsılmıştır. Bu burjuva devrimi, Jön Türk devrimi olarak tanınmaktadır ve bunu, başlangıçta halk yığınları da desteklemiştir” (...).

“[Jön Türk devriminden sonra da] Türkiye yarı-sömürge karakterini muhafaza ediyordu. Yani kapitalist ülkelerin, hammadde alıp, sanayi mamullerini sattıkları bir pazar durumundaydı. Politik bakımdan Türkiye bağımsız sayılıyordu. Fakat Türkiye, emperyalist ülkelerin elinde oyuncaktı. Bu yüzden Türkiye, ekonomik yönden aşırı derecede bağımlı bulunduğu Almanya tarafından Birinci Dünya Savaşı’na itildi ve Almanya uğruna savaştı. Almanya savaşı kaybedince, Türkiye tam anlamıyla yağma edildi. Ülkenin bütünlüğünü korumak için ikinci bir devrime ihtiyaç hasıl oldu.

“Bu defa ‘Kemalist devrim’ adı ile tanınan devrim, İngiliz-Fransız emperyalizmine karşı yapılmıştır”.

“... Devrimin başına Türk ticaret burjuvazisi geçti. Türkiye tarım memleketi olduğu için, tüccarların başlıca alışverişi tarım ürünleri üzerine idi. Böylece ticaret burjuvazisi, ağalar ve büyük toprak sahipleri ile sıkı bağlar kurdu. Her Türk köyünde ağa ve toprak sahibi, aynı zamanda tefeci ve köylü ürünlerinin belli başlı alıcısı ve satıcısı idi. Bu ağaların bazen un değirmeni, yağ veya kuru meyve işleyen küçük imalathaneleri ve diğer ufak tefek teşebbüsleri oluyordu. Ağalar aynı zamanda tarım ürünlerini toptan satın alan büyük ticaret firmalarının acenteleri durumundaydılar.

“Bu koşullar altında, Türkiye, Avrupa kapitalistlerine yenilmiş olsaydı, yabancılar en kısa zaman içinde bütün ticareti ve sanayii ele geçireceklerdi. Türk burjuvazisi bir ölüm kalım sorunu ile karşı karşıya idi. Kapitalistlerin işgali altındaki liman şehirleri olmazsa, devlet kendilerini desteklemezse, yabancılara verilen imtiyazlar devam edip Türkiye her bakımdan yabancı kapitale bağlı kalırsa, yurdun öz ticareti ve sanayii er geç ölecekti. Tüccarı, sanayiciyi, tarım ürünlerini yabancı ülkelere satan ağa ve büyük toprak sahiplerini devrimci kılan işte bu tehlike idi. Köylü, işçi ve küçük

esnafın kapitalistler ve toprak ağalarına karşı duyduğu hoşnutsuzluk, ustalıklı yabancı kapitalistlerle mücadeleye dönüştürüldü. Bunun için devrim, bütün yurda yayılarak milli bir karakter aldı”.

Kemalist devrim esas olarak ticaret burjuvazisinin başını çektiği, fakat bunların bir kısım ağalar, büyük toprak sahipleri ve tefecilerle de ittifakına dayanan bir “milli burjuva” devrimidir ve burjuvazi ilk başlarda halkın desteğini almayı başarmıştır.

Yukarıdaki “milli burjuva” kavramı üzerinde kısaca durmak gerekiyor. Lenin, Stalin ve Şnurov yoldaşlar, Kemalist devrimden bahsederken “milli burjuva” kavramını, Türk olan burjuva anlamında kullanmaktadırlar. Milli burjuva-komprador burjuva ayrımı, onlarda henüz yoktur. Bu kavramı daha sonra, yeni anlamıyla Mao Zedung yoldaşta görmekteyiz. Lenin, Stalin ve Şnurov yoldaşlar, Kemalist devrime, “milli burjuva devrimi” derken, kastettikleri “komprador olmayan burjuvazinin devrimi” değildir; kastettikleri “Türk olan burjuvazinin devrimi”dir.

Yine sözünü ettiğimiz broşürde Şnurov yoldaş, toprak ağalarını ve tefecileri de “burjuva” kavramı içinde düşünmektedir. Mesela; “Türkiye’nin milli burjuvazisi, yani, tüccar, toprak ağası” (abç) demektir. Burjuva kavramının bu şekilde kullanılmasına, Stalin yoldaşta ve Dimitrov yoldaşta da rastlamaktayız.

Şnurov yoldaş, Kemalist devrim “milli burjuvazinin devrimidir” derken, Türk olan ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin az sayıdaki sanayi burjuvazisinin devrimiydi demektir ve zaten bütün bu sınıfları tek tek de saymaktadır.

Bu sınıflar, bugün kullandığımız anlamıyla “milli” miydi, komprador muydu, bunun üzerinde duralım:

Stalin yoldaş, Yeni Demokrasi kitabında Mao Zedung yoldaşın yaptığı alıntıda “Kemalist devrim, üst tabakanın, milli ticaret burjuvazisinin bir devrimidir” demektir (abç).

“Üst tabaka”, İttihat ve Terakki içinde palazlanmış olan, önce Alman emperyalizmine uşaklık eden, Birinci Dünya Savaşı’nda Alman emperyalizminin yenilgisinden sonra da, İngiliz- Fransız

emperyalizmine yaklaşan, “Türk komprador büyük burjuvazisinin ta kendisidir.

Türk burjuvazisinin önce İttihat ve Terakki Cemiyeti etrafında toplandığını, bu sınıfın subaylar ve asilzadelerle birlikte 1908 Jön Türk devrimine önderlik ettiğini biliyoruz. İttihat ve Terakki Cemiyeti iktidar makamına oturduktan sonra, dünya şartlarının ve Türkiye'nin tasfiye edilemeyen yarı-sömürge yapısının zorlamasıyla İttihat ve Terakkiciler, Alman emperyalizmi ile işbirliğine giriştiler. Bir yandan burjuvazinin bir kanadı hızla büyüdü, palazlandı, Türk büyük burjuvazisini oluşturdu; öte yandan Abdülhamit zamanından beri mevcut olan genellikle azınlık milliyetlere mensup komprador burjuvazi varlığını devam ettiriyordu. İttihat ve Terakki Partisi, birincilerin menfaatini temsil ediyordu. İttihat ve Terakki Partisi, Alman emperyalizminin sadık uşağı, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin de azılı düşmanı olup çıktı. Türk burjuvazisinin büyüyen ve kompradorlaşan kanadı (yani Türk komprador büyük burjuvazisi), Birinci Dünya Savaşı yıllarında, istibdat şartlarında, savaş araç ve gereçleri alım satımı, vagon tekeli, zorunlu ihtiyaç maddeleri üzerinde yapılan vurgunlar, vb. yoluyla muazzam zenginleşti. Büyük servetler, sermayeler edildi. Bunlar, Alman emperyalizminin kesin iflası ve bu sebeple kendi egemenliklerinin de tehlikeye düşmesi karşısında, İtilaf emperyalizmine kuyruk sallamaya, onunla yakılaşmaya ve bu yolda gerekli tedbirleri almaya giriştiler.

İşte Stalin yoldaşın, üst tabaka dediği bunlardır.

Şnurov yoldaş, broşürünün bir yerinde Türk burjuvalarının, “devrimci olmadıkları halde” (abç), Milli Kurtuluş Savaşı'na katılmak zorunda kaldıklarını belirtiyor. Geri ülkelerde komprador olmayan burjuvazi, yani milli burjuvazi, bilindiği gibi, sınırlı da olsa, devrimci bir nitelik taşır. Devrimci olmayan sınıf, emperyalizmle menfaat birliği halinde olan komprador burjuvazidir.

Yine Şnurov yoldaş, “ağalar aynı zamanda tarım ürünlerini toptan satın alan büyük ticaret firmalarının acenteleri durumundaydı” diyor. O yıllarda “büyük ticaret firmalarının”, geniş ölçüde emperyalistlerin kontrolünde veya elinde olduğu da bilinen bir gerçektir.

Bütün bunlar şunu gösteriyor ki, Milli Kurtuluş Savaşı'nın önderliği, ta başından itibaren İttihat ve Terakki içindeki Türk komprador büyük burjuvazisinin, toprak ağalarının ve tefecilerin eline geçmiştir. Bu sınıfları, kurtuluş savaşına iten sebepleri biraz yukarıda Şnurov yoldaş açıklamaktadır.

Bir noktayı daha belirtelim: İttihat ve Terakki içinde, palazlanamayan kesim, yani orta burjuvazi de varlığını devam ettiriyordu. Kurtuluş Savaşı içinde burjuvazinin bu kanadının da son derece önemli bir rol oynadığı açıktır. Biz, önceleri, Kurtuluş Savaşı'na milli karakterdeki orta burjuvazinin önderlik ettiği görüşündeydik. Fakat Stalin yoldaşı ve Şnurov yoldaşı daha dikkatli olarak inceleyince bu görüşün yanlış olduğunu gördük. Milli karakterdeki orta burjuvazi, Kurtuluş Savaşı'nın önderi değildir ama, Kurtuluş Savaşı'nda önemli bir rolü vardır. Müdafaa-i hukuk cemiyetleri içinde örgütlenenler, çoğu ticaretle uğraşan Türk komprador büyük burjuvaları, toprak ağaları, tefeciler, kasabaların eşraf takımı ve milli karakterdeki orta burjuvazidir. Kurtuluş Savaşı'na önderlik eden sınıflar, işte bu sınıflardır.

2. Kemalistler, Daha Kurtuluş Savaşı Yıllarındayken Emperyalistlerle İşbirliğine Girişiyorlar:

Emperyalistler ufak tefek tavizler vermeye başlayınca, Kemalistler gene, hemen Fransa, İngiltere ve diğer memleketler burjuvazisiyle anlaşmalar imza etmekte gecikmediler.

“... Kemalistlerin korkusu şu idi: Savaş devam ederse, emekçi kitleleri yabancı sömürücülere karşı mücadele ile yetinmeyip, kendi yurttaşı olan sömürücülere karşı da savaşa girişebilirlerdi”.

Şnurov böyle diyor. Stalin yoldaş ise, daha 30 Kasım 1920'de şunları yazıyordu:

“İtilaf devletlerinin kesin ‘tarafsızlığı’ ile Ermenilerin Kemalistler tarafından yenilmesi, Trakya ve İzmir’in Türkiye’ye geri verilmesi söylentileri, İtilaf devletlerinin ajanı Sultan ile Kemalistler arasındaki görüşme söylentileri, İstanbul’un boşaltılması planı ve son olarak Türk Batı cephesindeki durgunluk, bütün bunlar İtilaf

devletlerinin Kemalistlere ciddi olarak kur yaptığının ve Kemalistlerin belli bir sağa dönüş yaptıklarının belirtisidir (abç).

“İtilaf devletlerinin iltifatlarının ne şekilde sonuçlanacağı ve Kemalistlerin sağa gidişlerinde ne kadar ileri gideceklerini söylemek zordur. Birkaç yıl önce sömürgelerin kurtuluşu için başlayan mücadelenin her şeye rağmen güçleneceği, Rusya'nın bu mücadelenin öncüsü olarak bütün gücüyle ve bütün vasıtalarla bu mücadele taraftarlarını destekleyeceği, bu mücadelenin, ezilen halkların davasına ihanet etmedikleri sürece Kemalistlerle birlikte veya İtilaf devletleri cephesine geçerse, Kemalistlere karşı zafere ulaşacağı bütün şüphelerin dışındadır.”

Kemalistler, ilk başlarda açıkça İtilaf devletlerinin saflarına geçmediler ama, dışarda sosyalist Sovyetler Birliği'ne ve içerde komünistlere, işçi sınıfına ve diğer emekçi halka karşı, onlarla el altından işbirliği yapmayı da ihmal etmediler. M. Kemal ve hükümeti, Sovyetler Birliği'ne karşı ikiyüzlü bir politika izlemişlerdir. Bir yandan, yardım koparmak için en aşırı iltifatları yağdırırken, öte yandan ABD, İngiltere, Fransa ile yapılacak gizli anlaşmalar için zemin aramaktadırlar. Çiçerin'e gönderilen yardım talebinden iki ay sonra, M. Suphi ve 14 yoldaşı hunharca öldürülmektedir. Ayrıca Anadolu'daki komünistlere karşı da bir sindirme kampanyasına girişilmektedir. Çünkü, Kemalist burjuvazi, 23 Şubat 1921'de toplanan Londra Konferansı'na komünistleri katlederek katılırsa, Avrupalı efendilerinin teveccühünü kazanacağını, Sevr Anlaşması'nın öldürücü hükümlerinden vazgeçebileceğini hesaplamaktadır. Konferansta delegasyonun başı Bekir Sami, Türkiye'nin anti-Sovyet blokuna katılacağını söyleyerek daha iyi anlaşma şartları aramaktadır. Yine Londra Konferansı'nın devam ettiği günlerde, 28 Şubat 1921'de Kemalist hükümet, Sovyetler'den Artvin ve Ardahan'ın terkinin istemekte ve Batum'u işgal etmeye girişmektedir. Fakat Avrupalı efendilere yaranma çabaları boşa çıkıp efendiler Sevr Anlaşması üzerinde ısrar edince, Kemalistler için tekrar Sovyetler Birliği'ne yanaşmak mecburiyeti doğmuştur. Yunan orduları atıldıktan hemen sonra, Sovyet yardımına ihtiyaç kalmadığı için, Kemalistler yeniden komünizm yasağını uygulamaya girişmişlerdir. 14 Kasım 1922 tarihli İzvestia şöyle yazmaktadır:

“Kemalist hükümet, komünistleri takip ettirerek, emperyalist devletlerin teveccühünü kazanmak emelinde.”

Demek oluyor ki, Kemalist hükümet, daha Kurtuluş Savaşı içindeyken Avrupalı emperyalist efendileri ile işbirliğine girişmiştir. Şafak revizyonistlerinin sandığı gibi Atatürk’ün ölümünden sonra değil. Nitekim, Kurtuluş Savaşı dört yıl gibi çok kısa bir sürede sona ermiştir. Şafak revizyonistleri, “uzun ve kanlı bir savaş” diyorlar ama, gerçekte Kurtuluş Savaşı çok kısa sürmüştür. Çin Devrimi ile Vietnam Devrimi ile karşılaştırılırsa, kısa sürdüğü anlaşılacaktır. Bunda, İtilaf emperyalistlerinin Kemalist burjuvaziye besledikleri iyi duyguların önemli payı olduğunu kimse inkar edemez.

3. Kurtuluş Savaşıyla Sömürgeleştirilmiş Topraklar Kurtarıldı, Sultanlık Kaldırıldı, Fakat Yarı-Sömürge Ve Yarı-Feodal Yapı Olduğu Gibi Kaldı:

Kemalist devrim, işgal altındaki toprakları kurtardı, Sultanlığı kaldırdı, emperyalist ülkelere tanınan imtiyazlardan bir kısmını kaldırdı (örneğin: Yabancı ülkelere ithal olunan mallardan daha yüksek vergi, gümrük rüsumu alınmaya başlandı. Yabancı sermayeye tanınan rüçhan hakları kaldırıldı). Fakat yine de Türkiye yarı-sömürge bir ülke olarak kaldı. “Bir müddet daha demiryolları, fabrikalar, maden ocakları yabancıların elinde kaldı. Avrupa’nın büyük banka ve firmaları bugün dahi [yani 1929 yılında] Türkiye’de dilediği şekilde çalışmaktadır” (Şnurov). Emperyalistlerin baskısı altında eski borçlar kabul edildi. Yabancılar ticaret serbestisi sağlandı.

“Gerçi yabancılar, bu serbest ticarete Türk vatandaşlardan fazla ya da özel herhangi bir hakka sahip değildi. Fakat bu, eşit olmayanlar arasındaki eşitlikti. Yani, güçlü Avrupa sermayesi, nasıl olur da Türk sermayesine eşit olabilir? Doğaldır ki, hiçbir eşitlik sözü konusu olamazdı. Gerek Türk sermayesi, gerekse yabancı sermaye ile yeni yeni tesisler kuruluyordu”.

Şnurov, yine aynı broşüründe şunları söylüyor:

“Türkiye’nin en büyük kapitalistleri, yabancılardır. Bütün maden işletmelerinden başka, bir de demiryollarının büyük bir kısmı ve tarım ürünlerini işleyen fabrikaların çoğu yabancıların elindedir.

“Türkiye milli ekonomisine 1.100 milyon frank yabancı sermaye yatırılmıştır. Sermayenin 450 milyonu Alman, 350 milyonu Fransız, 200 milyonu İngiliz ve 100 milyonu diğer ülkelerin sermayesidir” (s. 72-73).

Şnurov, broşürünün bir başka yerinde Türkiye’nin yarı-sömürge olduğunu da belirtiyor.

“Türkiye, az gelişmiş, yarı-sömürge olan bir ülkedir. Türk işçisi ve köylüsünün sırtından Fransa, Almanya ve İngiltere kapitalistleri servetler sağlıyorlar...” (s. 57).

Gerek Jön Türkler, gerekse Kemalistler emekçi sınıfların sırtından iktidara geldiler. Fakat her ikisi de, Türkiye’nin yarı-sömürge yapısını aynen muhafaza ettiler. Jön Türk devrimi Sultanlığı da muhafaza ettiği halde, Kemalist devrim Sultanlığı kaldırdı ve bir de işgal altındaki toprakları yani, sömürgeleştirilmiş toprakları kurtardı. Böylece sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal düzen, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir düzen haline geldi.

4. Kurtuluş Savaşı’ndan Sonra Komprador Büyük Burjuvazinin ve Toprak Ağalarının Bir Kesiminin Hakimiyetinin Yerine, Bir Başka Kesiminin Hakimiyeti Geçmiştir:

Kemalist burjuvazinin İtilaf emperyalistleriyle işbirliğine, daha savaş yıllarında giriştiğine işaret ettik. Toprak ağalarıyla ittifak ise, savaşın başından itibaren mevcuttur. Savaşın başını çekenler, Şnurov’un da belirttiği gibi, birbirleriyle kopmaz bağları bulunan, ticaret burjuvazisi, toprak ağaları, tefeciler, o zaman zayıf olan sanayi burjuvazisi idi. Bunların içindeki hakim unsur ise, ticaret burjuvazisi idi. Bu ittifak, emperyalizme bağlı olarak gelen bir kısım eski büyük ticaret burjuvazisinin ve milli azınlıkların burjuvazisinin (Ermeni, Rum burjuvazisinin) yerini aldı. Aynı noktayı, Şnurov şöyle açıklıyor:

“Yeni tesislerin ve teşebbüslerin elinde bulunan sermaye, kısmen memleketi terketmiş olan Ermeni ve Rum teşebbüslerinin ele geçirilmesi, kısmen de devlet müesseselerinin soyulması ve rüşvetlerle meydana getirilmişti. Yine bugün birçok Kemalist milletvekili ve devlet adamı, iktidardan faydalanarak, Birinci Dünya Savaşı sırasında yurttan kaçan Rum, Ermeni ve diğer Türk uyruklu yabancılardan kalan kurumları ele geçirip, memurlukları sırasında bir yana koydukları paralarla işletiyor ve yeni teşebbüsler kuruyor” (s. 49).

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yaptığımız soruşturmalardan öğreniyoruz ki, ağaların ve büyük toprak sahiplerinin bir kısmı da, aynı şekilde yani boşalan Ermeni ve Rum topraklarına el koyarak ortaya çıkmışlardır. Demek oluyor ki, eski komprador burjuvazinin bir kısmının (ki bunlar çoğunlukla azınlık burjuvazisi idi) ve toprak ağalarının bir kısmının hakimiyeti yerine, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının başka bir kesiminin hakimiyeti geçmiştir.

Elbette, eski toprak ağalarının önemli bir kısmı da hakimiyetini devam ettirmektedir. Hakimiyet kuran yeni Türk burjuvazisinin bir kısmı, komprador niteliğini zaten eskiden beri taşımaktadır. Buna işaret ettik. Diğer bir kısım burjuvazinin komprador niteliği ise, Kurtuluş Savaşı'ndan hemen sonra başlamış ve bunlar gittikçe de daha çok kompradorlaşmıştır. Türk burjuvazisinin emperyalizmle savaş yıllarında gizli kapaklı başlayan siyasi işbirliği, savaştan sonra iktisadi alanda da gelişmiş ve zaten tasfiye edilmeyen yarı-sömürge yapı, bu işbirliğini daha da kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu, elbette Türk burjuvazisinin içinde taşıdığı kötü niyetten ötürü değildir. Eşyanın tabiatı icabıdır. Türk burjuvazisi zenginleşmek istemektedir, oysa sermayesi çok cılızdır. Büyük ve bol sermaye Batılı emperyalist burjuvazinin elindedir. Onunla rekabet etmek ölüm demektir, elverişli bir paya razı olarak onunla işbirliği etmek, en çıkar ve en kârlı yoldur. Türk burjuvazisi de bir yandan bu yolu tutmuş, öte yandan işçi sınıfını ve emekçi halkı insafsızca soyarak ve ezerek, sermayesini büyütmeye, hakimiyetini perçinlemeye çalışmıştır. Bu gerçeği Şnurov yoldaş şöyle dile getiriyor:

“Eninde sonunda birçok Kemalist, türlü yabancı firmaların ortağı oluyor. Bu yabancı firmalar da, hükümet organlarıyla sıkı ilişkisi olan isim sahibi memurlardan ve ortaklarından faydalaniyor” (s. 49).

5. Komprador Büyük Burjuvazi ve Toprak Ağaları Kurtuluş Savaşından Sonra Esaslı İki Siyasi Kampa Bölünmüştür. Kemalist Diktatörlük, Bu Kamplardan Birinin Menfaatlerini Temsil Etmektedir:

O yıllarda hakim sınıflar arasındaki esaslı iki siyasi kamp, şu unsurlardan teşekkül ediyordu: Bir yanda, emperyalizmle işbirliğine girişen ve bu işbirliğini gittikçe artıran yeni Türk burjuvazisi, eski komprador büyük burjuvazinin bir kısmı, ağaların ve büyük toprak sahiplerinin bir kısmı, memurların ve aydınların en üst ve imtiyazlı tabakaları. Öte yanda, henüz tamamen tasfiye edilemeyen komprador burjuvazinin diğer bir kısmı, ağaların ve büyük toprak sahiplerinin başka bir kesimi, feodalizmin ve Sultanlığın ideolojik dayanakları olan din adamları, eski ulema sınıfı artıkları. Hangi toprak ağalarının hangi menfaat hesaplarıyla şu veya bu tarafta yer aldıklarını bilmiyoruz. Bu, ayrı ve etraflı bir araştırmayı gerektirir. Üzerinde durduğumuz konu açısından bunun zaten pek önemi yoktur. Önemli olan ve tartışılmayacak kadar açık olan gerçek şudur ki, toprak ağalarının bir kesimi Kemalist iktidara ortakken, bu iktidarda söz ve nüfuz sahibi iken, diğer bir kesimi Kemalist iktidarın karşısındadır. Mesela, Doğu Anadolu’daki Kürt toprak ağaları ve aşiret reislerinin yeri, genellikle ikinci kamptır. Daha sonraları bunlar DP’yi ve AP’yi destekleyecek, CHP karşısında yer alacaklardır. Ama dediğimiz gibi, toprak ağalarının bir kesimi, ta başından itibaren Kemalist iktidarın içindedir ve ona ortaktır, devlette söz ve nüfuz sahibidir.

Birinci kampın siyasi partisi CHP idi ve köken itibarıyla müdafaa-i hukuk cemiyetlerine dayanıyordu. İkinci kamp ise, tek partili sistem yürürlükte olduğu müddetçe CHP içerisinde yer almış ve iki kamp arasındaki siyasi mücadele, CHP içinde sürdürülmüştür. Çok partili sisteme geçildiği zamanlarda da bunlar, kendi siyasi partilerini kurmuşlardır. 1925’te kurulan Terakkiperver Fırka, 1930’da kurulan Serbest Fırka, daha sonraları kurulan DP ve AP esas

olarak ikinci kampın siyasi partileridir. “Esas olarak” diyoruz, çünkü, çeşitli menfaat çelişmeleri, yeni durumlar vs. bu kampların birinden diğerine geçişi, bunlara yeni unsurların katılmasını daima mümkün kılmaktadır. Ve öyle de olmuştur. 1946’da çok partili sisteme geçildiğinde CHP içinden bir yığın partinin türemesi, hakim sınıfların bütün kesimlerinin CHP içinde yer almış olmalarından ileri gelmektedir. Kemalist iktidar, siyasi bakımdan bağımsız bir milli burjuva iktidarı değil, birinci kampa dahil olan komprador büyük burjuvazinin, toprak ağalarının, memurların ve aydınların en üst ve imtiyazlı tabakasının emperyalizme yarı-bağımlı iktidarıydı. Hatta Kemalist diktatörlük bir ölçüde, emperyalizmle işbirliği halinde olmayan orta burjuvaziye de eziyordu. Kemalist iktidarın temsil ettiği komprador büyük burjuvazi ile orta burjuvazi arasındaki ayrılık, gittikçe daha çok berraklık kazanmıştır.

İttihat ve Terakki döneminde olduğu gibi, Cumhuriyet döneminde de, Kurtuluş Savaşı’na katılan orta burjuvazinin bir kesimi, ele geçirdiği devlet gücünü, zenginleşmek için bir kaldıraç gibi kullanarak, devlet tekellerini yaratıp bunları kendi hizmetine koşarak, emperyalizmle işbirliğine girerek, onların yatırımlarına ortak olarak hükümet makamlarını, yüksek memuriyetleri de hizmetine sokarak, devlet bankalarından aldıkları kredilerle, rüşvetlerle, vurgunlarla şişerek, Türkiye’yi terkeden ve katledilen Ermeni ve Rum kapitalistlerinin mallarına, mülklerine el koyarak iyice zenginleştiler, milli karakterdeki orta burjuvazinin diğer kesimlerinden koştular. Bu farklılaşma ve kopma giderek daha belirgin hale geldi. İttihat ve Terakkici komprador Türk büyük burjuvazisinin bir kesimi ile, bu yeni komprador Türk büyük burjuvazisi; Kemalist iktidar içindeki hakim unsurlar işte bunlardır! Türk burjuvazisinin bu yüksek tabakasının çıkarları, Avrupa kapitalistleri ile ayırdedilemeyecek derecede karışmış ve bunlar Avrupalı emperyalistlerle kesin bir tarzda işbirliğine girişmişlerdir.

Nasıl, 1924-1927 Çin Devrimi’nden hemen sonra iktidar, orada komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının eline geçmişse, Türkiye’de de bu olayın bir benzeri Çin’dekinden daha önce cereyan etmiştir.

Stalin yoldaş aynı fikri, başka bir tarzda ifade ederek şöyle diyor:

“Kemalist devrim üst tabakanın (abç), milli ticaret burjuvazisinin bir devrimidir. Yabancı emperyalistlere karşı mücadelenin içinden yükselen ama daha sonra özünde köylülere ve işçilere, bir toprak devrimi imkanına karşı gelişen bir devrimdir” (abç).

Burada üzerine parmak basmak istediğimiz nokta şudur: Kemalist iktidar orta burjuvazinin, yani milli burjuvazinin menfaatini temsil etmiyordu, bu sınıfın içinden çıkıp palazlanan ve kompradorlaşan kesim ile İttihat ve Terakki zamanında palazlanan ve kompradorlaşan büyük burjuvazinin bir kesiminin menfaatini temsil ediyordu. Orta burjuvazinin büyüyemeyen kesimi ise yine CHP'nin içinde tutuluyor ve işçilere, köylülere karşı bunlar da destekleniyordu. Nasıl 1924-1927 Birinci Devrimci İç Savaş'tan sonra, Çin'de orta burjuvazi Guomindang içinde ve safında yer almışsa, Türkiye'dekiler de CHP içinde ve safında yer almışlardır. Hakim sınıflar içindeki mücadele, sanıldığı gibi, iktidarı elinde tutan milli burjuvazi ile komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının arasında cereyan etmiyordu. Esas olarak, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iki kanadı arasında cereyan ediyordu. Milli karakterdeki orta burjuvazi, bu kanatlardan birinde ikincil bir güç olarak yer alıyordu. Bu noktanın kavranması, gerek dünün, gerek bugünün açıklanmasında son derece önemlidir. CHP'ye, nispeten ilerici bir karakter kazandıran şey, onun içinde başından beri sosyal bir güç olarak mevcut olan fakat partiye hakim olmayan bu milli karakterdeki orta burjuvazidir. TİP, D. Avcıoğlu, H. Kırılcımlı, Şafak ve TKP revizyonistlerinin (geçmişte ve bugün) iddia ettiği gibi, Kemalist iktidar, devrimci ve ilerici bir iktidar değildi. Kemalist iktidarla ittifak yapmayı düşünmek, karşı-devrim safına iltica etmek demektir. Çünkü Kemalist iktidarın kendisi, bizzat karşı-devrimi temsil ediyordu. Revizyonistlerin karşı-devrim dediği, cumhuriyet düzeninin yıkılması ve Sultanlığın tesisidir. Oysa böyle bir şey, artık burjuvazinin genç kesimlerinin de işine gelmez, hatta eski Türk büyük burjuvazisinin de... Dünyada gelişmeler öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, yuvarlanan taşları kimse başına koymaya cesaret edememektedir. Taçlı bir yönetim artık hakim sınıfların

ihtiyaçlarını karşılayamaz, egemenliklerini koruyamaz. Bunu, burjuvazi de bilmektedir. Artık karşı-devrim, “demokratik cumhuriyet” maskeli faşist diktatörlük olabilir ve öyle de olmuştur.

6. Kemalist Diktatörlük İşçiler, Köylüler, Şehir Küçük-Burjuvazisi, Küçük Memurlar ve Demokrat Aydınlar Üzerinde Askeri Faşist Bir Diktatörlüktür:

Sözü Şnurov’a bırakıyoruz:

“Her ne kadar bazı görüntüsel demokratik Őekiller mevcutsa da (seçimle meydana getirilen parlamento vs.) Türkiye’de bugün [1929] mevcut olan düzenin özü, bütün demokrasilerden uzak bir diktatoryadır (ab) [yani faşizmdir]. Egemen parti dışında hiçbir parti örgütü yoktur ve hiçbir partinin de meydana gelmesine imkan verilmemektedir. Sosyal-demokrat parti bile yasaklanmıştır. Gazete ve dergiler, bir an dahi gevşemeyen sıkı bir kontrol altındadır. Hatta bu gazete ve dergilerde hükümet aleyhine, ilerde herhangi bir makalenin çıkabilmesi ihtimali dahi, bunların kapatılmasına yetiyor” (s. 21).

“Bugünkü Türk hükümeti elbette bir diktatorya [faşizm olmalı] hükümetidir. Çünkü egemen olan Türk burjuvazisi, tamamen güçsüzdür ve gelişebilmek için emekçi halkı ezmek zorundadır” (s. 22).”

“... Sendikalar hemen hemen yasaklanmıştır; kurulmasına izin verilen federasyon ve dernekler, hayır işleriyle yetinip devlet kontrolü altında çalışmak zorundadır” (s. 24). “Her türlü işkolu dernekleri ve dernek birlikleri yasaktır...” (s. 25). “... kanuna göre, ‘memur ve işçi işini terkedebilir, fakat her türlü gösteri, eylem ve iş özgürlüğünü halel getiren hareketler yasak edilmiştir” (s. 26).

“... Kemalistler de, Jön Türkler gibi, yalnız emekçi kitlelerinin desteği ile iktidara gelebilirdi. Jön Türkler gibi, Kemalist devrimin ilk aylarında milli burjuvazi, işçi örgütlerinin kurulmasına engel olamadı. Ancak, bu sendikalar sırf sınıfsal nitelikte değildi; bazıları burjuvazinin etkisi altındaydı” (s. 42).

“Kemalist burjuvazi emperyalistlerle barış paktını imzaladıktan sonra (...), burjuvazinin artık emekçi kitlelerinin desteğine ihtiyacı kalmamıştı. Sınıf kavgasının büyümesine engel olmak lazımdı; öyle ya, yerli olsun yabancı olsun, bu kavga bütün sömünlere, bütün kapitalistlere karşı açık bir savaş halini almak üzere idi.”

Kemalistler, Komünist Partisi'nin ve işçi hareketinin canına okudu. Komünist Partisi yeraltına inmek zorunda kaldı. Birçok ünlü üyesi, bu arada Mustafa Suphi hunharca öldürüldü, hayatta kalanlar takibe uğradı, hapsilere atıldı. 1923 senesinde İstanbul Milletlerarası İşçi Birliği kapatıldı. Kapatılması için 1 Mayıs gününün kutlanması ile ilgili bildirimlerin dağıtılması bahane edildi. Birliğin ileri gelenleri tutuklandı ve tıpkı vaktiyle Jön Türklerin proletarya sınıf hareketinin 'hesabını' gördükleri, burjuvazi kontrolünde sözümona işçi örgütleri kurmaya koyuldukları gibi, şimdi de Kemalistler, kendi burjuva 'sendikalarını,' işçi eylemine karşı mücadele aracı olarak kullandılar” (s. 43).

Amele Teali'nin yağma edilmesi üzerine yayınlanan Profintern Yönetim Kurulu bildirisinde şöyle deniliyor:

“Halk Partisi hükümeti (Kemalistler), uzun zamandan beri sendika eylemini eline geçirip faşist bir örgüt haline getirmeye çalıştılar” (s. 47).

“Türkiye, işçi hareketinin en zalim takibata uğradığı ülkelerden biridir. Profintern'in III. Kongresi (1924 yılında) özel bir kararda Türkiye işçi sınıfına yapılan bu baskıları şiddetle protesto ederek şu bildiriyi yayınlamıştı:

“ Profintern'in III. Kongresi, Türk Kemalist hükümetinin Türkiye devrimci işçi örgütlerine yaptığı baskıyı ve işçileri uğrattığı kovuşturmayı şiddetle protesto ediyor!...”” (s. 59)

“... Kürt isyanından sonra 1925 senesinde 'istiklâl mahkemeleri' kurularak yine iki yıl müddetle sıkıyönetim ilan edilmişti. 'Bu olay vesile edilerek işçi, köylü ve genellikle bütün emekçi kitleleri ağır takibata uğrattıldı. Aydınlik ile Orak-Çekiç gazeteleri kapatıldı. Türk işçi liderleri, türlü işçi birlikleri ve bu

gazeteleri çıkaran yayınevleri sorumluları istiklâl mahkemelerinde 10-15 sene hapis cezalarına mahkum oldular’.

“Tarihin tekerrürü! Tıpkı bunun gibi, devrimin sonunda emekçi kitlelerinin sırtından iktidara gelmiş olan Jön Türkler de aynı şeyi yapmışlardı vaktiyle. Fakat ne oldu? Jön Türkler eninde sonunda Alman emperyalizminin itaatkar aleti haline geldiler” (s. 59-60).

“... İşçi hareketini ezmek için Kemalist hükümet her araca başvuruyor, her şeyi mubah görüyor. İşçi örgütlerinin ilerici üyelerini polis gece yarısından sonra, şafak vakti evinden alıp karakola götürüyor. Birkaç gün tutuklu tutuyor... Sebep? Hiç. Filan tarihte, falan günde kravatların rengi ne imiş? Kasketlerinde nasıl işaretler varmış, ne konuşmuşlar acaba?”

AP de aynı politikayı harfi harfine uygulamadı mı? Kırmızı ışık altında gitar çalan gencin tutuklanmasıyla yukarıdaki olaylar arasında ne fark var? Faşist Erim hükümeti de aynı yolu harfi harfine izlemiyor mu? Grevleri yasaklayıp, dergileri kapatmıyor mu?

Kemalist hükümetin işçi sınıfının hareketine karşı gösterdiği gaddarlıklardan bir örnek: 1927 Ağustos ayında Fransızlara ait Adana-Nusaybin demiryolunda çalışan işçiler greve gitmişlerdi. Sebep de gayet basitti. Bayram arifesinde kendilerine, istedikleri avans ödenmemişti. Bundan önce de işçi temsilcileri basit ve mütevazı 31 dilek tesbit etmişler ve bunların yerine getirilmesini istemişlerdi...

“Kapitalistler bir türlü cevap vermediler ve aradan bir buçuk ay geçtikten sonra da dilekçeyi reddettiler. Bunun üzerine başlayan grev 20 gün sürdü ve greve 850 işçi katıldı. İki gün tren işlemedi.

“Nihayet üçüncü gün kumpanya (Fransız kapitalistler şirketi), grev kırıcılara yardım için bir tren yolladı. O zaman birkaç yüz işçi, karıları ve çocukları ile hat boyunca ray üzerinde yattılar ve tren yolunu kapadılar. Buna karşılık Kemalist hükümet yetkilileri, askeri birlik göndererek aralarında çoluk çocuk ve kadın bulunan silahsız işçilere ateş açtırdı. Raylar al kana boyandı. 22 ‘elebaşı’ tutuklandı.

“Grev, yabancı kapitalistler tarafından ezildi ve bu işe, ‘demokratik’ olan Kemalist hükümet de iştirak etti. Kapitalistlerin

sınıf kardeşliği milli düşmanlıklarından ağır bastı.” Şnurov şöyle devam ediyor: “Bu örnek tek değildir. 1926 yılında Seyrüsefayın Şirketinde çalışan işçilerin grevi de, aynı şekilde bastırıldı. Hükümet, grevi dağıtmak için deniz askerini grev kırıcısı olarak gönderdi” (s. 63-64).

Yine en basit sebeplerle, yüzlerce, binlerce işçi işinden atıldı ve Kemalist hükümet, patronlara bizzat destek oldu. Birçok olayda hükümet, bizzat patron durumundaydı. Şnurov’un kitabı bu konuda örneklerle doludur. Şimdi bu örnekleri aktarmayı gereksiz buluyoruz.

Köylülerin durumuna göz atalım. Gene tanışımız Şnurov’dur.

“... Soyulup evi barkı yıkılan birçok köylü, ırgat olmakla kalmıyor, iş aramak için şehirlere göç ediyor. Köyde köylüyü tefeci, büyük toprak sahibi, ağalar, toptancılar, tüccarlar insafsızca soyuyor. Türkiye’nin ekseri köy aileleri yoksuldur. İşletmeleri fakirdir. Ne yeterli toprağı, ne aracı, makinesi, ne de hayvanı var. Fakir köylü zenginlerden, yani büyük toprak sahibi ile ağalardan toprağı icara, aracı borca alır; karşılığında mal sahibinin tarlasında hem bedava ırgatlık yapar, hem de mahsulün yarısını ya da üçte birini verir. Araç almaya, geçinmeye parası yetmediğı için, köylü, parayı tefecilerden alıp fahiş faizle öder. Yoksul köylünün, ürününü pazara indirmek için atı, arabası olmadığından ister istemez ürünü yok pahasına toptancıya vermek zorundadır. Bu toptancı, çoğu defa, toprağı icara aldığı toprak sahibi, ağa veya tefecidir. Bu yüzden, köylünün ufacık işletmesine türlü borç, faiz, vergi biniyor ve er geç bunun yükü altında yıkılıyor. Fakir köylü kitleleri ya köylerde ırgat olarak çalışmaya ya da şehirlere gidip kendine iş aramaya zorlanıyor” (s. 35).

“Köylerdeki sömürü geliştiğinden, köylerde emekçi köylünün sırtından geçinen köy burjuvazisi, yani ağalar, tefeciler ve bezirgân sınıfı (abç) [Not: Bunların hepsine köy burjuvazisi demek yanlıştır] geliyor. Köylülerin çoğunluğu ya sefaletin kapısına dayanmış bir haldedir ya da ırgat olarak zengin ağaların emrinde çalışıyor ve onlar da proletarya saflarını dolduruyor” (s. 76).

Kemalist diktatörlük köylerde, köylülere karşı ağaların, büyük toprak sahiplerinin, tefeci ve bezirgânların, toptancıların yanında yer

alıyor, devlet kuvvetleri, bunların hizmetinde köylüleri insafsızca eziyordu. Kemalist diktatörlük, zanaatçı ve memurların alt kesimlerini de ezmektedir. Kayıtçıların, gümrük memurlarının, telgrafçıların, vs. grev ve direnişleri şiddetle bastırılmaktadır. Sözü Şnurov'a bırakalım:

“... Memurların hareketi ağır şartlara bağlıdır, çünkü onlar için hükümet doğrudan doğruya ücretle müstahdem çalıştıran bir kapitalisttir. Hatta daha iyi ücret ve daha elverişli iş şartları uğruna yapılan her mücadele, Kemalistler tarafından hemen hükümete karşı hareket, politik bir suç olarak vasıflandırılıyor. Diğer taraftan Kemalistler, bütün güçleriyle güvenilir ve hükümete sadık bir devlet örgütünü kurmaya gayret ediyorlar.

“Kemalistler başka görüş açısı olan kimseleri işten kovuyor...” (s. 67).

“...1925 yılında birkaç şehrin telgraf (telsiz) memurlarının, maaşlarına zam yapılması için giriştikleri grev de bastırıldı. Hükümet bu işin arkasında yine komünistlerin bulunduğunu ileri sürerek grevcileri tutukladı. Adana’da bu emir yerine getirildi ve birçok grevci telgrafçı Ankara’ya istiklâl mahkemesine sevk edildi. Suçları, hükümet aleyhine bir komplo imiş!” (s. 68-69).

7. Kemalist Diktatörlük, Azınlık Milliyetleri ve Özellikle Kürt Milletini Amansız Milli Baskı Politikasıyla Ezdi, Kitle Katliamlarına Girişti, Türk Şovenizmini Bütün Gücüyle Körükledi:

Kemalist diktatörlük, azınlık milliyetlerin, özellikle Kürt milletinin bütün haklarını gaspetti. Onları zorla Türkleştirmeye girişti. Dillerini yasakladı. Zaman zaman başgösteren Kürt milli hareketini, bazı Kürt feodalleriyle de el ele vererek insafsızca ezdi, peşinden kitle katliamlarına girişti, kadın erkek, çoluk çocuk, genç ihtiyar, binlerce insanı katletti, “askeri yasak bölge” ilanlarıyla, “örfi idare” zorbalıklarıyla Kürt halkı için hayatı çekilmez hale getirdi. Sadece Dersim ayaklanmasından sonra katledilen Kürt köylülerinin sayısı 60.000’in üstündedir. Lozan’da Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı alçakça çiğnendi. Kemalistlerle emperyalistler, Kürt

ulusunun kendi istek ve eğilimini hiçe sayarak, pazarlıkla, Kürdistan bölgesini çeşitli devletler arasında böldüler. Azınlık milliyetlere ve özellikle Kürtlere, son derece aşağılayıcı muamele yapıyordu, onlara her türlü hakaret mubah görülüyordu.

Kemalist diktatörlük, Türk şovenizmini körüklemeye girişti. Tarihi yeni baştan kaleme alarak, bütün milletlerin Türklere turediği şekilde ırkçı ve faşist teoriyi piyasaya sürdü. Diğer azınlık milliyetlerin tarihini, kitaplardan tamamen sildi. Bütün dillerin Türkçeden doğduğu şekildeki Güneş Dil Teorisi safsatasını yaydı. “Bir Türk dünyaya bedeldir”, “Ne mutlu Türküm diyene” cinsinden şovenist sloganları ülkenin her köşesine, okullara, dairelere, her yere soktu. Böylece, çeşitli milliyetlere mensup işçiler ve emekçiler arasına milli düşmanlık ve kin tohumları saçtı; işçilerin ve emekçilerin birliğini ve dayanışmasını baltaladı. Türk işçi ve emekçilerini, kendi şovenist politikasına alet etmek istedi.

Kemalist diktatörlüğün milli meselede izlediği çizgi, tam anlamıyla Türk şovenizmidir. Ve bilindiği gibi, faşist diktatörlüklerin bir özelliği de, hakim ulus şovenizmini körüklemek, milli düşmanlıklar yaratarak ve kışkırtarak, emekçi halk kitlelerini bölmek, birbirine düşürmektir.

8. Kemalistler, Devlet Tekelleri Kurarak, Rekabeti Geniş Ölçüde Ortadan Kaldırarak, Halk Kitlelerini İnsafsızca Sömürdüler. Tekeller Sayesinde Hükümetin Kendisi de Bir Müteşebbis Olup Çıktı. Müteşebbislikle Hükümet Üyelğini Birleştiren Tekeller, Burjuvaziye Bürokratik Bir Nitelik Kazandı:

Devlet gücünü tamamen eline geçiren Kemalistler, bu gücü alabildiğince zenginleşmek, palazlanmak için kullandılar.

“...Hükümet, bir sürü ticaret tekeli kurarak satılan maddelerin vasıtalı vergilerini durmadan artırmaktadır. Tanınmış bir gazeteci, ‘tekel kelimesi, Türk halkı için, kanunlaşmış soygun anlamına geliyor’ demektedir. Almanya’da çıkan Bergwerk-Zeitung, 25 Eylül 1927 tarihli sayısında, tekellilik politikasının nasıl bir soygun olduğunu ve vergilerin korkunç hacmini gösteren rakamlar

yayınlamıştır. Buna göre, gazyağının İstanbul'a teslim fiyatı 4,5 kuruştur (litresi), satış fiyatı ise 16,5 kuruş; yani fiyat dört misli artıyor. Benzin fiyatı 7 kuruştan (alış fiyatı) 11,5 kuruş imtiyazlı satış fiyatına çıkıyor (fabrika, atölye, vs... için). Şekerin fiyatı yarı yarıya artıyor. Bu vasıtalı vergiler, tekellerle birlikte 1927-1928 senelerinde devlet gelirinin beşte üçünü teşkil ediyor. Tüccar ve kapitalistler bu vergilerden mağdur olmuyor. Çünkü bu vergiler, satış fiyatlarının artırılması ile tüketiciden tahsil ediliyor. Bu vergilerin tüm ağırlığını emekçiler taşıyor. Çünkü, yoksul insanların gelirinin en büyük kısmı yiyecek ve diğer birinci derecede gerekli maddelere harcanyor” (Şnurov, s. 31-32).

“Kemalist hükümet, fabrika ve tesis sahiplerini korur, çünkü Kemalist olan ticaret burjuvazisi, sermayesini henüz gelişen sanayi kollarına yatırır... Birçok teşebbüsler ve ticari müesseseler, hükümet bankalarından aldıkları para ile kurulmuştur. Birçok tesisin sermayesi, yalnız kısmen özel sermaye sayılabilir. Bu sermayenin büyük kısmı, özel şahıslar elinde fazla sermaye bulunmadığından, hükümet tarafından ödenir.”

“Kemalist hükümet de bir sürü tekeller kurdu: Tütün işleme ve ihraç etme tekeli, şeker, gazyağı, kibrit, tuz, barut, iskambil kağıdı, liman işleri, vs...

“Bu tekeller sayesinde hükümetin kendisi de müteşebbis bir tüccar haline geldi. Demiryolları ya devlet hazinesinden ya da yabancı kapitalistler tarafından yapılıyor; bu yabancı kapitalistlere hükümet rahat çalışma şartlarını sağlamak zorundadır. Yabancı yatırımlarla çalışan şirketlerde de, durum başka değildir...” (s. 49).

Demek ki, sözkonusu olan şey, “devlet eliyle milli burjuvazi yaratmak” değildir. Sözkonusu olan, bütün devlet imkanlarını, Kemalist burjuvazinin zenginleşmesine ve palazlanmasına tahsis etmektir. Devlet tekelleri de bu amaca hizmet ediyordu. Kemalist burjuvalar, devlet tekelleri yaratarak ve bunları kendi hizmetine koşarak, bu alanlarda rekabeti geniş ölçüde ortadan kaldırıyor, böylece işçi ve köylüleri yüksek tekel kârlarıyla daha da insafsızca sömürüyordu... Öte yandan tekelci-devlet kapitalizmi, Şnurov'un da işaret ettiği gibi, müteşebbislikle hükümet üyeliğini birleştirerek, burjuvaziye bürokratik bir karakter kazandırıyor, yani bürokrat-

burjuvaziyi doğuruyordu. 1929-1930 dünya kapitalizminin buhranı, Türkiye’de de kendini gösterince, CHP, devletçiliğe daha da sıkı sarılmış, buhrandan kurtulmak için, “devletçiliği” bir zırh gibi kullanmak istemiştir. CHP’nin devletçiliğinin esası budur.

9. Komprador Büyük Burjuvazinin Ve Toprak Ağalarının İki Siyasi Kampı Arasında “Devletçilik”-“Hür Teşebbüsçülük”, “Tek Parti”-“Çok Parti” Üzerine Yürütülen Mücadelenin Özü Nedir?

İktidarı elinde tutan birinci kampın, devlet cihazına tamamen hakim olduğunu, devlet tekelleri yaratarak, bu tekelleri kendi hizmetine koşarak ve böylece, rekabeti büyük ölçüde ortadan kaldırıp rakiplerini ezerek, gittikçe büyüdüğünü ve zenginleştiğini gördük.

Hakim sınıfların ikinci kampta yeralan kesimi ise, devlet cihazı içinde zayıf olduğundan, onu dilediği gibi kullanamadığından, hatta devlet cihazına kuvvetle hakim olan birinci kamp tarafından, yine “devletçilik” yoluyla rekabet edemez hale getirildiğinden, bir yandan devlet cihazını kendi amaçları için kullanmak uğruna mücadele ederken, öte yandan, iktisadi alanda “hür teşebbüs”ün, “devletçilik” aleyhtarlığının bayraktarlığını yapmıştır.

İktisadi alanda “devletçilik”-“hür teşebbüsçülük” şeklinde kendini gösteren mücadele, siyasi alanda da buna benzer bir şekilde yürütülmüştür.

Birinci kamp, devlet cihazına ve onun temel dayanağı olan orduya kesin olarak hakimdir. Bu nedenle, birinci kamp, öteden beri hakimiyetini orduya dayanarak, ordu vasıtasıyla sürdürmüştür. Kemalist diktatörlük gerçekte askeri bir diktatörlüktür. İkinci kamp ise, bir yandan, devlet kuvvetlerini ve orduyu kendi hizmetine koşmaya çalışırken, öte yandan, esas kuvvetini taşradaki toprak ağalarından, tefeci bezirgânlardan ve din adamlarından aldığı için ve bunlar vasıtasıyla geniş köylü kitlelerine hükmettiği için, “çok particilik”ten ve “seçim”lerden yana olmuştur. Elbette, bunların istediği “çok parti”nin içine proletaryanın partisi dahil değildi. Bunların istediği “seçim”, gerici ittifaklar arasında halkı tercih

yapmak zorunda bırakmaktan başka bir şey değildi. Bu iki kamp arasındaki, iktisadi alanda “devletçilik”-“hür teşebbüsçülük” şeklinde kendisini gösteren mücadele, siyasi alanda da bu şekilde yansıyor. Aynı mücadelenin bir benzerini bugün de görmekteyiz. DP ve daha sonra AP, daha çok sivil gerici kuvvetleri harekete geçirerek, onları kullanarak zorbalığını yürütmüştür ve yürütmektedir. Demirel, 200 bin halkın silahlanmasından söz ederken, gerçekte taşradaki ağaların, tefecilerin ve din adamlarının beslediği gerici örgütleri, imam hatip okullarında, Kur’an kurslarında, vs... yetiştirilen faşist kuvvetleri ve benzerlerini kastediyordu. CHP’ye hakim olan komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliği ise, sürekli olarak, orduyu AP’ye karşı tehdit unsuru olarak kullanıyordu. Burada şu noktayı da belirtelim ki, AP’nin son yıllarda ordu içindeki hakimiyeti hayli artmıştır. Fakat yine de AP, bir yandan askeriyeyle dayanan sıkıyönetimin devamını isterken, öte yandan seçimlere dönülmesinden yanadır. Bunu o, tek başına iktidara hakim olmak amacıyla istemektedir, anti-faşist olduğu için değil. Ve bu olayın kökleri, belirttiğimiz gibi çok eskilerdedir.

Şu noktayı iyice aklımızda tutmalıyız ki, hakim sınıfların hiçbir kanadı, ezeli ve ebedi olarak “devletçi” veya “hür teşebbüsçü”, “tek partici” veya “çok partici” değildir. Hangisi işine gelirse onu savunur. Devlet cihazına kesinlikle hakim olan, onu kendi amaçları için dilediği gibi kullanabilen kanat, bu durumu devam ettirebildiği sürece “devletçi”dir; bu durumdan zarar gören kanat ise, “özel teşebbüsçü”dür. Orduya kesinlikle hakim olan gerici kanat, bu durumu devam ettirebildiği sürece, göstermelik demokratik şekillerle kamufle edilmiş, bir askeri diktatörlükten yanadır; gücünü daha ziyade sivil faşist güçlerden alan kanat ise, tabii olarak buna karşı çıkar; kendi iktidarını garantiye alacak yolların savunuculuğunu yapar. Mesele budur. Türkiye’de hakim sınıflar arasında öteden beri sürüp gelen mücadelenin de özü budur. CHP’nin devletçiliğinden ilericilik, devrimcilik keşfeden “sosyalist”(!), Hitler faşizminin de “devletçi” olduğunu görmeyecek kadar kör ve kafasız budalaların tekidir.

10. Kemalist Türkiye, Gittikçe Daha Çok Bir Yarı-Sömürge ve Gerici Emperyalist Dünyanın Bir Parçası Haline Gelerek, Kendini İngiliz-Fransız Emperyalizminin Kollarına Atmak Zorunda Kaldı:

“Kemalist Türkiye”, ne yönde ilerledi ve nereye vardı? Bu sorunun cevabını Mao Zedung yoldaştan öğrenelim:

“Kemalist Türkiye bile, gittikçe daha çok bir yarı-sömürge ve gerici emperyalist dünyanın bir parçası haline gelerek nihayet kendini İngiliz-Fransız emperyalizminin kucağına atmak zorunda kalmıştır. Günümüzdeki uluslararası durumda sömürge ve yarı-sömürgelerdeki ‘kahramanlar’, ya emperyalist cephede yer alarak dünya karşı-devrim güçlerinin bir parçası haline gelirler ya da anti-emperyalist cephede yer alarak dünya devrim güçlerinin bir parçası haline gelirler. Ya birini, ya diğerini seçmek zorundadırlar. Çünkü üçüncü bir seçim yoktur”.

Kemalistlerin daha savaş yıllarında iken üstü örtülü olarak ve savaştan sonra da açık ve kesin olarak emperyalist cephede yer aldıklarını ve dünya karşı-devrim güçlerinin bir parçası haline geldiklerini Şnurov’dan yaptığımız aktarmalarla gösterdik. Daha sonraları ise, İttihat ve Terakkici seleflerinin, Alman emperyalizminin itaatkar aleti haline gelmesi, gibi, Kemalistler de, İngiliz-Fransız emperyalizminin itaatkar aleti olup çıktılar. Kemalist hareketin doğuşu, gelişmesi, mahiyeti kısaca budur!

ÖZETLEYELİM

1. Kemalist devrim, Türk ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin, az miktardaki sanayi burjuvazisinin, bunların üst kesiminin bir devrimidir. Yani devrimin önderleri, Türk komprador büyük-burjuvazisi ve toprak ağaları sınıfıdır. Devrimde, milli karakterdeki orta burjuvazi önder güç olarak değil, yedek güç olarak yer almıştır.

2. Devrimin önderleri, daha anti-emperyalist savaş yıllarında iken İtilâf emperyalizmi ile el altından işbirliğine girişmişlerdir; emperyalistler Kemalistlere karşı hayırhah bir tutum takınmış, bir Kemalist iktidara rıza göstermeye başlamıştır.

3. Kemalistler, emperyalistlerle barış imzaladıktan sonra bu işbirliği daha da koyulaşarak devam etmiştir.

4. Kemalist hareket, özünde “işçilere ve köylülere, bir toprak devrimi imkanına karşı” gelişmiştir.

5. Kemalist hareketin sonucunda, Türkiye'nin sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal yapısı; yarı-sömürge ve yarı-feodal yapı ile yer değiştirmiştir; yani yarı-sömürge ve yarı-feodal iktisadi yapı devam etmiştir.

6. Sosyal alanda, eski milli azınlıklara mensup komprador büyük burjuvazinin ve eski bürokrasinin, ulemanın hakim mevkiini milli karakterdeki orta burjuvazi içinden palazlanan ve emperyalizmle işbirliğine giren yeni Türk burjuvazisi, eski Türk komprador büyük burjuvazisinin bir kesimi ve yeni bürokrasi almıştır. Eski toprak ağalarının, büyük toprak sahiplerinin, tefecilerin, vurguncu tüccarların bir kısmının hakimiyeti devam etmiş, bir kısmının yerini yenileri almıştır. Kemalistler bir bütün olarak, milli karakterdeki orta sınıfın çıkarlarını temsil etmemekte, yukardaki sınıf ve zümrelerin menfaatlerini temsil etmektedir.

7. Politik alanda, hanedanlık çıkarları ile birleştirilmiş olan meşrutiyet yönetiminin yerini, yeni hakim sınıfların çıkarlarına en iyi cevap veren yönetim, burjuva cumhuriyeti almıştır. Bu idare sözde bağımsız, gerçekte siyasi bakımdan emperyalizme yarı-bağımlı bir idaredir.

8. Kemalist diktatörlük, sözde demokratik, gerçekte askeri faşist bir diktatörlüktür.

9. “Kemalist Türkiye bile, gittikçe daha çok bir yarı-sömürge ve gerici emperyalist dünyanın bir parçası haline gelerek sonunda kendini İngiliz-Fransız emperyalizminin kucağına atmak zorunda kalmıştır.”

10. Kurtuluş Savaşını takip eden yıllarda, devrimin baş düşmanı Kemalist iktidardır. O dönemde komünist hareketin görevi, hakim mevkiini kaybeden eski komprador burjuvaziye ve toprak ağaları kliğine karşı, Kemalistlerle ittifak değil (böyle bir ittifak zaten hiçbir zaman gerçekleşmemiştir), komprador burjuvazinin ve

toprak ağalarının bir başka kliğini temsil eden Kemalist iktidarı devirmek, yerine işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğünü kurmaktır.

-III-

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra, hakim sınıflar (komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları) arasında iki siyasi kampın doğduğuna işaret etmiştik:

Birinci kamp; emperyalizmle işbirliğini gittikçe geliştiren ve palazlanan yeni Türk burjuvazisi, İttihat ve Terakkici komprador burjuvazinin bir kesimi, ağaların, büyük toprak sahiplerinin, toptancı tüccarların, tefecilerin bir kısmı, memurların ve aydınların en üst ve imtiyazlı tabakasından oluşuyordu.

İkinci kamp ise; tamamen tasfiye edilemeyen eski komprador büyük burjuvazinin, ağaların, büyük toprak sahiplerinin, tefecilerin, vurguncu tüccarların başka bir kesimi, saray mensupları, din adamları, eski ulema sınıfı artıklarından meydana geliyordu.

Milli karakterdeki orta burjuvazi de, bu kamplardan birincisinde, CHP ve iktidar safında yedek güç olarak yer alıyordu. İkinci kampa mensup olanlar, örgütlenme imkanına kavuştukları zaman, Terakkiperver Fırka'da ve Serbest Fırka'da örgütlendiler. Bu imkanı bulamadıkları zamanlarda ise, CHP içinde yuvalandılar. İkinci kampta, hilafetçi ve padişahçı unsurlar (eski feodal bürokrasi, ulema artıkları, din adamları, vs...) da vardı. Fakat bunlar, ne o zaman, ne de daha sonra, mensup oldukları siyasi kampın hakim unsurları olamadılar. Hakim olanlar, komprador büyük burjuvazi ile bir kısım toprak ağaları, tefeciler, vurguncu tüccarlar, vs... idi. Aynı hilafetçi unsurlar, tali bir güç olarak DP ve AP içinde yer aldılar. Daha sonraları bunların MNP'yi kurduklarını hepimiz biliyoruz. Yani bu iki hakim kamp arasındaki mücadele, başından beri, esas olarak cumhuriyet temeli üzerinde kalmak üzere, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları arasında bir iktidar mücadelesi olarak cereyan ediyordu; Sultanlığı ve hilafeti geri getirmek isteyenlerle cumhuriyetçi burjuvazi arasında, karşı-devrim ve devrim taraftarları arasında değil. Bu dönem geride kalmıştı artık! Tekrar edelim ki, bu

emelleri besleyenler de vardı, ama onlar, dediğimiz gibi, kamplardan birine yamanmış, zayıf ve tali bir güçtü. Devrimle karşı-devrim arasındaki mücadele artık, cumhuriyetçilerle Sultancı ve hilafetçiler arasında değil, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğünü bir burjuva cumhuriyeti çerçevesinde devam ettirmek isteyenlerle, bundan menfaati olan sınıflarla, bir işçi-köylü diktatörlüğü, bir Demokratik Halk Cumhuriyeti kurmak isteyenler ve bundan menfaati olan sınıflar arasındaydı.

Bir yandan hakim sınıfların iki kampı arasındaki mücadele, öte yandan halk sınıflarıyla bunların tamamı arasındaki mücadele devam ederek, İkinci Dünya Savaşı yıllarına gelindi. Bu arada, CHP'ye ve iktidara egemen olan gerici klik, önce İngiliz-Fransız emperyalistleriyle, 1935'lerden itibaren de değişen dünya şartlarının zorlamasıyla Alman emperyalistleriyle işbirliğine girişti. Daha sonra, İkinci Dünya Savaşının başlarında olan şudur: Faşist Alman emperyalistleri, Türkiye'ye tamamen hakim olmuşlardır. CHP'ye hakim olan klik, tamamıyla ve kesinlikle Alman emperyalistlerinin elinde bir oyuncak haline, onların uysal bir kölesi haline gelmiştir. Bu klik, Hitlerci faşist zorbalık ve hükümet etme metodlarını Türkiye'de de uygulamaya girişmiştir. Bu klik, dünya çapındaki kamplaşmada Alman faşizminin safında yer almıştır. Açıkça onun safında savaşa girmediyse, buna sebep, dünya çapındaki güçler dengesinin buna müsait olmaması, Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist iktidarın baskısı, savaşın Alman emperyalizminin aleyhine dönmesi, vs... dir. Eğer şartları elverişli görseydi, bu klik, aynen İttihat ve Terakkici selefleri gibi, Almanların safında savaşa girmekte bir an bile tereddüt etmezdi. Dünya güçler dengesi, onun bu isteğini kursağında bıraktı. Saraçoğlu Hükümetinin kurulması, sadece bir gelişmenin, Alman işbirlikçiliği yolunda 1935'lerden beri atılan adımların tabii ve kaçınılmaz sonucudur. Yani bu gelişme, kesin bir Alman işbirlikçisi iktidarın gerçekleşmesiyle, doruğuna ulaşmıştır. Şefik Hüsnü de doğru olarak, Saraçoğlu Hükümetinin, "Türk burjuvazisinin çoğu Alman sermayesiyle karışmış en mütereddi vurguncu tabakalarının ve büyük toprak sahiplerinin menfaatlerini korumak prensibine bugün de dört elle sarılmış" olduğunu ve bu prensibi, "ilk günlerden beri mihenk edindiği"ni söylüyor. Yine Şefik Hüsnü, "bir taraftan Halk Partisi'nin idare edici kadrosu, başta

Saraçoğlu ve arkadaşları olmak üzere şüphe götürmez bir tarzda Sovyetler'e aleyhtar ve Londra'nın Sovyetler Birliği ile dostluk ve işbirliği siyasetine açıktan açığa hasımdır. Bundan ötürü, iki büyük Anglo-Sakson demokrasisi de, Türk hükümetinin ömrünü bir gün bile uzatmaya yardım etmek şöyle dursun, idare mekanizmasının demokratlaştırılması konusunda nüfuzlarını kullanmak suretiyle, içerdeki demokratlar cephesini desteklemek zorundadırlar" derken, bu "demokratlaştırma"nın mahiyetini yanlış değerlendirmekle birlikte, doğru bir teşhis koyuyor.

Burada, Şafak revizyonistlerinin bir türlü kavrayamadığı çok önemli bir noktaya geldik. Daha sonra DP'yi oluşturacak olanlar, CHP içindeki bu Almancı hakim klik değil, tersine bu hakim kliğe karşı öteden beri, Terakkiperver Fırka ve Serbest Fırka dönemlerinden beri mücadele edenlerdir. Bunların öteden beri savundukları "çok parti" ve "serbest seçim" sloganları, yeni tarihi koşullarda, CHP'nin faşist Alman emperyalistlerinin kesin işbirlikçisi haline gelerek, daha da faşist bir hüviyet kazandığı şartlarda, kötülerin iyisi haline gelmiştir. Bu talepler, yani "çok parti" ve "serbest seçim" vs. aynı yıllarda reformcu orta burjuvazinin de talepleridir. Bir orta burjuva hareketi olmaktan ileri gidemeyen TKP de, aynı yıllarda, buna benzer şeyler istemektedir. Yeni tarihi şartlarda, tarihimizde yeni bir olay ortaya çıkmıştır. Öteden beri hakim sınıflar arasındaki kamplaşmada, CHP'ye ve iktidara hakim olan kliğin tarafında yer alan reformcu orta burjuvazi, yeni koşullarda geniş ölçüde ikinci kampa geçmiştir. Böylece, TKP'den başlayarak DP ve MP'ye kadar uzanan bir cephe meydana gelmiştir. Şefik Hüsnü'nün, "İçerdeki Demokratlar Cephesi" dediği şey budur. Bu yıllarda TKP üyeleriyle bazı DP'lilerin (veya sonradan DP'li olacak kimselerin) ve MP'nin ilk başkanı olan Fevzi Çakmak'ın aynı örgütler içinde olmalarının ve olabilmelerinin sebebi de budur.

Bir komünist hareket için elbette iki gerici klikten birini tercih etmek söz konusu olamaz. Komünist hareket, ikisini de düşman olarak görür; ikisini de devirmek için mücadele eder; ama bunlar arasındaki mücadeleye de gözlerini yummaz; bu boğuşmadan kendi hesabına azami derecede fayda sağlamak için, bunların birbirine göre durumunu iyi tespit eder, en gerici olanı tecrit eder, ilk ve en şiddetli saldırılarını ona yöneltir, bu arada diğer gerici kliğin mahiyetini

teşhir etmekten, onunla kendi arasındaki düşmanlık çizgisini sıkı sıkıya muhafaza etmekten de geri kalmaz. Bilir ki, hakim sınıflar arasındaki bu boğuşma her an halka karşı bir birleşmeye dönüşebileceği gibi, bugün en gerici olan kliğin yerini, yarın diğeri de alabilir. Bu, gericiler arasında durmadan değişen güç dengesine, iktidara hangi kliğin hakim olduğuna, iktisadi ve siyasi buhranın mevcut olup olmamasına ve benzeri şartlara bağlıdır.

İkinci Dünya Savaşının başlarından DP iktidarının ilk dönemlerine kadar devam eden evrede olanlar kısaca şudur: CHP'nin her bakımdan faşist Alman emperyalistleriyle işbirliğine ve koyu bir faşizme kayması, CHP karşısında saf tutan gerici kliğin, nispeten daha ileri bir rol oynar hale gelmesi, orta burjuvazinin birinci kamptan koparak ikinci kampa katılması. Çin'de Guomintang'ın Japon emperyalizmine ve Japon işbirlikçilerine karşı oynadığı rolün bir benzerini, o yıllarda Türkiye'de de DP ve diğer muhalif hakim sınıf partileri (bu partiler yokken de, bunları oluşturacak çevreler mevcuttu.) Alman faşizmine ve CHP'ye karşı oynamışlardır. Bir benzerini diyoruz, çünkü, şartlar iki ülkede farklı farklı idi.

Ülke içindeki bu kuvvet mevzilenmesi, dünya çapındaki mevzilenmeyle de birbirini tamamladı. İngiliz-Fransız-Amerikan emperyalistleri, Alman ve Japon faşist emperyalistlerine karşı, Sovyetler Birliği ile ittifak kurmak zorunda kalmışlardı. Türkiye'de iktidar, Alman emperyalizminin uşaklarının elinde olduğu için, Türkiye'deki muhalefet cephesiyle İngiliz-Fransız-Amerikan emperyalistleri ve Sovyetler Birliği arasında da tabii bir ittifak doğdu. Bu ittifak, elbette çelişmeli bir ittifaktı. ABD ve İngiliz emperyalistleri, Türkiye'de ittifakın diğer güçlerine karşı, kendilerine en yakın buldukları komprador büyük burjuvazi ve toprak ağalarını destekleyeceklerdi; Çin'de ÇKP'ye karşı Guomintang'ı destekledikleri gibi... İkinci Dünya Savaşı yıllarında ve savaştan sonra dünya çapında ABD emperyalizmi nasıl "demokrasi" havariliğine çıktıysa, Türkiye'de de DP ve onun kadrosu, "demokrasi" havariliğine çıktı. CHP'nin faşist uygulamalarına karşı bayrak açtı, orta burjuvaziye ve bir kısım halk tabakalarını çevresinde toplamayı başardı. Bunda TKP'nin yanlış politikasının da büyük bir payı vardır. TKP, daha önce nasıl iktidar partisinin kuyruğuna takılmışsa, bu kez de büyük muhalif partinin (DP'nin) kuyruğuna

takıldı. Bağımsız bir halk hareketi yaratamadı! O yıllarda DP'nin orta burjuvaziyi ve bir kısım halk tabakalarını çevresinde toplayabilmesinde, bunun rolü vardı. Halkın, Alman faşizminin kuklası CHP iktidarına kızgınlığı, DP'nin barajına akıtıldı. Böylece 1950'de komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının Alman faşizmine bağlı kliği iktidardan inerken, Amerikan emperyalizmiyle işbirliğine girişen bir başka kliği, iktidarı ele geçirdi. Bunda, Alman emperyalizminin savaşta yenilmesinin ve ABD emperyalizminin savaşın galipleri arasında bulunmasının çok önemli rolü vardır.

1950'de DP'nin başa geçmesi, ne devrimdir, ne de karşı-devrimdir. Hakim sınıfların öteden beri devam edip gelen iki siyasi kliği arasında bir iktidar değişikliğidir. Öte yandan bu değişiklik, Alman emperyalizmine bağımlı, tek partili askeri faşist diktatörlüğün yerine, daha çok sivil gerici kuvvetlerden destek alan, Amerikan emperyalizmine bağlı “çok partili” diktatörlüğü getirmiştir. İkinci Dünya Savaşı yıllarında iyice palazlanan vurguncu tüccarların, müteahhitlerin, yüksek tarım fiyatları politikasıyla güçlenen toprak ağalarının ve büyük toprak sahiplerinin hepsinin, el ele vererek DP'de yer aldıkları kesinlikle yanlıştır. Bunların bir kısmı DP'yi desteklemiş olsa bile, esas itibarıyla bunlar, CHP'de yer almışlardır. O dönemde vurgunculukla palazlananların birçoğunun, bugün taşrada CHP “göbekçileri”nin en fanatik dayanakları olduğuna şahsen şahit oluyoruz. Eğer öyle olmasaydı, bugün CHP'den nasıl olup da bir MGP doğduğunu, MGP'nin ayrılmasına rağmen, nasıl olup da hâlâ CHP'de “ortanın göbekçisi” denilen bir komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının temsilcilerinin var olduğunu açıklayamazdık. DP, iktidarı ele geçirdikten sonra, daha bir süre, reformcu orta burjuvazi, onun safında kalmıştır. Nadir Nadi, DP'nin seçim propagandalarına katılan demokrat aydınlardan biridir. Ve daha ona benzer birçok aydın o yıllarda DP sempatanıdır. Reformcu orta burjuvazinin görüşlerini yansıtan yayınlarda, DP'nin ilk başlarda “iyi” olduğu, fakat sonradan bozulduğu iddialarına sık sık rastlanır. DP, Amerikan emperyalizminin dümen suyunda, halka ve aydınlara karşı CHP'den daha aşağı kalmayan azgın bir saldırıya girişince, Türkiye'yi ABD emperyalizmine peşkeş çekince NATO gibi ABD emperyalizminin saldırgan aleti olan örgütlere Türkiye'yi sokunca, Kore'de halkımızı haksız ve gerici bir savaşta kırdırınca,

milli bir karakter taşıyan orta burjuvazi ve demokrat aydınlar, DP'den soğumaya ve uzaklaşmaya, CHP'ye doğru dümen kırmaya başlamıştır. Bağımsız ve güçlü bir halk hareketinin yokluğu yüzünden, orta burjuvazi ve onunla birlikte emekçi halkımız, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iki kliği arasında savrulmuş durmuştur. Türkiye'nin tarihi gerçeği budur. Zaman zaman orta burjuvazi bağımsız bir siyasi hareket olarak kendini göstermişse de, önemli bir varlık olamamıştır. 1946'da kurulan Esat Adil'in Türkiye "Sosyalist" Partisi ve benzeri partiler, sosyalizm maskeli reformcu burjuva partileridir. TSEKP de, reformcu orta burjuva partilerinin değişik bir tonunu yansıtır. 1954'te çıkıp sönen Vatan Partisi de öyledir. Komünist hareket, TKP içinde, burjuva reformizminin dalgaları arasında eritilmiş ve boğulmuştur. Küçük-burjuva muhalefeti de, orta burjuva reformizminin bendine akmıştır. Orta burjuva reformizmi ise, kendini her an komprador büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına gayet ucuza satmaya hazırdır. Bunların siyasi sözcülüğünü yaptığı sınıfın mensupları zaten, ellerine bir imkan geçer geçmez, bu imkanı büyük burjuva saflarına katılmak için kullanmaktadır ve bir kısmı da zamanla büyük burjuva saflarına katılmaktadır. Böyle bir sınıfın temsilcileri elbette kararsız ve uzlaştırıcı olacaktır.

Burada bir noktayı daha belirtelim:

Komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları elbette sadece değişmez ve dondurulmuş iki siyasi kamptan oluşmamıştır. Bu defa, bu kampların birinden diğerine geçiş daima mümkündür ve öyle de olmaktadır. Öte yandan her kamp kendi içinde de mütecanis değildir. Gericiler bir yığın çelişkilerle paramparça olmuşlardır. Ve bu parçaların her biri diğerinin gözünü oymaya hazırdır. Fakat, nispeten birbirine yakın menfaati olanlar, daha derin menfaat çelişkileriyle ayrıldıkları parçalar karşısında birleşmektedirler. İşte, gerici siyasi kamplar böyle teşekkül etmektedir. Biz, Türkiye'de iki gerici siyasi kampın varlığından bahsederken bu noktayı da akıldan çıkarmıyoruz.

ÖZETLEYELİM:

1. Türkiye'de Kurtuluş Savaşı'nın sonundan başlayarak komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iktidara egemendir.

Fakat komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iki büyük siyasi kliğe ayrılmıştır. İktidara ve devlet mekanizmasına egemen olan klik, önce İngiliz-Fransız emperyalizminin, 1935'lerden itibaren de Alman emperyalizminin işbirlikçiliğini yapmıştır. İkinci Dünya Savaşı öncesine kadar, genel olarak orta burjuvazi de bu kliğin safında yer almıştır.

2. İkinci Emperyalist Dünya Savaşı yıllarında Alman işbirlikçisi egemen klik, koyu bir faşizm uygulamasına ve vurgunculuk politikasına girişmiştir. Bu klik, içerde işçi sınıfı dahil bütün demokratik güçlere, dışarda da SSCB'ye ve İngiliz-Fransız-Amerikan blokuna karşı Alman faşizminin safında yer almıştır. Fakat dünyadaki güçler dengesi ve SSCB'nin varlığı, bunların Alman faşistlerinin safında savaşa katılmasına engel olmuştur.

3. Öte yandan da daha sonra DP ve MP içinde örgütlenen, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının muhalif kliği, bunun peşinde de, o zamana kadar CHP saflarında tali bir unsur olarak yer alan reformcu orta burjuvazi ve diğer demokratik unsurlar yer almıştır. TKP de bu kliğin kuyruğuna takılmıştır. Bunlar, dünya çapında Amerikan-İngiliz-Fransız blokuyla ve SSCB ile ittifak kurmuşlardır. İkinci Dünya Savaşı, Alman faşistlerinin ve müttefiklerinin yenilgisiyle bitince, Türkiye'de bu blok güçlenmiştir. Fakat savaş sona erer ermez, ABD emperyalizminin desteğiyle ve CHP'nin Alıncı faşist diktatörlüğüne halkın ve demokratik güçlerin duyduğu nefret ustalıklı kullanılarak 1950'de DP iktidara getirilmiştir.

4. Böylece Alman emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının yerini, ABD emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarı almıştır. Söz konusu olan şey, "savaş sırasında vurgunculukla palazlanan büyük burjuvazi"nin "uluslararası sermayenin kanatları arasına iyice girmesi" değil, Alman emperyalizminin "kanatları"nın yerini, ABD emperyalistlerinin "kanatları"nın alması, Alman uşağı gericilerin yerini de ABD uşağı gericilerin almasıdır.

5. Proletaryanın ve küçük burjuvazinin muhalefetini kendi bendinde boğan kararsız orta burjuvazi, bu muhalefeti bir müddet

DP'nin kuyruğuna taktıktan sonra, DP'nin faşizan uygulamaları karşısında, tekrar muhalefetteki CHP katarına katılmıştır. Proletarya önderliğinde, bağımsız ve güçlü bir halk hareketinin yaratılamamış olması, işçi sınıfının, emekçi halkın ve demokratik unsurların muhalefetinin, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliklerinin bazen birini, bazen diğerini iktidara getirmeye yarayan bir kaldıraç gibi kullanılmasına yol açmıştır.

6. Muhalefetteyken “demokrasi” havarisi kesilen komprador büyük burjuvazi ve toprak ağası klikleri, iktidara geçtikleri zaman, en azlı halk düşmanı kesilmişlerdir.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında ve savaş sonrasında ülkemizin gerçekleri kısaca bunlardır (Bak: TİİK Program Taslağı Eleştirisi, Madde 8-10-17'nin eleştirisi).

-IV-

1940'ların faşist Hitlerci CHP'si, 1950'lerin ortasından itibaren “demokrasi” havariliğine kalkmış, “hak”, “adalet”, “hürriyet” diye bağırmağa başlamıştır. Öte yandan Amerikancı DP iktidarının ezdiği ve sefalete sürüklediği kitleler, her türlü demokratik hakları zorla gaspedilen demokrat aydınlar ve orta burjuvazi arasında hoşnutsuzluk artmıştır. Kitleler devrimci bir önderlikten yoksun oldukları için, onların DP iktidarına karşı muhalefeti, yer yer parlayıp sönen, istikrarsız ve kendiliğinden gelme bir muhalefet olmaktan ileri gidememiştir. Hatta kitlelerde, her başa geçenin kendilerine düşman olması, kendilerini ezip soyması yüzünden bir umutsuzluk ve hiç kimseye güvenmeme eğilimi bile belirlemiştir. İşçilerin ve köylülerin kabaran isyancı öfkelerini, aynı potada birleştirip muazzam bir güç haline getirerek seferber edecek komünist bir önderlik yoktur. TKP çökertilmişti. TKP döküntülerinden H. Kıvılcımlı'nın 1954'te kurduğu Vatan Partisi, kitlelere sırtını dönmüş, Adnan Menderes köpeğini “İkinci Kuva-i Milliyetçiliğimizin önderi” olarak alkışlamakla meşguldür! Önderlikten yoksun kitlelerin kendiliklerinden devrim yapmaları elbette beklenemezdi. Onlar sadece dişlerini sıkıp, öfkelerini içlerine biriktirdiler ve zaman zaman da taşdılar.

Orta burjuvaziye gelince: Bunların istedikleri, sınıf nitelikleri icabı “yazma hürriyeti”, “konuşma hürriyeti” gibi, çok sınırlı bir takım demokratik taleplerin ötesine geçmiyordu. Bütün sınırlılığa ve miyopluğuna rağmen, elbette bu talepler de ilericiydi. Öte yandan, aynı şeyleri, kendisi için, muhalefetteki komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliği de istiyordu. Türkiye’de orta burjuvazi ve bu sınıfa dahil edilebilecek demokratik aydınlar, oldukça güçlüdür. Fakat, her yerde olduğu gibi oldukça da miyop, uzlaşıcı ve kararsızdır. Barışa yatkındır. Fakat bu gücü arkasına takan büyük burjuva ve toprak ağaları kliği, hasmını altedecek önemli bir koza sahip demektir. Yukarıdaki şartlar komprador büyük burjuvazinin muhalefetteki kliği CHP ile orta burjuvazinin geniş kesimleri arasında “kısmi burjuva demokratik haklar” talebi etrafında bir ittifakın doğmasına yol açtı. CHP, muhalefetin önderliğini ele aldı ve orta burjuvazinin ve gençliğin heyecanlı atılımını, kendi iktidarı yönünde ustalıklı kanalize etti. 27 Mayıs darbesiyle iktidarı ele geçirdi. Darbenin öncüleri sadık İnönü’cülerdir. Halkımız, “geldi İsmet, kesildi kısmet” diyerek, iktidara gelenin kim olduğunu doğru teşhis etti. Halkın kastettiği, İnönü’nün şahsında sembolleşen halk düşmanı gerici kliğin iktidarı ele geçirdiğidir. Hatta darbeciler arasında Türkeş gibi komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının daha da azgın gerici kliğini temsil eden, fanatik milliyetçi, Hitler taslağı faşistler de vardır. Sonradan İnönü’cü ekip, bunları tasfiye etmiştir. Bu fanatik milliyetçi faşist takım, ordunun, meclisi vs... dağıtarak kesinlikle ve doğrudan doğruya iktidarı eline alması, “astığım astık, kestiğim kestik” bir faşist diktatörlük kurulması taraftarıydılar. Bizim M. Belli gibi revizyonistlerimiz için, bunların tasfiye edilmesi ve seçimlere dönülmesi, “devrim”in gerilemesidir. Büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının akıllı(!) ve tecrübeli önderi ve kıdemli halk düşmanı İnönü ve onun taraftarları bu yolu tutmak istemediler. Çünkü bu yol, onların muhtaç olduğu orta burjuvazinin desteğini bir çırpıda kaybetmek demek olacaktı. Çünkü böyle bir faşist diktatörlük, orta burjuvazinin uğrunda mücadele ettiği “kısmi burjuva demokratik hakları” da silip süpürmek zorundadır; bu ise kendilerini en kuvvetli dayanaklarından mahrum bırakırdı. Öte yandan, orta burjuvazinin hızı henüz kesilmemişti; onun atılımını kendi iktidarları için ustalıklı kullananlar, iktidarı ele geçirdikten sonra, bu hızı kesmek için, onu cepheden karşılamadılar. O zaman

kolları burkulabilir, bilekleri incinebilir, kendileri sendeleyebilirdi. Bu tahribat konusunu ustalıklı politikaya uyguladılar, hareketin doğrultusunu kendilerini uydurarak, onu önce yavaşlattılar, sonra da durdurdular. Yani orta burjuvazinin sınırlı taleplerini de içeren bir anayasa hazırlayarak, bir yandan daha ileri bir atılımı boğup kendi iktidarlarını korudular; öte yandan da, orta burjuvazinin desteğini korudular. Hakim sınıfların politik mücadelelerle iyice parçalandığı ve birbirleriyle silahlı çatışmalara girdiği dönemler, onlar açısından korkulu dönemlerdir. İnişiyatifleri ve kontrolleri son derece zayıflar. Bu yüzden böyle dönemlerin uzamasını istemezler. 27 Mayıs darbesine önderlik eden gerici kliğin de yaptığı budur.

Bir orta burjuvazi akımı olan TİP hareketi, işte böyle bir ortamda, orta burjuvazinin hızını henüz kaybetmediği bir ortamda doğdu. Sonradan kendisine “sosyalizm” maskesi takacak olan bu akımın, Anayasa’nın sınırlarını biraz zorlayan reformist talepleri bile, kitlelerde, gençlik ve aydın saflarında büyük ilgi ve destek gördü. CHP, gençliğin ve aydınların desteğini kaybetmeye başladı. Bunun üzerine gerici klikler telaşa düştüler. Birbirlerini suçlamaya giriştiler. DP’nin yerini alan AP, bütün bu belaların “başımıza” İnönü tarafından sarıldığını ileri sürerek saldırıya geçti. İnönü, büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının bu usta sözcüsü, kendi ifadesiyle, “sola duvar çekmek için”, “CHP’nin ortanın solunda olduğunu ve kırk yıldır öyle olduğunu” ilan etti! İşte, gerici kliklerin kendi aralarındaki mücadelenin, bazen uzlaşarak, bazen hırlaşarak, ama şiddetli siyasi ve iktisadi buhranlarla gittikçe kızışarak sürüp gittiği böyle bir ortamda, fabrikalarda ve köylerde yeni, taze, canlı bir halk hareketi filizlenmeye başlıyordu.

Kahraman işçi sınıfımızın, fedakar köylülerimizin ve yiğit gençliğin çığ gibi yükselen mücadelesi, hızla yayılan Marksist-Leninist eserler, Çin’de Başkan Mao’nun önderliğinde yer alan Büyük Proleter Kültür Devrimi’nin dünyayı sarsan etkileri, bütün bunlar, ülkemizin toprağında yığınların mücadelesine önderlik edecek genç bir komünist hareketin fişkırmaya elverişli ortamı hazırlıyordu.

Yığınların mücadelesini, gerici kliklerin bazen birini, bazen diğerini iktidara getiren bir kaldıraç olmaktan kurtaracak olan, bu

mücadeleyi muzaffer bir halk devrimine dönüştürecek olan, kitlelerin şiddetle gerek duyduğu komünist bir önderliktir.

- V -

ŞAFAK REVİZYONİZMİNİN YANILDIĞI NOKTALAR:

1. Milli Kurtuluş Savaşımız, Şafak revizyonizminin sandığı gibi, milli burjuvazinin önderliğinde değil, komprador Türk büyük burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin önderliğinde yürütülmüştür. Milli karakterdeki orta burjuvazi, Kurtuluş Savaşı'na, önder olarak değil, komprador Türk büyük burjuvazisinin ve toprak ağalarının yedek gücü olarak katılmıştır. Kurtuluş Savaşı içindeki etki ve nüfuzunu da savaştan sonra adım adım kaybetmiştir. Savaşın bütün ağırlığını omuzlarında taşıyan halk kitlelerinin devrimci gücü, büyük potansiyeli, bir devrimden öcünden korkar gibi korkan Kurtuluş Savaşı'nın burjuva ve toprak ağası önderliği tarafından boğulmuş, kösteklenmiş, savaştan sonra da her fırsatta kanla ve zorbalıkla bastırılmıştır.

2. Kurtuluş Savaşı'mızın yer aldığı çağ Şafak revizyonistlerinin dediği gibi, "proleter devrimleri ve milli kurtuluş savaşları çağı" değil, "proleter devrimleri çağı"dır. Ekim Devrimi bütün dünyada "proleter devrimleri çağı"ni açmıştır. Geri ülkeler de dahil, dünyanın her yanında burjuvazi, devrimden korkar hale gelmiştir.

Bu nedenle, burjuvazi herhangi bir devrime önderlik etmek bir yana, bizzat devrime köstek olmaya, devrimin ilerlemesini engellemeye koyulmuştur. Dünyada, proletarya önderliğinde yeni-demokratik devrimler ve sosyalist devrimler yer almaya başlamıştır. Bunun içindir ki, Büyük Ekim Devrimi'nin başlattığı çağ, "proleter devrimleri çağı"dır. Mao Zedung yoldaşın işaret ettiği gibi, Kemalist devrim, bu çağda yer almasına rağmen, proleter dünya devrimlerinin bir parçası değil, eski tip burjuva-demokratik devrimlerin bir parçasıdır. Şafak revizyonistleri, "proleter devrimleri çağı"na, bir de "milli kurtuluş savaşları çağı" ibaresini ekleyerek, Kemalist devrimin o çağda yer alan devrimlerin tipik bir örneği, tabii ve normal bir parçası olduğunu ispatlamaya çalışıyorlar; yani Mao Zedung yoldaşı

yalanlamaya çalışıyorlar. Böylece, Şafak revizyonistlerinin Kemalizm hayranlığı ve dalkavukluğu kendini ele veriyor...

3. Kurtuluş Savaşımız, Şafak revizyonistlerinin iddia ettiği gibi, “Asya’nın ezilen halklarına” değil, Asya’nın korkak burjuvazisine ve bir de emperyalist ülkelerin mali-oligarşisine “cesaret ve umut vermiştir”. Asya’nın korkak burjuvazisi, Kemalist devrimde kendi gerici emellerinin gerçekleştiğini görmüştür; köklü bir anti-emperyalist ve anti-feodal devrim olmadan, kitlelerin devrimde hakim rolü olmadan, yerli hakim sınıfların çıkarları zedelenmeden, burjuvazi ve toprak ağalarını da rahatsız eden sömürge yapıyı tasfiye etmek, fakat, öte yandan emperyalist ülkelerle işbirliğine devam etmek, yarı-sömürge yapıyı devam ettirmek, emperyalistlerle el ele ülkeyi talan etmek ve kitlelerin köklü bir devrim isteğini emperyalistlerle birlikte boğmak ve bastırmak: Bu, köklü bir devrimden tir tir titreyen Asya’nın burjuva ve toprak ağası sınıflarının istediği şeydir. Nitekim Çin’de burjuvazi ve toprak ağaları, Kemalist Devrimin bir benzerini gerçekleştirmek için can atmıştır. Fakat Mao Zedung yoldaş, bu yolun çıkmaz olduğuna taa o zaman işaret etmiştir. Kemalist Devrimden, emperyalist ülkelerin mali-oligarşisi de cesaret bulmuştur. Çünkü böylelikle, köklü bir halk devriminin önüne geçmek, geri ülkelerin yarı-sömürge bağımlılığını devam ettirmek imkanı açılmıştır önünde. “Asya’nın ezilen halkları”, işçi-köylü yığınlarının ezilmeye ve sömürülmeye devam ettiği, feodal sömürünün ve zulmün bütün şiddetiyle devam ettiği, emperyalist devletlere yarı-sömürge ve bağımlılığın devam ettiği bir “devrim”den ne diye “cesaret ve umut” alsınlar? Ezilen halklara cesaret ve umut veren devrim, Çin Devrimi’dir, Vietnam Devrimi’dir. Kemalist Devrim, kitlelerin, nasıl kurtulamayacağını örneğidir. Çin ve Vietnam devrimleri ise, kitlelerin gerçek kurtuluşa nasıl ulaşacaklarının örneğini vermiştir ve vermektedir.

4. Şafak revizyonistleri, Milli Kurtuluş Savaşı’yla komprador burjuvazinin bütünüyle tasfiye edildiğini iddia ediyorlar ki, bu Türkiye gerçeklerine tamamen aykırıdır. İşaret ettiğimiz gibi, yıkılan, komprador burjuvazinin sadece bir kesimidir. Ve özellikle azınlık milliyetlere mensup olanlardır. Komprador burjuvazinin bir başka kesimi ise (İttihat ve Terakki içinde palazlanan Türk büyük

burjuvaları), toprak ağalarının bir kesimiyle birlikte, Kurtuluş Savaşının önderliğini ele geçirmiş, hakim mevkiye yükselmiştir.

5. Kemalist iktidar, Şafak revizyonistlerinin iddia ettiği gibi, “siyasi bakımdan bağımsız bir milli burjuva diktatörlüğü” değil, komprador nitelikteki Türk büyük burjuvazisinin ve toprak ağalarının bir kesiminin emperyalizme yarı-bağımlı diktatörlüğüdür... Şafak revizyonistlerinin iddiası, hem sosyalizmin genel teorisine aykırıdır, hem de ülkemizin gerçeklerine ters düşmektedir. Sosyalizmin genel teorisine aykırıdır; çünkü, artık geri ülkelerde genel bir kural olarak, siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva diktatörlükleri mümkün değildir. Mao Zedung yoldaş, daha 1926 yılında şunu belirtmiştir:

“Bu sınıf [orta burjuvazi], siyasi bakımdan, tek bir sınıfın yani milli burjuvazinin hakimiyeti altında bir devletin kurulmasından yanadır... Ancak, bu sınıfın milli burjuvazi hakimiyeti altında bir devlet kurma teşebbüsü hemen hemen imkansızdır(abç). Çünkü bugün dünyada iki büyük güç, devrim ve karşı-devrim bir ölüm-kalım mücadelesi içine girmiş bulunmaktadır. Her iki taraf da birer büyük sancak dalgalandırmaktadır. Bunlardan bir tanesi Üçüncü Enternasyonal’in dalgalandırdığı ve bütün ezilen sınıfların etrafında toplandığı devrimin kızıl sancağı; diğeri ise Cemiyet-i Akvam’ın dalgalandırdığı ve dünyadaki bütün karşı-devrimcilerin etrafında toplandığı karşı-devrimin beyaz sancağıdır. Ara sınıflar, bir kısmının sola dönerek devrime, diğerlerinin ise sağa dönerek karşı-devrime katılmasıyla, hızla dağılmaya mahkumdurlar. Bu sınıfların bağımsız kalmaları imkansızdır. Dolayısıyla Çin’deki orta burjuvazinin kendisinin önder olacağı bir ‘bağımsız’ devrim düşüncesi boş bir hayaldir” (abç) (Seçme Eserler, I. Cilt, 1. Kitap, s. 19-20).

Mao Zedung yoldaşın sözleri, Büyük Ekim Devrimi’nden sonra açılan proleter devrimleri çağı için genel geçerliliği olan sözlerdir. Şafak revizyonistleri, “boş bir hayal” olan şeyi, gerçek gibi göstermekle, sosyalizmin genel teorisini açıkça ve alçakça çiğniyorlar.

Şafak revizyonistlerinin, “Kemalist iktidarın siyasi bakımdan bağımsız bir milli burjuva iktidarı olduğu” tezi, Türkiye’nin gerçeklerine de aykırıdır. Şnurov yoldaştan aktardığımız deliller,

Kemalist iktidarda feodalizmin söz ve nüfuz sahibi olduğunu, Kemalist iktidara ortak olduğunu yeterince kanıtlamaktadır. Kemalist iktidarın ayrıca emperyalistlerle hem iktisadi, hem de siyasi alanda işbirliği halinde olduğunu da yeterince kanıtlamaktadır. Kemalist iktidar, işçilere, köylülere karşı emperyalist şirketlerin menfaatlerini korumaktadır. Kemalist iktidar, emperyalistlerin teveccühünü kazanmak için devrimcilere saldırmaktadır. Emperyalist yatırımlar devam etmektedir. Türkiye'deki sermayenin büyük çoğunluğu İngiliz-Fransız ve Alman emperyalistlerine aittir. Hükümet üyeleri emperyalist şirketlerle ortaklaşa yatırımlara girişmektedir. Bunlar gerçeklerdir, Şafak revizyonistlerinin iddiası ise “boş bir hayaldir”.

Şafak revizyonistleri, Kemalist diktatörlüğün bağımsız bir milli burjuva iktidarı olduğunu iddia etmekle kalmıyorlar, günümüzde de, milli burjuva iktidarlarını genel bir kural olarak mümkün görüyorlar ve hatta bu gibi iktidarların artmakta olduğunu iddia ediyorlar. Burada bu nokta üzerinde durmuyoruz. Şu kadarını belirtelim ki, Şafak revizyonistleri, bu gibi iddialarla gizli askeri darbecilik emellerine dayanak sağlamaya çalışmaktadırlar.

6. Şafak revizyonistleri, “iktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi büyümek ve zenginleşmek için, devlet eliyle milli burjuvazi yaratmaya girişmiştir” diyorlar. Söz konusu olan şey, devlet eliyle milli burjuva yaratmak değil, bütün devlet imkanlarını iktidardaki komprador büyük burjuva ve toprak ağası sınıflarının gelişip güçlenmesi, palazlanması için kullanmaktır. Şafak revizyonistleri, yukarıdaki tahlilleriyle, bir yandan Kemalist iktidarın uygulamalarını yanlış değerlendiriyorlar, öte yandan da bütün modern revizyonistlerin, TİP, D. Avcıoğlu, M. Belli revizyonistlerinin Kemalist iktidara yönelttikleri eleştiriyi aynen benimseyerek, Leninist devlet teorisini çığnıyorlar. Kemalist iktidarın uygulamalarını yanlış tahlil ediyorlar, çünkü Kemalist iktidarın yaptığı “milli burjuva yaratmak” değil, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarını, bütün devlet imkanlarını seferber ederek güçlendirmektir. Leninist devlet teorisini çığnıyorlar, çünkü; devlet, onu elinde tutan sınıfların baskı ve sömürü aracıdır, başka bir sınıfı yaratmak için asla kullanılamaz, tersine başka sınıfları baskı altına almak, ezmek, sömürmek için kullanılır. Modern revizyonistlerin, Kemalist hareketi değerlendirmeleri ve Kemalist

iktidara yönelttikleri eleştirisi şöyledir: Milli Kurtuluş Savaşının önderliğini, Türkiye’de burjuvazi mevcut olmadığı için(!), asker-sivil-aydın zümre yapmıştır (bazı revizyonistler, “asker-sivil-aydın zümre” yerine, “ilerici demokratlar”, “devrimci demokratlar”, “millici güçler”, “vurucu güç”, “zinde kuvvetler”, “dinç kuvvetler”, vs...de diyorlar). Kurtuluş Savaşı’na önderlik eden bu zümre, iktidarı ele geçirmiştir(!). Bu zümre, kapitalist olmayan kalkınma yolunu benimseyerek, bu yoldan sosyalizme gidebileceği(!) gibi kapitalist kalkınma yolunu da benimseyebilir. İşte, “asker-sivil-aydın zümrenin iktidarı(!) olan Kemalist iktidar, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme gitmek(!) yerine kapitalist kalkınma yolunu benimsemiş, bu amaçla devlet eliyle milli burjuva yaratmaya” girişmiş(!), bu yüzden de Türkiyemiz gerilikten kurtulamamış, kalkınmayı başaramamıştır(!). Revizyonistlerin zincirleme mantığı budur. Revizyonistlerin “kapitalist olmayan yoldan sosyalizme varmak” dedikleri şey, burjuva hükümetlerinin, tedrici devletleştirmeler yoluyla adım adım devlet patronluğuna dayanan, devlet kapitalizmini gerçekleştirmeleridir; onların sosyalizm dedikleri şey, üretim araçlarının ve toprakların devlet mülkiyetinde olduğu, devlet kapitalizmidir. Yani bugün Sovyetler Birliği’nde ve bütün Doğu Avrupa ülkelerinde yürürlükte olan sistemdir. Engels, çok önceden kapitalizmin bu çeşidiyle sosyalizm arasındaki farka dikkati çekmiştir.

“Sosyal Demokrat [Komünist] Parti’nin devlet sosyalizmi denen şeyle; mali amaçlarla devlet tarafından devlet sömürsü sistemiyle, özel müteşebbisin yerine devleti koyan ve böylelikle iktisadi sömürsüyle siyasi baskı iktidarını birleştiren sistemle hiçbir ortak yanı yoktur” (Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi, s. 104).

Revizyonistlerin, “kapitalist kalkınma yolu” dedikleri de, özel müteşebbise dayanan kapitalizmdir. İşte revizyonistler, gerçekte Kemalist iktidarı, “devlet sosyalizmi denen şeyi benimsemediği için”, “özel müteşebbise” dayanan kapitalizmi benimsediği için ve devlet imkanlarını özel teşebbüsün eline verdiği için eleştiriyorlar. “Devlet eliyle milli burjuva yaratma” eleştirisinin aslı astarı budur. Bu eleştiri, bir kere “milli burjuvazinin mevcut olmadığı” varsayımına dayanmaktadır ki, Şafak revizyonistleri de dolaylı olarak bunu benimsemiş oluyorlar. İkinci olarak bu eleştiri, devleti

sınıflarüstü bir şey olarak görmekte, bir sınıfın elinde olduğu halde, bir başka sınıfın amaçlarına hizmet edebilecek bir şey olarak görmektedir ki, Şafak revizyonistleri bunu da benimsemiş oluyorlar. Üçüncü olarak bu eleştiri, özel teşebbüse dayanan kapitalizmin yerine, devlet patronluğuna dayanan devlet kapitalizmini savunmaktadır ki, Şafak revizyonistleri dolaylı olarak bunu da benimsiyorlar.

Devlet teorisi üzerine durmadan gevezelik eden Şafak revizyonistlerinin, sıra pratik bir meselenin çözümüne gelince, nasıl sınıflarüstü devlet teorisine sarıldıklarını görüyorsunuz. Leninist devlet teorisini ağızlarında biraz daha az geveleseler, ama kavramak için biraz daha fazla çaba harcasalardı, bu zırvalıkları savunmazlardı.

7. Şafak revizyonistleri, “Kemalist burjuvazinin halk üzerindeki diktatörlüğü, milli burjuvazinin karakteri icabı emperyalizmle ve feodalizmle uzlaştı” diyorlar. Kemalist diktatörlüğün milli burjuva iktidarı olmadığına, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarı olduğuna işaret ettik; bu nedenle emperyalizmle uzlaşması değil, işbirliği etmesi söz konusudur. Feodalizmle uzlaşma ifadesi ise, büsbütün saçmadır, çünkü burjuvazi, Kurtuluş Savaşı’nın başından itibaren feodalizmle ittifak halindedir. Kurtuluş Savaşı’nın önderliği bu ittifakın elindedir, iktidar başından itibaren burjuvazi ve toprak ağaları ittifakının müşterek iktidarındır.

Şafak revizyonistleri, “uzlaşma” terimiyle “işbirliği” terimini bilinçli olarak birbirinden ayırmıştır. “Uzlaşma”, bilindiği gibi, devrimci ve ilerici olan bir sınıfın, bazı tavizlerde bulunmasıdır. Uzlaşma, bazı şartlarda doğru ve gerekli olduğu halde, bazı koşullarda da yanlış ve zararlıdır. Lenin, “Sol Komünizm” kitabında bu iki uzlaşma çeşidini birbirinden ayırır, işçi sınıfının da, yerine ve şartlarına göre, birinci çeşit uzlaşmalara gireceğini ve girmesi gerektiğini savunur, ilke olarak uzlaşmayı reddedenleri eleştirir, ikinci çeşit uzlaşmayı ise, sert bir dille yerer. Genellikle küçük burjuvazi ve milli burjuvazi, ilerici bir tarihi rol oynadıkları zamanlarda, bu çeşit zararlı uzlaşmalara sık sık girerler. Bu, onların sınıfsal niteliklerinden gelir. Bu gibi durumlarda, bu uzlaşmacılık eğilimiyle mücadele etmek, küçük burjuvazi ve milli burjuvaziyi

daha kararlı çizgiye çekmek ve onlarla ittifak kurmaya ve bu ittifakı korumaya çalışmak gerekir. Çünkü bu uzlaşma eğilimleri, devrimin başarısını geciktirdiği veya sekteye uğrattığı için, bizzat küçük burjuvazinin ve milli burjuvazinin (hiç değilse bunların önemli bir kısmının) menfaatlerine de aykırıdır. Oysa, Türkiye’de kullanıldığı şekliyle işbirliği başka bir şeydir. İşbirlikçi burjuvazi, Marksist-Leninist literatürdeki “komprador burjuvazi”nin karşılığıdır. Komprador burjuvazinin en küçük bir devrimci niteliği yoktur. Yabancı emperyalistlerin ülkeyi talan etmesinden bunlar zarar değil, fayda görürler, çünkü kendileri de bu talandan uygun bir pay alırlar. Bunlarla emperyalist efendileri arasındaki çelişki, emperyalistlerin ülkeyi talan etmesinden değil, bu talandaki payların azlığı çokluğu meselesinden doğar. Bunlar, efendileriyle paylarını artırmak için didişirler veya büyük burjuvazinin başka kesimiyle işbirliği yapan emperyalist devletlere veya tekellere karşı, kendilerinin işbirliği yaptığı emperyalist devletlerin veya tekellerin safında yer alırlar. Bunlar arasındaki çelişmeler, halkın düşmanları arasındaki çelişmeler kategorisine girer. Bunlarla halk arasındaki çelişme antagonist çelişmedir. Oysa genel olarak, menfaati devrim safında olduğu halde düşmanla kararlı ve cesur bir mücadeleye yan çizen, onunla anlaşmak, barışmak, vs... için ikide bir ona elini uzatan, yani düşmanla uzlaşan küçük-burjuvazi ve milli burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişme, henüz halkın saflarındaki çelişmeler kategorisine girer.

Şafak revizyonistleri, Kemalîst burjuvazinin emperyalizmle olan ilişkisini uzlaşma olarak görüyor. Bunun ne zamana kadar “uzlaşma” olduğu, ne zaman “işbirliği” haline dönüştüğü belli değildir. Bu yüzden de, Kemalîst burjuvaziyle proletarya ve yoksul köylüler arasındaki çelişme, haliyle belli bir süre (daha doğrusu belirsiz bir süre) halk arasındaki çelişmeler kategorisine girmektedir(!) Proletaryanın görevi, Kemalîst iktidarı devirerek halkın demokratik iktidarını gerçekleştirmek için mücadele etmek değil, devrimci(!) Kemalîst iktidarla, emperyalizme ve feodalizme karşı ittifak kurmaktır. İşte, Şafak revizyonistlerinin vardığı sonuç budur. Bu, önce de belirttiğimiz gibi karşı-devrimin safına iltihak etmektir.

8. Şafak revizyonistlerinin, M. Belli'nin, "Türkiye'de karşı-devrim" teorisini aynen benimsediklerini görüyoruz: Bunlara göre, "devlet eliyle milli burjuva yaratmak"(!) politikasıyla, bir süre sonra (ne zaman olduğu belli değil) semiren ve büyüyen yeni Türk burjuvazisi, büyüdükten sonra "işbirliğine" girişmiştir (!). Bu büyüme ve işbirlikçilik, özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarında olmuştur(!) ve bunların toprak ağalarıyla ittifakı (artık "uzlaşma" değil, "ittifak" tabiri kullanılıyor), bu yıllarda güçlenmiştir. Sonra "bu gerici ittifak" DP'yi kurmuş ve iktidarını bu parti vasıtasıyla devam ettirmiştir. Demek oluyor ki, CHP ve iktidar, belli bir tarihe kadar esas olarak milli burjuvazinin elindedir ve bu sınıfın "uzlaşmalarına" rağmen, devrimcidir(!). Ayrıca bu yıllarda Türkiye'de işbirlikçi büyük burjuvazi henüz yoktur. Belli bir yerden sonra (muhtemeldir ki, Atatürk'ün ölümünden sonra) partiye ve iktidara, büyüyen ve işbirlikçi hale gelen burjuvazi hakim olmuştur(!). 1946'da bunlar DP'yi kurduklarına göre, CHP, işbirlikçi büyük burjuvaziden ve toprak ağalarından arınmıştır. Almanlarla işbirliği yapanlar da, Amerikan işbirlikçileri de bunlardır. O günden beri CHP'nin bir milli burjuva partisi olması gerekir! Oluştugu günden beri büyük komprador burjuvazi, tek ve bölünmez bir bloktur(!). Şafak revizyonistlerinin tezleri işte bu sonuçlara varmaktadır. Bütün bunlar, M. Belli'nin, "karşı-devrim" tezlerinin daha ince bir üslupla savunulmasından başka bir şey değildir. Eğer bu söylenenler doğruysa, M. Belli'nin karşı-devrim teorisinin de doğru olması gerekir. Çünkü ne kadar uzlaşıcı olursa olsun (zaten başka türlü olamaz), bir milli burjuva iktidarının yerini komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarının alması, siyasi iktidar açısından bir karşı-devrimdir. M. Belli, karşı-devrimin başlangıç tarihi olarak 1942 tarihini, Saraçoğlu hükümetinin işbaşına geçmesini alıyor. Şafak revizyonistleri ise, bu tarihi sadece belirsiz bırakıyor. M. Belli kendi teorisini daha açıkça, cesaretle ve kesin bir dille savunurken, Şafak revizyonistleri aynı teoriyi bulandırarak, çekingen ve kararsız bir dille savunuyorlar. Aradaki fark budur.

9. Şafak revizyonistlerine göre, İkinci Dünya Savaşı öncesine kadar Türkiye, emperyalizmin nüfuz ve sömürsünden azadedir. (M. Kemal dalkavukluğuna bakın siz). Türkiye'de "emperyalist sermayenin at oynatması" 1950'den sonradır. Bu tespit sadece şu

açından doğrudur: 1950'den sonra Türkiye'ye giren emperyalist sermaye, önceki yıllara nispetle çok daha fazladır. Ama Şafak revizyonistlerinin görmek istemediği, inkara kalktığı bir gerçek daha vardır. Türkiye'de emperyalist sermaye, Kemalist iktidarın başından beri mevcuttur. İngiliz, Alman ve Fransız emperyalistleri, birçok alana yatırım yapmışlardır vs... 1935'lerden itibaren Alman emperyalizminin Türkiye üzerindeki nüfuzu ve sömürüsü artmaya başlamış, Saraçoğlu hükümetiyle de bu nüfuz ve sömürü doruğuna ulaşmıştır. İkinci Dünya Savaşı sonundan itibaren ise, ABD emperyalizmi ülkemize burnunu sokmuştur. 1950'den sonra ülkemizde doludizgin at oynatan, esas olarak ABD emperyalizminin sermayesidir (Bak: TİİK Program Taslağı Eleştirisi, 13. Madde'nin eleştirisi).

Şafak revizyonistleri Kemalist iktidar dönemini temize çıkarabilmek için her çareye başvurmaktadır.

10. Şafak revizyonistleri, 1950'den sonra “emperyalizm ve işbirlikçilerinin gerici parlamentoyu bir hakimiyet aracı (abç) olarak kullandıklarını” söylüyorlar. Burada her şeyden önce parlamentonun mahiyetinin kavranmadığına, yani Marksist-Leninist devlet teorisinin kavranmadığına şahit oluyoruz.

Marksist-Leninist devlet teorisi açısından parlamento nedir? Bunu, Lenin yoldaştan öğrenelim:

“Belirli bir süre için parlamentoda halkı, yönetici sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar vermek; sadece meşruti parlamenter monarşilerde değil, en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özü budur” (Devlet ve İhtilâl, s. 61).

“... Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e vb. kadar herhangi bir parlamenter ülkeyi düşününüz; asıl devlet işleri hep kulislerde yapılır; bu işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay heyetleri tarafından yürütülür. Parlamentolarda, sadece ‘saf halk’ı aldatmak ereğiyle gevezelikten başka bir şey yapılmaz. Bu o kadar doğrudur ki, burjuva demokratik cumhuriyeti olan Rus Cumhuriyetinde bile, hatta gerçek bir parlamento kuracak zamanı

bile bulmadan önce, parlamentarizmin bütün kusurları hemen ortaya çıktı” (age, s. 62).

Parlamentonun özü ve fonksiyonu işte budur. Parlamento, Şafak revizyonistlerinin sandığı gibi “hakimiyet aracı” değildir. Hakimiyet aracı, ordusuyla, polisiyle, adliyesi, karakolu, hapishanesiyle... devlet cihazıdır. Parlamentonun varlığı veya yokluğu hakimiyetin biçimini değiştirir, ama bizzat hakimiyetin varlığını asla etkilemez. Şafak revizyonistleri, yukarıdaki mantıkla parlamentonun bulunmadığı bir faşist diktatörlüğü, hakim sınıfların “hakimiyet araçları”nın bulunmadığı bir sistem(!) olarak alkışlamaya hazırdır. Hatırlarsınız ki bu mantık, M. Belli’nin kaba burjuva mantığıdır. M. Belli, D. Avcıoğlu gibi beyinsiz burjuvalar, parlamentoyu her türlü kötülüklerin anası olarak görmekte, parlamento kalkınca her yerin güllük gülistanlık olacağını düşünmektedirler. Hatta bu baylar, parlamentonun bulunmadığı bir askeri faşist diktatörlüğe dahi davetiye çıkarmaya hazırdırlar. Amerikancı faşist generaller çetesinin 12 Mart Muhtırası’ndaki meclise çatan iki üç kelime, bunları göğe zıplatmıştır ve hep bir ağızdan “vur, vur”, “kapat parlamentoyu” diye faşist generallere tempo tutmuşlardır. Yine 27 Mayıs’tan sonra, parlamentarizme dönülmesi, bu beyler açısından “devrimin gerilemesi”dir(!). Bu beyinsiz burjuvalar, Kemalist iktidar dönemindeki askeri faşist diktatörlüğü, “yeryüzünde cennet” olarak ilan etmeye hazırdırlar ve o dönemin derin özlemi içindedirler. M. Belli’nin çöplüğündeki teori kırıntılarıyla palazlanan Şafak horozları da, şimdi aynı makamdan ötüyorlar. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin hakimiyet aracı parlamentodur(!). Eğer böyleyse, parlamento bir kere kalkarsa, hakim sınıflar hapyı yutar, hakimiyetleri yıkılır, düzenleri bozulur(!).

Bütün bu zirvalıkların temeli, elbette ki, bu bayların ciğerine işlemiş olan anti-Marksist-Leninist devlet anlayışıdır. Parlamentonun özünü ve fonksiyonunu, ne genel olarak Marksizm-Leninizm’in genel teorisi açısından, ne de özel olarak Türkiye açısından kavrayamamış olmalarıdır.

En demokratik burjuva cumhuriyetlerinde bile, parlamentonun hakim sınıflar tarafından bir köşeye fırlatılması, iki şeyi değiştirecektir: Birincisi, “bir süre için, parlamentoda, halkı, yönetici

sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar vermek” imkanı ortadan kalkacaktır. İkincisi de, hakim sınıfların temsilcileri artık, “parlamentolarda... ‘saf halk’ı aldatmak ereğiyle gevezelik” yapamayacaklardır. Ama hakim sınıfların hakimiyet araçları ortadan kalkmayacaktır; çünkü hakim sınıfların hakimiyet araçları parlamento değildir.

Komünistler, elbette, “baskı biçiminin şöyle ya da böyle olmasının proletarya bakımından önem taşımadığını” düşünmezler; “sınıf mücadelesinin ve sınıfları baskı altında tutmanın daha geniş, daha serbest, daha özgür bir biçiminin, proletaryanın genel olarak sınıfların ortadan kalkması için yürüttüğü mücadeleyi önemli derecede kolaylaştıracağını” bilirler (age, s. 103). Bu nedenle, “özellikle şartların devrim için uygun olmadığı durumlarda, burjuva parlamentarizmi ahırından faydalanırlar” (age, s. 61); “parlamentoda, halkı, yönetici sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar vermek” imkanından yararlanırlar; bu nedenle, “şartların devrim için uygun olmadığı durumlarda”, burjuva anlamda demokratik bir parlamenter düzeni, faşist düzene tercih ederler ve savunurlar; “ama, aynı zamanda, parlamentarizmin gerçekten proleter ve devrimci eleştirisini de bilirler”.

“Şartların devrim için uygun olduğu” durumlarda ise, komünistler, burjuva parlamentarizminin en devrimci olanını bile kaldırıp bir kenara atarlar; kitleleri, biçimi ne olursa olsun, mevcut burjuva diktatörlüğü yıkmak için harekete geçirirler.

Komünistlerin parlamentoya bakış açıları budur. Şafak revizyonistlerinin bakış açısı ise, M. Belli, D. Avcioğlu burjuvalarının bakış açısıdır.

Bir noktayı daha belirtelim: Burjuva parlamentarizmi, burjuva demokrasisinin bir göstergesi olmakla birlikte, faşist diktatörlükle asla bağdaşmaz bir şey de değildir. Bu konuda Dimitrov yoldaşı dinleyelim:

“Tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar; ulusal özellikler hatta bir ülkenin uluslararası durumu, faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkelerde değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin geniş bir kitle dayanağı bulamadığı ve faşist

burjuva kampın çeşitli grupları arasındaki mücadelenin kesin olduğu birtakım ülkelerde bu rejim, öncelikle parlamentoyu feshetme yoluna gitmez. Sosyal Demokrat Partiler de dahil olmak üzere, öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelerde eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizm, sınırlandırılmamış olan siyasi tekeli kurar. Bunu, ya hemen ya da rakip parti ve gruplara karşı terör yönetimini ve kan kusturmayı artırarak yapar. Kendi durumu özellikle açıklığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi temelini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değiştirmeksizin açık terörist diktatoryayı kaba ve uydurma bir parlamentarizmle birleştirmesini engellemez” (abç) (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 60).

Demek oluyor ki, bazı şartlarda faşizm, “parlamentoyu feshetme yoluna gitmeyebiliyor”, “Sosyal Demokrat Partiler de dahil olmak üzere, öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumabiliyor”, “sınıfsal yapısını değiştirmeksizin açık terörist diktatoryayı kaba ve uydurma bir parlamentarizmle birleştirebiliyor”.

Şimdi, Türkiye’de parlamentonun fonksiyonuna geçelim:

Ülkemizin tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşulları, Türkiye’de parlamentarizmin başından beri “kaba ve uydurma” olmasına yol açmıştır. Türkiye’de, yarı-sömürge, yarı-feodal yapıdan dolayı zayıf bir burjuvazi mevcuttur. Zayıf burjuvazi, iktidarını koruyabilmek için daima kitlelerin mücadelesini zorla ve şiddetle ezme yolunu seçmiştir; daha doğrusu o, varlığı ve iktidarını korumak için buna mecburdur. Öte yandan, ülkemizde iktidara zayıf burjuvaziyle birlikte feodalizm döneminin kalıntısı, kudurgan toprak ağaları sınıfı da ortaktır. Bu sınıf, feodalizmin kanunu olan sopayı ve cebiri, burjuva demokrasinin yerine geçirmek için sürekli bir çaba harcamaktadır; çünkü tutarlı bir burjuva demokrasisi feodalizmin menfaati ile çelişir. Bu iki nedenle, Türkiye’de burjuva demokrasisi, başından beri, Kemalist iktidar dönemi de dahil, faşizan ve feodal bir karakter taşımaktadır.

Öte yandan, uluslararası durum, burjuvaziyi ve toprak ağaları sınıfını parlamentoyu benimsemeye zorlamaktadır; çünkü parlamentoyu da ortadan kaldıran açık terörist bir diktatörlük, hem

içerdeki halk kitlelerinin önünde, hem de dünya demokratik kamuoyu önünde, faşist çehresiyle sırtıverecek ve kısa zamanda tecrit olacaktır. Kitlelere ve dünya demokratik kamuoyuna karşı “demokratik” görünebilmek, onları aldatabilmek için Türkiye’de hakim sınıflar, başından beri “kaba ve uydurma bir parlamentarizmle” faşist suratlarını maskeleyemeyi, sınıf menfaatlerine daha uygun bulmuşlardır. İşte, Türkiye’de parlamentonun fonksiyonu budur: Faşizmi maskeleymek.

Türkiye’de parlamento, Kemalist iktidar döneminde de vardır ve hatta o dönemde parlamento daha da “kaba ve uydurma”dır. Gerçekte mebuslar seçimle değil, CHP yöneticileri tarafından ve hatta bizzat M. Kemal tarafından tayin edilerek tespit ediliyordu. Tabi ki her bölgeden, kitlelerin en azılı düşmanları, çevrenin en zengini ve nüfuzlusu, ağa, bey, eşraf, faizci, tefeci, patron, yüksek bürokrat vb. meclise dolduruluyor, parlamento böyle teşkil ediliyordu. Şafak revizyonistleri, bu gerçekleri masumane(!) atlayıveriyorlar; “hakimiyet aracı”(!) olarak gördükleri “gerici parlamentoyu” 1950 sonrasına has bir şey olarak görüyorlar. Tekrarlayalım: Türkiye’de gerici parlamento, 1950 sonrasına has bir şey değildir, başından beri, Kemalist iktidar döneminden beri, hatta monarşik meşrutiyetten bu yana mevcuttur ve başından beri de “kaba ve uydurma”dır; faşizmin suratına örtülen “demokratik” bir peçedir.

1950 sonrasının özelliği, parlamentosuz bir iktidarın yerini, parlamentonun mevcut olduğu bir iktidarın alması değildir. Daha önce komprador burjuvazi ve toprak ağalarının sadece hakim kliğinin partisi varken, artık diğer komprador burjuva ve toprak ağası kliklerinin de partisi serbest edilmiştir; hatta bu, 1950’den sonra değil, 1946’dan itibaren olmuştur. Bu arada, TSEKP gibi, TSP gibi reformcu orta burjuva partileri de, kısa bir süre boy göstermişse de, bunlar derhal ezilmiştir. Ve “çok partili” sistemin, gerçekte, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının çeşitli siyasi kliklerine parti kurma imkanı sağlamaktan başka bir fonksiyonu olmamıştır. Ülkemizde, İkinci Dünya Savaşı’nın sonundan itibaren “çok partili” sisteme geçilmesinin sebebi ise, Amerikan ve İngiliz emperyalizminin işbirlikçisi olarak boy gösteren DP kliğini, yani komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının o güne kadar muhalefette kalan ve siyasi örgütlenme imkanı bulamayan kliğini

örgütlenme imkanına kavuşturmak, Almancı faşist CHP kliğinin yerine, Amerikan ve İngiliz uşağı DP kliğini iktidara getirmektir. Meselenin özü budur. Söz konusu olan, bazı aklı evvellerin sandığı gibi, ne “faşizmden demokrasiye geçiş”tir, ne de “gerici parlamento”nun “başımıza” bela edilmesi ve böylece “karşı-devrimin pekiştirilmesi”dir! Sözkonusu olan şey, ikisi de değildir.

Şunu da belirtelim: Türkiye’de burjuva demokrasininin, sınırlı da olsa, bazı kırıntılarının tadıldığı üç kısa dönem olmuştur. Birincisi, Kurtuluş Savaşının hemen ertesinde, TKP’nin henüz serbest olduğu kısacık dönem. İkincisi, İkinci Dünya Savaşı’nın sonunda, TSEKP ve benzeri partilerin, sendikal örgütlenmenin serbest bırakıldığı kısacık dönem. Üçüncüsü de, 27 Mayıs darbesinden sonra gelen kısacık dönem. Bu üç kısa dönemde, nispi demokratik bir ortamın mevcut olmasının sebebi şudur: Kurtuluş Savaşı’na katılan kitlelerin ve demokratik burjuva çevrelerinin etkinliği, Kurtuluş Savaşı’ndan sonra da bir süre daha devam etmiştir. Aynı şekilde, Almancı faşist CHP kliğine karşı İkinci Dünya Savaşı sırasında yürütülen anti-faşist mücadelenin hızı ve etkinliği, Saraçoğlu hükümeti düşürüldükten sonra da bir süre daha devam etmiştir. Yine aynı şekilde faşist DP iktidarına karşı, 27 Mayıs öncesinde girilen demokratik mücadelenin hızı ve etkinliği, 27 Mayıs’tan sonra da daha bir süre devam etmiştir. Fakat her seferinde de, önderliği elinde tutan komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarının siyasi klikleri, halk kitlelerinin ve reformcu milli burjuvazinin mücadelesini kaldıraç yaparak iktidarı ele geçirdikten sonra, bu mücadelenin hızını önce yavaşlatmış, sonra da her türlü demokratik hakları çiğneyerek yarı-faşist veya faşist diktatörlüklerini adım adım gerçekleştirmişlerdir. Türkiye’de parlamento başından beri, işte bu iktidarların, yani komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının yarı-faşist ve faşist diktatörlüklerinin maskesi olmuştur. Bugün de Türkiye faşist diktatörlük altındadır. Ama bugün de yine, “kaba ve uydurma” parlamento devam etmektedir ve bu kaba ve uydurma parlamentonun devam etmesini, bazı kesimleri hariç bizzat faşist klikler istemektedir.

Bu bağdaşmaz şeyleri, mesela M. Belli’nin askeri darbeciliği ile Mao Zedung yoldaşın halk savaşı teorisini bağdaştırma(!)

maharetini gösteren Şafak revizyonistleri, şimdi de M. Belli ve D. Avcıoğlu'nun "bütün kötülüklerin anası parlamentodur" safsatası ile, TİP'in ve Ecevit'in "parlamente ahmaklığını" bağdaştırma(!) maharetini göstermiştir. Şafak revizyonistleri bir yandan "gerici parlamentoyu emperyalizmin ve işbirlikçilerinin hakimiyet aracı"(!) olarak görüyorlar; öte yandan parlamentonun faşizmle asla bağdaşamayacağını, "herşeye rağmen" parlamentonun iyi bir şey olduğunu ve savunulması gerektiğini iddia ediyorlar. (Bak: PDA, sayı 27, Başyazı). Böylece, faşist kliklerle birlikte Türkiye'deki "kaba ve uydurma" parlamentonun savunucusu durumuna düşüyorlar.

Özetleyelim: Herşeyden önce, parlamento, "emperyalizm ve işbirlikçilerinin hakimiyet aracı" değildir, "hakimiyet aracı" gerici devlet mekanizmasıdır, hakim sınıflar parlamentodan vazgeçerek de hakimiyetlerini sürdürebilirler.

İkincisi, Türkiye'de parlamento 1950'den sonra ortaya çıkmış değildir. Cumhuriyet döneminin başından beri ve hatta meşrutiyet döneminde de parlamento mevcuttur; fakat parlamento başından beri, Türkiye'de "kaba ve uydurma" bir şeydir, faşist ve yarı-faşist diktatörlüklerin "demokratik" maskesidir.

Üçüncüsü, 1950 sonrasının özelliği, parlamentosuz bir diktatörlükten parlamente bir diktatörlüğe geçilmesi değil, komprador büyük burjuva ve toprak ağası sınıflarının bütün kliklerinin siyasi örgütlenme imkanına kavuşmuş olmasıdır.

Şafak revizyonistleri, parlamentonun Marksist-Leninist bir değerlendirmesini yapmadıkları gibi, Türkiye'de parlamentonun fonksiyonunu da asla kavrayamamışlardır. Bu dar kafalı burjuvalar, hangi meseleye el atsalar içinden çıkılmaz hale getiriyorlar (Bak: TİİKP Program Taslağı Eleştirisi, 20. Maddenin eleştirisi).

11. Şafak revizyonistleri, "siyasi ve iktisadi buhran, Amerikan uşağı DP iktidarının 27 Mayıs 1960'da yıkılmasıyla sonuçlandı" diyorlar. Üzerinde durulmaya bile değmeyecek ölçüde saçma bir iddiadır bu. Burjuvazinin ve toprak ağalarının hakimiyeti devam edecek, feodal ağlarla örülmüş bir kapitalizm devam edecek, fakat siyasi ve iktisadi buhran sonuçlanacak(!). Buhran, bugünkü iktisadi

düzenin ve ona bağılı olarak sosyal ve siyasi düzenin bizzat yapısında mevcut olan çelişmelerden doğmaktadır. Bu yapı, muzaffer bir halk devrimiyle yıkılmadıkça, bu çelişmeler sona ermeyecektir; bu çelişmeler sona ermediği sürece de, ne iktisadi ve ne de siyasi buhran sonuçlanır, Şafak revizyonistleri, düzenin temellerine dokunulmadan, onun bütün hastalıklarından kurtulabileceğini zannediyorlar. Böyle bir reçeteyi, “Marksizm-Leninizmi çürütmek” için, bütün gerici sınıflar ve onların “ilim adamları” da arıyorlar ama, henüz bulamadılar (Bak: TİİKP Program Taslağı Eleştirisi, 20. Maddenin eleştirisi).

12. Şafak revizyonistleri, 27 Mayıs hareketine orta burjuvazinin önderlik ettiğini ve darbeden sonra iktidarı orta burjuvazinin ele geçirdiğini, fakat daha sonra, “iktidarı işbirlikçi büyük burjuvaziye ve toprak ağalarına bıraktığını” iddia ediyorlar. Bu doğru değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, darbeye önderlik eden, darbeden sonra iktidarı eline geçiren İnönücü CHP kliğinin temsil ettiği komprador büyük burjuvazi ve toprak ağalarıdır. Orta burjuvazi ve gençlik, darbenin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynamışlardır ama, önder olarak değil, CHP kliğinin arkasına takılarak. Eğer Şafak revizyonistleri, İnönücü CHP kliğini orta burjuvazinin temsilcisi olarak görüyorlarsa, bir kere daha yanılıyorlar.

1965’te AP’nin tek başına iktidara gelmesiyle, orta burjuvazinin iktidardan indiği kastediliyorsa, MBK iktidarının ve koalisyon hükümetlerinin orta burjuvaziyi temsil ettiği kabul ediliyor demektir. Eğer koalisyon hükümetleriyle birlikte orta burjuvazinin iktidarının sona erdiği kastediliyorsa, bu sefer de sadece MBK iktidarının orta burjuvaziyi temsil ettiği iddia ediliyor demektir. Gerçekte ise, hem MBK iktidarı dönemi, hem de koalisyon hükümetleri dönemi büyük komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarda olduğu dönemlerdir. Değişen şudur ki, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının bir kliği batarken, diğer kliği çıkmıştır. Mesele budur. İşçi-köylü kitleleri, kendi tecrübeleriyle 27 Mayıs hareketine Şafak revizyonistlerinden daha doğru bir teşhis koymuşlardır. (Bak: TİİKP Program Taslağı Eleştirisi, 21. Maddenin eleştirisi).

13. Kemalizm, hangi sınıfın ideolojisidir? Şafak revizyonizmine göre, Kemalizm; orta burjuvazinin devrimci kanadının ideolojisidir. “12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum” broşüründe, faşizmin, “orta burjuvazinin Kemalist kesimlerinin (abç) gözünü boyamak...” istediği söyleniyor. (Bak: agy, s 45). “Orta burjuvazinin Kemalist kesimleri”nden kasıt, besbelli ki, orta burjuvazinin devrimci kesimleridir; yani sol kanadıdır.

Yine Şafak revizyonistleri, M. Kemal’in ilkelerinin faşizmle asla bağdaşmayacağını iddia etmekte ve “faşistler, M. Kemal’in ilkelerini tahrif ederek, kendi faşist safsatalarının bir parçası olarak gösterebileceklerini sanıyorlar” demektedirler (agy, s. 45)

Yine Şafak revizyonistleri, “M. Kemal, halkımızın ilerici tarihinin (abç) bir parçasıdır” demektedirler.

Bu iddiaların, Türkiye gerçekleriyle en küçük bir ilgisi ve bağdaşır tarafı yoktur. Şafak revizyonistleri, kendi boş hayallerini gerçeklerin yerine koymaya çalışıyorlar; ülkemizde bir yığın revizyonist ve oportünist klik, bilhassa Kemalizm konusunda aynı şeyi yapıyor. Özellikle Kemalizm konusunda, orta burjuvazinin gerçeklere aykırı idealist yargıları öylesine beyinlere yerleşmiş, kafalara öylesine tekel kurmuştur ki, Kemalizmin komünistçe değerlendirilmesi adeta imkansız hale gelmiştir. Şimdi iyi biliyoruz ki, bizim Kemalizm konusundaki yargılarımız, Çetin Altan, D. Avcıoğlu, İlhan Selçuk’tan tutun da, TİP, M. Belli, H. Kıvılcımlı, TKP, THKP-THKC, THKO ve Şafak revizyonistlerine kadar, bütün burjuva ve küçük burjuva örgüt ve akımlarını öfkeyle ayağa fırlatacaktır. Ama öfkeyle ayağa fırlamaktansa, Türkiye tarihine daha ciddi olarak göz atmaları, onu doğru olarak kavramaya çalışmaları gerekmez mi? Türkiye gerçekleri bize şunu gösteriyor:

Kemalizm demek, fanatik bir anti-komünizm demektir. Kemalistler, M. Suphi ve 14 yoldaşını, kahpece ve hunharca boğazlamışlardır. TKP’yi, M. Suphi yoldaşın ölümünden sonra bu isme layık bir parti olmadığı halde, amansız bir şekilde ve her fırsatta ezmiş, bugün Amerikancı faşist sıkıyönetim mahkemelerinin yaptığını, Kemalist iktidar defalarca yapmıştır; her iki yılda bir, çoğu zaman her yıl en az bir kere, genel tutuklamalar düzenleyerek

yüzlerce insanı polis işkencesinden geçirmiş, karakollarda ve zindanlarda çürütmüştür. Sovyetler Birliği'ne, menfaat sağlamayı hesapladığı müddetçe dalkavukluk etmiş, diğer zamanlarda sinsi ve azgın bir düşmanlık beslemiştir.

Kemalizm demek, işçi ve köylü yığınlarının, şehir küçük burjuvazisinin ve küçük memurların sınıf mücadelesinin kanla ve zorbalıkla bastırılması demektir. Kemalizm, işçiler için süngü ve ateş, cop ve dipçik, mahkeme ve zindan, grev ve sendika yasağı demektir; köylüler için ağa zulmü, jandarma dayağı, yine mahkeme ve zindan ve yine her türlü örgütlenme yasağı demektir. Şnurov yoldaşın verdiği örnekleri, Adana-Nusaybin demiryolunda işçilerin nasıl kurşuna dizildiğini bütün arkadaşlar bir kere daha hatırlasınlar.

Kemalizm demek, her türlü ilerici ve demokratik düşüncenin zincire vurulması demektir. Kemalizmi övmeyen her türlü yayın faaliyeti yasaktır. İlerde, Kemalist iktidar aleyhine herhangi bir yazının çıkabileceği ihtimali dahi, yayın organlarının kapatılması için yeterli sebeptir. Sonu gelmez “örfi idareler” memleketi kasıp kavurmaktadır ve her bir “örfi idare” yıllarca sürmektedir; meclis, CHP'nin tepesindeki bir avuç yöneticinin ve onun değişmez başkanı M. Kemal'in elinde oyuncaktır; Anayasa da ve bütün yasalar da öyledir, ülkeyi gerçekte ordu yönetmektedir.

Kemalizm demek, her alanda Türk şovenizminin kışkırtılması, azınlık milliyetlere amansız bir milli baskının uygulanması, zorla Türkleştirme ve kitle katliamı demektir.

Kemalizm'in “istiklâl-i tam” ilkesi demek, yarı-sömürgelik şartlarına seve seve razı olma ilkesi demektir. Kemalist Türkiye, yarı-sömürge Türkiye'dir. Kemalist iktidar, İngiliz-Fransız emperyalizmine ve daha sonra Alman emperyalizmine uşaklık eden, onlarla işbirliği eden bir iktidar demektir. Şnurov'un belirttiği gibi, Kemalistlerin emperyalistlerle olan sınıf kardeşliği, milli düşmanlıklarından ağır basmıştır; Kemalist iktidar, birçok defalar İngiliz, Fransız ve Alman şirketlerinin menfaatlerini korumak için, Adana-Nusaybin demiryolu grevinde olduğu gibi, işçileri kurşuna dizmiştir.

Şimdi Kemalizm dalkavukluğu yapan revizyonistler, bize hışımla soracaklar: Peki öyleyse, Kemalistleri SSCB ve Lenin için destekledi! Bunun cevabı gayet basittir: SSCB ve Stalin, Japonya'ya karşı Guomintang'ı için desteklediyse, bunu da onun için destekledi. ÇKP ve Mao Zedung yoldaş, Asya'nın, Afrika'nın ve Latin Amerika'nın geri ülkelerindeki komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarlarını, mesela Yahya Han'ın faşizmini, ABD emperyalistlerine ve Sovyet sosyal emperyalistlerine karşı için destekliorsa, o dönemde SSCB ve Lenin yoldaş da, Kemalistleri onun için destekledi, yani o dönemde daha gerici ve daha büyük düşman olan İngiliz-Fransız emperyalistlerini tecrit etmek için destekledi; yani SSCB ve Lenin yoldaş, gericiiler arasındaki çelişmelerden devrimin menfaatine ustalıkla yararlandılar. Mesele budur.

Kemalizme dalkavukluk eden revizyonistler, hışımla bağıraraklar: “Siz, Kemalizmin milli kurtuluşçu yönünü reddediyorsunuz”. Hayır! Biz sadece Kemalizmin “milli kurtuluşçuluğunun” niteliğini doğru tespit ediyoruz. Kemalizmin milli kurtuluşçuluk olarak gördüğü şey, sömürge yapının kalkması, fakat yarı-sömürge yapının olduğu gibi muhafaza edilmesidir; emperyalizmin doğrudan hakimiyetinin kalkması, fakat dolaylı hakimiyetinin olduğu gibi devam etmesidir; emperyalizmle iktisadi ve siyasi işbirliğidir; emperyalizme siyasi bakımdan yarı-bağımlılıktır. Kemalistler, sömürgeciliğe için karşıdılar? Bu sorunun cevabını Şnurov yoldaştan daha önce aktardık. Bir kere daha okuyalım:

“...Devrimin başına Türk ticaret burjuvazisi geçti. Türkiye tarım memleketi olduğu için, tüccarların başlıca alışverişi tarım ürünleri üzerine idi. Böylece ticaret burjuvazisi, ağalar ve büyük toprak sahipleriyle sıkı bağlar kurdu. Her Türk köyünde ağa ve büyük toprak sahibi, aynı zamanda tefeci ve köylü ürünlerinin belli başlı alıcısı ve satıcısıydı. Bu ağaların bazen un değirmeni, yağ veya kuru meyve işleyen küçük imalathaneleri ve diğer ufak tefek teşebbüsleri oluyordu. Ağalar aynı zamanda tarım ürünlerini toptan satın alan büyük ticaret firmalarının acenteleri durumundaydılar.

“Bu koşullar altında, Türkiye, Avrupa kapitalistlerine yenilmiş olsaydı, yabancılar en kısa zaman içinde bütün ticareti ve sanayii ele geçireceklerdi. Türk burjuvazisi bir ölüm-kalım sorunuyla karşı karşıyaydı. Kapitalistlerin işgali altındaki liman şehirleri olmazsa, devlet kendilerini desteklemezse, yabancılara verilen imtiyazlar devam edip Türkiye her bakımdan yabancı kapitale bağlı kalırsa, yurdun öz ticaret ve sanayii er geç ölecekti, tüccarı, sanayiciyi, tarım ürünlerini yabancı ülkelere satan ağa ve büyük toprak sahiplerini devrimci kılan işte bu tehlike idi. Köylü, işçi ve küçük esnafın kapitalistler ve toprak ağalarına karşı duyduğu hoşnutsuzluk ustalıklı yabancı kapitalistlerle mücadeleye dönüştürüldü”.

Kemalistleri, sömürgeliğe karşı çıkararak sebepler işte, Şurov yoldaşın işaret ettiği sebeplerdir. Japon emperyalizminin işgaline karşı çıkan Çan Kay-Şek ve onun temsil ettiği sınıflar ne kadar milli kurtuluşçu ve devrimciyse, M. Kemal ve onun temsil ettiği sınıflar da, o kadar milli kurtuluşçu ve devrimcidir.

Kemalizm demek, aynı zamanda, toprak ağaları sınıfıyla kol kola, omuz omuza köylü kitlelerini ezmek, menfaat birliği etmek, sınıf kardeşliği etmek demektir.

Bütün bu gerçekler, Kemalizmin sınıf karakterini, hangi sınıfın ideolojisi olduğunu açıkça gösteriyor: Kemalizm, komprador Türk büyük burjuvazisinin ve orta burjuvazinin sağ kanadının ideolojisidir.

Kemalizmin faşizmle bağdaşmaması bir yana, Kemalizm, bizzat faşizm demektir. Kemalist diktatörlük, askeri faşist bir diktatörlüktür. 1930’ları yaşayan birinden dinleyen eski bir devrimci arkadaşın ifade ettiğine göre, o günlerde TKP’nin şiarı şudur: “Kahrolsun Kemalistlerin faşist diktatörlüğü”. Ama bu şiar, her nedense sonraları terkedilmiştir.

“M. Kemal, halkımızın ilerici tarihinin bir parçasıdır” diyorlar. Halkımızın tarihi, zaten tümünden ilericidir. Bütün dünya halklarının tarihi ilericidir. Ama M. Kemal, halkımızın tarihinin bir parçası değil, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının ve onlarla birleşen orta burjuvazinin sağ kanadının, yani gerici sınıfların tarihinin bir parçasıdır. Mesela bir Fatih Sultan Mehmet ne kadar

halkımızın tarihinin bir parçasıysa(!), M. Kemal de o ölçüde halkımızın tarihinin bir parçasıdır(!).

Şafak revizyonistleri, M. Kemal'i, Sun Yat-sen'e benzetiyorlar. M. Kemal, Sun Yat-sen'e değil, Çan Kay-Şek'e benzer; hatta Türkiye'nin Çan Kay-Şek'idir. Sun Yat-sen, ülkesinde komünistlerle ittifaktan yanadır; birçok komünist, bu arada Mao Zedung yoldaş, Sun Yat-sen'in partisinin merkez komitesindedir. Sun Yat-sen, Sovyetler Birliği ile samimi ve yakın bir dostluk kurmuştur. Sun Yat-sen, işçi-köylü yığınlarının hayat seviyelerinin yükseltilmesinden ve onlara burjuva demokrasisinin verebileceği azami hak ve özgürlüklerin verilmesinden yanadır; hayatta olduğu sürece de, bunun için mücadele etmiştir. Sun Yat-sen, toprak ağaları sınıfının amansız düşmanıdır; onlara karşı köylü kitlelerinin menfaatinden yanadır. Sun Yat-sen kapitalistlerin ve toprak ağalarının değil, köylü kitlelerinin sözcüsüdür. Lenin yoldaşın daha 1912 yılında Sun Yat-sen için söylediklerine kulak verelim:

“...cumhuriyete kavuşan militan ve başarılı Çin demokrasisinin bu aydın sözcüsü... ilerici bir Çin demokrati olduğu halde tıpkı bir Rus gibi düşünmekte. Bir Rus Narodniğine benzerliği öylesine ki (abç), temel fikirlerde ve birçok ifade biçimlerinde tam bir özdeşliğe kadar varıyor” (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 62).

Narodnikler, bilindiği gibi, Rusya'da köylü kitlelerinin menfaatini temsil eden bir küçük-burjuva demokratik hareketin mensuplarıydılar. Bunların amacı istibdata son verilmesi, büyük toprakların köylülere dağıtılmasıydı. Narodniklerin yanlışı, tutarlı demokratik devrim programını sosyalizm sanmalarıydı.

“Rus burjuva demokrasisi, uzak ve yalnız öncüsü soylu Herzen'le başlayarak, ta yığın temsilcilerine, 1905'in Köylü Birliği üyelerine, 1906-1912'nin ilk üç Dumasındaki Trudovik milletvekillerine kadar, Narodnik bir renk taşımıştır. Şimdi bakıyoruz [Sun Yat-sen'in temsil ettiği] Çin'deki burjuva demokrasisi de aynı Narodnik rengi taşıyor” (age, s. 63).

Aynı kitabın dipnotunda şunları okuyoruz:

“Köylü Birliği, 1905'te [Rusya'da] kurulan devrimci bir köylü örgütüdür... Tarım programı, toprakta özel mülkiyetin kaldırılmasını,

hükümet, kilise ve krallık topraklarının tazminat ödenmeksizin köylülere devredilmesini öngörüyordu” (abç).

“Trudovikler, Birinci Duma’da bir köylü milletvekilleri grubu, Nisan 1906’da küçük-burjuva demokratlar tarafından kurulmuştur.

“Trudovikler, Narodnik eşit toprak tasarrufu programını benimsiyor, toprak sahiplerinin topraklarıyla, hükümet, kilise ve çarlık topraklarının köylülere devrini, toprak eşitsizliğinin ve milli eşitsizliklerin kaldırılmasını, genel oy hakkının tanınmasını istiyorlardı” (abç).

Lenin yoldaş, Sun Yat-sen’i işte bu köylü temsilcisi devrimci demokratlara benzetmektedir. Bu benzerlik o kadar ki, Sun Yat-sen de Narodnikler gibi, tutarlı ve militan demokratik devrim programına “sosyalizm” adını vermektedir.

Lenin yoldaşı okumaya devam edelim:

“Sun Yat-sen’in programının her bir satırında militan ve içten bir demokrasi ruhu seziliyor. Program bir ‘İrk’ devriminin yetersizliğinin iyice anlaşıldığını göstermektedir. Siyasi sorunları önemsememenin, hatta siyasi özgürlüğün değerini küçümsememenin dahi, ya da Çin ‘sosyal reformu’nun, Çin Anayasa reformlarının, vs. Çin istibdatıyla bağdaşabilirliği fikrinin tek bir izi yok bu programda. Tam demokrasi ve cumhuriyet dileğinden yana bir program bu... Çalışan ve sömürülen halka duyulan içten yakınlığı, halkın gücüne ve davasının haklılığına duyulan inancı dile getiriyor” (abç) (age, s. 63).

Lenin yoldaş devam ediyor:

“Çin’de Cumhuriyetin Asya geçici cumhurbaşkanı [Sun Yat-sen], çökmekte olan değil, yükselmekte olan bir sınıfın, gelecekte korkmayan, geleceğe inanan ve kendini feda etmeyi göze alarak, gelecek için çarpışan bir sınıfın; imtiyazlarını korumak için geçmişin ayakta kalmasına ya da yeniden başa geçmesine bel bağlayan bir sınıfın değil, geçmişten nefret eden, geçmişin ölü ve boğucu çürüyüklerini nasıl temizleyip atacağını bilen bir sınıfın soyluluğu ve kahramanlığına sahip bir devrimci demokratır” (age, s. 64).

Lenin yoldaş, Sun Yat-sen'in hangi sosyal sınıfa dayandığına da açıkça işaret ediyor:

“Tarihi olarak hâlâ ilerici bir davanın savunuculuğunu üzerine alabilecek güçte olan bu Asya burjuvazisinin başlıca temsilcisi, ya da başlıca sosyal dayanağı KÖYLÜ'dür” (abç), (age, s. 65).

Lenin yoldaş, Asya'da burjuvazinin bir başka kesimine daha işaret ediyor:

“Ve onun yanısıra [yani köylülerin yanısıra], Yuan Şih-kay gibi önderleri pekala ihanet edebilecek tıynetle bir liberal burjuvazi (abç) vardır” (aynı yerde).

Lenin yoldaşın liberal burjuvazi ile neyi kastettiğini biraz sonra belirteceğiz. Şimdi onun, Sun Yat-sen hakkında söylediklerini okumaya devam edelim:

“Emekçi yığınları harekete geçiren, onlara mucizeler yarattıran ve Sun Yat-sen'in siyasi programının her bir satırından dışarı vuran o büyük, içtenlikle demokratik heyecan olmaksızın, Çin halkının yüzyıllar süren esaretinden kurtulmasına imkan yoktur” (abç) (aynı yerde).

Lenin yoldaş aynı yazıda Çin'deki üç sosyal gücü birbirinden ayırıyor ve bunların nasıl bir siyaset izlediklerini ve izleyebileceklerini de belirtiyor:

“İmparator, muhakkak, yeniden başa geçmek için feodal beyleri, bürokrasiyi ve din adamlarını birleştirmeye çalışacaktır. Liberal kralcılıktan liberal cumhuriyetçiliğe daha henüz geçen (o da ne zamana kadar?) bir burjuvazinin temsilcisi Yuan Şih-kay, krallıkla devrim arasında kaypak bir siyaset izleyecektir. Sun Yat-sen'in temsil ettiği devrimci burjuva demokrasisi, siyasi ve tarımsal reformlar konusunda köylü yığınlarının inisiyatifini, kararlılığını ve gözüpekliğini azami ölçüde geliştirme yoluyla Çin'i yenileştirmeye çalışmakla doğru hareket etmektedir” (age, s. 68-69).

Nihayet Lenin yoldaş Çin'de, ilerde kurulacak bir proletarya partisinin, Sun Yat-sen hareketine karşı nasıl bir tutum takınacağını da büyük bir uzak görüşlülükle tespit ediyor:

“Bir ihtimal, proletarya bir çeşit Çin Sosyal-Demokrat İşçi Partisi [yani Çin Komünist Partisi] kuracak ve bu parti, Sun Yat-sen’in küçük-burjuva ütopyalarıyla gerici görüşlerini [yani demokratik devrim programına ‘sosyalizm’ demesini] eleştirmekle birlikte, muhakkak ki onun siyasi ve tarımsal programını devrimci-demokratik özünü ortaya çıkarmaya, savunmaya, geliştirmeye dikkat edecektir” (age, s. 69).

Sun Yat-sen hareketi, görüldüğü gibi geniş köylü kitlelerine dayanan, onları harekete geçiren, gerçekten devrimci ve militan bir köylü hareketidir. ÇKP, elbette bu mirasa sarılacaktır. M. Kemal hareketiyle bunun arasında bir benzerlik var mıdır? Yoktur ama, M. Kemal ile liberal burjuvazinin hareketi olan Yuan Şih-kay hareketi arasında, tam bir benzerlik vardır.

Liberal burjuvazi kavramıyla Lenin yoldaşın kastettiği nedir?

“Burjuvazinin siyasi yönden en az gelişmiş kanadı adına hareket eden eğilimi liberal, burjuvazinin daha fazla gelişmiş kesimi ile küçük-burjuvazi adına hareket eden eğilim de liberal demokratik eğilim”dir (abç) (Bir Adım İleri, İki Adım Geri, s. 156).

“Bizde, [Rusya’da] liberal demokratik eğilimin en demokratik eğilimin en demokratik kesimi olan Sosyalist-devrimciler...” (age, s. 156)

Rusya’da Sosyalist-devrimciler, bilindiği gibi, Narodniklerin devamıdır. Lenin, Sun Yat-sen hareketini Narodniklerle aynı gördüğüne göre, demek ki, Sun Yat-sen hareketini de, “liberal demokratik eğilimin en demokratik kesimi” olarak değerlendirmektedir.

Bugün yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerde Lenin yoldaşın liberal-demokratik dediği eğilimin temsil ettiği sınıflar, proletarya önderliğindeki halkın birleşik cephesine katılan milli burjuvazinin devrimci kanadı, şehir küçük-burjuvazisi ve köylülerdir, yani orta köylülerdir. Lenin yoldaşın liberal dediği eğilimin temsil ettiği sınıflar ise, milli burjuvazinin karşı-devrim safında yer alan gerici kanadı ve komprador büyük burjuvazidir (Rusya’da bu eğilimi Kadetler temsil etmekteydi).

Sun Yat-sen hareketi, liberal-demokratik eğilimin en demokratik kesimi olduğu halde, yani orta köylüleri temsil ettiği halde, Kemalist hareket, liberal eğilimi, yani orta burjuvazinin sağ kanadını ve komprador Türk büyük burjuvazisini temsil ediyordu. Bu iki hareket arasında, böylesine kıyas kabul etmez, önemli bir fark vardır. Şafak revizyonistleri, işte bu son derece önemli farka gözlerini kapıyorlar.

14. Şafak revizyonistleri, “M. Kemal’in ‘istiklâl-i tam’ ilkesinin mirasçısıyız, bu mirası faşistlere terkedemeyiz; ona sıkı sıkıya sarılmamız” diyorlar. Bu “miras” denilen şeye komünistlerin neden sarılamayacağı, zannederiz ki yeterince açıklığa kavuşmuştur. Bu “miras”ı bugün, M. Kemal’in yakın silah arkadaşı İ. İnönü devam ettiriyor, Nihat Erim devam ettiriyor, bunların izinde yürüyenler devam ettiriyor. Bu kişilerin ve bunların mensup olduğu örgütlerin bugün hangi sınıfları ve hangi eğilimi temsil ettiğini biliyorsunuz. Hatta Bülent Ecevit, Şafak revizyonistlerinin dört elle sarıldığı “miras”ı birazcık eleştirdiği için, Kemal Satır güruhunun saldırısına uğradı. Şafak revizyonistleri, bu, “miras” diye her olur olmaz şeye hırsıyla sarılan aç gözlü bezirgânlar, M. Kemal hareketini değerlendirirken, Ecevit’in daha sağına düşmekte, Kemal Satır güruhuna yaklaşmaktadırlar.

Komünistler, tarihin devrimci mücadelede silah haline getirilmesini çok iyi bilirler. Ama, “miras” diye gerici şeylere sarılmak, halk kitlelerinin aldatılmasında gericilerle ağız birliği etmek, onlara suç ortaklığı etmek olur. “Miras” diye gerici şeylere sarılmak, bizi kitlelerle kaynaştırmaz, tersine, onlardan koparır. Kemalizme miras diye sarılmak, bizi Kemalist iktidarın hunharca ezdiği işçi-köylü yığınlarından, emekçilerden koparır. Evet, bugün hakim sınıflar tarafından kafası Kemalizm konusunda yanlış düşüncelerle doldurulmuş, Kemalizme sempati duyan işçi ve köylü yığınları da vardır. Ama eğer bu yanlış fikirlerle mücadele etmezsek, eğer bu yanlış fikirleri işçilerin ve köylülerin kafasından söküp atmazsak, emekçi yığınlarının çeşitli kesimleri arasında, çeşitli milliyetlere mensup emekçiler arasında tam bir birlik, dayanışma ve güven sağlayamayız. Ayrıca bugün açısından, gerici sınıflara karşı doğru ve başarılı bir mücadele yürütemeyiz. Kemalizmin ilkelerini (bu ilkelerin neler olduğunu gördük) savunan ve uygulayan askeri

faşist diktatörlükler karşısında kitleleri silahsız bırakmış oluruz. Kemalist diktatörlük Yahya Han diktatörlüğünden farksızdır; biz, kitlelere böyle bir rejimi sempatik gösteremeyiz. Şafak revizyonistlerinin yaptığı şey budur.

Komünistler, tarihin devrimci mücadelede bir silah haline getirilmesini bilirler. Kurtuluş Savaşı'nda canıyla, kanıyla destanlar yaratan halk kahramanları vardır. Mesela bir Karayılan vardır, biz bunların mücadelelerinin mirasçısıyız. Biz, bunların tükenmez enerjilerinin, mucizeler yaratan dehalerinin, sonsuz devrimci güçlerinin mirasçısıyız. Her fırsatta yığınların mücadelesini kanla ve zorbalıkla bastırmaya çalışanların, onlara düşmanlık gösterenlerin değil!

Bazı silahlar vardır ki, onu elinde tutanlar yenilmez bir güce sahip olurlar. Mesela, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi böyle bir silahtır. Kitlelerin devrimci tecrübeleri böyle bir silahtır.

Bazı silahlar da vardır ki, onu elinde tutanlar, kendilerini yaralarlar: Yani silah geri teper ve kendisini elinde tutanları vurur. İşte Kemalizm böyle bir silahtır! Şafak revizyonistleri böyle bir silahı elimize almak istemediğimiz için, bizi diledikleri gibi suçlayabilirler. Ama, biz de, onların sağa sola reklam ettikleri bu silahın gerçek mahiyetini yığınlara ve devrimci kadrolara anlatmaktan geri durmayacağız.

15. Şafak revizyonistleri, “Lenin-Stalin ve Mao Zedung’un, M. Kemal tahlilleri bize ışık tutmalıdır” diyorlar. Evet, biz de aynı kanaatteyiz. Böyle bir ışığa çok ihtiyaçları var. Baksanıza, karanlıkta el yordamıyla yürümeye çalışan körlere benziyorlar. Ama, bunları körlüğün başka bir çeşidi: Siyasi körlük.

Not: Ocak 1972’de yazıldı. Ağustos 1972’de revizyonizmle örgütsel ayrılıktan sonra aslına bağlı kalınarak yeniden kaleme alındı.

TÜRKİYE’DE MİLLİ MESELE

ARALIK 1971

I. Milli Meselede Şafak Revizyonizminin Tezleri:

“Feodal ağalarla ittifak kuran büyük burjuvazi, Kürt halkına karşı da milli baskı ve eritme politikası uyguladı”. (Program Taslağı, madde 10).

“Yurdumuzda yaşayan 6 milyon nüfuslu Kürt halkı burjuva ve toprak ağası iktidarların ağır milli baskı ve eritme politikasına karşı mücadele bayrağını kaldırdı. Amerikancı iktidarların Kürt halkını yıldırım için giriştiği en ağır zulüm ve işkencelere göğüs gerdi. Kürt halkının demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için giriştiği mücadele hızla güçlenmektedir. Türkiye’nin bütün işçi ve köylüleri bu mücadeleyi destekliyor. Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezmek amacını güden emperyalizmin ırkçılık politikası iflas etmekte ve halkları devrim yolunda birleştiren bağlar sağlamlaşmaktadır” (Program Taslağı, madde 25).

“Hareketimiz, Kürt halkının kendi kaderini tayin ve isterse ayrı bir devlet kurma hakkını tanıdığını açıklar.

“Hareketimiz... Kürt halkının kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaatleri yönünde tayin edilmesi için çalışır.

“Hareketimiz, Türkiye’nin iki kardeş halkının demokratik halk cumhuriyeti içinde eşit haklara sahip olarak birleşmelerine yönelik bir siyaset izler.

“Hareketimiz, Türk ve Kürt halklarının devrimci birliği ve kardeşliğine düşmanlık güden her milliyetten gerici hakim sınıflarla ve onların bölücü politikalarıyla mücadele eder” (Program Taslağı, madde 52).

“Marksist-Leninist hareket, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının en tavizsiz savunucusudur ve aynı zamanda Kürt halkının

kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaati yönünde tayin edilmesi için mücadele edecektir. Bununla beraber, Marksist-Leninist hareket, Türkiye'nin iki kardeş halkının, demokratik halk cumhuriyeti içinde eşit haklara sahip olarak birleştirilmelerine yönelik bir siyaset izleyecektir” (12 Mart'tan Sonra Dünyada Ve Türkiye'de Siyasi Durum, s. 74).

“Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını tavizsiz olarak savunacağız” (agy, s. 72).

“Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı [sonradan kurtuluşu], yoksul köylülere dayanan toprak devrimi mücadelesinden ve emperyalizme karşı mücadeleden koparılamaz” (agy, s. 73).

“Kürt halkına karşı yürütülen milli düşmanlık ve eritme politikası...” (Kızıl Siyasi İktidar Kurulması Meselesi Üzerine).

“Kürt halkına uygulanan milli baskılarla mücadele...” (agy).

“Kürt halkının kaderinin tayin hakkını savunmaya ısrarla devam etmeliyiz” (agy).

Eski adıyla Proleter Devrimci AYDINLIK (PDA), yeni adıyla Şafak revizyonizminin yeni dönemde, yani 26 Nisan 1971 sıkıyönetiminden beri milli meselede ileri sürdüğü tezlerin hemen hepsi bunlardır. Milli meselede sıkıyönetim öncesi izlenen çizgi üzerinde durmuyoruz. Çünkü o dönemde koyu bir Türk milliyetçiliğinin, Mihricilikten miras azgın bir hakim ulus milliyetçiliğinin hüküm sürdüğü, hareketle ilgisi olan hemen herkesin malumdur. Şimdi, milliyetçiliğin daha ince ve aldatıcı biçimleri geliştirilmiştir ki, bugün mücadele edilmesi ve çürütülmesi gereken bunlardır.

Bu tezler üzerinde duralım:

2. Milli Baskı Kime Uygulanıyor?

Şafak revizyonizmine göre milli baskı, Kürt halkına uygulanmaktadır. Bu, milli baskının ne olduğunu anlamamaktır. Milli baskı, ezen, sömüren ve hakim milletlerin hakim sınıflarının, ezilen bağımlı ve uyruk milletlere uyguladığı baskıdır. Türkiye'de

milli baskı, hakim Türk milletinin hakim sınıflarının, sadece Kürt halkına değil, bütün Kürt milletine, sadece Kürt milletine de değil, bütün azınlık uyruk milliyetlere uyguladığı baskıdır.

Halk ve millet aynı şeyler değildirler. Halk kavramı, bugün genel olarak işçi sınıfını, yoksul ve orta halli köylüleri, yarı-proleterleri ve şehir küçük-burjuvazisini kapsar. Geri ülkelerde, halk sınıflarına bir de emperyalizme, feodalizme ve komprador kapitalizmine karşı, demokratik halk devrimi safında yer alan milli burjuvazinin devrimci kanadı girer. Oysa millet, hakim sınıflar da dahil, bütün sınıf ve tabakaları içine alır. “Millet [veya ulus]; dil, toprak, iktisadi yaşantı birliğinin ve ortak kültür biçiminde beliren ruhi şekillenme birliğinin hüküm sürdüğü, tarihi olarak meydana gelmiş istikrarlı bir topluluktur” (Stalin). Aynı dili konuşan, aynı toprak üzerinde oturan, iktisadi yaşantı birliği ve ruhi şekillenme birliği içinde olan bütün sınıf ve tabakalar, milletin kapsamına dahildirler. Bunların içinde devrimden menfaati olan, devrim safında yer alan sınıf ve tabakalar olduğu gibi, devrime düşman olan ve devrimle karşı-devrim arasında bocalayan sınıf ve tabakalar da vardır.

Halk, her tarihi dönemde devrimden menfaati olan, devrim safında yer alan sınıf ve tabakaları ifade eder. Halk, belirli bir tarihi dönemde ortaya çıkan ve sonra yokolan bir topluluk olmayıp, her tarihi dönemde mevcut olan bir topluluktur. Oysa millet, kapitalizmle birlikte, “kapitalizmin yükselme çağı”nda ortaya çıkmıştır; sosyalizmin ileri bir aşamasında yok olacaktır.

Halkın kapsamı, her devrim aşamasında değişir. Oysa milletin kapsamı, devrim aşamalarına bağlı değildir.

Bugün Kürt halkı kavramına Kürt işçileri, Kürt yoksul ve orta halli köylüleri, şehir yarı-proleterleri, şehir küçük-burjuvazisi ve Kürt burjuvazisinin demokratik halk devrimi safına katılacak olan devrimci kanadı girer. Oysa Kürt milleti kavramına, bu sınıf ve tabakalardan başka, Kürt burjuvalarının diğer bütün kesimleri ve Kürt toprak ağaları da girer. Bazı çok bilmiş akıldaneler, toprak ağalarının millettten sayılamayacağını iddia ediyorlar. Hatta bunlar Kürt bölgesinde toprak ağalarının mevcut olması sebebiyle Kürtlerin henüz bir millet teşkil etmediği kerametini de yumurtluyorlar. Bu,

korkunç bir demagoji ve safsatadır. Toprak ağaları aynı ortak dili konuşmuyor mu? Aynı toprak üzerinde oturmuyor mu? Aynı iktisadi yaşantı birliği ve ruhi şekillenme birliği içinde bulunmuyor mu? Hem sonra milletler, kapitalizmin gelişmesinin son sınırına ulaşmasıyla değil, kapitalizmin şafağında ortaya çıkarlar. Kapitalizmin bir ülkeye, bir bölgeye belli ölçülerde girmesiyle ve o ülkede, o bölgede pazarları belli ölçüde birleştirmesiyle, millet olmanın diğer şartlarını bir arada taşıyan topluluklar artık millet haline gelmiş sayılırlar. Eğer öyle olmasaydı, kapitalist gelişmenin sınırlı olduğu bütün geri ülkelerdeki ve bölgelerdeki istikrarlı toplulukları millettten saymamak gerekirdi. Çin’de 1940’lara kadar oldukça kuvvetli bir feodal parçalanma mevcuttu; bu mantığa göre Çin’de daha önce milletlerin varlığını kabul etmemek gerekirdi. 1917 Devrim’e kadar Rusya’nın geniş kırlık bölgelerinde feodalizm kuvvetle mevcuttu; bu anlayışa göre Rusya’da milletlerin varlığını kabul etmemek gerekirdi. Türkiye’de mesela, Kurtuluş Savaşı yıllarında bugünkünden çok daha kuvvetli olarak feodalizm mevcuttu; bu anlayışa göre o yıllarda Türkiye’de hiçbir milletin var olmadığını kabul etmek gerekirdi. Bugün dünyanın iktisaden geri ve ezilen bölgelerinde ve ülkelerinde, Asya’da, Afrika’da, Latin Amerika’da değişen ölçülerde feodalizm mevcuttur; bu anlayışa göre, iktisaden geri bölgelerde ve ülkelerde milletlerin varlığını kabul etmemek gerekmektedir. Kürtlerin bir millet oluşturmadığını ileri süren tez, besbelli ki baştan sona saçmadır, gerçeklere aykırıdır ve pratikte de zararlıdır. Zararlıdır çünkü, böyle bir tez, ancak ezen, sömüren ve hakim milletlerin hakim sınıflarının işine yarar. Onlar böylece ezilen, bağımlı ve uyruk milletlere uyguladıkları milli baskıyı ve zulmü, kendi lehlerine olan bütün imtiyazları ve eşitsizliği haklı çıkaracak bir gerekçe bulmuş olurlar. Böylece proletaryanın, milletlerin eşitliği uğruna, milli baskıların, imtiyazların vs... kalkması uğruna yürütmesi gereken mücadele suya düşmüş olur. Milletlerin kendi kaderini tayin hakkı suya düşmüş olur. Emperyalistlerin, geri milletleri sömürgeleştirilmesi, onların içişlerine burnunu sokması, kendi kaderini tayin hakkını alacakça çignemesi, “onların bir millet teşkil etmediği” gerekçesiyle meşrulaştırılmış olur. Aynı şekilde, çok milletli devletlerde, hakim milletin uyruk milletler üzerindeki her türlü zulmü ve zorbaliği meşrulaştırılmış olur. Toprak ağalarının bulunması halinde millettten söz edilemeyeceğini iddia edenler,

emperyalizmin ve hakim milletlerin borusunu öttürmektedirler. Türkiye’de Kürtlerin bir millet teşkil etmediğini iddia edenler, Türk hakim sınıflarının borusunu öttürmektedirler. Bilindiği gibi Türk hakim sınıfları da Kürtlerin bir millet olmadığını iddia etmektedir. Bunlar, Türk hakim sınıflarının imtiyazlarını savunmak suretiyle çeşitli milliyetlere mensup emekçi halk kitleleri arasındaki güveni, dayanışmayı ve birliği alçakça sabote etmektedirler.

Çözülmemiş bir feodalizm şartlarında yaşayan bir topluluk, elbette millet olarak nitelendirilemez. Ama bugün dünyanın neresinde böyle bir feodalizm mevcuttur? Kapitalizm daha 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında ezilen Doğu Avrupa’nın, Asya’nın, Afrika’nın, Latin Amerika’nın hayatına sessizce girmiş, oralarda ulus çapında pazarları bir ölçüde birleştirerek iktisadi yaşantı birliğini sağlamış, milletlerin teşekkülüne yolaçmış bulunuyordu. Bugün millet haline gelmemiş kabile toplulukları, dünyanın bazı bölgelerinde ve çok sınırlı bir alanda mevcuttur ki, bunlar, söz edilmeye değmeyecek kadar azdır.

Özetlersek:

Türkiye’de Kürtlerin bir millet teşkil ettiği, gözü azgın Türk şovenizmiyle karartılmamış olan herkesin kabul edeceği tartışılmayacak kadar açık bir gerçektir. Kürt işçileri, yoksul ve orta halli köylüleri, yarı-proleterleri, şehir küçük-burjuvazisi, bütün Kürt burjuvazisi ve toprak ağaları Kürt milletinin kapsamına dahildirler.

Milli baskı sadece Kürt halkına değil, Türk hakim sınıflarıyla her bakımdan kaynaşmış bir avuç büyük feodal bey ve üç-beş büyük burjuva hariç, bütün Kürt milletine uygulanmaktadır. Kürt işçileri, köylüleri, şehir küçük-burjuvazisi, küçük toprak ağaları milli baskıdan acı çekmektedir.

Hatta milli baskıların esas hedefi, ezilen, bağımlı ve uyruk milletin burjuvazisidir. Çünkü hakim millete mensup kapitalistler ve toprak ağaları, ülkenin bütün zenginliklerinin ve pazarlarının rakipsiz sahibi olmak isterler. Devlet kurma imtiyazlarını ellerinde tutmak isterler. Diğer dilleri yasaklayarak, pazar için son derece gerekli olan “dil birliği”ni sağlamak isterler. Ezilen milliyete mensup burjuvazi ve toprak ağaları, bu emellerin önüne önemli bir engel olarak dikilir.

Çünkü o da kendi pazarına kendisi sahip olmak, bu pazarı dilediği gibi kontrol etmek, maddi zenginlikleri ve halkın işgücünü kendisi sömürmek ister.

İki milletin burjuva ve toprak ağalarını birbirine düşüren güçlü ekonomik etkenler bunlardır; hakim millete mensup burjuva ve toprak sahiplerinin ardı arkası kesilmeyen milli baskılara girişmesi buradan gelir; milli baskıların, ezilen ulusun burjuva ve toprak ağalarına da yönelmesi buradan gelir.

Bugün faşist sıkıyönetim, Diyarbakır hapisanesini Kürt burjuvalarının ve küçük toprak ağalarının sözcüsü demokrat Kürt aydınlarıyla, gençleriyle doldurmuştur(*). Bugün küçük toprak ağaları ve bir kısım Kürt din adamları da zindanlardadır. Veya zindanlara tıkmak için aranmaktadır.

Bir avuç büyük toprak ağasına, onların yaltakçılarına ve üç-beş büyük burjuvaya gelince: Bunlar öteden beri Türk hakim sınıflarıyla ittifak kurmuşlardır. Her türlü imtiyaz, Türk hakim sınıfları gibi bunlara da açıktır. Ordu, jandarma ve polis bunların da hizmetindedir. Kemal Burkay şöyle diyor:

“Feodal beyler, eski hükümlerlik iddialarını terketmişler; yani onlar, artık bazı küçük krallıkların tek hakimi olma inatçılığını bırakmışlar, buna karşılık burjuvaziyle ekonomik ve politik alanda işbirliği kurmuşlar. Ağalar, ağa-dedeler, hatta şeyhler ticaret yapıyorlar, topraklarını traktörle işletiyorlar, banka kredilerinde aslan payı onların. Encümen azası, belediye başkanı, mebus, bakan da oluyorlar. Partiler, onların avuçlarında. Şimdi ‘Kürdistan Emirliği’ davası güden bir Şeyh Sait yok; ama meclislerde grup sözcülüğü filan yapan ‘doçent şeyhler’ var... Şimdi, Dersim dağlarında hüküm ferman bir Seyit Rıza yok; ama aynı dağlardan çıkan ve önce İskenderun’a, oradan da İtalya’ya, Amerika’ya sevk edilen krom madenin ulaşımından önemli miktarda komisyon alan bir torunu var. Ve doğulu feodalite kalıntıları şimdi bürokrasiyle rahat anlaşıyorlar; o günden bu yana kravata ve fötr şapkaya alıştılar”.

Kemal Burkay’ın belirttiği şeyler, büyük toprak ağaları ve üç-beş büyük burjuva ve bunların yaltakçıları için doğrudur ama, onun göstermek istediği gibi, bütün “feodal kalıntılar” için ve bütün Kürt

burjuvazisi için asla doğru değildir. Küçük toprak ağalarının ve Kürt burjuvalarının çok büyük bir kısmı, Türk hakim sınıflarının milli baskısına maruz kalmaktadırlar. Bunlar, hatta büyük Kürt feodal beylerinin de baskısına maruz kalıyorlar. Bir avuçluk büyük toprak ağaları, küçük toprak ağalarından zorla ve baskıyla büyük haraçlar alıyor. Küçük toprak ağalarının ve Kürt burjuvazisinin, büyük feodal beylere ve bunların yaltakçalarına öfkelenmesi, işte bu iki sebebe dayanıyor. Bizzat Kemal Burkay'ın bunlara gösterdiği tepki de buradan geliyor. Kemal Burkay, "Türk burjuvalarıyla" tamamlanan "feodal kalıntıların" dışında, homojen bir "Doğu halkı"ndan sözediyor. Bunların içine Kürt burjuvalarının ve küçük toprak ağalarının da girdiğini ustalıklı gözden saklayarak ("Doğu halkıyla şeyh, ağa, ağa-dede ve işbirlikçi burjuvalar gibi tutucu unsurlar dışındaki tüm halkı kastediyorum"). Böylece, Kürt proletaryasıyla, yarı-proletaryasıyla ve yoksul ve aşağı orta halli köylüleriyle Kürt burjuvaları ve küçük toprak ağaları arasındaki çelişki de göz ardı edilmiş oluyor. Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının kendi sınıf emelleri, proleter, yarı-proleter unsurların ve yoksul köylülerin emelleriyle bir ve aynı gibi gösterilmiş oluyor.

Şimdilik özet olarak şunu belirtelim ve geçelim: Kürt işçileriyle, yarı-proleterleriyle, yoksul ve orta köylüleriyle, şehir küçük-burjuvazisiyle birlikte Kürt burjuvazisi ve küçük toprak ağaları da milli baskıya maruzdur. Ve Kürt milli hareketinin saflarını bu sınıflar teşkil ediyor. Milli baskılara karşı birleşen bu saflardaki her bir sınıfın elbette kendine has emelleri ve hedefleri de var. Biz bunlardan neyi, nereye kadar destekleyeceğimizi ilerde belirteceğiz.

Şafak revizyonistleri, milli baskının sadece Kürt halkına uygulandığını ileri sürmekle şu iki yanıştan birine düşmektedir: Ya bu KÜRT HALKI ifadesi doğru olarak kullanılmakta, bütün Kürt burjuvazisi ve küçük toprak ağaları bunun içine dahil edilmemektedir; bu takdirde Kürt burjuvalarına ve küçük toprak ağalarına uygulanan milli baskı gözlerden saklanmakta; bu baskı dolaylı olarak tasvip edilmekte, böylece Türk milliyetçiliği çizgisine düşülmektedir; ya da Kürt halkı kavramına yanlış olarak bütün Kürt burjuvazisi ve küçük toprak ağaları da dahil edilmektedir; bu takdirde milli baskının yanında bir de sınıfsal baskı altında olan Kürt halkı üzerindeki katmerli baskı gözlerden saklanmakta, milli

hareketle sınıf hareketi, bir ve aynı şey gibi gösterilmekte, böylece Kürt milliyetçilerinin çizgisine düşülmektedir.

Ayrıca, Kürt milletinin dışında da, bir ulus teşkil etmeyen azınlık milliyetler vardır ve bunlar üzerinde de dillerini yasaklamak vb. şeklinde milli baskı uygulanmaktadır. Şafak revizyonistleri bu noktayı tamamen bir kenara bırakıyorlar.

3. Milli Baskının Amacı Nedir?

Şafak revizyonistlerine göre milli baskının amacı “Kürt halkını yıldırımak”tır. “Amerikancı iktidarlar, ağır zulüm ve işkencelere Kürt halkını yıldırımak için girişmiştir” (abç). Elbette Amerikancı iktidarların bir amacı da, Kürt halkını yıldırımaktır. Hatta onların Türk halkı ve genel olarak Türk, Kürt, Ermeni, Rum, Arap, Laz vs. vs. bütün Türkiye halkı üzerindeki baskılarının amacı da halkı yıldırımaktır. Ama milli baskının amacı bu mudur? Öyle olsaydı Kürt burjuvazisine ve küçük toprak ağalarına yapılan baskı nasıl izah edilebilirdi? Kürtçeyi yasaklamanın ne anlamı kalırdı? Eğer öyle olsaydı, Amerikancı iktidarların Türk halkına uyguladığı baskıyla Kürt halkına uyguladığı baskı arasında ne fark kalırdı? Çünkü Amerikancı iktidarlar, Türk halkını da yıldırımak istiyorlar ve bu amaçla ona da ağır zulüm ve işkencelere girişiyorlar. Sıkıyönetim mahkemeleri, yüzlerce devrimci Türk işçisiyle, köylüsüyle, aydınıyla dolu. 15-16 Haziran olaylarından sonra, yüzlerce Türk işçi, polis tarafında hunharca işkencelere uğratıldı. Toprak işgal eden Türk köylülerinin karakollarda pestili çıkarıldı. Önderler zindanlara tıkıldı. O halde Amerikancı iktidarın amacı, “KÜRT HALKINI yıldırımak”tan ibaret değildir. Bu, bütün gerici iktidarların, milliyetine bakmaksızın bütün emekçilere karşı uyguladığı politikadır. Onun ötesinde, sadece “Kürt halkı” değil, bütün Kürt milleti (bir avuç büyük feodal beyler hariç), sadece “yıldırımak” için değil, aynı zamanda daha esaslı bir amacı gerçekleştirmek için de “zulüm ve işkencelere” uğratılır. Bu amaç nedir? Bu amaç, en genel ifadesiyle ülkenin bütün pazarlarının maddi zenginliklerinin rakipsiz hakimi olmaktır. Yeni imtiyazlar edinmek, eski imtiyazları en son sınırına kadar genişletmek ve kullanmaktır. Bunun için hakim ulusun burjuvaları ve toprak ağaları, ülkenin siyasi sınırlarını muhafaza

etmek yolunda, ayrı milliyetlerin yaşadığı bölgelerin ülkeden kopmasını her ne surette olursa olsun engellemek yolunda büyük çaba gösterirler. Ticaretin en geniş ölçüde gelişebilmesi için gerekli şartlardan biri de dil birliğidir. Bu amaçla hakim ulusun burjuvaları ve toprak ağaları, kendi dillerinin bütün ülkede konuşulmasını isterler ve hatta bunu zorla kabul ettirmeye çalışırlar. Stalin yoldaşın ifadesiyle “pazara kim hakim olacaktır?” Meselenin özü budur, “Milli birlik”, “devletin ülkesi ve milliyetiyle bölünmez birliği ve bütünlüğü”, “toprak bütünlüğü” şiarları, burjuvazinin ve toprak ağalarının bencil çıkarlarının, “pazar” a kayıtsız şartsız hakim olma arzularının ifadesidir.

Stalin yoldaş şunu da ilave ediyor:

“Ama iş her zaman pazarda bitmez. Mücadeleye, ‘zorbalık ve aktif savunma’ metodlarıyla hakim ulusun yarı-feodal, yarı-burjuva bürokrasisi de gelir katılır... ‘Güçler’ birleşmekte ve ezilen ulus burjuvazisine karşı bir sürü kısıtlayıcı tedbirlerin uygulanması başlamaktadır, kısaca bir süre sonra soysuzlaşarak baskı biçimine bürünen tedbirler... Mücadele iktisadi alandan siyasi alana aktarılır. Gezi özgürlüğünün kısıtlanması, dilin konuşulmasına karşı çıkarılan engeller, seçim haklarının kısıtlanması, okul sayısının azaltılması, dini örf ve adetlerin uygulanmasına karşı çıkarılan engeller vb., rakibin başına yağmaya başlar. Hiç şüphe yok ki, bu gibi tedbirler hakim ulusun burjuva sınıflarının çıkarlarına yaramakla kalmaz, aynı zamanda belirli amaçlar da güder. Hakim bürokrasinin kast amaçları” (Marksizm ve Milli Mesele, s. 25).

Hakim ulusun burjuvazisinin ve toprak ağalarının “pazar” için, hakim bürokrasinin “kast amaçları” için uyguladığı milli baskılar, demokratik hakların gaspına ve kitle katliamlarına (yani jenoside=soykırıma) kadar uzanır. Türkiye’de jenosidin de birçok örnekleri vardır.

Azınlık milliyetlerin emekçilerine yapılan baskı, böylelikle katmerli bir nitelik kazanır. Birincisi, sınıfsal amaçlarla, daha çok sömürmek ve sınıf mücadelesini bastırmak için emekçilere yapılan sınıfsal baskı; ikincisi, yukarıda belirttiğimiz amaçlarla, yani milli amaçlarla azınlık milletin ve milliyetlerin hemen bütün sınıflarına uygulanan milli baskı. Komünistler, bu iki baskıyı birbirinden

ayırdetmek zorundadırlar. Çünkü mesela, Kürt burjuva ve küçük toprak ağaları ikinci çeşit baskıya karşı çıkarken, birinci çeşit baskıya taraftardır. Biz ise, her iki baskıya da karşıyız. Milli baskının ortadan kalkması için, Kürt burjuva ve küçük toprak ağalarının mücadelesini destekleriz; ama öte yandan, sınıfsal baskının ortadan kalkması için onlarla da mücadele etmek zorundayız. Şafak revizyonistleri, milli baskıyla sınıfsal baskıyı bir ve aynı şey gibi göstermektedir. İki ihtimal vardır: Ya Şafak revizyonistleri halk kavramı içine Kürt burjuvazisini ve toprak ağalarını katmamakta, bu kavramı doğru olarak kullanmaktadır; o takdirde, Kürt burjuva ve küçük toprak ağalarının milli baskıya karşı mücadelesinin demokratik muhtevasını inkar etmek gibi Türk milliyetçiliğinin işine yarayacak sonuca varmaktadır. Ya da, Şafak revizyonistleri, yanlış olarak, Kürt burjuvazisini ve küçük toprak ağalarını da halk kavramı içinde düşünmektedir; o takdirde, Kürt burjuvazisine ve küçük toprak ağalarına karşı Kürt işçilerinin ve diğer emekçilerin mücadelesini gözardı etmekte, Kürt milliyetçiliğinin değirmenine su taşımaktadırlar. İkisinden biri! Her iki halde de, Türk ve Kürt emekçilerinin birliği baltalanmakta, mücadelesi zarar görmektedir.

Kürt halkına yapılan sınıfsal baskıyla Kürt millete yapılan milli baskıyı birbirinden ayırmak son derece önemlidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, bu iki baskının mahiyetleri, biçimleri başka başka olduğu gibi, amaçları da başka başkadır.

4. Emperyalizmin Irkçılık Politikası. Yerli Hakim Sınıfların Irkçılık Politikası:

Şafak revizyonistleri, iki farklı şeyi, emperyalizmin ırkçılık politikasıyla yerli hakim sınıfların ırkçılık politikasını birbirine karıştırmaktadır. “Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezmek amacını güden emperyalizmin ırkçılık politikası”ndan bahsetmektedir. Emperyalizmin, “Türkiye halklarını birbirine düşman etmek ve ezmek” istediği, bu alçak emeller için her fırsattan, her imkandan yararlanmak istediği açıktır. Ama bu emelleri için bizzat kendisinin ırkçılık politikası güttüğü, sadece saçmadır.

Türkiye’de ırkçılık politikası, yerli hakim sınıfların politikasıdır; burjuvazinin siyasi bakımdan en geri kesimlerinin ve feodalizmin politikasıdır; feodal ve feodal-burjuva eğilimidir. Bu karakterinden dolayı ırkçılık politikası, tutarlı burjuva demokratizminin bile düşmanıdır. Türkiye’de bu akımın en aşırı temsilcisi, Hitler taslağı Türkes ve onun partisidir. AP, MGP, CHP ve benzer partilerde ırkçılık politikası, taraftarlığı çok kuvvetli olarak mevcuttur. Irkçılık politikası diğer millet ve milliyetleri, feodal sopyayla ezme, sindirme, yoketme politikasıdır. Türkiye’de Kürt ulusuna ve diğer azınlık milliyetlere karşı ırkçılık politikası güdenler, işte bu feodal ve feodal-burjuva sınıflar ve onların siyasi partileri, iktidarlarıdır. Emperyalizm, menfaatlerine elverdiği yerde, bu sınıfların ırkçılık politikasını kışkırtır ve destekler; menfaatlerine elvermediği yerde bu politikanın karşısına çıkabilir. Mesela Türkiye’de hakim olan, Türk hakim sınıflarını kendisine bağlamış olan ABD emperyalizminin Türk ırkçılığını körüklemekte ve desteklemekte menfaati vardır ve bu görevini(!) seve seve ve fazlasıyla yapıyor. Mesela Sovyet sosyal-emperyalizmi bugün Türkiye’ye hakim olmadığı için, Türk ırkçılığının karşısındadır, ama Pakistan’da Bangladeş ırkçılığını şahlandırmakta katiiyen tereddüt etmemektedir. Türkiye’de ise yarın, bütününe sahip olamazsa, parçayı koparmak üzere ve milletlerin kendi kaderini tayin hakkını ya da ezilen milletin kurtuluş mücadelesini destekleme maskesi altında, kendi denetiminde gerici bir Kürt milliyetçiliğini ya da ırkçılığını desteklemeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur.

Emperyalizmin bizzat gütüttüğü ırkçılık politikası ise bambaşkadır. Faşist Hitler köpeğinin, Alman ırkının dünyada en üstün ırk olduğu, dünyaya hükmetmek için yaratıldığı zırvaları, ABD emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalizminin gütüttüğü “büyük devlet şovenizmi”, dünyanın ezilen halklarını ve milliyetlerini küçümsemeleri ve onların içişlerine hayasızca burunlarını sokmaları, müdahale etmeleri; emperyalizmin ırkçılık politikasının tezahürleri işte bunlardır.

Şafak revizyonistleri, sapla samanı birbirine karıştırmıştır. Türk hakim sınıflarının ırkçılık politikasını gözden saklamakla Şafak revizyonistleri kimi kurtarmak istiyor?

İrkçilik dışardan sokulan bir şey değildir, ama dışardan desteklenebilir. İrkçılığın dayandığı sosyal sınıflar ve zümreler vardır. Emperyalizm, işine geldiği zaman ve yerde bu sınıfların ırkçılık politikasını kışkırtır ve destekler. Bu sınıf ve zümreler sadece Türkler arasında değil, Kürtler arasında da vardır ve yukarda da değindiğimiz gibi hiç şüpheniz olmasın, emperyalizm, işine geldiği anda onu kışkırtmakta ve desteklemekte de hiç tereddüt etmeyecektir. Bu sebeptendir ki, ırkçılığa karşı yürütülecek mücadele, her şeyden önce bu sınıf ve zümrelere karşı mücadeledir; proletarya hareketinin en önemli görevlerinden biri, bunları emekçi halka teşhir etmektir; bunun yanında ve buna bağlı olarak, emperyalizmin bizzat güttüğü ırkçılık politikasını da teşhir etmektir; çeşitli ulusların arasındaki ırkçılığı nasıl ahlaksızca kışkırttığını ve desteklediğini de teşhir etmektir; emekçiler arasında “demokratizmin ve dünya işçi hareketinin uluslararası kültürünü” yaymaktır.

Bu nedenlerle iflas eden, iflas etmesi gereken ve tamamen iflas edecek olan sadece “emperyalizmin ırkçılık politikası” değil, emperyalizmin ve yerli gericiliğin ırkçılık politikasıdır.

Yukarıdaki harika formülasyon, sadece yerli ırkçıların işine yarar. Bir de proletaryanın mücadele bilincini karartmaya...

5. Türkiye’de Milli Baskının Şampiyonları ve Onların Suç Ortakları:

Ülkemizde milli baskının asıl şampiyonları, komprador nitelikteki Türk büyük burjuvazisi ve toprak ağaları sınıfıdır. ABD emperyalizmi, bunların milli baskı politikasını ve ırkçılık politikasını desteklemekte ve kışkırtmaktadır. Ama aynı suça, yani milli baskılara, daha sinsî ve daha ince metodlarla, milli karakter taşıyan Türk orta burjuvazisi de iştirak etmektedir. Lenin yoldaşın deyimiyle bunlar:

“Bütün siyasi meselelerde olduğu gibi diller meselesinde de [tabii milli meselenin her alanında] bir elini (açıkça) demokrasiye uzatan ve öteki elini (arkalarında) gericilere ve polis ajanlarına uzatan ikiyüzlü bezirganlar gibi davranmaktadırlar.”

Doğan Avcioğlu'na, Ecevit'e ve bütün oportnistlerimize, M. Belli'ye, H. Kıvılcımlı'ya bakın! Lenin'in bu tanımına nasıl da uyuyorlar. Bunlar, bir yandan iktidarın elindeki feodal sopaya, bunun işe yaramayacağını ileri sürerek karşı çıkarken, öte yandan milli baskının daha ince ve kibar metodlarını tavsiye etmekten kendilerini alamıyorlar. D. Avcioğlu feodal sopayı sımsıkı kavramış, azgın ve fanatik Türk şovenistlerinin dahi savunmaya cesaret edemediği komando zulümlerini, "Bir Komando Subayı Anlatıyor" (Devrim Gazetesi) başlıklı iğrenç tefrikayla müdafaaya kalkıştı. Bu zulmü şöyle savunuyor:

"Kadınları askerler aramaktadır. Kadınların aranmasında dedektör kullanılmaktadır. Ağaların dışında, köylülerin herkesin gözü önünde dövldkleri doğru değildir. Soyundurma ve toplu olarak halkı yerlerde sürndrme iddiaları asılsızdır. Ancak yat-kalk talimleri yaptırılmıştır. Ayrıca bazı yerlerde silahlar ve kanun kaçakları teslim edilmeyince şüpheli kişilerin, etkili bir yol olan karısının ve kendilerinin soyundurulup teşhir edileceği tehdidiyle korkutulduğu doğrudur. Fakat tehdidin ötesinde bir şey yapılmamıştır".

D. Avcioğlu ve benzerlerinin bu kaba şovenizmine ve iğrenç suç ortaklığına karşılık, M. Belli ve benzerleri daha gizli (ama yine de aşıkâr) bir Türk milliyetçiliğinin (Marksizm-Leninizmle maskelenmeye çalışılan bir milliyetçiliğin) bayrağını olanca gücüyle yüksek tutmakta ve bunu "sosyalistlerin tarihi görevi" saymaktadır. Türkeş'in ırkçı-turancı faşizmde bile "olumlu" bir yön bulan M. Belli, Kürt meselesinde şöyle diyor:

"Türkiye'de etkin topluluklar için ve özellikle Kürtler için ana dil ve kültür eğitimlerinin, merkezi, laik, devrimci bir cumhuriyet maarifi yönetiminde olmasını gerekli gördüğümüzü belirttik... Tarihi köklere dayanan Türklerle Kürtler arasındaki kardeşliğin, Türkiye'de ulusal birliğin, Türkiye'nin toprak bütünlüğünün hangi biçimde olursa olsun baltalanması, hem Türklerin, hem Kürtlerin gerçek çıkarlarına aykırı sonuçlara varır ve dünyanın bu bölgesinde emperyalizmin durumunu güçlendirir" (abç).

Bu, hakim millet şovenizminin ta kendisi değil midir? Sözde milliyetlerin eşitliğinden yana görünüp, gerçekte devlet kurma

imtiyazını sadece Türklere tanıyarak, Kürtlerin devlet kurma hakkını “ulusal birlik”, “toprak bütünlüğü” gibi demagojik burjuva sloganları ile ortadan kaldırmak en adi bir tarzda milliyetler arasındaki eşitsizliğin ve Türk burjuvazisinin imtiyazlarının savunuculuğunu yapmak değil midir? Sosyalistler, herhangi bir ulus lehine en ufak bir imtiyaza, bir eşitsizliğe dahi karşıdırlar. Oysa Türkiye’de ulusal devlet kurma bugüne kadar bir ulusun, Türk ulusunun bir imtiyazı olagelmıştır ve durum halen de böyledir. Biz komünistler, hiçbir imtiyazı savunmadığımız gibi, bu imtiyazı da savunmayız, savunmuyoruz. Kürt milletinin devlet kurma hakkını olanca gücümüzle savunuruz ve savunuyoruz. Biz bu hakka sonuna kadar saygılıyız; biz, Türklerin Kürtler üzerindeki (ve başka milliyetler üzerindeki) imtiyazlı durumlarını desteklemeyiz, biz kitlelere bu hakkı tereddütsüz tanımayı öğretiriz, devlet kurma hakkının herhangi bir ulusun tekelinde imtiyaz olmasını reddetmeyi öğretiriz. Lenin yoldaş şunu diyor:

“Eğer ulusların ayrılma hakkı sloganını ileri sürmez ve onu savunmazsak, o zaman ezen ulusun sadece burjuvazisinin değil, ama feodal derebeylerinin ve despotizminin de oyununa gelmiş oluruz.”

Bizim milli karakterdeki orta burjuvalarımız ve sosyal oportünistlerimiz, bir yandan imtiyazlara karşıymış gibi bir poz takınırken, öte yandan ve sinsice Türk burjuvazisi lehine mevcut imtiyazlara dört elle ve kıskançlıkla sarılıyorlar. Bu ikiyüzlü bezirganlar, bir ellerini (açıkça) demokrasiye uzatırken, öteki ellerini (arkalarında) gerıcilere ve polis ajanlarına, azgın ve fanatik Türkes milliyetçiliğine, feodal ırkçılığa uzatıyorlar, onlarla suç ortaklığı yapıyorlar.

Milli baskının sadece Kürt halkına uygulandığı ne kadar yanlışsa, milli baskıyı sadece komprador burjuva ve toprak ağaları iktidarının uyguladığı da o kadar yanlıştır. Milli karakterdeki Türk orta burjuvaları ve onların temsilcileri (Doğan Avcıoğlular, İlhan Selçuklar, onların izinde yürüyen bilumum Türk milliyetçileri), bunlardan en ufak bir farkı olmayan oportünistlerimiz (M. Belli, H. Kıvılcımlı, Aren-Boran oportünistleri ve daha sinsi olan Şafak revizyonistleri) milli baskının uygulanmasında Türk komprador burjuvazisinin ve toprak ağalarının suç ortaklarıdır. Bunların sinsi

milliyetçiliğiyle de mücadele edilmeden, Türk işçileri ve emekçileri üzerinde, bu milliyetçiliğin izleri de silinmeden çeşitli milliyetlere mensup işçiler ve emekçiler arasında, karşılıklı güven, birlik ve dayanışma sağlanamaz.

6. “Halk Hareketi” ve Milli Hareket:

Milli baskının sadece Kürt halkına uygulandığını, milli baskının amacının Kürt halkını yıldırımak olduğunu iddia eden Şafak revizyonistleri, milli baskılara karşı gelişen Kürt milli hareketini de, halk hareketi olarak görmektedir. “Kürt halkı, ağır milli baskı ve eritme politikasına karşı mücadele bayrağını kaldırmıştır”. “Kürt halkının, demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için giriştiği mücadele...”

Oysa halk hareketiyle milli hareket bambaşka şeylerdir. Halk hareketi, her tarihi dönemde, ezilen kitlelerin, kendilerini ezen yukarıdaki sınıflara karşı, hem kısmi talepler uğruna, hem de bizzat yönetici sınıfları devirmek için giriştikleri mücadelenin adıdır. Halk hareketi, ezilen kitlelerin sınıf hareketidir. Tarihin ilk dönemlerinden beri halk hareketleri vardır. Halk hareketleri, emperyalizm çağında ve “emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği” çağımızda proletaryanın bilinçli önderliğiyle birleşmekte, kitlelerin sömürüden ve zulümden kesin kurtuluşuna doğru ilerlemektedir. Oysa milli hareket, birinci olarak, sınırları belli bir tarihi alana yerleşmiştir. Lenin yoldaşın işaret ettiği gibi Batı Avrupa’da milli hareketler, aşağı yukarı 1789 ile 1871 arasında, oldukça belli bir dönemi kapsar. “İşte bu dönem, milli hareketler ve milli devletlerin kuruluş dönemidir”. Doğu Avrupa’da ve Asya’da ise milli hareketler, ancak 1905 yılında başlamıştır.

İkinci olarak, milli hareketlerin tabii eğilimi, milli devletlerin kurulması yönündedir. 1789-1871 döneminin sonuna doğru Batı Avrupa, yerleşik bir burjuva devletler sistemine dönüşmüştür; ve bu devletler (İrlanda hariç) kural olarak, milli bütünlüğü olan devletlerdir (Lenin). Doğu Avrupa’da ve Asya’da 1905’lerde başlayan milli hareketlerin tabii eğilimi de, yine milli devletlerin kurulması yönündedir.

“Rusya’da, İran’da, Türkiye’de, Çin’de devrimler, Balkan savaşları... Doğu’da bizim dönemimizin dünya olayları zincirini bunlar teşkil eder. Ve bu olaylar zincirinde milli bağımsızlığa ve milli bütünlüğe sahip devletler kurma yönünde (abç), koca bir dizi (altını çizen Lenin) burjuva-demokratik milli hareketin belirdiğini görmemek için insan kör olmalıdır...” (Lenin).

Niçin, milli hareketlerin tabii eğilimi milli devletlerin kurulması yönündedir? Çünkü, milli hareketler kapitalizmin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkmıştır. Ve kapitalizmin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelmiştir.

“Bütün dünyada kapitalizmin feodal düzene karşı nihai zaferinin sağlandığı dönem, milli hareketleri de birlikte getirmiştir. Meta üretiminin tam bir zafer kazanabilmesi için, burjuvazi, iç pazarı ele geçirmek zorundadır. Bundan başka, siyasi düzeyde birleşmiş, halkı tek dil konuşan topraklara ihtiyaç vardır: Bu topraklar üzerinde o dilin gelişip edebiyatta yer etmesini önleyen bütün engeller ortadan kaldırılmış olmalıdır. Dil, insanlar arasında en önemli ilişki aracıdır. Dil birliği ve dilin hiçbir engelle karşılaşmadan gelişmesi, çağdaş kapitalizmin gerektirdiği çapta gerçekten serbest ve yaygın bir ticaret için; halkın ayrı sınıflarda serbestçe ve yaygın olarak gruplaşması için; ve nihayet pazarla büyük ya da küçük her bir mülk sahibi arasında ve satıcıyla alıcı arasında sıkı bir bağın kurulabilmesi için en önemli şartlardır”.

“Dolayısıyla her milli hareketin tabii eğilimi, milli devletlerin kurulması yönündedir. Çağdaş kapitalizmin ihtiyaçlarını en iyi bu devletler karşılar. En köklü ekonomik etkenler bu yönde işler ve o yüzden bütün Batı Avrupa için, hatta bütün medeni dünya için milli devlet, kapitalist dönemin tipik ve normal devletidir.”

“Karışık milletlerden meydana gelen devletler (milli devletlerden ayrı olarak çok milletli devletler diye bilinen devletler), ‘her zaman’ iç yapıları şu ya da bu nedenlerle anormal ya da az gelişmiş (geri) devletlerdir.” (Lenin, UKTH)

Üçüncü olarak, milli hareket “özünde her zaman burjuvazisinin damgasını taşımakta ve her şeyden önce burjuvazi için yararlı, onun tarafından özlenilir bir hareket olmaktadır” (Stalin).

Stalin yoldaş şöyle demektedir:

“Her yandan sıkıştırılan ezilen ulusun burjuvazisi, tabii harekete geçer. Kendi halkına hitap eder ve kendi özel davasını bütün halkın davasıymış gibi göstererek bütün avazıyla ‘vatan’ diye bağırmağa başlar. Kendi ‘vatandaşları’ arasında, ‘vatan’ için bir ordu toplar ve ‘halk’ bu çağrılara her zaman kayıtsız kalmaz. Burjuvazinin bayrağı çevresinde toplanır. Yukarıdan gelen baskı onu da ezer ve hoşnutsuzluğuna sebep olur.

“Ve işte ulusal hareket böyle başlar. Ulusal hareketin gücü, bu harekete ulusun geniş tabakalarının, proletarya ile köylülerin katılma derecesiyle orantılıdır”.

Stalin yoldaş, ulusal harekete, işçilerin ve köylülerin hangi şartlar altında katıldıklarını tahlil ettikten ve “bilinçli proletaryanın denenmiş olan kendi bayrağı vardır ve onun, burjuvazinin bayrağı altında safa girmesinin gereği olmaz” dedikten sonra şöyle devam ediyor:

“Yukarıdaki söylediklerimizden çıkan açık sonuç şudur ki, yükselen kapitalizm şartlarında ulusal savaş, burjuva sınıflar arasındaki bir savaştır. Bazen burjuvazi ulusal harekete proletaryayı da sürükleyebilmekte ve o zaman ulusal hareket görünüşte [altını çizen Stalin], ama yalnız görünüşte, bir ‘genel halk hareketi’ karakteri kazanmaktadır. Ama bu hareket özünde [altını çizen Stalin] her zaman burjuvazinin damgasını taşımakta ve her şeyden önce burjuvazi için yararlı ve onun tarafından özlenilir bir hareket olmaktadır” (Stalin, Marksizm ve Milli Mesele, s. 24-25-26).

Stalin yoldaşın da hemen eklediği gibi “bundan, proletaryanın, milliyetlerin ezilmesi politikasına karşı savaşmaması gerektiği sonucu asla çıkarılmamalıdır.” Hayır, bundan çıkarılacak sonuç, halk hareketi ile milli hareketin bir ve aynı şey olmadığıdır.

Özetlersek, halk hareketi, ezilen ve sömürülen yığınların sınıf hareketidir. Ve özünde, her zaman ezilen kitlelerin damgasını taşımaktadır; her tarihi dönemde vardır; ve bugün halk hareketleri, sınıf bilinçli proletaryanın önderliğiyle birleşerek, demokratik halk devrimleriyle ve sosyalist devrimlerle kitlelerin nihai kurtuluşlarını gerçekleştirmeye yönelmiştir.

Milli hareketler, yükselen kapitalizm şartlarında ortaya çıkmıştır. Batı'da 1789 ile 1871 arasında bir belli tarihi dönemi kapsar; Doğu Avrupa'da ve Asya'da 1905'lerden sonra başlamıştır ve halen yer yer devam etmektedir; milli hareketler özünde her zaman burjuvazinin damgasını taşımaktadır ve her milli hareketin tabii eğilimi, kapitalizmin ihtiyaçlarına en iyi cevap veren milli bütünlüğü olan devletlerin kurulması yönündedir.

Bugün Türkiye Kürdistanı'nda "hızla güçlenmekte" olan hareket, hem Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının başını çektiği Kürt milli hareketidir, hem de ezilen ve sömürülen Kürt işçi ve köylülerinin, gittikçe komünist bir önderlikle birleşme istidadı gösteren sınıf hareketi yani, halk hareketidir. Birincisi, sadece Türk hakim sınıflarının milli baskılarını ortadan kaldırmaya ve aynı zamanda Kürt burjuvazisinin ve toprak ağalarının "iç pazarı" ele geçirmesi amacına yöneldiği halde; ikincisi hem Kürt burjuvalarının ve toprak ağalarının sömürü ve baskısına, hem de milli baskıya, milliyetlerin ezilmesi politikasına karşı yönelmiştir. Şafak revizyonistleri, karakteri ve amaçları yönünden birbirinden tamamen farklı bu iki hareketi, "halk hareketi" adı altında bir ve aynı şey gibi göstermektedir.

7. Doğu Avrupa ve Asya'da Milli Hareketlerin Gelişmesi:

Doğu Avrupa'da ve Asya'da milli hareketlerin, ancak 1905'lerde başlamış olduğunu ve bu hareketlerin tabii eğiliminin de, milli devletlerin kurulması yönünde olduğunu belirttik. Doğu Avrupa'da ve Asya'da milli hareketlerin başladığı dönem, emperyalizmin teşekkülü, ticaretin uluslararası bir nitelik kazanmasıyla, milletlerarası sermayeyle, milletlerarası işçi sınıfı arasındaki çelişkinin ön plana çıktığı dönemdir.

1905'lerden İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına kadar geçen süre içinde, Doğu Avrupa'da ve Asya'da milli devletler (bir kısmında çok milletli devletler) teşekkül etmiş, sömürgeler, genel olarak sözde bağımsız hale gelmişlerdir. Gerçekteyse, bağımlılığın yeni bir biçimi yaygınlık kazanmış, sömürge ülkelerin yerini, yarı-sömürge ülkeler almıştır.

1917 Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, bütün dünyada burjuva önderliğinde eski tip devrimler dönemini kapamış, proletarya önderliğinde yeni-demokratik devrimler dönemini ve sosyalist devrimler dönemini açmış bulunuyordu. Burjuvazi, bütün dünyada halk hareketlerinden korkar hale gelmiştir. Bu yüzden, Doğu Avrupa'da ve Asya'da milli hareketler, sömürge yapıyı yarı-sömürge yapıyla değiştirmekten ileri gidemediler; yarı-feodal yapıyı ise olduğu gibi muhafaza ettiler. Burjuvazi ve toprak ağaları sınıfları ittifak kurarak emperyalizmle işbirliğine giriştiler.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Çin'de yeni-demokratik devrimin başarıya ulaşması, Doğu Avrupa ülkelerinde proletarya önderliğinde anti-faşist halk cephelerinin iktidarı ele geçirmesi, bunların demokratik halk diktatörlüğünden, durmaksızın proletarya diktatörlüğüne ve sosyalizmin inşasına geçmeleri, emperyalizmin gerilemesi, bütün bunlar, geri ülkelerdeki burjuvaziye devrimden daha çok korkar hale getirmiştir.

Emperyalizmin toptan çöküşü, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği bu yeni dönemde milli hareketlerin durumu şudur:

Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde milli ve demokratik devrimin tamamlanması görevi, yani emperyalizmin ve feodalizmin tamamen ve kesinlikle tasfiyesi görevi, artık proletaryanın sınıf hareketinin omuzlarındadır. Burjuvazi, artık kendisinin tarihi görevleri olan bu görevleri başaracak güçte ve yetenekte değildir. Sadece milli burjuvazinin bir kanadı, devrimci kanadı, proletarya önderliğindeki birleşik halk cephesinde bir müttefik olarak yer alabilir. O da durmaksızın yalpalayarak, bocalayarak. Çağımız için genel, yaygın ve tipik olan durum budur.

Öte yandan, hâlâ devam eden az miktardaki eski sömürgelerde ve çok milletli devletlerde ezilen, bağımlı ve uyruk milletlerin burjuvaları ve bir kısım toprak ağaları, milli baskılara karşı ve milli devletler kurma amacı ile milli hareketlere girişmektedirler. Gerek sömürgelerdeki ve gerekse uyruk milletlerdeki bu milli hareketler, eski dönemin çağımıza devrettiği, yaygın olmayan ve çağımızı karakterize etmeyen ama yine de Marksist-Leninistlerin ele almak zorunda oldukları birer vakıadırlar. Bu iki tip ulusta da milli hareketlerin doğal gelişme eğilimi, milli devletlerin kurulması

yönündedir. Kesin bir şey varsa, o da, bu milli hareketlerin ilerici ve demokratik bir muhteva taşıdığıdır. Ama öte yandan, kesin bir başka şey de, buralardaki milli hareketlerin ister ayrı bir devlet kurmakla sonuçlansın, ister başka şekillerde sonuçlansın, milli ve demokratik devrimi tamamlayamayacağıdır. Bu uluslarda da emperyalizmi ve feodalizmi silip süpürmek görevi, yine proletaryanın sınıf hareketinin omuzlarındadır. Bu iki tip ulusta da proletarya hareketi, bir yandan milli ve demokratik devrimi tamamlama görevinin kendi omuzlarında olduğunu bilmeli, öte yandan da burjuva milli hareketinin ilerici ve demokratik muhtevasını desteklemelidir.

Türkiye bugün çok milletli devletlerden biridir. Ve Türkiye’de sadece Kürtler bir ulus teşkil ederler. Bu bakımdan da, Türkiye komünistleri açısından, milli meselenin esasını (tamamını değil) Kürt meselesi teşkil eder. Şimdi, Kürt milli hareketinin gelişmesine göz atalım.

8. Kürt Milli Hareketi:

Türkiye’de milli hareketler henüz yeni ve sadece Kürt hareketinden ibaret de değildir. Daha Osmanlı toplumu çökmeden önce başlamış ve bugüne kadar devam edegelmiştir. Bulgarlar, Yunanlılar, Macarlar, Arnavutlar, Kürtler, Ermeniler, Araplar, Yugoslavlar, Romenler... Osmanlı devletinde hakim ulus olan Türk ulusuna karşı defalarca ayaklanmışlar, tarih, Kürt hareketinin dışındaki milli hareketleri belli bir çözüme bağlamıştır. Bugün Türkiye sınırları içinde hâlâ bir çözüme bağlanmamış olan milli hareket, Kürt hareketidir. Türkiye’de milli hareketin tabii eğilimi de, daima milli bütünlüğü olan devletlerin kurulması yönünde olmuştur. 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında Doğu Avrupa’nın ve Asya’nın hayatına sessizce giren kapitalizm, bu bölgelerde milli hareketleri depreştirmiştir. Türkiye sınırları içindeki diğer milliyetler meta üretiminin ve kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde Türkiye’den koparak ayrı milli devletler içinde (veya çok milletli devletler içinde) örgütlenmişlerdir. 1915’de ve 1919-20’de kitle halinde katledilen ve topraklarından sürülen Ermenilerin hareketi müstesna.

Lozan Antlaşması, Kürtleri çeşitli devletler arasında parçaladı. Emperyalistler ve yeni Türk hükümeti, Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını çiğneyerek, Kürt milletinin kendi eğilimini ve isteğini hiçe sayarak, sınırları pazarlıkla tesbit ettiler.

Böylece Kürdistan bölgesi İran, Irak ve Türkiye arasında bölündü.

Burada bir noktayı daha belirtelim: Kürdistan'ın Lozan Antlaşmasıyla kendi kaderini tayin hakkı çiğnenerek parçalanması, elbette tarihi bir haksızlıktır. Ve Lenin yoldaşın bir başka vesileyle söylediği gibi, haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak, komünist partilerin görevidir. Ama böyle bir haksızlığın düzeltilmesini programına koymak akılsızlık olur. Çünkü bugünün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. “Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemekte devam eden bir tarihi haksızlık” olmadıkları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştırıcı bir tutuma giremezler. Yukarıda işaret ettiğimiz tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir, “sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek” gibi bir mahiyet taşımamaktadır. Bu nedenle komünistler, onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini gösteremezler. Bu noktayı belirtmemizin sebebi, Program Taslağı üzerindeki tartışmalarda bir arkadaşın Kürdistan bölgesinin birleştirilmesini programa koymak yolundaki isteğidir. Türkiye’de komünist hareket ancak Türkiye sınırları içindeki milli meseleyi en iyi, en doğru çözüme bağlamakla yükümlüdür. Irak ve İran’daki komünist partileri de, milli meseleyi kendi ülkeleri açısından en doğru çözüme kavuştururlarsa, sözkonusu tarihi haksızlığın hiçbir değeri ve önemi kalmayacaktır. Bütün Kürdistan’ın birleştirilmesini programımıza koymamız, bir de şu açıdan sakattır: Bu, bizim tayin edeceğimiz bir şey değildir. Kürt milletinin kendisinin tayin edeceği bir şeydir. Biz, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını, yani ayrı bir devlet kurma hakkını savunuruz. Bu hakkı kullanıp kullanmayacağını veya ne yönde kullanacağını Kürt milletinin kendisine bırakırız. Bu nokta üzerinde ilerde tekrar duracağımızdan, geçiyoruz.

Türkiye'nin Lozan Antlaşmasıyla tespit edilen sınırları içinde de Kürt milli hareketi devam etmiştir. Zaman zaman ayaklanmalar olmuştur. Bunların en önemlileri 1925 Şeyh Sait İsyanı, 1928 Ağrı İsyanı, 1930 Zilan İsyanı ve 1938 Dersim İsyanıdır. Bu hareketlerin “milli” karakterlerinin yanında, bir de feodal karakterleri vardır: O zamana kadar kendi başlarına hükümler olan feodal beyler, merkezi otoritenin bu hükümlerliği tehdit etmeye başlaması üzerine, bu otoriteyle çatışmışlardır. Feodal beyleri merkezi otoriteye başkaldırmaya iten esaslı etken budur. Kürt burjuvazisinin “kendi” iç pazarına hakim olma arzusu ile feodal beylerin kendi başlarına hükümlerlik arzusu, Türk hakim sınıflarının elinde tuttuğu merkezi otoriteye karşı birleşmiştir. Köylü kitlelerinin geniş ölçüde bu hareketlere katılmalarının sebebi ise, amansız milli baskılardır. Stalin yoldaşın belirttiği gibi, milli baskı politikası:

“Halkın geniş tabakalarının dikkatini, sosyal meselelerden ulusal meselelere, proletaryanın ve burjuvazinin ‘ortak’ meselelerine doğru çevirir. Bu da, ‘çıklarlar harmonisi’ yalanını yaymak için proletaryanın [ve köylülerin] sınıf çıkarlarını örtbas etmek için, işçileri [ve köylüleri] manevi bakımdan köleleştirmek için elverişli ortamı yaratır”.

Bütün bu sebepler feodal Kürt beylerini, genç Kürt burjuvalarını ve aydınlarını, Kürt köylülerini, yeni devletin hakimi olan Türk burjuvalarına, toprak ağalarına ve onlarla beraber hareket eden hakim bürokrasiye karşı birleştirdi. Yeni devletin hakimleri olan Türk burjuvaları ve toprak ağaları, her alanda ırkçılığı yaymaya ve diriltmeye girişmişlerdi. Tarihi yeni baştan kaleme alarak, bütün milletlerin Türklere olduğu gibi ırkçı ve saçma bir teori icat etmişlerdi. Bütün dillerin kaynağı da Türkçeydi(!). Güneş Dil Teorisi bunu ispatlamak için uyduruldu. Türklere efendi milleti (gerçekte “efendi” olanlar, Türk hakim sınıflarıydı): Azınlıklar ona itaate mecburdu. Türkçeden başka dil konuşmak yasaktı. Azınlık milliyetlerin bütün demokratik hakları gaspedilmişti. Onlara her türlü eziyet ve hakaret mübahtı. Kürt olanlara aşağılayıcı sıfatlar takılıyordu. Türk işçi ve köylüleri arasında bir Türk şovenizmi yaratılmaya çalışılıyordu ve bunda az çok da başarılı olunmuştu. Bütün ülke çapında uygulanan “örfi idareler”, Doğu’da katmerli bir şekil alıyordu. Kürt bölgesi sık sık “askeri yasak bölge” ilan

ediliyordu vs. vs... Bütün bunların, hakim millet şovenizmine bir tepki olarak, ezilen ulus milliyetçiliğini güçlendirmesi kaçınılmazdır. Kürt köylülerini, kendi milliyetinden burjuvaların ve feodal beylerin safına itmesi kaçınılmazdır. Büyük çoğunluğu Türkçe dahi bilmeyen Kürt halkı, özellikle Kürt köylüleri, kendilerini bir sömürge valisi gibi ezen, zulmeden, aşağılayan bu yeni idarenin memurlarına, doğal olarak şiddetli bir tepki gösteriyordu. Köylülerin bu haklı tepkisi zorunlu olarak feodal Kürt beylerinin ve Kürt burjuvalarının tepkisiyle birleşti. Kürt isyanları böyle doğdu. Komünistler bu isyanların zulme, milletleri ezme politikasına, eşitsizliğe, imtiyazlara karşı yönelen ilerici ve demokratik yanını destekler; ama feodal beylerin kendi başlarına hükümlerlik sağlamak istemesine veya burjuvazinin kendi üstünlükleri uğruna mücadelesine de karşı çıkarlar; hiçbir milletin burjuva ve toprak ağaları sınıfının imtiyazını ve üstünlüğünü savunmazlar. O dönemlerde TKP yanlış bir politika izlediği için, Türk hakim sınıflarının milli baskı politikasını kayıtsız şartsız destekledi. Kürt köylülerinin milli baskılara duyduğu kuvvetli ve haklı tepkiyi proletarya önderliğiyle birleştirmek yerine, Türk burjuva ve toprak ağalarının peşine takıldı, böylece de iki milliyetten emekçi halkın birliğine büyük zarar verdi. Kürt emekçileri arasında Türk işçilerine ve köylülerine karşı güvensizlik tohumları saçtı.

Kürt isyanlarının yeni Türk devleti tarafından vahşice bastırılmasını ve peşinden yapılan kitle katliamlarını feodalizme karşı yönelmiş “ilerici”, “devrimci” bir hareket diye alkışlayanlar, sadece ve sadece iflah olmaz hakim ulus milliyetçileridir. Böyleleri, yeni Türk devletinin sadece feodal Kürt beylerine saldırmadığını, çoluk-çocuk, kadın-erkek bütün Kürt halkına da vahşice saldırdığını, onbinlerce köylüyü katlettiğini görmezlikten geliyorlar. Böyleleri, yeni Türk devletinin bu katliamları yaparken, kendisine karşı çıkmayan feodal beylere candan dostluk gösterdiğini, bunlara destek olduğunu ve bunları güçlendirdiğini unutuyorlar. Böyleleri, Kürt köylülerini ayaklanmaya iten sebeplerle Kürt feodal beylerini ayaklanmaya iten sebep arasındaki son derece önemli farklılığı görmezlikten geliyorlar. Bir de, Şeyh Sait ayaklanmasının arkasında İngiliz emperyalizminin parmağı olduğu iddiasıyla, Türk hakim sınıflarının milli baskı politikasını savunmaya yeltenen sözümona “komünistler” var. Biz burada İngiliz emperyalizminin parmağı olup

olmadığını tartışmayacağız. Böyle bir iddiayla milli baskı politikasının savunulup savunulmayacağını tartışacağız. Şeyh Sait isyanının arkasında İngiliz emperyalizminin parmağının olduğunu varsayalım. Bu şartlarda bir komünist hareketin tutumunun nasıl olması gerekir? Birinci olarak, Türk hakim sınıflarının Kürt milli hareketini zorla bastırma ve ezme politikasına kesinlikle karşı çıkmak, buna karşı aktif bir şekilde mücadele etmek, Kürt milletinin kendi kaderini kendisinin tayin etmesini istemek, yani ayrı bir devlet kurup kurmamaya bizzat Kürt milletinin karar vermesini istemek. Bu, pratikte dışarıdan müdahale edilmeksizin, Kürt bölgesinde genel oylama yapılması, ayrılma veya ayrılmama kararının bu yolla veya buna benzer bir yolla bizzat Kürt milleti tarafından verilmesi anlamına gelir. Kürt hareketini bastırmak için yollanan bütün askeri birliklerin geri çekilmesi, her türlü müdahalenin kesinlikle önlenmesi, Kürt milletinin kendi geleceği hakkında kendisinin karar vermesi, komünist hareket birinci olarak bunun için mücadele eder ve Türk hakim sınıflarının bastırma, ezme, müdahale politikasını kitlelere teşhir eder, ona karşı aktif olarak savaşırdı. İkincisi, İngiliz emperyalizminin milliyetleri birbirine düşürme politikasını, bunu her milliyetten emekçi halka, bunların birliğine verdiği zararı kitlelere teşhir eder, İngiliz emperyalizminin müdahale, içişlere burnunu sokma politikasıyla aktif olarak savaşırdı. Üçüncüsü, Kürt ulusunun ayrılmasını, “bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar”, bizzat ayrılmayı destekleme veya desteklememe yolunda bir karara varırdı. Eğer ayrılmamayı proletaryanın sınıf menfaatlerine uygun buluyorsa, Kürt işçileri ve köylüleri arasında bunun propagandasını yapardı; özellikle Kürt komünistleri, kendi halkı arasında birleşmenin propagandasını yapardı ve milli baskılara karşı mücadeleyi toprak ağalarının, mollaların, şeyhlerin, vb. durumunun güçlenmesiyle bağdaştırma çabasında olanlara karşı mücadele ederdi. Buna rağmen Kürt ulusu ayrılma yönünde karar verirse, Türk komünistleri buna razı olur, ayrılma isteğinin karşısına zor çıkarma eğilimleriyle kesinlikle mücadele ederdi. Kürt komünistleri ise Kürt işçi ve emekçileri arasında “birleşme”nin propagandasını yapmaya, emperyalist müdahaleyle mücadeleye; Kürt feodal beyleriyle, şeyhlerle, mollalarla, burjuvazinin milliyetçi amaçlarıyla mücadeleye devam ederdi.

Eğer komünist hareket, Kürt ulusunun ayrılmasının proletaryanın sınıf menfaatleri açısından faydalı olacağına karar verirse, mesela ayrılma halinde Kürt bölgesinde devrim imkanı artacaksa, o takdirde bizzat ayrılmayı savunurdu; hem Türk işçi ve emekçileri arasında, hem de Kürt işçi ve emekçileri arasında ayrılmanın propagandasını yapardı. Her iki halde de, Türk işçi ve emekçileriyle Kürt işçi ve emekçileri arasında sıcak ve samimi bağlar doğardı. Kürt halkı, Türk halkına ve komünistlere büyük bir güven ve dostluk duygusu besledi. Halkların birliği pekişir, devrimin başarısı daha da kolaylaşırdı.

İngiliz emperyalizminin, Şeyh Sait hareketinde parmağı olduğunu iddia ederek Türk hükümetinin, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını çiğnemesini, kitle katliamlarına girişmesini vs. haklı ve ilerici göstermeye çalışanlar, bir kere daha tekrarlayalım, iflah olmaz Türk şovenistleridir. Bugün, Amerikancı faşist generaller çetesinin en köpekçe savunucusu ve tayin edilmemiş akıl hocası Metin Toker'in de, o gün Kürt ulusuna reva görülen katliamları haklı çıkarmak için "İngiliz emperyalizmi parmağı" isnadına sarılması, ibret vericidir. Faşist iktidarların bile açıkça savunma cesareti gösteremedikleri komando zulümlerini alçakça savunmaya yeltenen Doğan Avcıoğlu'nun da aynı iddiaya sarılması, yine ibret vericidir. Bir milletin kendi kaderini tayin hakkı, emperyalizme alet oldukları veya olabilecekleri iddiasıyla kısıtlanamaz veya ortadan kaldırılamaz; böyle bir iddiayla bir milletin "ezilmesi ve gadre uğraması" savunulamaz. Kaldı ki, sözkonusu dönemde bizzat Türk hükümeti, İngiliz ve Fransız emperyalistleriyle işbirliği halindedir. Proletaryanın milli meseledeki temel şiarı, her şart altında aynıdır:

"Bir millet ya da bir dil için imtiyaza hayır! Bir milli azınlığın en ufak bir ölçüde dahi olsa ezilmesine ya da gadre uğramasına hayır!" (Lenin).

Devam edelim:

Türk hakim sınıflarının milli baskıları günümüze kadar sürüp gelmiştir. Ve hâlâ devam etmektedir. Buna paralel olarak Kürt milli hareketi de süregelmiştir. Ve hâlâ devam etmektedir. Şu farkla ki, bir kısım Kürt feodal beyleri, Türk hakim sınıflarının safına geçmiştir. Sayıları son derece sınırlı bazı Kürt büyük burjuvaları, Türk hakim

sınıflarının safına geçmiştir. Kürt burjuvazisi bir hayli güçlenmiş ve Kürt milli hareketi üzerindeki feodal etki nispeten zayıflamıştır. Bugün Kürt milli hareketinin başını, bir hayli güçlenmiş olan Kürt burjuvaları, bunların ideolojisini benimseyen aydınlar ve küçük toprak ağaları çekmektedir. Bunun yanında, Kürt işçi ve köylüleri de, Kürt burjuvalarının ve toprak ağalarının nüfuzundan geçmişe nispetle biraz daha sıyrılmış bulunuyor. Kürt işçileri, yoksul köylüleri ve aydınları arasında Marksist-Leninist fikirler kök salmaya başlamıştır ve hızla yayılmaktadır. Bu şartlar altında, Türkiye komünistlerinin Kürt milli hareketi karşısındaki tutumları ne olmalıdır? Şimdi bu noktaya geçiyoruz ve bu konuda Şafak revizyonistlerinin yanlış ve halkların birliğine zarar veren çizgilerini de sergileyeceğiz.

9. Kürt Milli Hareketinin Demokratik Muhtevası:

Kürt milli hareketi genel bir demokratik muhteva taşır. Çünkü bir yönüyle ezen ulusun hakim sınıflarının zulmüne, zorbalığına, imtiyazlarına, bencil çıkarlarına karşı yönelmiştir. Milli baskının kaldırılması, milliyetler arasında eşitliğin sağlanması, hakim ulusun hakim sınıflarının imtiyazlarının kaldırılması, dil üzerindeki yasaklamaların ve sınırlamaların son bulması, her alanda uluslar arasında eşitliğin ve ulusal devlet kurma hakkı eşitliğinin tanınması, bütün bunlar demokratik ve ilerici taleplerdir.

Stalin yoldaş şöyle diyor:

“Gezi özgürlüğünün kısıtlanmalarından, seçim haklarından yoksun bırakılmalarından, ulusal dilin kullanılmasına karşı ileri sürülen engellerden, okul sayısının azaltılmasından ve başka baskı tedbirlerinden, işçiler, burjuvazi kadar, hatta daha da fazla acı çekmektedirler. Böyle bir durumun etkisi, ancak bağımlı ulusların proletaryasının manevi güçlerinin serbestçe gelişmesini frenler. Toplantılarda ve kongrelerde, ana dilini konuşmasına izin verilmezken, okulları kapatılırken, Tatar ya da Yahudi işçinin tam olarak geliştiğinden ciddiyle söz edilemez”.

Yine Stalin yoldaşın şu sözlerini bir kere daha okuyalım:

“Milliyetçi baskı politikası, halkın geniş tabakalarının dikkatini, sosyal meselelerden, sınıf mücadelesi meselelerinden ulusal meselelere, proletaryanın ve burjuvazinin ‘ortak’ meselelerine çevirir. Bu da, ‘çıkarlar harmonisi’ yalanını yaymak için, proletaryanın sınıf çıkarlarını örtbas etmek için, işçileri manevi bakımdan köleleştirmek için elverişli ortamı yaratır. Ve böylece bütün ulusların işçileri arasında birliği kurma görevi karşısında ciddi bir engel dikilmiş olur”.

Hatta milli baskı politikası, bağımlı ulusları ezmekle de yetinmiyor, çok kere ulusları birbirine karşı kışkırtma politikasına dönüşüyor. Böylece, çeşitli milliyetlere mensup emekçiler arasında kin ve düşmanlık tohumları ekilmiş oluyor. İşçileri ve emekçileri böylece “bölen” ve birbirlerine düşüren hakim ulusun hakim sınıfları, daha kolay hükmetme imkanına kavuşuyor.

Ezilen ulusun milli hareketi, bir yönüyle de hakim ulusun milli baskı politikasına yöneldiği içindir ki, çeşitli milliyetlere mensup işçiler ve emekçiler arasında birliğin sağlanmasına, ezilen ulusun işçilerinin ve emekçilerinin manevi güçlerinin serbestçe gelişmesine ve bunu engelleyen kösteklerin kaldırılmasına hizmet eder.

Lenin yoldaş, şunu belirtiyor:

“...Her ezilen ulusun burjuva milliyetçiliği, zulme karşı yönelmiş olan genel demokratik muhteva taşır ve bizim, ulusal imtiyazları sağlama eğiliminden bunu kesin olarak ayırdeder... kayıtsız şartsız desteklediğimiz işte bu muhtevadır”.

Fakat hiçbir milli harekette, o milletin burjuvazisinin ve toprak ağalarının talebi, milli baskının kaldırılması ve milliyetlerin eşitliği talebiyle sınırlı kalamaz. Şimdi bu noktaya gelelim:

10. Kürt Milli Hareketi İçinde, Burjuvazinin ve Küçük Toprak Ağalarının Milliyetçiliği Güçlendirmeyi Hedef Alan “Olumlu” Eylemi:

Genel olarak her milli harekette ve özel olarak Kürt milli hareketinde, burjuvazinin asıl amacı kendi üstünlüklerini sağlamaktır. Pazara hakim olmaktır; bölgesindeki maddi

zenginlikleri vs... kendi tekeline almaktır. Kendi lehine eşitsizlik ve imtiyazlar sağlamak, kendi ulusal gelişmesini garantiye almaktır. Burjuvazi ve milli harekete katıldığı ölçüde toprak ağaları, kendi lehine eşitsizlik, kendi lehine imtiyaz isterler. Başka milletlerin demokratik haklarını kendi lehine gaspetmek ister. Kendinden daha zayıf ve güçsüz olanlara milli baskı uygulamak ister. Milletlerin proleterlerini ulusal çitlerle birbirinden ayırmak, kendi milliyetinden olan proleterlerin ve diğer emekçilerin, kendi milliyetçi emellerini kayıtsız şartsız desteklemesini sağlamak ister. Proletaryanın ve demokratizmin uluslararası kültürü yerine, kendi ulusal kültürünü geçirmek, ulusal kültürünü (yani hakim olan burjuva kültürünü) geliştirmek, proletaryayı ve emekçileri ulusal kültürle beslemek ve kendi sınıf emellerini kayıtsız şartsız destekçileri haline getirmek ister. Burjuvazi ve toprak ağaları zorla özümleme dışındaki, milliyetlerin kaynaşması yönündeki tarihi eğilime, yani kendiliğinden özümlemeye direnir; ulusal farklılıkların kendiliğinden silinmesine direnir; bir devlet içindeki her milliyetten proleterlerin aynı örgütler içinde birleşmesine direnir; proleterleri milliyetlerine göre birbirinden ayırmak, kendi milliyetinden olan proleterleri sınıf örgütleri yerine “milli örgütler” içinde ve kendi sınıf amaçları doğrultusunda birleştirmek ister.

Bugün, Kürt milli hareketi içinde genel demokratik muhtevanın yanında yukarıdakilere benzer milliyetçiliği güçlendirmeyi hedef alan gerici emelleri görmemek mümkün değildir. Bu emeller, Kürt milli hareketinin başını çeken burjuvazinin ve toprak ağalarının emelleridir.

Şafak revizyonistleri, Kürt milli hareketi içindeki burjuvazinin ve toprak ağalarının milliyetçiliği güçlendirmeyi hedef alan “olumlu” eylemini tamamen bir yana bırakmıştır. Şafak revizyonistlerine göre Türkiye Kürdistanı’nda gelişen hareket, ilerici ve gerici yanlarıyla bir milli hareket değil, “milli baskı ve eritme politikasına karşı” “demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderlerini tayin(!) için” yürütülen tamamen ilerici bir halk hareketidir. Böylece Şafak revizyonistleri, Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının milliyetçi ve anti-proleter emellerine ve çabalarına destek olmakta, Kürt proletaryasını ve emekçilerini, Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının peşine takarak, iki halkın birliğini baltalamaktadır.

Şafak revizyonizminin Türk milliyetçisi çizgisi, Kürt milliyetçiliğiyle uzlaşmıştır.

Özetlersek, her milli harekette olduğu gibi Kürt milli hareketinin de iki niteliği vardır:

Birincisi, Türk burjuva ve toprak ağalarının milli baskılarına, imtiyazlarına, devlet kurma imtiyazına, zulmüne ve zorbalığına karşı yönelmiş, genel demokratik muhteva.

İkincisi, Kürt milliyetçiliğini güçlendirmeye, böylece Kürt burjuva ve toprak ağalarının üstünlük ve imtiyazlarını gerçekleştirmeye yönelen gerici muhteva.

11. Sınıf Bilinçli Türkiye Proletaryasının Kürt Milli Hareketi Karşısındaki Tutumu Ne Olmalıdır?

Her şeyden önce şunu belirtelim ki, milliyeti ne olursa olsun bilinçli Türkiye proletaryası, burjuva milliyetçiliğinin bayrağı altında yer almayacaktır. Stalin yoldaşın ifadesiyle:

“Bilinçli proletaryanın denenmiş olan kendi bayrağı vardır ve onun, burjuvazinin bayrağı altında safa girmesinin gereği olmaz.”

İkinci olarak, milliyeti ne olursa olsun, bilinçli Türkiye proletaryası, işçi ve köylü yığınlarını kendi bayrağı etrafında toplamaya çalışacak, bütün emekçi sınıfların sınıf mücadelesine önderlik edecektir. Türkiye devletini kendine temel alarak, Türkiye içindeki bütün uluslardan işçileri ve emekçileri ortak sınıf örgütleri içinde birleştirecektir.

Üçüncü olarak, milliyeti ne olursa olsun, bilinçli Türkiye proletaryası, Kürt milli hareketinin Türk hakim sınıflarının zulmüne, zorbalığına ve imtiyazlarına yönelen, her türlü milli baskının kalkmasını ve milletlerin eşitliğini hedef alan genel demokratik muhtevasını kesinlikle ve kayıtsız şartsız destekleyecektir. Diğer ezilen milliyetlerin aynı yöndeki hareketlerini kesinlikle ve kayıtsız şartsız destekleyecektir.

Dördüncü olarak, milliyeti ne olursa olsun, bilinçli Türkiye proletaryası, çeşitli milliyetlere mensup burjuvazi ve toprak

ağalarının kendi üstünlükleri ve imtiyazları için yürüttükleri mücadelede tamamen tarafsız kalacaktır. Bilinçli Türkiye proletaryası, Kürt milli hareketi içindeki Kürt milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelik eğilime asla destek olmayacaktır; burjuva milliyetçiliğine asla yardım etmeyecektir; Kürt burjuvalarının ve toprak ağalarının kendi üstünlükleri ve imtiyazları için giriştikleri mücadeleyi kesinlikle desteklemeyecektir; yani, Kürt milli hareketi içindeki genel demokratik muhtevayı desteklemekle yetinecek, onun ötesine geçmeyecektir.

Meselenin daha iyi kavranabilmesi için, Lenin yoldaştan geniş aktarmalar yapmamızı okuyucuların hoş göreceğini umarız.

Lenin yoldaş şöyle diyor:

“Milliyet ilkesi, burjuva toplumunda, tarihi bakımdan kaçınılmaz ve zorunlu bir ilkedir ve bu toplumu ele alan bir Marksist, milli hareketlerin tarihi meşruiyetini kesin olarak kabul eder. Ama bu kabul edişin burjuva milliyetçiliğinin savunma biçimini almaması için o, milli hareketlerde ilerici olarak ne varsa (abç) ancak onu desteklemekle yetinmelidir; öyle ki, proleter bilinci, burjuva ideoloji tarafından karartılmış olmasın.

“Feodal uyuşukluktan çıkan yığınların uyanışı, ilerici bir şeydir, nasıl ki bu yığınların halkın egemenliği uğruna, ulusun egemenliği uğruna her türlü ulusal baskıya karşı mücadelesi de ilerici bir şeyse, Marksistin en kararlı ve en tutarlı demokratizmi, milli meselenin bütün yönlerinde, mutlak savunma görevi, buradan gelmektedir. BU ÖZELLİKLE OLUMSUZ BİR GÖREVDİR (abç). Proletarya, milliyetçiliği desteklerken aşırı davranışlara gidemez. Çünkü daha ilerde, milliyetçiliği güçlendirmeyi hedef tutan burjuvazinin olumlu eylemi başlar.

“Her türlü feodal boyunduruğu kırmak, uluslara karşı her türlü baskıya, uluslardan biri ya da dillerden biri için her türlü imtiyaza karşı çıkmak, demokratik bir güç olarak proletaryanın mutlak görevidir, milli kavgalarla karartılan ve geciktirilen proleter sınıfının mücadelesinin mutlak çıkarımadır. Ama kesin olarak sınırlandırılmış olan ve sınırları belli tarihi bir alana yerleştirilmiş bulunan çerçevenin ötesinde burjuva milliyetçiliğine yardım etmek

proletaryaya ihanet ve burjuvazinin saflarına geçmek olur. Burada çok kere çok ince olan bir sınır vardır...

“Ulusal boyunduruğa karşı mücadele mi? Evet, elbette. Her türlü ulusal gelişme için, genel olarak “ulusal kültür” için mücadele mi? Elbette ki hayır...”

“Burjuva milliyetçiliğinin ilkesi, genel olarak, milliyetin gelişmesidir (abç), burjuva milliyetçiliğinin tekeli buradan gelir. Sonu olmayan ulusal kavgalar buradan doğar. Proletarya ise herhangi bir ulusun ulusal gelişimini savunmak şöyle dursun, yığınları bu gibi hayallere karşı uyarır (abç), kapitalist değişim için en geniş özgürlüğü savunur ve zorla özümleme ya da imtiyazlara dayanan özümleme dışında, ulusların özümlemesini olumlu karşılar...”

“...Proletarya, burjuva milliyetçiliğinin gelişmesine destek olamaz; tersine o, ulusal farklılıkların silinmesine ve uluslararası engellerin yıkılmasına, milliyetler arasındaki bağları sağlamlaştıran her şeye, ulusların birbirleriyle kaynaşmasına yardım eden her şeye destek olur. Başka türlü davranmak, gerici milliyetçi küçük-burjuvazinin yanında yer almak olur.” (UKTH)

Yine Lenin başka bir yerde şunları söylüyor:

“...Burjuvazi, her zaman kendi ulusal taleplerini ön plana sürer. Bunları kesinlikle ileri sürer. Ama proletarya için bu talepler, sınıf mücadelesinin çıkarlarına bağlıdır. Teorik bakımdan, belirli bir ulusun başka bir ulustan ayrılmasının ya da bu ulusun bir başka ulusla eşitliğinin, burjuva-demokratik devrimi tamamlayıp tamamlayamayacağını önceden kestirmek imkansızdır. Her iki halde de proletarya için önemli olan şey, kendi sınıfının gelişmesini garantiye almaktır. Burjuvazi için önemli olan şey, bu gelişmeyi baltalamak ve “kendi” ulusunun amaçlarını proletaryanıninkilerden öne almaktır. Onun için proletarya, kendi kaderini tayin etme hakkının tanınması isteğinin, deyim uygun düşerse, olumsuz yönüyle yetinir ve hiçbir ulusa, başka bir ulusun sırtından üstünlükler garanti etmeye, bu konuda taahhütlerde bulunmaya kalkışmaz.

“Bu, pek ‘pratik’ bir davranış olmayabilir; ama gerçekte bu, mümkün olan çözümlerin en demokratik olanının başarılması için, en

iyi garantidir. Proletarya sadece bu garantilerin gereğini duymaktadır, her ulusun burjuvazisi ise, başka ulusların durumu ne olursa olsun (başka ulusların zararına olsa da), kendi çıkarlarının teminat altına alınmasını ister”.

Lenin devam ediyor:

“Ezilen ulusların burjuvazisi, taleplerinin ‘pratik’ olduğu iddiasıyla proletaryayı, özelemlerini kayıtsız şartsız desteklemeye çağıracaktır...

“Proletarya, bu çeşit pratikliğin karşısındadır. Proletarya, eşitliği ve ulusal devlet kurma hakkı eşitliğini tanıırken, bütün ulusların proleterlerinin birliğine pek büyük değer verir ve her ulusal talebi, her ulusun ayrılma hakkını işçilerin sınıf mücadelesi açısından değerlendirir...

.....

“... İşçiler için önemli olan, iki akımın ilkelerini ayırdetmektir. Eğer ezilen ulusun burjuvazisi, ezen burjuvaziye karşı savaşırsa, biz, her zaman ve her durumda, herkesten daha kararlı olarak bu savaştan yanayız. Çünkü biz zulmün en amansız ve en tutarlı düşmanlarıyız. Ama ezilen ulusun burjuvazisi, kendi öz burjuva şoven milliyetçiliğinin çıkarlarını savunuyorsa, biz ona karşıyız. Ezen ulusun imtiyazlarına ve zulmüne karşı savaşıyoruz, ama ezilen ulusun kendisi için imtiyazlar sağlama yolunda çabalarına destek olmayız.

“Eğer ulusların ayrılma hakkı sloganını ileri sürmez ve onu savunmazsak, o zaman ezen ulusun sadece burjuvazisinin değil, ama feodal derebeylerinin ve despotizminin de oyununa gelmiş oluruz...

“... Her ezilen ulusun burjuva milliyetçiliği, zulme karşı yönelmiş olan genel bir demokratik muhteva taşır ve bizim ulusal imtiyazlar sağlama eğiliminden bunu kesin olarak ayırdederek... kayıtsız şartsız desteklediğimiz işte bu muhtevadır...

.....

“... Mücadelemizde belirli bir devleti kendimize temel olarak alıyoruz; o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden [uluslardan olmalı -İ.K.-] işçileri birleştiriyoruz; biz hiçbir özel ulusal gelişme yolunu

savunamayız, biz bütün mümkün olan yollardan sınıf hedefimize doğru yürüyoruz.

“Ama biz, her türlü burjuva milliyetçiliğine karşı savaşırsak, bütün ulusların işçileri arasında eşitlik uğruna mücadele etmezsek, o hedefe doğru yol alamayız...”

“... Her türlü devlet imtiyazına ve ulusal imtiyazlara karşı ve bütün ulusların kendi ulusal devletlerini kurmada hak eşitliği uğruna günlük ve bilinçlendirme ve propaganda görevini... Bu görev, (şu anda) milli meselede başlıca görevimizdir; çünkü biz demokrasinin ve bütün ulusların proleterlerinin eşit olarak ittifakının çıkarlarını ancak böyle savunabiliriz.

.....

“İşçi sınıfının ve onun kapitalizme karşı mücadelesinin çıkarları, bütün uluslar işçilerinin tam dayanışmasını ve en sıkı birliğini gerektirmektedir; bu çıkarlar her milliyetten burjuvazinin şoven politikasına karşı şiddetle karşı koymayı emreder. Onun için Sosyal-Demokratlar [komünistler -İ.K.-], eğer ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını yani ezilen ulusun ayrılma hakkını reddederlerse ya da ezilen ulusların burjuvazilerinin bütün ulusal isteklerini desteklerse, proletaryanın siyasi çizgisine karşı gelmiş olurlar ve işçileri burjuvazinin politikasına boyun eğmeye yöneltirler. Ücretli işçinin, Rus olmayan burjuvazi değil de, başlıca Rus burjuvazisi tarafından sömürülmesi ya da Yahudi burjuvazisi değil de, Polonya burjuvazisi tarafından sömürülmesi vb. hiç de önemli değildir. Sınıf çıkarlarını anlayan ücretli işçi, Rus kapitalistlerinin devlet imtiyazlarına olduğu kadar, Polonyalı ya da Ukraynalı kapitalistlerin, devlet imtiyazlarına kavuştukları zaman, dünya yüzünde cenneti kuracakları yolunda vaadleri karşısında da kayıtsızdır...”

“Her iki durumda da işçiler sömürüleceklerdir. Ve sömürüye karşı başarıyla mücadele edebilmek için, proletarya her türlü milliyetçilikten arınmış olmalıdır; o, eğer deyim uygun düşerse, çeşitli ulusların burjuvazileri arasında üstünlük uğruna süregelmekte olan mücadelede mutlak olarak tarafsız kalmalıdır. Eğer, herhangi bir ulusun proletaryası, ‘kendi’ milli burjuvazisinin imtiyazlarını en hafif

şekilde de olsa desteklerse, bu kaçınılmaz olarak, öteki ulusun proletaryası arasında güvensizlik yaratacaktır; işçilerin uluslararası sınıf dayanışmasını zayıflatacak, onları bölecektir ve böyle bir duruma sevinecek olan, ancak burjuvazi olacaktır ve...”

Tekrar edelim:

Kürt milli hareketi, ezilen bir ulusun, hakim bir ulusun hakim sınıflarına karşı mücadelesi olarak ilericidir ve demokratik bir muhteva taşır. Biz bu demokratik muhtevayı kesinlikle ve kayıtsız şartsız destekleriz. Türk burjuvazisi ve toprak ağaları lehine her türlü imtiyazlara ve eşitsizliğe karşı (devlet kurma hakkı imtiyazı da dahil) kararlı ve amansız olarak mücadele ederiz. Kürt milli hareketinin bu yoldaki taleplerini de kayıtsız şartsız destekleriz.

Fakat öte yandan, Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının gerici ve milliyetçi emellerine karşı da mücadele ederiz. Türk hakim sınıfları lehine her türlü eşitsizliğe ve imtiyaza, milli azınlıklara yönelen her türlü baskı ve zulme karşı mücadele ederken; milli azınlığın burjuva ve toprak ağalarının milliyetçi emelleriyle de mücadele edilmezse, bu kez bir başka milliyetçilik, Kürt milliyetçiliği güçlendirilir; Kürt proletaryasının sınıf bilinci, burjuva milliyetçiliğinin sisleriyle karartılır; Kürt işçileri ve köylüleri milliyetçiliğin kucağına itilir; Kürt işçi ve emekçileriyle Türk işçi ve emekçileri arasındaki birlik ve dayanışma baltalanır.

Şafak revizyonistleri, içinde farklı unsurların yer aldığı Kürt milli hareketini, homojen bir “Kürt halkı” hareketi olarak takdim etmekle, bu hareketi bir bütün olarak ve tamamen ilerici göstermekle, nereye kadar ve hangi bakımlardan ilerici olduğunu, nereden sonra ve hangi bakımlardan burjuvazinin ve toprak ağalarının gerici emellerinin başladığını göstermemekle (daha doğrusu bunlar arasında bir ayırım yapmamakla), yukarıdaki tam da toprak ağalarının ve burjuvazinin işine yarayacak sonuca varıyor. Böylece, genel olarak Türkiye proletaryası ve özel olarak Kürt proletaryası aleyhine, Kürt burjuva ve toprak ağalarına taviz veriyor! Yarın, Kürt burjuva ve toprak ağalarının “olumlu eylemi” daha kuvvetle kendini hissettirdiği zaman Şafak revizyonistlerinin ne yapacağını merak etmekteyiz. Ama ne yapacakları daha bugünden

bellidir! Türk milliyetçilerinin saflarına kayıtsız şartsız iltihak edeceklerdir.

Şu noktayı da belirtelim: Komünistler, ezilen bir milletin milliyetçiliğiyle hakim bir milletin milliyetçiliği arasında, küçük bir milletin milliyetçiliğiyle büyük bir milletin milliyetçiliği arasında daima ve mutlak bir ayırım yaparlar.

Lenin yoldaş bu konuda şunları söylüyor:

“Bu ikinci tür milliyetçilik konusunda [küçük bir milletin milliyetçiliği] bizim; bir büyük milletin fertlerinin tarihi pratikte öteden beri yapmadığımız zorbalık kalmamıştır. Üstelik biz hiç farkında olmadan zorbalık yapar, ona buna hakaret ederiz...

“İşte bunun içindir ki hakim ya da, denildiği gibi ‘büyük’ milletlerin (yalnız zorbalıkta büyük, yalnız kabadayılar olarak büyüktüler oysa) enternasyonalciliği, milletlerin eşitliğini biçimde gözetmek olmamalı sadece, hatta hakim milletin, büyük milletin sessizliği olmalıdır. Böylece, pratikte var olan eşitsizliğe karşı bir denge sağlanmış olacaktır. Kim bunu anlamıyorsa, milli mesele karşısında gerçek proleter tutumunu kavramamış demektir; hayat görüşü hâlâ esasta küçük-burjuvadır ve bu nedenle mutlaka burjuva hayat görüşüne kayacaktır”.

Lenin yoldaş şöyle devam ediyor:

“... Milli haksızlık kadar proleter sınıf dayanışmasının gelişmesini ve güçlenmesini geciktiren hiçbir şey yoktur; bir milletin ‘gocunan’ fertleri her şeyden çok, eşitlik konusunda ve sırf ihmalden ötürü ya da latife olsun diye dahi olsa bu eşitliğin çiğnenmesi, kendi proleter yoldaşlarınca çiğnenmesi konusunda hassastırlar. İşte bunun içindir ki, milli azınlıklara taviz verme ve hoşgörüle davranma hususunda yetersiz kalmaktansa, aşırı gitmek daha iyidir” (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 383-384).

Şafak revizyonistlerinin yaptığı, Lenin yoldaşın savunduğu şey midir? Hayır, asla! Şafak revizyonistleri, bugün esas olarak Türk milliyetçisi bir çizgi izliyorlar, Türk hakim sınıflarının imtiyazlarını savunuyorlar; ileride göreceğimiz gibi Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını alçakça ve bir yığın demagojiyle çiğniyorlar; Türk

şovenizminin temsilcilerini kendilerine bayrak ediyorlar. Onların yaptığı şey, Lenin yoldaşın savunduğu şeyden tamamen farklıdır. Onlar, bir yandan hakim millet milliyetçisi bir çizgi izlerken, öte yandan da Kürt işçi ve emekçileriyle Kürt burjuva ve toprak ağaları arasındaki çizgiyi siliyor, Kürt burjuva ve toprak ağalarının görüşü açısında yer alıyor. Bu, hakim ulus milliyetçiliğine karşı, milli azınlıklara taviz verme ve hoşgörüyü davranmada aşırı gitme değil; hakim millet milliyetçisinin azınlık milletin işçi ve emekçilerine karşı, azınlık milletin sömürücü sınıflarının milliyetçi emellerini desteklemedir.

Bir başka nokta da şudur: Şafak revizyonistleri, “Kürt halkının” “ağır milli baskı ve eritme politikasına karşı”, “demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için” mücadele ettiğini söylemektedir.

Kürt halkının kendi kaderini tayin için mücadele etmesi demek, Kürt halkının, hakim sınıfları devirerek demokratik halk iktidarını kurmak için mücadele etmesi demektir. Çünkü, halk kendi kaderini ancak devrim yaparak tayin edebilir. Milli meselenin ele alındığı bir yazıda, Kürt halkının devrim için mücadele ettiğini söylemek, doğrusu çok kıvrak bir zeka gerektirir(!). Eğer Kürt milleti kastediliyorsa, o zaman Şafak revizyonistleri şunu söylemiş oluyorlar: Kürt milleti ayrılmak için mücadele etmektedir. Çünkü, bugünkü zoraki birlik şartlarında Kürt halkının kendi kaderini tayin için (dikkat edilsin, tayin hakkı için değil) mücadele etmesi, sadece ve sadece ayrılmak için mücadele etmesi anlamına gelir.

Her milli hareketin genel eğiliminin, milli bütünlüğü olan devletler kurulması yönünde olduğunu, meta üretiminin ve kapitalizmin ihtiyaçlarını en iyi bu devletlerin karşıladığını, en güçlü ekonomik etkenlerin bu yönde işlediğini daha önce belirtmiştik. Kürt milli hareketinin genel eğilimi de, elbette milli bütünlüğü olan bir devlet kurulması yönündedir. Fakat genel eğilimi başka şeydir, bir milli hareketin formüle ettiği somut istekler başka şeydir. Somut istekler, bu genel eğilime aykırı düşmezler. Fakat her milli hareket bu genel eğilimi, yani ayrı bir devlet kurmayı kendisine somut hedef olarak da seçmeyebilir. Bu durumu etkileyen sayısız faktörler vardır. Devlet çapındaki ve uluslararası plandaki kuvvet ilişkileri, ülke

içinde değişik milliyetlere bağlı burjuvaların ve toprak ağalarının menfaat hesapları, milli baskının karakteri, taktik endişeler vb..., bir milli hareketin formüle ettiği somut hedefleri, bütün bu faktörler tayin eder. Bu nedenle, her yerde milli hareketlerin genel eğilimi, ulusal bütünlüğü olan devletler kurma yönünde olduğu halde, milli hareketlerin formüle ettiği somut talepler başka başka olur.

Sözü Stalin yoldaşa bırakalım:

“Besbelli ki ulusal hareketin muhtevası, her yerde aynı olamaz! Bu muhteva, hareketin formüle ettiği değişik taleplere bağlıdır. İrlanda’da hareket bir tarım karakterine bürünür; Bohemya’da ‘dil’ karakterine bürünür; bir yerde insan haklarında eşitlik, vicdan özgürlüğü istenir; bir başka yerde ‘kendinden’ memurlar ya da kendinden bir meclis uğruna savaşılr.”

Türkiye’de Kürt milli hareketi, henüz ayrılma talebini açıkça formüle etmiş değildir. Bugün Kürt milli hareketinin açıkça formüle ettiği talepler, Kürtçe’nin okuma, yazma ve konuşmada serbest bırakılması, radyoda Kürtçe yayınlar yapılması, “milli kültür”ün (gerçekte Kürt burjuva ve toprak ağalarının kültürünün) serbestçe yayılmasını köstekleyen engellerin kaldırılması, asimilasyon politikasına son verilmesi, Kürtçe eğitim yapan okulların olması, kendi kaderini tayin hakkının tanınması vb...dir. Yukarıda saydığımız çeşitli nedenler, Kürt milli hareketinin bizzat ayrılma talebini açıkça formüle etmesine engel olmaktadır; Kürt halkının değil ama, “Kürt milletinin kendi kaderini tayin için” mücadele ettiğini söylemek, bu sebeple hiç değilse bugün doğru değildir. Biz bunu söylerken, Kürt burjuva ve küçük toprak ağaları arasındaki güçlü ayrılma arzusunu da gözden uzak tutmuyoruz. Fakat bu istek, milli hareketin açık bir talebi haline gelmemiştir diyoruz. Bugün mesela Kuzey İrlanda’daki milli hareket, bizzat ayrılma talebini açıkça formüle etmiştir. Mesela geçmişte Türkiye’de Kürt milli hareketi, bizzat ayrılma talebiyle ortaya çıkmıştır vs... Bugün Kürt milli hareketinin ayrılmayı açıkça formüle etmemiş olması, yarın da etmeyeceği anlamına gelmez. Fakat iki ulusun burjuva ve toprak ağaları sınıfları arasında çeşitli uzlaşmalar da mümkündür; bunu da aklımızdan çıkarmayalım. Nitekim Irak’ta Barzani hareketi kısmi bir özerklikle yetinmiştir. Ayrıca Kürt milli hareketinin bir kanadı

ayrılmayı savunurken, bir başka kanadı aksini de savunabilir. Bu nedenlerle henüz dereyi görmeden paçayı sıvamayalım.

12. Türk İşçi ve Köylüleri üzerindeki Hakim Ulus Milliyetçiliğinin etkilerini İnkâr Etmeyelim:

Şafak revizyonistleri, “Kürt halkının(!) mücadelesini [“milli baskı ve eritme politikasına karşı” mücadeleyi, “demokratik haklar, milliyetlerin eşitliği ve kendi kaderini tayin için” mücadeleyi] Türkiye’nin bütün işçi ve köylüleri destekliyor” diyorlar (abç).

Burada somut gerçek, süslü cümlelere feda edilmiştir. Önce bir kere şu hatayı düzeltelim: “Türkiye’nin bütün işçi ve köylüleri” bir yana, Türkiye’nin sınıf bilinçli proletaryası dahi “kendi kaderini tayin için” mücadeleyi (tayin hakkı için mücadeleyi değil) her şart altında desteklemez; ayrılmayı ancak her somut durumda proletaryanın sosyalizm için yürüttüğü mücadelenin menfaatine uygun düştüğü zaman destekler, değilse, Kürt milletinin ayrılma isteğine saygı gösterir ve ayrılmalarına razı olur, ama ayrılmayı aktif olarak desteklemez. Bu noktaya ileride gene döneceğiz.

Öte yandan, “Türkiye’nin bütün işçi ve köylüleri”nin bugün Kürt milletinin en haklı ve ileri isteklerini dahi desteklediğini iddia edemeyiz. Bu, sadece arzu edilen bir şeydir ama, ne yapalım ki, gerçek değildir. Türk işçi ve köylülerinin bilinçleri, Türk hakim sınıfları tarafından milliyetçilik ideolojisiyle geniş ölçüde karartılmıştır. Hakim ulus milliyetçiliği, değil köylülerin, proleterlerin en ileri unsurlarının bile gözlerini az çok karartmıştır. Yani özellikle Türk komünistlerinin önünde Türk milliyetçiliğini yıkmak görevi, işçi ve köylüleri burjuva milliyetçiliğinin her türlü kalıntılarından temizlemek görevi vardır. Bu görevi ihmale veya önemsememeye yol açacak her tespit, sınıf mücadelesi açısından sadece zararlıdır. Lenin yoldaşın Rusya için söylediği şu sözler, bizim için de aynı ölçüde geçerlidir:

“Şimdi bile ve herhalde daha uzun bir zaman için, proleter demokrasisi (ona tavizde bulunmak anlamında değil, onunla mücadele etmek anlamında), Rus köylüsünün şoven milliyetçiliğini

hesaba katmak zorundadır” (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, s. 127).

Şafak revizyonistleri bu gerçeği hesaba katmamakta, komünist hareketin Türk milliyetçiliğiyle mücadele etmek görevini unutturmaktadırlar.

13. Halkın Kendi Kaderini Tayin Hakkı, Ulusun Kendi Kaderini Tayin Hakkı:

Şafak revizyonistleri, Marksizm-Leninizmin milli meseleyle ilgili en temel ilkelerini tahrif etmiş ve içinden çıkılmaz hale getirmişlerdir. En temel ilkelerden biri olan “ulusların kendi kaderini tayin hakkı” ilkesini, “halkın kendi kaderini tayin hakkı” şeklinde tahrif etmişlerdir. “Halkın kendi kaderini tayin hakkı” ile “ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı”, tamamen farklı şeylerdir. Birincisi, halkın iktidarda bulunan gerici sınıfları devirmesi, iktidarı ele geçirmesi, devletin hakimi olması, yani kısacası devrim yapması hakkı anlamına geldiği halde, ikincisi, milletin ayrı bir devlet kurma hakkı anlamına gelir. Şafak revizyonistleri Kürt halkının devrim yapma hakkını tanıdıklarını ilan ediyorlar(!). Ve milli meseleyi de böylece halletmiş oluyorlar(!). Bravo doğrusu.

İbret verici olan şudur ki, halkın kendi kaderini tayin hakkı formülasyonu, bir zamanlar Buharin tarafından Lenin yoldaşa karşı savunulmuş ve Lenin yoldaş tarafından da eleştirilmiştir. Lenin yoldaşın Buharin’e cevabını aktaralım:

“Milli mesele hakkında da aynı şeyi söylemek zorundayım. Burada da yoldaş Buharin, olmasını istediği şeyi olanla karıştırmıştır. Milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını tanımamalıyız diyor. Bir millet, proletarya ile birlikte burjuvazi demektir. Biz proleterler, hor gördüğümüz burjuvaziye kendi kaderini tayin hakkını niçin tanıyalım? Bu iki şey birbiriyle mutlak surette bağdaşmaz! Müsaadenizle, bugün fiilen varolanla bağdaşır. Bunu yokederseniz, sonuç sırf hayal olur (abç).

.....

“...‘Ben yalnız emekçi sınıfların kendi kaderlerini tayin hakkını tanımak istiyorum’ diyor yoldaş Buharin. Bu demektir ki, sen Rusya’dan başka hiçbir ülkede başarılmamış olan bir şeyi tanımak istiyorsun. Gülünç şey” (RKP-B 8. Kongresine Sunulan Parti Programı Üzerine Rapordan, Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 277 - 278).

Bugün Türkiye’de “Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı”nı, kendi ifadesiyle “ısrarla” savunan Şafak revizyonistleri, sadece “gülünç” olmuyorlar, aynı zamanda korkunç bir hakim ulus milliyetçiliğinin de en usta teorisyenleri oluyorlar. Bugün Türkiye’de devlet kurma hakkı, hakim Türk ulusunun bir imtiyazıdır. Kürt ulusunun ayrı bir devlet kurma hakkı zorla elinden alınmıştır. Komünistler hiçbir ulusal imtiyazı savunmazlar. Milletler arasında mutlak eşitliği savunurlar; kapitalizm şartlarında milletler arasında mutlak eşitliğin olamayacağını elbette bilirler; ama buna rağmen yine de teoride de kalsa çeşitli milliyetten işçilerin ve emekçilerin birliğini sağlamak için, her türlü milli imtiyaza ve eşitsizliğe karşı çıkarlar; olabildiği kadar en tutarlı, en geniş, en ileri demokratizmden yana çıkarlar. Şafak revizyonistleri ne yapıyorlar? Kürt halkına devrim yapma hakkını bahşederek(!) Kürt milletinin devlet kurma hakkını ortadan kaldırıyorlar. Hakim Türk ulusunun devlet kurma imtiyazını alçakça ve sinsice savunma yolunu tutuyorlar. “Gülünç” olanın yanında “korkunç” olan şey budur!

14. “Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı”, Ayrı Bir Devlet Kurma Hakkından Başka Bir Şey Değildir:

Şafak revizyonistleri, “... kendi kaderini tayin ve isterse ayrı bir devlet kurma hakkı” demek suretiyle, “kendi kaderini tayin hakkını”, ayrı bir devlet kurma hakkından başka bir şey olarak görüyorlar. Yukarıdaki ifade ancak şu şekilde doğru olurdu: “... kendi kaderini tayin hakkını, yani ayrı bir devlet kurma hakkını...”. Çünkü kendi kaderini tayin hakkı zaten ayrı bir devlet kurma hakkıdır.

Kendi kaderini tayin hakkının ayrı bir devlet kurma hakkından başka bir şey olmadığını Lenin yoldaş defalarca belirtmiştir:

“Ulusların siyasi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi meselesinin yani (abç) bunların tamamen özgür ve demokratik yoldan ayrılmaları ve bağımsız devlet kurmaları meselesinin çözüme bağlanması...” (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, s. 12).

“Demek ki, eğer biz ulusların kendi kaderlerini tayin etmesi kavramının anlamını hukuki tanımlamalarla cambazlıklar yaparak ya da soyut tanımlamalar ‘icat ederek’ değil de, ulusal hareketlerin tarihi ve iktisadi şartlarını inceleyerek öğrenmek istiyorsak, varacağımız sonuç, kaçınılmaz olarak, ulusların kendi kaderlerini tayin etmesinin, o ulusların yabancı ulusal bütünlerden siyasi bakımdan ayrılma ve bağımsız bir ulusal devlet kurmaları anlamına geldiği sonucudur” (abç).

“Daha aşağıda, ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını, devlet olarak ayrı varlık hakkından başka bir anlamda kullanmanın niçin yanlış olacağı (abç) başka sebeplerini de göreceğiz” (age, s. 55).

“...Marksistlerin programındaki ‘ulusların kendi kaderlerini tayin etmeleri’ ilkesi, tarihi-iktisadi bakımdan, siyasi kaderlerini tayin etme, siyasi bağımsızlık, ulusal bir devletin kurulmasından başka bir anlama gelemez...” (abç) (age, s. 59).

“...Ulusların siyasi kaderlerini tayin etmeleri hakkının, ayrılma ve bağımsız bir ulusal devlet kurma hakkından başka bir anlama gelemeyeceği...” (age, s. 86).

“Boşanma serbetliğini savunan bir kimseyi, aile bağlarını yıkmak istemekle suçlamak ne kadar ahmakça ve ne kadar ikiyüzlüce bir davranışsa, ulusların kendi kaderlerini tayin etme özgürlüğünü savunanları da yani ayrılma özgürlüğünü savunanları da [abç], ayrılmayı teşvikle suçlamak, o ölçüde ahmakça ve ikiyüzlü bir davranıştır... Kapitalist devlette, ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını, yani ulusların ayrılma hakkını [abç] reddetmek, egemen ulusun imtiyazlarını ve demokratik metotlara karşı polis yönetim metodlarını savunmaya eşittir” (age, s. 87 - 88).

“...Sosyal-Demokratlar, eğer ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını, yani ezilen ulusun ayrılma hakkını [abç] reddederlerse...” (age, s. 89).

“İlk önce şunu belirtelim ki, ‘ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı’ konusunda Rus Sosyal-Demokrat literatürü ve ne kadar yetersiz olursa olsun, bu literatür, gene de sözkonusu hakkın, ulusların ayrılma hakkı anlamına geldiğini açıkça ifade eder” [abç] (age, s. 114).

“Okuyucu, programı kabul eden Partinin İkinci Kongresinde, ulusların kendi kaderini tayin etme hakkının ‘ancak’ ayrılma hakkı anlamına geldiği (abç) konusunda iki ayrı görüş bulunmadığını görecektir” (age, s. 118).

“Genel olarak Marksizmin teorisi bakımından ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı meselesi hiçbir zorluk arzuetmez. 1896 Londra kararlarına, ya da ulusların kendi kaderini tayin etme hakkının sadece ayrılma hakkı anlamına geldiği gerçeğine... [abç] ciddi olarak kimse karşı gelemmez” (age, s. 125).

“... Her türlü burjuva milliyetçiliğine karşı ve özellikle Rus milliyetçiliğine karşı mücadele etmek, sadece genel olarak bütün ulusların tam hak eşitliğini tanımakla yetinmemek, fakat aynı zamanda bağımsız devlet kurmada da hak eşitliğini, yani ulusların kendi kaderlerini tayin etmede, ayrılmada hak eşitliğini [abç] tanımak...” (age, s. 128).

“Partinin Birinci Kongresi’nin (1898) kararlarından mekanik olarak devralınan -ki bu kongre de, bunu Uluslararası Sosyalist Kongresinin kararlarından ariyet olarak almıştı- bu karar tartışmalardan da anlaşıldığı gibi 1903 Kongresinde tıpkı Sosyalist Enternasyonal’in anladığı biçimde yorumlanmıştır, yani ulusların kendi siyasi kaderlerini tayin etme hakkının, ulusların siyasi bağımsızlık doğrultusunda kendi kaderlerini tayin etme hakkı olarak. Böylece, toprağını ayırma hakkı anlamını taşıyan ulusların kendi kaderini tayin etmeleri formülü [abç], belirli bir devlet organizması içinde bu devletten ayrılmayan ya da ayrılma isteğinde olmayan milliyetlerle ulusal ilişkilerin düzenlenmesi meselesini kapsamaz” (age, s. 129, Naşata Raboçaya Gazeta’dan VI. Kossovski’den aktaran Lenin).

“Besbelli ki Bay VI. Kossovski, 1903 İkinci Kongresinin tutanaklarını elinin altında bulundurmaktadır ve ulusların kendi

kaderini tayin etme teriminin gerçek (ve biricik anlamını) [abç] pek iyi anlamaktadır” (Lenin, age, s. 129).

Lenin’in bu, itiraza meydan vermeyecek kadar açık ifadelerine rağmen, hâlâ kavramları allak bullak etmenin sebebi nedir? Marksist literatürü böylesine içinden çıkılmaz bir hale sokmak, bir çorbaya çevirmek, büyük bir kabiliyet ister doğrusu!

Bir yandan milletin kendi kaderini tayin hakkı kaşla göz arasında halkın kendi kaderini tayin hakkına dönüştürülüyor (halkın kendi kaderini tayininin, halkın devrim yapmasından başka bir anlama gelmediğini gördük, çünkü halkın ayrı bir devlet kurma hakkını kazanması ancak gericiileri devirmekle mümkündür), öte yandan kendi kaderini tayin hakkı, ayrı bir devlet kurma hakkından başka bir şey sayılıyor.

Kavramların gerçek anlamını yerine koyarsak Şafak revizyonistleri şunu demiş oluyorlar:

“Hareketimiz, Kürt halkının [devrim] ve isterse ayrı bir devlet kurma hakkını tanıdığını açıklar!”.

İşte bir Marksist-Leninist hareketin milli meseleye getirdiği şahane çözüm(!). Bu çözümün(!), hakim Türk ulusunun mevcut devlet kurma imtiyazını savunmaktan başka bir anlama gelmediği açıktır.

15. “Kendi Kaderini Tayin”. “Kendi Kaderini Tayin Hakkı”.

“Kendi kaderini tayin” ile “kendi kaderini tayin hakkı” farklı şeylerdir. “Kendi kaderini tayin” veya “kendi kaderini tayin etme” ayrılma, ayrı bir devlet kurma anlamına gelir. Oysa, “kendi kaderini tayin hakkı” biraz önce de işaret ettiğimiz gibi ayrılma hakkı, ayrı bir devlet kurma hakkı anlamına gelir. Komünistlerin her şart altında ve kayıtsız şartsız savundukları şey, “kendi kaderini tayin hakkı” yani ayrı bir devlet kurma hakkı’dır. “Kendi kaderini tayin hakkı” ile “kendi kaderini tayin” veya başka bir deyişle “ayrı bir devlet kurma hakkı” ile “ayrı bir devlet kurma” asla birbirine karıştırılmamalıdır. Komünistler birincisini her şart altında savundukları halde ikincisini şartlara bağlı olarak savunurlar. Lenin yoldaşın ifadesiyle, komünist

hareket bu ikinci sorunu, “her özel meselede somut olarak, bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar ve tayin eder”. Lenin yoldaş, “ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı”nı, boşanma hakkına benzetir. Boşanma hakkı her şart altında ve kayıtsız şartsız savunulduğu halde, bizzat boşanma meselesi, bilindiği gibi bazı şartlarda savunulur, bazı şartlarda ise savunulmaz. Boşanma hakkını tanımadan, ailenin birliği nasıl zoraki bir birlik olursa, “kendi kaderini tayin hakkı” tanınmadan da, milliyetlerin birliği zoraki bir birlik olur. Karşılıklı güvene, gönüllülüğe dayanan bir birlik olmaz. Karşılıklı düşmanlığa, ve cebire dayanan, kof ve çürük bir birlik olur. Komünistler, böyle bir birliği savunamazlar; her milliyetten emekçi halk arasında karşılıklı güvene, dostluğa, gönüllülüğe dayanan sağlam bir birlik olmasını isterler ve savunurlar. Yine komünistler, genel olarak büyük devletler halinde örgütlenmiş olmayı, küçük küçük devletler halinde örgütlenmiş olmaya tercih ederler. Çünkü geniş bir alana kurulmuş büyük devletler, sınıf mücadelesi açısından, geniş çapta üretim yapılması açısından ve sosyalizmin inşası açısından daha elverişli şartlara sahiptir. Fakat komünistler, belirttiğimiz gibi, büyük devletler halinde örgütlenmenin, milliyetler üzerinde baskıya ve zora dayanmasına kesinlikle karşıdırlar. Milliyetler arasındaki birlik, gönüllülüğe ve karşılıklı güvene dayanan bir birlik olmalıdır. İşte, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını, kayıtsız şartsız savunma görevi buradan gelir. Peki, böyle önemli bir prensip meselesinde Şafak revizyonistlerinin tutumu nedir? Halkın devrim yapma hakkını (!) savunmak, milletlerin kendi kaderini tayin hakkını çiğnemek. Üstelik, “Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı, yoksul köylülere dayanan toprak devrimi mücadelesinden ve emperyalizme karşı mücadeleden koparılamaz” diyerek kendi kaderini tayin hakkını da şartlara bağlıyorlar. Unutmayın ki, bu saçma cümle, Şafak revizyonistlerinin milli meseleye getirdiği çözümdür(!). Revizyonistler, eleştiriler üzerine “kendi kaderini tayin hakkı”nın yerine, “kurtuluşu” sözcüğünü geçirmek zorunda kalmışlardır ama bu, onların milli meselede hakim ulus milliyetçiliğini savunmaya devam etmelerine asla engel değildir ve zaten engel olmamıştır.

Şafak revizyonistleri şöyle diyorlar:

“Hareketimiz... Kürt halkının kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaatleri yönünden tayin edilmesi [abç] için çalışır.”

Neresinden baksanız yanlışlarla dolu bir ifade! Bir kere daha tekrarlayalım ki, her şeyden önce “Kürt halkının” değil, “Kürt milletinin” denmesi gerekir. Çünkü, Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesi meselesi, milli meseleyle ilgili bir şey değildir, tartıştığımız konuyla alakası olmayan bir şeydir. Ayrıca Kürt halkı kendi kaderini tayin ederse, bu elbette “Kürt işçi ve köylülerinin menfaatleri yönünde” olur. Başka bir yönde olması imkansızdır, çünkü bir halkın kendi kaderini tayin etmesi, o halkın kendi devrimci devletini kurması demektir. Bir halk, kendi devrimci devletini kuracak, yani kaderini tayin edecek ve bu, “işçilerin ve köylülerin menfaati yönünde” olmayabilecek(!). Bu düpedüz saçmalamaktır.

“Kürt halkının kaderinin... tayin edilmesi” deniliyor. Bu ifade, bir başka yönden daha sakattır. “Kaderinin... tayin edilmesi” değil, “kendi kaderini kendisinin tayin etmesi”. Besbelli ki, “Kürt halkının kaderinin... tayin edilmesi” ifadesi, “tayin etme” işinin, dışarıdan yapılması anlamını taşır. Kendi dışındaki bir gücün, Kürt halkının kaderini çizmesi anlamına gelir. Şafak revizyonistleri, milli meseleyi arap saçına çevirmişlerdir. “Ulusların kendi kaderini tayin hakkı” kavramında ilerici olan, devrimci olan, doğru olan ne varsa hepsinin ırzına geçmişlerdir. Bu kavramı, akıl almaz çarpıtmalarla hakim ulusun burjuvalarının ve toprak ağalarının işine yarayacak bir şekle sokmuşlardır.

Yukarıdaki ifadede, “halk” sözcüğü yerine “millet” sözcüğü konmuş olsaydı, ifade yine de şu iki sakatlığı devam ettirirdi: Cümle, “hareketimiz, Kürt [milletinin] kaderinin Kürt işçi ve köylülerinin menfaati yönünde tayin edilmesi için çalışır” şekline girerdi ki, bu takdirde de yine, birinci olarak Kürt milletinin kaderinin tayini işi, kendisi eliyle değil de, “hareketimiz”(!) eliyle yapılmış olurdu. Böylece, milli meseleden en önemli şey, milletin kendi kaderini tayin hakkı, milletin elinden alınmış, bu temel ilke alçakça çiğnenmiş olurdu. Yukarıdaki cümle şu anlama gelirdi: “Hareketimiz”, “Kürt işçi ve köylülerinin menfaati yönünde” ayrı bir Kürt milli devletinin kurulması için çalışır. Besbelli ki bu ifade, devlet kurma hakkını

milletin elinden alıp “hareketimiz” denilen şeyin eline vermektedir. İkinci olarak, bir komünist hareket, bir milli devlet kurulup kurulmaması meselesini asla programa almaz; ayrı bir milli devlet kurulması konusunda asla peşin hüküm vermez. Komünist hareket, yukarıda da belirttiğimiz gibi, “milletin kendi kaderini tayin hakkının” garantisini verir ve bunu programına koyar. Ayrılıp ayrılmama meselesinde somut şartlara göre bir karara varır.

Şafak revizyonistleri, sonuç itibarıyla, genel olarak milletin kendi kaderini tayin hakkını, özel olarak da Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını fiilen yoketmişlerdir. Bunu yokettiniz mi de, “ulusların eşitliği” prensibinden geriye kocaman bir sıfır kalır; elinizi hakim ulusun sadece burjuvazisine değil, polis şeflerine, faşist generallerine de dostça uzatmış olursunuz.

16. Türkiye’nin Sınıf Bilinçli Proletaryası, Kürt Milletinin Ayrılmasını Ne Zaman Destekler, Ne Zaman Desteklemez?

Hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası, Kürt milletinin ayrı bir devlet kurması meselesine devrimin gelişmesi, güçlenmesi açısından bakar. Eğer Kürt milletinin ayrı bir devlet kurması, Türkiye Kürdistanı’nda proletarya önderliğinde demokratik halk devriminin gelişmesi ve başarıya ulaşması imkanını artıracaksa, hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası bizzat ayrılmayı destekleyecektir. Eğer ayrılmama, Türkiye Kürdistanı’nda proletarya önderliğinde demokratik halk devriminin gelişmesini ve başarıya ulaşmasını geciktirecekse, zorlaştıracaksa, hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası ayrılmayı desteklemeyecektir. Ülkemizde gelişen komünist hareketin Kürdistan’da köylüler arasında hızla kök saldığını, toprak devrimi mücadelesinin hızla gelişip yayıldığını, devrimci hareketin Kürdistan bölgesinde, Batı bölgesine nispetle daha hızlı geliştiğini düşünelim. Bu şartlar altında Kürt bölgesinin Türkiye sınırları içinde kalması, bu bölgede sadece hakim Türk ulusunun burjuva ve toprak ağalarının devletinin çıkardığı engellerle devrimin kösteklenmesine vs... yol açacaktır. Veya Kürt bölgesinde çeşitli alanlarda Kızıl siyasi iktidarların doğduğunu düşünelim ve Batı’da devrimin çok daha yavaş bir tempoyla geliştiğini düşünelim.

Bu şartlar altında yine, Türk hakim sınıflarının ve bunların devletin baskısı, Doğu'da gelişen devrimi geciktirecek, köstekleyecektir. Bu takdirde Doğu'nun ayrılması, devrimin gelişmesini hızlandıracak, güçlendirecektir. Bu durum, Batı ve Doğu'daki devrimin gelişmesini de hızlandırarak, Ortadoğu'nun diğer ülkelerindeki devrimin gelişmesini de elbette etkileyip hızlandıracaktır. Böyle bir durumda, hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası Kürt milletinin ayrılmasını, Kürdistan'da hızla gelişen devrimin daha hızlı gelişme imkanlarına kavuşmasını ister ve savunur.

Öte yandan, eğer Türkiye'nin diğer bölgelerinde devrim daha hızla geliyorsa, Kürt bölgesindeki gelişme daha yavaşsa, Kürdistan'ın ayrılması, bu bölgede devrimin gelişmesini daha da yavaşlatacaksa, feodal beylerin, şeyhlerin, mollaların vs... hakimiyetini güçlendirecekse, Doğu'daki devrimci mücadele, Batı'nın desteğinden mahrum kalarak zayıf düşecekse, bu takdirde hangi milliyetten olursa olsun, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası ayrılmayı desteklemeyecektir. Eğer Türkiye'de devrim başarıya ulaştıktan sonra Kürt burjuvazisinin önderliğinde bir ayrılma hareketi başgösterirse, hangi milliyetten olursa olsun sınıf bilinçli Türkiye proletaryası ayrılmayı desteklemeyecektir vs...

Bu söylediğimiz şeyler, elbette faraziyeeye dayanmaktadır. Fakat komünist hareketin hangi şartlarda ayrılmayı savunacağını, hangi şartlarda ayrılmanın aleyhinde bir tutum takınacağını kavramak bakımından, bu faraziyeler üzerinde durmanın da büyük faydaları vardır. Ayrıca bu faraziyeler gerçeğe aykırı, olması imkansız şeyler de değil, gerçeğe uygun, olması mümkün şeylerdir.

17. Kürt Milleti Ayrılmaya Karar Verirse, Sınıf Bilinçli Türkiye Proletaryası Nasıl Davranacaktır?

Ayrıılma halinde iki durum sözkonusu olabilir:

Birincisi, ayrılmanın, yukarıda belirttiğimiz gibi devrimin gelişmesini olumlu yönde etkilemesi durumudur ki, bu takdirde mesele basittir. Her milliyetten sınıf bilinçli Türkiye proletaryası, ayrılmayı kesinlikle savunur ve destekler.

İkincisi, ayrılmanın, devrimin gelişmesini olumsuz yönde etkilemesi durumudur. Böyle bir durum varsa ve buna rağmen Kürt milleti ayrılmak istiyorsa, sınıf bilinçli Türkiye proletaryası ne yapacaktır? Sözlü tartışmalarda bu soruya Şafak revizyonistlerinin verdiği cevap şudur: Zor kullanmak dahil, her metoda başvurarak ayrılmayı engellemek. Aynı soruya hareketimizin verdiği cevap şudur: Komünistler böyle bir durumda zor kullanmayı kesinlikle reddederler. Kürt işçileri ve emekçileri arasında “birleşme” lehinde propaganda yürütmekle birlikte, ayrılma isteğinin önüne asla zor çıkarmazlar. “Milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı”nı tanımak, bir millet bu hakkı kullanmak, yani ayrılmak istediği zaman, onun karşısına asla engel ve güçlük çıkarmamak demektir. Komünistler, Kürt milletinin ayrı bir devlet kurup kurmayacağı kararını tamamen ve kesinlikle Kürt milletine bırakır. Kürt milleti isterse ayrı bir devlet kurar, istemezse kurmaz. Buna karar verecek olan başkaları değil, Kürt milletidir. Komünistler, bir milletin ayrılma isteğinin önüne kendileri asla engel çıkarmayacağı gibi, burjuva ve toprak ağalarının hükümetinin engel çıkarma, zor kullanma girişimleriyle de aktif olarak mücadele eder. Her türlü dış müdahaleye karşı mücadele eder. Eğer Kürt proletaryası ve emekçileri ayrılmanın devrimi zayıflatacağının bilincinde ise, o zaten birleşmek yolunda elinden geleni yapacaktır; bilincinde değilse, onun adına dışarıdan müdahaleye kimsenin hakkı yoktur. Dışarıdan müdahale, zor kullanma, ayrılma isteğinin önüne engel çıkarma hangi gerekçeyle olursa olsun, “ulusların kendi kaderini tayin hakkı”na bir tecavüzdür. Böyle bir tecavüz, işçilerin ve emekçilerin birliğini baltalar, birbirine güvenini sarsar, milli düşmanlıkları körükler, sonuç olarak, uzun vadede proletaryanın davasına büyük zararlar verir.

Sovyetler Birliği’nde devrim başarıya ulaştıktan sonra (31 Aralık 1917’de) Finlerin ayrılmak istemesi üzerine Bolşevikler, hiç tereddüt etmeden ayrılmaya razı olmuşlardır. Eğer Finler ayrılmayı ve Finlandiya SSCB içinde bir halk cumhuriyeti olarak örgütlenseydi, bu elbette daha iyi bir şeydi. Ama Fin ulusu ayrılmak istiyordu. Bu durumda ya ayrılmaya razı olmak, ya da isteği zorla bastırmak gibi son derece zararlı bir yol tutmak gerekiyordu. Bolşevikler ayrılmaya razı oldular, ayrılma isteğinin önüne en küçük ölçüde bile olsa hiçbir engel çıkarmadılar. Bu tutum gerek Fin

halkının, gerekse Sovyetler Birliği'ndeki devrimin menfaatine olmuştur. Bu tutum, Fin işçi ve köylülerinin Sovyet proleteriyasına güvenini sağlamıştı. Sovyetler Birliği'nde iç savaşın devam ettiği 1918-1920 yılında emperyalistlerin, Sovyetler Birliği'ne Finlandiya üzerinden saldırma planları, Fin halkının direnişiyi karşılaşmıştır. Eğer Fin ulusunun ayrılma isteğine rağmen ayrılma engellenseydi, bu tutum, iki ülke halkı arasında köklü bir düşmanlık doğururdu sadece.

“Smolni'de” diyor Lenin yoldaş,

“Fin burjuvazisinin cellat rolündeki temsilcisi Svinhufvud'a - Rusçası “domuz kafalı” demektir- kararnameyi uzattığım zamanki sahneyi çok iyi hatırlıyorum. Dostça elimi sıktı, birbirimize karşılıklı iltifatlar ettik. Ne tatsız bir işti! Ama yapılması gerekiyordu; çünkü o sırada burjuvazi Moskofların, şovenlerin, Büyük Rusların Finleri ezmek istediği iddiasıyla halkı, emekçi halkı aldatmaktaydı. Bunu yapmak zorundaydık” (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 278-279).

Lenin yoldaşın Fin meselesindeki tutumu son derece öğretici bir örnektir. Şafak revizyonistlerinin tutumu, Lenin yoldaşın tutumuna taban tabana zıttır. Bizim tutumumuz, Lenin yoldaşın tutumuyla tam bir uygunluk halindedir.

18. “Bölücülük” Demagojisi:

Şafak revizyonistleri, “hareketimiz, Türk ve Kürt halklarının devrimci birlik ve kardeşliğine düşmanlık güden her milliyetten hakim sınıflarla ve onların bölücü politikasıyla [abç] mücadele eder” diyorlar.

Bunların “bölücü politika” tabiri, Türk hakim sınıflarının şoven milliyetçilerinin ve feodallerin siyasi sözlüğünden ödünç alınmıştır. Hakim sınıflar, kendi milliyetçi politikalarına karşı çıkan herkese “bölücü” damgasını yapıştırıyorlar. Sadece ayrılmak isteyen Kürtlere değil, ayrılma hakkını savunan, milli baskılara şu veya bu ölçüde karşı çıkan herkese “bölücü” diyorlar. Bölücülüğün Türkiye'de taşıdığı anlam, “toprakların bölünmesi”, “devletin

birliğinin ve bütünlüğünün bölünmesi”dir. Bu anlamda Türk hakim sınıflarının ve hatta siyasi bakımdan biraz daha ileri olmakla birlikte, bir elini (açıkça) demokrasiye, öbür elini (arkadan) hakim sınıflara uzatan orta burjuvazinin “bölücü” olduğunu söylemek, sadece komik olur. Ne bölücülüğü? Bunlar, “bölücülüğün” amansız düşmanlarıdır. Baksanıza, sabah akşam “bölücülüğe” küfrediyorlar. Bunlar ne pahasına olursa olsun, devletin ve toprakların bölünmemesinden, birliğinden yanadırlar! Yani Kürt milletinin ve bütün azınlık milliyetlerin zorla Türkiye Devleti sınırları içinde tutulmasından yanadırlar. Komünistler ise böyle bir “birliğe” karşıdır; komünistler her milliyetten işçilerin ve emekçilerin birliğini savunurlar. Toprakların ayrılmamasını veya bir tek devlet halinde örgütlenmeyi devrimin menfaatleriyle bağdaştığı zaman savunurlar (ve bunu savunurken bile, esas olarak işçilerin ve emekçilerin birliğini hedef alırlar); bağdaşmadığı zaman ise, toprakların ve devletin bölünmesini, ayrılmasını savunurlar. “Toprakların birliği,” veya “devletin birliği” şiarı, hakim ulusun burjuvalarının ve toprak ağalarının şiarıdır. Komünistler “her milliyetten işçilerin ve emekçilerin birliği” şiarıyla, “toprakların ve devletin birliği” şiarını kesin olarak ve kalın çizgilerle ayırdetmek zorundadırlar. Meseleyi böyle koymak yerine, hakim ulusun burjuva ve toprak ağalarının ağzıyla “bölücülüğe” saldırmak, sadece kafaları bulandırır ve Türk hakim sınıflarının işini kolaylaştırır. “Bölücülük” kavramına, gerçekte onun taşımadığı bir anlam atfederek, “asıl bölücüler onlardır”! gibi, korkunç derecede demagojik bir üslupla milli haksızlıklara karşı çıkılamaz. İşçi-Köylü gazetesinde “Kimdir Bölücü?” başlığı altında, böyle bir demagoji ve safсата yığını arasında, Kürt milletinin “ayırılma hakkı”nın nasıl güme getirildiğı, hakim sınıfların “devletin ve toprakların birliği” şiarına nasıl sinsice sahip çıkıldığı hâlâ hatırlardadır. Şafak revizyonistleri, hakim sınıfların ağzıyla “bölücü politika”ya saldırarak, gerçekte dolaylı yoldan “toprakların ve devletin birliği”ni savunmaktadır; yani devletin resmi görüşünü benimsemektedir. Hangi milliyetten olursa olsun sınıf bilinçli proletaryanın şiarı da şudur:

“Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin [ve ezilen halklarının] birleşmesi” (Lenin).

19. Şafak Revizyonizmi, M. Kemal ve İ. İnönü'nün Hakim Ulus Milliyetçiliğini Kendisine Dayanak Yapıyor:

Şafak revizyonistleri, tarihte Kürt ulusuna ve diğer azınlık milliyetlere yapılan milli baskıları tasvip ediyor. M. Kemal'in Sivas Kongresi'nde, "Türkiye'de Kürtler ve Türkler yaşar" demesini alkışlıyor. İsmet İnönü'nün Lozan'da, "ben Türklerin ve Kürtlerin temsilcisiyim" demiş olmasını hararetle karşılıyor ve bunları kendisine dayanak yapıyor. Türk hakim sınıflarına sanki şöyle sesleniyor: Bakın, Kürtlerin varlığını Atatürk ve İnönü de tanıdı. Bizim yaptığımız budur! Bunda kızacak ne var?

Revizyonist hainler, bir milletin varlığını tanımakla, milli meseleyi hallettiklerini sanıyorlar (hatta onlar, henüz Kürt milletinin varlığını da değil, Kürt halkının varlığını tanıyorlar(!)). Komünistler, milli meselede her milliyetin ve dilin mutlak eşitliğini savunurlar; milliyetler ve diller arasındaki her türlü eşitsizliğe, imtiyaza karşı çıkarlar. Devlet kurma konusunda da milliyetlerin eşitliğini isterler. "Milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı" nı kayıtsız şartsız savunmaları buradan gelir. Oysa, burjuvazi her fırsatta kendi milliyeti lehine eşitsizlik ister, imtiyaz ister, diğer milletlerin en tabii haklarını çiğner vs... Hakim milletin burjuvazisi, başka milletlerin varlığını tanyabilir, hatta mecbur kaldığı zaman ona bazı haklar da verebilir. Irak'taki Arap burjuvazisi gibi. Ama her fırsatta bu hakları çiğner, her fırsatta başka milliyetleri ezme ister. Komünistlerle burjuvaziyi ayıran, azınlık milliyetlerin varlığını tanıyıp tanımamak değildir.

Kaldı ki, M. Kemal, Sivas Kongresi'nde merkezi otorite diye bir şeyin mevcut olmadığı veya iyice çöktüğü şartlarda Kürtlerin varlığından sahte bir edayla bahsederek, gerçekte Kürt milletinin olası bir ayrılma hareketini engellemek istemiştir. Onların, Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının boyunduruğuna razı olmalarını sağlamak istemiştir. M. Kemal'in bütün hayatı Kürt milletine ve diğer azınlık milliyetlere baskı ve zulüm örnekleriyle doludur. Türkiye'de milli meselede komünistlerin kendilerine destek edinemeyeceği biri varsa, o da M. Kemal'dir. Hatta Türkiye'de en başta mücadele edilecek milliyetçilik, hakim ulus milliyetçiliği olan

M. Kemal milliyetçiliğidir. İnönü'nün Lozan'da Kürtlerin de temsilcisi olduğunu iddia etmesi de, Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkına açıkça bir saldırıdır. Kürt milletinin kaderini dışarıdan tayin etme alçaklığıdır. Kürt milletinin oturduğu bölgeyi Türkiye sınırlarına yani Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının hakimiyet alanına, emperyalistlerle pazarlık yaparak dahil etme kurnazlığıdır! Ve Türk milliyetçiliğinin en azgın bir biçimde tezahür etmesidir. Revizyonist hainlerin kendilerine dayanak yaptığı şey işte budur!

20. Şafak Revizyonizminin Milli Meseleyle ilgili Tezlerinin Özeti:

Şafak revizyonistleri, diğer azınlık milliyetler ve diller üzerindeki milli baskıyı gözardı ediyor. Şafak revizyonistleri, Kürt hareketini bir milli hareket olarak görmüyor; onu sadece milli baskılara karşı yönelmiş bir “halk” hareketi olarak değerlendiriyor; Kürt halkının sınıf hareketiyle, milli hareketini birbirinden ayırdedemediği gibi, Kürt milli hareketinin baskılara ve zulme karşı yönelmiş genel demokratik muhtevasıyla Kürt milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelik gerici muhtevasını da birbirinden ayırdetmiyor, Kürt burjuva ve toprak ağalarıyla Kürt proletaryası ve emekçileri arasındaki farkı siliyor.

Şafak revizyonistleri, Türk hakim sınıflarının Kürt milletine uyguladığı milli baskı ve zulmün derin iktisadi ve siyasi sebeplerini yanlış tahlil ediyor; milli baskıyla sınıf baskısını, milli çelişkiyle sınıf çelişkisini bir ve aynı gibi gösteriyor.

Şafak revizyonistleri, Türk işçi ve köylüleri üzerindeki Türk milliyetçiliğinin derin izlerini de görmezlikten gelerek, gerçeği süslü laflara feda ediyor! Türk milliyetçiliğine karşı işçiler ve köylüler arasında yürütmek zorunda olduğumuz faaliyetin önemini ortadan kaldırıyor.

Şafak revizyonistleri, “ulusların kendi kaderini tayin hakkı” kavramını akıl almaz bir şekilde çarpıtarak, onu önce Buharinci formülasyona dönüştürerek, sonra bu Buharinci formülasyonun da ırzına geçerek, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tamamen imkansız hale getiriyor ve ortadan kaldırıyor. Milli meseleyle ilgili kavramları altüst ediyor.

Şafak revizyonistleri, “bölücülük” demagojisiyle, sinsi bir şekilde toprakların ve devletin birliğini savunuyor.

Şafak revizyonistleri, Türkiye’de hakim ulus milliyetçiliğinin temsilcileri olan M. Kemal ve İ. İnönü’yü kendisine dayanak yapıyor; bir milletin varlığını tanımakla milli meselenin halledileceğini sanıyor.

Sonuç şudur: Şafak revizyonistlerinin milli meselede izledikleri çizgi, Türk milliyetçiliğiyle, Mihricilikten miras bir milliyetçilikle, Kürt milliyetçiliğini bağdaştırma çabasıdır. Şafak revizyonistleri, bir yandan Türk milliyetçisidir, fakat öte yandan Kürt milliyetçiliğine de dostça elini uzatmıştır. Satırlar arasında sanki şu okunuyor:

“Kürt burjuvazisi ve toprak ağaları kardeşlerimiz! Şu ayrılmak fikrini bir yana bırakın! Gelin bizimle elele verin! Bakın, size yapılan baskılara biz de karşı çıkıyoruz. Size baskı yapanlar ‘bölücüler’dir! Ama eğer ayrılmak isterseniz, siz de ‘bölücü’ olursunuz! Oysa, biz, bilirsiniz, ‘bölücülüğün’ düşmanlarıyız, vs. vs...”

Kürt milliyetçiliğine taviz veren bir Türk milliyetçiliği! İşte, milli meseleyle ilgili bütün gevezeliklerin ve şarlatanlıkların özeti!

21. Marksist-Leninist Hareketin Milli Meseleyle İlgili Görüşlerinin Özeti:

Marksist-Leninist hareket, bugün Türk hakim sınıflarının Kürt milletine ve azınlık milliyetlere uyguladığı milli baskıların en amansız ve en kararlı düşmanıdır; milli baskılara, diğer diller üzerindeki baskılara, milli imtiyazlara karşı en önde mücadele eder.

Marksist-Leninist hareket, Türk burjuva ve toprak ağaları tarafından ezilen Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını, yani ayrılmak ve bağımsız bir devlet meydana getirme hakkını her dönemde ve kayıtsız şartsız tanıyıp savunur. Marksist-Leninist hareket, devlet kurma hakkı konusunda da imtiyaza karşıdır. Halk demokrasisinin en temel ilkeleri bunu zorunlu kılmaktadır. Aynı zamanda Türk burjuva ve toprak ağalarının Türkiye’deki azınlık milliyetlere uyguladığı şimdiye dek görülmedik milli baskılar da

bunu zorunlu kılıyor. Bu aynı zamanda bizzat Türk işçilerin ve emekçilerin özgürlük mücadelesi tarafından zorunlu kılınmaktadır, çünkü onlar, Türk milliyetçiliğini yıkmazlarsa, onlar için kurtuluş imkansız olacaktır.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı, belli bir ulusun ayrılmasının gerekliliği ile asla karıştırılmamalıdır. Marksist-Leninist hareket, ayrılma sorununu her özel meselede somut olarak ele alır, “bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için, proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar ve tayin eder”. Marksist-Leninist hareket, tasvip etmediği bir ayrılma kararında da zor kullanmayı, engel ve güçlük çıkarmayı kesinlikle reddeder. Sınırlar, milletin kendi iradesiyle tespit edilmelidir. Bu, çeşitli milliyetlere mensup işçi ve emekçi yığınların karşılıklı güveni, sağlam dostluğu ve gönüllü birliği için zorunludur.

Marksist-Leninist hareket, genel olarak ezilen milliyetlerin ve özel olarak Kürt milletinin milli baskılara, zulme ve imtiyazlara karşı yönelmiş mücadelesini kesinlikle destekler; ezilen milletin milli hareketindeki genel demokratik muhtevayı kesinlikle destekler.

Marksist-Leninist hareket, Kürt milli hareketinin başını çeken burjuva ve küçük toprak ağalarına karşı da, Kürt proletaryasının ve emekçilerinin sınıf mücadelesini yürütür ve yönetir. Kürt burjuva ve toprak ağalarının milliyetçiliği güçlendirmeyi hedef alan eylemlerine karşı, Kürt işçi ve emekçilerini uyarır. Marksist-Leninist hareket, çeşitli milliyetlerin burjuva ve toprak ağası sınıflarının kendi üstünlükleri için giriştikleri mücadeleler karşısında kayıtsızdır.

Marksist-Leninist hareket, milli baskılara karşı mücadeleyi toprak ağalarının, şeyhlerin, mollaların vb... durumunun güçlenmesiyle bağdaştırma çabasında olanlara karşı mücadele eder.

Marksist-Leninist hareket, Türk hakim sınıflarıyla işbirliği yapan Kürt büyük feodal beylerinin, din adamlarının, büyük burjuvalarının, işçileri ve emekçileri bölme çabalarını, el altından Türk burjuva ve toprak ağalarıyla, bütün milliyetlerin emekçi halklarının aleyhine dalavereler yürüterek işçileri ve emekçileri uyutma çabalarını, çoğu zaman milliyetçi sloganlarla örtbas etmeye çalıştıklarını bilmektedir ve bunlara karşı mücadele eder.

Marksist-Leninist hareket, Lenin yoldaşın da işaret ettiği gibi, bütün ülkelerin ve hele ezilen ülkelerin geniş emekçi yığınları önünde bıkmadan, usanmadan siyasi bakımdan bağımsız devletler kurma maskesi altında, gerçekte iktisadi, mali ve askeri alanlarda kendilerine tamamen tabi devletler yaratan emperyalist devletlerin sistemli biçimde uyguladıkları aldatmacayı açıklar ve suçlar.

Marksist-Leninist hareket, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin belli bir devlette, birleşik örgütlerde, siyasi sendikal, kooperatif, eğitsel vb. örgütlerde kaynaştırılmasını savunur. İşçileri ve emekçileri milliyetlerine göre ayrı örgütlerde toplama eğilimleriyle mücadele eder. Çünkü değişik milliyetlerin işçileri ve emekçileri, uluslararası sermayeye ve gericiliğe karşı ancak bu şekilde başarılı mücadele yürütme imkanına kavuşur; bütün milliyetlerin toprak ağalarının, din adamlarının ve burjuva milliyetçilerinin propagandasıyla ve gerici özlemleriyle ancak bu şekilde başarıyla mücadele etme imkanına kavuşur.

Marksist-Leninist hareket, ülkemizde her milliyetten burjuva ve küçük-burjuva oportünist partiler ve akımlar tarafından genellikle benimsenen “kültürel-millî özerklik” planını kesinlikle reddeder. Çünkü bu plan, bir tek devletin eğitim işlerinin milliyetlere göre bölünmesini önermektedir; böylece, her milliyetin işçi ve emekçilerini, o milliyetin burjuva ve toprak ağalarının kültürüne bağlamayı ve onları manevi bakımdan köleleştirmeyi hedef almaktadır. Dolayısıyla, hem demokrasi açısından, hem de proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından son derece zararlıdır.

Marksist-Leninist hareketin demokratik halk diktatörlüğü sisteminde millî meseleye getireceği çözüm şudur:

Demokratik halk diktatörlüğü sisteminde bütün milletlerin ve dillerin tam eşitliği garanti edilecektir. Hiçbir zorunlu dil tanınmayacak, halka bütün yerli dillerin öğretildiği okullar sağlanacaktır. Halk devletinin anayasası, herhangi bir milletin, herhangi bir imtiyaza sahip olmasını ve millî azınlığın haklarına herhangi bir tecavüzü kesinlikle yasaklayacaktır. Her ulusa, kendi kaderini tayin etme hakkı tanınacaktır. Bütün bunların gerçekleşmesi için, özellikle yaygın bölgesel özerklik ve tamamen demokratik yerel

kendi kendini yönetim gereklidir. Bu özerk ve kendi kendini yöneten bölgelerin sınırları, ekonomik ve sosyal şartlar, nüfusun milli bileşimi vb... temeli üzerinde, bizzat mahalli nüfus tarafından tayin edilecektir.

Milli meseledeki temel şiarımızı bir kere daha tekrarlayalım:

“Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin [ve ezilen halkların] birleşmesi”.

NOT: Aralık 1971’de yazıldı. Revizyonizmle örgütsel ayrılıktan sonra aslına bağlı kalınarak yeniden kaleme alındı.

HAZİRAN 1972

ŞAFAK REVİZYONİZMİ İLE ARAMIZDAKİ AYRILIKLARIN KÖKENİ VE GELİŞMESİ

TİİKP

(TÜRKİYE İHTİLALCI İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ) REVİZYONİZMİNİN GENEL ELEŞTİRİSİ

HAZİRAN 1972

Eski adıyla Proleter Devrimci AYDINLIK (PDA), bugünkü adıyla ŞAFAK hareketi saflarında iki kanat arasında bazen açık, bazen gizli, bazen sert biçimlere bürünerek, bazen yumuşayarak ama kesintiye uğramaksızın sürüp gelen mücadele, nihayet iki kanadın aynı örgüt içinde bir arada durmalarının artık tamamen imkansız olduğu bir noktaya geldi dayandı. Şimdi proleter kanat, revizyonist-burjuva klikle bütün bağlarını bıçakla keser gibi kesip atarak, Marksist-Leninist temeller üzerinde yeniden örgütlenmeye girişmiş bulunuyor. Fakat hareketin başına çöreklenen revizyonist kliğin marifetiyle, birçok yoldaş, iki çizgi arasındaki mücadeleden habersiz kaldı. Revizyonistler, “parti disiplini” perdesi arkasına sığınarak, iki çizgi arasındaki mücadeleyi kadrolardan gizlediler. Doğru devrimci düşünceleri, hayasızca ve alçakça bastırma yoluna gittiler. Bunda bir ölçüde de başarılı oldular. Bugün birçok yoldaş, bu “anı” ve “beklenmedik” “bölünme” karşısında şaşkına dönmüştür. Meseleleri, henüz sıfırdan başlayarak öğrenmeye çalışmaktadır. Revizyonistler, kadroların şaşkınlığından faydalanarak, bulanık suda balık avlamaya çalışıyorlar, hakkımızda bir yığın ipe sapa gelmez dedikodularla, iftira kampanyalarıyla, şahsi saldırılarla, meselenin özünü gözlerden saklamaya, pisliklerini gizlemeye, bizleri karalamaya çalışıyorlar. Onlar, elbette kendilerine yakışan mücadele yolunu -iftira, yalan, dedikodu, şahsi saldırı ve eleştirinin bayağılaştırılması yolunu- tutacaklardır ve bunda şaşılacak bir taraf yoktur.

Proleter devrimciler de elbette kendilerine yakışan yolu tutacaklardır. Meselenin özünü ön plana çıkararak, burjuva kliğin

ideolojik, politik, örgütsel ve taktik çizgisini sergilemek yolunu... Buna iki bakımdan acilen ihtiyaç vardır. Birincisi, şaşkınlığa düşen militan kadrolara, iki çizgi arasındaki mücadeleyi doğru olarak kavratmak, onların Marksizm-Leninizm safında yer almasını sağlamak. İkincisi de, yeniden örgütlenmeye giriştiğimiz bu dönemde, örgütümüzün üzerine kurulacağı, doğru ideolojik, politik, örgütsel ve taktik ilkeleri tespit ederek bunlar üzerinde birlik sağlamak.

Bu nedenlerle, revizyonist kliğin öteden beri, kılıktan kılığa girerek ama özünde esaslı hiçbir değişikliğe uğratmadan devam ettirdiği ihanet çizgisini ve bu çizgi ile aramızdaki mücadelenin geçmişini kısaca özetlemeyi zorunlu görüyoruz.

REVİZYONİST KLİĞİN ORTAYA ÇIKIŞI: AYDINLIK SOSYALİST DERGİ VE İŞÇİ-KÖYLÜ

1965 yılının sonunda ve 1966 yılının başında pasifist, parlamentarist TİP yönetici kliğiyle, askeri darbeye bel bağlayan Mihri Belli kliği arasında ortaya çıkan mücadele gittikçe şiddetlenerek devam ediyordu. Bu iki klik arasında özünde hiçbir fark yoktu. İkisi de, esasta, modern revizyonizmin “kapitalist olmayan yol” tezinde birleşiyorlardı. Tek fark, birinin seçimlere ve parlamentoya bel bağlamasına karşılık, diğerinin askeri bir darbeye umut bağlamış olmasıydı. TİP kliği, bütün hesaplarını seçimlerde alacağı oylar üzerine kuruyor, kendisine parlamento yolunun kapanacağı endişesiyle işçi sınıfımızın, yoksul köylülerin ve gençliğin aktif mücadelesine hayasızca saldırıyordu. Kasım 1967’de Türk Solu çevresinde toplanan M. Belli burjuva kliği ise, Doğan Avcıoğlu’yla kolkola, üniversite gençliğinin eylemlerini bir kaldıraç gibi kullanarak askeri darbe tezgahlamanın hesapları içindeydiler. Öte yandan M. Belli kliği, geniş emekçi kitlelerine, işçi sınıfına ve köylülere sırtını dönmüştü. Dünya komünist hareketine, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi’ne sırtını dönmüştü. “Cezayir sosyalizmi” safsatalarıyla işçi sınıfının, yoksul köylülerin, devrimci aydınların ve gençliğin bilincini bulandırıyor, gözüne kül serpiyordu. Reformcu bir burjuva diktatörlüğünü, proletarya iktidarı ve sosyalizm olarak yutturmaya çalışıyordu. Proletaryanın bağımsız

siyasi örgütlenmesini, proletarya önderliğini reddediyordu. Tam bir hakim millet milliyetçiliği güdüyor, faşist ırkçılıkta bile “olumlu” bir yan olduğunu iddia edecek kadar alçalıyor, Türk hakim sınıflarının milli baskı politikasına suç ortaklığı ediyordu.

Gerek TİP hareketi, gerekse M. Belli hareketi sınıf muhtevası itibarıyla; milli burjuvazinin iki siyasi akımıydı. Ne var ki, suratlarına sosyalizm maskesi takmışlardı.

Bu iki akımın ipliği çoktan pazara çıktığı için, bunların üzerinde uzun uzadıya durmanın artık gereği yoktur.

Şimdiki Şafak revizyonizmi, işte bu iki burjuva kliği arasında mücadelenin sertleştiği bir ortamda, Kasım 1968’de, Aydınlık Sosyalist Dergi (ASD) ile, M. Belli’nin kuyruğundan sahneye çıktı. Her konuda M. Belli’ye sadık bir çizgi izledi. M. Belli’nin kaba-saba teorilerini ve saçmalıklarını enine boyuna geliştirdi. İşçi ve köylü edebiyatıyla M. Belli revizyonizmini süsledi.

İşçi-Köylü (İ-K) gazetesinin çıkarılmış olması, M. Belli’den ayrı bir hareket olmanın ve devrimci bir çizgi izlemenin delili olarak ileri sürülmektedir. Bu, saçmalığın ta kendisidir. Bir hareketin çizgisini belirleyen şey, şöyle ya da böyle bir yayın organı çıkarmak değildir. Önemli olan, yayın organının muhtevasıdır. “Biz işçilere, köylülere eğiliyorduk”; evet ama, bir komünist gibi değil de, bir burjuva gibi... Burjuvazinin işçi ve köylülere eğilmediğini nereden çıkartıyorsunuz? Yükselen işçi, köylü hareketlerinin zorlamasıyla çıkan, İşçi-Köylü gazetesinin siyasi çizgisi de, M. Belli çizgisinin tıpkısıydı. Görevi, “işçilere ve köylülere milli bilinç [yani burjuva ideolojisi] ulaştırmak” ve “asker-sivil aydınlara işçi köylü hareketlerini tanıtmak”tı. İktidarı ele geçiren burjuva subayları, işçi ve köylülerin hareketlerinden haberdar olmalıydılar ki(!), iktidara geldikten sonra onların meselelerine de lütfedip eğilmeliydiler! İşçi-Köylü’nün çıkarılmasına yol açan mantık, işte bu harika mantıktı! İşçi-Köylü’nün ideolojik çizgisini inceleyen herkes, bu çizginin, tamamen ve kesinlikle M. Belli’nin burjuva çizgisi olduğunu açıkça görecektir. O kadar ki, M. Belli’nin “sosyalizm yasağı”, İşçi-Köylü’ye de sinmişti ve, İşçi-Köylü’nün ilk sayılarında uzun süre “sosyalizm” kelimesini dahi kullanmaktan büyük bir titizlikle kaçınılmıştı.

Bugün, bu gerçekler, sinsi Şafak revizyonizmi tarafından, kedinin pisliğini örtmesi gibi gizlenmeye çalışılmaktadır.

REVİZYONİZMİN BİRİNCİ DEFA KILIK DEĞİŞTİRMESİ: PROLETER DEVRİMCİ AYDINLIK (PDA)

İktisadi buhranın gittikçe derinleşmesi, hakim sınıflar arasındaki çelişmelerin şiddetlenmesi ve bunlara bağlı olarak işçi, köylü ve gençliğin şiddete dayanan eylemlerinin yükselmesi karşısında revizyonist klik, suratına yeni bir maske takarak bu eylemleri pasifleştirmeye girişti. M. Belli saflarında yeni bir çelişme ortaya çıkmıştı. Bir yanda, gençliğin kendiliğinden gelme mücadelesini temsil eden ve bu anlamda aktivizmi savunan küçük-burjuva gençlik önderleri, öbür yanda da her türlü aktif mücadeleyi reddeden pasifist burjuva unsurlar vardı. İkinci grubun başını M. Belli'yle birlikte şimdiki Şafak revizyonistleri çekiyordu. TDGF Kurultayı'nda mücadele açığa çıktı. Bilindiği gibi bir müddet sonra yayın organları da ikiye ayrıldı ve PDA dergisi çıkarıldı. O günkü adıyla PDA revizyonizmi, gençliğin kendiliğinden gelme hareketlerine tercüman olan küçük-burjuva önderlere karşı uzun müddet M. Belli'nin sağcı çizgisini savundu. PDA'nın 1. sayısında, "biz, Türk Solu'nun açtığı yoldan yürüdük", "Türk Solu ve PDA, hareketimizin değişik ihtiyaçlarına cevap veren iki yayın organıdır" diye yazdılar. Böylece M. Belli çizgisine bağlılıklarını açıkça ilan ettiler.

M. Belli ise, bir ara ortada bir tavır takındı. Gençlik kitlesinin büyük çoğunluğunun PDA revizyonizmine cephe alması üzerine, ustaca bir manevrayla "askeri darbe" emellerine daha uygun gördüğü TDGF yöneticileri tarafında yer aldı. M. Belli'yle, tipik küçük-burjuvalar olan gençlik önderleri arasında böylece bir ittifak doğdu. Gençlik kitlesine bunlar hakim oldular. PDA revizyonist kliği, görüşlerine sadakatle sarıldığı M. Belli'nin ihanetine uğradı. Bunun üzerine görüşlerinde ufak tefek değişiklikler yapmak zorunda kaldı. Ama Mihrici öz değişmedi. Gençlik hareketleri, elbette, küçük-burjuva karakterinden ötürü bir sürü zaaf ve sakatlıklar taşıyordu! Bu tabii bir şeydi ve ancak, işçi, köylü kitleleri arasında kök salmış bir komünist partinin önderliği, gençliğin mücadelesini, geniş emekçi

yığınlarının mücadelesiyle birleştirebilir ve bu zaafı ortadan kaldıracaktı. Fakat henüz komünist bir önderlik yoktu. Çeşitli revizyonist klikler, en başta da M. Belli kliği, gençliği kendi emellerine alet etmek için, elinden gelen her şeyi yapıyor, gençlik hareketleri üzerinde etkili oluyorlardı! Gençlik hareketinin tabiatından gelen zaafı ile revizyonizmin etkisinden ileri gelen zaafı birleşince, ülkemizin bu yiğit evlatlarının devrimci potansiyeli çıkmaz yollarda çarçur ediliyordu.

PDA kliği, gençliğin, gittikçe ağırlaşan faşist baskılara karşı şehitler vererek yürüttüğü militan mücadelesini dışardan seyretmekle ve ona sövmekle yetindi. Bu, onun gençlik kitlesinden tamamen kopmasına yol açtı.

Öte yandan PDA revizyonizmi, demokratik devrimin özünü toprak devrimi olduğunu reddediyordu. Köylülerin devrimci rolünü reddediyordu. Silahlı mücadeleyi, “henüz şartların elverişli olmadığı” gerekçesiyle reddediyordu. Marksist-Leninist devlet ve devrim teorilerini reddediyordu. Milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını reddediyordu. Burjuva milliyetçiliği devam ediyordu. Buna karşılık M. Belli’nin, “Filipin demokrasisi şartlarında proletarya partisi kurulamaz”, “demokratik devrimde proletarya önderliği zorunlu değildir”, “demokratik devrimden durmadan sosyalizme geçileceği söylenemez” şeklindeki kaba teorileri terkedilmişti. Onun dışında, M. Belli’nin Kemalizm tahlili, tarih tahlili, Türkiye’de karşı-devrim teorisi devam ettiriliyordu.

Öte yandan tam da burjuva politikacılarına yakışacak bir tavırla, mal bulmuş mağribi gibi Hikmet Kıvılcımlı revizyonistinin fikirlerine sarıldılar! Yayın organlarını ardına kadar, onun yazılarına açtılar ve Kıvılcımlı-M. Belli kırması bir ideoloji yarattılar. Korkut Boratav’ın Milliyet’in “Düşünenlerin Düşüncesi” sütununa yakışacak anti-Marksist-Leninist feodalizm tahlilleri bununla birleşti. Türkiye’de feodalizmin varlığını inkar etme noktasına vardılar.

Uluslararası planda, dünya komünist hareketiyle modern revizyonistler arasında ortacı bir tutum benimsendi. Sovyetler Birliği’nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde revizyonistlerin iktidarı tekrar ele geçirdiği, proletarya diktatörlüğünün burjuva diktatörlüğüne dönüştüğü reddediliyordu. Hele Sovyetler Birliği’nde

modern revizyonizmin sosyal-emperyalizme dönüştüğü kesinlikle reddediliyordu. Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin tecrübeleri reddediliyordu. Hem sosyalizmle, hem de başını Sovyet revizyonist kliği'nin çektiği modern revizyonizmle dost geçinme yolu tutuluyordu. SBKP'nin ve diğer revizyonist partilerin ufak-tefek(!) hatalar işlediği kabul ediliyordu. (Kendilerinin işlediği cinsten!...) Sonradan TİİKP olarak adlandırılan burjuva kulübü bu şartlarda, bu ideolojik temel üzerinde doğdu. Bir yandan başlıca konularda modern revizyonist çizgiyi sürdüren PDA kliği, daha sonra Mao Zedung Düşüncesi'ne el attı. Bu nasıl mümkün oldu? Elbette Mao Zedung Düşüncesi'nin özünü bir kenara bırakarak...

Mao Zedung Düşüncesi'nin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde anlamı nedir? Mao Zedung yoldaş, Marksist-Leninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisini, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin şartlarına uygulayarak şu sonuçlara varmıştır: Bu ülkelerde feodalizme karşı yürütülen mücadeleyle, emperyalizme karşı yürütülen mücadele birbirine kopmaz bağlarla bağlıdır. Demokratik halk devriminin özü toprak devrimidir. Toprak devrimi, proletarya önderliğinde halk savaşı yoluyla başarıya ulaşır. Halk savaşı, özünde bir köylü savaşıdır. Proletarya partisi, yoksul ve orta köylülere dayanarak köylük bölgelerde silahlı mücadeleye girişmeli, buralarda kurtarılmış alanlar yaratmalı, bu kurtarılmış alanlar uzun süreli savaş içinde genişletilerek buralardan büyük şehirler kuşatılmalı ve en sonunda büyük şehirleri de zaptetmek suretiyle ülke çapında siyasi iktidar ele geçirilmelidir. Proletarya partisi ve halk ordusu, bu uzun süreli savaş içinde adım adım inşa edilmelidir. Yine bu uzun süreli savaş içinde, feodalizme, emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı, bütün halk sınıflarının, işçi sınıfının, köylülerin, şehir küçük-burjuvazisinin ve milli burjuvazinin birleşik cephesi gerçekleştirilmelidir. Bu birleşik cephe, işçi sınıfı önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakı üzerine kurulabilir. Halk savaşının başarıya ulaşmasıyla ülke çapında kurulacak iktidar, bir burjuva diktatörlüğü değil, proletarya önderliğinde halk diktatörlüğüdür. Demokratik halk diktatörlüğü gerçekleştikten sonra, önderliği elinde tutan proletarya, yoksul ve aşağı-orta köylülerle birleşerek, durmaksızın proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmeli ve sosyalizmin inşasına

girişmelidir. Mao Zedung Düşüncesi'nin, Çin Devrimi deneyinin öğrettikleri, en genel çizgileriyle bunlardır.

PDA revizyonist kliği, bütün bunları reddediyordu. O sadece, Mao Zedung yoldaşın “devrimin halk kitlelerinin eseri olacağı” yolundaki doğru fikrini, silahlı mücadelenin karşısına çıkarıyor ve her silaha sarılma isteğini, “halk kitlelerinden kopmak”, “devrimin kitlelerin eseri olacağı” düşüncesini reddetmek olarak suçluyordu. Bu hain klik, Mao Zedung Düşüncesi'ne bağlılığı, Türkiye'de silahlı mücadele düşmanlığı olarak yaymıştır. “Devrimin kitlelerin eseri olacağı” konusunda bu kadar yaygara yapan PDA revizyonist kliğinin, kitle hareketleri karşısındaki tutumu da şudur: İşçi-köylü kitlelerinin kendiliğinden gelme mücadelesini göklere çıkarmak, kendiliğinden gelme mücadelenin önünde secdeye varmak! İşçi ve köylü kitlelerini, emekliye emekliye arkasından izlemek!.. Oysa, halk yığınları ve özellikle köylüler, silahlı iktidar mücadelesi için, dinamik, kararlı, tutarlı, doğru yolda ilerleyen bir komünist önderliğe muhtaçtır ve onların asıl eksiği budur. Silahlı halk savaşına girişmek için, objektif şartlar son derece elverişlidir. İşçi ve köylü yığınlarının kendiliğinden gelme mücadelesi çığ gibi büyüyor ve yer yer silahlı çatışmalara kadar varıyordu. PDA revizyonizmi bu mücadelenin başına geçerek, halkın kendiliğinden gelme mücadelesiyle bilinçli siyasi mücadeleyi birleştirecek yetenekte değildi. Bu hain kliğin, silaha sarılmak isteyen halk kitlelerine önderlik etmeye ne inancı, ne hazırlığı ve ne de kabiliyeti vardı. Bu klik, her şeyden önce, silahlı mücadelenin ve devrimin dengesiz gelişeceğine, ülkenin bazı yerlerinde daha önce, bazı yerlerinde daha sonra gelişeceğine inanmıyordu; uzun süreli silahlı mücadeleye inanmıyordu. Bu klik, önündeki görevi, “devrimin sosyal ve psikolojik şartlarını hazırlamak” olarak tesbit etmişti. Bunun için, kitleleri “örgütlemek ve bilinçlendirmek” gerekiyordu! İşçiler ve köylüler geniş kitle örgütleri içinde, sendikalarda vb. teşkilatlandırılmıyordu! Örgütsel politika bundan ibaretti. “Bilinçlendirmek” için, bütün rolü kendiliğinden gelme kitle hareketlerinin şakşakçılığını yapmaktan ibaret olan İşçi-Köylü daha çok basılmalı ve dağıtılmalıydı! “Bilinçlendirme” görevi bundan ibaretti. Ayrıca kısmi reform talepleriyle kitle mitingleri, yürüyüşler, grevler vb. düzenlenmeliydi. Sınıf mücadelesinden sadece bunu anlıyorlardı. İhtilalci bir

örgütlenmenin ve silahlı mücadelenin yerine legalizm, reformizm, salt barışçı mücadele biçimleri geçirilmişti. Gerçekte kitle mitingleri, yürüyüşler, grevler düzenlemek, işçi ve köylü sendikaları kurmak vb. de lafta kaldı (bunlar, silahlı mücadeleye hizmet etmek ve ihtilalci bir örgütlenmenin parçası olmak şartıyla elbette reddedilemezler). Kitlelerin kendi inisiyatifleriyle giriştikleri hareketlere sonradan gidilerek gazete satıldı ve bu olayların haberleri gazeteye yazıldı o kadar... Çoğu zaman kitlelerin devrimci öfkesi, “aman ha, bütün ülke çapında, işçileri ve köylüleri örgütleyip bilinçlendirmeden harekete geçmeye kalkmayın! Bu, maceracılık olur” mantığıyla pasifize edildi. Bu revizyonist klik, DİSK gibi, TÜTÜS gibi, reformist burjuva sendikalarıyla tamamen uzlaştı ve yayın organlarında, bunların üç-beş kuruluş zam uğruna zaman zaman giriştikleri mücadeleleri göklere çıkararak, fakat onları bir kere bile eleştirmeyerek, işçi sınıfımızı ve yoksul köylülerimizi reformizmin kucağına itti.

Gerçekte, illegal faaliyet diye hiçbir şey yoktu ortada. Sözümona illegal partinin üyeleri, sabahtan akşama kadar dergide gazete satışına ve dağıtımına nezaret etmekle, dünyanın ve Türkiye'nin siyasi meseleleri üzerine gevezelik etmekle meşguldüler! Bu burjuva baylar, oturdukları sıcak köşelerinde dünya politikasına kendilerinin yön verdiğini sanacak kadar da aptal ve gururluydular.

Yazı kurulları, redaksiyon komiteleri, bir yığın büro! Buna bir de TIP'i ele geçirme politikasını ekleyin, işte örgütlenmenin bel kemiğini bunlar teşkil ediyordu. Bu örgütlenme ile, hakim sınıfların iktidarını devirmek bir yana, çam bile devrilemezdi.

Sonu gelmez bürokrasi ve kırtasiye faaliyeti içinde, üniversitelerdeki gerici saldırılarından ve iktidarın ağırlaşan zulmünden kaçan burjuva bay ve bayanlarla yapılan “devrim” tartışmaları, eğitim toplantıları arasında, günler geçip gidiyordu.

Eldeki kadroların pek azı profesyoneldi. Çoğu kadrolar, kendi özel işlerini, burjuva hayat tarzlarını devam ettiriyorlardı, artan zamanlarında da eğitim toplantılarına ve gazete satışlarına katılıyorlardı. Bizzat pratik faaliyetin içeriği, genellikle burjuva kadroları hareketin saflarında topluyordu. Faaliyet bu kadrolarla

yürütüldüğü müddetçe de yepyeni, dinamik, devrimci bir faaliyete girişmek büsbütün imkansız hale geliyordu.

Bu burjuva kliği, gerici saldırılar karşısında başı sıkıştıkça “devrimci güçbirliği” çıgılları atıyordu. CHP ile, doğal senatörlerle, TİP ile, DİSK ile ve diğer reformcu burjuva örgütleriyle güçbirliği kurmayı “cephe” politikasının temeli yaparak, Mihrici Dev-Güc maskaralığını diriltmeye çalışıyordu. “Silahımız devrimci güçbirliğimizdir”(*) diye manşet atarak, halkın üç silahından ikisi, parti ve halk ordusu bir kenara itiliyordu ve üstelik, halkın birleşik cephesi yerine, “güçbirliği” adında ne olduğu belirsiz bir şey geçiriliyordu. Bu bir maskaralıktı, çünkü doğru yolda ilerleyen bir komünist partisi, bu partinin önderliğinde halkın silahlı kuvvetlerinin inşası bir yana bırakılarak, burjuvaziyle istikrarlı bir ittifak kurmak boş bir hayaldir. Ancak belli somut meselelerde geçici ve kısmi anlaşmalar mümkün olabilir.

Güçbirliği adına yapılan bütün gevezeliklerin sonucu, zaman zaman ortak imzalı bildirimler yayınlamaktan bir adım ileri gidememiştir. Kaldı ki, bu bile, proletarya ile milli burjuvazi arasında bir anlaşma değildir. Çeşitli burjuva ve küçük-burjuva kliklerinin kendi aralarındaki anlaşmalardan ibarettir. PDA revizyonistleri, bu yoldaki başarıları(!) yayın organlarında abartarak reklam ettiler. Devrimci gençliğin, gerici zorbalığa karşı, kendini savunmak için giriştiği mücadeleyi, “güçbirliğini kundaklamak” olarak niteledi.

Bütün bu revizyonist çizginin sonucu şu oldu: İşçi ve köylü yığınlarının kesinlikle gerisinde kalmak ve yığınlarla hiçbir ciddi bağ kuramamak! Devrimci gençlikten tamamen kopmak ve tecrit olmak! Ankara, İstanbul ve İzmir’de birkaç legal yayın organı etrafında kapanıp kalmak! Amatör faaliyetin sınırını aşamamak! Gerici saldırıların azgınlaşması karşısında kendini reformist burjuvazinin kollarına atmak!

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ, İKİ ÇİZGİ ARASINDAKİ MÜCADELENİN ŞEKİLLENMESİ VE PDA REVİZYONİZMİNİN BİR KERE DAHA KILIK DEĞİŞTİRMESİ

İşçi sınıfımızın kendiliğinden gelme mücadelesi 15-16 Haziran'da doruğuna ulaştı. İşçiler bütün burjuva ve küçük burjuva revizyonist kliklerini tepeleyip geçtiler. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi ve arkasından gelen sıkıyönetim, bazı kadroların bilincinde önemli bir sıçrama yarattı. Bu arkadaşlar, işçi hareketinden ve onu izleyen zor mücadele günlerinden önemli dersler çıkardılar.

İşçi hareketi, birinci olarak, devrimin şiddete dayanacağını, bunun zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gösterdi. Aybar-Aren oportünizmine ve bütün pasifist, parlamentarist görüşlere ağır bir darbe indirdi.

İkinci olarak, işçi hareketi, burjuva devlet teorilerine ağır bir darbe indirdi. Halkın kurtuluşunu hakim sınıfların ordusundan beklemenin ne derece ahmakça bir hayal olduğunu gözler önüne serdi. Çünkü işçi direnişi tanklarla, süngülerle, sıkıyönetimle bastırılmıştı. Süngülerin gölgesine sığınan patronlar, sıkıyönetim makamlarıyla birlikte yüzlerce işçiyi işten atmışlardı. Yüzlerce devrimci işçi ve aydın, sıkıyönetim mahkemelerinde yargılandı. Bütün bunlar M. Belli'nin, D. Avcıoğlu'nun ve H. Kıvılcımlı'nın cuntacı hayallerinin ve anti-Marksist-Leninist devlet ve ordu tahlillerinin saçmalığını ortaya çıkardı.

Üçüncüsü, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, gerçek kahramanın kitleler olduğunu bir kere daha gösterdi. Ve bir avuç seçkin aydın grubuna dayanarak devrim yapmayı hayal eden bireyci küçük-burjuva akımlarına ağır bir darbe indirdi.

Dördüncüsü, 15-16 Haziran direnişinin bastırılması, devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını, şehirlerde zaman zaman ortaya çıkacak işçi ayaklanmalarının kırlık bölgelere çekilmediği takdirde bastırılmaya mahkum olduğunu gösterdi. PDA kliğinin belirsiz bir gelecekte, şehirlerde genel ayaklanma ile iktidarı ele geçirme hayallerine ağır bir darbe indirdi.

Beşincisi, 15-16 Haziran'dan sonra gelen ve üç ay süren sıkıyönetim, en zor şartlarda dahi mücadeleye devam etmenin ancak gerçekten devrimci bir örgütlenmeyle, kanundışı bir temel atarak ve çalışmaları bu temel üzerine inşa ederek mümkün olabileceğini gösterdi. Legaliteye bel bağlamanın, revizyonist örgütlenmenin, şiddetlenen sınıf mücadelesi şartlarında halkımıza zarar vermektan başka bir işe yaramayacağını gösterdi.

Altıncısı, 15-16 Haziran Direnişi, ülkemizde devrimin objektif şartlarının ne kadar olgunlaştığının somut bir delili oldu.

Büyük işçi direnişine katılan, sıkıyönetim şartlarında mücadeleyi devam ettiren, kitleler arasında çalışma pratiği olan bir kısım kadrolar, büyük işçi hareketinden gereken dersi çıkarttılar. Geçmişte izlenen çizginin sağcı ve teslimiyetçi bir çizgi olduğunu, revizyonist bir çizgi olduğunu kavradılar. Fakat bu mücadeleyi uzaktan izleyen, kitleleri tanımayan bir kısım burjuva unsurlar, işçi hareketinden gereken dersi çıkartamadılar. Hatta yanlış dersler çıkarttılar. Kolay başarı umuduna kapıldılar. Böylece PDA saflarında yeni bir çelişme doğdu.

Hareketin tepesine çöreklenmiş olan burjuva unsurlar, geçmiş sağcı çizgiyi tamamen terkederek doğru bir çizgide hareketi inşa etmek yerine, bazı konularda ufak-tefek değişiklikler yaparak suratlarını yeni bir maske ile gizlemeye çalıştılar.

İki çizgi arasındaki mücadele, önce kendisini geleceğin değerlendirilmesi noktasında ortaya koydu. Burjuva unsurlar, bir süre sonra sıkıyönetimin kalkacağını ve eski "demokratik"(!) ortama döneceğini ileri sürdüler. Özellikle A. N. bu görüşün şampiyonluğunu yapıyordu. Marksist-Leninist kadrolar, sıkıyönetim kalksa bile, faşizan baskıların artmakta devam edeceğini; çünkü, iktisadi ve siyasi buhranın ortadan kalkmak bir yana, her geçen gün şiddetini daha da artırdığını, nispi istikrar dönemleri olsa bile, bunun geçici ve kısa süreli olacağını savundu. Revizyonistlerin tahlillerinin sonucu şuydu: Sıkıyönetimle biraz sarsılan eski sağcı pratik faaliyeti yeniden restore etmek. Marksist-Leninist kadrolar ise eski faaliyetin tümüyle ve kökten değiştirilmesi, sıkıyönetimin bizi nispeten içine ittiği kanundışı örgütlenme ve mücadele yolunda yürünmesi gerektiği düşüncesindeydiler.

15-16 Haziran işçi direnişini takip eden sıkıyönetim günlerinde gerçekten de eski dergicilik faaliyetini aşan, az çok kendi kuvvetimize dayanan, az çok ihtilalci ve illegal bir faaliyete girişmiştik; daha doğrusu şartların zorlamasıyla, özellikle İstanbul'da böyle bir faaliyete itilmiştik. Bu faaliyetin de elbette bir yığın zaafı, yanlış, eksiği vardı. Kadrolar seferber edilmemişti. İlegal çalışmada bir yığın acemilikler yapıyordu. Örgütlenmede belli bir perspektif yoktu. Mücadele, toprak devrimi mücadelesine tabi değildi vs... Ama, bütün bu çok önemli zaafıya rağmen ilk defa olarak kanun dışı bir örgütlenme ve mücadele yolu tutulmuştu. Bu, her şeye rağmen iyi bir şeydi ve eski yoldan ayrılıp, bütün zaafı da bilinçli bir çabayla altederek, bu yolda ilerlemek gerekirdi. Fakat öyle olmadı. Sıkıyönetimin biraz gevşemesiyle birlikte illegal faaliyet de gevşedi. Gizli çalışan gruplar açığa çıktı. Sonra bunlar İşçi-Köylü büroları şeklinde iyice meşrulaştı. Bütün kadrolar dergiye döndü ve tam bu sırada “Sosyalist Kurultay” şiarı atıldı. Bütün itirazlara rağmen, haftalık derginin yeniden yayınlanması kararı alındı. Oysa, aylık PDA ve onbeş günlük İşçi-Köylü, bütün kadroları yutuyordu. Yine tam bu sırada, “İşçi-Köylü çalışma komiteleri kuralım” şiarı atıldı.

Bunlar, elbette tesadüfi şeyler değildi. Bunlar, burjuva sınıf içgüdüsünün ve burjuva sınıf tavrının, şartları elverişli görür görmez kendini ortaya koymasıydı. Bu şiarlar ve kararlar yanlıştı; çünkü bunlarla, gerçekten de, sıkıyönetimle biraz sarsılan eski çalışmalara yeniden dönmüştü. Daha uzun müddet “demokratik ortamın” devam edeceği yanlış varsayımına dayanılıyordu. Bu varsayım doğru olsaydı bile, yukarıdaki şiar ve kararlar yine yanlış olurdu; çünkü, her dönemde ve her şart altında proletarya kanun dışı bir temel atmak, diğer her türlü örgütlenme ve çalışmayı bunun üzerine bina etmek zorundadır. Silahlı mücadele şartlarının iyice olgunlaştığı ve buna paralel olarak hakim sınıfların faşizan tedbirlerini artırdıkları şartlarda yukarıdaki şiar ve kararlar büsbütün yanlış olurdu.

Revizyonistler, legal bir partinin sayısız faydalar sağlayacağını söylüyordu! Sayısız faydaların başında da yine legal bir yayın organı olan, yani hakim sınıfların müsadeseyle çıkan İşçi-Köylü gazetesinin dağıtımı ve satışı geliyordu. Revizyonizmin başı olan bay A.Z., o günlerde bir tartışmada aynen şöyle demişti: “Eğer legal bir parti

kurmazsak, bir ay sonra İşçi-Köylü'yü çıkaramayız.” Bu bay, İşçi-Köylü'yü ilelebet çıkaracağını mı sanıyordu?

Bütün revizyonist klikleri bir araya toplayacak olan “Sosyalist Kurultay”, her derdin devası olmuştu. Proletarya hareketinin (!) örgütlenme problemini çözecekti! Bütün “proleter çevreleri” (bu baylar kendileri gibi reformist-revizyonist kliklere artık bu ismi veriyorlardı) birleştirilerek Türkiye çapında devrimci hareketi dağınıklıktan kurtaracaktı! Ülke çapında örgütlenmeyi sağlayarak “halk savaşı”nın ön şartlarını(!) yaratacaktı. Oysa, halk savaşına hazırlanmanın bir tek yolu vardı: O da önder kadroların önemli bir kısmını köylük bölgelere göndermek, köylüleri silahlı mücadele için gerilla örgütleri içinde teşkilatlamak, illegal örgütlenmenin ve faaliyetin diğer bütün biçimlerini ve her türlü legal faaliyeti köylük bölgelerdeki silahlı mücadeleye tabi kılmak, Sosyalist Kurultay gibi saçmalıklarla zaten mevcut olan legalizmi iyice perçinlemek değil.

Sosyalist Kurultay, eğer mümkün olsaydı, bir ihanet kurultayı olurdu. Çünkü sadece, iyice azgınlaşan faşist saldırganların kabaran iştahlarına bütün kadroları tabakta meyve sunar gibi sunmaya yarardı. Silahlı mücadelenin ön şartlarını yaratmaya veya ona önderlik etmeye değil.

Kaldı ki, Sosyalist Kurultay sloganı aynı zamanda boş bir hayaldi. Azgınlaşan gerici saldırılar, çeşitli revizyonist klikleri iyice birbirine düşürmüştü. Devrimci işçi, köylü ve aydın kadrolar, bu klikler arasında şaşkınlık içinde bocalayıp duruyordu. Devrimci kadroları doğru bir çizgi etrafında birleştirmek ve revizyonizmi tecrit etmek, Sosyalist Kurultay gibi bir tartışma toplantısında sağlanamazdı. Bu tür tartışma toplantıları o günlerde sık sık oluyordu ve çekişmeleri kızıştırmaktan ileri gitmiyordu. Ancak Marksist-Leninist temeller üzerine kurulmuş sağlam bir çekirdeğin yönettiği devrimci bir pratik ve bu pratikle bir arada yürütülen ideolojik mücadele devrimci kadroları toparlayabilir, revizyonizmi tecrit edebilirdi. Ve bu da bir anda değil, nispeten uzun bir mücadele sürecinde mümkün olurdu. Sosyalist Kurultay'ın mümkün olmayacağı pratikte de görüldü. Sadece revizyonist klikler arasında barış isteyen ilkesiz ve pasifist unsurların iştahını kabarttı, o kadar.

Yeniden legal bir haftalık dergi çıkarmak niçin gerekliydi? Sosyalist Kurultay çağrılarını daha sık tekrarlamak için! Kadrolar, mevcut iki legal yayın organını bile güçlükle çıkarabildikleri için, revizyonistler, sonradan aylık dergiyi haftalığa çevirmek zorunda kaldılar.

İşçi-Köylü çalışma komitelerinin görevi, dergi ve gazeteyi okumak, eleştirmek ve bunlara yazı yazmaktı ve başka bir şey değildi. “Her İşçi-Köylü çalışma komitesi, bir yazı kurulu gibi çalışmalı” (abç) deniyordu. Yani her türlü faaliyet, legal yayıncılık faaliyetini güçlendirmeyi hedef alıyordu.

Yayınevi faaliyetinden artan birkaç kadroyu, dergiye gösterişli köy çalışma raporları yazmak için, köylere göndermiş olmayı, “köy çalışmalarını esas almak” diye yutturmaya çalıştılar. Köy çalışması, geçici ve legal bir propaganda ve anket çalışmasından ibaretti. Yine de bu çalışmalara katılan kadroların önemli bir kısmı zamanla revizyonist yönetici kliğe cephe almıştır ve almaktadır.

İşçiler arasındaki çalışmanın esasını da gazete satışı ve dağıtımını teşkil ediyordu. Reformist DİSK ve ona bağlı sendikalar, kayıtsız şartsız destekleniyordu. Bu politikaya karşı çıkanlar, sekterlikle itham ediliyordu. İşçi sınıfının kendiliğinden gelme mücadelesi yine gerisinden izleniyordu. Belli ve kesinleşmiş bir örgütlenme planı, politikası ve faaliyeti yoktu. Gelişme vaadeden işçileri profesyonel siyasi faaliyete çekmek asla düşünülüyordu. Amatör çalışma esastı. Bugün çalışmalara katılan öğrenciler, yarın derslerine dönüyor, çalışmanın bütün ürünleri ve bütün ilişkiler onunla birlikte gidiyordu. İstikrarsız ve amatör çalışma sebebiyle birçok işçi ve köylü devrimciyle kurulan ilişkiler koptu.

Revizyonist klik, daha önce belirttiğimiz sebeplerle gençlikten de tecrit olmuştu.

Burjuva önderlik, tecrit olmuşluktan kurtulmak, sağcı pratiği gizlemek için keskin sloganlar haykırmaya, M. Belli revizyonizmine karşı Marksizm-Leninizm’in en ilkel gerçeklerini döne dolaşa tekrarlamaya başladı. Palavra edebiyatı aldı yürüdü. Halk savaşı gevezelikleri göğe çıktı.

PDA revizyonizminin yeni maskesi buydu.

Sağcı pratiği örtbas etmek için yaygarası yapılan halk savaşı ve keskin sloganlar, ne gibi bir örgütlenmeyle hayata uygulanacaktı? Yazı kurullarıyla mı? İşçi-Köylü çalışma komiteleriyle mi? Çeviri ve bilmem ne bürolarıyla mı? Burjuva entelektüellerin tepesine çöreklediği “parti” de, bu legal yayınevi faaliyetine hizmet etmekten başka bir işe yaramıyordu.

Burjuva önderlik devlet, ordu ve sıkıyönetimin sınıf muhtevası gibi Marksizm-Leninizm’in alfabesi olan konularda eski sağcı görüşlerini terketmişti. Revizyonistler alçak sesle ve utangaç bir dille modern revizyonizme çatmaya da başlamışlardı. Yavaş yavaş Sovyet sosyal-emperyalizmi tabirine de kendilerini alıştırmışlardı. İktidarın halk savaşı yoluyla parça parça ve kırlardan şehirlere doğru alınacağını da sözde kabul etmiş göründüler. Fakat bu değişme bile oportünistçe ve sahtekarca oldu. Sanki öteden beri aynı şeyleri savunuyormuş gibi pişkin bir tavırla özeleştiriye yan çizdiler.

Öte yandan, Mao Zedung Düşüncesi’yle Kıvılcımlı düşüncesini birbiriyle bağdaştırmaya, bu ikisinin birbiriyle çelişmediğini, aksine, Kıvılcımlı düşüncesi’nin Mao Zedung Düşüncesi’nin Türkiye şartlarına uygulanması olduğunu ispatlamaya giriştiler. Kıvılcımlı’nın Mao Zedung Düşüncesi’ni 1967’den beri kavramış olduğunu ileri sürdüler ve buna delil olarak onun, Stalin’e küfreden, Büyük Proleter Kültür Devrimi’ni asla anlamadığını gösteren “Kızıl Bekçiler” yazısını PDA’da reklam ettiler. Revizyonist Vatan Partisi deneyini, Marksizm-Leninizm cilasıyla kurtarmak için canfeda bir çaba gösterdiler, (Bak: PDA, “Vatan Partisi Tüzük ve Programı’nın Eleştirisi” s. 24). Kıvılcımlı’nın kulaklarına fısıldadığı, “Sosyalist Kurultay” masalını cümle aleme Mao Zedung damgasıyla okumaya kalktılar. Onunla beraber haykırdılar: “Anarşi Yok, Büyük Derleniş!” Dergide, Kıvılcımlı’yı okuma ve kavrama kampanyası açtılar. Onun, “dünyanın en büyük Marksist-Leninist’lerinden biri” olduğunu ilan edecek kadar gülünçleştirdiler.

Öte yandan, Türkiye’de feodalizmin mevcudiyetini ve dolayısıyla toprak devrimini inkara varan Boratavcı saçmalıkları savunmaya devam ettiler. Kıvılcımlı’nın feodalizmi ve köylülerin

devrimci rolünü inkar eden tezleriyle Boratav'ın feodalizmin % 5 olduğu tezi birbirini tamamlıyordu.

Baş çelişmenin önce hakim sınıflarla halk arasında olduğunu savundular. Sonra, “Emperyalizm, Üretim Tarzı ve Baş Çelişme” adlı suni mantık ve idealizm şaheseriyle bu fikirden vazgeçtiler. Baş çelişmenin, “feodalizmle halk yığınları” arasında olduğunu sözde benimsediler. Sözde diyoruz, çünkü, meselenin özünü kavramamışlardı (bunu ilerde göreceğiz).

Devrimin temel gücünün işçi sınıfı ve köylüler olduğunu ileri sürerek, Türkiye'nin özel durumu üzerinde şarlatanlık ettiler ve böylece demokratik devrimin özünü kavramadıklarını gösterdiler. Bu orta yolcu tezlerin şampiyonluğunu da Bay R.T. yapıyordu. Bugün de, ileride göreceğimiz gibi, devrimin temel gücü konusunda bir açıklığa kavuşmuş değildiler.

Özel olarak Kemalizm konusunda ve genel olarak Türkiye tarihinin değerlendirilmesi konusunda, milli cephe konusunda Mihrici görüşlerini devam ettirdiler.

Revizyonistler, sıkıştırıldıkları noktada bir adım geri atmak zorunda kalıyorlardı. Fakat doğru düşüncüyü benimsemek zorunda kaldığı zaman da, bunu sadece lafta benimsiyordu.

Mesela, köylerde çalışmanın esas olduğunu söyleyip şehirlerdeki bürokratik faaliyetlerine devam ediyorlardı. Gizli çalışmanın esas olduğunu söyleyip legalizm batağında kulaç atıyorlardı. Silahlı mücadelenin esas olduğunu söyleyip her türlü silahlı mücadele isteğini boğmaya çalışıyorlar, “Guevaracılık” olarak damgalıyorlardı. Halk savaşının esas olduğunu söyleyip, “askeri darbe” kışkırtıcılığı yapıyorlardı.

Bu iğrenç burjuvalar, bir yandan “evet, silahlı halk savaşı esastır” dedikten sonra, öte yandan “amma”yı bastırıyorlar, bin dereden su getirerek “Sosyalist Kurultay”ı, legal yayınevi faaliyetini, pasifizmi ve teslimiyetçiliği, Mao Zedung Düşüncesi'yle, halk savaşı çizgisiyle bağdaştırmaya çalışıyorlardı.

Şubat 1971 Genelgesi

Şubat 1971’de partililere bir genelge yayınlandı. Bu genelgede aynı ikiyüzlü tutum devam ettirilmektedir. “Merkez Komitesi, köylük alanlardaki mücadeleyi şehirlerdeki mücadeleden tecrit eden, ikisi arasına duvar çeken, ikisi arasındaki diyalektik bütünlüğü kavramayan metafizik burjuva anlayışını mahkum eder”. Bu alçaklar, köylerde esaslı hiçbir faaliyet yokken, bütün çalışma Ankara, İstanbul ve İzmir’e tıkanıp kalmışken, “köylerdeki çalışmanın esas, şehirlerdeki çalışmanın tâli” olmasını isteyen kadrolar hakkında böylesine mahkumiyet kararları kestiler.

Aynı genelgede, Lenin yoldaşın, “partilerin kendilerini illegal çalışmayla sınırlamamaları” (abç) yolundaki son derece doğru öğretisini, kendilerinin tamamen legal dergicilik faaliyetlerini desteklemek için kullandılar. Büyük Marksist-Leninist pozlara bürünerek, “Merkez Komitesi, bu devrimci ilkelerin ışığında halkımıza Mao Zedung Düşüncesi’ni ulaştırarak yayın organlarımızı güçlendirmenin (abç) önemini bütün parti teşkilatına duyurmayı gerekli görmüştür”, diyerek, gerçekte legalizmi güçlendirme kararı aldılar.

Aynı genelge, Marksist-Leninist kanadın, “devrimin köylerden şehirlere doğru gelişeceği”, “iktidarın parça parça alınacağı” yolundaki Çin Devrimi deneyinin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler devrimcilerine öğrettiği dersleri savunmalarını da, “kopyacı eğilim” olarak mahkum(!) ediyordu. Revizyonist bayların “askeri darbe” teşvikçiliğiyle “halk savaşını” bağdaştırma(!) çizgisini, “kumaş başka bir ülkenin modeline göre değil, kendi ülkemiz için kesmek” diye niteliyor ve övüyordu.

M. Belli, D. Avcıoğlu ve H. Kıvılcımlı askeri darbeye bel bağladıklarını açıkça ilan ediyorlardı. Bu bakımdan onlar, PDA revizyonistlerinden daha samimi sayılmalıdırlar. PDA revizyonistleri aynı şeyi çok daha sinsice yapıyordu.

Söz konusu genelgeyi inceleyelim:

1) “Faşist diktatörlük hevesleri artmaktadır”.

2) “Buna karşı reformcu burjuvazi askeri darbe yoluyla veya parlamenter yoldan iktidarı ele geçirme çabalarını yoğunlaştırıyor”.

3) “İktidarı ele geçirdiği an (abç), faşizmin en zayıf anıdır”.

4) “Faşist kuvvetler daha bütün kilit mevkileri kazanmadan (yani iktidarı ele geçirdiği anda) onlara karşı halk mukavemetini teşkilatlamalı ve harekete geçirmeliyiz” (altını çizen yazar).

5) “Anında harekete geçmeye,... süratli davranmaya hazır olalım” (abç).

6) “Çelişmelerin en keskin olduğu yerlerde, en bilinçli yığınlar içinde (açy) tutuşturacağımız mukavemet ateşi...”.

7) “Demokratik burjuvazi dahil bütün anti-faşist kuvvetlerin cesaretini kamçılar ve demokratik güçleri harekete geçirebilir” (abç).

8) “Reformcu burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi halinde, partimizin davranışı, emperyalizme en sadık, en gerici, en şoven düşmanlara karşı halk yığınlarını harekete geçirmek, halkın somut taleplerini devrimci propaganda ile birleştirmek olacaktır” (abç).

Tezler bunlar.

Bu tezler, o sıralarda geliştirilen faşizm ve faşizme karşı mücadele teorilerinin bir parçasıdır. Burada özel olarak belirtmek istediğimiz şey, askeri darbe teşvikçiliği meselesidir.

Yukarıdaki tezler, birinci olarak anti-feodal, anti-emperyalist mücadele ile anti-faşist mücadeleyi birbirinden tamamen koparmıştır. Anti-faşist mücadele, şehirlerde yürütülecek anlık bir mücadele olarak görülmektedir. “Çelişmelerin en keskin olduğu yerler”den kasıt Ankara, İstanbul, İzmir’dir. Çünkü, faşizmin iktidara bu şehirlerde tezgahlayacağı bir darbe yoluyla geleceği düşünülmektedir. “En bilinçli yığınlar”dan kasıt, öğrenci gençlik kitlesi, işçiler ve aydınlardır. Demek ki, anti-faşist mücadele, kırlardan şehirlere doğru gelişecek ve temel gücünü köylülerin teşkil edeceği toprak devrimi mücadelesinden tamamen başka bir şeydir; faşist darbeye karşı, şehirlerde girişilecek bir karşı-darbe hareketidir.

Bu tezler ikinci olarak, anti-faşist mücadeleyle iktidar mücadelesini birbirinden koparmıştır. Anti-faşist mücadelenin bir

iktidar programı olması gerekir ki, tezlerde bunlardan bahsedilmemektedir. Revizyonist baylar, şu iki şıktan birini düşünüyorlar: Ya faşist diktatörlük, ya da reformcu burjuvazinin diktatörlüğü. Demek ki, burjuva bayların anti-faşist iktidar programları gerçekte bir reformcu burjuva iktidarıdır. Bütün hesaplarını, yukarıdaki iki ihtimal üzerine kurmaktadırlar. “Anında harekete geçmek”, “halk mukavemetini teşkilatlamak ve harekete geçirmek” palavralarının bir tek amacı vardır: “Demokratik burjuvazi dahil, bütün anti-faşist kuvvetlerin cesaretini kamçulamak” ve “demokratik güçleri harekete geçirmek”! Bu suretle “reformcu burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi” sağlanacaktır. Ve “reformcu burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi halinde” de, reformcu burjuvazi ile birlikte “emperyalizme en sadık, en gerici, en şoven düşmanlara karşı” mücadele edilecektir. İktidarı elinde tutan reformcu burjuvaziye karşı da, “devrimci propaganda ile birleştirilerek”, “halkın somut talepleri” savunulacaktır.

PDA'nın Ocak 1971 tarihli sayısında, “anti-faşist mücadelenin amacı devrimci iktidarı kurmak değildir” diye yazmışlardır (s. 186). Bugün Türkiye’de devrimci iktidar, işçi sınıfının, köylülerin, şehir küçük-burjuvazisinin ve milli burjuvazinin devrimci kanadının, işçi sınıfı önderliğindeki müşterek iktidarı olabilir. Anti-faşist mücadelenin amacı bu olmadığına göre, reformcu burjuvaziyi iktidara getirmektir. İşte, burjuva bayların iğrenç bir ikiyüzlülükle gizlemeye çalıştıkları gerçek niyetleri budur. Bu niyeti ele veren başka deliller de vardır. “Faşizme Karşı Silaha Sarılmaya Hazır Olalım” başlıklı İşçi-Köylü sayısının özellikle subay evlerine atılması istenmiştir. Ve ilk defa bu sayı Harbiyelilere satılmıştır. Yine reformcu bir askeri darbe ihtimalinin iyice arttığı bir sırada, reformcu burjuvaziye sunulan bir program mahiyetinde olan acil talepler listesi yayınlanmıştır.

PDA revizyonizminin zaten reformcu burjuvaziden başka dayanacağı bir kuvvet de yoktur. Faşizmi altetmek bir yana, artan faşist baskılar karşısında kendi varlığını korumaktan bile acizdir o. Revizyonist kliğin bağımsız bir gücü yoktur. Dayanacağı silahlı kuvvetleri yoktur. Köylüler arasında çalışması yoktur. Şehirde, işçiler arasında amatörce bir çalışması var, fakat işçiler üzerinde hiçbir etkisi yoktur. İşçi sınıfımıza reformist ve faşist sendikalar

hakimdir. Öğrenci gençlikten daha önce tecrit olunduğunu belirttik. O halde, hangi örgütlenme ile ve kim harekete geçirilecek? Bu şartlarda “silaha sarılalım” çağrısı tamamen bir palavracılık değil de nedir? Bu soru kendisine yöneltildiğinde bay A. Z. “bizim dışımızda da faşizme karşı mücadele edecek güçler vardır. Biz en ileri devrimciler olarak onlara doğru yolu göstermekle yükümlüyük” demiştir. Yani “hadi gayret aslanlar, silaha sarılın ve bizi tehdit eden faşizmi altedin” diye reformcu burjuvaziye “cesaretlendirmek” “yükümlülüğü”! Askeri darbeye çanak tutmak “yükümlülüğü”!

Kendi kuvvetlerine dayanmak yerine, burjuvaziye dayanmak değil de nedir bu?

Dimitrov’un adını ağızlarından düşürmeyen bu sahtekarlara, O’nun şu sözlerini bir kere daha dikkatli olarak okumalarını tavsiye ederiz.

“Bu politik buhranın gittikçe keskinleşmesiyle ortaya çıkan ve derhal çözümlenmesi gereken büyük mesele, iktidar meselesidir. Bulgaristan’da iktidar kime aittir: Kapitalist azınlığa mı, yoksa geniş emekçi halk çoğunluğuna mı? Başka bir deyişle halkın ve ülkenin kaderini kim tayin etmeli, politik gelişmeleri kim yönlendirmelidir: Kapitalist sınıf mı, yoksa emekçi halk mı?” (altını çizen Dimitrov), (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 17).

Dimitrov yoldaş, “politik ve toplumsal meselelerin çözümü, son tahlilde, gerçek ihtiyaçlara ve o anda çatışan politik güçlerin gerçek kuvvet dengesine bağlıdır” dedikten sonra şöyle devam ediyor:

“Mevcut politik buhranın iki çözüm yolu vardır: Kapitalist çözüm veya kitlelerin gösterdiği halkçı çözüm yolu. Bugün bu iki yoldan ayrı orta bir yol yoktur ve olamaz” (a.ç. Dimitrov), (age, s. 18).

“Ancak, bu kapitalist çözüm yolunun halk ve ülke için sayısız kötülüklerle; özgürlüğe, bağımsızlığa ve barışa karşı yönelmiş dış tehlikelerle dolu askeri veya faşist bir diktatörlüğe yolaçması kaçınılmazdır” (a.ç.D.). “Diğer çözüm yolu olan politik buhranın halkçı (a.ç.D.) çözümü, iktidarın, kendisinin ve ülkesinin kaderini

tain edecek yönetme hakkına sahip emekçi halka, büyük halk çoğunluğuna devredilmesi demektir” (abç) (age, s. 19).

Dimitrov yoldaşın kastettiği şey bir anti-faşist halk cephesi iktidarındır. Ve yazının devamında bunu açıkça belirtmektedir.

Dimitrov yoldaş, “Faşist Saldırı ve Emekçi Sınıfın Faşizme Karşı Savaşı Açısından Üçüncü Enternasyonalin Ödevleri” adlı raporunda, reformcu burjuvazinin hükümeti olan “sosyal demokrat hükümet”le “birleşik cephe hükümeti”ni kesin olarak birbirinden ayırmaktadır!.

“Aslında ‘emekçi hükümeti’ terimini kullanmak doğru değildir. Biz burada kendilerine genellikle ‘emekçi (ya da işçi) hükümeti’ adını veren bütün sosyal demokrat hükümetlerden kesinlikle değişik politik nitelikte olan, değişik ilkeleri bulunan, birleşik cephe hükümeti (a.ç.D.) tabirini kullanmak istiyoruz. Sosyal-demokrat hükümet, kapitalist düzenin korunması için burjuvazi ile sınıf işbirliği yapma aracıdır. Halbuki birleşik cephe hükümeti, bütün emekçilerin çıkarları için, devrimci proletaryanın öncülerıyla bütün öteki anti-faşist partilerin işbirliği yapmalarını sağlayan araçtır. Bu, gericiliğe ve faşizme karşı savaş hükümetidir. İkisi arasında köklü bir ayrılık bulunduğu ortadadır” (age, s. 129).

Başka bir yazısında Dimitrov yoldaş şöyle demektedir:

“Proletarya... burjuva diktatörlüğünü doğrudan doğruya yıkmayı başaramadan, yalnızca faşizmi bastırmak ve altetmekle mi yetinecektir? Burjuva diktatörlüğünün yıkılmaması halinde bir birleşik cephenin ya da halk cephesi hükümetinin kurulmasını reddetmek, bağışlanmaz bir dargörürlük ve gevşek devrimci politika olur” (age, s. 165).

Yani Dimitrov yoldaş faşizmin bastırılmasını ve aldedilmesini yeterli görmüyor. Bizzat faşizmin sosyal dayanağı olan sınıfın (Avrupa’da burjuvazinin, bizde komprador burjuvazi ve toprak ağalarının) devrilmesini ve yerine birleşik cephe hükümetinin kurulmasını da gerekli görüyor.

Dimitrov yoldaş, aynı yazının bir başka yerinde,

“Proletarya iktidarının kurulması yolunda birleşik cephe hükümetinin kaçınılmaz bir aşama olduğunu düşünmek yanlış olacaktır... Faşist ülkelerde hiçbir geçiş aşaması olmayacağını ve faşizmin kesinlikle hemen proletarya iktidarına yol açacağını ileri süren eski görüş kadar bu görüş de yanlıştır”

diyor (a.ç.D.). Bu sözler elbette proletarya devriminin gündemde olduğu Avrupa ülkeleri içindir. Türkiye’de anti-empyralist ve anti-feodal birleşik cephe hükümeti, faşizmin mevcudiyetine bağlı olmaksızın, proletarya iktidarının kurulması yolunda “kaçınılmaz bir aşama”dır. Faşizmin mevcudiyeti halinde bu hükümet aynı zamanda anti-faşist bir mahiyet taşır.

Dimitrov yoldaştan aktardığımız pasajları özetleyelim:

1- Anti-faşist mücadele, aynı zamanda iktidarın kime ait olacağı mücadelesidir.

2- Faşizm ile politik buhran birbirine bağlantılıdır. Politik buhranı hakim sınıflar faşizme kayarak çözmek ister.

3- Politik buhranın ikinci çözüm yolu, iktidarın anti-faşist birleşik cephenin eline geçmesidir. Üçüncü bir yol yoktur.

4- Anti-faşist halk cephesi hükümetiyle reformcu burjuvazi (Avrupa’da sosyal-demokratlar bizde milli karakterdeki orta burjuvazi) hükümeti tamamen farklı şeylerdir. Birincisi faşizme ve gericiliğe karşı savaş aracıdır. İkincisi kapitalist düzenin korunması için, gericilerle sınıf işbirliği yapma aracıdır.

Dimitrov yoldaşın faşizm öğretilerini hatırlayanlar, birleşik cephe içinde sosyal-demokrasinin sağ kanadının yeri olmadığını da bilirler.

Bütün bunlardan, ülkemiz açısından çıkaracağımız dersler şunlardır:

Birincisi, Türkiye’de anti-feodal, anti-empyralist cephenin sınıf muhtevasıyla anti-faşist cephenin sınıf muhtevası aynıdır: İşçiler, köylüler, şehir küçük burjuvazisi, milli burjuvazinin devrimci kanadı. Bu sınıflar arasında birleşik cepheyi gerçekleştirme

mücadelesi, aynı zamanda bizim şartlarımızda anti-faşist cepheyi gerçekleştirme mücadelesidir.

Revizyonist önderlik anti-faşist mücadeleyi, anti-emperyalist ve anti-feodal mücadelenin karşısına koymakla Dimitrov yoldaşın öğretilerini tahrif etmiştir. Birleşik cephenin gerçekleşmesini desteklemiştir. Böylece faşizmin ekmeğine yağ sürmüştür.

İkincisi, Türkiye’de anti-faşist iktidar mücadelesi aynı zamanda anti-emperyalist ve anti-feodal iktidar mücadelesidir. Dimitrov yoldaş, “faşist diktatörlük veya reformcu burjuva diktatörlüğü” şıklarından birini değil, “faşist diktatörlük veya anti-faşist birleşik cephe iktidarı” şıklarından birini -ikincisini- tercih ediyor.

Revizyonist önderlik, anti-faşist mücadele bayrağı altında gerçekte bir reformcu burjuva iktidarı tezgahlamaya çalışmakla Dimitrov yoldaşın öğretisini bir kere daha tahrif etmiştir. Gericilerle işbirliğinin aracı olan bir hükümeti, faşizme ve gericiliğe karşı savaş hükümetinin yerine geçirmek istemiştir.

Yukarıdan beri özetlediğimiz tüm noktalarda -Sosyalist Kurultay, legal yayın faaliyetinin esas olması, İşçi-Köylü çalışma komiteleri ve bürolar şeklinde örgütlenme, köy çalışmasının tâli tutulması, silahlı mücadelenin durmaksızın desteklenmesi, illegal faaliyetin ikinci plana itilmesi, burjuva demokrasisine bel bağlanması, baş çelişmenin ve temel gücün yanlış tespit edilmesi, feodalizmi ve toprak devrimini inkara varan Boratavcı görüşlerin savunulması, Kıvılcımcılık, Mihrici Dev-Güç anlayışının ve Kemalizm görüşünün benimsenmesi, anti-Marksist-Leninist faşizm teorilerinin piyasaya sürülmesi, askeri darbecilikle halk savaşının bağdaştırılmaya çalışılması... ve benzeri konularda, yani devrimci mücadelemizin en temel, en önemli bütün sorunları üzerinde-burjuva önderlikle Marksist-Leninist kanat arasında sürekli bir mücadele olmuştur.

İki çizgi arasındaki mücadele sıkıyönetimden iki hafta önce, 10-12 Nisan arasında yapılan toplantıda, devrimci mücadelenin bütün önemli meseleleri üzerinde, bir kere daha cereyan etti.

Nisan Toplantısı

Toplantının gündemi, hareketin o güne kadarki çizgisinin özeleştirisi, Sosyalist Kurultay ve yayın organları meselesiydi.

Özeleştirisi konusunda geçmişi etraflı bir şekilde tahlil ederek, PDA revizyonizminin durmadan kılık değiştirdiğine işaret ettik, samimi davranılmadığına işaret ettik (bak: “Özeleştiride Cesur ve Samimi Olalım”). Etraflı, esaslı ve samimi bir özeleştiriyile geçmişteki revizyonist pisliklerin süpürülüp atılmasını istedik. Revizyonistler, sistemli bir şekilde geçmişteki hataları savundular. İşçi-Köylü çalışma komitesi ve İşçi-Köylü büroları şeklinde örgütlenmenin doğru olduğunu söylediler. Köylerdeki geçici anket çalışmasını, köylere ağırlık vermek olarak nitelediler. Erdost’a karşı Boratav’ın görüşlerini savunmanın devrimci(!) bir tutum olduğunu iddia ettiler. Partiyi ve halk ordusunu, halkın bu iki silahını içermeyen “silahımız devrimci güçbirliğidir” şiarının doğru olduğunu söylediler (devrimci güçbirliği, ileride üzerinde duracağımız gibi, halkın birleşik cephesi de değildi). İşçiler arasındaki amatör, perspektiften yoksun ve devrimci olmayan çalışmayı, reformist sendikaların kayıtsız şartsız desteklenmesini, bütün bunları savundular. Hatta gerçekleri tahrif etmekte, o güne kadar yürütülen çalışmaların illegaliteyi esas aldığını söyleyecek kadar ileri gittiler.

Bu sahtekar burjuva kliği, Kıvılcımlı’nın Mao Zedung yoldaşa açıkça küfretmesi, kendilerine saldırması ve Marksist-Leninist kanadın sürekli eleştirileri karşısında, Kıvılcımlı’nın elini bırakmak zorunda kalmışlardı. Toplantıda, “Kıvılcımlı’yı zaten hiçbir zaman benimsemediklerini, onu kazanma tavrı takındıklarını”, gözlerimizin içine baka baka, hayasızca savundular. Hatta devrimci dürüstlükten nasibini almayan bay A.N. Kıvılcımlı’ya karşı daha çok mücadele etmiş olmakla övündü. Oysa Kıvılcımlı revizyonistine bir köpek sadakatıyla bağlı olanların başında bu bay geliyordu. Daha önce Kıvılcımlı’yı eleştirenleri “burnu büyük sekterlikle” itham ettikleri halde, bu kez “daha az mücadele etmiş olmakla” kötümeye yeltendiler.

Geçmişte M. Belli’nin kuyruğunda yürümüş olmalarını şöyle izah ettiler: O dönemde TİP hareketine karşı M. Belli çizgisi

komünizmi(!) temsil ediyordu. M. Belli sonradan Türk Solu'nun çizgisinden sapmıştır. Yani baylarımız çömezliğini yaptıkları yıllarda M. Belli komünistti(!).

Bunların sahtekarlığının delili kocaman üç cildi dolduran Türk Solu dergileridir. Özeleştirici konusundaki samimiyetsizlikleri, onları M. Belli savunuculuğunu yapmaya kadar götürüyordu.

Daha önce bir kısmını ele aldığımız “faşizm ve faşizme karşı mücadele” teorileri üzerinde de tartışmalar oldu. Revizyonist kliğin teorisi özet olarak şuydu:

1- Türkiye’de faşizm, tekelci sermayenin diktatörlüğüdür (PDA, sayı, 27, s. 177-178...).

2- Faşizm, iktidarı gerici askeri darbe yoluyla ele geçirecektir (agy).

3- Faşist diktatörlük, parlamentoyla asla bağdaşmaz. “Faşizm, burjuvazinin bizzat parlamenter düzeni kaldırması demektir” (agy).

4- Anti-faşist mücadele, esas olarak şehirlerde güçbirlikleri kurularak yürütülmelidir. “Silahımız devrimci güçbirliğidir”.

5- Faşizm iktidarı aldığı an, proleter devrimcileri “demokratik burjuvazi dahil bütün anti-faşist kuvvetlerin cesaretini kamçılmalı” ve “demokratik güçleri harekete geçirmelidir” (Şubat 1971 Genelgesi).

6- “Anti-faşist mücadelenin amacı, devrimci iktidarı kurmak değildir” (PDA, sayı: 27).

7- “Reformcu burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi halinde” görev, gericilerle mücadele ve reformcu burjuvaziye karşı halkın somut taleplerini, işçi-köylü iktidarını savunmaktır (Şubat 1971 Genelgesi).

8- Eğer faşizm gelirse köylerde çalışma imkanımız da kalmaz. Acil görevimiz faşizm tehlikesini savuşturmaktır. “Bütün ilerici ve demokratik güçler: Faşizme karşı demokratik güçbirliğini bir an evvel gerçekleştirmeliyiz. Var gücümüzle tekelci burjuvaziye yüklenmeli, faşizmi tecrit... etmeliyiz. ...bütün anti-faşist güçlerle birleşelim. Faşizme karşı dişe-diş mücadele edelim. Önümüzdeki acil

siyasi görevler bunlardır” (abç). Faşizm tehlikesi savuşturulmadan toprak devrimi için köylülerin silahlı mücadelesi örgütlenemez (Şubat 1971 Genelgesi).

9- Faşizm tehlikesi savuşturulduktan sonra gelecek bir reformcu burjuva iktidarı, köylük bölgelerde çalışma imkanını artıracaktır. “Öyle dönemler olabilir ki, şehirlere ağırlık verilebilir ve bu, köylerdeki çalışmayı diyalektik olarak etkiler” (bu, Bay A.Z’nin ağzından eksik etmediği bir cümleydi ve şehirlerde tezgahlanacak bir askeri darbenin köylerde çalışma imkanını artıracığı anlamına geliyordu).

8. ve 9. maddelerde ileri sürülen görüşleri ispatlamak için İran örneği veriliyordu. İran’da eğer faşizmin gelmesi önlenseydi bugün köylerde toprak devrimi mücadelesi daha kolay olurdu, deniyordu.

Neresinden baksak bir yığın zırvalıkla dolu bir teoridir bu.

Önce faşizmin ülkemizde sınıf muhtevası yanlış tespit edilmiştir. Faşizm, herhangi bir emperyalist ülkede olduğu gibi tekelci burjuvazinin diktatörlüğü değildir; Türkiye’de ve Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde faşizm, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğüdür. Baylar Kıvılcımlı ve Boratavcı anlayışları icabı, toprak ağalarını tamamen bir kenara bırakmışlardı. Ayrıca, tekelci burjuvazinin komprador niteliğini de bir kenara bırakarak emperyalist ülkelerle yarı-sömürge ülkeler arasındaki son derece önemli ayrım çizgisini silmişlerdi. Bunun tabii sonucu da elbette anti-faşist mücadeleyi, şehirlerde, tekelci burjuvaziye karşı yürütülecek bir mücadele olarak görmek ve köylülerin anti-faşist mücadeledeki rolünü inkar etmekte (veya en azından küçümsemekte). Revizyonist klik zaman zaman köylülerden de bahsediyordu fakat köylülerin anti-faşist mücadeledeki rolünü küçümsüyordu).

Bu baylar, toprak ağalarının varlığını öylesine unutmışlardı ki, CHP’de ve hatta AP’de toprak ağalarının bulunduğunu dahi inkar ediyorlardı. “CHP, bünyesinde, tekelci burjuvazinin bazı kesim ve temsilcileriyle, büyümek isteyen orta burjuvazinin sanayici kesimini toplamaktadır.” (PDA, sayı: 27, s. 182).

“Adalet Partisi iktidarı, Demirel ve onun çevresinde toplanan klik, esas olarak tekelleri burjuvazinin menfaatlerinin savunucusudur” (agy. s. 184).

Toprak ağalarının iktidara ortak olduğu da reddediliyordu. “Mevcut tekelleri sermaye oligarşisi iktidardadır...” (agy, s. 183).

İkincisi, faşizmin iktidara askeri darbe yoluyla geleceği düşünülüyordu ki, bu da son derece sığ bir görüştü. Faşizm iktidara askeri darbe yoluyla gelebileceği gibi başka yollarla da gelebilirdi. Nitekim Türkiye’de 12 Mart Muhtırası yoluyla geldi. İtalya’da Mussolini, iktidarı aşağıdan yukarıya doğru bir darbe yoluyla ele geçirmişti. “Yahya Han Formülü”, faşizmin iktidara gelişinin bir başka örneğidir. Yunanistan’da iktidardaki parti bir askeri darbeye bütün muhalefeti ezdi ve faşizmi gerçekleştirdi. Faşizmin iktidarı ele geçirmesi, her ülkenin özgül şartlarına ve zamana göre değişir. Komünistlerin görevi ülkelerindeki özgül şartları doğru bir şekilde tahlil etmektir. PDA revizyonistleri, gerici askeri darbeden başka bir yol düşünmedikleri için, 12 Mart Muhtırası karşısında aptallaştılar. “Reformcu burjuvazi ağır basmış görünüyor” diye alkışladılar (PDA, sayı 34, s. 4). Faşizmin iktidara gelişi konusundaki bu sığ anlayış, tabii olarak anti-faşist mücadeleyi de bir karşı darbe (reformcu burjuvazinin askeri darbesi) olarak görüyordu.

Üçüncüsü, faşist diktatörlüğün parlamento ile asla bağdaşmayacağını yaydılar. Oysa, bugün en koyu faşizmin iktidarda olduğu bir yığın ülkede, mesela Endonezya’da, Güney Vietnam’da, Pakistan’da, Hindistan’da, İran’da, İspanya’da... parlamento mevcuttur. Faşist klikler parlamentoyu feshetmek yerine hem bu ülkedeki halk kitlelerini aldatmak bakımından, hem de dünya demokratik kamuoyunu aldatmak bakımından parlamentoyu faşizmin aleti haline getirmeyi menfaatlerine daha uygun görüyorlar. Nitekim Türkiye’de de faşizm parlamenter maskelidir. Parlamantonun fonksiyonu, faşist generaller çetesinin süngüsünün işaretine göre parmak kaldırmaktan ibarettir. AP, DP, MGP ve CHP’nin “ortanın göbekçisi” takımı, bütün bu faşist klikler bir yandan yapılan devrimci katliamlarını, her türlü demokratik hakların ortadan kaldırılmasını olanca güçleriyle desteklerken, öte yandan parlamantonun muhafazasını istemektedirler. Hatta AP, DP, MGP

faşist klikleri, faşist generaller çetesinin zorbalıklarını yetersiz bulmakta, “Daha fazla! Daha fazla!” diye avaz avaz bağırırlar. Buna rağmen parlamentoyu da titizlikle korumak istiyorlar.

Faşizmin, parlamentoyu da ortadan kaldıran daha azgın biçimlerinin varlığını reddetmiyoruz. Faşizmi parlamentoya asla bağdaşmaz bir yönetim olarak görmenin ne derece saçma, dünya ve Türkiye gerçeklerine aykırı, kitleleri ve kadroları aldatıcı bir anlayış olduğuna işaret ediyoruz. Faşizmin varlığını anlamak için parlamentonun mevcut olup olmadığına bakmak yetmez; nasıl bir parlamentonun mevcut olduğuna da bakmak gerekir. Faşizmi süsleyen bir parlamento mu, burjuva anlamda demokratik bir parlamento mu?

Dimitrov yoldaş, parlamentonun faşizmi süsleyen biçimlerini, başka bir deyişle faşizmin parlamenter maskeli biçimlerini çok önceden göstermiştir:

“Tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar, ulusal özellikler, hatta bir ülkenin uluslararası durumu, faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkelerde değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin geniş bir kitle dayanağı bulamadığı ve faşist burjuva kampın çeşitli grupları arasındaki mücadelenin keskin olduğu birtakım ülkelerde bu rejim, öncelikle parlamentoyu feshetme yoluna gitmez. Sosyal-demokrat partiler de dahil olmak üzere öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelerde eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizmin sınırlandırılmamış olan siyasi tekeli kurar. Bunu ya hemen, ya da rakip parti ve gruplara karşı terör yönetimini ve kan kusturmayı artırarak yapar. Kendi durumu özellikle açıklığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi temelini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değiştirmeksizin açık terörist diktatoryayı kaba ve uydurma bir parlamentarizmle birleştirmesini engellemez” (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 60).

PDA revizyonistleri faşizmle parlamentonun varlığının asla bağdaşamayacağı fikrini kafalarına öylesine yerleştirmişlerdir ki, bunların anti-faşizm anlayışları, her türlü parlamentonun -bu

parlamento isterse faşizmin maskesi olsun- savunuculuğu haline gelmiştir.

“Burjuvazinin parlamenter diktatörlüğü altında emekçi yığınlar, gençlik ve aydınlar her şeye rağmen (abç) bazı sınırlı hak ve hürriyetlere sahiptir” (PDA agy).

O halde “herşeye rağmen” -faşizmin oyuncağı ve peçesi de olsa- parlamento savunuculuğu yapmak lazım(!). Bu anlayış, bazı şartlarda, kişiyi faşist kliklerle aynı noktaya getirir. Nitekim PDA revizyonizmi faşizmi maskeleyen parlamentonun savunuculuğunu yapmakta AP, MGP ve DP faşist klikleriyle birleşivermiştir.

Revizyonist önderlik bizi şu iki şıktan birini seçmeye zorluyordu: Ya parlamentosuz bir faşist diktatörlük, ya da parlamentonun var olduğu bir diktatörlük (bu, isterse parlamenter maskeli bir faşist diktatörlük olsun; ki Türkiye’de başından beri odur).

Komünistler, ister parlamenter maskeli olsun, ister bu maskeyi de bir kenara fırlatsın, faşist diktatörlüğün bütün biçimlerine karşı, en geniş burjuva demokrasisini savunurlar. Burjuva anlamda da olsa, en demokratik bir seçim sistemiyle seçilen bir parlamentoyu, proletaryanın serbest örgütlenme hakkını vb. faşist diktatörlüğe karşı savunurlar. Çünkü böyle bir diktatörlük, faşist bir diktatörlüğe kıyasla proletaryanın nihai hedefine ulaşması bakımından daha elverişli şartlar yaratır.

Fakat burjuva parlamentosu “kitleler için vadesini doldurduğunda”, komünistler, en demokratik olanını bile kaldırıp bir kenara fırlatırlar.

Bizim burjuva baylar, aynı yazıda, DP’yi ve o zaman CHP’nin başında bulunan İnönü’cü kliği parlamentonun korunmasından yana oldukları için -bunun nasıl bir parlamento olduğuna bakmadan- anti-faşist ve ilerici saymaktadırlar.

“Banka kredilerinin dağıtımında üvey evlat muamelesi gördükleri için AP’den soğuyan taşra bayileri, komisyoncuları ve tüccarları, bina ve arsa spekülâsyonculuğuyla zenginleşen vurguncu unsurlar DP çevresinde toplanmaktadır. Bu kanat şimdi iktisadi

menfaatleri tekelci burjuvazi ile çeliştiği(!) için parlamentarist bir görünüm taşımaktadır”.

“CHP ile faşizmi tezgahlayan tekelci sermaye çevreleri arasında önemli çelişmeler vardır. CHP yöneticileri esas olarak parlamenter biçimlerin korunmasından yanadırlar” (agy, s. 182).

Oysa daha sonra gördük ki, faşizmin uygulayıcısı olan birinci ve ikinci Erim hükümetleri, CHP’nin İnönücü kliğinin hakim olduğu hükümetlerdi. Ve DP, bütün faşist zorbalıkların en baş destekçisi oldu.

Yine bizim burjuva baylar, AP’nin “askeri bir diktatörlük” tezgahlayacağını ve parlamentoyu feshedeceğini düşünüyorlardı. Oysa gördük ki AP, bütün faşist zorbalıkları sevinç çığlıkları atarak desteklediği halde, parlamentonun muhafazasını savundu. PDA revizyonistleri, parlamenter maskeli faşist diktatörlükle demokratik burjuva diktatörlüğünü ayırtedemediği için parlamenter maskeli faşist diktatörlüğün savunucusu durumuna düşmüştür.

Türkiye’de parlamento başından beri toprak ağaları ve komprador büyük burjuvazinin faşist ve yarı-faşist diktatörlüklerinin maskesi olmuştur. Ülkemiz, gerçek anlamda bir burjuva demokrasisini hiçbir zaman yaşamamıştır; bunun bazı kırıntılarını tatmıştır sadece. Hem tek parti döneminde, hem de çok partili dönemde bu böyledir. Bugün de durum değişik değildir. AP hükümetleri döneminde yarı-faşist bir idare mevcuttu. İktisadi ve siyasi buhran, hakim sınıfları faşist zorbalıkları artırmaya zorladı. Adım adım faşizm ilerledi. Sıkıyönetim, bu gelişmenin tabii sonucu ve biraz daha ileri bir aşaması oldu. Yani burjuva demokrasiden faşizme değil, faşizmin daha ehven bir biçiminden daha koyu bir biçimine geçildi; ama parlamenter maske muhafaza edilerek. PDA revizyonistlerine göre, parlamento mevcut olduğuna göre, bugünkü sistemin faşizm olmaması gerekir. Fakat o, bu kez de bugünkü sıkıyönetim idaresini faşist baskı ve zorbalığın en son biçimi ve sınırı olarak görmekte, halkı ve kadroları bu şekilde aldatmaya çalışmaktadır.

Faşizm, şartlara göre parlamentoyu muhafaza ederek veya tasfiye ederek, çok daha koyulaşabilir, çok daha barbarlaşabilir.

Bunu önlemenin yolu, faşist diktatörlüğün daha koyu biçimlerine karşı, daha ehven biçimlerinin muhafazasını savunmak değildir. Şartları müsait görür görmez, gericilikle işbirliği aracı olan bir reformcu burjuva iktidarını savunmak da değildir. Faşizmin bütün biçim ve derecelerine karşı, anti-faşist halk cephesi iktidarını savunmak, bunun için mücadele etmek ve bu iktidarı gerçekleştirmektir. Bu hedef aynı zamanda anti-feodal ve anti-emperyalist mücadelenin, yani demokratik halk devriminin de hedefidir. Ülkemizin bugünkü şartlarında özü toprak devrimi olan demokratik halk devrimi mücadelesi, aynı zamanda anti-faşist bir karakter taşır. Feodalizm ve emperyalizmle birlikte faşizmin de kökünü kazıyacak olan mücadele, proletaryanın önderliğinde, temel gücünü köylülerin teşkil edeceği silahlı halk savaşıdır. Emperyalizme ve feodalizme karşı olduğu gibi faşizme karşı da halkın üç silahı vardır: Parti, halk ordusu, halkın birleşik cephesi. Halk bütün düşmanlarını; feodalizmi, komprador büyük burjuvaziyi, emperyalizmi ve faşizmi bu üç silahla yenecektir.

Nihayet PDA kliğinin anti-faşist mücadele anlayışı, halk savaşı mücadelesini sürekli olarak desteklemektedir. “Anti-faşist mücadelenin amacı devrimci iktidarı kurmak değil”se, ya faşizmin daha ehven biçimlerinin savunuculuğunu yapmak ya da reformcu burjuva iktidarının savunuculuğunu yapmaktır. PDA revizyonizminin, şartları bir askeri darbeye müsait gördüğü zaman ikincisini, bunu mümkün görmediği zamanlarda da birincisini savunduğuna daha önce işaret ettik. Ne birinci durumda, ne de ikinci durumda faşizm tehlikesi savuşturulamayacağı için “acil mesele, faşizm tehlikesini savuşturmaktır. Toprak devrimi daha sonra gelir” anlayışı, pratikte şu sonuca yol açmaktadır: Toprak devrimini gerçekleştirmek amacıyla köylülerin silahlı mücadelesinin örgütlenmesi, yani halk savaşının örgütlenmesi belirsiz bir geleceğe ertelenmektedir. İşçi sınıfının tarihi rolü, bir reformcu burjuva iktidarını teşvik etmek ve desteklemek derekesine indirilmektedir.

Faşizm tehlikesi, niçin geçici bir tehlike değildir? Çünkü birincisi, Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde zayıf ve güçsüz burjuvazi halkın mücadelesini daima kanla ve zorbalıkla bastırmaya ve bu şekilde ayakta kalmaya çalışır. Yani burjuvazinin zayıf ve güçsüz oluşu onu faşizme iter. İkincisi, toprak ağalarının

mevcudiyeti burjuva demokrasisine feodal bir karakter verir. İktidara ortak olan toprak ağaları, “feodal demokrasi”nin kanunu olan sopayı ve cebiri, burjuva özgürlüklerinin yerine geçirmek için sürekli bir çaba harcarlar. Türkiye’de “demokrasinin” taa başından beri faşizan ve feodal bir karakter taşımasının sebepleri bunlardır. Dimitrov yoldaş “burjuvazinin, bir takım özel tarihsel, ekonomik ve politik sebeplerle elinde olmadan faşizme süreklenmesi gerçeği”nin, “Balkan ülkeleri ve Macaristan’da... daha fazla geçerli” olmasının “temel sebeplerini”, bu ülkelerde, “burjuva demokratik devriminin henüz tamamlanmamış” olması ve bu ülkelerin “emperyalizmin birer yarı-sömürgesi durumunda” bulunmasına bağlıyor. Yani feodalizmin mevcudiyetine ve burjuvazinin zayıf ve güçsüz olmasına bağlıyor (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 36-37).

Üçüncü olarak, emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağımızda gericiler buhrandan buhrana sürüklenmekte, can çekişmekte, yok olmaktadır. Yok olmanın eşiğindeki emperyalistler ve gericiler dünyanın her köşesindeki zorbalıklarını ve saldırganlıklarını artırmakta, her yerde faşizmi tezgahlamaya çalışmaktadır. Bu üç sebepten, bugünkü düzenin temelleri yıkılmadan, faşizmin sosyal dayanağı olan sınıfların iktidarı çökertilmeden faşizm tehlikesi savuşturulamaz. Faşizmin soluşunu kesecek mücadele de ancak ve esas olarak, iktidarı halk sınıflarının eline geçirmesini sağlayacak olan proletarya önderliğindeki halk savaşı mücadelesi olabilir.

Nisan Toplantısı’nda, PDA’nın anti-Marksist-Leninist faşizm ve faşizme karşı mücadele teorileri, halk savaşını erteleme noktasından eleştirildi. “Önce faşizmi savuşturalım, sonra köylük bölgelerde halk savaşına gireriz” anlayışı mahkum edildi. Bay A.Z. bizi faşizmi mukadder görmekle itham etti. Biz, Türkiye’ye, komprador burjuvazinin ve toprak ağaları sınıfının demokrasi getireceğine veya onların diktatörlüğü altında burjuva anlamda bile demokrasinin mevcut olabileceğine, hele günümüz şartlarında asla inanmıyoruz. Ancak faşizmin değişik tonları mümkün olabilir, öyle de olmaktadır. Komünistler, kitleleri, faşizmin değişik tonları arasında seçme yapmaya zorlamazlar. Öte yandan, faşizmin koyulaşmasını önlemenin çaresi de yine şehirlerde reformcu

burjuvaziye kuyruk olmak değil, proletarya önderliğinde halk savaşına girişmektir.

Revizyonist baylar, başka konularda olduğu gibi faşizm konusunda da sakat tutumlarında ısrar ettiler.

Öte yandan, göstermelik bir özelleştiri yaptılar. “Bazı gruplarda eğitim toplantıları düzenli yapılmamış, proleterleşme -yani büyük çoğunluğu burjuva olan kadroları proleterleştirme(!)- meselesi yeterince kavranmamış, dergilerdeki redaksiyon hataları düzeltilmemiş...” Bu gibi son derece tali meseleler ön plana çıkarıldı.

Revizyonizme karşı mücadele eden proleter devrimcilerine saldırmaktan da geri kalmadılar. Onları, “şehir çalışmasını tamamen reddetmekle”, “legal faaliyeti tamamen reddetmekle”, “silahlı mücadele dışındaki mücadele biçimlerini tamamen reddetmekle” itham ettiler. Oysa Marksist-Leninistler, yukarıdaki saçma görüşleri savunan bir grup burjuva ile kendi aralarına gereken çizgiyi çoktan çekmişlerdi. Gerçeğe dayanmayan ithamlar üzerine, Marksist-Leninistler görüşlerini on bir ilke halinde özetleyip toplantıya sundular. Ve bunların herkesçe benimsenip benimsenmediğinin oylamayla tespit edilmesini istediler. Revizyonistlerin, “izaha muhtaç olduğu” gerekçesiyle oylanmasını engelledikleri bu ilkeleri aktarmakla yetiniyoruz.

1- Köylük bölgelerdeki faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir.

2- Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

3- İllegal faaliyet esas, legal faaliyet talidir.

4- Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esastır.

5- Stratejik savunma içinde taktik saldırılar esas, taktik savunma talidir.

6- Bu dönemde köylerde, silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas, diğer mücadele biçimleri talidir.

7- Şehirlerde (büyük şehirlerde), stratejik savunma döneminde, kuvvet biriktirmek ve fırsat kollamak esas, ayaklanmalar düzenlemek talidir.

8- Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas, diğer örgütlenmeler talidir.

9- Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esastır.

10- Kendi kuvvetlerimize dayanmak esas, müttefiklere dayanmak talidir.

11- Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır.

Sosyalist Kurultay

Sosyalist Kurultay çorbası, Nisan Toplantısı'nda bir kere daha pişirilip sürüldü önümüze. Marksist-Leninistler, mevcut legalizmi daha da güçlendireceği, silahlı mücadele şartlarının mevcut olduğu bir ortamda bu mücadeleyi ertelemeye yarayacağı, kadroları artan faşist baskılara yem edeceği, ayrıca proletarya partisinin örgütlenme problemine bu şekilde çözüm getirilemeyeceği, üstelik kurultayın boş bir hayal olduğu gerekçesiyle karşı çıktılar. Önder kadroların önemli bir kısmının derhal seçilmiş köylük bölgelere gönderilmesini, bunların köylüler arasında, gerilla birimleri örgütleyerek silahlı mücadeleye girişmesini, diğer örgütlenmelerin bu mücadelenin seyri içinde ve bunu destekleyecek biçimde ele alınmasını istediler. Sosyalist Kurultayla legal bir parti örgütlemenin, legal imkanlardan faydalanmak olmayacağını, legalizme batmak olacağını, halihazırda hiçbir ciddi illegal örgütlenme ve faaliyet olmadığını belirttiler.

Revizyonistlerin iddiaları şuydu: Silahlı mücadelenin başlaması için ülke çapında örgütlenmek lazımdır! “Bir kıvılcım bütün bir bozkırı tutuşturur” amma “bozkırın da kuru olması lazımdır”(!) Ülke çapında teşkilatlanma ve bozkırı kurutma problemini, bir çırpıda, Sosyalist Kurultay halledecekti(!). Ve silahlı mücadele için son derece elverişli şartlar yaratacaktı(!). Bütün bu görüşlerin şampiyonluğunu Bay B.Y. yapıyordu. Bu fikirler daha önce sözlü tartışmalarda da defalarca ileri sürülmüştü. Bu görüşler

toplantı tutanaklarına da geçti. Fakat tutanaklar elimizde bulunmadığı için dipnot göstermek mümkün olmuyor. Hatta, “ülke çapında örgütlenmeden silahlı mücadele başlatılamaz, aksini savunmak Guevaracılıktır” anlayışını haklı çıkarmak için, B.Y. haini, Mao Zedung’un “Çin’de Kızıl Siyasi İktidar Nasıl Yaşayabilir?” yazısındaki “sağlam bir parti örgütü” şartını, “ülke çapında teşkilatlanmış bir parti” olarak tahrif etmişti. O zaman ve hatta yakın zamana kadar bu baylar, kızıl siyasi iktidarın yaşaması şartlarıyla silahlı mücadelenin başlaması şartlarını bir ve aynı şey olarak görüyorlardı. Bunun için Mao Zedung yoldaşın “sağlam bir parti örgütü” şartını, “ülke çapında teşkilatlanmış bir parti” haline sokarak, silahlı mücadelenin başlatılmasını da, bu şarta bağlamış oluyorlardı. Böylece ülkenin dengesiz iktisadi, sosyal ve siyasi yapısının bir sonucu olarak devrimin yani silahlı mücadelenin de dengesiz gelişeceği, ülkenin bazı bölgelerinde daha önce, bazı bölgelerinde daha sonra gelişeceği tezi, bu doğru tez reddediliyordu.

Yayın Organları Meselesi

Legal yayın organlarının çıkmasının zorunlu olup olmadığı, yapılan tartışmaların sonunda oylamaya sunuldu. Marksist-Leninistler, PDA’nın çıkarılmaması, İşçi-Köylü’nün bir süre daha çıkabileceği yolunda oy kullandılar. Ayrıca, derhal illegal bir yayın organının hazırlıklarına girişilmesini savundular. PDA gibi bir ideolojik-politik yayın organı, İşçi-Köylü gibi kitle gazetesinden çok daha lüzumlu ve hatta zorunlu değil miydi? Öyleydi. Gerçekte, o şartlarda, İşçi-Köylü’den vazgeçmek, kısa ve öz yazıların yer aldığı ideolojik-politik aylık bir yayın organı çıkarmak çok daha doğrudu. Böylece, hem legal imkanlar müsaade ettiği sürece bundan en iyi şekilde faydalanılmış olur, hem de kadroların önemli bir kısmının köylük bölgelere, köylülerin arasına gönderilmesi mümkün olurdu. Fakat biz, azınlıkta olduğumuz ve oylarımız sonucu değiştiremeyeceği için, oylarımızı, revizyonist kliğin sağcı çizgisinin sembolü haline gelmiş olan PDA’ya bir muhalefet işareti olarak kullanmayı daha doğru bulduk.

Revizyonistler, sözkonusu toplantıda, yani sıkıyönetimden iki hafta önce, Sosyalist Kurultay ve legal yayıncılığı güçlendirme kararı

olarak ihanetlerini doruğuna vardırđılar. Ne var ki, onların, proleter çizgisine karşı kazandıkları bu zafer(!) uzun sürmedi. İki hafta sonra gelen sıkıyönetim, dergi ve gazeteyi kapattı. Gerici Sosyalist Kurultay hayalini çöp tenekesine fırlatıp attı. Böylece yeni bir döneme girildi. Yeni dönemde sinsî PDA revizyonizmi de sırtına acem kumaşından yeni bir giysi geçirdi. Yani bir kere daha kılık değiştirdi.

Yeni döneme geçmeden önce eski dönemin bir yadigarı olan “Tasfiyeciler” meselesi üzerinde de duralım.

“Tasfiyeciler” Meselesi

PDA revizyonizmine karşı giriştiğimiz mücadelede bazı “yol arkadaşları” sonradan hem teoride, hem de pratikte bizden ayrılarak her türlü mücadeleye yan çizdiler. Bu kavga kaçacağı alçaklar, belli bir dönemde PDA revizyonizminden daha tehlikeli bir hale geldiler. Şehirlerdeki mücadeleyi tamamen reddettiler. Legal faaliyeti ilke olarak reddettiler. Somut şartların somut tahlili ilkesini yani Marksizm’in özünü reddettiler. Böylece PDA revizyonizminin ekmeğine yağ sürdüler. Ona, sağcı hatalarını haklı çıkarması için demagoji imkanı sağladılar. Bu darkafalı, pasifist ve yüreksiz burjuvalar, daha sonra Marks’ı, Engels’i, Lenin’i, Stalin’i okumanın gereksiz ve hatta zararlı entelektüel bir çaba olduğunu iddia edecek kadar alçaldılar. Merkezîyetçi bir proletarya partisi örgütlemenin faşizm şartlarında zararlı olacağını savunacak kadar gülünçleştirdiler. Hakim sınıfların baskı ve zorbalıklarının iyice şiddetlendiği bir dönemde, “şimdiki görevimiz dağılmak ve kendimizi unutturmaktır”, diyecek kadar hainleştirdiler. PDA revizyonizmi ile mücadeleyi terkettikleri gibi, hakim sınıflarla mücadeleyi de terkettirdiler. Zaten kendileri daha da adi revizyonistler olup çıktılar. Evlerine, okullarına, kendi rahat köşelerine döndüler. Bunların ihanet teorileri birçok burjuva unsurun imdadına yetişti. Bu unsurlar, kızışan sınıf mücadelesini terketmek için yukarıdaki teorilere dört elle sarıldılar. Fakat bu arada bazı militan arkadaşların da kafasını bulandırdılar. Onları sıkıyönetimin bulanık havasından faydalanarak kendi peşlerine taktılar, pasifleştirdiler, mücadeleden kopardılar. Bunların başını çeken S.U. ve L.U. hainleri ile bağlarımızı Nisan

Toplantısı'ndan önce kopardık. PDA revizyonizminin güvenilir adamı T.N. haini ise, önceleri PDA revizyonizmine bizimle birlikte karşı çıktığı halde, sonradan onunla uzlaştı. Nisan Toplantısı'nda, Sosyalist Kurultayın toplanması, legal bir partinin kurulması ve legal yayın organlarının güçlendirilmesi yolunda oy kullanarak PDA revizyonizmine iltihak etti. Sıkıyönetimin ilan edilmesiyle birlikte de ortadan kayboldu.

Şimdi PDA revizyonistleri bizi, bu kişilerle birlikte hareket etmiş olmakla suçluyor. Onların zırva teorilerini bize de maletmeye çalışıyor. Bu, sahtekarlığın daniskasıdır. Çünkü birincisi, "Tasfiyeciler" saflarında ilk başta bizimle beraber hareket edenler olduğu gibi son ana kadar PDA revizyonizmine dahil olanlar ve sürekli olarak ortada yalpalayanlar da vardı. İkincisi, biz bu kişilerin yanlış fikir ve tutumlarına asla katılmadık. Fakat, ilk başta PDA revizyonizmi ile mücadeleyi daha önemli gördüğümüz için bunlara karşı uzlaşmaz bir mücadele açmayı da doğru bulmadık. Hem, bu şahıslar, zırva teorilerini bir anda değil, zamanla geliştirdiler. PDA revizyonizminin sağ çizgisine karşı, bazı noktalarda bunlarla aramızda kurulan birlik, bunları aksi yönde aynı ölçüde sakat teori ve pratikleri ortaya çıktıkça ayrılığa dönüştü. Bir açının iki kolu arasındaki mesafe başlangıçta çok küçük olduğu halde, başlangıçtan uzaklaştıkça nasıl büyüyorsa, bunlarla bizim aramızdaki mesafe de, bunlar kendi doğrultularında yol aldıkları ölçüde, öyle büyüdü. Bunların alçaklıklarını, hainliklerini, pasifist, darkafalı, idealist burjuvalar olduklarını suratlarına çarptık.

Şimdi, PDA revizyonistleri bu gerçekleri külemeye çalışıyor. Bizim savunmadığımız ve katılmadığımız görüş ve tutumları bize de malederek bir yandan kendilerinin geçmişteki kesin sağcı çizgilerinin lehine sonuçlar çıkarmak, öte yandan da bizim şimdiki eleştirilerimizi zayıf düşürmek istiyor. Bu tilki kurnazlığı ancak burjuva baylarımızı yaralar, bizi değil.

Sözkonusu sapmayı doğuran etkenlere geelim. Bu etkenlerden birisi ve tayin edici olanı, kavga kaçaklarının sınıfsal nitelikleridir. Bunların çoğu, köken ve yaşayış tarzı itibarıyla burjuvadır. Sınıf mücadelesinden kopuk, işçi ve köylü kitlelerine yabancı, özünü hiçbir zaman kavrayamadıkları kitapları cümle cümle ezberleyerek

yetişmiş entelektüel beylerdir. Sınıf mücadelesinin sertleşmesi karşısında bunların mücadele meydanını terketmeleri çok doğaldır. Dökülmelerine teorik bir kılıf geçirmek ihtiyacı ile de yukarıda kısaca sıraladığımız zırvaları ileri sürmüşlerdir.

Bay A.Z, bu dökülmelerin İstanbul'da olması sebebiyle sonuçtan bizi sorumlu tutuyor. "Bölücülüğün özellikle bu hataların işlendiği yerde çıkması çok uyarıcıdır. Burada İstanbul yönetiminin hataları büyüktür" diyor (bak: "Tasfiyeciler"le ilgili metin). Hayır bay revizyonist! Dökülenler sadece bunlar değildir! Şöyle bir etrafına bakarsan görürsün! Ankara'da da seni izleyen yığınla adam sıkıyönetimle birlikte mücadeleyi tamamen terketmedi mi? Eğitim toplantılarına katılan yüzlerce kişiden kaç kişi var etrafında? Üstelik İstanbul'da dökülenlerin bir kısmı da, son ana kadar senin safında değiller miydi?

O halde, bu kadar insan sıkıyönetimle birlikte niçin mücadele meydanından kaçtı? Çünkü bunlar, burjuva hayat tarzını terketmeyi gerektirmeyen legal dergicilik faaliyetinin kendi etrafına topladığı burjuva unsurlardı. Daha önce de belirttiğimiz gibi, bizzat eylemin muhtevası, bunları kendi çevresine toplamıştı. Sıkıyönetim, kağıttan şatoya benzeyen faaliyeti bir çırpıda yerle bir edince, bunların fonksiyonu da sona erdi. Burjuva unsurlar, kavga kaçaklıklarına İstanbul'da teorik bir kılıf geçirdikleri halde, Ankara'dakiler, "ben mücadelede yokum" diye ayrılmışlarsa, ne fark eder? Meselenin özü, revizyonist çizginin etrafında topladığı burjuva unsurların sıkıyönetimle birlikte kavga meydanından tüymesidir! Size gelince revizyonist baylar, siz bu tüyme işini daha başka türlü ve daha sinsice yaptınız. İleride onun üzerinde de duracağız.

Özellikle İstanbul'da ortaya çıkan, sözkonusu sapmanın birinci ve tayin edici sebebi bunların burjuva sınıf niteliğidir, dedik. Bunların ortaya çıkmasına elverişli bir ortam yaratan dış sebep ise PDA revizyonizmidir. Sözkonusu sapma, PDA'nın çizgisine bir tepki olarak, bu çizginin bir cezası olarak doğmuştur. Dikkat edilirse, kavga kaçağı bayların sapması, hemen her konuda, PDA revizyonizminin içinde bulunduğu sapmanın tam aksi yöndedir. Hiçbir iftira bu gerçeği değiştiremez.

26 NİSAN 1971 SIKIYÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL AYRILIK

Marksist-Leninistler, burjuva önderliğin iflah olmayacağına sıkıyönetimden birkaç ay önce kanaat getirmişlerdi. Fakat burjuva önderliği tecrit etmek, militan kadroları Marksist-Leninist ilkeler etrafında toplamak için henüz yeterli bir mücadele verilmemişti. Ayrıca proleter devrimciler, düşüncelerini pratiğe uygulamak için gerekli çalışma imkanını henüz bulamamışlardı. Hem burjuva önderliğe karşı doğru ilkeler etrafında mücadeleyi sürdürmek, hem de doğru ilkelerin pratiğe uygulanması için çalışmak gerekiyordu. Marksist-Leninist kadrolar da, revizyonizme karşı mücadelenin ve pratik faaliyetin içinden çıkacaktı. Sıkıyönetim, eski çalışma tarzını yerle bir etmişti. Bu darbe bazı kadroların aklını başına getirebilir, burjuva önderliğin revizyonist çizgisini kavramalarına hizmet edebilirdi. Bu amaçlarla Marksist-Leninistler, burjuva önderliğe karşı mücadeleyi özeleştirici noktada yoğunlaştırdılar. Büyük zararları pratikte görülen geçmiş çizginin etraflı ve samimi bir özeleştirici ile terkedilmesini istediler. İçine girdiğimiz yeni dönemde aynı sağcı çizginin izlenmeyeceğinin tek garantisi böyle bir özeleştirici olabilirdi.

Burjuva önderlik sürekli olarak, özeleştirici yapılacağı ve buna hazırlanıldığı vaadiyle kadroları oyaladı. Fakat yapılan sözlü tartışmalarda özeleştirici yapmaya asla niyetleri olmadığı ortaya çıktı. Geçmişin bütün pisliklerine kıskançlıkla sarılıyorlardı. Mesela bir tartışmada A.Z, Sosyalist Kurultayı hararetle savunarak şöyle dedi: “Eğer siz sabote etmeseydiniz, Sosyalist Kurultay başarıya ulaşır ve son derece de faydalı olurdu.” Bunu söylediği günlerde TİP dahi kapatılmıştı veya kapatılmak üzereydi; faal elemanları hapishanelere doldurulmuştu.

Burjuva önderlik, sıkıyönetimden yenilen darbenin bütün sorumluluğunu da Marksist-Leninist kadrolara yüklemeye kalkıştı.

Ayrıca bunlar, yeni çıkan yayınlarda eski ideolojik ve politik çizgiyi yeni şartlara uydurarak devam ettiriyorlardı.

Pratik faaliyet yine eskisi gibi sağcı ve teslimiyetçi bir rota izliyordu; şu farkla ki, nispeten illegaldi ve ağırlık şehirlerde kalmakla birlikte faaliyet nispeten köylere kaydırılmıştı. Yani PDA

revizyonizmi, kendini yeni şartlara uydurarak Şafak revizyonizmi haline dönüşmüştü.

Yapılan sözlü ve yazılı eleştiriler burjuva önderliği çileden çıkarıyordu. Onlar bu eleştirilerden gereken dersleri çıkarmadılar. Eleştirileri düşmanca karşıladılar, bastırma yoluna gittiler, kadrolardan gizlediler (yazılı eleştiriler için bak: “Tasfiyeciler”le ilgili mektup, Başkan Mao’nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım, DABK Şubat 1972 Kararı).

Marksist-Leninistlerin hakim olduğu Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK)’nin Şubat Kararı, burjuva önderliği iyice telaşa düşürdü. Derhal eleştiriye toplatma kararı aldılar. Alelacele bu eleştiriye cevap teşkil eden bir genelge yayınladılar.

İkiyüzlülük ve Oportünizm Örneği Bir Genelge

Bu genelge, yeni bir ikiyüzlülük ve oportünizm örneğiydi. Burjuva önderlik, ilke ve istikrar namına bir şey tanımadan çeşitli düşünceler arasında yılan gibi kıvrılıp duruyordu. Söz konusu genelgeyle Marksist-Leninistlerin o güne kadar sürekli olarak savunduğu, fakat kabul ettiremediği birçok şeyi kabul etmiş görünüyorlardı. Üstelik bunları başından beri savunuyormuş gibi yavuz hırsız pozları takınıyorlardı. Marksist-Leninistlere “hizipçilik”, “mevki düşkünlüğü”, “Troçkist’lik” çamurları fırlatıyorlardı.

Bu genelge, ikiyüzlülük ve oportünizm örneğiydi; çünkü o, genelgedeki birçok doğru düşünce satır satır Marksist-Leninistlerin eleştirisinden alınmıştı. Eğer bunları samimi olarak benimsemiş olsalardı, bir kere Marksist-Leninist arkadaşlara saldırmamaları, onların eleştirilerinden memnun olmaları gerekirdi. Çünkü, mesela bu genelgenin inkara yeltendiği hataların bir kısmını içinde taşıyan cuntacı Şubat 1971 Genelgesi, yine bu genelgede kadrolara tavsiye ediliyordu. Diğer yayınlardaki bu genelgeye aykırı düşen bütün fikirler hâlâ doğru diye savunuluyordu. Eğer samimi olsalardı, diğer yayınlardaki pisliklere sarılmamaları, onları özeleştiriyle düzeltmeleri gerekirdi. Ne birincisini, ne de ikincisini

yapmadıklarına göre, o genelgeyi çıkarmaktaki amaçları eleştiriye boğmak, revizyonizmlerini iyice maskeleyemektir.

Yeni ve daha sinsisi bir revizyonist çizgi izlemek zorunda kalmışlardı. Çünkü DABK Kararı'nı okuyan bazı kadrolar bunu hararetle karşılamışlar ve içinde buldukları çıkmazdan kurtuluş yolu olarak görmüşlerdi. Burjuva önderliğin çömezi bay CX (A.N.) ile onun bölgesindeki kadrolar arasında şiddetli tartışmalar çıkmıştı. Bölgedeki faaliyet bu şahsın bürokratik, kırtasiyecisi ve pasif önderliği yüzünden ihtilalcisi yoksul köylülerden kopmak tehlikesiyle karşı karşıya idi. Bölgedeki kadrolar, bu şahsı ve onun şahsında burjuva önderliğin sağcı çizgisini eleştirdiler. Kendileri de hatalı kararlara katılmış oldukları için özeleştiri yaptılar.

Burjuva önderliği, alelacele yukarıdaki genelgeyi yayınlamaya zorlayan etken işte buydu. Bay A.N'nin bölgesindeki olaylar başka bir bölgede de tekrarlanabilirdi. Onlar, oportünizm ve ikiyüzlülük belgesi olan genelgeyle işte bunu önlemeye çalıştılar.

Baylar! Kıvırtmacada, ikiyüzlülükte, sahtekarlıkta parmak ısırtacak kadar ustasınız! Ama sizin bu ustalığınız proletarya saflarında on para etmez! Siz bu maharetlerinizi gidip burjuva ve toprak ağaları partilerinde gösterirseniz, emin olun onlar sizi hararetle bağırklarına basacaklardır. Kabiliyetlerinizi boşu boşuna harcamayın! Bir an evvel değerinizi takdir edecek olanların yanına koşun! Parlak başarılar, büyük zaferler sizi bekliyor!

Son genelge oportünist inkarcılığının ve ikiyüzlülüğün yanında, öteden beri devam ettirilen bazı yanlışları savunmaya da devam ediyor. Bugün ikide bir gözümüze doğru uzattıkları genelgenin mahiyeti budur.

“Hizipçi” ve “Bölücü” Olan Kimdir?

Hizipçi ve bölücü olanlar, revizyonist çizgide ısrar edenlerdir. Bütün eleştirilere rağmen hatalarını düzeltmeyenler, düzeltmemekte ısrar edenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, samimiyetle özeleştiri yapmak yerine, sadece çok sıkıştıkları zaman, revizyonist özü yeni bir biçimle kamufle edenlerdir. Hizipçi olanlar, kendilerine eleştiri

yönelten kadrolardan örgütün imkanlarını esirgeyenler, kendilerine yağcılık ve dalkavukluk yapanlara bütün imkanları sergileyenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, örgüt içinde körükörüne itaati, dalkavukluğu, sırt sıvazlamayı teşvik edenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, kendilerine gelince her şeyi iyi, başkalarına gelince her şeyi kötü gösterenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, örgüt içi eleştiriyi bastırmaya çalışanlardır. Kendilerine yönelen eleştirileri kadrolardan gizleyenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, kendilerini eleştiren kadroları iğrenç bir iftira ve dedikodu kampanyası ile yıpratmaya, diğer kadroların gözünden düşürmeye, tecrit etmeye çalışanlardır. Hizipçi ve bölücü olanlar, eleştiri mekanizmasını işleten kadrolar aleyhine sinsi planlar hazırlayanlardır. Bu gibi kadrolara silahlı komplolar düzenleyenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar, hem demokrasi hem de merkezîyetçilik ilkesini çiğneyerek kendilerine en aşırı demokrasiyi, Marksist-Leninistlere de en aşırı merkezîyetçiliği uygulamak isteyenlerdir. Burjuva önderlik, bütün bu özellikleriyle hizipçiliğin ve bölücülüğün en tipik örneklerini vermiştir.

Mesela onlar, Marksist-Leninist arkadaşlardan birinin çalıştığı bir bölgede yakalanmalar olması üzerine “rezalet”, “kepazelik” diye yaygarayı koparıırken, kendi çömezlerinin sorumlu olduğu bölgedeki yakalanmalar üzerine, “pek bir şey yoktur, hem, devrim inişli çıkışlıdır” diye çömezlerini kurtarmaya çalışmışlardır.

Mesela onlar, Marksist-Leninistlerin üçbin lira istemesi üzerine, “şehirlerdeki aydınların aidatına bel bağlamayalım” diye yaygara yaparken, kendi çömezlerine, bir seferde otuz beş bin lirayı göndermekte hiç tereddüt etmemişlerdir.

Mesela onlar, Marksist-Leninist kadroları tasfiye için sinsi planlar hazırlamışlar, örgütsel ayrılık kesinleştikten sonra da, bu hizipçi faaliyetlerini “zaten atılacaklardı” diye ağızlarından kaçırmışlardır.

Mesela onlar, 26 Mart 1972 tarihinde “birliği korumak için”(!) tartışmaya çağırdıkları iki arkadaşına, haince bir silahlı komplolar düzenleyecek kadar alçalmışlardır.

Onlar, hizipçiliğin ve bölücülüğün sayısız örneklerini vermişlerdir. Bugün masum pozlara bürünerek kendilerinin sonuna

kadar iyi niyetli(!) davrandıklarına, bölünmeye engel olmak(!) için ellerinden geleni yaptıklarına, ama bizlerin hizipçilikte ve bölücülükte(!) ısrar ettiğine kadroları inandırmaya çalışıyorlar. Birlik üzerine dramatik nutuklar atıyorlar. Bizlere küfürler yağıdırıyorlar. Bütün bunlar, kendilerinin hizipçiliğın ve bölücülüğün en alçakçasını, ikiyüzlülüğün, sahtekarlığın, ihanetin en âlasını yaptıklarını kadroların gözünden saklamak içindir. Bütün bunlar, suçluluğın verdiği telaştandır.

İflah olmaz burjuvaların hakim olduğı partilerde, Marksist-Leninistlerin kendi aralarında birleşerek bunlara karşı mücadele etmeleri hizipçilik değildir. Tarihi bir görevdir. Proletaryaya ve emekçi halka karşı vazgeçilmez bir yükümlülüktür. Hizipçi olanlar, iflah olmaz burjuvalardır. Çünkü bunlar, kendi küçük kliklerinin menfaati adına proletaryanın ve emekçi halkın menfaatlerine sırtlarını çevirmişlerdir. Çünkü bunlar, kendi küçük kliklerinin menfaati adına proletaryanın ve emekçi halkın birliğini baltalamışlardır. Halkın menfaati ile partinin menfaati çeliştiğı zaman Marksist-Leninistler, halkın menfaatinden yana çıkarlar. Bu hizipçilik değildir. Partinin menfaati adına, halkın menfaatlerinin karşısında yer almak, işte budur hizipçilik.

Marksist-Leninistler, halkın menfaati ile, partinin menfaatinin aynılaşmasını istiyorlardı. Bu da ancak, burjuva önderliğın partiyi soktuğı teslimiyet ve ihanet yolundan onu ayırmakla mümkündü. Burjuva önderliğı eleştiri ve ikna yoluyla düzeltmek imkansız olduğuna göre yapılacak şey, iflah olmazları tecrit etmek, ihanete giden yollarında yalnız başlarına bırakmak, partiyi ve kadroları devrim yolunda birleştirmektir. Kim ki bu çabayı hizipçilik olarak niteler, o kimse, “birlik” adına, halka ihanet yolunda yürümeyi mübah görüyor demektir. Evet, biz birlik istiyoruz, en yüce amacımızdır bu. Ama nasıl bir birlik? Proletaryaya ve emekçi halka ihanet yolunda bir “birlik” mi? Biz böyle bir “birlik”te yokuz. Böyle bir “birlik” ne kadar bölünürse, o kadar iyidir. İhanetin elebaşları ne kadar tecrit edilirlerse, o kadar iyidir. Böyle bir “birlik”i baltaladığımız için revizyonist klik bizi “bölücülük”le itham ediyorsa, biz böyle bir “bölücülük”ü severek kabulleniriz. Proletaryaya ve halka hizmet yolunda bir birlik mi? Biz böyle bir birliğı candan arzuluyoruz. Bu birliğı baltalayanların en amansız

düşmanlarıyız. Burjuva önderliğe karşı yürüttüğümüz mücadelenin bir sebebi de, onun böyle bir birliği sürekli olarak baltalamasıdır; revizyonizm yolunda, yani halka ihanet yolunda bir “birlik” istemesidir.

Örgütsel ayrılığın keskinleştiği son tartışma toplantısında burjuva önderlik, Marksist-Leninistler’den “hizipçilik yaptıkları” için özeleştirici istedi. Marksist-Leninistler, revizyonizme karşı mücadele ettikleri için özeleştirici yapmazlar. Tersine revizyonizme karşı mücadele etmedikleri veya yeterince mücadele etmedikleri veya revizyonist hatalara düştükleri zaman özeleştirici yaparlar. Burjuva önderliğin özeleştirici isteği bu sebeple reddedildi. Hizipçilik suçlamaları da reddedildi.

Burjuva önderlik, ileride toplanacak kongre sonuçlarına Marksist-Leninistlerin kayıtsız şartsız itaat etmeye söz vermelerini istedi. Proletarya partilerinde böyle bir şeyin tartışması bile yapılamaz. Fakat bizde revizyonizm partinin başına çöreklenmişti. Bu revizyonist burjuva unsurlar, kongre delegelerini de hizipçi bir tutumla tesbit etmişlerdi. Delegelerin, hemen hepsi kendileri ve çömezleriydi. Marksist-Leninistler’den bir veya iki kişi kongreye katılabilecekti. Onlar, bu hizipçi tutumun değiştirilmesini istediler. Kongreye kendi teklif edecekleri isimlerin de katılmasını istediler. Bu şartla kongre sonuçlarına kayıtsız şartsız razı olacaklarını belirttiler. Teklifleri reddedildi. Kongreden Marksist-Leninistler’in beklediği fayda şuydu: Devrimci düşüncüyü bütün kadrolara ulaştırmak, duruma göre ya iflah olmaz revizyonist önderliği tasfiye edip devrimci bir önderlik kurmak, ya da saflara kazanılan kadrolarla yeni bir örgütlenmeye gitmek. Çünkü kesin çizgilerle birbirinden ayrılmış iki ayrı ideoloji ve politika aynı teşkilat çatısı altında barış içinde bir arada yaşayamazdı. Ya biri hakim olacaktı, ya diğeri. Sapma içinde olanlar dostça eleştirici ve ikna yoluyla düzeltilemediği takdirde, yani iflah olmaz oportünistler olduklarını davranışlarıyla ispatladıkları takdirde, halka hizmetin bir tek yolu kalır: O da örgüt içi iktidarı iflah olmazlardan almak, bunları örgütten temizlemek. Bu, proletarya ile burjuvazi arasında bir iktidar mücadelesidir. Bu hakkı burjuvaziye tanıyıp proletaryaya tanımayanlar, açık veya gizli halk düşmanlarıdır.

Kongre, Marksist-Leninistler için hiçbir fayda sağlamayacaktı. Burjuva önderlik revizyonist çizgisini, daha şimdiden sağladığı çoğunluğa dayanarak, kongre kararı haline getirecekti. Marksist-Leninistler kuru gürültücü çoğunluğun oyları karşısında düşüncelerini ifade etmek imkanını bile bulamayacaklardı. Düşüncelerini ifade etmeleri halinde de bunlar dört duvar arasında boğulup kalacaktı.

Ayrıca Marksist-Leninistler'e örgüt içinde hayat hakkı kalmamıştı. Her türlü eleştiri imkanlarını ellerinden almak, bu eleştirilerin kadrolara ulaşmaması için her çareye başvurmak, onlar aleyhine sinsi tertipler planlamak, demokratik-merkeziyetçiliğin hem demokrasi, hem de merkeziyetçilik ilkelerini çiğnemek, revizyonist önderliğin sanatı haline gelmişti. Parti disiplini denilen şey, artık proletarya düşüncesi üzerinde bir burjuva disiplini idi.

Bu şartlar altında örgüt içinde kalarak mücadeleye devam etmek hem imkansız, hem de faydasızdı. Proletaryaya ve halka hizmetin yolu artık revizyonist klikten örgütsel olarak da ayrılmaktı. Marksist-Leninistler de öyle yaptılar. Burjuva disiplinini reddettiler. Ona karşı cepheden mücadele etmeye karar verdiler.

Bize “bölücü ve hizipçi” diyen burjuva baylar! Siz önce kendinizin iflah olmaz revizyonistler olmadığınızı ispatlayın. Sizin parti disiplini dediğiniz şeyin, proletaryanın ve emekçi halkın menfaatleriyle çelişmediğini ispatlayın! Bunu ispatlayamadığınız müddetçe bölücülük ve hizipçilik isatlarınız birer kuru iftira olmaktan ileri gidemeyecek, sizler de adi iftiracılar olarak kalacaksınız.

İşte meydan, buyurun!

ŞAFAK REVİZYONİZMİ İLE AYRILDIĞIMIZ BAŞLICA NOKTALAR

Şafak revizyonizmi ile ayrıldığımız bazı teorik ve pratik meseleleri derli toplu ifade ettiği ve ayrıca uzun tartışmalara yolaçtığı için DABK'nin Şubat Kararı'nı aynen aktarıyoruz.

DABK Şubat Kararı

7-8 Şubat 1972 tarihleri arasında toplanan DABK, aşağıdaki kararları almıştır.

1- Genel olarak dünyada ve özel olarak Türkiye’de objektif şartlar devrime son derece elverişlidir. Emperyalizm ve gericiler, bütün dünyada buhrandan buhrana sürüklenmekte, bunun sonucu olarak, işçi sınıfı ve bütün devrimci halklara karşı azgınca saldırılara girişmekte, işçi sınıfı ve devrimci halklar ise, Türkiye halkları da dahil, her geçen gün daha büyük kitleler halinde hışımla ayağa kalkmakta, gerici şiddete devrimci şiddetle karşı koymaktadır. Asya’nın, Afrika’nın, Latin Amerika’nın birçok ezilen halkları işçi sınıfı önderliğinde silahlı mücadele yürütmektedir.

2- Ülkemizde de işçilerin, yoksul köylülerin ve diğer devrimci sınıf ve tabakaların mücadelesi son yıllarda hızla büyümüş, gittikçe şiddetlenmiş ve yer yer silahlı çatışmalara kadar varmıştır. Şimdi işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu, kurtuluşlarının ancak silahlı mücadeleyle olacağını kavramış durumdadır. Bugün kırlık bölgelerde köylü kitlelerinin başına geçip silahlı mücadeleyi örgütlemeyen ve kararlı, tutarlı, azimli bir şekilde yürütmeyen bir komünist hareket, komünist sıfatına layık olamaz ve devrimci kitlelerden tecrit olur. Bugün ülkemizdeki devrimci mücadele çok önemli bir noktaya, silahlı mücadele yolunu tutmayan bir akımın, bunun adı isterse komünist hareket olsun, kitlelerden tecrit olacağı bir noktaya ulaşmış bulunuyor.

3- Bu şartlarda, hareketimiz, kararlı ve cesur bir şekilde köylü kitlelerinin başına geçip onları silahlı gerilla mücadelesi için seferber edeceği yerde, eskiden beri taşıdığı sağ hataları, bunlara yeni şartlara uygun yeni bir biçim vererek, devam ettirmektedir. Dergideki legal eğitim çalışmalarının yerini, bu imkan ortadan kalktığı için, bu sefer gizli ve yarı-gizli yürütülen eğitim faaliyeti almakta ve bu, gittikçe sistemleşme göstermektedir. Silahlı mücadelenin ise, eskiden olduğu gibi, yine sadece sözü edilmektedir. Gizli okuma faaliyeti, silahlı mücadeleye hizmet eden, onu geliştiren, güçlendiren bir faaliyet olarak değil, onu geriletken, köstekleyen, sekteye uğratan, o yoldaki girişimleri engelleyen bir faaliyet olarak gelişmektedir. Çünkü eğitim grupları, bir silahlı mücadele yürütecek organlar olmadıkları gibi,

hantal ve yarı-legal yapıları dolayısıyla, silahlı mücadelenin başlamasıyla birlikte gelişecek karşı-devrimci saldırılar altında varlığını sürdürecektir. O zaman bunların dağılacağı endişesi, silahlı mücadeleyi erteleme şeklinde sağ bir hataya yol açmaktadır. Böylece kendi önümüze kendi ellerimizle dikenli teller örmekteyiz. İlerde ya bu dikenli telleri çiğneyip geçeceğiz, ya da bunların arkasında hapsolacağız.

4- Öte yandan bu sağ hata, silahlı mücadeleyi belirsiz bir geleceğe erteleme hatası, yeni kanıtlarla desteklenmekte ve güçlendirilmektedir. Silahlı mücadeleyi başlatmak için, “ülke çapında örgütlenmek gerektiği”, “önce bütün bozkırı kurutmak, ondan sonra tutuşturmak” gerektiği, bu cinsten gerici kanıtlardır. Bunlar hem partinin, hem de ordunun silahlı mücadele içinde inşa olacağı, gelişip büyüyeceği, çelikleşebileceği tezinin inkarıdır. Silahlı mücadele içinde gelişmeyen bir örgütlenme, bugün kof bir örgütlenme olur, birkaç gerici darbe ile yıkılmaya mahkumdur. Yine bu kanıtlar, devrimin dengesiz gelişeceği, ülkenin bazı yerlerinde daha önce, bazı yerlerinde daha sonra gelişeceği, iktidarın parça parça alınacağı tezinin üstü kapalı bir inkarıdır. Ayrıca bu kanıtlar, ülkenin bazı kırık bölgelerinde başlayan silahlı mücadelenin, bozkırların diğer bölgelerini kurutmadaki muazzam rolünün inkarıdır.

Kitleler içinde kök salmış, demir disiplinli, subjektivizmden, revizyonizmden ve oportünizmden arınmış, özeleştiriyi uygulayan çelik gibi bir parti, silahlı savaş içinde gelişecek güçlenecektir. Böylece bayatı atıp tazeyi alacak ve burjuva unsurlardan arınacaktır. Halkın en ileri unsurlarını, komünist önderleri ve militanları böylece bağrında toplayacaktır.

Halkın silahlı kuvvetleri, küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye, düzensiz gerilla birliklerinden düzenli ordu birliklerine doğru, silahlı mücadeleyle birlikte gelişecektir. Mao Zedung yoldaş bu konuda şunları söylüyor:

“Partimiz, devrimci savaşlar boyunca gelişmiş, sağlamlaşmış ve Bolşevikleşmiştir. Silahlı mücadele olmasaydı bugünkü Komünist Partimiz de olamazdı. Bütün parti yoldaşları kanımızla ödediğimiz bu tecrübeyi hiçbir zaman unutmamalıdır.”

5- Barışçı eğitim çalışması ve okumak için örgütlenme, kadro politikası konusunda da kendisini gösteriyor. Militan mahalli kadroların her türlü gerici bağlarını koparıp bunları profesyonel mücadeleye çekmek yerine, onların gerici bağlarıyla uzlaşıyor. Bu gibi kadrolar köreltiliyor, enerjileri söndürülüyor. “Hele bekle”, “şu kitabı da oku”, “bilmem kimle ilişki kur” ve buna benzer tavsiyelerle, sınıf mücadelesinden kopuk laf ebeleri yetiştirilmeye çalışılıyor. Oysa, son sıkıyönetim bu gibi kadroların yüzde doksanını ıskartaya çıkardı. Sonuç olarak, ne bu kadrolar yeterince gelişiyor, ne de hareketimizin kadro ihtiyacı karşılanabiliyor.

6- “Halkın birleşik cephesi” konusunda da eski sağcı, teslimiyetçi anlayış hâlâ devam etmektedir. Halkın birleşik cephesi, proletarya önderliğindeki işçi-köylü temel ittifakı üzerine ve bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar kurulmadan gerçekleşemez. Aksini savunmak, “kendi kuvvetlerine dayanmak, bağımsızlığı muhafaza etmek ve inisiyatifi elde bulundurmak” yerine, burjuvaziye bel bağlamak, bağımsızlığı kaybetmek ve inisiyatifi gericilere bırakmaktır. Kızıl siyasi iktidarın ülkemizde doğması için bugün eksik olan şey, “doğru bir çizgi izleyen güçlü bir parti” ve “oldukça güçlü bir kızıl ordu”dur. Ülkemizin çeşitli kırlık bölgelerinde kızıl siyasi iktidar için diğer bütün şartlar -ki bunlar kuvvetli bir kitle temeli, kendi kendine yeterli ekonomik kaynaklar ve askeri harekate elverişli arazidir- mevcuttur. Bu bakımdan, bugün başlıca ve esas görevimiz, partinin ve ordunun silahlı mücadele içinde, inşa edilmesidir.

7- “Savaşmak, başarısızlığa uğramak, gene savaşmak yeniden başarısızlığa uğramak, zafere ulaşana kadar böyle davranmak, işte halkın mantığı budur... Bu Marksist bir kanundur. Rus halkının devrimi bu kanunu izlemiştir ve Çin halkı'nın devrimi de bu kanunu izlemektedir”.

Türkiye halklarının devrimi de bu kanunu izleyecektir. Saflarımızda, hiç başarısızlığa uğramadan, burnumuz dahi kanamadan zafere ulaşmak anlayışı öteden beri mevcuttur ve hâlâ da etkisini sürdürmektedir. “Önce ülke çapında örgütlenelim, sonra silahlı mücadeleye girişelim”, yoksa başarısızlığa uğrarız; “önce bozkırı kurutalım sonra tutuşturalım”, yoksa başarısızlığa uğrarız,

yolundaki görüşlerin bir sebebi de bu anlayıştır. Bu anlayış, hareketimizi durmadan sağa çekmekte, pasifliğin, hareketsizliğin, durgunluğun, sürekli olarak barışçı mücadele metodlarının ön plana çıkarılmasının ideolojik kaynağını teşkil etmektedir. Halk savaşının uzun, çetin, zor bir mücadele olması, sözde çok tekrarlandığı halde gerçekte kavranmamıştır, bu aynı zamanda bir sürü yenilgilerden ve başarısızlıklardan da geçmek demektir. Biz, birinci olarak hata yapmamaya ve hatalardan ileri gelen başarısızlıklara uğramamaya çalışmalıyız; ikinci olarak başarısızlıklara uğramaktan korkmamalı, bunu göze almalıyız; üçüncü olarak da her başarısızlıktan gereken dersleri çıkarmasını bilmeliyiz. Başarısızlığa düşeriz endişesiyle aktif mücadeleden kaçınmak, pasif bir tutumdur.

8- Devrim kitlelerin eseri olacaktır. Bu doğru, “bütün kitleler yanımızda yer almadan silahlı mücadeleye başlanamaz” şeklindeki sağcı bir görüşü haklı çıkarmadığı ve çıkarmayacağı gibi, devrimci mücadeleye katılan her ferdin devrimin anlamını, önemini ve bütün sonuçlarını tümüyle kavramış olması ve “muhtemel bütün sonuçlarını göze alması” anlamına da gelmez, Lenin bu anlayışı “kakavanlıkla” suçladıktan sonra şöyle devam ediyor:

“Bir yanda ordu bir yerde safa girecek ve, ‘biz sosyalizm istiyoruz’ diyecek, öte yanda bir başka ordu safa girecek, ‘biz emperyalizmden yanayız’ diyecek ve bu, sosyal devrim olacak!”

Bu, sosyal devrimi imkansız hale getirmektir. Yine Lenin devrime katılanların birçoğunun küçük-burjuva önyargılarını, gerici hayallerini de birlikte getireceklerini, bunsuz devrim olmayacağını ve bunların devrimden sonra da hemen ortadan kalkmayacağını söylüyor. 1905 devrimine, Japon parası alanların, bir kısım maceraperestlerin vb. nin de katıldığını, ne var ki hepsinin farklı nedenlerle, fakat aynı ortak hedefe saldırdıklarını belirtiyor. Proletaryanın öncüsünün rolü, bütün bu muhtelif unsurları birleştirmek, ortak hedefe karşı saldırılarını yöneltmektir diyor. Saflarımızda ise, peşimizde mücadeleye katılan her ferdin sosyalizmi bilmesi, devrimin amaçlarını, sonuçlarını bütünüyle kavraması ve benimsemesi, “bütün muhtemel sonuçlara başından razı olması gerektiği” şeklinde, tam da Lenin’in eleştirdiği şekilde, sosyal devrimi imkansız hale getiren bir “kitle çizgisi” anlayışı mevcuttur

ve bu “ihtilâlcî” değil, ihtilâli “köstekleyici” bir çizgidir ve “yaşamamalı” yaşılmamalıdır.

9- Acil görevlerimiz şunlardan ibaret olmalıdır: Kuvvetli bir kitle temeline, kendine yeterli ekonomik kaynaklara ve askeri harekate elverişli bir araziye sahip önemli kırlık bölgeler seçilmeli, en değerli profesyonel partili kadrolar, bunların en çoğu bu bölgelerde seferber edilmelidir. Bu bölgelerde örgütlenmede kavranacak halka ta başından silahlı mücadele örgütlerinin, yani gerilla birimlerinin teşkili olmalıdır. Eğer gerekirse çok kısa bir propaganda ve ajitasyon faaliyetinden sonra derhal gerilla eylemlerine girişilmelidir. Örgütlenmenin bütün diğer biçimleri, illegal okuma grupları, yayınları basan, ulaştıran ve dağıtan hücreler vs. vs... gerilla faaliyetinin seyri içinde onun ihtiyaçlarına cevap verecek, onu destekleyecek, güçlendirecek şekilde ele alınmalıdır. Bu amaçla seçilmiş bölgelerdeki en ileri unsurlar, derhal her türlü gerici bağlarından koparılmalı, profesyonel faaliyetin içine çekilmelidir. Şehirlerdeki ileri işçiler ve önder kadrolar (işe yaramayan, müteredit, kendisi öndere muhtaç, ayakbağı olan geri ve tecrübesiz unsurlar değil), bunların büyük çoğunluğu köylük bölgelere, köylülerin silahlı mücadelesini örgütlemeye gönderilmelidir. Hareketin her türlü imkanları bu yolda seferber edilmelidir.

10- Bu toplantı, özetlediğimiz sağ hatalara, bütün partili yoldaşların ve Merkez Komitesi'nin dikkatini çeker. DABK'nın altındaki komiteler ve diğer yoldaşlar, faaliyetlerini bu toplantının kararları ışığında gözden geçirmeli, hatalara karşı amansız bir savaş açmalı, onları yenmeli, doğru yolda kararlı, cesur, inatçı ve uygun adımlarla ilerlemelidir. Halkımız bizden bunu bekliyor.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Şafak revizyonistleri yukarıdaki eleştirilerin önemli bir kısmını, bu karara cevap teşkil eden genelgede kabullenmiş göründüler. Öte yandan da bu genelge ile çelişen bütün yayınların doğru olduğunu iddia ediyorlar. “Bizim ideolojik ve politik çizgimizi, Şafak gazeteleri, Şafak yayınları, Parti genelgeleri ve diğer makaleler temsil etmektedir” diyorlar. O halde, biz de Şafak revizyonizmini eleştirirken bütün bu yayınlara dayanmak hakkına sahibiz.

1) Şafak Revizyonizmi Geçmişteki Sağ Çizgiyi Bütünüyle Savunuyor.

Şafak revizyonistleri, TİP ile M. Belli klikleri arasındaki mücadeleyi, bu iki revizyonist klik arasındaki mücadeleyi, oportünistlerle proleter devrimciler(!) arasındaki mücadele olarak görüyor. Şafak revizyonistlerine göre, M. Belli TİP'e karşı proleter devrimci çizgiyi temsil etmiştir (bak: "Yurdumuz Türkiye Faşist Zulmü Altında Yarı-Bağımlı, Yarı-Feodal Bir Ülkedir", s. 6-7-8). Burjuva önderlik, böylece kendi Mihrici geçmişini temize çıkarmaya çalışmaktadır.

Aynı broşür, daha sonraki dönemlerde izlenen sağ çizgiyi de bütünüyle doğru ve haklı bir çizgi olarak sunuyor. Aynı şeyler sözlü olarak da savunuluyor.

Anlaşılan şudur ki, Şafak revizyonizmi geçmişten en ufak bir ders çıkarmış değildir. Geçmişin sağcı ve teslimiyetçi çizgisine binlerce bağla bağlıdır. Aynı şeyleri şartları müsait görür görmez tekrar savunmaya hazırdır.

Demek oluyor ki, Şafak revizyonizmi, M. Belli'nin kapitalist olmayan yol teorisiyle proleter devrimciliğinin bağdaşabileceğini sanıyor. M. Belli'nin hakim millet milliyetçiliğini doğru ve devrimci kabul ediyor. Onun sınıflar üstü ordu ve devlet teorilerini devrimci sayıyor. Gençliğin mücadelesini cunta emellerine alet etme çabalarını proleter devrimciliği olarak görüyor. Köylülerin devrimci rolünü reddetmesini, halk savaşını reddetmesini, proletarya partisini reddetmesini, Sovyet sosyal-emperyalizmini sosyalizm olarak alkışlamasını proleter devrimciliğine aykırı bulmuyor.

Geçmişteki legalizmi, amatörlüğü, burjuva kuyrukçuluğunu, köylük bölgelerdeki faaliyeti küçümsemeyi, her aktif eyleme düşmanlık güden pasifist tutumu, reformist sendikaları kayıtsız şartsız desteklemeyi, kendiliğinden gelme kitle eylemlerini arkadan izlemeyi, Boratavcılığı, toprak devrimini ve halk savaşını reddetmeyi, Kıvılcımlı çömezliğini... hepsini proleter devrimciliğinin tabii gereği saymaktadır(!).

Şafak revizyonizmi, anti-Marksist-Leninist faşizm tahlillerini ve faşizme karşı mücadele taktiklerini(!), “tamamen doğrudu ve bugün de aynen geçerlidir” diye övmektedir (adı geçen broşür, s. 14).

Şafak revizyonizmi, Sosyalist Kurultay ve legal parti girişimini de doğru bulmaktadır. Bay A.Z'nin Sosyalist Kurultayı nasıl hararetle savunduğuna daha önce işaret ettik. Bay B.Y de, örgütsel ayrılığın kesinleştiği tartışmada, “Sosyalist Kurultay girişimi doğrudu, aynı şartlara tekrar dönülürse bu şiar tekrar atılabilir ve legal bir parti kurulabilir” demiştir. Bay L.R. de, bunlarla aynı fikirdedir. Başka bir tartışmada bay A.N. daha da ileri giderek, sıkıyönetim öncesi şartlara dönülmesi halinde legal bir partinin kurulabileceğini ve hatta bu partinin meclise de girebileceğini savunmuştur. Sıkıyönetim öncesi şartlar bilindiği gibi devrim dalgasının kabardığı, buna paralel olarak faşizan baskıların da gemi aziya aldığı şartlardır. Yani silahlı mücadele için son derece elverişli şartlardır.

Bize saldırmaya çalışan bir paçavrada Sosyalist Kurultay maskaralığı şöyle savunuluyor:

“Sosyalist Kurultay... devrimcileri, mahalli kadroları Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi temelinde toplamak gayesiyle yapılmıştır. İşçi sınıfının ve devrimcilerin birlik istedikleri bir dönemde bu birliği sağlamak için...”

Birinci cümle şöyle olsaydı çok daha doğru olurdu: “Sosyalist Kurultay devrimcileri, mahalli kadroları...” legalizm batağında toplamak ve boğmak gayesiyle yapılmıştır. İkinci cümle baştan sona saçmadır. İşçi sınıfı ve devrimciler, hangi dönemde birlik istemezler ki? Böyle bir gerekçeye dayanarak “Sosyalist Kurultay”ı savunmaya kalkışmak, onu hiç savunmamakla birdir. Madem ki Sosyalist Kurultay ve legal parti girişimini hâlâ doğru buluyorsunuz, o halde şu iddiaların aksini ispatlayınız. 1) Sosyalist Kurultay, legalizm çamuruna batmaktır. 2) Sosyalist Kurultay, oportünist klikler arasında bir barış çağrısıdır. 3) Sosyalist Kurultay yoluyla devrimciler arasında bir birlik asla sağlanamaz. 4) Sosyalist Kurultay, silahlı mücadelenin önüne dikilen bir settir. 5) Kadroları faşizmin kabaran iştahına tabakta meyve sunar gibi sunmaktır. Yani

ihanettir. 6) Sıkıyönetimden iki hafta önce Sosyalist Kurultay kararını almak, en hafif tabiriyle uzak görüşlülükten yoksunluktur.

Bütün bunlardan Şafak revizyonizmi hesabına çıkarılacak sonuçlar şunlardır: Birincisi, Şafak revizyonizmi, bugün hâlâ sıkıyönetim öncesi hastalıklarının mikroplarını bünyesinde taşımaktadır. Yani mikroplar vücuttan sürülüp atılmamıştır. Elverişli şartları görür görmez bunların tekrar faaliyete geçmesi ve vücudu eski hastalıkların tümüyle sakatlaması kaçınılmazdır.

İkincisi, Şafak revizyonizmi, Marksist-Leninist partilerin temel prensiplerinden biri olan özeleştirme ilkesini hayasızca çiğnemiştir. Bir partinin kendi hatalarına karşı takındığı tavır, o partinin proletarya davasına bağlılığının ölçüsüdür. Şafak revizyonistleri, hatalarını kıskançlıkla savunarak kendi küçük kliklerinin menfaatlerini halkın menfaatlerinden üstün tuttıklarını, halka karşı sorumluluk duymadıklarını, halkın davasını ciddiye almadıklarını, geniş işçi yığınlarının partisi değil, küçük bir menfaat şebekesinin partisi olduklarını bir kere daha belgelemişlerdir. Böyle partilerin akibeti yıkılmak ve yok olmaktır.

2. Şafak Revizyonistlerinin Örgütsel Politikası, İşçileri ve Köylüleri Eğitim Grupları Şeklinde örgütlemektir.

Eskiden dergide yürütülen legal eğitim çalışmaları bu kez yarı-gizli olarak, işçiler ve köylüler arasında yürütülmeye başlanmıştır. İşçileri ve köylüleri eğitim grupları halinde örgütleyerek, sınıf mücadelesinden kopuk entelektüeller yetiştirmeye girişmişlerdir. Eğitim grupları, silahlı mücadele organları olamayacağı gibi, silahlı mücadeleye girilmesi halinde artan gerici baskılar karşısında varlıklarını koruyacak güçten de yoksundurlar. Bu nedenle, bu grupların dağılacağı endişesi, silahlı mücadeleyi sürekli olarak desteklemiştir.

“Eğitim grupları bir yandan halkımızın ileri unsurlarının, sempatanların, geri bilinçli işçilerin Marksist-Leninist eğitimlerini sağlayacak öte yandan da, ihtilalci mücadelenin gerektirdiği pratik görevleri yerine getireceklerdir.”

İşte, revizyonizmin yeni şartlardaki örgütlenme politikası budur! Silahlı mücadeleyi durmaksızın erteleyen anlayışın örgütsel alandaki tezahürü budur.

Marksist-Leninistler bu gerici örgütlenme politikasını eleştirerek şunu savundular. Örgütlenmedeki kavrayacağımız halka, parti önderliğinde, gerilla birimleri örgütlemektir. Diğer bütün grup ve hücreler, gerilla eyleminin seyri içinde ve onu destekleyecek, geliştirecek şekilde ele alınmalıdır. Ve herkes, hareketin ihtiyaçlarına ve kendi yeteneklerine uygun düşecek tarzda ve mutlaka belli görevler etrafında örgütlenmelidir. Herkesin, her işi yaptığı ihtisaslaşmaya dayanmayan örgütlenme, Leninist örgütlenme ilkelerine aykırıdır. Böyle örgütler, muazzam kuru gürültü çıkarmaktan başka bir işe yaramazlar. İşte eğitim grupları, silahlı mücadeleyi köstekleyen hantal ve pasifist karakterinin yanında, bu özelliği de taşımaktadır: “Diğer yandan da, ihtilalci mücadelemizin gerektirdiği pratik görevleri yerine getireceklerdir.”

Bu eleştiriler karşısında, Şafak revizyonistleri bir kıvırtmaca yaparak şöyle yazdılar: “‘Okuma grubu’ ve ‘eğitim grubu’ gibi isimler bırakılmalıdır. Çünkü bu şekilde adlandırmalar geri bilinç uyandırabilir”(!). Ve “eğitim grupları” isminin yerine, “köylü komiteleri” ismini geçirdiler. Burjuva baylar, bir şeyin ismini değiştirdince, o şeyin mahiyetinin de değişeceğini sanıyorlar. Özü değiştirmek yerine biçimi değiştirmek! İşte Şafak revizyonizminin buşından beri izlediği politika budur.

Bu revizyonist kliğin bazı mensupları ise tam da burjuvalara yakışacak mekanik bir kafayla şu sıralamayı yapıyorlar.

“Önce eğitim grupları kurulmalı, bu gruplara katılanlar, Marksizm-Leninizm’i genel hatlarıyla kavramalı, polise karşı mücadele tecrübesi edinmeli, bu gruplar içinde denemeli ve ancak bütün bunlardan sonra layık görülenler gerilla grupları içinde örgütlenmeli”.

Pes doğrusu! Neresinden baksanız saçma bir teori. Eğer bu teoriye uymak icap ederse, sınıf düşmanlarına karşı saçından tırnağına kadar kinle dolu yoksul köylüleri, parti önderliğini ve örgüt disiplini kabul ederek silahlı mücadeleye katılmayı isteyen

köylüleri, “olmaz, önce Marksizm-Leninizm’i öğrenin, polise karşı tecrübe kazanın!” diye göğüslerinden geri itmek gerekecektir. Okuma yazma bilmeyen, feodalizmin uyuşturduğu yüzbinlerce köylü, ağalara, beylere ve merkezi otoriteye karşı silaha sarılmak isterse, hemen ellerinden silahlarını almak, terbiyesizliklerinden dolayı(!) yanaklarına birkaç tokat yapıştırmak, sonra da yakalarından kavrayıp eğitim gruplarına götürmek gerekecektir. Yukarıdaki teorinin gerici mahiyeti apaçıktır. Üstelik barışçı eğitim çalışması yoluyla, yıllarca sonra pek az köylü yetiştirilmiş olacaktır. Bunların bir kısmı da döküleceğine göre, geriye gerilla gruplarına katılacak çok az kişi kalır. Bu, silahlı mücadeleyi imkansız hale getirmek değil de nedir? Bu, silaha sarılmak isteyen köylülerin önüne dikilerek, onların öfkesini yatıştırmak, kinlerini törpülemek ve onları pasifleştirmek değil de nedir?

Kaldı ki, eğitim grupları içinde başarılı ve iyi görünen bir kişinin silahlı mücadelede mutlaka işe yarayacağı da söylenemez. Yani eğitim grupları içinde deneme, doğru bir deneme metodu da değildir. Hatta genel olarak eğitim gruplarında okumuş yazmış varlıklı köylüler, aydın unsurlar, öğretmenler vs. ön plana çıkmakta, yoksul köylüler başarısız olmaktadır.

Bu sağcı, bürokratik, hantal ve pasifist örgütlenme politikasını reddettiğimiz için, bizim “devrimci kitle çalışmasına lüzum yoktur” dediğimizi söylüyorlar. Devrimci kitle çalışmasından, böylece, varlıklı köylülerle ve okur-yazar takımıyla, sınıf mücadelesinden kopuk, entelektüel gevezelikler yapmayı anladıklarını öğrenmiş oluyoruz. Evet, biz böyle bir devrimci kitle çalışmasına(!) lüzum yoktur diyoruz.

Bu sahtekarlar sürüsü, bizim, “siyasi çalışma bütün çalışmaların can damarıdır” ilkesini reddettiğimizi de ileri sürüyorlar. Hayır! Biz, sınıf mücadelesinden kopuk entelektüel gevezeliği reddediyoruz. İdeolojik ve politik çalışma pratik mücadeleye bağlı olmalı, ona hizmet etmeli ve onun yolunu aydınlatmalıdır diyoruz. İdeolojik ve politik eğitimin belli bir sınırı ve sonu yoktur. Her görev grubu, her hücre, her gerilla müfrezesi bir yandan kendi alanındaki pratik faaliyeti yürütmeli, öte yandan da sürekli bir eğitime tâbi tutulmalıdır. Ve bu eğitim, demokratik devrimin başarısından sonra

da, proletarya diktatörlüğü altında da, sosyalizmin inşasında da devam edecektir. Sırf eğitim için eğitim olmaz. Burjuva bayların kaba mekanik mantıkları bunu kavrayamayabilir ama, doğrusu budur.

3. Şafak Revizyonistleri Ne Olduğu Belirsiz “Köylü Komiteleri”ni Her Derdin Devası Haline Getiriyor.

“Hazine toprakları köylülere dağıtılacak veya köylü komitelerinin denetiminde halk çiftlikleri haline getirilecektir” (Program Taslağı).

“Her köyde köylülerin mücadelesini yönetecek köylü komitelerini kurmalıyız” (Toprak Devrimi Programı).

“Toprak Devrimi Programının uygulanması ve dağıtım işini köylü komiteleri yürütecektir. Toprak işçileri, yoksul köylüler ve orta halli köylüler her köyde köylü komitelerini seçimle kuracaklardır... Ormanlar, göller, sular, meralar köylü komitelerinin yönetimine geçecektir...”

“Köylü komiteleri” köy parti komiteleri midir, silahlı mücadele organları mıdır, okuma grupları mıdır, yayın dağıtım grupları mıdır? Belli değil.

Revizyonistler, görüldüğü gibi köylüler arasındaki bütün örgütlenme sorunlarını “köylü komiteleri” vasıtasıyla bir çırpıda hallediveriyorlar(!).

Bu şunu gösteriyor ki, Şafak revizyonistleri, köylülerin nasıl örgütleneceği konusunda zır cahildirler. Devrimimizin bu en önemli meselesinde tam bir acz içindedirler ve acınacak halledirler.

Marksist-Leninistlerin köylüler arasında örgütlenme politikası açıktır. Her köyde, köy parti komiteleri örgütlemek. Yine her köyde, partili ve partisiz devrimci yoksul köylülerden, üretime bağlı silahlı mücadele müfrezeleri yani köylü milisleri örgütlemek. Köy parti komitesine bağlı partili ve partisiz unsurlardan, silahlı mücadeleye hizmet edecek, çeşitli görev grup ve hücreleri örgütlemek. Ayrıca, köy esasına bağlı olmayan, bölgedeki parti komitesine bağlı

profesyonel gerilla birlikleri örgütlemek. Bütün bu örgütlenme faaliyetinin amacı yoksul köylüler ve tarım işçileri arasında partiyi ve halk silahlı kuvvetlerini inşa etmektir. Bu inşa barış içinde değil, silahlı mücadele içinde olacaktır. Ve parti örgütünün köylüleri örgütlemeye kavrayacağı halka, gerilla birliklerini ve köy milislerini örgütlemektir. Köylü iktidar organları apayrı bir şeydir ve bu günün meselesi değildir.

Burjuva baylar, bizi Guevaracılık'la, fokoculukla, THKP-THKC, THKO takipçiliği ile itham ediyorlar. Bunu ispatlamak için bizim örgütlenme planımız ile, onlarınki arasında bir benzerlik göstermeleri gereklidir. Eğer bunu yapamazlarsa, alçak iftiracılar olarak kalacaklardır ve suratlarına tükürmeye hakkımız olacaktır.

4. Şafak Revizyonistleri, Silahlı Mücadeleyi Başlatmak İçin Ülke Çapında Örgütlenmeyi ve Bütün Kitlelere Kumanda Eder Hale Gelmeyi Şart Koşuyor.

Revizyonist kliğin elebaşlarından bay B.Y.'in Çin Devrimi deneyini özetleyen bir yazıda, Mao Zedung yoldaşın kızıl siyasi iktidarın yaşaması için ileri sürdüğü "sağlam bir parti örgütü" şartını, "ülke çapında örgütlenmiş bir parti" diye tahrif ettiğine daha önce işaret ettik. Burjuva önderlik, kızıl siyasi iktidarın varolması şartlarıyla silahlı mücadelenin başlatılması şartlarını bir ve aynı şey olarak gördüğü için, yukarıdaki tahrifatı, silahlı mücadelenin başlatılması isteğinin önüne bir engel olarak dikiyordu.

"Ülke çapında örgütlenmeden silahlı mücadele başlatılamaz" tezinin Nisan Toplantısı'nda, üstüne basa basa tekrar savunulduğunu da belirttik.

Silahlı mücadelenin başlatılmasını yıllarca geriye atan bu sağcı ve pasifist anlayışın son belgesi de "Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine" başlıklı yazıdır.

Yazı, bu sağcı ve pasifist anlayışı haklı çıkarmak için bir yığın zıvalıklı, tahrifatla, çelişkilerle doldurulmuştur. Şöyle denilmektedir:

"Devrimci hareketin ülke çapında yükselmesi"

“... Mao Zedung yoldaş kızıl siyasi iktidarın dayanabilmesinin, devrim hareketinin ülke çapında gelişmekte olmasına da bağlı olduğunu belirtiyor...”

“Burada özellikle üzerinde duracağımız bir konu, devrimin yükselişinin ülke çapında olmasıdır. Bazı arkadaşlar, komünist hareketi dağıtıp üç-beş köyde adeta fare deliğine girercesine yapılacak çalışmalarla devrimin başarılacağını hayal ettiler. Oysa ülke çapında sesini duyurabilen bir siyasi akımın varlığı şarttır. Bu ancak proletaryanın siyasi partisi olabilir... Partinin inkarı, ülke çapında mücadelenin birleştirilmesi ve tek bir hedefe yöneltilmesi gereğinin inkar edilmesi demektir. Birbirinden kopuk üç-beş aydının başlatacağı silahlı mücadeleyi halkın kendiliğinden izleyeceğini sanıyorlar... Devrimci hareketin ülke çapında olması, ülkenin her yerinde çalışması ve her bölgeye aynı ağırlığı vermesi değildir. Bütün ülke halkına siyasi parti olarak varlığını duyurması ve göstermesi ve ülke çapında devrimci iktidarı kurma hedefine yönelmesidir. Mesela, şehirlerdeki mücadele ile desteklenmeyen bir köylü hareketi bastırılmaya mahkumdur. Mesela, Doğu bölgesindeki bir köylü isyanı, bir proletarya partisi önderliğinde, Ege ve Çukurova köylülerinin mücadelesiyle, başlıca sanayi şehirlerimizdeki işçi sınıfımızın hareketiyle desteklenmiyorsa, kızıl siyasi iktidarı yaşatamaz. Çünkü ancak ülke çapında yükselen bir devrimci hareket, gerici iktidarı ve onun temel kuvveti olan orduyu parçalar ve zaafa uğrattır...”

“Sonuç olarak diyebiliriz ki, kızıl siyasi iktidar, mevzi olarak yürütülen bir siyasi mücadeleyle değil, proletarya partisinin ülke çapında birleştirdiği ve yönettiği bir mücadeleyle kurulabilir ve yaşayabilir”.

Bu yazıda:

1- Mao Zedung yoldaşın “kızıl siyasi iktidarın varolması” şartlarından biri olarak ileri sürdüğü, “devrimci durumun (abç) ülke çapında yükselmesi” şartı, “devrimci hareketin (abç) ülke çapında yükselmesi” şeklinde bilerek tahrif edilmiştir.

2- “Devrimci hareketin ülke çapında yükselmesi” ifadesi, ikinci bir kere daha tahrif edilerek, “komünist partinin ülke çapında

örgütlenmesi” şekline sokulmuştur. Bilindiği gibi, “devrimci hareket” teriminin kavramı proletaryanın dışındaki halk sınıflarının siyasi hareketleriyle kendiliğinden gelme kitle eylemlerini de kapsar.

3- “Ülke çapında örgütlenme” konusunda birbiriyle çelişen görüşler ileri sürülmüştür. “Ülke çapında örgütlenme”, hem “ülkenin her yerinde çalışma değil”dir, “ülke çapında sesini duyurmak”, “bütün ülke halkına varlığını duyurmak ve göstermek ve ülke çapında devrimci iktidarı kurma hedefine yönelmek”tir, şeklinde saçma bir tez icat edilmiştir (abç); hem de verilen örneklerle, “ülke çapında örgütlenme” ile gerçekte ülkenin her yerinde örgütlenmek fikri ifade edilmiştir.

4- “Ülke çapında örgütlenme ve bütün kitlelere kumanda eder hale gelme” şartı, hem silahlı mücadelenin başlatılmasının şartı olarak, hem de kızıl siyasi iktidarın varolması şartı olarak ileri sürülmüştür. Böylece Mao Zedung yoldaşın “kızıl siyasi iktidarın varolması” konusundaki öğretisi bir kere daha tahrif edilmiştir. Bütün bu tahrifatın, çelişkilerle dolu saçma ve uyduruk teorilerin bir tek amacı vardır: O da, “ülke çapında teşkilatlanmadan silahlı mücadelenin başlatılmayacağı” şeklindeki sağcı görüşü Mao Zedung yoldaşa da dayanarak(!) haklı çıkarmaya çalışmak. Mao Zedung yoldaş, komünist parti ülke çapında örgütlenmeden kızıl siyasi iktidar varolamaz dediğine(!) göre, kızıl siyasi iktidarın varolması şartıyla silahlı mücadelenin başlatılması şartı da aynı olduğuna göre, demek ki, komünist parti ülke çapında örgütlenmeden silahlı mücadeleye de başlanamaz(!); mantık budur. Oysa Mao Zedung yoldaşın dediği bambaşka bir şeydir: O “kızıl siyasi iktidarın varolmasının şartlarından biri de, ülke çapındaki devrimci durumun yükselmeye devam etmesidir” diyor.

Birinci ve ikinci maddede belirttiğimiz tahrifat açıktır. Üçüncü ve dördüncü maddelerdeki tahrifat ve uyduruk teoriler üzerinde duralım.

Ülke Çapında Örgütlenmek Nedir?

“Ülke çapında örgütlenme”nin, Marksist-Leninistlerce bir tek anlamı vardır: O da ülkenin her yanında veya hemen her yanında, il il, ilçe ilçe örgütlenmektir. Mesela RSDİP, falan tarihte şu şu illerde

teşkilatlıydı, falan tarihte de şu şu illerde teşkilatlandı, denir. Mesela TKP, ancak filan filan yerlerde teşkilatlanabildi denir, vb.

Revizyonizmin başı olan kişi, bu kadar açık olan gerçeği bile bozabilmektedir. “Ülke çapında örgütlenme”, “ülkenin her yerinde çalışmak değildir”, “ülke çapında sesini duyurmaktır”, “bütün ülke halkına varlığını duyurmak ve göstermek ve ülke çapında devrimci iktidarı kurma hedefine yönelmektir.”

Bu o kadar saçma bir teoridir ki, bu mantıkla, beş-on kişinin biraraya gelip ortak bir bildiri yayınlaması halinde, bunları da ülke çapında örgütlü saymak gerekir. Çünkü yerine göre bir tek bildiri bile ülke çapında ve hatta bazan dünya çapında “sesini duyurmaya” veya “varlığını duyurmaya” yeter. Ayrıca, nerede, ne kadar örgütlenmiş olursa olsun, her parti “ülke çapında siyasi iktidarı kurma hedefine yönelmiş”tir (abç). Zaten hemen hiçbir parti, başka bir hedefe yönelmez.

Bir parti, beş-on kişiden de ibaret olsa, kurulduğu andan itibaren, “ülke çapında siyasi iktidarı kurma hedefine yönelir”. Bayımız, bir partinin başka hangi hedefe yönelebileceğini düşünüyor ki?

Yukarıdaki tarife göre, Türkiye’deki “varlığını duyurmuş ve göstermiş olan” bütün gruplar, dört buçuk milyonluk soygunu yapan küçük grup da dahil, ülke çapında teşkilatlıdır(!). Zaten, bay A.N. bu saçma teoriyi desteklemek için, sözkonusu yazının kaleme alındığı tarihte, “Şafak hareketinin ülke çapında teşkilatlı olduğunu” iddia edecek kadar zırvalamıştır. Revizyonizm, böylesine gülünçleşiyor ve zavallılaşıyor.

Revizyonistler, şimdi bu saçmalıklarının altından şöyle sıyrılmaya çalışıyorlar: “THKP ve benzerlerinin sesi, polisin istediği şekilde duyulmuştur”. Diyelim ki, THKP’nin ve benzerlerinin sesi, polisin istediği şekilde duyulmuştur, bu neyi değiştirir? Biz THKP’nin ülke çapında örgütlenip örgütlenmediğini değil, genel olarak bir partinin ülke çapında örgütlenmesinin ne demek olduğunu tartışıyoruz. Hatta bu partinin devrimci mi, gerici mi olduğu da tartışma konusunun dışındadır. Çünkü ülke çapında örgütlenmenin anlamı her parti için aynıdır.

Fakat revizyonistler kendi söylediklerine kendileri de inanmıyorlar. Ne kadar demagojik kılıflar uydurmaya çalışırlarsa çalışsınlar, gerçekte ülke çapında örgütlenmeyle ülkenin her yerinde örgütlenmeyi kastettiklerini gizlemiyorlar.

“Partinin inkarı, ülke çapında mücadelenin birleştirilmesi ve tek bir hedefe yöneltilmesi gereğinin inkar edilmesi demektir.” Bu cümleyle, ülkenin her yanında örgütlenmiş olmayı, bizzat parti kavramının içinde gördükleri ortaya çıkıyor. “Ülke çapında mücadelenin birleştirilmesi”, ancak ülkenin her yanında örgütlenmek ile ve kitlelere kumanda etmekle mümkündür; partinin inkarı, bunun da inkarı ise, bizzat parti kavramı, ülkenin her yanında örgütlenmeyi ve kitlelere kumanda etmeyi içeriyor demektir. Bu görüş de en az, yukarıdaki teori kadar saçmadır. Çünkü, bu görüş, partinin nispeten uzun bir mücadele süreci içinde ülkenin her köşesine yayılacağı ve kitlelere kumanda eder hale geleceğinin inkarıdır.

Öte yandan verilen şu örnekler bakın:

“Mesela, şehirlerdeki mücadeleyle desteklenmeyen bir köylü hareketi bastırılmaya mahkumdur. Mesela Doğu bölgesindeki bir köylü isyanı, bir proletarya partisi önderliğinde, Ege ve Çukurova köylülerinin mücadelesiyle başlıca sanayi şehirlerindeki (abç) işçi sınıfımızın mücadelesiyle desteklenmiyorsa, kızıl siyasi iktidarı yaşatamaz. Çünkü ancak ülke çapında yükselen bir devrimci hareket, gerici iktidarı ve onun temel kuvveti olan orduyu parçalar ve zaafa uğratar...”

Bu ifadelerin demagojiye gelir yanı yoktur. Bir köylü hareketinin bastırılmaması için, şehirlerdeki mücadeleyle desteklenmesi gerekiyorsa, parti şehirlerde örgütlenmiş olmalı ve üstelik şehirlerdeki mücadeleye kumanda etmelidir. Yine Doğu bölgesindeki bir köylü isyanının başarıya ulaşabilmesi için, Ege ve Çukurova köylerinde ve başlıca sanayi şehirlerinde örgütlenmiş olmalı, köylü ve işçi kitlelerine kumanda etmelidir. Bu mantık silsilesinin vardığı sonuç bellidir: Herhangi bir köylü hareketinin başarısı için, bütün şehirlerde, başlıca sanayi şehirlerinde ve diğer köylük bölgelerde örgütlenmek ve kitlelere kumanda eder hale gelmek gerekir. “Ancak (abç), ülke çapında yükselen bir devrimci hareket, gerici iktidarı ve onun temel kuvveti olan orduyu parçalar,

zaafa uğratar”sa, ülkenin her köşesinde örgütlenmek ve kitlelere kumanda eder hale gelmek gerekir.

Revizyonizmin başı olan kişi, ne kadar kıvırtmaya ve açığa çıkmamaya çalışırsa çalışsın, “ülke çapında örgütlenmek” ifadesiyle, ülkenin her yerinde veya hemen her yerinde örgütlenmeyi ve kitlelere kumanda eder hale gelmeyi kastediyor. Hatta, biraz önce de belirttiğimiz gibi, bu anlamı, bizzat parti kavramının içinde görüyor ve böylece, partinin, nispeten uzun bir mücadele süreci içinde ülkenin her yanına yayılacağını ve kitlelere kumanda eder hale geleceğini reddediyor. Partiyi en mükemmel haliyle düşünüyor ve böylece diyalektik gelişme kanunlarını da çığnıyor.

Bu suçlama üzerine, revizyonistlerden bazıları öfkeyle ayağa fırlayıp, parmaklarını gözümüze doğru uzatarak, “biz, partinin mücadeleler içinde inşa edileceğini de yazdık” diye haykıracaklar ve delil zikretmeye kalkışacaklar. Peki, baylar, bu neyi gösterir? Sizin doğru yolda olduğunuzu mu? Hayır! Sadece, tutarsızlıklar içerisinde bocaladığınızı, birbirine zıt düşünceler arasında eğilip büküldüğünüzü, doğruyu egriden ayırdedemediğinizi... gösterir.

“Ülke çapında örgütlenmek”, “ülke çapında sesini duyurmak”tır cinsinden saçmalıkların, aslında yazarı tarafından da benimsenmeyen bu uyduruk teorinin ortaya atılmasının sebebi nedir peki? Şudur: “Ülke çapında örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden silahlı mücadele başlatılamaz” şeklindeki sağcı ve pasifist çizgiyi haklı çıkarma çabasıdır. Böylece, “biz ülke çapında örgütlenme ile, bunu değil de, şunu kastettik” diye, silahlı mücadeleyi yıllarca sonraya erteleyen sağcı teorinin sorumluluğundan paçalarını kurtarmış olacaktırlar. Yani revizyonizmin başı olan bu kişi, Marksist-Leninistlerin bu noktada yoğunlaşan saldırıları karşısında, kendisine ve çömezlerine bir kaçış köprüsü hazırlamak istemiştir. Fakat görüyorsunuz ki, bu köprü son derece çürük bir köprüdür. Bu köprüden geçmeye çalışan bir kişi, her kim olursa olsun, revizyonizmin batağına yuvarlanmaya mahkumdur. Biraz sonra göreceğimiz gibi, bay A.Z. de, bu köprünün çürüklüğünü farketmiş ve ondan vazgeçmiştir.

Dördüncü noktaya gelelim: “Ülke çapında örgütlenme ve kitlelere kumanda eder hale gelme” şartı, hem silahlı mücadeleyi

başlatmanın şartı olarak, hem de kızıl siyasi iktidarın varolmasının şartı olarak ileri sürülmüştür dedik. Yazıda, “birbirinden kopuk üç beş aydının başlatacağı silahlı mücadeleyi halkın kendiliğinden izleyeceğini sanıyorlar” deniliyor. Revizyonist baylarımızın burada tartıştığı mesele nedir? Silahlı mücadelenin başlatılması değil mi? Evet, birbirinden kopuk üç-beş aydının başlatacağı silahlı mücadeleyi halk kendiliğinden izlemez. Silahlı mücadeleyi başlatanların birbirinden kopuk olması ve üç-beş aydın olması da doğru birşey değildir. Ama revizyonist baylarımızın üzerinde durdukları nokta bu değildir. Onlar, en kötü karşı düşüneyi, biraz da karikatürize ederek ileri sürüyorlar ve buradan, kendilerinin tam zıt yöndeki sakat teorilerini haklı çıkarmaya çalışıyorlar. Ve cümleden de anlaşıldığı gibi, doğrudan doğruya “silahlı mücadelenin başlatılması” meselesini tartışma konusu yapıyorlar.

Yazıda, “şehirlerdeki mücadele ile desteklenmeyen bir köylü hareketi bastırılmaya mahkumdur” (abç) deniliyor. “Bir köylü hareketi”nden kasıt nedir? Elbette silahlı köylü mücadelesidir. O halde, şehirlerde örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden “bir köylü hareketi” yani silahlı köylü mücadelesi “bastırılmaya mahkumdur.” “Bastırılmaya mahkum” yani sonu başından belli bir harekete girişmek aptallık olacağına göre, şehirlerde örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden, zinhar, “bir köylü hareketi” olmamalı, böyle bir hareket yaratmaya kalkışılmamalıdır. Bu, apaçık bir şeydir.

Yazıda, “mesela, Doğu bölgesindeki bir köylü isyanı, bir proletarya partisi önderliğinde, Ege ve Çukurova köylülerinin mücadelesiyle, başlıca sanayi şehirlerimizdeki işçi sınıfımızın hareketiyle desteklenmiyorsa, bir kızıl siyasi iktidarı yaşatamaz” deniliyor. Bu, oportünizme has muğlak ifadenin anlamı şudur:

1- Revizyonistler, “bir köylü hareketi”ni, yani “silahlı köylü mücadelesi”ni sadece toptan bir köylü isyanı olarak düşünmektedir.

2- Silahlı köylü isyanının derhal bir kızıl siyasi iktidara yol açması ve onu yaşatmasını düşünmektedirler.

3- Bir köylü isyanının derhal kızıl siyasi iktidara yol açması ve onu yaşatması için de, bu isyanın diğer köylük bölgelerdeki

köylülerin ve başlıca sanayi şehirlerindeki işçilerin proletarya partisi önderliğindeki mücadeleleriyle desteklenmesini şart koşmaktadırlar. “Çünkü ancak ülke çapında yükselen bir devrimci hareket, gerici iktidarı ve onun temel kuvveti olan orduyu parçalar ve zaafa uğratar...”.

Revizyonistler, kızıl siyasi iktidarın doğması için, küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye, basitten karmaşığa doğru gelişen, uzun süreli bir gerilla faaliyetini, bu faaliyet içinde halk ordusunun adım adım inşasını, gerilla birliklerinin düzenli ordu birliklerine doğru gelişmesini, gerilla savaşının hareketli savaşa doğru gelişmesini gerekli görmüyor. Hatta bunu düşünmüyor bile. Bir bölgede, kızıl siyasi iktidarın doğması için, esas olarak o bölgede toptan bir köylü isyanını şart görüyor. Böyle bir isyanın kızıl siyasi iktidarla sonuçlanması ve “kızıl siyasi iktidarı yaşatması” için de, ülkenin diğer köylük bölgelerinde örgütlenmiş olmak, başlıca sanayi şehirlerinde örgütlenmiş olmak ve bütün buralarda halkın mücadelesine kumanda eder hale gelmek lazım(!), yoksa tek bir bölgedeki “köylü isyanı”, “kızıl siyasi iktidarı yaşatamaz”(!). Öyleyse, zinhar, daha önce köylüler isyana kalkışmamalı(!) ve biz köylü isyanı yaratmaya kalkışmamalıyız(!) vs.

Öte yandan silahlı mücadeleyi başlatmak için, parti şarttır. Parti ise, bizzat “ülke çapında mücadeleyi birleştiren ve tek bir hedefe yönelten” bir şeydir. O halde, “ülke çapında mücadeleyi birleştiren ve tek bir hedefe yönelten” parti olmadan silahlı mücadele başlatılamaz. Yazar oportünist üslubuyla bunu söylüyor!

“Ülke çapında örgütlenmeden ve bütün halkın mücadelesine kumanda eder hale gelmeden” hem silahlı mücadeleye girişilemeyeceğini, hem de ona bağlı olarak, kızıl siyasi iktidarın varolamayacağını iddia eden revizyonist mantık işte böyle işliyor.

Şafak revizyonistleri, partinin ilk kuruluş yıllarında ve nispeten uzun bir süre ülke çapında örgütlenemeyeceğini ve dolayısıyla ülke çapında mücadeleyi birleştiremeyeceğini, bu niteliği, bizim şartlarımızda ancak silahlı mücadele seyri içinde kazanacağını fakat henüz bu niteliği kazanamadığı bir dönemde, ileri köylük bölgelerde silahlı mücadeleyi başlatabileceğini reddediyor.

Biz, partinin bütün ülkede örgütlenmesini ve kitlelere kumanda eder hale gelmesini elbette isteriz.

Revizyonist önderlik, yukarıdaki sağcı ve pasifist tezi uzun süre sözlü ve yazılı olarak savunduktan sonra, Marksist-Leninistlerin yönelttiği hücumlar karşısında, kendisine kaçış yolları aramaya başladı. Daha önce de belirttiğimiz gibi, önce “ülke çapında örgütlenme” kavramını çarpıtarak yakasını kurtarmak istedi. Olmadı. Şimdi, “oportünizm ve ikiyüzlülük örneği olan genelge” ile yeni bir kaçış yolu buldu.

Söz konusu genelgede; “silahlı mücadeleye girişmek için ilk önce yurt çapında bir örgütün kurulmasını beklemek, Marksist-Leninist bir tutum değildir” deniliyor. Eğer artık böyle düşünmeye başladılarsa, samimiyetle özeleştiri yapmaları gerekmez miydi? Hayır! Bir yandan bunu söylüyorlar; öte yandan, incelediğimiz yazıdaki görüşlerin tamamen doğru olduğunu iddia ediyorlar. Ne iğrenç bir sahtekarlık!

Hem bu baylara sormak isteriz; yukarıdaki cümleyle “silahlı mücadeleye girişmek için ilk önce ülke çapında sesini duymayı beklemek (abç), Marksist-Leninist bir tutum değildir” demek mi istiyorlar acaba?

Revizyonistler, gerçekte fikirlerini değiştirmemişlerdir. Bizi eleştirmek için yayınladıkları paçavra bunun delilidir. Bu paçavrada, bizim “mevzii” (bölgesel demek istiyorlar) bir mücadele yürütme taraftarı oduğumuzu iddia ediyorlar. Şöyle diyorlar: “Hakim sınıflar bütün güçlerini oraya seferber edeceği ve bu güç diğer yerlerdeki ve şehirlerdeki mücadeleyle parçalanmadığı için verilen mücadelenin imhasına yol açar” (abç). Bir kere biz, bölgesel bir mücadele yürütmek taraftarı değiliz, içinde bulunduğumuz şartlar böyle bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Bugün ülkenin her köşesinde örgütlenmek hem mümkün olmadığı için, hem de devrimin öncelikle gelişmeyeceği bölgelere kuvvetlerimizi dağıtmak faydadan ziyade zarar getireceği için, kuvvetimizin yettiği ölçüde, devrimin öncelikle gelişeceği bölgelerde örgütlenmeyi ve silahlı mücadeleye girişmeyi savunuyoruz. Ve bunu defalarca açıkladık. Ülke çapında örgütlü olmak, silahlı mücadelenin gelişmesini elbette olumlu yönde etkiler. Örgütlenmemizin henüz ülke çapında yayılmamış olması da, elbette,

silahlı mücadelenin gelişmesini olumsuz yönde etkileyecektir. Ama revizyonistlerin iddia ettiği gibi, ülke çapında örgütlenmeden silahlı mücadeleye girişmek, mutlaka, kuvvetlerimizin imhasına yol açmaz. Doğru bir politika izlemek şartıyla, örgütlenmemiz henüz çok sınırlıyken de silahlı mücadeleye girişebilir, hem güçlerimizi, hem de örgütlerimizi silahlı mücadele içinde genişletebilir, sağlamlaştırabilir, yayabiliriz. Sağlam bir örgütlenme böyle gerçekleşir. Barış içinde örgütlenme kof bir örgütlenmedir, böyle bir örgüt bütün ülkeyi de kucaklasa, halkın mücadelesine önderlik edemez, silahlı mücadeleyi yönetemez, beyaz terörün şiddetlendiği dönemde kağıttan bir şato gibi dağılır. Revizyonistler yukarıdaki ifadeleriyle, “diğer yerlerde ve şehirlerde” mücadeleye girmeden, yani diğer yerlerde ve şehirlerde de örgütlenip halkın mücadelesine kumanda eder hale gelmeden bazı ileri bölgelerde girişilecek silahlı mücadelenin imhasının kaçınılmaz olduğunu kabul ediyorlar. Tilkinin dönüp dolaşp kürkçü dükkanına gelmesi gibi, revizyonistler de, ülke çapında örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden silahlı mücadelenin başlatılmayacağı düşüncesine gelip takılıyorlar.

Revizyonist sahtekarlar, bizim, “her yerdeki üstün profesyonel kadrolar... bir yere seferber edilmeli” dediğimizi iddia ediyor ve bu satırları da sanki biz söylemiş gibi tırnak içine alıyor. Böyle bir şey hiçbir yerde ve hiçbir zaman söylenmemiştir. Ellerin yazılı metinler de vardır. Görüşlerimizi dürüstçe aktarmaktan niçin korkuyorlar?

Biz, kadrolarımızın önemli bir kısmı (hepsi değil), kuvvetli kitle temeli olan, kendine yeterli beslenme kaynaklarına ve askeri harekâta elverişli araziye sahip köylük bölgelere (bir bölgeye değil) seferber edilmelidir dedik. Kaç bölgede çalışabileceğimizi, kadroların sayısı ve imkanlarımız tayin edecektir. Faal kadrolar ne kadar çoksa, seferber edileceklerin bölge sayısı da o kadar çok olur. Biz bu konuda bir sayı vermiş değiliz. Ve elbette, çalışılan bölge sayısının çok olması iyi bir şeydir. Ama bugün bütün kadroları seferber etsek, yine de ülke çapında örgütlü hale gelemeyiz ve bütün kitlelere kumanda edemeyiz. Durum böyledir diye silahlı mücadeleye başlamayacak mıyız? Mesele budur. Biz, kaç bölgeye seferber olabilmışsek, oralarda silahlı mücadeleyi başlatmalıyız

diyoruz. Şafak revizyonistleri ise bütün kıvırtmacalara rağmen, döne dolaşa “ülke çapında örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden silahlı mücadele başlatılamaz” diyor ve böylece, silahlı mücadeleyi yıllarca geriye atıyor. Tartışmanın özü budur.

5. Şafak Revizyonistleri, Leninist “Devrimci Durum” Öğretisini Tahrif Ediyorlar.

Şafak revizyonistleri “ülke çapında örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden silahlı mücadelenin başlatılamayacağı” tezini ispatlamak için, tahrifat üzerine tahrifat yapmışlardır. 1) Mao Zedung yoldaşın “kızıl siyasi iktidarın varolması” şartlarından biri olarak ileri sürdüğü “ülke çapındaki devrimci durumun yükselmesi” şartını, “devrimci hareketin ülke çapında yükselmesi” şeklinde tahrif etmişlerdir. 2) “Devrimci hareketin ülke çapında yükselmesi” ifadesi, ikinci bir kez tahrif edilerek “komünist partinin ülke çapında örgütlenmesi” şekline sokulmuştur, (bak: “Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine”). Bilindiği gibi “devrimci hareket” kavramı, proletarya dışındaki halk sınıflarının siyasi hareketleri ile, kendiliğinden gelme kitle eylemlerini de kapsar. Böylece, “ülke çapında devrimci durumun yükselmesi” şartı, kaşla göz arasında, “komünist partinin ülke çapında örgütlenmesi” haline getirilivermiştir. Üstelik, Mao Zedung yoldaşın “kızıl siyasi iktidarın varolması” şartlarından biri olarak ileri sürdüğü şeyi, bunlar, yukarıdaki tahrifata uğrattıktan sonra, hem silahlı mücadelenin başlatılması şartı, hem de kızıl siyasi iktidarın varolması şartı olarak ileri sürmüşlerdir. Mao Zedung yoldaş şunu diyordu: “Ülke çapında kızıl siyasi iktidarın varolması şartlarından biri de devrimci durumun yükselmeye devam etmesidir”. Şafak revizyonistleri bu tezi şu hale getirmişlerdir. “Komünist parti ülke çapında örgütlenmeden ve bütün kitlelere kumanda eder hale gelmeden ne silahlı mücadele başlatılabilir, ne de kızıl siyasi iktidar varolabilir”. Mao Zedung Düşüncesi’ne sadakatın(!) böylesi hiç görülmemiştir herhalde? “Devrimci durum”un ne olduğunu Lenin yoldaştan okuyalım:

“Bir devrimci durum olmadan, devrimin mümkün olmayacağı, Marksistler için tartışma götürmez bir gerçektir. Ayrıca her devrimci durum da devrime götürmez. Genel olarak bir devrimci durumun

belirtileri nelerdir? Şu üç önemli belirtiyi ileri sürersek, herhalde yanılmış olmayız. 1) Egemen sınıflar için değişikliğe gitmeden egemenliği sürdürmek mümkün olmazsa; ‘üst sınıflar’ arasında şu ya da bu biçimde bir buhran, egemen sınıfın politikasında, baskı altındaki sınıfların hoşnutsuzluğuna ve parlamasına sebep olacak bir çatlama götüren buhran ortaya çıkarsa. Bir devrimin olması için, genellikle ‘alt sınıfların eski biçimde yaşamak istememesi’ yeterli değildir. ‘Üst sınıfların eski biçimde yaşayamayacak durumda’ bulunması da gereklidir. 2) Baskı altındaki sınıfların sıkıntısı ve ihtiyacı, normalden daha öteye kadar ilerlemişse. 3) Yukarıdaki nedenlerin bir sonucu olarak, ‘barış zamanında’ kendilerinin soyulmasına hiç ses çıkarmadan razı olan, ama sıkıntılı zamanlarda hem buhranın her türlü şartları, hem de bizzat ‘üst sınıflar’ tarafından bağımsız tarihi eyleme itilen yığınların eyleminde önemli bir artış varsa.

“İradenin dışındaki... bu objektif değişikliklerin (abç)... hepsine birden devrimci durum denir. Böyle bir durum 1905’te Rusya’da ve bütün devrim dönemlerinde Batı’da vardı” (Lenin, Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky, s. 16).

Görüldüğü gibi, “devrimci durum” ile devrimci hareket bambaşka şeylerdir. Hele “komünist hareket” çok daha başka bir şeydir. “Devrimci durum” ile “komünist hareket” ifadesini birbirine karıştırmak, ancak iki şekilde mümkündür. Birincisi, Marksizm-Leninizm’in zır cahili olmak, ikincisi de alçak bir tahrifatçı olmak. Bizim burjuva baylar, hangisine dahilseler onu kendileri tespit etsinler. Bizce ikinci kategoriye dahildirler. Çünkü eleştiriler karşısında zırvalıklarını haklı çıkarmak için nasıl renkten renge giriyorlar:

“Eğer devrimci hareket (siz komünist parti anlayın), ülke çapında teşkilatlı değilse, devrimci durum ülke çapında yükselmez”. Devrimci durum, devrimin objektif şartlarıdır. Devrimci durum, tek tek grupların, partilerin, sınıfların iradesinden bağımsız, objektif bir olgudur. Bu sebeple, komünist partinin ülke çapında örgütlenmesine bağlı olmadığı gibi, varlığına da bağlı değildir. Partinin varlığı ve örgütlenme seviyesi, sadece devrimin subjektif şartlarıyla ilgilidir. Partinin varlığı ve örgütlenme seviyesi, devrimci durum üzerinde

etki icra eder ama onu tayin etmez. Bunlar Marksizmin alfabesidir. Fakat Şafak revizyonistleri bu açık gerçekleri çığnıyorlar. Bir yalanın altından kalkmak için yeni yalanlara başvuran ve her yalandan sonra daha çok yalan söylemek zorunda kalan bir yalancıya ne kadar da benziyorlar. Bizi eleştirmek için kaleme alınan paçavrada, şöyle yazıyorlar: “Devrim mücadelesinin(!) ülke çapında yükselmesi cümlesindeki devrim mücadelesi yerine, bazı yerlerde ve aynı anlamda devrim hareketi denmesini istismar ediyorlar”. Gördünüz mü “düzeltme”yi? Meğer “devrimci durum” değil “devrimci mücadele” imiş! Bu, tahrifatçılık da değil, düpedüz hokkabazlıktır. Veya bataklığa saplanmış birinin can havliyle çırpınmasıdır. Baylarımız, çırpındıkça revizyonizm batağına daha da fazla batıyorlar.

6. Şafak Revizyonistleri, Silahlı Mücadeleyi Başlatmak İçin Bütün Bozkırın Kurutulmasını Şart Koşuyorlar.

Sıkıyönetimden iki hafta önce yapılan, Nisan Toplatısı’nda, Sosyalist Kurultay girişimini haklı çıkarmak için ileri sürdükleri bu tezi, daha sonra, “Yaşasın İhtilâlcî Kitle Çizgisi” adlı suni mantık, idealizm ve gevezelik şaheserinde yazılı hale de getirdiler.

“Temel işçi-köylü kitlelerinin öncü kesimleri silahlı mücadeleye hazırlanmadan ve silahlı mücadele fikri kitleler içinde belli bir yaygınlık, kazanmadan, doğru hedeflere yönelse bile, bir silahlı mücadele başlatılamaz” (abç). “Kıvılcımın bozkırı tutuşturması için bozkırın kuru olması gerekir.”

Bu ifadenin teville ve inkara gelir yanı yoktur. Baylarımız, silahlı mücadeleyi başlatmak için bütün bozkırın kurutulmasını şart koşuyorlar. Bu, silahlı mücadeleyi yıllarca geri atmak için icat edilmiş başka bir teoridir. Bu sağcı teoriye karşı Marksist-Leninistler şunu savundular: Bozkır, kuru olan bölgelerden (bir bölgeden demiyoruz) tutuşturulmalıdır. Yani silahlı mücadele, şartların elverişli olduğu bölgelerden başlatılmalıdır ve hemen başlatılmalıdır. Bozkırın henüz kuru olmayan bölgeleri, diğer bölgelerdeki silahlı mücadelenin ateşiyle kavrulacaktır. Ve örgütümüz büyüyüp güçlendikçe, bu bölgelere de kollarını uzatacak, oralarda da silahlı

mücadeleye girişecektir. Önce bütün bozkırın kurumasını beklemek sakattır. “Devrimin dengesiz gelişeceği” gerçeğine de aykırıdır. Üstelik, silahlı mücadele, barışçı propaganda ve eğitim çalışmalarından yüz kere, bin kere daha etkili olacaktır. Gerek Lenin yoldaş, gerek Mao Zedung yoldaş, silahlı mücadelenin kitlelerin bilincinde nasıl sıçramalara yol açtığını defalarca belirtmişlerdir.

Bu eleştirilerden sonra revizyonistler tükürdüklerini geri yaladılar:

“Silahlı mücadeleye girişmek için önce bütün halkın bilinçlenmesi ve örgütlenmesi gerekmez” diye yazdılar. Bukalemunlardan daha çok renk değiştiren bu burjuva sahtekarlar, yukarıdaki beyanlarında samimi midirler? Hayır, bunu sırf kendilerine yöneltilen eleştirileri boğmak için yapmışlardır. Samimi olsalardı eğer, özeleştiriyle yanlışlarını düzeltmeleri gerekirdi. Hem YİKÇ (Yaşasın İhtilâlcî Kitle Çizgisi) broşüründeki ifadeyi savunmaları, hem de böyle demeleri onların samimiyetsizliğinin kanıtıdır. Öte yandan, bizim eleştirilerimizden satır satır aldıkları cümleleri, bize karşı savunmaya kalkan bu yavuz hırsızlar, bizi de, “silahlar patladı mı bütün halk kendiliğinden teşkilatlanacak” demiş olmakla suçluyorlar. Böyle bir şey hiçbir zaman, hiçbir yerde savunulmamıştır. Sadece, silahlı mücadelenin kitlelerin bilinçlenmesinde, barışçı propaganda ve eğitim çalışmasından çok daha etkili olacağı savunulmuştur. Ellerindeki yazılı eleştiri metinlerinde de bu açıkça söyleniyor. Niçin dürüstçe aktarma cesaretini göstermiyorlar?

Bütün kıvırtmacalarına rağmen revizyonistler, “bütün bozkır kurutulmadan silahlı mücadele başlatılamaz” sağcı tezini savunmaktadırlar. Ve bizim düşüncelerimizi tahrif etmeleri de, bu tezlerini haklı çıkarmak içindir. “İhtilâlcî mücadelenin silahlı mücadelenin başlatılması konusundaki görüşleri, bu maceraperestlerinkinden tamamen farklı ve şöyledir” dedikten sonra aktardıkları üç paragraf ve dördüncü paragrafın birinci cümlesi, bizim kendilerine yönelttiğimiz eleştirilerden satır satır alınmıştır. Baylar o fikirleri benimsemiş olsalardı, bunca tartışmaya lüzum bile kalmazdı. Ama hayır, onlar her fırsatta bizden aktardıkları o düşünceleri alçakça çığnıyorlar. Onları, sadece depolarında yedek

mal olarak bulunduyorlar ve zaman zaman eleştirilerimizi boğmak için kullanıyorlar.

7. Şafak Revizyonistlerinin Çizgisi, “İhtilâlcî Kitle Çizgisi” Değil, İhtilâlî Köstekleyici Bir Çizgidir.

Şafak Revizyonistleri kendilerini ileri bölgelerin halkına değil, geri bölgelerin halkına uydurmaktadırlar. Diyelim, bugün Türkiye'nin bazı kırlık bölgelerinde, köylüler silahlı mücadeleye hazırdır; başka bazı bölgelerde ise, henüz köylüler buna hazır değildir. Revizyonistlerin kitle çizgisi(!) anlayışı, geri olan bölgeye uymayı ve ileri olan bölge halkından kopmayı emrediyor. Bütün bozkırı kurutma teorisinin vardığı bir sonuç da budur.

Köylülerin silaha sarılmak için sabırsızlık gösterdiği bölgelerde ise, ileri köylülerin gerisinde kalıyor, kendilerini geri unsurlara uyduruyorlar. Silahlı mücadeleye hazır köylüleri, “önce bir Marksizm-Leninizm öğren, sonra silahlı mücadeleye katılırsın” mantığıyla kösteklemek, elbette sonuç olarak, bunlardan kopmaya, geri unsurların seviyesine düşmeye yol açar. A köylük bölgesindeki çalışmalarda, ileri köylüleri nasıl kösteklediklerini gözlerimizle gördük. Bu hain burjuva baylar, derhal sınıf düşmanlarını imha etmek isteyen köylülerin karşısına çıktıkları için, onlardan kopmuşlardı. Geri ve pasif unsurlarla oyalanıyorlardı.

Böyle bir kitle çizgisi elbette “ihtilâlci değil”, ihtilâlî köstekleyicidir. İhtilâlci kitle çizgisi şudur: Bütün bölgeler içinde en ileri bölge halkıyla birleşmek, orta bölgelerin seviyesini yükseltmek, geri bölgeleri kazanmaya çalışmak. En ileri bölgede de, en ileri unsurlarla birleşmek, aradaki unsurların seviyesini yükseltmek, geri unsurları kazanmaya çalışmak. Yani, daima en ileri kitlelerin, en başında olmak, fakat gerideki yığınlardan kopmamak, onları ileri doğru çekmek.

Şafak revizyonistlerinin yaptığı da şudur: Kendini en geri bölgenin, en geri unsurlarına uydurmak, ileri gidenleri de, ayaklarından yakalayıp geri çekmek.

8. Şafak Revizyonistleri Acil Talepler Adı Altında Reformizmi Savunuyor.

Program Taslağı'nın 40. maddesinde şöyle deniliyor: "Hareketimiz, emperyalizmin gerilemesi, halkın demokratik haklar kazanması ve yaşama şartlarının düzelmesi yönündeki bütün acil talep ve ihtiyaçları savunarak..."

Açıktır ki, bu anlayış, bazı şartlarda, kişiyi reformizmin en derin çukuruna batırır. Yarın, köylülerin silahlı mücadelesini boğmak için, gericiler kısmi bir toprak reformu uygulamasına girişirse, Şafak revizyonistleri bunlara destek olacaktır. Çünkü böyle bir şey, emperyalizmin -bütün mevzilerden sökülüp atılmamak amacıyla- bir adım gerilemesi olacaktır. Yaşama şartlarında kısmi bir düzelme sağlayacaktır. Hakim sınıfların, iktidarlarını tehlikede gördükleri zaman, sistemin temeline dokunmadan (onlar elbette dokunamazlar), kısmi düzeltmelere gittikleri çok görülmüştür. Tarihimizdeki köylü isyanlarının çoğu bu şekilde bastırılmıştır. Bugün Türkiye'de faşist sıkıyönetim "toprak reformu" sloganıyla ortaya çıktı ve kendini daha büyük tehlikelerden korumak için, bir parça toprak da dağıtabilir. Sovyet sosyal-emperyalizminin dümen suyunda bir geric iktidar daha fazlasını da yapabilir. Bunlar imkansız şeyler değil, kuvvetle mümkün olan şeylerdir. Gericiler, bütünü kurtarmak için parçayı niçin feda etmesinler? Bütün imtiyazlarını, ellerindeki bütün sermaye ve servetlerini, bütün toprak ve emlaklarını kaybetmemek için, niçin bunların bir kısmını feda etmesinler? Kitlelerin bizzat bugünkü sistemi yıkmak için silaha sarıldığı şartlarda ve yerlerde, "acil talep ve ihtiyaçları savunmak" gibi gösterişli bir sloganın arkasına saklanmak, düpedüz reformist ve geric i bir tutum olur. Halkın ağzına bir parmak bal çalarak onun öfkesini yatırtmak ve bütün arı kovanlarını kurtarmak isteyen gericilerle aynı paralele düşmek olur. Öte yandan, şehirlerde işçilerin yığın halinde ayaklanması için, silaha sarılması için vb... şartların elverişli olduğu yerlerde ve zamanlarda, işçilere "acil talep" masalları anlatmak, yine düpedüz geric i şarlatanlık olur. Kölelik sisteminin kötülüğünü kavrayıp onu yıkmak için harekete geçen kölelerin karşısına "sizin yaşama şartlarınız iyileştirilmelidir!" diye çıkmaya benzer. Bilinçli işçi, böyle çok bilmiş şarlatanları elinin tersiyle iterek "çekil be yolumuzdan!" diyecektir.

Revizyonist hainler, faşist sıkıyönetimin arifesinde, “acil talepler” demagojisiyle, kitlelerde Erim Hükümeti’nin bunları gerçekleştireceği intibağını yaratarak, sıkıyönetimin “halk dostu” çalımlarına destek olmuşlardır. Erim köpeğinin “reform kabinesi” kurulduğu zaman, “biz emekçi halkın yararına olan her türlü reformu destekleriz” diyerek, tam bir gerçek reformist gibi hareket etmişlerdir (PDA, sayı 40, s. 2). Bütün Marksizm-Leninizm cilasına rağmen, hâlâ aynı anlayış, aynı sağ çizgi devam etmektedir.

Acil talepler asla her şart altında savunulmaz ve desteklenmez. Marksist-Leninistler “acil talepleri genel politik taleplerimize ve kitleler içindeki devrimci ajitasyonumuza sıkı sıkıya bağlamak” şartıyla ve “devrimci sloganların yerine kısmi talepleri asla ön plana çıkarmamak” şartıyla, savunur ve desteklerler.

Birinci olarak, “acil talep”ler genel politik taleplerimize ve devrimci ajitasyonumuza aykırı düşmemelidir. Yani kitleler, daha ileri hedefler için mücadele ederken, onlar “kısmi düzeltmeler” uğruna geriye itilmemelidir. İkinci olarak da, acil talepler için mücadele daima tali kalmalıdır, devrimci sloganların yerine bunlar geçmemelidir. Reformistlerle, devrimcileri birbirinden ayıran kıstaslar bunlardır. Bu ilkelere uygun düşmek şartıyla, komünistler, “genel olarak halkın ve özel olarak işçi sınıfının şartlarını iyi hale getirmeye yarayan talepleri” elbette savunurlar ve desteklerler.

Revizyonist reformist hainlerin yaptığı gibi her şart altında değil!

9. Şafak Revizyonistleri Ekonomizmin Aşamalı Bilinçlendirme Teorisini Savunuyor.

Yine, Program Taslağı’nın 40. maddesinde, “Hareketimiz... bütün acil talep ve ihtiyaçları savunarak, yığınları mücadeleye sevkeder, bilinçlerini yükseltir ve onları silahlı mücadele saflarına kazanmaya çalışır” deniliyor.

Kitlelerin bilincinin “acil talep ve ihtiyaçları” savunarak yükseltileceği safsatası, Lenin yoldaşın deyimiyle, “eski bir türkü”, bir Ekonomizm türküsüdür. Bu türkünün güfteleri, Rusya’da 19.

yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında ortaya çıkan, fakat Lenin yoldaşın “Ne Yapmalı?” adlı panzehiriyle öbür dünyayı boylayan mütevvafa Rus Ekonomistlerine aittir. Bizim dostlar(!) o türküyü günümüz şartlarına adapte ederek, tekrar piyasaya sürüyorlar. Yazık! Emeklerine yazık! Çünkü bunlara artık kimsenin on para verdiği yoktur. “Yığınların mücadeleye sevk edilmesi, bilinçlerinin yükseltilmesi ve silahlı mücadele saflarına kazanılması” için, onların “acil talep ve ihtiyaçlarını” savunmak, gerçekten Ekonomizmin “aşama aşama bilinçlendirme” teorisinin ta kendisidir. Bu teorisin daha kaba biçimini revizyonistler, geçmişte şöyle savunmuşlardı: “Bize göre, kitlelerin bilinçlenmesi aşama aşama olur...” (PDA, “Proleter Devrimci Çizgi ve Bazı Yanlış Eğilimler”).

Haksızlık etmemek için, şunu da belirtelim: Ekonomistler, sırf ekonomik talepleri yani “somut talepleri” savunarak, kitleleri bilinçlendireceklerini(!) savunuyorlardı. Bizim revizyonistlerimiz, kapsamı ekonomik taleplerden biraz daha geniş olan “acil talep ve ihtiyaçları” savunarak, kitleleri bilinçlendireceklerini(!) savunuyorlar. Fakat, kendileri “ekonomik taleplerle” “acil talep ve ihtiyaçlar” arasındaki kapsam farkının da bilincinde değildiler ve birçok yerde bu iki kavramı aynı anlamda kullanıyorlar.

Kitlelerin bilinçlenmesi, ne “acil talep ve ihtiyaçlar”ın savunulmasıyla ne de “somut talepler”in savunulmasıyla olur. Kitleler ancak, bütün siyasi gerçekleri teşhir ederek, sosyal hayatın her yönünü, her alanını kapsayan geniş teşhir kampanyalarıyla bilinçlendirilebilir.

Lenin yoldaş, “Ne Yapmalı?” adlı eserinde, Ekonomistlere özgü bilinçlendirme anlayışını yerden yere çalıyor, “aşama aşama bilinçlenme teorisi, oportünist bir tutumu ifade eder” dedikten sonra biraz ileride şöyle devam ediyor:

“Rus işçileri, polisin halka zorbaca davranışına karşı, dini mezheplere zulmedilmesine karşı, köylülerin kırbaçlanmasına karşı, isyan ettirici sansüre, askerlere işkence edilmesine, en masum kültürel girişimlerin bastırılmasına vb... karşı niçin hâlâ bu kadar az devrimci eylemde bulunmaktadır. Böyle bir eylem ‘elle tutulur sonuçlar vaatmediğinden’, ‘olumlu’ fazla bir şey sağlamadığından, ‘iktisadi mücadelenin’ onları buna ‘itmediğinden’ ötürü müdür [yani

‘acil talepler’ uğruna mücadele, onları bu ‘bilinç’ seviyesine yükseltmediğinden ötürü mü?].

“Böyle bir görüşü benimsemek, tekrar ediyoruz, hücumu gerekeceği yere yöneltmek olur, kendi burjuvaca bayağılığını ‘ya da Bernstein’cılığını’ işçi yığınlarına yüklemek olur.

“...ama sosyal demokrat işçi, devrimci işçi (ve bunların sayısı gitikçe artmaktadır) ‘elle tutulur sonuçlar vaadeden’ istekler [yani ‘acil talep ve ihtiyaçlar’] vb. uğruna mücadele konusundaki gevezelikleri öfkeyle reddedecektir. Çünkü o, bunun eski bir türkünün, rubleye bir kapık ekleme türküsünün yeni bir biçimde ifadesinden başka bir şey olmadığını anlayacaktır.”

Daha sonra Lenin, bilinçli bir işçinin ağzından bu Ekonomist baylara şu cevabı veriyor:

“... biz işçilerin kendi ‘eylemimiz’ zaten vardır. Sizin desteklemekte inat ettiğiniz elle tutulur sonuçlar vaadeden somut istekler ileri sürerek yürütülen işçi eylemi zaten vardır [tabi köylü eylemi de vardır]. Ve her günkü alelade mesleki hareketimiz içinde çoğunlukla aydınlardan hiçbir yardım görmeksizin bu somut istekleri kendimiz ileri sürmekteyiz, ama bu eylem bize yetmiyor, biz sadece ‘iktisadi’ politika lapasıyla beslenecek çocuklar değiliz. Biz ötekilerin bütün bildiklerini bilmek istiyoruz. Siyaset hayatının bütün yönlerini ayrıntılı olarak bilmek ve her siyasi olaya aktif olarak katılmak istiyoruz. Bunun için aydınlardan bizzat, bizim pek iyi bildiğimiz şeyleri, biraz daha az tekrarlamaları ve henüz bilmediğimiz şeyleri, fabrikadaki ‘iktisadi’ tecrübemizin bize hiçbir zaman öğretemeyeceği şeyleri, yani siyasi bilgileri biraz daha fazla vermesi gerekir, vs...” (Lenin, Ne Yapmalı).

Özetleyelim: “Bütün acil talep ve ihtiyaçları savunarak, yığınların bilinçlerini yükseltmek” teorisi, tamamen Ekonomistlerin “elle tutulur sonuçlar vaadeden somut istekleri ileri sürerek” işçileri “bilinçlendirmek” ve “işçi eylemini yükseltmek” teorisinden mühlhemdir ve ikisi arasında öz bakımından en ufak bir fark yoktur.

10. Şafak Revizyonistleri, Kadro Politikasında da Sağ Bir Çizgi İzliyor.

Şafak revizyonistleri, kadroların gerici bağlarıyla uzlaşıyor. İleri işçi, köylü ve aydın kadroları, bütün gerici bağlardan kopararak, onları aktif siyasi mücadelenin içine çekmek yerine, onların gerici bağlarını muhafaza ediyor.

Lenin yoldaş, “gelişme vaadeden bir işçinin, on saat fabrikada çalışmasına müsaade etmemeliyiz, onları aktif siyasi mücadelenin içine çekmeliyiz, profesyonel devrimciler haline getirmeliyiz” diyordu. Oysa Şafak revizyonistleri, tamamen ters bir yol izliyorlar. İleri işçi ve köylüleri, üretimden çekmek, profesyonel devrimciler haline getirmek yerine, elindeki az sayıda profesyonel kadroyu da orada burada işe sokuyor, amatör devrimciler haline, artan vaktini devrimci mücadeleye ayıran kişiler haline getiriyor. Bazı özel amaçlarla, profesyonel kadroların çeşitli işlere sokulabileceğini reddetmiyoruz. Ama bu, bir komünist hareketin genel politikası haline getirilemez; getirildi mi, amatörlik ve istikrarsızlık bütün faaliyete damgasını basar. Genel politika, ilerleme vaadeden herkesi, bunların mümkün olduğu kadar en çoğunu profesyonel siyasi faaliyete çekmektir.

Şafak revizyonistlerinin başı olan kişi, işçi-köylü kitleleri yerine burjuva çevreleriyle sarmaş dolaş olmasını haklı çıkarmak için, şimdi de şu ihanet teorisini icat etti: “Özel ihtilâlcî görevleri dolayısıyla kişi olarak kitle bağı olmayan, çelikleşmiş işçi sınıfı devrimcileri de var” (“Tasfiyeciler” yazısı). Bu bay, hangi “özel ihtilâlcî görevlerin”, “kitle bağı” ile çelişeceğini düşünüyor? Hiçbir “ihtilâlcî görev” yoktur ki, “kitle bağı” ile çelişsin! Tersine, her ihtilâlcî görev, geniş ve kuvvetli bir “kitle bağı”na ihtiyaç gösterir. Bellidir ki, burjuva bayımız kendini temize çıkarmak için bu teoriyi icat etmiştir. Ama, bizzat kendisinin durumu, “kitle bağı” olmayan kişilerin “çelikleşmiş işçi sınıfı ihtilâlcileri” olamayacağını en kesin ve en açık delilidir. Böyleleri, olsa olsa, “çelik” değil, su katılmış “ham demir” olurlar.

11. Şafak Revizyonistleri, Devrimi İmkansız Hale Getiriyorlar.

Aydınlık'lardan birinde "Bilimsel Sosyalist Devrim Anlayışı" başlıklı bir yazıda, devrime katılan her ferdin, devrimin bütün muhtemel sonuçlarını başından bilmesi, devrimin anlamını ve mahiyetini kesinlikle kavramış olması vb. şeklinde bir düşünce yer alıyordu. Aynı düşünce, sonra da devam ettirildi. Önce okuma grupları içinde, Marksizm-Leninizmi kavramış kadrolar yetiştirmek, sonra bunları silahlı gruplar içinde örgütlemek anlayışı ve çabası, yukarıdaki düşüncenin pratiğe yansımaysdı. Marksist-Leninistler, Lenin yoldaşa dayanarak, revizyonistlerin bu anlayışını eleştirdiler. Lenin yoldaş şöyle diyordu:

"Sömürgelerde ve Avrupa'da küçük milliyetlerin ayaklanmaları olmaksızın, bütün önyargılarıyla küçük-burjuvazinin bir kesiminin devrimci patlamaları olmaksızın, siyasi bilince varmamış proleter ve yarı-proleter yığınların toprak ağaları, kilise ve krallığın baskısına karşı, milli baskıya karşı hareketleri olmaksızın sosyal devrimin mümkün olabileceğini sanmak, sosyal devrimi reddetmektir. Sanki bir ordu bir yerde safa girecek 'biz sosyalizm istiyoruz' diyecek, bir başka ordu bir başka yerde safa girecek, 'biz emperyalizmden yanayız' diyecek ve bu, sosyal devrim olacak! Ancak böylesine gülünç, böylesine kakavan bir görüşe sahip olanlar İrlanda ayaklanmasına 'putsch'dur diye kara çalabilirler.

"Kim ki 'saf' bir sosyal devrim beklemektedir, asla muradına ermeyecektir. Böyleleri, devrimin ne olduğunu anlamamış lafta devrimcilerdir."

Lenin yoldaş, daha sonra şöyle devam ediyor:

"1905 Rus Devrimi bir burjuva-demokratik devrimiydi. Halkın bütün hoşnutsuz sınıf, grup ve unsurlarının katıldığı bir dizi savaşı içeriyordu. Bunlar arasında en kaba önyargılara, en belirsiz, en acayip mücadele amaçlarına kendini kaptırmış yığınlar vardı; Japon parası alan küçük gruplar vardı; vurguncular, maceracılar vs. vardı. Fakat objektif olarak yığın hareketi Çarlığın belini kırıyor, demokrasiye yol açıyordu. Bu nedenle, sınıf bilincine varmış işçiler devrime önderlik ettiler."

Lenin yoldaş, Avrupa’da da durumun farklı olmayacağını söylüyor:

“Avrupa’da sosyalist devrim, her türlü ezilen ve hoşnutsuz unsurların yığın mücadelesinin patlak vermesinden başka bir şey olamaz. Küçük-burjuvazinin ve geri işçilerin bazı kesimleri de kaçınılmaz olarak buna katılacaklardır. Bunsuz yığın mücadelesi mümkün değildir, bunsuz hiçbir devrim mümkün değildir; ve yine kaçınılmaz olarak bunlar harekete kendi önyargılarını, gerici hayallerini, zaaflarını ve yanlışlarını da getireceklerdir. Fakat, objektif olarak, sermayeye saldıracaklardır; ve devrimin bilinçli öncüsü, ileri proletarya, çeşitli renklere bürünen, ahenksiz, alaca, dış görünüşü bakımından parça bölük bu yığın mücadelesinin bu objektif doğrusunu dile getirerek, mücadeleyi birleştirip yönetme imkanını bulacak, iktidarı ele geçirecek, bankalara el koyacak, herkesin (ama farklı nedenlerle) nefret ettiği tröstleri mülksüzleştirecek ve daha başka diktatörce tedbirler alacaktır. Bunlar, tümüyle, burjuvazinin devrilmesi ve sosyalizmin zaferi olacaktır; ama, sosyalizmin zaferi kendini küçük-burjuva kalıntılarından derhal ‘arındırarak’ değildir” (Lenin, Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 226-227).

Bizim revizyonistlerin görüşü, tam da Lenin yoldaşın söylediği gibi “böylesine gülünç, böylesine kakavan”dır. Bizim revizyonistler tam da Lenin yoldaşın söylediği gibi, “devrimin ne olduğunu anlamamış lafta devrimcilerdir”.

Bunların “gülünç” ve “kakavan” görüşlerini Lenin yoldaşın yukarıdaki satırlarını özetleyerek eleştirdiğimiz için, revizyonistler bize karşı yalan ve iftiralarla saldırıya geçtiler. Marksist-Leninistlerin şöyle dediğini iddia ediyorlar:

“İlk gerilla birliklerine katılacak olanların devrimin muhtemel sonuçlarından haberdar olmaları gereksizdir. Çeşitli sınıflara mensup insanlar, çeşitli düşüncelerle katılabilirler”.

Bu bayların eleştirisi aslında, Lenin yoldaşı hedef almaktadır. Lenin yoldaştan yapılan aktarmaları, bile bile eleştirmektedirler. Ama, devrimci dürüstlükten de zerre kadar nasipleri olmadığı için, aktarmaları bizlere maletmekte ve üstelik tahrif etmektedirler. Yukarıdaki ifade hiçbir yerde kullanılmamıştır. “Genel olarak,

devrime katılacak herkesin, Marksizm-Leninizmi tamamen kavraması, devrimin muhtemel sonuçlarını bilmesi gerekir” diye bir şart koşulamayacağı, böyle bir şartın, devrimi imkansız hale getirmek olacağı söylenmiştir ki, bu tamamen doğrudur ve Lenin yoldaşın düşüncelerine uygundur.

Bu cesur(!) baylarımız bize saldırarak, Lenin yoldaşı eleştirmeye kalkıştıklarına göre, aynı “gülünç ve kakavan” görüşü devam ettiriyorlar demektir.

Gerilla gruplarına kimlerin girebileceğine gelince baylar, henüz Marksizm-Leninizmi kavramamış olsa bile, gericilere karşı içinde nefret taşıyan ve onlara karşı savaşmak isteyen, örgüt disiplinini kabul eden, gizliliğe riayet eden, yaşı ve sağlığı müsait, militan işçi, köylü, aydın, kim olursa katılabilir. Ve bunlar gerilla müfrezelerine, sizin gibi kitaplar hatmetmiş cahil entelektüellerden çok daha layıktırlar. Önemli olan, birinci olarak partinin önderliğini sağlamaktır. İkinci olarak, bu gruplara katılanların sürekli ve sistemli bir şekilde, silahlı mücadelenin seyri içinde ve ona hizmet edecek, bu mücadeleye ışık tutacak şekilde Marksist-Leninist ideolojik eğitimlerini sağlamaktır. Üçüncü olarak da savaş için işçi ve köylü yığınlarını seferber etmektir.

Size gelince, siz ki, “saf” bir sosyal devrim beklemektesiniz, asla muradınıza ermeyeceksiniz!

12. Şafak Revizyonistleri, Siyasi Mücadeleyle Silahlı Mücadeleyi Karşı Karşıya Koyuyorlar. “Siyasi Mücadele” Bayrağı Altında, Siyasi Mücadelenin Silahlı Biçimlerini Reddediyorlar. Silahlı Propaganda ve Ajitasyonu Reddediyorlar.

Partinin, köylüleri örgütlendirirken kavrayacağı halkanın, gerilla grupları olması gerektiğini, diğer her türlü grup ve hücrelerin silahlı mücadelenin ihtiyaçlarını karşılamak ve onu geliştirmek için, silahlı mücadelenin seyri içinde ele alınması gerektiğini savunduğumuz için, bizi siyasi mücadeleyi reddetmekle itham ediyorlar. Salt askeri bir bakış açısına sahip olduğumuzu söylüyorlar.

“Bunlara göre, meselenin ideolojik ve politik yönünü halkımız artık kavramış olduğundan bu halledilmiştir ve şimdi bütün mesele askeri harekâttır.”

Bize mal edilmeye çalışılan bu saçmalıklar, hiçbir yerde ve hiçbir zaman savunulmamıştır. Revizyonistler, silahlı mücadelenin esas olmasını savunmamızdan bu sonucu çıkardıklarına göre, kendilerinin silahlı mücadeleyi, siyasi mücadelenin zıddı olarak gördüklerini ele vermektedirler. Silahlı mücadele ile siyasi mücadeleyi birbiri ile çelişen şeyler olarak gördüklerini ele vermektedirler.

“Salt askeri” görüş açısı, savaşmak için savaşmak tutumuna sahip olanların görüş açısıdır. Biz, devrimin siyasi görevlerini yerine getirmek için savaşmak istiyoruz. Kırlık bölgelerde, parti önderliğinde halk ordusunu yaratmak, yerel ve merkezi otoriteyi adım adım parçalayarak, halkın iktidarını gerçekleştirmek için silahlı mücadeleyi savunuyoruz. Mao Zedung yoldaş şöyle diyor:

“Bazı kimseler bizim ‘savaş herşeye kadirdir’ tarafıslı olduğumuzu ileri sürerek bizimle alay ediyorlar. Evet doğrudur, biz devrimci savaşın herşeye kadir olması tarafıslıyız. Bu kötü değil, iyidir. Marksisttir, Rus Komünist Partisi’nin tüfekleri sosyalizmi yarattı. Biz de ortaya bir demokratik cumhuriyet çıkaracağız. Emperyalizme karşı sınıf mücadelesinin tecrübesi bize işçi sınıfı ile emekçi yığınlarının, silahlı burjuvazi ve toprak ağalarını ancak tüfek gücüyle yenebileceklerini göstermiştir. Bu anlamda bütün dünyanın ancak tüfekte değiştirilebileceğini söyleyebiliriz.”

Bunda da mı “salt askeri” bir bakış açısı var acaba? Bu baylar silahlı mücadelenin, yani savaşın, siyasi mücadelenin bir biçimi olduğunu bilmiyorlar mı? Silahlı mücadele, siyasi mücadelenin tek biçimi değildir ama bir biçimidir. “Savaş, özel vasıtalarla sürdürülen bir siyasettir” ve “en eski zamanlardan beri siyasi bir nitelik taşımayan hiçbir savaş yoktur” (Mao Zedung). Bunlar, Marksizm-Leninizmin alfesesidir.

Şafak revizyonistleri, silahlı propaganda ve ajitasyonu da reddediyorlar.

Şafak revizyonistleri, yine, silahlı mücadelenin esas olmasını istememizden, bizim kitleler arasında propaganda ve ajitasyon faaliyetini reddettiğimizi çıkarıyorlar. Demek ki bunlar, silahlı mücadelenin propaganda ve ajitasyon faaliyeti ile çeliştiğini düşünüyorlar. Hayır burjuva baylar! Silahlı mücadele ile propaganda ve ajitasyon faaliyetleri çelişmez, bunlar birbirlerinin zıddı şeyler değildir. Mao Zedung yoldaş şunu söylüyor:

“Çin’in Kızıl Ordusu devrimin siyasi görevlerini uygulamakla görevli silahlı bir gruptur ve özellikle şimdiki dönemde Kızıl Ordu sadece savaşmakla yetinmez. Düşmanların silahlı kuvvetlerini yok etmek için girişilmesi gereken savaşlardan başka, daha yığınlar arasında propaganda, yığınların örgütlenmesi, yığınların silahlanması, devrimci iktidarı yaratmak için yığınlara yapılan yardım ve hatta komünist partisinin örgütlerinin kuruluşu gibi önemli görevler de üzerine alır. Kızıl Ordu sadece savaş için savaş yapmaz, savaşı yığınlar arasında propagandayı yürütmek, yığınları örgütlemek, yığınları silahlandırmak, devrimci iktidarı ortaya getirsinler diye yığınlara yardım etmek amacıyla yapar”.

Ülkemizde de, halk ordusunun çekirdeğini teşkil edecek olan gerilla grupları, sadece savaşmakla yetinmeyeceklerdir. Aynı zamanda yığınlar arasında propaganda ve ajitasyon yapmak, yığınları örgütlendirmek ve silahlandırmak... gibi önemli görevleri de yerine getireceklerdir. Bu baylar, silahlı mücadeleyi siyasi mücadeleye karşıt gördükleri için, siyasi mücadeleyi sadece yayınevi faaliyeti olarak gördükleri için, bizi siyasi faaliyeti reddetmekle, kitle çalışmasını reddetmekle, propaganda ve ajitasyon faaliyetini reddetmekle suçluyorlar. Gerçekten, kendileri genel olarak siyasi faaliyetin ve özel olarak propaganda ve ajitasyonun sadece barışçı biçimlerini kabul ediyorlar. Siyasi mücadelenin silahlı biçimlerini ve silahlı propaganda ve ajitasyon faaliyetini reddediyorlar.

Özetlersek, biz, silahlı mücadele ile diğer mücadele biçimleri arasındaki ilişkide, silahlı mücadelenin esas, diğer mücadele biçimlerinin tali olması gerektiğini savunuyoruz. Revizyonist klik ise, bunu sözde kabul eder görünüyor. Fakat bizi diğer mücadele biçimlerini reddetmekle itham ediyor. Böylece gerçekte silahlı

mücadele fikrine saldırıyor. Pratikte ise, “diğer mücadele biçimleri”nden başkasını reddediyor.

Biz silahlı mücadeleyi, genel olarak politik mücadelenin ve özel olarak propaganda ve ajitasyonun bir biçimi olarak, ele alıyoruz. Revizyonist klik ise silahlı mücadele ile siyasi mücadeleyi, propaganda ve ajitasyonu karşı karşıya koyuyor. Böylece, siyasi mücadelenin silahlı biçimlerini reddediyor. Silahlı propaganda ve ajitasyonu reddediyor.

13. Şafak Revizyonistleri Gerilla Savaşını Reddediyor.

“Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine” başlıklı tahrifat koleksiyonunda şöyle deniliyordu:

“Mesela, şehirlerdeki mücadele ile desteklenmeyen bir köylü hareketi bastırılmaya mahkumdur. Mesela Doğu bölgesindeki bir köylü isyanı bir proletarya partisi önderliğinde Ege ve Çukurova köylülerinin mücadelesi ile başlıca sanayi şehirlerimizdeki işçi sınıfımızın hareketiyle desteklenmiyorsa, kızıl siyasi iktidarı yaşatamaz” (abç).

Daha önce, oportünizme has bu muğlak ifadeden şu üç noktayı tespit etmiştik:

1) Revizyonistler, “bir köylü hareketi”ni, yani silahlı köylü mücadelesini sadece toptan bir köylü isyanı olarak düşünmektedirler.

2) Silahlı köylü isyanının derhal bir kızıl siyasi iktidara yol açmasını ve onu yaşatmasını düşünmektedirler.

3) Bir köylü isyanının derhal kızıl siyasi iktidara yol açması ve onu yaşatması için de, bu isyanın diğer köylük bölgelerdeki köylülerin ve başlıca sanayi şehirlerindeki işçilerin proletarya partisi önderliğindeki mücadelesiyle desteklenmesini şart koşmaktadırlar.

Üçüncü nokta üzerinde durduk. İkinci nokta üzerinde biraz ileride duracağız. Birinci noktaya gelelim: Revizyonistler kızıl siyasi iktidarın doğması için, küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye, basitten karmaşığa doğru gelişen uzun süreli bir gerilla faaliyetini; bu faaliyet içinde halk ordusunun adım adım inşasını, gerilla

birliklerinin düzenli ordu birliklerine doğru gelişmesini, gerilla savaşının hareketli savaşa doğru gelişmesini gerekli görmüyor. Hatta bunu düşünmüyor bile. Bir bölgede kızıl siyasi iktidarın doğması için, esas olarak o bölgede toptan bir köylü isyanını şart görüyor.

Evet, silahlı köylü mücadelesinden bahsederken, daima, revizyonistlerle biz ayrı dillerle konuşmaktayız. Onların silahlı köylü mücadelesinden anladıkları, her zaman için herhangi bir köylük bölgede toptan bir köylü isyanı olmuştur. Böyle bir isyanın bir anda bastırılacağı endişesiyle de, durmaksızın, başka bölgelerde örgütlenmeden ve kitlelere kumanda eder hale gelmeden, silahlı köylü hareketine girilmeyeceğini iddia etmişlerdir. Örgütlenmeleri de bu anlayışlarına uygundur: İleri unsurları gerilla grupları içinde örgütlemek yerine, köylüleri toptan bir isyana hazırlamak için eğitim grupları içinde örgütlemek ve eğitmek!

Revizyonist baylar bu görüşlere kendilerini öyle kaptırmışlardır ki, geçmişte de bütün hesaplarını bu hayaller üzerine kurmuşlardır. Reformcu burjuvazinin tezgahlayacağı bir askeri darbeye büyük umutlar besliyorlardı.

Darbe ile iktidarı ele geçiren burjuvazi toprak reformu vs... denemesine girişecekti. Köylüler ağaların topraklarına el koyacaklardı. Reformcu burjuvazi toprak ağalarıyla mücadele halinde olacağı için buna ses çıkarmayacaktı. Hatta, köylülerin silahlanmasına bile yardım edecekti(!). Böylece kitleler halinde ayaklanan köylüler, köylük bölgelerde, revizyonistlerin de önderliğinde iktidarı kendi ellerine alacaklardı(!). Baylar böylesine ucuz ve kolay başarı hayalleri besliyorlardı. Bu sebeple de M. Belli, H. Kıvılcımlı ve D. Avcıoğlu ile birlikte askeri bir darbeyi dört gözle bekler olmuşlardı. Hatta böyle bir darbeye ortam yaratmak için, faşizme karşı mücadele adı altında darbe teşvikçiliği teorisini geliştirmişlerdi. Bugün yine aynı anlayış, biraz daha incelmış olarak devam ediyor. Mesela TİİKP Program Taslağı'nda, gerilla faaliyetinden tek kelime bile bahsedilmemiştir. Şafak'larda gerilla savaşı konusunda tek kelime yoktur. Silahlı mücadelenin biçiminin, bugün esas olarak gerilla savaşı olacağı düşüncesine rastlamak imkansızdır. Sadece köylü komitelerinin(?) yürüteceği ve yöneteceği, ne olduğu belirsiz bir mücadeleden söz edilmektedir.

Marksist-Leninist kanadın yönelttiği sürekli ve sistemli eleştiriler karşısında bir köşeye sıkışan revizyonizm, Marksist-Leninistlerin bir yazılı eleştirisinden satır satır aktarma yaparak kaleme aldıkları bir genelgede, lütfen çete savaşıdan da bahsetmişlerdir. Şafak revizyonistleri, dükkanlarında her çeşit malı bulunduran açığöz bir tüccar gibi davranmaktadırlar. Piyasaya sürdükleri mal müşteri bulamazsa veya malın sahteliği ortaya çıkarsa, derhal onu çekip yenisini piyasaya sürmektedirler. İşte, çete savaşını kabul etmiş görünmeleri de bu cinsten bir ihtiyat tedbiridir. Gerçekte gerilla savaşının gereğine ve önemine hiçbir zaman inanmamışlardır. Ve hâlâ da inanmamaktadırlar. Zaten yukarıya aktardığımız cümleler bunun delilidir. Marksist-Leninistler, ne ebedî olarak, ne de geçici olarak, hiçbir mücadele biçimini reddetmezler. Sadece, esas mücadele biçimleriyle tâli olanları birbirinden ayırırlar; tâli olanı, esas olana bağımlı kılarlar. Biz bugün, silahlı mücadele içinde esas mücadele biçimi olarak gerilla savaşını görüyoruz. Gerilla savaşı, zayıf bir gücün kendinden üstün bir düşmana karşı mücadele biçimidir. Aynı zamanda köylü gerilla savaşı, köylülerin sınıf mücadelesinin tabii sonucu ve en yüksek şeklidir. Köylü gerilla savaşı, yürütüldüğü bölgede, köylüleri ayaklanmaya hazırlamanın da bir vasıtasıdır. Ve en önemli vasıtalarından biridir. Gerilla savaşı ile nihai zafer kazanılamaz. Gerilla savaşı düşmanı yıpratır, zayıflatır, moralini bozar. Düşmana nihai darbeyi düzenli ordu indirecektir. Gerilla savaşı aynı zamanda düzenli orduya geçiş vasıtasıdır. Köylü isyanları, düzenli ordunun henüz doğmadığı ve doğması için de şartların elverişli olmadığı durumlarda, gerilla savaşına dönüştürülmeli; isyan eden köylüler, gerilla birlikleri halinde örgütlendirilmelidir. Düzenli birliklerin doğması için şartlar elverişliyse, ya da düzenli ordu teşkil edilmiş ise, isyan eden köylüler birlikler halinde örgütlenebilir. Ülkenin bazı bölgelerinde düzenli ordular kurulduktan sonra da, elbette gerilla savaşı devam edecektir. Ama artık gerilla savaşı asıl mücadele biçimi olmaktan çıkacaktır.

Düzenli ordu teşkil edilinceye kadar silahlı köylü mücadelesinin biçimi esas olarak gerilla savaşı olacaktır. Diğer bütün biçimleri buna tabi olacaktır. Düzenli ordu görece uzun bir mücadele sonunda, gerilla birliklerinin adım adım düzenli birliklere dönüşmesi sonucunda kurulacaktır. Revizyonist klik belirsiz bir gelecekte, bütün

ülke çapında örgütlendikten, kitlelere kumanda eder hale geldikten ve bozkırı kuruttuktan sonra(!) hem düzenli orduyu, hem de buna bağlı olarak kızıl siyasi iktidarı, bir çırpıda kuruvereceğini hayal ediyor. Revizyonizmin, Mao Zedung Düşüncesi damgasını da sahtekarca yapııştırarak piyasaya sürmek istediği asıl mal budur.

14. Şafak Revizyonistleri Uzun Süreli Savaşı Reddediyor.

Program Taslağı'nın 47. maddesini ve bu maddeye yönelttiğimiz eleştiriyi özetleyerek aktarıyoruz:

“47. Demokratik halk hükümeti, hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş orduyu kaldıracak, işçi ve köylülerin genel silahlandırılmasına dayanan halk ordusunu kuvvetlendirecek...”

“Ordudaki her türlü eşitsizlik, rütbe ve ünvanlar kaldırılacak...”

“Askerler üzerindeki baskı ve dayak kesinlikle yasaklanacak...”

Sanki kitleler, bir anda ayaklanarak iktidara el koyacaklar, başa geçen devrim hükümeti derhal eski gerici orduyu silahlarından tecrit edip dağıtacak, bütün halkı silahlandırarak vs. Oysa, “hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş ordunun kaldırılması”, iktidar ele geçirildikten sonra ve bir anda olacak bir şey değildir. Uzun süreli halk savaşı boyunca bu gerici ordu zaten parça parça yokedilecek, imha edilecek, silahtan tecrit edilecek, vs. vs... Devrimci iktidar, bu gerici ordunun son kalıntılarını da silip süpürecektir. Program Taslağı'ndan bu anlam çıkmıyor.

“İşçi ve köylülerin genel silahlanmasına dayanan halk ordusu”! Şüphesiz ki, devrimci iktidar altında halk ordusunun gelişmesi bu yönde ilerleyecektir. Ama, ne silahlı mücadelenin başında (yani bugün), ne de demokratik devrimle iktidar ele geçirildiği zaman, halk ordusu, işçi ve köylülerin genel silahlanmasıyla oluşmayacaktır. Yani orduyla halk bir ve aynı şey haline gelmeyecektir. Bu daha ileride mümkün olacaktır. Bir yandan halk ordusu, küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye doğru gelişecektir diyoruz; öte yandan halk ordusu, nasıl olup da, hatta iktidar ele

geçirilmeden önce, halkın genel silahlanmasına dayanıyor ve “halk hükümeti”nin görevi onu kuvvetlendirmek oluyor? Bu, nasıl mümkündür?

Besbelli ki yazar, bütün halkın bir anda ayaklanıp silahlanacağını ve halk ordusunu teşkil edeceğini hayal ediyor.

Halk ordusunun uzun süreli bir savaş içinde adım adım inşa edilmesi gereken bizim şartlarımızda, bu ifadeler tamamen yanlıştır... Ordu ile halk, bırakalım devrim öncesini, sosyalist düzende bile bir ve aynı şey olmayacaktır. Ordu ile halk aynışmaya başladığı andan itibaren, ordu artık ordu olmaktan çıkmaya, devlet devlet olmaktan çıkmaya başlamış olacaktır. Yani komünizme ulaşılmış olacaktır.

“Ordudaki her türlü eşitsizliğin, rütbenin, ünvanların kaldırılmasına” gelince, sözkonusu olan halk ordusu olduğuna göre, bunlar zaten başından itibaren olmayacaktır ki, kaldırılsın. Taslak bunları var sayıyor. “Askerler üzerindeki dayak ve baskılar yasaklanacak” ifadesinde de aynı hava var.

Demek ki Taslağı kaleme alan kişi, halk ordusunun daha önce adım adım, uzun süreli savaş içinde, eşitsizlikten, rütbeden, ünvanlardan, dayak ve baskılardan uzak olarak inşa edileceğini düşünmüyor. Devrimci ordunun, gerici ordu yıkıldıktan sonra, iktidar ele geçirildikten sonra, devrimci iktidar altında kurulmasını düşünüyor. Böylece uzun süreli savaşı, bu savaş içinde halk ordusunun adım adım inşa edilmesini reddediyor.

15. Şafak Revizyonistleri Silahlı Mücadeleyi Kuşa Çeviriyor.

Mekanik burjuva kafası, suni mantık, birçok konuda olduğu gibi, silahlı mücadele konusunda da kendisini gösteriyor. Şafak revizyonistleri, halk kitlelerini terbiyeli maymun gibi, işaret ettikleri yerlere bastırarak silahlı mücadele yolunda ilerletebileceklerini sanıyorlar! Oraya basma yasak! Şuraya değme! Buna vurma! Şunu kırma! Silahlı mücadele değil, ip üzerinde cambazlık!

Revizyonist klik, “banka soymayı” (“soyma” yerine “paraya el koyma” denmeli) ilke olarak reddediyor. Bu eylemin hangi politikaya hizmet ettiğine bakmadan, bizzat eylemi reddediyor. Oysa,

hem işçi sınıfı devrimcileri, hem de burjuvazinin temsilcileri nasıl yayın organı çıkarabilirse, bunun gibi burjuva devrimcileri de banka soyabilir, yerine göre işçi sınıfı temsilcileri de...

Revizyonist klik, işçi sınıfı temsilcilerinin asla banka soyamayacağını, kim yaparsa yapsın, bizzat “banka soyma”nın yanlış bir şey olduğunu iddia ediyor:

“Çünkü her şeyden önce, bu gibi eylemlerin kendileri ihtilâlcî eylemler değildir” (YİKÇ, s. 20).

“Bu eylemler, halkın gerçek ihtiyaç ve taleplerine cevap vermemektedir. Bu gibi eylemlerin daima (abç) kitlelerden kopuk kalmaya mahkum oluşunun nedeni de budur” (age, s. 37).

“THKP-THKC ve THKO gibi örgütler... yanlış hedeflere (abç) saldırıyorlar” (age, s. 40).

“Bu gibi eylemler (abç) aslında Marksist-Leninist çalışma tarzının tam tersi olan kendiliğinden bir mücadele anlayışının ifadesidir” (age, s. 49).

“Bu gibi eylemler (abç) kitlelerin ve kadroların devrimci gücünü israf etmekte, saptırmakta, çürütmektedir.

“Banka soyma ve adam kaçırma gibi sözümona askeri eylemlerin hakim sınıflar tarafından yenilgiye uğratılmasında şaşılacak hiçbir şey yoktur. Bu durum, bu eylemlerin (abç), her bakımdan halk kitlelerinden kopuk kalmasının tabii sonucudur.

“Çünkü, bu eylemler gerçek ihtilâlcî eylemler değildir. Bir ideolojiyi, küçük-burjuva siyasi çizgisini ifade etmektedir.

“Siyasi iktidar hedefine yönelmeyen; iktidarın bugünkü sahibi hakim sınıflara yönelmeyen; kitlelere gerçek düşmanlarını (abç) ve siyasi iktidar hedefini açık seçik kavratmayan eylemler...” (age, s. 75-76).

Görüldüğü gibi revizyonist kliğin önderleri, bizzat eylemi suçlamaktadırlar. Bu ifadelerin tevile gelir yanı yoktur. Açık ve kesindir! Bu baylar, iddialarında o kadar ileri gitmişlerdir ki, Lenin yoldaşı dahi tahrife girişmişlerdir.

“Lenin’de banka soymak, adam kaçırmak gibi eylemlerle ihtilâl yapılabileceğini destekleyen tek kelime bulmak mümkün değildir” (age, s.19).

Lenin yoldaş, elbette ki bu eylemlerle ihtilâl yapılabileceğini söylemiyor, ama bu eylemleri ilke olarak reddetmiyor da. Hatta savunuyor. Grevlerle de ihtilâl yapılamaz ama grev reddedilebilir mi? Bu baylar, Lenin yoldaşın “Partizan Savaşı” makalesinden habersiz değillerdir. Kendilerinin çeviri listelerinde bu makalenin de adı var. Ayrıca, revizyonizmin başı olan kişi, bu makaleden, şu cümleleri aktarmıştır.

“...Marksistler, bırakalım ebedi olarak, geçici olarak dahi her hangi bir mücadele biçimini reddetmezler. Bütün mücadele biçimlerini ihtilâl yoluna bağımlı kılarlar.”

Lenin yoldaşın bu tamamen doğru cümlelerini, kendilerinin sadece legal yayıncılıktan ibaret olan faaliyetlerini haklı çıkarmak için kullanmaya yeltenen bu alçaklar, Lenin yoldaşın aynı makalede, “banka soygunları”nı desteklediğini görmemiş olabilirler mi? Lenin yoldaşı dahi tahrifte sakınca görmeyen bu baylar, Stalin yoldaşın banka soygunları düzenlediğini bilmiyor olabilirler mi? Lenin ve Stalin yoldaşlar, banka soymayı desteklemek ve yürütmekle acaba “Marksizm-Leninizme yabancı bir ideolojiyi, küçük-burjuva siyasi çizgisini” mi izlediler? Kitle çizgisine aykırı ihtilâlcı olmayan bir yol mu tuttular? Kitlelerin ve kadroların devrimci gücünü mü israf ettiler, çürüttüler, saptırdılar? Onlar da böylece “yanlış hedefler”e mi saldırmış oldular? Anarşist ve kendiliğindenci bir çalışma tarzına mı kapıldılar? Revizyonistler üstü kapalı olarak bunu söylemiş olmuyorlar mı? “Banka soyma”nın halkın gerçek ihtiyacına cevap vermediğini, onun yerine sahte talepleri geçirdiğini söylüyorlar. Bu baylara soruyoruz: Silahlanmak, halkın gerçek talebi değil midir? Sahte bir talep midir? Bankalardaki paralara el koyarak silahlanmak, niçin iktidar mücadelesine hizmet etmesin? Kendilerinin, ihtilâlcı mücadelenin yerine geçirdikleri “somut talepler” için mücadeleden, yani “ücretler, iş saatleri, iş güvenliği, vb...” için yürütülen mücadeleden daha direkt olarak iktidar mücadelesine hizmet etmiyor mu?

Bu baylara soruyoruz; bankerler, “iktidarın bugünkü sahibi olan yerli hakim sınıflara” dahil değil mi? Bunlara saldırmak, niçin “yanlış hedeflere” saldırmak oluyor? Yoksa, siz bunları devrimin dostu olarak mı görüyorsunuz? Bankerler, size bu iyiliğinizden dolayı ne kadar minnettar kalsalar azdır.

“Adam kaçırma”ya gelince (buna düşmanları esir almak veya teslim almak demek daha doğru olur); proleter devrimcileri ilke olarak bunu da reddetmezler! Falan ya da filan soygun olayı yanlış olabileceği gibi, bazı “kaçırma” olayları da yanlış bulunabilir ama, ilke olarak, “adam kaçırmak” reddedilemez. Mesela düşman ordusunun önemli bir subayını kaçırmak esir almak, hak etmiş toprak ağalarını ve benzeri halk düşmanı zalimleri kaçırmak kurşuna dizmek vs... yanlış değil doğrudur, ihtilâlcî, Marksist-Leninist çizgiye uygundur.

Yanlış olan, bizzat eylemin biçimi değildir. O eylemi yürütenlerin yani THKP-THKC ve THKO’nun bir bütün olarak ideolojileri ve politik çizgileri yanlıştır, sakattır. İktidar mücadelesinin yerini bizzat sözkonusu eylemlerin almış olması, bu eylemlerin mücadelenin bel kemiğini teşkil ediyor olması yanlıştır, sakattır.

Ülkemizde, silahlı mücadele esas olarak, köylük bölgelerde, mahalli ve merkezi otoritenin yıkılması, yerine proletarya önderliğinde köylü hakimiyetinin kurulması hedefine yönelmelidir. Bugünkü aşamada bu mücadelenin biçimi köylülerin gerilla savaşıdır. Gerilla faaliyeti, toprak ağalarının, halk düşmanı bürokratların, ihbarcılarının, faizcilerin imhasını, çeşitli şekillerde cezalandırılmalarını, paralarına, silahlarına el konulmasını, karakolların basılmasını ve silahlara el konulmasını, canlı ve cansız bir yığın hedefe saldırıyı içerir. Fakat bütün saldırıların bir ortak hedefi vardır. O da, gerici otoriteyi zayıflatmak, parçalamak ve giderek yıkmak, yerine devrimci otoriteyi geçirmek! Bugün ülkemizde silahlı mücadele, esas olarak bu olmalıdır! Fakat, önce de belirttiğimiz gibi, bu mücadeleye destek olmak üzere, “banka soymak ve adam kaçırmak” eylemleri ilke olarak reddedilemez.

Revizyonist baylar şöyle diyorlar: “Yenilginin sebebi sınıfsaldır, ideolojiktir. Halk kitlelerini seferber edememek ve hakim

sınıflar önünde yenik düşmek, oportünist bir küçük burjuva ideolojisi taşımanın kaçınılmaz sonucudur.” Peki baylar, başarıya ulaşan her hareket, Marksist-Leninist midir? Proletarya ideolojisi mi taşımaktadır? Bu mantıkla siz, başarıya ulaşan bir burjuva hareketi önünde secdeye inmeye hazırsınız! O hareketin çeşitli alanlarda tezahür eden ideolojisine bakmadan, sadece sonucuna bakarak Marksist-Leninist olup olmadığına karar vermek sizin gibi burjuva kafalıları çok yakışıyor.

Şu mantığa bakın!

“Halkın silahlı mücadelesi de yenilgiden geçerek çelikleşir ve düşmanı alteder. Ama öfkeli küçük-burjuva aydınlarımızın yenilgisinden tamamen farklıdır(?). Halkın mücadelesinin yenilgileri, içinde zafer tohumları taşır. Kitleler, her yenilgiden dersler çıkararak yenmesini öğrenirler. Ama küçük-burjuva hareketlerinin yenilgilerinden çıkaracağımız ders, bir daha böyle hareketlere girişmemektir” (age, s. 84-85) (abç).

Saçmalamak dediğin bu kadar olur!

Bir kere, her yenilginin iki sebebi vardır. Birincisi objektif sebep: Objektif şartlar, belli bir gücün aleyhine, diğerlerinin lehine ise zayıf olan için bu şartlarda yenilgi kaçınılmazdır. İkincisi subjektif sebep: Objektif şartlar başarı kazanmaya elverişli olduğu halde, hata yapan yani dış dünyanın kanunlarını kavrayıp, düşüncesini ve davranışlarını bu kanunlara uydurmayan, yani gerçeğe aykırı davranan, yenilgiye uğrar. Hangi sınıf, grup, örgüt, kişi yenilirse yenilsin sebep yukarıdakilerden biridir veya her ikisidir. Küçük-burjuva aydınlarının yenilgisi de, işçilerin köylülerin yenilgisi de bu iki sebepten ileri gelir. Tamamen farklı olan nedir?

İkincisi, “halkın yenilgileri, içinde zafer tohumları taşır” deniliyor. Evet, ama niçin? Çünkü halk, yani işçiler ve köylüler objektif olarak yenme imkanına sahiptir; subjektif olarak, gerçeği kavradıktan ve mücadeleyi bu gerçeğe uygun olarak yürüttükten sonra, yenmemesi için sebep yoktur; işte yenilgiler, halkın gerçeği kavramasına, ona uygun düşünmesine ve hareket etmesine yardım eder.

Küçük-burjuva aydınlarına gelince; onların yalnız başlarına objektif olarak, düşmanı yenme imkanları yoktur. Ama onların yenilgileri de, gerçeklerin kavranmasına ve düşüncemizin ve davranışımızın bu gerçeklere uydurulmasına hizmet eder. Mesela, bunların yenilgilerinden şu gerçeği kavrarız: İşçiler ve köylüler, harekete geçirilmeden düşmanı yenmeye imkan yoktur. Bu anlamda, onların yenilgileri de içinde zafer tohumları taşır. Çünkü, yenilgi objektif gerçeğin kavranmasına, küçük-burjuva aydınların halkla birleşmesine yol açar.

İdealist bay bambaşka bir sonuca, bir daha banka soymamak gerektiği sonucuna varıyor! Üstelik, küçük-burjuva aydınlarını da halktan saymamak gibi, yepyeni bir teori yaratıyor.

THKO, THKP-THKC, iki küçük-burjuva akımıdır. Bunlar, kitlelerin sınıfsal mücadelesinin yerine, bir avuç öfkeli aydının komploculuğunu geçirmek istedikleri için, ideolojileri her bakımdan, proletarya ideolojisine, Marksizm-Leninizmin evrensel ilkelerine aykırı olduğu için komünist değildirler! Banka soymalarından dolayı ve başarısız oldukları için, komünist olmadıklarını söylemek, neşteri vurulmaması gereken yere vurmaktır! Çünkü bir komünist hareket de, yukarıda belirttiğimiz gibi, iktidar mücadelesini destekleyecek şekilde, banka soygunlarına girişebilir ve hatta hatalar yaptığı için veya başka sebeplerle başarısızlıklara da uğrayabilir. Ama sizin mekanik düşünmeye alışmış beyniniz, bir türlü bunu almıyor!

Yine revizyonist klik, YİKÇ adlı gevezelikler ve saçmalıklar şaheserinde, şehirlerde gerilla faaliyetine girişilmesini ilke olarak reddediyor! Şehirlerde girişilecek gerilla faaliyeti kırlık bölgelerdeki toprak devrimi mücadelesine bağımlı olmalı ve onu destekleyecek biçimde yürütülmelidir. Fakat şehirlerde gerilla faaliyetini ilke olarak reddetmek, silahlı mücadeleyi kalıplara döken (a), (b), (c) diye sıralayan anlayışın ifadesidir. Ülke çapında, bir bütün olarak düşman bizden güçlü olduğu sürece, şehirlerdeki politikamız, esas olarak “kuvvet toplamak ve fırsat kollamak”tır. Ve zaman zaman ayaklanmalar düzenleyerek köylük bölgelere çekilmektir.

Bunun yanında birincisi, kırlık bölgelerdeki mücadeleye destek olmak üzere; ikincisi, gerici saldırılara karşı aktif savunma vasıtası olarak! Üçüncüsü, kuvvet biriktirme vasıtalarından biri

olarak şehirlerde de gerilla eylemlerine girişilebilir ve girişilmelidir. Bu amaçlarla banka soyulabileceği gibi, yani hükümetin ve gericilerin paralarına el konulabileceği gibi, şehirlerde sınıf düşmanları da imha edilebilir; mesela, polis ajanları, faşist subaylar, işkenceci polisler, faşist teşkilatların elebaşları, zalim patronlar ve yardakçıları, grev kırıcılar, ajan-provokatörler, ihbarcılar, devrimcileri kurşunlayanlar ve bunlara idam cezası verenler, emperyalizmin ajanları vs... kurşuna dizilebilir. Ayrıca ulaştırma ve haberleşme hatları felce uğratabilir; cephanelikler, askeri depolar vb. soyulabilir veya sabote edilebilir; önemli evraklara el konulabilir veya bunlar imha edilebilir; hapisneden adam kaçırılabilir, bazı askeri üslere ve karargâhlara, polis karargâhlarına, faşist teşkilatların merkezlerine sabotajlar düzenlenebilir, vs...

Revizyonist baylarımız bütün bunları reddediyorlar. Onların silahlı mücadeleyi, Lenin yoldaşın eleştirdiği ve “kakavanlıkla” itham ettiği şekilde anladıklarına, bundan daha iyi örnek olabilir mi?

Demagojiye imkan vermemek için bir kere daha tekrarlayalım: Biz, yukarıdaki eylemleri ilke olarak benimserken, toprak devrimi için köylük bölgelerde yürütülecek silahlı mücadelenin esas olması gerektiğini, şehirlerdeki mücadelenin ve diğer bütün mücadele biçimlerinin ona bağlı olması gerektiğini asla akıldan çıkarmıyoruz.

Fakat revizyonist klik, binbir dereden su getirerek durmadan kösteklediği silahlı mücadeleyi, bir de sağına soluna sınır kazıkları dikerek, iyice kuşa çeviriyor; silahlı mücadeleyi karmaşık, çok renkli, inişli çıkışlı olarak değil, kendilerinin masa başında makale yazması gibi, basit, tekdüze ve dümdüz bir şey olarak görüyor!

“Komünist hareketin belli bazı ihtiyaçlarını karşılamak gerektiğinde bu tür eylemleri yasaklamak sözkonusu olamaz”.

Devrimci ahlak, istikrar ve ilke namına zerre kadar bir şey tanıdıkları yok bu revizyonist hainlerin. Bizzat eylemleri yerin dibine batırdıktan sonra şimdi de “bazı ihtiyaçları karşılamak için bu tür eylemler”in yapılabileceğini kabul etmiş gözüküyorlar. Bu konuda artık doğru düşünmeye başladıkları için mi? Hayır, (çünkü o takdirde, “Yaşasın İhtilâlcî Kitle Çizgisi” denilen paçavrayı yakmaları gerekirdi)! Sadece eleştiri oklarından pek nazik vücutlarını

korumak için! Üstelik şehirlerde gerilla faaliyetinin anlamını ve önemini yine de kavrayamamışlardır. Belirttiğimiz gibi, şehirlerde gerilla eylemlerinin amacı, bazı ihtiyaçları karşılamaktan da ibaret değildir. Şehirlerde girişilecek gerilla faaliyeti, köylük bölgelerdeki mücadeleye destek olarak, gerici saldırılara karşı aktif savunma vasıtası olarak ve kuvvet biriktirme araçlarından biri olarak önem taşır. Revizyonist baylar, meselenin özünü yine de kavrayamamışlardır.

16. Şafak Revizyonistleri, Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Tahrif Ediyor.

Mao Zedung yoldaş, Çin'de kızıl siyasi iktidarın varolabilmesini aşağıdaki şartlara bağlamaktadır:

- 1- Çin'in iktisadi bakımdan geri, yarı-sömürge bir ülke olması ve bunun sonucu olarak savaş ağaları arasında savaş olması.
- 2- Kuvvetli bir kitle temelini mevcut olması.
- 3- Ülke çapında devrimci durumun yükselmeye devam etmesi.
- 4- Oldukça güçlü, düzenli bir kızıl ordu.
- 5- Doğru politika izleyen güçlü bir komünist partisi.
- 6- Kendine yeterli beslenme kaynakları.
- 7- Askeri harekate elverişli bir arazi.

Mao Zedung yoldaş, önceleri, Çin'de kızıl siyasi iktidarın varolabilmesinin en önemli şartı olarak beyaz rejimin savaş içinde olmasını görüyordu. Beyaz rejimin savaş içinde olmasını da, Çin'in yarı-sömürge yapısına bağlıyordu. Çünkü emperyalist ülkelerin yarı-sömürge Çin üzerinde hakimiyet için dalaşmaları, değişik emperyalist ülkelere bağlı olan savaş ağaları klikleri arasında çatışmalara ve savaşlara yolaçıyordu. Oysa, emperyalizmin doğrudan yönetimi altında olan sömürge ülkelerde, esas olarak bir tek emperyalist ülkenin hakimiyeti sözkonusu olduğu için, ülkedeki gerici klikler arasında silahlı savaşlar da olmazdı.

İkinci Dünya Savaşı'nda şartlar değişti. Emperyalizm ağır bir darbe yedi. Yeni sosyalist ülkeler ortaya çıktı. Emperyalist sistemin dönemsel buhranları sıklaştı ve şiddetlendi. Uzak Doğu'da, silahlı mücadeleye giren halklar, emperyalizme ağır darbeler indirdiler, silahlı kuvvetler teşkil ettiler. Bütün bunların sonucu olarak, dünya çapında kuvvetler dengesi, emperyalizmin ve gericiğin aleyhine tamamen değişti. Yeni şartlarda artık, sömürge ülkelerde de ülkenin kırık bölgelerinde kurtarılmış bölgeler yaratmak, buralardan büyük şehirleri kuşatmak, uzun süreli savaşlar vererek ülke çapında iktidarı ele geçirmek mümkün hale geldi. Mao Zedung yoldaş da, bu yeni şartlara uygun olarak, kızıl siyasi iktidarın yaşamasıyla ilgili görüşünde değişiklik yaptı.

Mao Zedung yoldaşın, kızıl siyasi iktidarın yaşaması için gerekli gördüğü birinci şartı artık şöyle ifade edebiliriz:

Kızıl siyasi iktidar ister sömürge olsun, ister yarı-sömürge olsun, bütün geri ülkelerde mümkündür. Sadece emperyalist ülkelerde mümkün değildir.

Yine Mao Zedung yoldaşın Çing-Kang Dağları'ndaki Mücadele yazısından anlıyoruz ki, kızıl siyasi iktidar bir kere doğduktan sonra, doğru bir politika izlemek şartıyla, devrimci durumun nispeten gerilediği, hakim sınıflar arasında nispi bir barışın sağlandığı, yani iktisadi ve siyasi krizin yerini, nispi bir istikrarın aldığı dönemlerde de yenilgiye yolaçacak başka objektif sebepler yoksa, kızıl siyasi iktidar yaşayabilir. Mao Zedung yoldaş, Ağustos yenilgisini, devrimci durumun artık yükselmemiş olmasına bağlamıyor: Tersine, parti içindeki bazı kimselerin, istikrar döneminde, kriz döneminin taktiklerini aynen uygulamalarına bağlıyor. Yani, geçici bir süre için, devrimci durum gerilediği halde, doğru bir politika izlenseydi, yenilgi olmazdı diyor. Ve devrimci durumun yükselmeye devam ettiği dönemlerde, nispeten daha "maceracı" bir politika, devrimci durumun gerilediği dönemlerde ise toprak kazanmaktan ziyade, kurtarılmış bölgeyi sağlamlaştırma politikası güdülmesi gerektiğine işaret ediyor.

Devrimci durumun ülke çapında yükselmesi, kızıl siyasi iktidarın yaşamasını ve kurtarılmış bölgenin genişlemesini kolaylaştıracaktır. Devrimci durumun geçici olarak ve nispeten

gerilemesi, “kızıl siyasi iktidarın yaşaması”nı olumsuz yönde ekileyecektir. Ama doğru bir politika izleyerek, kızıl siyasi iktidar korunabilir ve hatta genişletilebilir.

Devrimci durumun uzun süre mevcut olmaması halinde kızıl siyasi iktidar yaşayamaz. Fakat, “emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere ilerlediği çağımızda” emperyalizm ve gericilik için, artık uzun süreli istikrar dönemleri hayaldir. Revizyonistler, bizi şöyle suçluyorlar: “Mao Zedung yoldaşın, devrimin(?) ülke çapında yükselmesi şartını Çing-Kang Dağları’ndaki Mücadele yazısında bıraktığını iddia ediyorlar”.

Bir kere, “devrimin ülke çapında yükselmesi” değil “devrimci durumun ülke çapında yükselmesi”. İkincisi de, yukarıdaki iddia iftiradan ibarettir. Bir kere kızıl siyasi iktidar kurulduktan sonra, devrimci durumun bir süre için gerilemesine rağmen bunun olumsuz etkisine rağmen, eğer doğru bir politika izlenirse, kızıl siyasi iktidarın ayakta tutulabileceği söylendi. Bu başka bir şeydir, iddiada ileri sürülen başka bir şey.

“Kızıl siyasi iktidarın varolması” açısından ülkemizin durumu nedir?

1- Ülkemiz, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülkedir. Bu açıdan ülkemizde kızıl siyasi iktidar imkanı mevcuttur.

2- Ülkemizin, her bölgesinde değil ama, birçok bölgesinde kuvvetli bir kitle temeli mevcuttur. Köylüler, son yıllarda birçok demokratik mücadelelerden geçmişler; köylük bölgelerimizde bugüne kadar görülmedik bir birikim meydana gelmiştir. Bu açıdan da kızıl siyasi iktidar için şartlar ülkemizde bugüne kadar görülmemiş ölçüde elverişlidir.

3- Devrimci durum, gerek dünya çapında gerekse ülke çapında son derece elverişlidir. Geçici ve kısa süreli istikrar dönemleri olsa bile devrimci durum esas olarak yükselmeye devam ediyor. Bu, “emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere doğru ilerlediği” çağımızın en bariz, en tipik özelliğidir. Kızıl siyasi iktidar için, bu bakımdan da şartlar son derece elverişlidir.

4- Kendine yeterli beslenme kaynakları, esas itibarıyla ülkemizin iktisaden geri bölgelerinde, kapitalist pazarın ayrılmaz bir parçası haline gelmemiş bölgelerinde mevcuttur. Bu bölgelerin kuşatılması, büyük şehirlerle, yani pazarlarla olan ilişkilerinin kesilmesi halinde de, üretim ve tüketim ilişkileri aksamadan devam edebilir. Oysa, büyük pazarlara sıkı sıkıya bağlı bölgelerin, yani ürünleri geniş ölçüde büyük pazarlarda satılan ve tüketim için gerekli ihtiyaç maddeleri büyük ölçüde büyük pazarlardan sağlanan bölgelerin kuşatılması, büyük şehirlerle ilişkisinin kesilmesi halinde, o bölgelerde iktisadi hayat felce uğrar, kızıl siyasi iktidar çöker.

İktisaden geri bölgelerin kendine yeterli ekonomik kaynaklara sahip olmasının yanısıra, buralar aynı zamanda merkezi otoritenin zayıf olduğu, ulaşım ve haberleşme imkanlarının kıt olduğu bölgelerdir. Mahalli feodal otorite daha ziyade bu bölgelerde hüküm sürer. Gericici iktidarın ve emperyalizmin askeri yığınakları, geniş istihbarat şebekeleri vb... büyük şehirlerde ve iktisaden gelişmiş bölgelerdedir. Devrimciler esas olarak iktisaden geri bölgelere çekilmeli, buralara dayanmalı, buraları devrimin üsleri, sağlam kaleleri haline getirmeli ve düşmanın üs edindiği iktisaden gelişmiş bölgelere ve büyük şehirlere buralardan saldırmalıdır. Bu nokta, Mao Zedung yoldaşın geliştirdiği halk savaşı teorisinin, Çin ve Vietnam deneyinin önemli bir unsurudur.

Ülkemizin özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgeleri, “kendine yeterli ekonomik kaynakları” açısından son derece elverişlidir. Diğer bazı köylük bölgelerimizde de bu şart kısmen mevcut olmakla birlikte, Doğu ve Güneydoğu bölgelerimize göre daha zayıftır.

5- “Askeri harekate elverişli arazi”. Tayin edici olmamakla birlikte kızıl siyasi iktidarın varolmasını etkileyen faktörlerden biri de budur. Ve ülkemiz, bu açıdan sonsuz imkanlarla doludur.

Bugün, Türkiye’de, kızıl siyasi iktidarın mevcut olabilmesi için eksik olan şey, “doğru bir politika izleyen güçlü bir komünist partisi” ve “düzenli kızıl ordu”dur. O halde, ülkemizde kızıl siyasi iktidarın varolması meselesini inceleyen bir komünistin varacağı sonuç şudur: Kızıl siyasi iktidarı kurmak için görevimiz, “doğru bir politika izleyen güçlü bir komünist partisi” ve “düzenli kızıl ordu” inşa etmektir. Esas olarak, kızıl siyasi iktidar için gerekli diğer

şartların mevcut olduğu bölgelerde -ki bu şartlar, sağlam bir kitle temeli, yeterli beslenme kaynakları ve askeri harekate elverişli arazidir- bugünden silahlı mücadeleye girerek parti ve ordu inşa edildiği takdirde, kızıl siyasi iktidar kurulabilir. Yani, parti ve ordu, silahlı mücadele içinde inşa edilmelidir. Silahlı mücadele sürecinde, -ki bu nispeten uzun bir süreçtir- parti belli bir güce eriştiği ve halk silahlı kuvvetleri oldukça güçlü, düzenli birliklere dönüştüğü zaman, kızıl siyasi iktidar, ülkemizin bazı bölgelerinde bir gerçek haline gelecektir. Ve kızıl siyasi iktidar, bir kere gerçekleşikten sonra da, geçici ve kısmi istikrar dönemleri olsa bile, doğru bir politika izlemek şartıyla ayakta tutulabilir.

“Kızıl siyasi iktidarın, mevzi olarak yürütülen bir mücadeleyle kurulabileceğini söylüyorlar”. Marksist-Leninistler, hiçbir zaman ve hiçbir yerde böyle bir şey iddia etmediler!

Ama, Mao Zedung yoldaşın ileri sürmediği, “ülkenin her köşesinde, bütün köylerde ve şehirlerde, proletarya partisi önderliğinde mücadele yoksa, kızıl siyasi iktidar olamaz” şeklinde bir şart da ileri sürmediler. Sadece yukarıda sıralanan yedi şartın bir araya gelmesi halinde kızıl siyasi iktidarın mümkün olabileceğini söylediler.

Revizyonistler ise, Başkan Mao Zedung’un kızıl siyasi iktidar öğretisini tahrif ederek, ülkemizde kızıl siyasi iktidarın varolmasını imkansız hale getirecek şartlar ileri sürdüler. Revizyonistlerin ileri sürdüğü şartlar şunlardır:

- 1- Gericici rejim içinde parçalanmalar.
- 2- Geçmişte köylü isyanları olması.
- 3- Ülkenin her köşesinde, bütün köylerinde, şehirlerinde kitlelerin komünist parti önderliğinde mücadeleye girmiş olması.
- 4- Düzenli bir kızıl ordu.
- 5- Güçlü bir komünist partisi.

Revizyonistler, Mao Zedung yoldaşın kızıl siyasi iktidar öğretisini işte bu şekle soktular. Bu şartları ülkemiz açısından incelerken vardıkları sonuçlar da şunlardır:

1) Çağımızda, kızıl siyasi iktidarlar ister sömürge, ister yarı-sömürge bütün geri ülkelerde mümkündür; sadece emperyalist ülkelerde mümkün değildir demek yerine, Mao Zedung yoldaşın, “savaş ağaları arasında savaş olması” tezini, Türkiye’ye uygulamaya kalkıştılar. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra ortaya çıkan yeni durumu, Mao Zedung yoldaşın değişen duruma uygun olarak bu konuda görüşünde değişiklik yaptığını hesaba katmadılar. “Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine” başlıklı tahrifat koleksiyonunda, yazar, Türkiye’nin şartlarını, Mao Zedung yoldaşın terkettiği bu görüşe, bu görüşü de Türkiye şartlarına uydurmak için ıkınıp sıkınıyor, buram buram terler döküyor. Hem de her yarı-sömürge ülkede bulunması doğal olan çelişmeleri sıralıyor ve “beyaz rejimin savaş içinde olması” şartının Türkiye’de bu şekilde tezahür ettiğini ispatlamaya çalışıyor.

Revizyonistler, Mao Zedung yoldaşın, terkettiği şartlar üzerinde ısrar etmek ve Türkiye’yi bu şarta uydurmaya çalışmakla, ülkemizde kızıl siyasi iktidarın doğması ve yaşaması konusunda tereddüt uyandırıyorlar. Aynı tereddüdü, sadece Türkiye için değil, diğer yarı-sömürge ve özellikle sömürge ülkeler için de uyandırıyorlar.

“Mao Zedung yoldaş, bütün yarı-sömürge (ve sömürge) ülkeler için de geçerli olmak üzere şunu belirtiyordu: Kızıl siyasi iktidar şartlarından biri beyaz rejimin parçalanma ve savaş içinde olmasıdır”.

Bu ifade tamamen revizyonistlerin kendi imalatlarıdır. Çünkü Mao Zedung yoldaş, sömürge ülkelerde beyaz rejim içinde Çin’de olduğu gibi bir parçalanma veya savaşı mümkün görmüyordu. Daha sonra, sömürgelerde kızıl siyasi iktidarın mümkün hale gelmesi, bu ülkelerde beyaz rejim içinde savaşların ortaya çıkmış olması değildir. Dünya çapında emperyalizmin ve gericiliğin son derece zayıflaması ve çöküşe gitmesidir. Bu durum sömürge ülkelerde de devrimci güçler lehine son derece elverişli şartlar yaratmıştır. Ayrıca ister sömürge ister yarı-sömürge olsun, bu ülkelerde beyaz rejim tarafından kuşatılmış kızıl siyasi iktidarı mümkün kılan diğer bir özellik de, ülkenin iktisaden geri bir yapıya sahip olmasıdır. Kızıl siyasi iktidarın, çepeçevre kuşatıldığı halde ayakta durabilmesinin bir

sebebi de budur. Emperyalist bir ülkede bu şartlar mevcut olmadığı için (gerici rejim içinde parçalanmalar mevcut olduğu halde) kızıl siyasi iktidar mümkün değildir.

2) Mao Zedung yoldaş, kızıl siyasi iktidarın doğduğu ve yaşadığı bölgelerin, daha önce köylü isyanlarının olduğu, köylülerin kitleler halinde demokratik devrime katıldıkları bölgeler olduğunu söylüyor. Bu şartın özü şudur: Kızıl siyasi iktidar, sağlam bir kitle temelinde sahip olan bölgelerde varolabilir. Köylü hareketlerinin olduğu bölgelerde kuvvetli bir kitle temeli mevcut olduğu için buralarda kızıl iktidar varolabilmektedir. Revizyonist yazar, meselenin özünü bir yana itiyor, şekle bağlı kalıyor. Ta Selçuklular ve Osmanlılar döneminin köylü ayaklanmalarını bir tarih yazarı gibi sıralıyor, ama bu köylü hareketlerinin meydana geldiği yerlerde bugün kuvvetli bir kitle temelini mevcut olup olmadığını, yani meselenin özünü ele bile almıyor! Revizyonistler, kızıl siyasi iktidarın doğması ve yaşaması şartlarını gerçekte kavramamışlardır. Bir sürü laf yığını arasında meselenin özünü ortadan kaldırmışlardır.

3) Revizyonistler, “devrimci durumun ülke çapında yükselmesi” şartını, önceden de işaret ettiğimiz gibi, “devrimci hareketin ülke çapında yükselmesi” haline sokmuşlardır. Daha sonra bu şartı, partinin ülkenin her yanında örgütlenmesi ve kitlelere kumanda eder hale gelmesi, bu partinin önderliğinde, ülkenin her köşesinde, bütün şehirlerde ve köylerde, bütün kitlelerin mücadeleye sokulması haline getirmişlerdir. Bu olmaksızın, kızıl siyasi iktidarın doğmasının ve yaşamasının imkansız olduğunu iddia etmişlerdir. Üstelik bu şartı, silahlı mücadelenin de başlatılması şartı olarak ileri sürmüşlerdir. Bu teori, Mao Zedung yoldaşın kızıl siyasi iktidar öğretisine, bizim burjuva bayların âcizane bir katkıları(!) olsa gerek. Veya Mao Zedung yoldaşı “düzeltiyor” olmalı(!).

Ülke çapında örgütlenmiş olmak ve işçi köylü yığınlarına komünist partinin önderliğini kabul ettirmek, onların mücadelesini yönetir hale gelmek elbette iyi ve istenilir bir şeydir. Ve devrimin ülke çapında zafere ulaşması, ancak bunu sağladığımız zaman mümkün olacaktır. Eğer yukarıdaki şartlar mevcutsa, hem silahlı mücadele ve hem de elverişli bölgelerde kızıl siyasi iktidarın doğması ve yaşaması oldukça kolaylaşır. Fakat, ülke çapında

örgütlenip bütün işçi köylü kitlelerine kumanda eder hale gelmeden kızıl siyasi iktidarın varolamayacağını söylemek, kızıl siyasi iktidarı imkansız hale getirmekle birdir. Marksist-Leninistler bugün ülke çapında örgütlü değillerdir. Bütün köylük bölgelerde ve şehirlerde işçiler ve köylüler henüz Marksist-Leninistleri izlemiyor. Fakat, silahlı mücadele içinde parti ve ordu inşa edilirse, “doğru bir politika izleyen güçlü bir parti” ve “oldukça güçlü bir kızıl ordu” inşa edilirse, henüz parti yukarıdaki en mükemmel nitelikleri kazanmadığı bir dönemde de, diğer şartların elverişli olduğu bölgelerde kızıl siyasi iktidar mümkün olabilir. Birinci olarak, kızıl siyasi iktidarın doğması ve yaşaması için, bütün köylük bölgelerde teşkilatlı olmak ve halka kumanda ediyor olmak, iyi bir şeydir ama zorunlu değildir. “Doğru politika izleyen güçlü bir parti” ve “oldukça güçlü bir düzenli ordu” inşa edilmiş se, henüz parti bütün ülkeyi ve bütün kitleleri kucaklayamadığı bir dönemde elverişli bölgelerde kızıl siyasi iktidarlar doğabilir ve yaşayabilir. İkinci olarak, bazı köylük bölgelerde kızıl siyasi iktidarın yaşaması için, bütün büyük şehirlerin desteğini almayı şart koşmak veya başlıca sanayi şehirlerinin parti önderliğindeki desteğini şart koşmak, yine kızıl siyasi iktidarı imkansız hale getirmektir. Böyle bir destek iyi bir şeydir ama zorunlu değildir. Köylüler, komünist partinin önderliğinde, sırf kendi kuvvetlerine dayanarak, kızıl siyasi iktidarı kurabilir ve yaşatabilirler; ama ülke çapında iktidarı ele geçiremezler. Revizyonist baylarımızın iddiasına göre, eğer başlıca sanayi şehirlerinin parti önderliğindeki desteği kazanılmamışsa kızıl siyasi iktidar varolamaz. Düşünün ki, başlıca sanayi şehirleri, daima ülkenin en büyük şehirleridir. Düşmanın en güçlü olduğu şehirlerdir ve devrimin son dönemlerine kadar elinde tuttuğu şehirlerdir. Gericiler buralarda, uzun süre, kesin hakimiyet sağlayabilirler ve işçi mücadelesini belli ölçülerde bastırabilirler. Böylece, köylülerin silahlı mücadelesini bu değerli destekten bir ölçüde mahrum bırakabilirler. O takdirde köylük bölgelerde kızıl siyasi iktidar kurulamayacaktır(!). İşte revizyonistlerin, kızıl siyasi iktidarı imkansız hale getiren bir tezi de budur. Gerçekte revizyonistler, ne kadar aksini söylerlerse söylesinler, beyaz rejim tarafından kuşatılmış kızıl siyasi iktidarların varolmasıyla ülke çapında iktidarın ele geçirilmesini bir ve aynı şey olarak görüyorlar. Ülke çapında

iktidarın ele geçirilmesi ve kesin zaferin kazanılması için gerekli şartları, kızıl iktidar için de zorunlu sayıyorlar.

4) Revizyonistler, kızıl siyasi iktidarın varolması şartlarından biri olan “kendine yeterli beslenme kaynakları” şartını tamamen esgeçiyorlar. “Devrimci safların, geri kalmış köyleri, ileri, sağlam üsler haline getirmeleri, devrimin büyük askeri, politik, ekonomik ve kültürel kaleleri haline getirmeleri, kır bölgelerine saldırmak için şehirlerden yararlanan alçak düşmanlarla buralara dayanarak savaşmaları ve böylece uzun savaşlar yoluyla giderek devrimi tam zafere ulaştırmaları”nın şart olduğunu kavramıyorlar. Savaşı sürdürmek, devrimci güçleri geliştirmek pekiştirmek, henüz devrimin güçleri yetersizken güçlü bir düşmanla kesin savaştan kaçınmak için, iktisaden geri bölgeleri üs yapmak, buralara dayanmak şarttır. İktisaden gelişmiş bölgelerde ve büyük şehirlerde bu imkan yoktur.

Askeri harekate elverişli arazi fazla önemli olmadığı için onun üzerinde durmuyoruz. Fakat, Türkiye’de kızıl siyasi iktidarın kurulması için kavranacak halkın partinin ve ordunun silahlı mücadele içinde inşa edilmesi olduğu, bugün Türkiye’de kızıl siyasi iktidarın varolması için, bu iki şartın eksik olduğunu, revizyonistler esgeçiyorlar. Burjuva baylar, Marksist-Leninistleri, “Çin Devrimi’nin çok kötü bir kopyacılığını yapmak”la itham ediyorlar. Kopya yapmakta kendileri kadar usta olmadığımızı kabul ediyoruz. Ama, onlar da lütfen, kızıl siyasi iktidar meselesinde sıfır numaralık bir başarı(!) göstererek sınıfta çaktıklarını kabul etsinler.

17. Şafak Revizyonistleri, Hakim Sınıfların “Devlet Güçlüdür!” Teorisinin Gönüllü Misyonerliğini Yapıyor.

“Türkiye’nin nispeten güçlü bir merkezi devlet geleneğine sahip olması ve diğer yarı-sömürge ülkelere göre güçlü bir ordunun varlığı...” (Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine).

“Merkezi devlet teşkilatının ve hakim sınıfların ordusunun relatif güçlü olması”.

“Hakim sınıfların devletin merkezi olarak(?) ÷lkemizin özelliklerinden dolayı güçlü olması, bu maceraperestlerin devamlı olarak gözden kaçırmaya çalıştıkları bir gerçektir!”

Burjuva ajanlarının, dinibütün bir papaz gayretkeşliği ile misyonerliğini yapmaya giriştikleri fikirler bunlardır. Sıkıyönetim komutanlarının bildirilerinden ödünç alınmış olan bu cümleler, hem son derece yanlış, hem de kesinlikle zararlıdır. Yanlıştır çünkü, bir ordunun güçlölüğünün ölçüsü, sadece insan sayısı değildir. O ordunun silah gücü, diğer imkanları, moral gücü, kitle desteği, savaş tecrübesi ve yeteneği, saflarındaki birlik ve dayanışma, bütün bunlar, hepsi birden bir ordunun güçlölüğünün veya zayıflığının ölçüsü olabilir.

Türkiye’de gerici ordu, evet, sayı olarak kalabalıktır. Fakat silah ve cephaneleri genellikle hurdadır. Amerikan emperyalizminin artıklarıdır. Uzun süre kullanmaya asla elvermezler. Ordunun moral gücü sıfırdır; milliyetçilik aşısıyla takviye etmeye çalışmaktadırlar ama bu aşının tesiri de artık vadesini doldurmak üzeredir. Erler, astsubaylar ve küçük rütbeli subaylar genellikle inançla değil, faşist disiplinle görev yapmaktadırlar. Özellikle işçi-köylü çocuğu olan erler arasında işçilere, köylülere karşı silah kullanmama eğilimleri hızla artmaktadır. Sıkıyönetimin barbarlıkları, ordunun açıkça işçi ve köylü kitlelerine karşı, parababalarının ve toprak ağalarının koruyuculuğunu yapması, onu kitlelerden hızla koparmıştır ve koparmaktadır. Milli baskının aracı olması sebebiyle, azınlık milliyetlerden ve özellikle Kürt halkından tamamen tecrit olmuştur. Öte yandan Türkiye’de ordu, kurtuluş savaşından beri savaş yüzü görmemiştir. En yüksek rütbeli ve en tecrübeli(!) subaylar bile, masa başında ve kitaplar arasında, savaş yüzü görmeden yetişmişlerdir. Gerici ordu, en yakın zamanda, Kore’de boyunun ölçüsünü almıştır: Orada kahramanlık palavraları bir balon gibi sönmüştür. Gerici ordunun saflarında dayanışma ve birlik yoktur. Önce çeşitli gerici klikler arasında parçalanmıştır. Sonra, erlerle subaylar arasında nefrete varan bir zıtlasma vardır. Son yıllarda ÷lkemizde hızla gelişen devrimci hareket, kitleleri geniş ölçüde sarsmıştır. Birçok er, askere devrimci düşünceleri kavramış olarak gitmektedir. Astsubaylar ve küçük rütbeli subaylar arasında demokratik eğilimler, gelişen devrimci hareketin etkisiyle artmaktadır vs...

Bütün bunlar ve buna benzer faktörler, gerici ordunun, revizyonizmin göstermek istediği gibi güçlü olmadığını, bütün güçlü görünüşüne rağmen, gerçekte kof olduğunun delilleridir. Bütün bunlara rağmen, gerici ordu kendiliğinden parçalanacak değildir. Onu parçalayacak olan, halk kitlelerinin aktif mücadelesi olacaktır.

Elbette, Marksist-Leninistler, düşmanı, stratejik açıdan küçümserken, taktik açıdan ciddiye alırlar. Ama revizyonist kliğin yaptığı gibi, sadece insan sayısına bakarak onun “güçlü” olduğunu ilan etmezler. İnsan sayısından çok daha önemli olan moral gücüne, kitle desteği sağlayıp sağlamadığına, saflarında birlik ve dayanışma olup olmadığına, savaş tecrübesi ve yeteneği olup olmadığına da bakarlar. Düşmanı ciddiye almak budur.

Revizyonist klik, hakim sınıfların gerici ordusunun havarileri gibi konuşuyor! Halkı “ordu güçlüdür”, “devlet güçlüdür” cinsinden faşizmin ağzına yakışacak demagojilerle korkutmaya çalışıyor.

Silahlı mücadeleyi durmaksızın kösteklemelerinin, kızıl siyasi iktidarı Türkiye açısından imkansız görmeye varan teorilerinin bir sebebi de, revizyonistlerin iliklerine işlemiş olan ordu korkusudur.

Oysa, çoğu başarısızlıkla sonuçlanan son silahlı çatışmalar bile, gerici ordu saflarında, moral çöküntüsü ve korku yaratmıştır. Askerler, mağaraları aramaya, evlere önden girmeye cesaret edememektedirler. İki kişiyi teslim almak için, koca bir askeri birliği yıgmak zorunda kalmaktadırlar. Proletarya partisinin akıllı ve dirayetli önderliğindeki halkın silahlı mücadelesi, gericiler için çok daha korku verici, yıkıcı ve moral bozucu olacaktır.

Gerici ordunun gücünü alabildiğine abartmaları, revizyonist kliği, bir başka noktadan daha oportünizmin batağına sürüklüyor. Gerici ordunun parçalanmasında ve yıkılmasında, halk kitlelerinin gücüne değil de, reformcu burjuvazinin tezgahlayacağı bir askeri darbeye bel bağlamalarına yol açıyor (faşizm ve faşizme karşı mücadele meselelerini ele alırken bu nokta üzerinde durduğumuz için, burada tekrar üzerinde durmuyoruz).

18. Şafak Revizyonistleri, Şehirlerin Köylük Bölgelerden Kuşatılması Stratejisini Geçersiz Hale Getiriyor.

Revizyonist hainler, bir yandan bu stratejiyi dil ucuyla kabul ediyorlar, öte yandan da, el altından sinsi sinsi onun önemini ve değerini küçültmeye, yıkmaya çalışıyorlar.

Bunlara göre: Şehirlerin köylük bölgelerden kuşatılması stratejisi, sadece köylülerin nüfusun çoğunluğunu oluşturuyor olmasına ve bunların feodal ve yarı-feodal sömürü ilişkileri içinde bulunmasına bağlıdır.

“Oysa, devrimin köylük alanlardan gelişmesinin sebebi, nüfusun % 70’inin oturduğu köylük bölgelerde halk ordusunun esasını oluşturan, ezilen milyonlarca köylünün varlığıdır. Bu durum, doğrudan doğruya Türkiye’nin geri bir tarım ülkesi olmasından gelmektedir.” (12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum).

“Toprak devrimi esas olarak, gerici devlet otoritesinin kırlık alanlarda şehirlere oranla daha zayıf olmasından ileri gelen salt askeri (!) bir zorunluluğun sonucu olmayıp, sosyal yapının, yani ezilen ve sömürülen halk yığınlarının büyük çoğunluğunun kırlık alanlarda feodal ve yarı-feodal sömürü ilişkileri içinde bulunmasından (abç) doğan bir strateji olduğuna göre...” (Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine).

Bir yandan, şehirlerin köylük alanlardan kuşatılması, görüldüğü gibi, köylü nüfusunun çoğunlukta olmasına bağlıyor, öte yandan, Boratav’ın Arencilik’ten miras anti-Marksist tezleri muhafaza ediliyor.

PDA’nın bir sayısından bir gençlik komitesinin sorusuna tasviple yapılan şu aktarma ibret vericidir: “Türk toplumunun yapısı hızla değişmektedir. Eğer bu değişme bu hızla devam ederse, önümüzdeki on ya da onbeş yıl içinde kentlerde yaşayan nüfusun toplam Türkiye nüfusunun yarısının oldukça üstüne çıkması kaçınılmazdır”. Gençlik komitesi, peşinden şu soruyu soruyor: “Devrimin temel mücadele alanı ve temel gücü ne şekil alacaktır?”

Revizyonist bayların, “şehirlerin kırlardan kuşatılması” stratejisini niçin geçersiz hale getirdikleri, bu stratejiye niçin gölge düşürdükleri anlaşılmalıdır herhalde: Çünkü bunlara göre; 1) Şehirlerin köylerden kuşatılması için, köylüler nüfusun çoğunluğunu teşkil etmelidir; 2) Türkiye’de “iktisadi ve sosyal yapı hızla değişmekte”, köylü nüfusu hızla azalmaktadır.

O halde, şehirlerin köylerden kuşatılması stratejisi, Türkiye açısından tabii olarak, önemini ve geçerliliğini “hızla” kaybetmektedir. Bu baylar, gerçekte de böyle düşünüyorlar! Fakat, bu düşüncelerini savunacak cesarete ve dürüstlüğe sahip olmadıkları için, demagojinin yolunu tutuyorlar! Bizleri, “halk savaşını tek yanlı olarak köyden şehire gelişen bir olay” olarak ele almakla itham ediyorlar. Kendilerinin meseleyi “çok yanlı” olarak gördüklerini, şehirlerin de büyük önemi olduğunu, şehirlerde faaliyet göstermenin “özellikle Türkiye’de” önem taşıdığını iddia ediyorlar (bak: Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine, s. 8). Aynı iddianın Endonezya’da, katliamdan önce partinin tepesine çöreklenmiş olan revizyonist önderlik tarafından da savunulmuş olduğunu, EKP Merkez Komitesi Polit Bürosunun özeleştirisinden ibretle öğreniyoruz. Türkiye’de de şehirlerde çalışmanın özellikle önemli olduğu yolundaki bu zıvalıklarla gövdesini tamamen şehirlere yerleştirmiş, dergicilik şeklindeki sağcı ve barışçı pratiği haklı göstermeye çalışıyorlar. Şehirlerde anti-faşist mücadele bayrağı altında darbe tezgahlama çabalarını haklı göstermeye çalışıyorlar. Ve halen, ileri kadroların birçoğunun ve hareketin her türlü maddi imkanlarını şehirlere yığmalarını, kırlık bölgelere üvey evlat muamelesi yapmalarını haklı göstermeye çalışıyorlar. Bütün bunlara dayanak olan şey, yukarıda iki madde halinde özetlediğimiz sakat anlayıştır. Bu anlayışı söküp atmadıkça, onun pratikte yansıyan kaçınılmaz sonuçlarını bertaraf etmek de imkansızdır.

Revizyonistler şimdi, kendilerine yönelecek eleştirilere karşı bağışıklık aşısı yapmaya, yeni bir kıvırtmayla vaziyeti kurtarmaya çalışıyorlar: “Evet, toprak devrimi sosyal yapının tayin edeceği bir stratejidir. Fakat bunu, köylü nüfusu % 49’a düşer düşmez gerçekliğini yitirici bir esas olarak görmeyelim. İkinci durumda kalan etkenleri tamamen unutan bakış açısına düşmemeliyiz” diyorlar. Sizden başka öyle “gören” kimdir acaba? Ve sizin

yukarıdaki teorileriniz devam ettikçe başka türlü görmeye imkan var mı? Köylü nüfusu % 49'a düşünce de, kırlardan şehirleri kuşatmak stratejisinin doğru olacağını düşünüyorsanız, bunun sebebini de izah etmeniz gerekmez mi? Sizin bütün teorileriniz, aksi görüşü haklı çıkarır niteliktedir. Önce bu teorileri özeleştirir ile süpürüp atmanız, sonra da "ikincil etkenler" in neler olduğunu açıklamanız gerekmez mi? Bunu yapmadıkça, ektiğiniz zararlı tohumlar meyvesini vermeye ve çevresini zehirlenmeye devam edecektir.

"Şehirlerin kırlık bölgelerinden kuşatılması" stratejisi, sadece feodalizmin varlığına ve köylülerin nüfusun çoğunluğunu teşkil etmesine bağlı değildir. Aynı zamanda, emperyalizmin yarı-sömürgesi veya sömürgesi olmaya bağlıdır. Emperyalizmin fiili işgali altındaki bir ülkede millî devrim (o ülkedeki köylü nüfusuna ve feodalizmin varlığına bağlı olmaksızın), esas olarak kırlardan şehirlere doğru gelişir. Çünkü işgalci emperyalist kuvvetler, öncelikle ülkenin büyük şehirlerini, ana yollarını, ana haberleşme hatlarını vb... ele geçirir; fakat geniş kırlık alanları kontrol edemez.

Yarı-sömürge ülkeler, emperyalizmin yarı işgali altında olan ülkelerdir. Bu gibi ülkelerde emperyalizm hakimiyetini, esas olarak, yerli gerici sınıflar vasıtasıyla devam ettirmekle birlikte, kendisi de onlara üsleriyle, tesisleriyle, askerleriyle, filosuyla, silah yardımıyla... çeşitli şekillerde destek oluyor. Bu nedenle yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde "şehirlerin kırlardan kuşatılması" stratejisi, sadece feodalizmin mevcudiyetinden ve köylülerin nüfusun çoğunluğunu teşkil etmesinden değil, aynı zamanda emperyalizmin yarı işgalinden de ileri gelmektedir. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelere özgü olan şey, feodalizme karşı özü toprak devrimi olan demokratik devrimle, emperyalizme karşı millî devrimin birleşmiş olmasıdır. Feodalizmin mevcudiyet derecesi ve köylülerin genel nüfusa oranı (ki bunlar birbirine bağlı şeylerdir), demokratik devrimin programını etkiler, ama "şehirlerin kırlardan kuşatılması" stratejisini değiştirmez.

"Emperyalizmin karnının kırlarda yumuşak olmasından çok, devrimci hareketin milyonlarca köylü sayesinde bu alanlarda güçlü olması sözkonusudur. Köylerin esas mücadele alanı olması, kırların

vasfindan ileri gelseydi, emperyalist ülkelerde de köylerin esas mücadele alanı olması gerekirdi.”

Bu baylar, güçlülüğü ve zayıflığı, izafi bir şey olarak değil mutlak bir şey olarak görüyorlar. Değişen bir şey olarak değil, değişmez bir şey olarak görüyorlar. “Emperyalizmin karnı kırlarda yumuşaktır” demek, aynı zamanda, kırlık bölgelerde halk daha kuvvetlidir, halkın yumruğu orada daha pektir anlamına gelir. Bu baylar, çelişmenin bir yönünü söyleyerek öbür yönünü reddediyorlar. “Devrimci hareketin milyonlarca köylü sayesinde bu alanlarda güçlü olması”nı kabul edip “emperyalizmin karnının kırlarda daha yumuşak olmasını” reddediyorlar! Oysa, birinin güçlülüğü öbürüne göredir; öbürünün zayıflığı da berikine göredir. Mutlak ve değişmez bir güçlülük, zayıflık ölçüsü yoktur.

Revizyonist baylar, yukarıdaki ifadede, emperyalist ülkelerde de, “emperyalizmin karnının kırlarda yumuşak” olduğunu farzediyorlar. Oysa emperyalist ülkelerde “emperyalizmin karnı kırlarda yumuşak” değildir. Çünkü, “yumuşaklık-peklık”, “güçlülük-zayıflık” izafi bir şeydir. Emperyalist ülkelerde karşı-devrimin gücü, şehirlerde, köylere nispetle daha fazladır, ama devrimin gücü de şehirlerde köylere nispetle daha fazladır. Ve devrimle karşı-devrimin karşılıklı kuvvet durumu, köylere nispetle, şehirlerde daha fazla devrimin lehinedir. Fakat, bu karşılıklı kuvvet durumu değişmez değildir. Şimdi ele aldığımız konu ile ilişkisi olmadığı için, bu nokta üzerinde durmuyoruz.

Özetlersek: “şehirlerin kırlardan kuşatılması” stratejisini tayin eden şey, devrimle karşı-devrim arasındaki kuvvet ilişkisinin köylerde, şehirlere nispetle, daha fazla devrimin lehine olmasıdır. Karşı-devrim zincirinin en zayıf halkasının köylük bölgelerde olmasıdır. Dolayısıyla, devrim cephesinin köylük bölgelerde daha fazla güçlü olmasıdır. Bir ülkenin feodal ilişkileri bağrında taşınması, bu kuvvet ilişkisini şöyle etkiler: Feodalizmin mevcudiyeti, genel olarak köylü nüfusunun fazla olması ve bir bütün olarak köylü kitesinin devrimci olması sonucunu doğurur. Bu durum, köylük bölgelerdeki kuvvet dengesini, devrimin (demokratik devrimin) lehine olarak etkiler. Ayrıca feodalizmin varlığı, sanayinin ve dolayısıyla işçi sınıfının nispeten zayıf olmasına yol açacağı için,

şehirlerde kuvvet ilişkisini, devrimin aleyhine olarak etkiler. Bir ülkenin yarı-sömürge olması veya sömürge olması da, şehirlerdeki kuvvet ilişkisini devrimin aleyhine olarak etkiler. Bu iki şart, bir arada, kırlık bölgelerin esas mücadele alanı olmasını, “şehirlerin kırlardan kuşatılması” stratejisinin güdülmesini gerektirir. Feodalizmin giderek çözülmesi ve ona bağlı olarak köylü nüfusunun azalması halinde de, bu strateji geçerliliğini korur. Çünkü yarı-sömürgelik (veya sömürgelik) şartları, büyük şehirlerde kuvvet ilişkisini karşı-devrimin lehine değiştirmiştir. Meseleye diyalektik materyalist gözle, karşılıklı kuvvet ilişkileri açısından bakmak yerine, bu baylar, “köylü nüfusun çoğunlukta olması” gibi, bazı şartlarda hiçbir anlamı olmayan (mesela Çarlık Rusyası şartlarında) bir formül açısından bakıyorlar ve bu formüle uymayan durumları da reddediyorlar. Ve sonuç olarak da, kadroların kafasında, köylü nüfusunun azalması halinde, “şehirlerin köylerden kuşatılması” stratejisinin doğru olmayacağı yolunda bir kanaat uyandırıyorlar! Gençlik komitesinin sorusu, tamamıyla bu bayların ektiği tohumların ürünüdür.

Revizyonistlerin teorileri bir de şu açıdan sakattır: Dedikleri gibi, “Türk toplumunun yapısı hızlı bir değişme içinde” değildir. Bu iddia, Türkiye’de Arencilerin, dünya çapında Troçkistlerin iddiasıdır. Onlara göre emperyalizm, girdiği ülkelerde üretim güçlerini hızla geliştirir, feodalizmi çözer, işçi sınıfını güçlendirir ve sosyalist devrim şartlarını olgunlaştırır. Bu revizyonist-Troçkist iddia, köylerde çalışmanın esas alınması konusundaki tartışmalarda, şehirlere ağırlık verilmiş olmasını haklı göstermek için, temel gücün köylüler olduğunu reddetmek için, baş çelişmenin feodalizm ile halk yığınları arasında olduğunu reddetmek için, Marksist-Leninist kanada karşı, bir kanıt olarak ileri sürülmüştür. Revizyonistler, bu iddianın bazı sonuçlarından vazgeçmişlerdir ama, bizzat bu iddiadan vazgeçmemişlerdir.

19. Şafak Revizyonistleri, Devrimin Temel Gücü Konusunda Birbiriyle Çelişen Görüşler İleri Sürüyorlar.

Yarı-sömürge yarı-feodal bir ülkede, devrimde sınıfların yer alışını Mao Zedung yoldaş şöyle sıralamıştır:

“Endüstri proletaryası devrimimizin önder gücüdür. Yarı-proletarya ile küçük-burjuvazinin bütünü en yakın dostlarımızdır. Kararsızlık içinde bocalayan orta burjuvazinin sağ kanadı düşmanımız, sol kanadı da dostumuz olabilir. Ama cephemizin düzenini bozmaması için sonuncuya karşı her an tetikte olmalıyız”.

Yine Mao Zedung yoldaş, köylülüğün (yani yoksul ve orta köylülerin) devrimin temel gücü olduğunu söylemiştir. Köylülüğün devrimin temel gücü olmasının anlamı şudur: Demokratik halk devrimi, özünde bir köylü devrimidir. Feodalizme ve emperyalizme karşı mücadelenin belkemiğini, insan gücü kaynağını esas olarak köylüler teşkil eder. Demokratik halk devriminde proletarya esas olarak köylülere dayanmalıdır. Köylülüğün temel güç olması sorunu, Mao Zedung yoldaşın demokratik halk devrimi teorisinin en önemli unsurlarından biridir. Bu meseleyi kavramadan, feodalizme ve emperyalizme karşı mücadelede zafere ulaşmak imkansızdır. Böyle önemli bir konuda bizim burjuva bayların tutumu nedir? Onlar, önce, proletaryanın temel güç olduğu safsatasını yaydılar.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi’ni izleyen sıkıyönetim döneminde, saflarda revizyonizme karşı mücadele açılınca, revizyonistler bu konuda da sessizce manevra yaptılar ve tam da bir burjuva hokkabazlığı ile, Türkiye’nin özel şartlarından(?) dolayı, proletaryanın ve köylülerin, ikisinin birden temel güç olduğunu iddia etmeye giriştiler.

Şimdi durum nedir? Şimdi, revizyonist baylar, birçok konuda olduğu gibi, temel güç konusunda da, kesinlikten uzak, sallantılı, belirsiz, istikrarsız, ilkesiz bir tutum içindedirler. Bir yandan, bazı yayın organlarında, temel gücün köylülük olduğunu yazıyorlar. Öte yandan, başka yayınlarında, hatta aynı yayın organlarında işçilerin ve köylülerin temel güç olduğunu yazıyorlar! Yaşasın İhtilâlcî Kitle Çizgisi’nden okuyalım:

“İhtilâlin temel gücü olan işçi köylü kitleleri...” (s.5).

“Devrimin temel gücü işçiler ve köylülerdir” (s. 31).

“İhtilâlin temel gücü olan işçi köylü kitleleri” (s. 35).

Bunların, devrimimizin temel gücünün köylüler olduğunu sinsice reddeden tutumları, başka şekillerde de tezahür ediyor. 10-11 Nisan Toplantısı'nda, revizyonizmin başı olan kişi, eski bir yazısında ileri sürdüğü “proletarya partisinde, proletaryanın mutlak çoğunlukta olması” tezinin doğru olduğunu iddia etti. Bu konuda, derginin bir köşesine sıkıştırılmış göstermelik bir özeleştiriye de “haksız” diye reddetti. Şimdi, revizyonizmin başı olan kişiye göre, proletarya partisinde, işçiler mutlak çoğunlukta olmalıdır. Bu fikir devrimin temel gücü meselesiyle doğrudan doğruya ilgilidir. Devrimin temel gücünün köylüler olduğu yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, proletarya partisinde kaçınılmaz olarak köylüler çoğunluğu teşkil ederler. Bunu reddetmek, gerçekte devrimin temel gücünün köylüler olduğunu reddetmektir. Bu bayların, döne dolaşa vardıkları nokta da budur zaten! Ama sinsice! Ama ince(!) bir burjuva politikacılığının arkasına gizlenerek!

20. Şafak revizyonistleri, Baş Çelişmeyi İdealist Bir Tarzda Tespit Ediyor.

Revizyonist kliğin, “baş çelişme” konusundaki çizgisi de tam bir yılan eğrisidir. Mihri'nin kuyrukçuluğunu yaptıkları dönemde, baş çelişmeyi, emperyalizmle millet arasındaki çelişme olarak görüyorlardı. Bu millet kavramına, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının önemli bir kısmını da dahil ediyorlardı. Daha sonra, “yerli hakim sınıflarla (!) Türkiye halkı” arasındaki çelişme, baş çelişme oldu! Ve bunu, uzun müddet Marksist-Leninist kanada karşı savundular! Bir köşeye sıkışınca, “Emperyalizm, Üretim Tarzı, Sınıflar ve Baş Çelişme” adlı idealizm, mekanik materyalizm ve suni mantık şaheseri olan yazıda, feodalizmle-halk arasındaki çelişmeyi baş çelişme olarak ilan ettiler! Fakat, revizyonizmin başı olan kişi ve onun bazı çömezleri buna uzun süre itiraz ettiler! Baş çelişmenin, yerli hakim sınıflarla halk arasında olduğunu savunmaya devam ettiler. Şimdi, onlar da, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olduğunu kabul etmiş görünüyorlar. Fakat, hâlâ meselenin özünü kavramış değillerdir! Sadece eski fikirlerini artık savunamaz hale geldikleri için ağız değiştirmişlerdir!

Program Taslağında şu satırları okuyoruz:

“Ancak bu çelişmeyi (feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme) devrimin esas halkası olarak kavrayarak, geniş işçi-köylü yığınlarını halk ordusu içinde örgütleyebilir, demokratik halk ihtilâlini başarabilir ve emperyalizmin hakimiyetini yıkabiliriz.

“Bu sebeple, bugün yurdumuzdaki belli başlı dört çelişme içinde, halk yığınları ile feodalizm arasındaki çelişme baş çelişmedir.”

Utanılacak bir fikir zavallılığı! Baylar, sebeple sonucu bile birbirinden ayırmaktan âcizdir. Feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin, “esas halka olarak kavranması” sonuçtur, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olmasının sonucudur. Yoksa gösterilmek istendiği gibi baş çelişmenin sebebi değildir. Baylar, sonuçtan sebebe, sondan başa doğru yürüyorlar. Diyalektik gelişmeyi tersine çevirmeye çalışıyorlar! Bu hesapla önce devrimin kavranacak halkası budur, diye bir halka kavranacak, sonra da, “demek ki baş çelişme buymuş” denilecek! İşte bunların mantığı ve düşünme metodu!

Mao Zedung yoldaş şöyle diyor:

“Herhangi bir seyirde eğer çok sayıda çelişme varsa, bunlardan biri yönetici ve belirleyici rolü oynayan esas [baş] çelişme olur, ötekileri ise ikinci derecede ve tâli mevkidedir. Bu böyle olunca, iki ve daha fazla sayıda çelişmenin bulunduğu her karmaşık seyrin incelenmesinde, biz esas çelişmeyi var kuvvetimizle bulmak zorundayız. Bu esas çelişme bir kere kavrandı mı, bütün sorunlar kolaylıkla çözümlenebilir”.

Mao Zedung yoldaş, revizyonist bayların düşünme metodunun tam zıddını, önce baş çelişmeyi bulmak, sonra da bu çelişmeyi kavramak gerektiğini söylüyor. İşte iki mantık! “Ben bu çelişmeyi kavradığım için bu çelişme baş çelişmedir”, “bu çelişme baş çelişme olduğu için, ben bunu kavradım.” Birincisi revizyonizmin, ikincisi Marksizm-Leninizm’in mantığıdır.

Baş çelişme nedir? Çok sayıda çelişmenin mevcut olduğu herhangi bir seyirde, “yönetici ve belirleyici rolü oynayan” çelişme, baş çelişmedir. Mao Zedung yoldaş, Yeni Demokrasi kitabında, aynı

anlama gelmek üzere, şunu söylüyor: “Diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra eden çelişme”, baş çelişmedir.

Bugün ülkemizde, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme, “diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra ettiği” için, “yönetici ve belirleyici rolü oynadığı” için baş çelişmedir.

Emek-sermaye çelişmesinin veya başka bir deyişle proletarya-burjuvazi çelişmesinin gelişmesi “feodalizmle-halk yığınları arasındaki çelişmenin” gelişmesine ve çözümüne bağlıdır; bu çelişme geliştiği ve çözüldüğü ölçüde, proletarya ve burjuvazi ortaya çıkar ve gelişir. Proletarya-burjuvazi çelişmesinin netleşmesi, keskinleşmesi ve olgunlaşması, feodalizmin, halk yığınları tarafından bütün kökleriyle silinip süpürülmesine bağlıdır. Proletaryanın feodalizme karşı mücadelede en kararlı bir şekilde ve en önde yer alması, buradan gelir. Çünkü, feodalizm kararlı ve kesin bir köylü mücadelesiyle silindiği ölçüde, burjuva-proleter çelişmesi ortaya çıkar, proleter sınıf mücadelesi için, sosyalizm için en elverişli şartlar doğar. Marksist-Leninist kesintisiz ve aşamalı devrim teorisine temel olan fikir de yine bu fikirdir.

Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişme üzerinde de “yönetici ve tayin edici” rol oynayan çelişme, yine, “feodalizmle-halk yığınları arasındaki çelişme”dir. Emperyalizm, böyle ülkelerde, varlığını ve hakimiyetini esas olarak, feodalizme dayanarak devam ettirmektedir. Emperyalizm, feodalizmi özellikle siyasi ve ideolojik alanlarda destekleyerek ve güçlendirerek, feodal mülkiyetin ve ilişkilerin çözümlenmesini yavaşlatarak varlığını ve hakimiyetini sürdürür. Emperyalizmin şehirlerdeki sosyal dayanağı komprador burjuvazi, geniş köylük bölgelerdeki sosyal dayanağı ise toprak ağaları, tefeciler, faizciler, aşiret reisleri, yarı-burjuva, yarı-feodal çiftlik beyleri ve feodalizmin ideolojik dayanakları olan şeyhler, hacılar, hocalar, dedeler vs...’dir. Yani, feodal sınıf mensuplarıdır. Feodal mülkiyet, yani esas olarak toprak ağalığı çok ağır bir tempoyla çözülmekle birlikte, bunlar yine de feodal sömürü biçimlerini uzun yıllar muhafaza etmektedir. Yarıcılık, ortakçılık, kiracılığın feodal biçimi, tefecilik, faizcilik gibi yarı-feodal sömürü biçimleri devam etmektedir. Tefecilik ve faizcilik, emperyalizmin

bankaları aracılığıyla pompalanmaktadır. Özellikle üstyapı alanında, feodal ilişkiler, bütün şiddetiyle devam etmektedir. Burjuva demokrasisiyle feodalizmin kırbağı daima kolkoladır. Demokrasi daima feodal bir karakter de taşımaktadır. Burjuvazinin önemli bir kısmı yarı-burjuva, yarı-feodal bir nitelik gösterir. İşte bütün bunlar, yani her türlü feodal ilişkiler, emperyalizmin dolaylı hakimiyetini kolaylaştırır, ona dayanak olur. Feodalizmin adım adım temizlenmesi, yani feodalizmle-halk yığınları arasındaki çelişmenin adım adım çözümlenmesi, emperyalizmi önemli bir dayanağından yoksun bırakır. Emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişmeyi etkiler ve bu çelişmenin de adım adım çözümlenmesine yol açar.

Fakat baş çelişme değişmez değildir. İçinde birden fazla çelişme taşıyan herhangi bir seyir içindeki baş çelişme, şartların değişmesiyle tali hale gelebilir, tali olan çelişme de baş çelişme halini alabilir. Mesela yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkenin, emperyalizmin fiili işgaline uğraması ve sömürgeleştirilmesi halinde, emperyalizmle ülke halkı arasındaki çelişme, süreci etkileyen ve tayin eden baş çelişme haline gelir. Mesela, bugün dünya çapında, ezilen ülke halklarıyla, emperyalist sistem arasındaki çelişme, dünyadaki değişme ve gelişme sürecini etkileyen ve tayin eden baş çelişmedir. Fakat, emperyalistlerin sosyalist Çin'e karşı bir saldırı savaşına girişmeleri halinde, sosyalist sistem ile emperyalist sistem arasındaki çelişme baş çelişme halini alır; çünkü artık, dünya çapındaki değişme ve gelişme sürecini etkileyen, tayin eden şey, bu çelişmedir; diğer çelişmeler tali durumdadır ve baş çelişmeye bağlıdır.

Özetlersek, revizyonist kliğin önderleri, birden fazla çelişmeler taşıyan bir süreçte bir çelişmenin baş çelişme olmasının sebebini kavrayamamışlardır. Ülkemizde, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişmenin niçin baş çelişme olduğunu kavrayamamıştır; bunu, mecbur kaldığı için dil ucuyla tasdik etmektedir, fakat gerçek anlamından haberdar değildir.

21. Şafak Revizyonistleri Dev-Güç Anlayışını Devam Ettiriyor.

Revizyonistler, bir zamanlar, Mihrici Dev-Güç anlayışının bayraktarlığını yaptılar. Mihrici Dev-Güç anlayışı, proletaryanın bağımsız siyasi örgütlenmesini yani proletarya partisini reddetmek demektir; halk ordusunu reddetmek demektir; işçi-köylü ittifakını reddetmek demektir; işçi sınıfını, yoksul köylüleri ve devrimci gençliği, burjuvazinin uysal bir aleti haline getirmek demektir; bu güçleri, bir burjuva darbesi için kaldıraç olarak kullanma kurnazlığı demektir! Proleter devrimciliği(!) adına, reformcu orta burjuvazinin, hatta İnönü gibi bir kısım komprador burjuvazi ve toprak ağaları temsilcilerinin, Kadri Kaplan gibi bir kısım anti-komünist unsurların borusunu öttürmek demektir.

Dev-Güç, proletarya önderliğinde halkın birleşik cephesi olmadığı gibi, proletarya ile burjuvazi arasında zaman zaman yapılabilecek olan “geçici ve kısmi bir anlaşma” da değildi. Burjuva kuyrukçuluğu ve teslimiyetçilikti. Böyle bir ihanet girişimini, revizyonistler halkın birleşik cephesi olarak ilan ettiler. “Varsın bir kısım CHP yöneticileri ortak cepheye katılmasın diyemiyoruz, millici olan herkes katılsın(!). Sınıflararası bir ittifak olan devrimci güçbirliği (abç) almış yürümüştür” diye reklam ettiler (bak: ASD, sayı 7, s. 18). “Devrimci Güç, Kurtuluş Savaşından sonra sosyalistlerle Kemalistler arasındaki ilk somut güçbirliği hareketi olarak, tarihi önem de taşımaktadır” diye reklam ettiler (ASD, sayı, 13, s. 9).

Dev-Güç girişimi yaşamadı ve çöktü. Ama Dev-Güç zihniyeti, bir kısım kaşarlanmış revizyonistlerin kafasında yaşamaya devam etti. Devrimci kadrolar, halkın birleşik cephesinin esas olarak sınıflararası ittifak olacağını, bu ittifakın temelini işçi-köylü ittifaklarının teşkil etmesi gerektiğini kavrayınca, revizyonistler, dümen değiştirdiler: “Halkın birleşik cephesi başka şeydir, devrimci güçbirliği başka şeydir” diye, burjuva kuyrukçuluğunu ve teslimiyetçiliğini yeni bir kılıfla maskeleymeye çalıştılar (bak ASD, sayı 12-14). Böylece, vadesini doldurmuş olan Mihrici Dev-Güç anlayışına gençlik aşısı yaparak, onu tekrar diriltmeye çalıştılar. Halkın üç silahını; komünist partisini, onun önderliğindeki halk silahlı kuvvetlerini ve yine parti önderliğindeki halkın birleşik

cephesini bir kenara atarak, “silahımız devrimci güçbirliğidir” şiarını attılar (bak: PDA, sayı 19). Daha önce faşizm ve faşizme karşı mücadele konusunda, revizyonist kliğin icat ettiği teorileri incelerken işaret ettiğimiz gibi, “devrimci güçbirliği” şiarını, askeri darbe teşvikçiliğinin ve takipçiliğinin dayanağı yaptılar. Yani “devrimci güçbirliği”, reformcu burjuvaziye iktidara getirmek için, ona destek ve kuyruk olmak anlamını taşıyordu.

Revizyonistler, aynı anlayışı, bugün yine devam ettiriyorlar. Anti-faşist mücadele bayrağı altında, hâlâ şehirlerde reformcu burjuvaziye kuyruk olmaya çabalıyorlar. Daha iyi anlaşılması için revizyonist kliğin zihniyetini özetleyelim: Devrimci güçbirliği (buna bazen “demokratik güçbirliği” diyorlar), faşizme karşı mücadele vasıtasıdır. Her dönemde yapılır. Devrimci güçbirliği, işçi-köylü temel ittifakına dayanmaz. Burjuva ve küçük-burjuva örgütlerle ve kişilerle yapılır.

“Güçbirliği yapmaya her zaman hazırız” (YİKÇ s. 105).

“Güçbirliği her dönemde yapılabilir. Biz güçlenmeden güçbirliği yapılamaz görüşü yanlıştır” (12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum, s. 95). Halkın birleşik cephesi, anti-emperyalist ve anti-feodal mücadelenin aracıdır. “Halkın devrimci cephesi, işçi-köylü ittifakı temelinde kurulur ve gelişir.” (12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum, s. 95). “Bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar kurulmadan cephe olmaz, gibi görüşler, tek yanlı burjuva düşüncesinin kalıntısıdır ve tabiatıyla yanlıştır”. Cephe bugünden gerçekleşebilir. Çünkü, “cephe, devrimin dostlarını ve düşmanlarını doğru tespit etmeyi ifade eder. Dostu düşmanı doğru tespit etmek ve buna uygun bir siyaset izlemek, devrimin her aşamasında temel meseledir” (oportünizm ve ikiyüzlülük örneği genelgeden).

Revizyonizmin, demokratik güçbirliği ve cephe konusundaki görüşleri bunlardır:

Birinci yanlış şudur: “Faşizme karşı mücadelenin aracı”, revizyonistlerin göstermek istediği gibi, “devrimci güçbirliği” safatası değil, “halkın birleşik cephesidir.” Yani, proletarya önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakı üzerinde kurulan, bütün

devrimci sınıf ve tabakaların ittifakıdır. Dimitrov yoldaşa, anti-faşist mücadelenin, “devrimci güçbirliği” denilen, kuyrukçuluk ve teslimiyet aracıyla yürütüleceğine dair tek kelime yoktur. Dimitrov yoldaş, daima, anti-faşist halk cephesinden bahseder ve bu, proletarya önderliğindeki halk cephesinin ta kendisidir. Ve anti-faşist mücadelenin amacı, halk cephesi iktidarını gerçekleştirmektir.

İkinci yanlış şudur: Proleter devrimcilerin bir tek cephe politikası vardır; o da, proletarya önderliğinde halkın birleşik cephesidir. Ayrıca, bunun dışında demokratik güçbirliği veya devrimci güçbirliği gibi safsatalarla proletaryanın ve komünistlerin işi yoktur. Halkın birleşik cephesinden ayrı olarak bir de “devrimci güçbirliği” sloganının icat edilmesi, biraz önce de işaret ettiğimiz gibi, “Dev-Güç” girişimini haklı çıkarmak içindir. Temel kitleleri hesaba katmadan, partiyi, halk ordusunu ve halkın birleşik cephesini hesaba katmadan “ittifak”(!) adına, burjuva demokratlarının kışından yürümeyle haklı çıkarmak içindir. Kuyrukçuluk ve teslimiyet politikasını, “bu, halkın birleşik cephesi değil, devrimci güçbirliğidir” diye, böyle bir safsatayla ve demagojiyle haklı çıkarmak içindir. İşçi sınıfı önderliğini ve işçi-köylü temel ittifakını bir kenara iterek, reformist burjuvaziye tabi olmayı, bir gerekçeye bağlamak içindir. “Demokratik güçbirliği” diye, “halkın birleşik cephesinden” ayrı ve ona aykırı bir sloganın icat edilmesi, işte bu sebeplerdendir. Bu sloganın ortaya çıkması, zaten Dev-Güç girişiminin, “halkın birleşik cephesi” ile en ufak bir alakasının bulunmadığı kesinlikle anlaşıldıktan sonra olmuştur. Revizyonistler, böylece “evet, Dev-Güç halkın birleşik cephesi değildi ama, devrimci güçbirliğiydi” diyerek, bu kuyrukçuluk ve teslimiyet politikasını haklı çıkaracak bir teori icat etmiş oldular. Ve bu teoriyi geliştirerek devam ettiriyorlar. Böylece, Mihricilikle Mao Zedung Düşüncesi’ni, birincinin “Dev-Güç” anlayışıyla, Mao Zedung yoldaşın “birleşik halk cephesi” anlayışını, bu taban tabana zıt iki anlayışı ustaca bağdaştırmış(!) oluyorlar.

Bu revizyonist hainler, bir de bizi “güçbirliği ancak güçlü olduğumuz zaman yapılır” demekle itham ediyorlar. Ve “Troçkistlik” çamuru fırlatıyorlar. Troçkistlik sizin, Türkiye’de feodalizmin % 5 olduğu yolundaki Boratavcı tahlillerinizde, köylülerin devrimci rolünü küçümseyen tutumlarınızda, işçi-köylü

ittifakı yerine işçi-burjuva ittifakını ön plana çıkaran anlayışınızda bol bol mevcuttur. “Troçkistlik”, esas olarak köylülerin devrimci rolünü reddetmek veya sizin gibi küçümsemektir. İşçi-köylü ittifakını reddetmektir. İşçilerle burjuvazinin ittifakını ön plana çıkarmaktır (yani Dev-Güç anlayışına sahip olmaktır). Toptan ayaklanma hayalleri kurmaktır. Troçki'nin ülkemizdeki ajanları olmaya en layık olanlar, en müsait olanlar, üstelik bugüne kadar yarı-Troçkist bir çizgi izlemiş olanlar sizsiniz.

Biz, “devrimci güçbirliği” diye bir şey tanımıyoruz. Bu nedenle “devrimci güçbirliği ancak güçlü olduğumuz zaman yapılır” demiş olmamıza da imkan yoktur. Ve zaten böyle bir şeyi ne sözlü, ne de yazılı olarak hiçbir yerde savunmadık. Biz, “halkın birleşik cephesini” gerçekleştirme politikasını, bu tek doğru ittifak politikasını benimsiyoruz ve izliyoruz. Biz, görevimizi, halkın üç silahını; komünist partisini, parti önderliğinde halk ordusunu ve partinin önderliğinde halkın birleşik cephesini inşa etmek olarak tespit ediyoruz. Bunun dışında bir “devrimci güçbirliği” tanımıyoruz. Siz ise, “devrimci güçbirliği” adı altındaki kuyrukçu ve teslimiyetçi politikanızla, halkın birleşik cephesinin gerçekleşmesini sürekli olarak köstekliyorsunuz. Anladınız mı burjuva demagoları?

Revizyonistlerin üçüncü yanlışı şudur: “Cephe, devrimin dostlarını ve düşmanlarını doğru tespit etmeyi ifade eder”. Hayır baylar! Cephe bunu ifade etmez. Yaptığımız şey korkunç bir demagojidir. Cephe, komünist parti önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakı üzerinde, BÜTÜN DEVRİMCİ SINIF VE TABAKALARIN emperyalizme, feodalizme, komprador kapitalizmine karşı BİRLEŞMİŞ OLMALARINI ifade eder. Devrimden menfaati olan sınıf ve tabakalar, bizzat birleşmedikçe cephe gerçekleşmiş olmaz. Revizyonist hainlerin söylediği gibi, devrimin dostlarını ve düşmanlarını tespit etmekle cephe gerçekleşmiş olmaz. Eğer öyle olsaydı, devrimin dostlarını ve düşmanlarını bir kere doğru tespit ettikten sonra, mesele biterdi. Ve bu tespit muhafaza edildiği müddetçe cephe bozulmazdı(!). ÇKP'li yoldaşlar, devrimin dostlarını ve düşmanlarını ta 1927'de doğru tespit etmişlerdi. Cephe hemen gerçekleşti mi? Sınıf mücadelesi seyri içinde, halkın cephesi kaç kere bozulup, tekrar kurulmadı mı? “Cephenin, devrimin dostlarını ve düşmanlarını doğru tespit etmeyi ifade ettiğini” söylemek,

demokratik halk diktatörlüğü hedefini bir kere tespit ettikten sonra, derhal ve kendiliğinden bu hedefe ulaşılmış olacağını söylemek kadar saçmadır. Cephenin gerçekleşmesi için, devrimin dostlarını ve düşmanlarını doğru tespit etmek yetmez; aynı zamanda, proletarya önderliğinde devrimin dostlarını birleştirmeye yönelik, nispeten uzun bir mücadele yürütmek gerekir. Proletarya önderliğinde devrimin dostlarını birleştirmek için, sabırlı ve ÇETİN BİR MÜCADELE vermek gerekir. Mücadelesi verilmeden, bırakalım çeşitli tabakaları bir araya getirmeyi, işçi sınıfını bir araya getirmek bile mümkün değildir. Revizyonist baylar, bir tespitle her şeyi hallediveriyorlar! Sanıyorlar ki, bir kere yerleri tespit edilince bütün sınıf ve tabakalar tıpış tıpış kendi yerini alıverecek ve beylerimizin emirlerini bekleyecek! Sınıf mücadelesi değil de, sanki bayram merasimi! Ve karşımızdakiler, sanki emre amâde merasim kıtası!

“Dostu düşmanı doğru tespit etmek ve buna uygun bir siyaset izlemek, devrimin her aşamasında temel meseledir” (oportünizm ve ikiyüzlülük örneği genelgeden).

Bu doğru söze bir diyeceğimiz yok. Yalnız, revizyonist baylara hatırlatalım ki, tartışma konusu bu değildir. Devrimin her aşamasında, “dostu düşmanı doğru tespit etmek ve buna uygun bir siyaset izlemek” gerektiği, nasıl karşı durulmaz bir gerçek ise, halkın birleşik cephesinin, devrimin dostunu düşmanını tespit eder etmez gerçekleştiremeyeceği de öyle karşı durulmaz bir gerçektir. Bir şeyi istemek başka bir şeydir, o şeyin gerçekleşmiş olması başka bir şeydir. Revizyonist baylar, subjektif niyetle objektif olguyu birbirine karıştırmak gibi, ufak(!) bir hata işliyorlar. Tabiat ve toplum yasalarına aykırı olmayan subjektif niyetin, objektif bir olgu halini alabilmesi için belli bir sürece ihtiyaç vardır. Bu süreç sonunda, bazı şartlar bir araya gelerek objektif olgunun ortaya çıkmasını sağlarlar. Halkın birleşik cephesinin gerçekleşmesi de böyledir: Bugün biz, bu cephenin gerçekleşmesini istiyoruz. Subjektif niyetimiz budur. Ve bu niyet, toplum kanunlarına uygundur. Çünkü halk sınıflarının, bu cephenin gerçekleşmesinde menfaatleri vardır; onları bir araya getirecek güçlü ekonomik, sosyal ve siyasi etkenler vardır. Fakat, bu subjektif niyetin objektif bir olgu halini alabilmesi için, geçmek zorunda olduğumuz bir mücadele süreci de vardır. Bu süreci atlayarak objektif olguya ulaşamayız. Revizyonist baylar, bu süreci

yok farzediyorlar. Henüz ilkokula başlayan bir çocuğun, mühendis olmak istemesi ile, bizzat mühendis olmasını birbirine karıştırmak gibi bir şeydir bu. Proletarya önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakı üzerinde halkın birleşik cephesini gerçekleştirmek için, birinci olarak devrimin dostunu düşmanını doğru tespit etmeliyiz. İkinci olarak, devrimin dostlarını birleştirmek için daha bugünden mücadeleye girmeliyiz. Üçüncü olarak, bu mücadele belli bir noktaya varmadan, belli bir mücadele süreci geçirmeden, cephenin gerçek bir olgu halini alamayacağını bilmeliyiz. Revizyonist baylar, bu kadar açık gerçeği muazzam ölçüde korkunç bir demagojiyle ve bir hokkabaz maharetiyle ters yüz ediyorlar. “Cephe, devrimin dostları ve düşmanlarını doğru tespit etmeyi ifade eder” diyerek, bir tespitle, her şeyi hallediyorlar.

Marksist-Leninistler’in revizyonistleri küplere bindiren iddiası şudur: Proletarya önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakı üzerinde kuracağımız halkın birleşik cephesi, bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar gerçekleşmeden bir gerçek halini alamaz.. Bu açık bir şeydir ve asla halkın birleşik cephesini gerçekleştirmek için çalışmayalım anlamına gelmez. Bunu ancak, okuduğunu anlamayan gerizekalılar ve bir de okuduğunu domuzuna anlayıp da, içinde kötü niyet besleyenler iddia edebilir.

Yukarıdaki ifadenin anlamı şudur: Halkın birleşik cephesini gerçekleştirmek için daha bugünden mücadele edelim, ama bilelim ki, cepheyi gerçekleştirmek için yürüteceğimiz mücadele bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidarın doğması noktasına ulaşmadan, bütün halkın birleşik cephesi gerçekleşemeyecektir.

“Bugün köylük bölgelerde yürüttüğümüz çalışmalar, halk cephesinin temeli olan işçi-köylü ittifakını gerçekleştirmek için değil midir?” diye soruyorsunuz. Bu soru, sadece sizin kötü niyetinizin ve demagogluğunuzun kanıtıdır. Çünkü, işçi-köylü ittifakı Marksist-Leninistler için tartışma konusu bile değildir. Tartışma konusu, işçi-köylü ittifakı üzerine kurulacak olan ittifaktır; yani milli burjuvazinin devrimci kanadıyla yapılacak olan ittifaktır. Ve tartışmanın başlangıç noktası, zaten, sizin reformist milli burjuvaziye kuyruk olma politikanızın eleştirisi olmuştur.

Bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar doğmadan, niçin milli burjuvaziyle ittifak mümkün olamaz? Çünkü, daha önce milli burjuvazi proletaryanın önderliğini kabul etmeyecektir; kendi uzlaşıcı, teslimiyetçi, halk kitlelerini asla devrime ve kurtuluşa götürmeyecek olan reformist çizgisini inatla, ısrarla sürdürecektir. Proletarya, burjuvazi ile ittifak istemediği için değil, burjuvazi böyle bir ittifaka yanaşmayacağı için ittifak mümkün olmayacaktır. Bu apaçık bir şey değil midir? Ülkemizin bugünkü gerçeklerine de uygun değil midir? Milli burjuvazinin temsilcileri, en sağından en soluna kadar, seçim veya askeri darbe yoluyla iktidarı ele geçirmek, bugünkü düzenin göze batan yanlarını biraz törpülemek, işçiler ve köylüler üzerinde kendi diktatörlüklerini kurmak için çalışmıyorlar mı? Çoğu zaman faşizme kuyruk sallamıyorlar mı? Bunlarla bugünkü şartlarda, proletarya önderliğinde ve halkın demokratik diktatörlüğü hedefine yönelen bir halk cephesi kurmak mümkün müdür? Bugüne kadar mümkün olmuş mudur?

Bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidarın gerçekleşmesiyle, bugün mümkün olmayan şey, mümkün hale gelecektir. Çünkü bir kere işçi sınıfı, yoksul köylüler ve komünist parti gerçek özgürlüğüne, varlığını korumanın ve devam ettirmenin gerçek garantisine yani düzenli halk ordusuna sahip olacaktır. Çünkü, Mao Zedung yoldaşın ifade ettiği gibi, “halkın ordusu yoksa, hiçbir şeyi yoktur”, “kendi silahlı kuvvetleri olmayan bir partinin özgürlüğü de olmaz”. İkinci olarak, işçi-köylü ittifakı, yani temel ittifak, belli ölçülerde gerçekleşmiş olacaktır. Bu son derece önemli değişiklikler, zaman zaman ortada kararsız bir tavır takınan, zaman zaman da işçilere, köylülere karşı halk düşmanlarının safına dümen kıran milli burjuvaziyi geniş ölçüde proletaryanın önderlik ettiği devrim cephesine çekecektir. Geniş ölçüde diyoruz, çünkü daha önce bazı milli burjuva temsilcileri ve bazı unsurlar, bir ölçüde devrim safında yer alabilir ama, buna henüz milli burjuvazi ile ittifak gözüyle bakılmaz.

Revizyonist hainler, bugünden milli burjuvaziyle “ittifak”ı (!) mümkün görüyor! Evet, mümkündür ama, bir tek şekilde mümkündür: O da, proletaryanın kızıl bayrağı altında, işçi-köylü temel ittifakı üzerinde, halkın demokratik diktatörlüğünü kurmaya yönelen bir cephe yerine; burjuvazinin arkasında, bazı reformlarla

bugünkü düzenin sivri yanlarını törpülemeye ve bir burjuva diktatörlüğü kurmaya yönelik bir “cephe” (!) geçirmekle mümkündür.

Revizyonist hainlerin “cephe” anlayışı ikinci kategoriye dahil olduğu için onlar, daha bugünden milli burjuvazi ile ittifakı (!) mümkün görüyorlar. Bizce bugün, Lenin yoldaşın da belirttiği gibi, burjuvaziyle sadece “geçici ve kısmi anlaşmalar” mümkün olabilir. Lenin yoldaş şöyle diyor:

“Birlik Kongresi’nde Martov yoldaş da, Plehanov’un karar tasarısına karşı şu kanıtı ileri sürdü: ‘Bu tasarıya başlıca itiraz, bu tasarının başlıca kusuru, istibdada karşı mücadeleimizde, liberal demokratik unsurlarla ittifaktan sakınmamanın görevimiz olduğu gerçeğinin unutulmasıdır. Lenin yoldaş bunu bir Martinov eğilimi olarak görebilir...’

“Taşındığı ‘cevher’ zenginliği bakımından bu sözler, gerçekten nadir bulunan cinstendir. 1) Liberallerle ittifaka (altını çizen Lenin) dair cümle tam anlamıyla karmakarışıktır. Kimse ittifaktan söz etmiş değildir Martov yoldaş, sadece geçici ve kısmi anlaşmalar sözkonusu olmuştur. Bu, tamamen farklı bir şeydir. 2) Eğer Plehanov’un tasarısı, inanılmaz bir ‘ittifak’tan söz etmiyorsa... bu onun kusuru değil değeridir...” (abç) (Bir Adım İleri, İki Adım Geri, s. 158).

Evet, ittifakla geçici ve kısmi anlaşmalar tamamen farklı bir şeydir; geçici ve kısmi anlaşmalarla “Dev-Güç” anlayışı ve Dev-Güç anlayışına temel olan “demokratik güçbirliği” safatası da tamamen farklı bir şeydir. Birincisi, geçicidir ve kısımidir. İkincisi ise, kalıcı olmak ve burjuvazinin darbe ile iktidarı ele geçirmek talebi de dahil, bütün taleplerini desteklemek amacına yönelmiştir. Besbelli ki, birisi proletaryanın bazı konularda menfaatlerine elverişli, prensiplerine uygun ve geçici anlaşmalar yapmasıdır. İkincisi ise, proletaryayı burjuvaziye kuyruk yapma çabasıdır.

Şu noktayı da belirtelim: Komünistler, politikalarını tespit ederken esas olanla tali olanı ayırdederler. Bu son derece önemli bir şeydir. Doğru yolda ilerlemenin şartıdır. Mesela bugün, silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri talidir diyoruz. Diğer mücadele biçimlerini kabul etmek, onu esas haline getirmeyi

gerektirmez. Yine mesela bugün, köylük bölgelerde mücadele esas, büyük şehirlerdeki mücadele talidir diyoruz. Büyük şehirlerdeki mücadeleyi kabul etmek, onu esas hale getirmeyi gerektirmez. Aynı şekilde, kendi kuvvetlerimize dayanmak esastır, müttefiklere dayanmak talidir. Birleşik cephe, çalışmalı bir birliktir. Her çalışmanın bir esas yönü, bir de tali yönü vardır. Birleşik cephenin esas yönü proletarya ve köylüler, tali yönü ise milli burjuvazidir. Milli burjuvazi ile birleşik cepheyi kabul etmek, onu çalışmanın esas yönü kabul etmek anlamına gelmez. Cepheyi gerçekleştirme mücadelesinde Marksist-Leninistler, esas olarak işçi-köylü ittifakını gerçekleştirmeye çalışırlar, ona ağırlık verirler. Burjuvazi ile ittifaka ise ikinci derecede ağırlık verirler. Bu, daha somut ifadeyle şu demektir: Partinin ve halk ordusunun inşasına birinci derecede ağırlık verirler, milli burjuvazi ile ittifaka ikinci derecede ağırlık verirler. İşte revizyonist hainlerin ihanetleri bir de bu noktada kendini gösteriyor: Onlar, durmadan ve sürekli olarak burjuvazi ile ittifakı(!) birinci plana geçirmeye, partinin ve halk ordusunun inşasını ikinci plana atmaya çalışıyorlar.

Bütün bunlar, Şafak revizyonistlerinin Mihrici Dev-Güç anlayışını, burjuva kuyrukçuluğunu ve teslimiyet politikasını tamamıyla ve bütün vahametiyle benimsediklerinin ve devam ettirdiklerinin tartışma götürmez kanıtlarıdır.

22. Şafak Revizyonistleri, Geri Ülkelerde Uzun Yıllar Sürecek Milli Burjuva İktidarlarını Mümkün Görüyor.

Şafak revizyonistleri, Kemalîst iktidarın, bir “millî burjuva” iktidarı olduğunu ve 1935’lere kadar öyle devam ettiğini savunuyorlar. Bugün dünyada millî burjuva iktidarının mevcut olduğunu ve artmakta olduğunu iddia ediyorlar. Aramızda geçen bir tartışmayı nakletmekte fayda vardır.

Tartışma, “12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum” başlıklı yazının bir yerindeki, “millî burjuvazinin iktidarda olduğu Arap ülkeleri” ifadesinden doğdu. Bu ülkelerden kasıt Suriye, Libya, Sudan, Mısır vb... idi. Biz, bu ülkelerde, iktidardaki sınıfın millî burjuvazi olmadığını, komprador büyük burjuvazi ve toprak

ağaları olduğunu savunduk. Bu sınıfların, çeşitli emperyalist bloklar arasında nispeten tarafsız bir tavır takınmasının; bu ülkeler üzerindeki çeşitli emperyalist ülkelerin nüfuz ve etkilerinin bir denge tutturmuş olmasından ileri geldiğini savunduk. Özellikle, ABD emperyalizminin ve Sovyet sosyal emperyalizminin bu ülkeler üzerindeki nüfuz ve etkilerinin denge tutturmuş olması, bu ülkelerde iktidarı elinde tutan komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının kesin olarak bir tarafa yaslanmasına engel olmaktadır. Bu sınıflar her ikisiyle de işbirliğine devam etmeyi, biriyle olan işbirliğini diğeri aleyhine bir koz gibi kullanarak, sömürdeki payını artırmayı, sınıf menfaatlerine daha uygun bulmaktadırlar. Emperyalist ülkenin nüfuz dengesi bozulduğu zaman, emperyalist ülkelerden biri diğeri aleyhine etkisini artırdığı zaman, iktidardaki sınıfların nispeten “tarafsız” tavırları da elbette sona erecektir. Ayrıca sözkonusu ülkelerde, bugün komprador burjuvazi ve toprak ağalarının içinde kesin olarak ABD emperyalizmine bağlanmayı veya Sovyet sosyal emperyalizmine bağlanmayı savunan kesimler de mevcuttur.

Şafak revizyonistleri sözkonusu ülkelerde, siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva iktidarlarının mevcut olduğunu savunmaya devam ettiler. Hatta, dünyada milli burjuva iktidarının artma eğiliminde olduğunu söylediler. Oysa emperyalizm çağında, geri ülkelerde siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva iktidarları genel olarak mümkün değildir. (bazı özel durumlar olabilir). Çünkü, emperyalizm çağında, dünya çapında pazarlar birleşmiştir. Emperyalist dev tekeller, dünyanın her köşesine, ahtapotun kolları gibi ağlarını sermiştir. Geri ülkelerdeki, sermayesi son derece cılız milli burjuvazinin bunlarla rekabet etmesine en küçük bir ihtimal bile yoktur. Onun için çıkar yol, derhal emperyalistlerle işbirliğine girişmek, ülkenin sömürülmesinden münasip bir pay almaya razı olmaktır. Bu nedenle, geri ülkelerde iktidarı ele geçiren milli burjuvazi ya kendisi derhal komprador burjuvazi haline gelir ya da emperyalizmin ve yerli gericilerin iktisadi, sosyal, siyasi ve askeri baskısıyla iktidardan indirilir; yerini komprador burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarı alır.

Lenin yoldaş daha 1916 yılında şöyle demişti:

“Meta üreten bir toplumda sermaye olmaksızın bağımsız gelişme, hatta hiçbir gelişme sözkonusu olamaz... Sömürgelerin kendi sermayeleri ya hiç yoktur ya da sözü edilmeye değmeyecek kadar azdır ve finans-kapital koşullarında hiçbir sömürge, siyasi bağımlılık şartına uymaksızın sermaye bulamaz” (Doğu’da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 220).

Lenin yoldaşın sömürgeler için söylediği bu sözler, gerekli değişikliklerle bugün yarı-sömürge ülkeler için de geçerlidir. Çünkü, yine “meta üreten bir toplumda sermaye olmaksızın bağımsız gelişme, hatta hiçbir gelişme sözkonusu olamaz”. Yarı-sömürge ülkelerin de “kendi sermayeleri, sözü edilmeyecek kadar azdır.” Yine “finans-kapital koşullarında”yız ve bu koşullarda, “siyasi bağımlılık şartına uymaksızın”, geri ülkeler, “sermaye bulamaz”. Sonuç olarak da, milli burjuvazi bir süre için iktidarı eline alsa bile, en kısa zamanda bir emperyalist ülkenin kollarına kendisini atmak zorunda kalacaktır.

Aynı gerçeğe, Mao Zedung yoldaş daha 1926 yılında işaret etmiştir:

“Bu sınıf (orta burjuvazi) siyasi bakımdan, tek bir sınıfın, yani milli buruvazinin hakimiyeti altında bir devletin kurulmasından yanadır... Ancak, bu sınıfın, milli burjuvazi hakimiyeti altında bir devlet kurma teşebbüsü hemen hemen imkansızdır, çünkü bugün dünyada iki büyük güç, devrim ve karşı-devrim, bir ölüm-kalım mücadelesi içine girmiş bulunmaktadır. Her iki taraf da birer büyük sancak dalgalandırmaktadır. Bunlardan bir tanesi, Üçüncü Enternasyonal’in dalgalandırdığı ve bütün ezilen sınıfların etrafında toplandığı devrimin kızıl sancağı; diğeri ise Cemiyet-i Akvam’ın dalgalandırdığı ve dünyadaki bütün karşı-devrimcilerin etrafında toplandığı karşı-devrimin beyaz sancağıdır. Ara sınıflar, bir kısmının sola dönerek devrime, diğerlerinin ise sağa dönerek karşı-devrime katılmasıyla, hızla dağılmaya mahkumdurlar. Bu sınıfların ‘bağımsız’ kalmaları imkansızdır (abç). Dolayısıyla, Çin’deki orta burjuvazinin, kendisinin önder olacağı bir ‘bağımsız’ devrim düşüncesi boş bir hayaldir” (Seçme Eserler, I. Cilt, I. Kitap, s. 19-20).

Revizyonistler çağımızda, siyasi bakımdan bağımsız milli burjuva iktidarının mümkün olacağı ve artma eğiliminde olduğu iddiasından vazgeçemediler. Ama bu iddiayı sinsice kamufle etme yolunu tuttular. Sözkonusu broşürdeki “milli burjuvazinin iktidarda olduğu Arap ülkeleri” ifadesinin yerine, aynı anlama gelmek üzere “milliyetçi Arap rejimleri” ifadesini geçirdiler. Ve “milliyetçi Arap rejimleri”nin, ABD emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalizminin Ortadoğu’daki nüfuzuna karşı “tepki göstermekte” olduklarını iddia ettiler (12 Mart’tan Sonra Türkiye’de ve Dünyada Siyasi Durum, s. 22-23).

Revizyonistler, “bağımsız” bir milli burjuva iktidarını Türkiye’de de mümkün görmekte dirler. Orta burjuvaziye bu kadar kur yapmalarının sebeplerinden biri de budur. Fakat, Mao Zedung yoldaşın deyimiyle “boş bir hayal” peşinde koşuyorlar!

23. Şafak Revizyonistleri, Orta Burjuvazinin, Komprador Büyük Burjuvazi ve Toprak Ağaları Klikleriyle “Bir Arada Durabileceğini” Reddediyor.

“12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum” broşüründe şöyle diyorlar:

“Büyük burjuvazi ve orta burjuvazi bir arada duramaz” (s. 56).

Bu bir genellemedir. Bazı özel şartlarda doğru olabilecek olan bir ifade, genellendiği zaman tamamen yanlış olur. Bu, orta burjuvazinin sınıfsal karakterinin inkarıdır. Bu revizyonistler, Marksizm-Leninizmin orta burjuvazi hakkındaki yargısını bilmiyor olamazlar; “orta burjuvazi zaman zaman devrim saflarına, zaman zaman karşı-devrim saflarına katılır. Bir kanadı devrim saflarına katılırken, bir kanadı da karşı-devrim saflarına katılabilir vb.” Revizyonistler bir çırpıda dünya tecrübesini çiğneyip geçiyorlar ve onun yerine kendi gerici ütopyalarını koyuyorlar. Ülkemizin gerçekleri de, milli karakterdeki orta burjuvazinin, güçlü bir devrimci siyasi hareket olmadığı dönemlerde, uzun yıllar, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliklerine yamandıklarının sayısız örneklerini vermektedir. “Büyük burjuvazi ve orta burjuvazi bir arada duramaz” ifadesi, ülkemizin gerçeklerine de aykırıdır. Çin’de

orta burjuvazinin, birçok defalar Guomindang gericilerinin peşinden gittiğine Mao Zedung işaret etmektedir. Yukarıdaki ifade, Çin Devrimi'nin objektif gerçekleriyle de çelişmektedir.

Orta burjuvaziye layık olmadığı bir nitelik atfetmek, revizyonist hainlerin orta burjuvaziye bel bağlama eğilimlerinin başka bir görüntüsüdür.

24. Şafak Revizyonistleri Hakim Millet Milliyetçiliği Gündüyor, Kürt Milletinin Kendi Kaderini Tayin Hakkını İmkansız Hale Getiriyor.

Revizyonistlerin Milli Meseleyle ilgili görüşlerini ayrı bir broşürde eleştirdiğimiz için, burada meseleye kısaca dokunacağız.

Şafak Revizyonistleri, Kürt hareketini bir milli hareket olarak görmüyor. Onu sadece, milli baskılara ve zulme karşı yönelmiş bir halk hareketi olarak değerlendiriyor. Halk hareketiyle milli hareket arasındaki muazzam farkı siliyor (Bak: Program Taslağı, madde: 10-25). Milli baskıyla sınıf baskısını, milli çelişmeyle sınıf çelişmesini bir ve aynı şey gibi gösteriyor. Böylece, Kürt burjuvazisinin ve küçük toprak ağalarının, sınıf çelişmelerini ve şiarlarını bir yana iterek Kürt işçi sınıfını ve emekçilerini aldatmak çabalarına destek oluyor.

Öte yandan Şafak Revizyonistleri, “Ulusların kendi kaderini tayin hakkı” kavramını akıl almaz bir şekilde çarpıtarak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını imkansız hale getiriyor. “Milletlerin kendi kaderini tayin hakkını”, “Halkın kendi kaderini tayin hakkı” şekline, bir zamanlar Buharin tarafından Lenin’e karşı savunulan bir formülasyona dönüştürerek, sonra da “Halkın kendi kaderini tayin hakkı”nı binbir şarta bağlayarak, “Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını” alçakça çiğniyor. (Bak: Program Taslağı, Madde 52).

“Marksist-Leninist hareket, Kürt halkının kendi kaderini [abç] tayin hakkının... savunucusudur.” (12 Mart’tan Sonra Dünyada ve Türkiye’de Siyasi Durum, s. 74).

“Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını [abç] tavizsiz olarak savunacağız” (aynı broşürde, s. 72).

“Kürt halkının kaderini tayin hakkını [abç] savunmaya ısrarla devam etmeliyiz” (Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi Üzerine).

Buharin tarafından savunulan “Halkın Kendi Kaderini Tayin Hakkı” ile Lenin yoldaşın savunduğu “milletlerin kendi kaderini tayin hakkı”, tamamen farklı şeylerdir. Birincisi, halkın devrim yapma hakkı anlamına gelir; ikincisi ise, milletin ayrı bir devlet kurma hakkı anlamına gelir. Şafak Revizyonistleri Kürt halkının devrim yapma hakkını savunuyor(!) İşte milli meseleye getirdikleri çözüm budur. Ve bu, Türk milletinin mevcut devlet kurma imtiyazının devam etmesini sinsi bir şekilde savunmaktan başka bir şey değildir. Türk hakim sınıflarına yardıçlıktır. Kürt milleti aleyhine mevcut olan eşitsizliği tasvip etmektir.

Şafak revizyonistlerinin, hakim ulus milliyetçiliğini belgeleyen bir bölümü, milli meseleyle ilgili broşürümüzden buraya aynen alıyoruz:

Şafak revizyonistleri, tarihte Kürt milletine ve diğer azınlık milliyetlere yapılan milli baskıları tasvip ediyor. M. Kemal’in Sivas Kongresi’nde “Türkiye’de Türkler ve Kürtler yaşar” demesini alkışlıyor. İsmet İnönü’nün Lozan’da “Ben Türkler’in ve Kürtler’in temsilcisiyim” demiş olmasını, hararetle karşılıyor ve bunları kendisine dayanak yapıyor. Türk hakim sınıflarına sanki şöyle sesleniyor: Bakın, Kürtler’in varlığını Atatürk ve İnönü de tanıdı. Bizim yaptığımız da budur! Bunda kızılacak ne var?

Revizyonist hainler, bir milletin varlığını tanımakla milli meseleyi hallettiklerini sanıyorlar. Komünistler, milli meselede, her milliyetin ve her dilin mutlak eşitliğini savunurlar; milliyetler ve diller arasındaki her türlü eşitsizliğe, imtiyaza karşı çıkarlar. Devlet kurma hakkı konusunda da milletlerin eşitliğini isterler. “Milletlerin kendi kaderini tayin hakkını” kayıtsız, şartsız savunmaları buradan gelir. Oysa burjuvazi, her fırsatta, kendi milliyeti lehine eşitsizlik ister, imtiyaz ister, diğer milletlerin en tabii haklarını çiğner vs... Hakim milliyetin burjuvazisi başka milletlerin varlığını tanyabilir,

hatta mecbur kaldığı zaman, ona bazı haklar da verebilir. Irak'taki Arap burjuvazisi gibi. Ama, her fırsatta bu hakları çiğner, her fırsatta, başka milliyetleri ezmek ister. Komünistlerle burjuvaziyi ayıran, azınlık milliyetin varlığını tanıyıp tanımamak değildir.

Kaldı ki, M. Kemal Sivas Kongresi'nde merkezi otorite diye birşeyin mevcut olmadığı veya iyice çöktüğü şartlarda Kürtlerin varlığından sahte bir edayla bahsederek, gerçekte, Kürt milliyetinin muhtemel bir ayrılma hareketini engellemek istemiş, kendi kaderini tayin hakkına set çekmiştir. Onların Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının boyunduruğuna razı olmalarını sağlamak istemiştir. M. Kemal'in bütün hayatı Kürt milletine ve diğer milliyetlere baskı ve zulüm örnekleriyle doludur. Türkiye'de, milli meselede komünistlerin kendilerine destek edinemeyeceği biri varsa, o da M. Kemal'dir. Hatta Türkiye'de, en başta mücadele edilecek milliyetçilik, hakim ulus milliyetçiliği olan M. Kemal milliyetçiliğidir. İnönü'nün Lozan Konferansı'nda Kürtlerin de temsilcisi olduğunu iddia etmesi, Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkına açıkça bir saldırıdır. Kürt milletinin kaderini dışardan tayin etme alçaklığıdır. Kürt milletinin oturduğu bölgeyi Türkiye sınırlarına yani Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının hakimiyet alanına, emperyalistlerle pazarlık yaparak dahil etmek kurnazlığıdır! Ve Türk milliyetçiliğinin en azgın bir biçimde ortaya çıkmasıdır. Revizyonist hainlerin kendilerine dayanak yaptıkları şey budur işte!

Kürt milliyetçiliğine bazı tavizlerde bulunan bir Türk milliyetçiliği; Şafak revizyonistlerinin milli meselede yaptıkları bütün vezeleliklerin ve şarlatanlıklarının özeti budur.

25. Kemalizm Mirasçılığı.

Şafak revizyonistlerinin Türkiye tarihini nasıl Mihirci bir gözle değerlendirdiklerini, Kemalizm dalkavukluğu yaptıklarını ayrı bir broşürde ele alacağız. Burada kısaca şunu belirtelim ki, Kemalist hareketin değerlendirilmesinde Şafak revizyonistleri, reformcu burjuvazinin sözcülerinden olan Ecevit'ten daha sağda ve Kemal Satır grubuna daha yakındır. Ecevit'in bile kabul etmek istemediği mirasa, Şafak revizyonistleri, aç gözlü miras düşkünlerinin

psikolojisiyle sarılmakta ve bu “değerli” mirası sağa sola reklam etmeye çalışmaktadırlar. Kemalistlerin “tam bağımsızlık” ilkesi, “yarı-sömürge” yapıyı seve seve kabullenmek anlamına gelir ve komünistlerin bunda sahip çıkacakları hiçbir şey yoktur. Kemal Satır’a layık bir mirastır bu. Bize gelince, biz, her milliyetten emekçi halkın, yiğit işçilerimizin ve köylülerimizin mücadelelerinin mirasçısıyız. Kemalistlerin Kurtuluş Savaşı’nda başına geçerek köreltikleri, daha sonraları da her fırsatta hunharca ezdikleri kitlelerin tükenmez enerjilerinin, destanlar dolduran yiğitliklerinin, sönmez mücadele azimlerinin, yakıcı sınıf kinlerinin mirasçılarıyız. Şafak revizyonistlerinin miras diye ellerinde tuttukları şeyin gerçek mahiyetlerini emekçi kitleler iyi bilirler. O miras, köylülerimizin ensesine dayanmış jandarma dipçiğidir, karakol dayağıdır, toprak ağalarının kırbaçıdır, kitleler için açlık ve felaket getiren herşeydir. Azınlık milliyetlere zulümdür. İngiliz, Fransız ve Alman emperyalistleriyle “sınıf kardeşliği” nişanesidir! O mirası elinizde tuttukça, emekçi kitleler size nicedir içinde taşıdıkları yaman bir öfkeyle bakacaklardır.

26. TKP Mirasçılığı.

Şafak revizyonistleri TKP’nin, M. Belli’ye, H. Kıvılcımlı’ya ve Yakup Demir’e layık revizyonist geçmişinin mirasçılığını da kimseye bırakmıyor. TKP konusundaki görüşlerimizi de ayrı bir broşürde ele aldığımız için burada üzerinde durmuyoruz. Kısaca belirtelim ki, TKP, Mustafa Suphi yoldaşın ölümünden sonra, kesin sağcı ve revizyonist bir çizgi izlemiştir. Partinin önderliğini ele geçiren Şefik Hüsnü, Kemalistlerden sosyalist devrim yapmalarını bekleyecek kadar Marksizm-Leninizmden uzaklaşmıştır. Şefik Hüsnü önderliğindeki TKP, köylülerin devrimci rolünü asla kavramamıştır; işçi-köylü ittifakını asla kavramamıştır; daima burjuvaziyle ittifak kurmaya çalışmış ve daima da bunun cezasını çekmiştir, ama bu cezayı işçi sınıfımıza ve yoksul köylülerimize de çekirmiştir; Şefik Hüsnü önderliğindeki TKP, Kemalist iktidara sonsuz bir sadakat beslemiştir; silahlı mücadele yolunu reddetmiştir; önce Kemalist iktidarın tedrici devletleştirmeler yoluyla sosyalizme(!) varmalarını beklemiş, sonra da hayal kırıklığına

uğrayarak Kemalistlerin sosyalist devrim için şartları olgunlaştırmasını beklemeye koyulmuştur; Kemalist iktidarın azınlık milliyetlere yönelen zulüm ve baskılarını alkışlamıştır. Bu miras, bizim aç gözlü miras düşkünü bezirganlara pek yakışıyor. TKP mirasında, kendi revizyonist tezlerini destekleyecek pekçok şey bulacaklarına eminiz. Fakat, komünizm davasına gerçekten bağlı bir hareket böyle bir mirası reddeder. Biz Mustafa Suphi yoldaşın ve onun önderliğindeki TKP'nin mirasçısıyız. Komünizm davasına, devrimci yürekte bağlı, ama revizyonist önderlik yüzünden inançları ve enerjileri yanlış yollara kanalize edilmiş işçi, köylü ve aydın kadroların, subjektif olarak kafalarında ve yüreklerinde taşıdıkları “devrim” ve “komünizm” ateşinin sarsılmaz inancının mirasçılarınız.

27. Şafak Revizyonistleri, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin Sınıfsal Niteliğini İnkâr Ediyorlar.

Şafak revizyonistlerine göre “Marksim-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi bütün insanlığın ortak malıdır”. Revizyonist hainler, dünya işçi sınıfının malı olan Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ni, sınıflar karşısında tarafsız olan ve hangi sınıfın elinde ise o sınıfa hizmet eden üretim araçlarına, matbaa makinasına benzetmektedirler. Şafak revizyonistleri, her komünistin bilmesi gereken ve Marksizm-Leninizmin alfabesi olan en ilkel gerçekleri bile çığnemekte tereddüt etmiyorlar. Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin iki karakteri vardır; biri sınıfsal karakteridir, yani bir sınıfın, proletaryanın hizmetinde olmasıdır; ikincisi de, pratik karakteridir, yani sınıf mücadelesi, üretim mücadelesi ve bilimsel deney pratiğinden doğması ve tekrar pratiğe uygulanabilir olmasıdır. Revizyonistler, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ni en önemli özelliğinden, sınıfsal karakterinden koparmışlar; böylece onu proletaryaya ne ölçüde hizmet ediyorsa, burjuvaziye ve toprak ağaları sınıfına da aynı ölçüde hizmet edecek “ilahi bir ahlak felsefesi” durumuna düşürmüşlerdir. Kaldı ki, her ahlak felsefesinin bile bir sınıfsal karakteri vardır. Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ni bu kadar bayağılaştırabilmek,

büyük bir kabiliyet(!), çok ince ve kıvrak bir zeka ister ki, o da bizim revizyonistlerimizde bol bol mevcuttur.

Üretim araçları sınıflar karşısında tarafsızdır. Hangi sınıf eline geçirmişse, üretim araçları o sınıfa hizmet eder. İşçi sınıfı iktidarı eline geçirdiği zaman üretim araçlarını yakıp yıkmaz, onu bir avuç sömürücü sınıfın elinden alır, proletaryanın ortak mülkiyeti haline getirir. Böylece üretim araçları, üretim ilişkileriyle yani kolektif üretimle uygunluk kazanarak geniş ölçüde serpilip gelişme olanağı bulur. Oysa Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi, ortaya çıktığı günden beri, burjuvazi ve bütün sınıfların düşünceleriyle çatışma halindedir; proletaryanın elinde bir silah, hem de en önemli bir silahtır. Gericici sınıfların işine asla yaramadığı gibi, onların sınıf olarak ölümü de bu silahla gerçekleşir. Gericici sınıflar ve hatta proletaryanın bir kısım müttefikleri bazen bu silahın taklitlerini yaparak piyasaya sürerler ama bu, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin sınıfsal karakterini gölgeleyemez. Çünkü, diğer sınıfların Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi diye piyasaya sürdükleri şey, gerçekten kendi sınıflarının düşüncesidir ve proletaryanın gözünü boyamak için, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'yle cilalanmıştır. Proletarya diktatörlüğü altında da Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi diğer sınıfların düşünceleriyle çatışma halindedir ve yine proletaryanın hizmetindedir. Ne zaman ki, bütün sınıflar ortadan kalkar, bir sınıf hakimiyeti aracı olan devlet ortadan kalkar, toplumlar bayraklarının üzerine "herkesten gücüne göre herkese ihtiyacına göre," şiarını yazarlar, yani yüce uyum dünyası olan komünizme ulaşılır, o zaman Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi de bütün insanlığın ortak malı haline gelir. Çünkü artık sınıflar yoktur, çünkü artık proletarya da yoktur. Çünkü artık sınıf mücadelesi de yoktur. Artık Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi, üretim mücadelesinde ve bilimsel deney mücadelesinde, yani insanlığın tabiatla mücadelesinde, insanlığın hizmetinde olacaktır. Bugün dünyamızda insanlık, sınıflara bölünmüştür ve bu sınıflar arasında kıyasıya bir mücadele vardır; proletarya, elinde Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi silahıyla toplumun bir kesimini arkasında toplamış gericiliğe karşı bir ölüm-kalım savaşı vermektedir. Tam böyle bir ortamda, revizyonistler, proletarya ve müttefiklerini bu

silahtan şüpheye düşürecek şekilde “Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi bütün insanlığın ortak malıdır” diyorlar. Eğer bu yaptıkları kötü niyetlerinden değilse, düpedüz aptallıklarındandır.

28. Şafak Revizyonistleri, Demokratik Halk Diktatörlüğü, Sosyalizm ve Komünizm Öğretisini Akıl Almaz Şekilde Tahrif Ediyorlar.

Önemli olduğu için, Program Taslağı'nın bu konuyla ilgili maddelerini ve bu maddelerin eleştirisini aynen aktarıyoruz.

“36. Yarı-sömürge, yarı-feodal toplumumuzda başlıca çelişmeler şunlardır: 1) Emperyalizmle ülkemiz arasındaki çelişme. 2) Geniş halk yığınlarıyla feodalizm arasındaki çelişme. 3) Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme. 4) Hakim sınıflar içindeki çelişme.”

“37. Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması ve halkımızın sömürü ve zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir.”

“Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması [abç]... sosyalizmle gerçekleşecektir.” Bilindiği gibi, farklı çelişmelerin farklı çözüm yolları vardır. Emperyalizmle (ülkemiz değil ama) halkımız arasındaki çelişme, devrimci milli savaşa (milli devrimle) çözülür. Geniş halk yığınlarıyla feodalizm arasındaki çelişme, devrimci iç savaşa (demokratik devrimle) çözülür. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde emperyalizme karşı mücadele ile feodalizme karşı mücadele yani milli devrimle demokratik devrim birbirinden ayrılmaz; bunlar birbirine sıkı sıkıya ve kopmaz bağlarla bağlıdır. Fakat şartlara göre, bu iki çelişmeden bazen biri, bazen öteki ön plana geçebilir. Emperyalizmin dolaylı yönetimi altında bulunan yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişme baş çelişme olduğu halde, emperyalizmin askeri işgaline uğrayan bu gibi ülkelerde milli çelişme ön plana geçer ve baş çelişme haline gelir. Ama her iki halde de bu iki çelişmenin çözümü birbirinden ayrılmaz. Demek oluyor ki, ilk iki çelişmenin “çözülmesi” “sosyalizmle” değil, daha önce demokratik halk devrimiyle gerçekleşecektir. Söz konusu olan ülke Türkiye, söz konusu “hakim sınıflar” Türkiye'nin hakim sınıfları olduğuna

göre, Türkiye’de bunların “hakim” durumuna son verildiği andan itibaren, “hakim sınıflar içindeki çelişme”den de artık sözedilemez. Bugün hakim sınıflar kimlerdir? Büyük komprador burjuvazi ve toprak ağaları. Bunlar demokratik halk devrimiyle “hakim” mevkilerinden alaşağı edildiği zaman, hakim sınıflar kimler olacaktır? Esas itibarıyla işçi sınıfı ve köylüler, şehir küçük-burjuvazisi, milli burjuvazinin devrimci kanadı. Bu ittifak içindeki hakim sınıf ise proletarya olacaktır. Açıktır ki, demokratik halk iktidarının hakim sınıfları arasındaki çelişme, artık eski anlamdaki hakim sınıflar içindeki çelişmeden tamamen farklıdır. Ve devrimci halkın kendi içindeki, “halk içindeki” antagonist olmayan ve barışçı metodlarla çözümlenebilen çelişmedir.

“Sosyalizmle çözülecek” çelişme, bu dört çelişmeden sadece, “proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme”dir (başka bir ifadeyle emekle sermaye arasındaki çelişmedir). Bir noktayı daha belirtelim: Taslakta, çelişmenin çözülmesinden değil “ortadan kalkması”ndan söz ediliyor. Ne komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları, ne de milli burjuvazi, ne demokratik halk devrimiyle ve ne de sosyalist devrimle tamamen ortadan kaldırılabilir. Bunlar, proletarya diktatörlüğü gerçekleşikten ve hatta üretim araçlarının tamamının kolektif mülkiyete dönüşümü tamamlandıktan sonra da ideolojik ve kültürel alandaki varlıklarını devam ettirirler. Proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesinin sebebi budur. Bunların kaynağını Lenin yoldaş “‘Sol’ Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı” adlı eserinde göstermiştir. Bütün dünyada emperyalizmin ve gericiliğin kökü kazınmadıkça, proletaryanın zafer kazandığı bir ülkede, devrilen gericiler mevcutiyetlerini koruyacaklar, devam ettirecekler, pusuda bekleyecekler ve devrimi karşı-devrime dönüştürmek için fırsat kollayacaklardır. Bunlarla proletarya arasındaki çelişmenin “ortadan kalkması” ancak komünizmle mümkün olacaktır. Çelişmenin çözülmesiyle kastedilen şey, bugün ilk üç çelişmede çelişmenin tali yönünün esas yön; esas yönünün de tali yön haline gelmesidir. Çelişmelerin “ortadan kalkması” ise, artık bunların mevcut olmaması, tamamen yokolması, ne tali yönün, ne de hakim yönün bulunmaması anlamına gelir. Demokratik halk devrimi bugün çelişmenin esas yönünü teşkil eden emperyalizmi, komprador burjuvaziyi, toprak ağalarını tali yön; çelişmenin tali yönünü teşkil

eden proletaryayı ve diğer halk sınıflarını ise esas yön haline getirecektir, ama bu çelişmeyi ortadan kaldırmayacaktır. Sosyalizm bugün çelişmenin tali yönü olan, proletaryayı esas yön, milli burjuvazi de dahil bütün burjuvaziyi tali yön haline getirecektir, ama bu çelişmeyi tamamen ortadan kaldırmayacaktır. Proletarya iktidarı altında ve sosyalizm kuruculuğu döneminde ve hatta üretim araçlarının sosyalist mülkiyete dönüşümü tamamlandıktan sonra da o ülkenin proletaryasıyla emperyalizm, bütün burjuvazi ve toprak ağaları arasında çelişme mevcut olacaktır (özellikle ideolojik alanda). Ama o ülke açısından proletarya bu çelişmenin esas yönünü, diğerleri ise tali yönünü teşkil edecektir. Hatta çelişmenin tali yönünü teşkil edecek olan gericiler arasında da çelişme mevcut olacak ve devam edecektir. “Bütün bu çelişmelerin ortadan kalkması” [abç] “sosyalizm”le değil, komünizmle “gerçekleşecektir”! Taslaktaki cümleye neresinden baksak yanlıştır. Marksizm-Leninizme aykırıdır.

“37. ... halkımızın sömürü ve zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir”

“Halkımızın sömürü”den kurtulmasının sosyalizmle gerçekleşeceği doğrudur. Demokratik halk iktidarı döneminde, milli burjuvazi ve onun mülkiyeti mevcut olacağına göre sömürü de, aşırı ölçülere varmamakla beraber mevcut olacaktır. Hatta küçük üretimin mevcudiyeti bile, belli ölçülerde sömürünün mevcudiyeti demektir. Bu nedenle proletarya iktidarı altında da, üretim araçlarının kolektif mülkiyete dönüştürülmesi tamamlanmadığı müddetçe, sömürü kısmen devam edecektir. Her alanda üretim araçlarının kolektif mülkiyeti gerçekleştikten sonra, artık sömürüden söz edilemez. Artık sosyalizmin evrensel parolası, “herkesten gücüne göre, herkese emeğine göre!” parolası bir gerçek haline gelmiştir. Sömürünün kaynağı olan üretim araçlarının bir grup insanın elinde olması sona ermiş, bunlar, toplumun ortak mülkü haline getirilmiştir. Sömürünün kaynağı kurtulmuştur.

Fakat cümlelerin ikinci kısmı, “halkımızın zulümden kurtulması sosyalizmle gerçekleşecektir”!!! ifadesi tamamen sakattır. Bu, demokratik halk diktatörlüğü sisteminde zulmün mevcut olacağını dolaylı olarak kabul etmektir. Zulüm nedir? Zulüm, gericilerin yani

bugünkü hakim sınıfların halk sınıflarına uyguladığı baskı ve zorbalıktır. Gericı şiddettir. Gericı sınıflar bu şiddete ve zorbalığa, sömürülerini devam ettirmek için, hakim mevkiilerini korumak ve ebedileştirmek için başvuruyorlar. Bu bakımdan onların halk sınıflarına karşı gösterdiği şiddet, aynı zamanda haksızdır. Bu haksız ve gericı şiddet neyle uygulanıyor? Hakim sınıfların muhafızlığını meslek edinmiş daimi orduyla, polis teşkilatıyla, hapishanelerle, vs... Bilindiği gibi hakim sınıflar, halka karşı, öteden beri daima iki silah kullanagelmişlerdir: “Cellat ve papaz”. Zulüm aracı işte bu “cellat”tır. Proletarya önderliğinde muzaffer bir halk devrimi, “cellat”ı da, “papaz”ı da o ülkenin bağrından fırlatıp atacağına göre, zulüm nerede kalacaktır? Evet demokratik halk devriminden sonra da (ve hatta sosyalist devrimden sonra da) şiddet ortadan kalkmayacaktır. Ama, bu şiddetin niteliği tamamen değişiktir. Bu şiddet, proletaryanın ve halk sınıflarının, eski düzeni geri getirmek isteyen gericı sınıflara karşı kullandığı devrimci şiddettir. Bu şiddet, tarihi açıdan meşru ve haklıdır. Bu “zulüm” müdür? Gericilere sorarsanız öyledir ama, bize sorarsanız bu, en tabii, en kaçınılmaz bir şeydir, haklı ve ilerici bir şeydir ve asla zulüm değildir! Tersine, zulmü geri getirmek isteyenlere karşı halkın verdiği bir cezadır. Program Taslağı, demokratik halk diktatörlüğü sisteminde zulmün mevcut olacağını dolaylı olarak kabul etmekle gericilerin paraleline düşmüyor mu?

“59. Hareketimizin nihai hedefi, insan üzerindeki her türlü sömürü ve zulmü ortadan kaldırmak, halkımızı sınıfların kalmadığı bir dünyada en büyük ve en mutlu geleceğe, komünizme ulaştırmaktır.”

Aynı ifade Tüzük Taslağı'nın temel ilkeler bölümünde de geçiyor:

“Partimizin nihai hedefi, her türlü sömürü ve zulmü ortadan kaldırarak sınıfsız toplumu yani komünizmi gerçekleştirmektir.”

Yukarıdaki ifadeyle Program (ve Tüzük), 37. maddenin de gerisine düşmüştür. Sömürü ve zulmün ortadan kaldırılması, bir

çırpıda hareketimizin nihai hedefi oluyor. Yani sömürünün ve zulmün ortadan kaldırılması, komünizme erteleniyor. Yani hem demokratik halk diktatörlüğü sisteminde, hem de proletarya diktatörlüğü sisteminde “zulüm” mevcut! Üstelik, sosyalizm, “sömürü”yü de muhafaza ediyor! Ya bu “sosyalizm”, “İsveç sosyalizmi” cinsinden bir şeydir, ya emperyalistler ve gericiler “sosyalizm en büyük sömürü ve zulüm düzenidir” derken haklıdırlar. Ya da Taslağı kaleme alan arkadaş, kullandığı kavramların gerçek anlamından habersizdir.

Tekrar edelim: Sosyalist toplumda sınıflar ve proletaryanın diktatörlük aracı olarak devlet mevcut olmakla birlikte ne sömürü vardır, ne de zulüm. Sömürü, sosyalizmin inşasıyla birlikte ortadan kalkar. İlke: “Herkesten gücüne göre, herkese emeğine göredir”. “Herkesin emeğine göre” aldığı bir toplumda sömürüden söz etmek bu ilkenin kavranmadığını gösterir. Zulüm ise, daha, demokratik halk iktidarının (ki bu bir halk cumhuriyetidir) gerçekleşmesiyle birlikte ortadan kalkacaktır. Yani ne demokratik halk diktatörlüğü sisteminde ne de, proletarya diktatörlüğü sisteminde zulüm söz konusudur. Zulüm, bir avuç sömürücü ve gerici sınıfın, devrimci halkı ezmesidir. Eğer halkın ve proletaryanın gericiler üzerindeki diktatörlüğü de zulüm olarak görülüyorsa, bu son derece yanlıştır. Bu, gericilerin ağızıdır.

Komünizm dünyasının, “sınıfların kalmadığı bir dünya” olacağı doğrudur. Ama bundan ibaret değildir. Komünizm dünyasında sınıflarla birlikte, uzlaşmaz sınıf çelişmelerinin ürünü olan, hakim sınıfların diğer sınıflar üzerindeki baskı aracı olan, sosyalizmde proletarya diktatörlüğünün aracı olan devlet de ortadan kalkacaktır. Çünkü, sınıfların tamamen ortadan kalkmasıyla proletaryanın artık devlete de ihtiyacı kalmayacaktır. Öte yandan komünizm aşamasında, yani “bireylerin işbölümüne ve onunla birlikte kafa emeğiyle kol emeği arasındaki çelişkiye kölece boyun eğişleri sona erdiği zaman; emek sadece bir geçim aracı değil, ama kendisi birinci hayati ihtiyaç haline geldiği zaman; bireylerin çeşitli biçimlerde gelişmeleriyle üretici güçler de arttığı ve bütün kolektif zenginlik kaynakları gürül gürül fişkırdığı zaman, ancak o zaman... toplum, bayraklarının üstüne şunu yazabilecektir: ‘Herkesten yeteneğine göre ve herkese ihtiyacına göre!’” (Marks).

Demek ki, komünizm dünyasının özelliği, sadece sınıfların ortadan kalkması, değil, sınıflarla birlikte sınıf tahakkümünün de ortadan kalkması, “herkesten yeteneğine göre, herkese emeğine göre!” Şiarının yerini, “herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre” Şiarının almasıdır. Taslak, ele aldığımız maddeleriyle, demokratik halk diktatörlüğü sistemine ve sosyalizme gericiilerin yakıştırdığı nitelikleri aynen onayladıktan başka, komünizmi de onun en önemli özelliklerinden koparmıştır.

29. Bazı İftiralar Üzerine.

Şafak revizyonistleri, panik içinde, bizi eleştiren, daha doğrusu bize bazı iftiralar savuran bir paçavra yayınladılar. Oradaki bazı iftiralara ve karalamalara kısaca dokunmak gerekiyor:

Legal yayıncılık faaliyetinin esas olmaması gerektiğini savunduğumuz için, “gazeteyi ve dergiyi kapatmayı ve bütün kadroları fare deliğine tıkmayı savunuyorlardı” diyorlar. Yayın faaliyetini hiçbir zaman reddetmediğimizi, sadece bir komünist hareketin faaliyetinin yayınevi faaliyeti derekesine düşürülmesine karşı çıktığımızı daha önce belirttik. Zaten, yayın faaliyetini nasıl anladığımızı bundan sonraki pratiğimizle de göstereceğiz. Revizyonist hainler, bize iftira ederken kendi pisliklerini de ortaya dökmüş oluyorlar: İlegal faaliyetin esas olmasını istemek, burjuva kanunlarına bir köpek sadakatiyle bağlı olan bu hainlerin gözünde, “kadroları fare deliğine tıkmak” oluyor. Kendini pek beğenmiş bu entelektüel baylar şöyle diyorlar: “Kendilerinin burjuva kafalarına işçi sınıfının ideolojisini taşıyan, mücadeleye sokan bu yayın organları değil miydi?” Kimin burjuva kafasına sahip olduğuna, bu eleştirileri okuyanlar karar vereceklerdir herhalde? Yayın organlarımızın, işçi sınıfı ideolojisi adına, biraz Marksizm-Leninizm’le cilalanmış, ama su katılmadık burjuva ideolojisini taşıdığını da, yine Marksizm-Leninizm’e yabancı olmayan herkes kolayca kavrayacaktır. Bizim, Marksizm-Leninizm’i, sizin yayın organlarınızdan öğrendiğimiz iddiasına gelince; bunda biraz doğruluk payı vardır baylar! Çünkü insan, kötü hocalardan da iyi dersler öğrenir. Böyle hocalardan insan, ne yapmaması gerektiğini, neyi savunmaması gerektiğini öğrenir ki, bu da iyi bir derstir. PDA

ve Şafak revizyonizmi bizim kötü hocalarımız oldu. Bu hocalardan biz, iyi dersler çıkarttık. Ve bu iyi dersleri, hocalarımızın kötü telkinlerine karşı mücadele ederek sindirdik. Bu anlamda PDA ve Şafak revizyonizmi, Marksizm-Leninizmi kavramamıza yardım etmiştir. Eğer, uysal uysal, hocalarımızın arkasından gitseydik, biz de şimdi sizler gibi, revizyonist hainler olur çıkardık.

PDA revizyonizminin, geçmişte, Sovyet sosyal-emperyalizmine elini uzatmış olmasını eleştirdiğimizden öfkeye kapılarak şöyle diyorlar: “Bunların ithamı beş yaşındaki bir çocuğa neden onbeş yaşındaki bir çocuk gibi düşünmüyorsun... ithamı ile özünde birdir.” Acınacak bir fikir zavallılığı! Stalin yoldaş “insanın bilincini sosyal yaşantısı tayin eder” der. Ne kadar doğru bir söz. Şafak revizyonistlerinin burjuva gibi düşünmekten niçin bir türlü kurtulamadıklarının cevabı, işte Stalin yoldaşın bu cümlesidir. Beş yaşındaki bir çocuk, normal gelişme seyri içinde, onbeş yaşında bir genç haline gelir. Bu son derece tabii bir şeydir. Ama beş yaşındaki bir eşek, hiçbir zaman ve hiçbir yerde onbeş yaşındaki bir genç haline gelmez. Bunun gibi, revizyonizm büyüyerek “Marksizm-Leninizm” haline gelmez. Burjuva baylar, Marksizm-Leninizmi revizyonizmin gelişmesinin tabii sonucu ve uzantısı olarak görüyorlar. Doğru düşünceyi yanlış düşüncenin gelişmesinin tabii sonucu ve uzantısı olarak görüyorlar. Genç bir komünist hareket, revizyonist hareket demek değildir. Genç bir komünist hareketin tecrübesi azdır, henüz zayıftır, mücadele yeteneği sınırlıdır; ama her şeye rağmen doğru bir çizgi izler. Bilmediği ve tecrübesinin yetişmediği konularda yanlış savunmaz. Sadece doğruyu zamanla ve adım adım kavrar. Bir komünist hareketin her dönemde hataları da olur. Ama hatalar hiçbir zaman ağır basmaz, vahim değildir ve en kısa zamanda düzeltilir. Marksizm-Leninizm, revizyonizme karşı mücadele edilerek gelişir, revizyonizm reddedilerek gelişir. Anlıyor musunuz? Yani siz “eşekliği” reddetmedikçe, “eşeklik”le mücadele etmedikçe, ne kadar büyürseniz büyüyün, “adam” olamazsınız. Sadece daha yaşlı bir “eşek” olursunuz, o kadar!

Revizyonistler, bizim önceleri “Tasfiyeciler”le birlik olduğumuzu ve hareket saflarında özeleştiriyi yaparak kaldığımızı söylüyorlar. Bizi onlarla birlikte göstermek isterken, düpedüz yalancılık ve sahtekarlık etmektedirler. Hele bizim özeleştiriyi yaparak

saflarda kaldığımız iddiası, edepsizliğin son kerteye vardırılmasıdır. Eğer böyle yalan ve dalaverelerle ayakta kalmayı ümit ediyorsanız birer siyasi mefta haline gelmeniz ve etrafa koku yaymaya başlamanız uzun sürmeyecektir.

Revizyonist hainler, bir de bizim “artık işçiler, köylüler, bütün halkımız kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramıştır” dediğimizi iddia ediyorlar. Bizim dediğimiz şudur: Bu cümle DABK Kararı’nda da aynen mevcuttur. “Bugün ülkemizdeki devrimci mücadele çok önemli bir noktaya, silahlı mücadele yolunu tutmayan bir akımın, bunun adı isterse komünist hareket olsun, kitlelerden tecrit olacağı bir noktaya ulaşmış bulunuyor.” Bu sizin bize maletmeye çalıştığımız şeyden farklı birşeydir. Bugün Türkiye’de henüz silahlı mücadelenin gereğini kavrayamamış birçok insan, silahlı mücadeleye önderlik eden bir harekete daha fazla güvenmekte, inanmaktadır.

Hele şu nanelere bakın:

“Bütün halkımız kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramıştır” tespiti, proletarya partisinin etki ve tesirini ülkemizde halkımız üzerinde kurmuş olması, halkımızın -özellikle işçi ve köylülerin- siyasi olarak iktidar meselesini kavramış, silaha sarılmaya hazır, teşkilatlanmış vs. olmasını içerir. Böyle bir durum mu vardır?”

Bu mantığa göre, Türkiye’de hiç ama hiçbir yerde “kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramış” işçi ve köylü olmaması gerekir. Çünkü, partinin tesiri olmadan kitleler kendi tecrübeleriyle silahlı mücadele zorunluluğunu çıkaramazlar! Peki, baylar tarihteki isyanlar nedir? Bırakalım uzak geçmiş, proletarya partisinin adını dahi duymayan işçilerin ve köylülerin yakın dönemlerdeki mücadelesi nedir? İşçiler, köylüler, sırf kendi tecrübeleriyle bilimsel sosyalizme ulaşamazlar ama, kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağı düşüncesine, sizin gibi kendine proleter “devrimci” süsü veren pısrık lafebelerinden çok daha önce ulaşırlar. Siz, daha, o gerçeği kitaplardan okumadan çok önce işçilerin ve köylülerin bir kısmı kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını biliyordu. Tekrar edelim: Eğer sizin mantığınız doğru olsaydı proletarya partisinin henüz doğum sancıları içinde olduğu günümüz Türkiye’sinde, hiç ama

hiçbir yerde, “kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramış” işçi ve köylü olmaması gerekirdi. Ve bu, kitlelere alçakça bir iftira olurdu.

Yine bu hainler kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramak için kitlelerin “siyasi olarak (ne demekse?) iktidar meselesini kavramış” “silaha sarılmaya hazır”, “teşkilatlanmış” [abç] (evet, yanlış okumuyorsunuz, “teşkilatlanmış”) olmasını şart koşuyorlar!

Revizyonistler “kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını kavramış” işçi veya köylüyü değil, komünist partisinin militan bir üyesini tarif ediyorlar. Ve bu tarife uyacak insan, ülkemizde parmakla sayılacak kadar az olduğu için, baylarımız böyle, kıçüstü yan gelip yatıyorlar! Kendi geriliğinizi, kafasızlığınızı, budalalığınızı, uyuşmuşluğunuzu kitlelere maletmeye kalkışmayın bari. Kitleler, sizin gibi yüreksiz burjuvalardan bin kere daha ileridir. Ülkemizde, sizin iddianızın aksine, işçilerin ve köylülerin önemli bir kısmı kurtuluşlarının silahlı mücadeleyle olacağını biliyor. Bunu kendi sınıf mücadelelerinden edindikleri tecrübelerle biliyorlar. Ama kitleler kendilerine önderlik edecek, güven verecek, kararlı, enerjik akıllı bir komünist önderliğe muhtaçtır! Ve böyle bir komünist önderlik, bugün ülkemizde silahlı mücadelenin alevleri içinde doğup gelişebilir. Mesele budur. Kurtuluşun silahlı mücadeleyle olacağını bilmek, Marksizm-Leninizm’i bilmek anlamına da gelmez. Hasminin üzerine sopayla veya silahla geldiğini gören bir sıradan insan da elinde-üstünde ne varsa, sağda-solda eline ne geçirirse hasminin beynine indirmeyi düşünür herhalde. Halkımız ise, yıllardır hasminin dipçığı, süngüsü, zindan tehdidi altındadır. Ona onun dilinden konuşmayı niçin düşünemesin?

Bütün bu gevezeliklerinizden bir kere daha anlaşılıyor ki, silahlı mücadele sizin için bir fobidir. Onu uzaklaştırmak, ona yan çizmek için bin dereden su getiriyor, binbir teori icat ediyorsunuz. Yukarıdaki tezleriniz, sizin silahlı mücadeleyi yıllarca geriye erteleyen sağcı ve pasifist çizginizin yeni bir kanıtıdır.

Ve daha şimdiden bu yolda daha da yeni teorilerin uçvermeye başladığını “aman faşizmi kızdırmayalım yoksa mahvoluruz” cinsinden tamamen teslimiyetçi barışçı teorilerin piyasaya sürülmek

üzere ambalajlandığını ibretle görüyoruz. Sıkıyönetimin bir darbesinden, illegaliteye daha çok sarılmak ve daha sıkı sarılmak sonucunu çıkarmak yerine, “çok kadroyu illegaliteye çektik, ondan oldu” cinsinden gerici sonuçlar çıkarıldığını hayretle izliyoruz. Ve daha bu yolda, ne teoriler uyduracağınızı sabırsızlıkla bekliyoruz!

Kitlelerden kopuk bir silahlı mücadele taraftarı olduğumuzu söylüyorsunuz. Bu iddianızı destekleyecek bir tek cümlemizi, bir tek davranışımızı gösteremezsiniz. Tersine, sürekli olarak, kitlelerin Türkiye şartlarında özellikle köylü kitlelerinin silahlı mücadele için teşkilatlanması gerektiğini savunduk ve savunuyoruz. Ama size göre, bizzat silahlı mücadele kitle çizgisine(!) aykırı olduğu için, bize yönelttiğiniz suçlamayı tabii karşıladık.

Partiyi ve işçi-köylü ittifakını reddettiğimiz yolundaki iddialarımız, cevap vermeye **değmeyecek kadar gülünçtür.**

ÖZETLEYELİM

Şafak revizyonizmi, görüldüğü gibi, devrimin bütün temel meselelerinde, bir elini revizyonizme, bir elini de Mao Zedung Düşüncesi'ne uzatmıştır. İkelere bağlı devrimci politikanın yerini tam bir bezirgan kurnazlığı almıştır. Bu kurnaz bezirganların dükkanında revizyonizm de vardır, Mao Zedung Düşüncesi de... Şartlara göre bazen birini, bazen diğerini, çoğu zaman da her ikisini birden piyasaya sürmektedirler. Ama hangisini piyasaya sürerlerse sürsünler, pratikte daima revizyonizmi uygulamaktadırlar. Şafak revizyonizminin bir özelliği de, en sağcı pratiği en mükemmel örnek olarak sunmakta ve kadroları aldatmakta gayet usta olmasıdır.

Böylece Şafak revizyonizminin üç temel özelliğine işaret etmiş oluyoruz: 1) İdeolojide ve politikada en pespaye revizyonist tezlerle Mao Zedung Düşüncesi'ni bağdaştırma çabası. 2) Pratikte daima sağcı, teslimiyetçi, pasifist bir çizgi izlemesi. 3) Bu sağcı, teslimiyetçi, pasifist çizgiyi gizlemek için sahte mükemmeliyetçilik.

Şafak Revizyonizminin Kaynakları

Bütün bu eleştirilerden Şafak revizyonizminin kaynakları da anlaşılmalı olmalıdır. Bu kaynaklar kısaca şunlardır; 1- Hareketin saflarını oluşturan kadroların, geniş ölçüde burjuva ve hatta büyük burjuva çevrelerinden gelmiş olması. Bunlar sınıf ideolojilerini, alışkanlıklarını ve köklü sınıf güdülerini de birlikte getirmekte ve her fırsatta ama değişik biçimlerde, burjuva ideolojisi, alışkanlıkları, güdülerini... kendini ortaya koymaktadır. 2- Hareketin barışçı mücadele biçimleri içinde doğması ve gelişmesi. Silahlı mücadeleye başından beri yabancı olması. Kendini ve kadrolarını tamamen barışçı mücadele biçimlerine göre hazırlamış olan Şafak hareketi, silahlı mücadele şartlarında iliklerine kadar işlemiş olan pasiflik, bürokrasi, barışçılık hastalıklarını bir türlü söküp atamamakta ve bu tutumunu yeni teorik kılıflarla gizlemeye çalışmaktadır. Gittikçe şiddetlenen sınıf mücadelesinin güçlü fırtınası, onu bir kenara fırlatıp atıncaya kadar Şafak revizyonizmi devrimci hareketin ayağına köstek olmaya devam edecektir. Fakat ömrü çok uzun olmayacaktır.

Şafak Revizyonizmi'nin Yeni Bir Çeşidi: Mülteci Revizyonizmi

İki çizgi arasındaki mücadele, başından beri bugünkü Şafak revizyonistlerinin safında yer almış olan ve şimdi yurtdışında bulunan bazı unsurlar, sıkıyönetim içinde özeleştiriyerek Marksist-Leninist saflara geçtiklerini ilan etmişlerdi. Fakat bu iflah olmaz oportünistler sınıf mücadelesine aktif olarak katılmaya çağırıldıklarında, tekrar gerçek yüzlerini ortaya koydular. Sınıf mücadelesine yan çizdiler. Marksist-Leninist hareketimize de Şafak revizyonizminin ağzıyla "sol sapma" damgasını yapıştırdılar. Bunların iddiaları şudur:

1- Bugünkü mesele, proletarya partisini örgütlenme meselesidir. Öyle bir parti örgütlenmelidir ki, bu parti bütün halka önderlik edecek hale gelmeli, bir daha içinde hiç tartışma çıkmamalı ve sonuna kadar hiç sapmadan gitmelidir. Silahlı mücadele sınıf mücadelesinin en yüksek şeklidir; parti de proletaryanın örgütlenmesinin en yüksek şeklidir. Bu nedenle yukarıdaki niteliklere sahip bir parti kurulmadan silahlı mücadeleye girilemez.

2- Böyle bir parti örgütlemek için bugün yapılması gereken şey, oturup Vietnam deneyini ve diğer ülkelerin tecrübelerini okumak ve öğrenmektir.

3- Türkiye’de devrimci hareket büyük bir yenilgiye uğramıştır. Sorumluluk “bizim” omuzlarımızdadır. Sorumluluğumuzu bilmeli ve yakayı polisin eline vermemeliyiz. Bunun için Türkiye’ye gitmek doğru değildir.

4- Sekterlik yapılmamalıdır. Her grupla dost geçinilmelidir. Şafak hareketinin hatası, pasifistliği ve silahlı mücadeleye aleyhtarlığı değil, sekterliğidir. TKP hareketinin başından beri düştüğü hata da, sekterliktir.

5- Türkiye’deki arkadaşlar (bizi kastediyorlar) “bize” danışmadan örgütlenmeye girişmekle hata etmişlerdir. Onlar gibi biz de bir grup oluşturuyoruz. Örgütlenmeye girişmeden önce iki grubun temsilcileri arasında görüşme ve anlaşma yapılması lazımdı.

Bu iddiaların sahibi olan baylar şimdi yurtdışında, “polise yakalanmak” korkusundan uzak, Vietnam’ın ve diğer ülkelerin devrimci tecrübelerini “kavriyorlar”(!). Yurtdışından mükemmel bir proletarya partisinin nasıl örgütleneceğini “öğreniyorlar”(!). Sonra da hepimizin dört gözle beklediği “proletarya partisini” kurarlar ve bizleri meraklan, Türkiye halkını da öndersizlikten kurtarırlar(!). Bu “sorumluluğu pek müdrik” dostlar(!), Cezayir’e iltica etmenin mi, yoksa İsveç’e iltica etmenin mi daha faydalı olacağını da tartışıyorlarmış. Bizce “Ay”a gitmeleri en doğru davranış olur! Çünkü orada hiç polis yoktur! Yukarıdaki teorilerin pasifizmin ve kavga kaçaklığının kılıfı olduğu açıktır. “Sekter olmamak” sloganı gerçekte bütün revizyonist ve oportünist gruplarla ilkesiz birlik kurma arzusunun, zihni ve fikri tembelliğin gerekçesidir. “Biz bir grubuz, onlar da bir grup” zihniyeti ise dar klikçiliğin ve kariyerizmin ifadesidir. Marksist-Leninistler nerede olurlarsa olsunlar kendilerini ayrı bir grup olarak değil, komünist hareketin bir parçası olarak görürler. Mülteci revizyonistlerine en layık yer yine eski yuvalarıdır, yani Şafak revizyonizmi saflarıdır.

Türkiye'nin Bütün Komünist Devrimcileri! Marksist-Leninist Hareketin Saflarında Birleşin!

Marksist-Leninistler, hangi kılık altında ortaya çıkarsa çıksın revizyonizme karşı mücadeleyi kararlı ve azimli olarak yürütmeye devam edeceklerdir.

Marksist-Leninistler, kendi hatalarına karşı da insafsız olacaklar, eleştiri ve özeleştiri ilkesini samimiyetle ve cesaretle uygulayacaklardır.

Bugün ülkemizde komünist devrimcilerin esas görevi, silahlı mücadele içinde halkın üç silahını inşa etmektir.

Subjektivizmden, revizyonizmden ve dogmatizmden arınmış, kitlelerle kaynaşmış, teoriyle pratiği birleştiren, özeleştiri metodunu uygulayan çelik disiplinli bir komünist partisi; böyle bir partinin önderliğinde halk silahlı kuvvetleri, yine böyle bir partinin önderliğinde halkın birleşik cephesi: İşte düşmanı yenmede kullanacağımız halkın üç silahı bunlardır.

Marksist-Leninistler bu amaçla ülkemizin çeşitli bölgelerinde ve kitleler arasında silahlı mücadelenin ateşini tutuşturmak azminde ve kararındadır.

Bütün yoldaşlar! Ülkemizin bütün komünist devrimcileri!

Revizyonist kliklerle her türlü bağlarımızı koparalım!

Marksist-Leninist saflarda yıkılmaz bir birlik kuralım!

Önümüzde çetin ama şanlı mücadele günleri var. Sınıf mücadelesinin denizine bütün varlığımızla atılalım!

Bu mücadelede kahraman işçi sınıfımıza, fedakar ve çilekeş köylülerimize, yiğit gençliğimize sonsuz bir güven duyalım!

Yaşasın Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung yoldaşın ışıklı yolu!

Yaşasın Türkiye'nin her milliyetten emekçi halkı!

Yaşasın Marksist-Leninist hareketimiz!

Haziran 1972

SORGU

“Getirildiği görülen sanık İbrahim KAYPAKKAYA huzura alındı, hüviyet tespitinden sonra suç konusu olay ve örgütsel ilişkiler hatırlatılarak sanıktan SORULDU: Sanık cevaben: Ben yoksul bir ailenin çocuğu olarak, 6 yıllık Hasanoğlan İlköğretmen Okulu’nda yatılı okudum. Hasanoğlan’daki başarılı öğrenciliğim nedeniyle Yüksek Öğretmen Okulu’na gönderildim. Bir yıl hazırlık sınıfında okuduktan sonra İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu’na ve aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi’ne girmiş oldum. Bundan sonra devrimci gençliğin demokratik ve devrimci eylemlerine katıldım ve devrimci düşüncemi geliştirdim. 1967 yılında 9 arkadaşıyla birlikte Çapa Fikir Kulübünü kurduk. O dönemde FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu)’nun ve TİP’in bir üyesi olarak, onların düzenlediği bütün toplantı, forum, miting ve gösterilere katıldım. 1968 yılında okulun gerici yönetimi tarafından önce muvakkat ve daha sonra da kati olarak uzaklaştırıldım. Buna karşı Danıştay’dan yürütmenin durdurulması kararı almama rağmen okulun faşist idarecileri bu karara uymadı. Benim düşünce yapım, katılmış olduğum eylemler ve gençlik örgütündeki çalışmaları, okuldan uzaklaştırılmamın başlıca nedenleri olarak gösterildi. Hatırladığım kadarıyla o zamanlar katıldığım, NATO’ya Hayır ve Amerikan 6. Filosu’nu protesto eylemleri, Halk Aşıkları Gecesi düzenlemeye çalışma, bazı bildirilerin dağıtılması ve işçi yürüyüşlerine katılmam öğrencilik sıfatıma zarar getiren hareketler olarak telakki edilmişti. Oysa bunlar, yurdunu ve halkını seven herkesin, kendi inancı ve bilinci doğrultusunda sürdürmesi gereken ve kişisel sorumluluğu olan çalışmalardır.

Gelişen zaman içerisinde FKF gençlik örgütünde bazı görüş ayrılıkları belirmişti. Bu bir bakıma, ilerleyen bilincin ve edinilen tecrübelerin doğal sonucuydu. FKF içinde beliren başlıca iki görüş: birincisi, FKF yönetiminin öteden beri TİP’in parlamentocu ve reformcu görüşü, ikincisi, milli demokratik devrimi savunan aşamalı devrim tezi. Bu düşüncüyü ilk zamanlar Türk Solu ve Aydınlik Sosyalist Dergi, daha sonraları PDA ve İşçi-Köylü de savunmaya çalıştı. Türk Solu ve Aydınlik Sosyalist Dergi bazı olumsuz yanlarına rağmen, devrimci kadroların bilincinin ilerlemesine ve devrimci

düşüncenin kavranmasına yardımcı oldu. Çünkü TİP ve yönetici kadrosu, devrimci kadrolar, işçiler ve köylüler arasındaki devrimci düşüncenin, Marksizm-Leninizmin yayılmasını engelliyorlardı. Ben, TİP'in yöneticilerini, kendilerine sosyalist adını veren reformcu orta burjuva aydınları olarak görüyorum. TİP'in çizgisi de, orta burjuvazinin radikal kesiminin tutarlı reformist çizgisiydi.

Ben bu ayrılıkta MDD (Milli Demokratik Devrim)'i savunan grup içerisinde yer aldım. Türk Solu ve Aydınlik Sosyalist Dergi çevresi, tam ve -kelimenin gerçek anlamında- devrimci mahiyette olmamakla birlikte, TİP'e göre, işçilerin, köylülerin, gençliğin ve diğer halk kitlelerinin demokratik ve devrimci anlamdaki eylemlerine biraz daha fazla ilgi göstermeye çalıştı.

Daha sonra 1969 yılında FKF'nin DEV-GENÇ'e dönüştüğü kurultayda, DEV-GENÇ ve Aydınlik Sosyalist Dergi içinde de ayrılık oldu: Ben bu ayrılıkta Proleter Devrimci Aydınlik ve İşçi-Köylü dergi ve gazetesi çerçevesindeki arkadaşların grubunda yer aldım. Bu dergi ve gazetenin çıkışına, dağıtımına yardımcı olmaya, savunduğumuz görüşleri işçiler, köylüler ve gençlik içerisinde yaymaya çalıştım. Yine bu arada Trakya'daki topraksız köylülerin, ellerinden toprağı jandarmanın gücüyle gaspetmiş büyük çiftlik sahiplerinin topraklarını işgal etmesi eylemlerine, İstanbul'da Demir Döküm, Sungurlar, Horoz Çivi, Pertriks, Ege Sanayi, EAS Akü, Gıslaved, Gamak, Singer ve Derby fabrikalarındaki işçilerin haklı grev ve direnişlerine yardımcı olmak için elimden geleni yaptım. 15-16 Haziran büyük işçi yürüyüşüne katıldım ve fırsat buldukça da faşistlerin üniversitelere yaptığı saldırılara karşı savunma mücadelesi veren devrimci gençliğin bu mücadelesine ve diğer demokratik eylemlerine katkıda bulunmaya çalıştım. Ben buraya kadar anlattığım şeyleri söylemekte bir mahzur görmüyorum. Bütün bunlar, o dönemdeki legal ve kanunen de suç olmayan faaliyetlerdi. Ben de, bir devrimci olarak bu faaliyetler içerisinde yukarıda anlattığım çerçeve içerisinde yer aldım. Bu çalışmalarımı, Marksizm-Leninizme inanan bir komünist devrimcinin halkın kurtuluşu için yapması gerekli çalışmalar olduğu kadar, devrimci gençliğin örgütü DEV-GENÇ'in üyesi olan bir devrimci gencin halka ve gençliğe karşı sorumluluğunun gereği olarak da sürdürdüm. Ancak şahsımı ilgilendiren konular ve hakkımdaki isnatları taşan hususlardan gayri,

gençlik örgütü ve çalıştığım devrimci gruplar içinde başkalarını etkileyebilecek bir beyanda bulunamam. Anlatmış olduğum şeyler, gençlik ve içinde bulunduğum devrimci gruplar saflarında kendi çalışma ve düşüncelerimle ilgili bulunmaktadır. Başkaları hakkında beyanda bulunmayı, kişisel sorumluluk sahamı aşan bir hareket sayarım. Sıkıyönetim ilanına kadarki faaliyetlerim bunlardı.

Sıkıyönetim ilanından hemen sonra ve özellikle İsrail Başkonsolosu Efraim ELROM'un öldürülmesi olayının arkasından şiddetlenen faşist baskılar ve bir yığın tutuklamalar sonunda birçok gençler ve aydınlar tutuklandılar. Hatta DEV-GENÇ içerisinde kayda değer bir faaliyeti olmayanların dahi yakalanıp tutuklanmaları karşısında, benim de aranıp yakalanacağımı tahmin ederek uzun bir süre gizlendim. Gizlendiğim yer ve bu devredeki ilişkilerim konusunda herhangi birşey söylemeyi gereksiz buluyorum. Kaçak bulunduğum dönemde ve tahminen 1972 Nisan ayı sonuna kadar elime ŞAFAK adlı dergi ve ŞAFAK yayınları geçmekte idi. Bu yayınları bana kimin nasıl getirdiği konusunu önemli görmüyorum. ŞAFAK dergisinde ve yayınlarında demokratik halk devrimi açısından katılmadığım bazı görüşler yer almakla birlikte, bir devrimci çalışmanın varlığından ve sürdürülüyor olmasından memnuniyet duydum. Daha sonra bu yayın organını çıkaran örgütle herhangi bir ilişki kurmaksızın, bulunduğum yerde kendi olanaklarımla ve kendi düşüncem doğrultusunda propaganda ve bilinçlendirme çalışmaları yaptım. ŞAFAK yayın organının, Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP) adlı bir örgüte ait olduğunu ve böyle bir örgütün varlığını bilmiyordum. Bunları daha sonraları, bu örgütle ilgili yakalama haberleri dolayısıyla radyo ve gazetelerden öğrendim. Ben, bu illegal örgütün yöneticisi olduğunu söylediğiniz Doğu PERİNÇEK ile sorgularınızda iddia ettiğiniz gibi bir ilişkide bulunmadım. Ve bana Doğu PERİNÇEK tarafından örgütsel veya başka bir görev verilmedi. Esasen Doğu PERİNÇEK'i de tanımam, sadece sıkıyönetimden önce adını duymuştum. Kendisini PDA'ya yazı yazan bir devrimci olarak biliyordum. Sizin deyiminizle, ŞAFAK örgütünün illegal organizasyonuna katıldım. Bu devredeki çalışmalarım ile ilgili herhangi birşey söylemeyeceğim. Çalıştığımı söylememin şahsi sorumluluğum açısından yeterli olduğu görüşündeyim. Ben sormuş olduğunuz şekilde Malatya ve Tunceli

bölgelerinde faaliyet göstermedim. Çalışma alanım buralar değildi ve neresi olduğunu söylemeyi de gereksiz buluyorum; neresi olmadığını belirtmeyi yeterli görüyorum. Benim, bahsettiğiniz TİİKP adlı örgütle hiçbir bağıntısı olmayan kişisel nitelikteki faaliyetlerim, Türkiye Komünist Partisi (Marksist-Leninist) ve Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu saflarına katılmama kadar sürmüştür. Sonradan katıldığım bu örgütlere ne zaman katıldığımı hatırlamıyorum. Ve beni bu örgütlere kimin aldığını söylemeyi de gereksiz buluyorum. TKP(M-L) ve ona bağlı TİKKO örgütlerinin kimler tarafından kurulduğunu ve yönetildiğini bilmiyorum. Yalnız bu örgütlerin saflarına katıldığımı ve onların illegal üyesi ve tarafı olduğu saklamıyorum ve bu örgütlerin üyesi olmaktan büyük kıvanç duyuyorum. Bu örgüt içerisindeki çalışma yöntemim ve örgütün kuruluşuna esas olan düşünceler, bahsetmiş olduğunuz yazılarda geniş ölçüde yer almaktadır. Mensup olduğum bu örgütlerin “ŞAFAK REVİZYONİZMİ TEZLERİNİN ELEŞTİRİSİ”, “TÜRKİYE’DE MİLLİ MESELE”, “TÜRKİYE’DE KEMALİST HAREKET, KEMALİST İKTİDAR DÖNEMİ, İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARI VE 27 MAYIS HAREKETİ”, “BAŞKAN MAO’NUN KIZIL SİYASİ İKTİDAR ÖĞRETİSİNİ DOĞRU KAVRAYALIM” başlıklarını taşıyan ayrı ayrı, uzun ve örgütün görüşlerini yansıtan tezleri ve düşünceleri kabul ediyorum. Bu başlıklar altındaki yazılara benim de görüşlerim diye imzama atmaya hazırım, fakat bu yazılanların esas olarak kimin veya kimler tarafından kaleme alınmış olduğunu bilmiyorum. Ben bu görüşler doğrultusunda devrimci mücadele üzere 1973 Ocak ayı başlarında, faşist güçler tarafından şehit edilen yiğit arkadaşım Ali Haydar YILDIZ ile Tunceli’ye gitmişim. Köylüleri devrim için, halk ihtilali için örgütlemek amacıyla köylere gitmiştik. Buradaki çalışmalarımız 24 Ocak 1973 günü, kalmış olduğumuz Vartinik Mezrası’ndaki kömün basılmasına kadar sürdü. Bunlar dışında başka bir açıklamaya gerek görmüyorum.

Esasen biz komünist devrimciler, prensip olarak siyasi kanaatlerimizi ve görüşlerimizi hiçbir yerde gizlemeyiz. Ancak örgütsel faaliyetlerimizi, örgüt içinde bizimle birlikte çalışan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinde olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açıklamayız. Kişisel sorumluluğum açısından

gerekeni zaten söylemiş bulunuyorum. Ben buraya kadar anlattıklarımı samimiyetle inandığım Marksist-Leninist düşünce uğruna yaptım. Ve sonuçtan asla pişman değilim. Ben bu uğurda her türlü neticeyi göze alarak ve can bedeli bir mücadeleyi öngörerek çalıştım ve neticede yakalandım. Asla pişman değilim. Birgün sizin elinizden kurtulursam gene aynı şekilde çalışacağım” dedi.

Başka bir diyeceği olmadığını söyledi ve birlikte tutulan işbu ifade zaptı, okunup imzalandı (21 Nisan 1973, TKP(M-L), TİKKO, TMLGB Davası, Klasör No 3, Dosya No 1, Sıra No.4)

***

“İbrahim Kaypakkaya’ya, iddia edilen suç konusu olay anlatıldı ve huzurdaki şahıs gösterilerek soruldu. Sanık, “ben burada gösterdiğiniz şahsı ve Hacı ÖZDOĞAN’ı tanımıyorum. Sizlerin iddia ettiği gibi bu şahıstan nüfus cüzdanı filan da almış değilim. Üzerimden çıkan ve burada gösterilen şahsa ait olduğunu söylediğiniz hüviyet cüzdanını Malatya’da buldum. Sıkıyönetimce arandığım için, hüviyetimi gizlemek amacıyla, bulduğum bu nüfus cüzdanına kendi fotoğrafımı yapıştırdım. Ben proletaryanın ideolojisini benimsemiş, halkın kurtuluşunu savunan bir komünistim. Bir sınıf mücadelesi olan size karşı yürüttüğüm mücadelede böyle şeyleri doğal karşılıyorum. Karşımda bulunan ve üzerimde bulunan hüviyet cüzdanının kendisine ait olduğunu söylediğiniz kişiyi tanımıyorum; onun beni tanıyor demesi, ya sizin işkence ve baskılarla zorlamanızdan, ya da yine aynı sebeple korkması dolayısıyla yalan söylemesinden ileri geliyor; bunun sebebini ben bilmem” dedi.

Sanık İbrahim Kaypakkaya’ya huzurdaki diğer üç kişi gösterilerek, suç konusu olay izah edilip soruldu. Sanık, ‘ben, burada bana göstermiş olduğunuz üç köylüyü tanımıyorum ve bu kişilerle hiçbir yerde karşılaşmış değilim; bu üç köylünün bana, baskından sonra yardım ettikleri iddianız da yalan ve uydurmadır. Ben, müsademe sırasında yaralanmış olduğum için ekmek dahi yiyemiyordum. Huzura getirilmiş olan bu üç köylü, benimle hiçbir ilişkileri olmadıkları halde, fiilsiz, sebepsiz ve haksız olarak buraya getirilmiş ve kendilerine baskı ve işkence ile gözdağı verilmek istenmiştir. Bu, faşizmin bir zulüm örneğidir ve faşistlerden halka

zulmetmenin hesabı er geç sorulacaktır' dedi. (TKP(ML), TİKKO, TMLGB Davası dosyası, Klasör No 3, Dosya No 4, Sıra No 13/2)